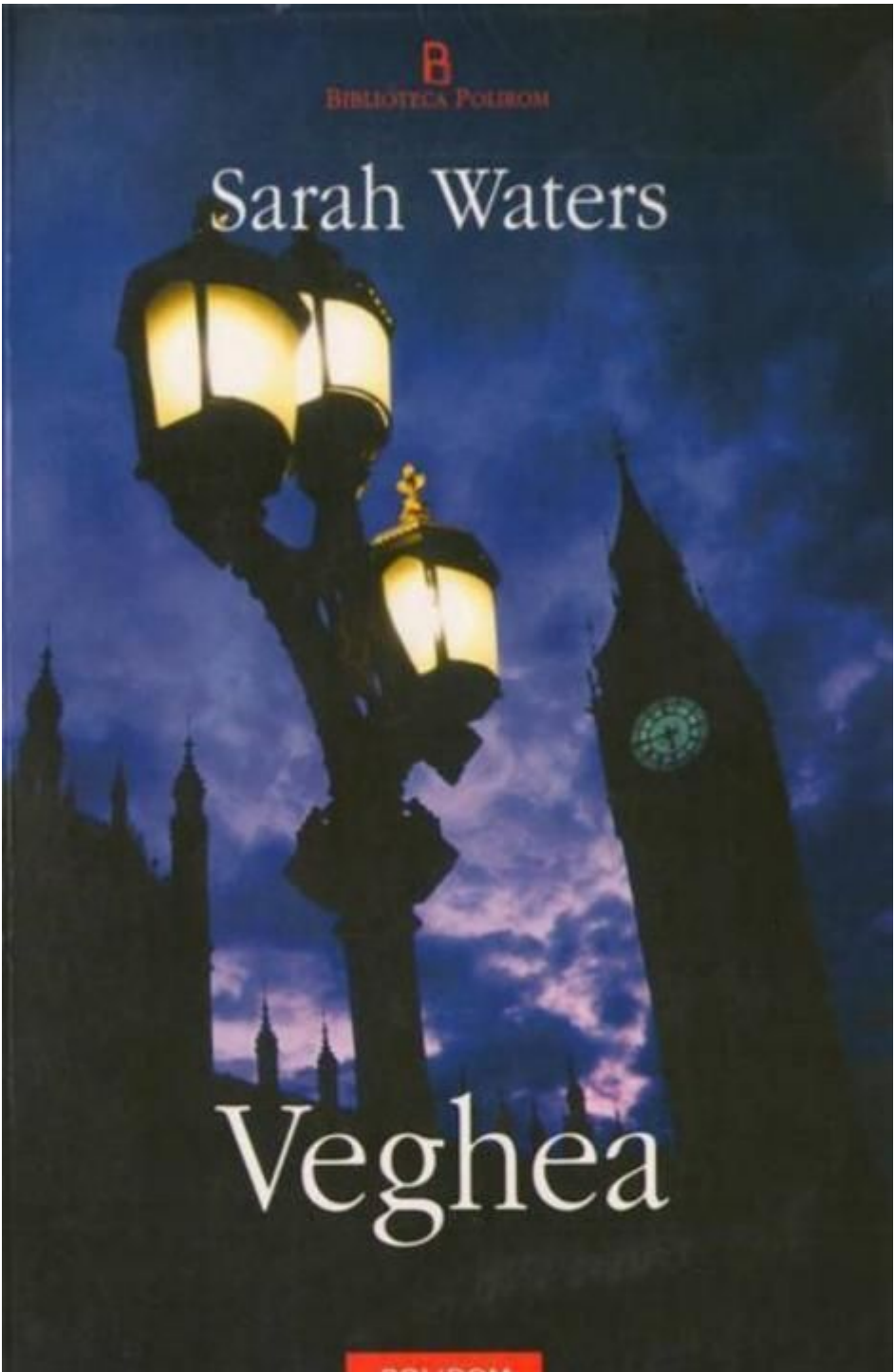
Biblioteca Polirom
Sarah Waters
Veghea

SARAH WATERS
VEGHEA

Traducere din limba engleză de
MAGDA TEODORESCU
Editura POLIROM
IAŞI
2007

Sarah Waters s-a născut în 1966, în Neyland, Pembrokeshire. A studiat literatura engleză la universitățile din Canterbury şi Lancaster, apoi a obținut un doctorat în literatură istorică gay la University of London. În timp ce lucra la teza de doctorat, a făcut o pasiune pentru viața londoneză din secolul XIX şi a început să scrie un roman, *Tipping the Velvet*, despre un cuplu feminin care încearcă să dea lovitura pe scenele de music-hall ale epocii victoriene. Cartea, publicată în 1998, s-a bucurat de aprecierea criticii şi a publicului, fiind distinsă cu Betty Trask Award în 1999 şi nominalizată la *Mail of Sunday*/John Llewelyn Rhys Prize. Tot în 1999 îi apare al doilea roman, *Affinity*, pentru care i s-a decernat Somerset Maugham Prize şi *The Sunday Times* Young Writer of the Year Award (2000). *Fingersmith* (2002; în pregătire la Editura Polirom), cea de-a treia carte a ei, a fost nominalizată la Orange Prize şi Man Booker Prize şi a fost declarată cartea anului în Marea Britanie. Atât *Tipping the Velvet*, cât şi *Fingersmith* au fost ecranizate datorită

succesului lor, devenind mini seriale difuzate la BBC în 2002, respectiv 2005. În 2003, Sarah Waters a apărut pe lista celor mai buni tineri romancieri britanici publicată de revista *Granta* şi a fost desemnată scriitoarea anului la British Book Awards.

Veghea (2006) este povestea a patru londonezi cu un trecut comun. Kay, o femeie cu înfățişare androgină, care în timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost şofer de ambulanță şi a trăit o viață aventuroasă, acum poartă haine masculine şi rătăceşte pe străzi, căutând parcă ceva; Helen, o femeie inteligentă şi foarte iubită, ascunde în adâncul sufletului o taină dureroasă; Viv, o tânără elegantă, îi rămâne credincioasă până în pânzele albe iubitului ei plecat pe front; Duncan, aparent un inocent, s-a confruntat şi el cu propriii demoni în timpul războiului. Cartea avansează în ordine cronologică inversă, spre începutul anilor ’40, descriind peisaje apocaliptice, devastate de război, raiduri aeriene, străzi camuflate, aventuri sexuale şi relații interzise. Romanul a fost nominalizat la mai multe premii literare: Booker Prize şi Orange Prize 2006, precum şi James Tait Black Memorial Prize şi Cartea Anului în Marea Britanie.

Lui Lucy Vaughan

1947

I

Deci, îşi zise Kay, *asta s-a ales de tine; ai ajuns o persoană pentru care ceasurile şi orologiile s-au oprit şi ştie ora după ce gen anume de invalizi ajung la uşa proprietarului.*

Stătea în faţa ferestrei deschise, îmbrăcată într-o cămaşă fără guler şi-ntr-o pereche de izmene cenuşii, fumând şi uitându-se la pacienţii domnului Leonard, care veneau şi plecau. Erau punctuali – atât de punctuali, că putea spune ce oră este după ei; femeia cu spatele strâmb, lunea la zece; soldatul rănit, joia la unsprezece. În zilele de marţi venea un bătrân ajutat de-un băiat cu o faţă lunatică: lui Kay îi plăcea să-i urmărească mereu cum se descurcă. O interesa să-i vadă cum îşi croiesc încet drum pe stradă – bărbatul, îngrijit, într-un costum de culoare închisă, ca un antreprenor de pompe funebre, băiatul, răbdător, serios, frumos – ca alegoria tinereţii şi bătrâneţii, se gândea Kay, pictată de Stanley Spencer sau alt pictor modern şi preţios ca el. După ei, sosea o femeie cu fiul ei, un băieţel vag şchiop, cu ochelari. Apoi urma o bătrână indiancă, suferind de reumatism. Băieţelul şchiop râcâia uneori cu gheata mai mare muşchiul şi mizeria dintre dalele sparte ale aleii care ducea spre intrare, în timp ce maică-sa vorbea cu domnul Leonard în hol. O dată, nu demult, s-a uitat în sus şi a văzut-o pe Kay urmărindu-l, apoi l-a auzit făcând gălăgie pe scări, insistând să meargă singur la toaletă.

— Ce-s ăia pe uşă, îngeri? o auzise pe maică-sa întrebându-l. Doamne sfinte, îs doar tablouri! Se poate, un băiat mare ca tine!?

Kay bănuia că nu-l speriau îngerii edwardieni, bolnăvicioşi ai domnului Leonard, ci gândul c-o s-o-ntâlnească pe ea. Probabil presupunea că ea bântuie mansarda ca o fantomă sau o nebună.

Într-un fel, nu greşea. Pentru că uneori se plimba agitată, aşa cum se zice despre nebuni. Alteori stătea ore în şir nemişcată, mai nemişcată ca o umbră, urmărind cum umbrele se târăsc pe carpetă. Apoi i se părea că s-ar putea să fie într-adevăr o fantomă, că ar putea deveni parte a texturii ofilite a casei, dizolvându-se în întunericul care se strângea asemeni prafului prin ungherele şubrede.

La două străzi depărtare, trecu un tren care se îndrepta spre nodul feroviar din Clapham; îi simți tremurul şi zgâlțâitul prin brațele sprijinite de pervaz. Becul lămpii din spatele ei prinse viață, clipi o secundă ca un ochi iritat, apoi se stinse. Bulgărele de jar din şemineul mic şi rudimentar – cândva aceasta fusese camera unui servitor – se sfărâmă, risipindu-se în mici frânturi fragile. Kay trase ultimul fum din țigară, apoi strivi capătul aprins între degetul mare şi arătător.

Stătuse în fața ferestrei mai bine de o oră. Era marți – văzuse când sosise bărbatul cârn cu un braț schilod, şi acum aştepta, cu un aer oarecum nehotărât, cuplul Stanley Spencer. În cele din urmă, se hotărî să renunțe. Se decise să iasă. Era o zi minunată, la urma urmei, o zi de la mijlocul unui septembrie cald, al treilea de la terminarea războiului. Intră în camera alăturată, pe care o folosea ca dormitor, şi începu să se schimbe.

Camera era întunecată. O parte din geam dispăruse, iar domnul Leonard o înlocuise cu o bucată de linoleum. Patul era înalt, cu o cuvertură brodată cu fir de bumbac, care se

rodea încet; era acel gen de pat care îți răscolea gândurile, deloc plăcut, făcându-te să te gândeşti la oamenii care, de-a lungul anilor, au dormit în el, au făcut dragoste în el, au murit în el, s-au zvârcolit în el cuprinşi de febră. Degaja un miros uşor acru, asemeni picioarelor încălțate în ciorapi vechi. Dar Kay se obişnuise cu el şi nu-l băga de seamă.

Pentru ea, camera nu era decât un loc în care dormea sau stătea lungită fără să închidă ochii. Pereții erau goi, fără personalitate, aşa cum îi găsise. Nu atârnase niciodată vreun tablou, nu adusese cărți – nu avea nici cărți, nici tablouri; nu prea avea mare lucru. Într-unul din colțuri fixase o sârmă; acolo, pe câteva umeraşe, îşi ținea hainele.

Cel puțin, hainele-i erau îngrijite. Îşi făcu loc printre ele şi găsi o pereche de şosete bine cârpite şi nişte pantaloni impecabil croiți. Se schimbă într-o cămaşă mai curată, cu un guler alb şi moale, pe care-l lăsă deschis la gât, aşa cum fac de obicei femeile.

Dar pantofii erau bărbăteşti; îi luă un minut să-i lustruiască. Îşi puse butonii de argint în butonierele manşetelor, apoi îşi pieptănă părul scurt, castaniu, cu peria, netezindu-l cu puțină briantină. Când o vedeau mergând pe stradă, oamenii care nu se uitau atent la ea, o luau drept un tânăr chipeş. Bătrânele îi spuneau de obicei „tinere” sau „fiule”. Dar dacă te uitai bine la ea, îi vedeai imediat semnele vârstei, firele albe şi faptul că anul următor o să împlinească treizeci şi şapte de ani.

Când coborî, păşi cât putu de atent să nu-l deranjeze pe domnul Leonard, dar era dificil să mergi fără să fii auzit, din cauza scândurilor scării, care scârțâiau şi trosneau. Se duse la spălător, apoi stătu câteva minute în baie, spălându-se pe față şi pe dinți. Fața îi era verzuie din cauza luminii filtrate prin iedera care înăbuşea fereastra. Apa bufnea şi bolborosea prin țevi. Lângă boiler era o cheie, pentru că

acesta se oprea uneori de tot – şi atunci trebuia să loveşti ţevile puţin şi să-l faci să se reaprindă.

Lângă baie era camera de tratament a domnului Leonard, iar Kay auzea, în afară de sunetul periei de dinţi din propria gură şi plescăitul apei din chiuvetă, glasul lui monoton şi pătimaş în timp ce lucra cu bărbatul cârn, cu braţ schilod. Când deschise uşa băii şi trecu încet pe lângă uşa lui, vocea lui monotonă se auzi mai tare, de parcă era zvâcnetul unui motor de maşină.

— Eric, auzi ea, trebuie să faci *hm-hm.* Cum poate fi *zum-zum*, când *hm-zum* e cu totul altceva?

Merse precaut, furişându-se pe scări, deschise uşa din faţă, ne zăvorâtă, şi rămase o clipă pe scară, ezitând. Albeaţa cerului o făcu să clipească. Brusc, ziua i se păru (lască: mai curând secătuită, vlăguită decât frumoasă. Simţea deja praful aşezându-i-se pe buze, gene şi la colţurile ochilor... Dar nu dorea să se întoarcă. Trebuia să-şi poarte cu fală, cum s-ar zice, părul bine pieptănat, pantofii lustruiţi şi butonii. Coborî treptele şi merse mai departe. Păşea ca un om care ştia exact încotro se îndrepta şi ce făcea, deşi, în realitate, nu avea nimic de făcut, nu se ducea în vizită la nimeni şi nici nu urma să se vadă cu nimeni. Ziua îi era goală, la fel ca toate celelalte. Ar fi putut chiar să inventeze pământul pe care-l străbătea pas cu pas, cu atâta trudă.

Se îndreptă spre vest, pe străzile bine măturate şi pustii, spre Wandsworth.

— Nici urmă de colonelul Barker azi, unchiule Horace, zise Duncan ridicându-şi privirea spre ferestrele mansardei în timp ce se apropia de casă împreună cu domnul Mundy.

Regreta întru câtva. Îi făcea plăcere s-o vadă pe chiriaşa domnului Leonard. Îi admira tunsoarea îndrăzneaţă, hainele bărbăteşti, profilul ascuţit şi distins. Era convins că fusese pilot, sergent în forţele antiaeriene sau ceva de genul ăsta, una dintre acele femei, cu alte cuvinte, care lansaseră

atacuri destoinice în timpul războiului şi apoi fuseseră lăsate la vatră. „Colonelul Barker” era porecla pe care i-o dăduse domnul Mundy. Şi lui îi plăcea s-o vadă stând acolo. Când auzi cuvintele lui Duncan, îşi ridică privirea şi dădu din cap, dar apoi şi-o coborî şi continuă să meargă, lipsindu-i suflul necesar ca să mai scoată o vorbă.

El şi Duncan bătuseră tot drumul din White City până în Lavender Hill. Au trebuit s-o ia încet, să se urce în autobuze, să se oprească pentru a se odihni; le lua aproape toată ziua să ajungă aici şi să se întoarcă apoi acasă. Marțea era ziua liberă a lui Duncan, şi recupera orele sâmbăta. Cei de la fabrica unde lucra se purtau bine în această privință. „Băiatul ăsta este devotat unchiului său”, îi auzise el de multe ori. Nu ştiau ce fel de tratament îi făcea domnul Leonard; credeau probabil că merge la un spital. Duncan i-a lăsat să creadă tot ce pofteau.

Îl însoți pe domnul Mundy în umbra casei strâmbe, care îți dădea un acut sentiment de nelinişte, se gândea el, când apărea amenințătoare ca acum. Pentru că era ultima clădire care supraviețuise din ceea ce fusese cândva, înainte de război, o casă înşiruită; încă se mai vedeau pe ambele părți cicatricele din pereții care o despărțeau de celelalte case, zigzagul scărilor, fantomatice acum, şi protuberanțele şemineurilor dispărute. Duncan nu-şi putea imagina ce anume o ținea în picioare. În timp ce intră împreună cu domnul Mundy în hol, nu fu în stare să alunge sentimentul că într-o zi va închide uşa o idee mai tare şi toată şandramaua se va prăbuşi în jurul lor.

Închise uşa cu precauție, deci, după care casa i se păru destul de obişnuită. Holul era întunecat şi linişti; în jur erau aliniate scaune cu spătare tari, un cuier fără nicio haină în el şi două sau trei plante gălbejite; podeaua avea un mozaic alb-negru din plăci de gresie, dintre care unele dispăruseră, lăsând la vedere cimentul. Abajurul din

porțelan avea o nuanță frumoasă de roz – şi era probabil destinat unei lămpi cu gaz dar acum era montat într-un fasung de bachelită, prins cu liță maronie, roasă.

Duncan observa de obicei asemenea defecte şi trăsături deosebite – era una dintre plăcerile vieții lui. Cu cât ajungeau mai devreme în casa aceea, cu atât se bucura, pentru că aşa avea timp să-l ajute pe domnul Mundy să ajungă la un scaun şi să se plimbe liniştit prin hol, trecându-şi privirea peste tot şi toate. Admira balustradele frumos răsucite şi vergelele de la treptele scărilor, cu capetele din alamă, care-şi pierduseră lustrul. Îi plăcea mânerul din fildeş decolorat al uneia din uşile dulapului şi vopseaua plintei care dădea impresia de lemn. Dar în fundul culoarului care ducea la subsol era o masă din bambus pe care se aflau diverse obiecte ornamentale de prost-gust. Printre câinii şi pisicile din ghips, prespapieruri şi vaze din majolică, se afla şi obiectul lui preferat: un bol vechi, strălucitor, extrem de frumos, cu un model cu şerpi şi fructe. În el, domnul Leonard ținea nuci prăfuite, iar deasupra era un spărgător metalic de nuci. Duncan nu se apropia niciodată de bol fără să simtă până în măduva oaselor, parcă, micul şoc inevitabil care s-ar produce dacă o persoană neglijentă ar ridica spărgătorul de nuci şi l-ar scăpa din mână deasupra porțelanului.

Dar nucile se aflau şi azi în bol, cu stratul lor de praf lânos, neclintit, iar Duncan avu timp să se uite îndeaproape la câteva tablouri agățate strâmb pe perete – căci toate stăteau strâmb în casa asta. Erau destul de triviale, cu rame Oxford, de duzină. Dar asta îi dădea şi o senzație de plăcere – de natură diferită plăcerea pe care o extrăgea din contemplarea unui lucru în timp ce se gândea: *Nu eşti al meu şi nu trebuie să te rănesc!*

Când se auzi o mişcare în camera de la etaj, se întoarse sprinten lângă domnul Mundy. Se deschisese o uşă pe

culoar şi se auzeau voci: era domnul Leonard care-l conducea pe tânărul programat înaintea lor. Lui Duncan îi făcea la fel de multă plăcere să-l vadă pe acest bărbat, pe cât se bucura să-l zărească pe colonelul Barker şi să admire bolul strălucitor, pentru că omul era vesel. Ar fi putut să fie foarte bine marinar.

— În regulă, camarazi? spuse el azi, făcându-i uşor cu ochiul lui Duncan.

Întrebă cum e vremea şi se interesă de artrita domnului Mundy – în tot acest interval, scoase o țigară din pachet, o puse în gură şi aprinse un chibrit; îşi mişca uşor şi firesc unul din brațe; celălalt, nedezvoltat, îi atârna într-o parte.

De ce venea, se întreba mereu Duncan, când se putea descurca foarte bine cum era? Îşi zise că, probabil, tânărul dorea o iubită, căci, evident, o fată putea avea obiecții față de brațul lui.

Tânărul îşi îndesă cutia cu chibrituri în buzunar şi-şi văzu de drum. Domnul Leonard îi conduse pe Duncan şi pe domnul Mundy la etaj, mergând, desigur, încet, potrivindu-şi pasul după domnul Mundy.

— Dați la o parte pacostea asta, spuse domnul Mundy jenat. La ce mai sunt de folos? Puneți-mă la grămada cu resturi.

— Haida de! zise domnul Leonard.

Împreună cu Duncan îl ajută pe domnul Mundy să ajungă în camera de tratament. Apoi îl sprijiniră în timp ce se aşeza într-un alt scaun cu spătar tare, îi scoaseră sacoul şi se asigurară că stă confortabil. Domnul Leonard scoase un caiet negru şi se uită o clipă în el, apoi se aşeză pe un scaun tare, cu fața la domnul Mundy. Duncan se duse la fereastră şi se aşeză pe o cutie joasă, capitonată, cu haina domnului Mundy în poală. Fereastra avea o perdea de plasă cu un miros amărui, care atârna îndoind sârma. Pereții erau acoperiți de un tapet ciocolatiu bogat ornamentat.

Domnul Leonard îşi frecă mâinile.

— Aşa deci, zise el. Cum ne mai simțim de la ultima şedință?

Domnul Mundy plecă fruntea.

— Nu prea strălucit, răspunse el.

— Încă persistă ideea de durere?

— Se pare că nu mă pot descotorosi de ea.

— Dar n-ați recurs la remedii false, sper?

Domnul Mundy îşi mişcă încă o dată capul stânjenit.

— Ei bine, recunoscu el după o secundă, puțină aspirină.

Domnul Leonard îşi retrase bărbia şi-l privi pe domnul Mundy ca şi cum ar fi vrut să zică: *Vai, vai!*

— Ştiți foarte bine, nu-i aşa, zise el, cum este o persoană care foloseşte în acelaşi timp remedii false şi tratamentul spiritual? E ca un măgar tras de doi stăpâni – nu ajunge nicăieri. Ştiați asta, nu-i aşa?

— Dar era o durere groaznică... spuse domnul Mundy.

— Durere! exclamă domnul Leonard, pe un ton pe jumătate amuzat, pe jumătate disprețuitor. Zgâlțâi scaunul. Pe scaunul ăsta îl doare că-mi suportă greutatea? De ce nu, de vreme ce lemnul din care este făcut are aceeaşi materialitate ca osul şi muşchiul din piciorul dumneavoastră, despre care spuneți că doare, pentru că *vă suportă* greutatea? Asta pentru că nimeni nu crede că pe scaun îl *poate* durea. Dacă dumneavoastră veți refuza să credeți că vă doare piciorul, atunci veți fi la fel de nepăsător față de el cum sunteți față de lemn. Ştiți asta?

— Da, zise domnul Mundy supus.

— Da, repetă domnul Leonard. Acum să-i dăm drumul.

Duncan stătea nemişcat. Trebuia să stai nemişcat şi tăcut în timpul şedinței, dar, mai cu seamă acum, când domnul Leonard îşi aduna gândurile şi puterile, concentrându-se pentru a fi pregătit să ia asupra lui ideea falsă despre artrita domnului Mundy. Reuşea să facă asta, înclinându-şi puțin

capul şi privind cu maximă intensitate, dar nu la domnul Mundy, ci la un tablou pe care-l atârnase deasupra şemineului, şi care reprezenta o femeie cu ochi blânzi, îmbrăcată într-o rochie victoriană cu guler înalt, despre care Duncan aflase că este fondatoarea Ştiinței Creştine, doamna Mary Baker Eddy. Pe rama neagră cineva scrisese, nu foarte îndemânatic, cu vopsea emailată – poate chiar domnul Leonard – o cugetare care suna astfel: *Să stai mereu de veghe la porțile gândirii.*

Cuvintele astea îl făceau pe Duncan să râdă întotdeauna, şi nu pentru că le considera deosebit de comice, dar, pur şi simplu, pentru că a râde în acel moment ar fi fost oribil; atunci intra în panică la gândul că va trebui să tacă atâta timp şi că o să fie forțat să scoată un sunet, să facă o mişcare – să sară, să-nceapă să țipe, să facă o criză... Dar era prea târziu. Domnul Leonard îşi schimbase postura – se aplecase şi-l fixa pe domnul Mundy cu privirea. Şi când vorbi din nou, o făcu scoțând un murmur încordat, pătruns de un simțământ extraordinar de credință şi necesitate imperioasă.

— Dragă Horace, zise el, trebuie să mă asculți. Tot ce crezi tu despre artrită nu este adevărat. Nu eşti bolnav de artrită. Tu, de fapt, nu simți nicio durere. Nu eşti supus acelor gânduri şi opinii care se conduc după legea bolii şi durerii şi stării de materie... Dragă Horace, ascultă! Nu simți teamă. Nicio amintire nu te înspăimântă. Nicio amintire nu te poate face să te gândeşti că din nou se va abate vreo nenorocire asupra ta. N-ai de ce să te temi, dragă Horace. Iubirea te însoțeşte. Iubirea te umple şi te înconjoară...

Şi cuvintele curseră în continuare ca o o ploaie de lovituri delicate de la un iubit mai aspru. Era imposibil, se gândi Duncan – uitând acum de dorința lui de a râde – să nu te abandonezi pasiunii pe care-o transmiteau; era imposibil să nu vrei să fii impresionat, mişcat, convins. Se gândi la

tânărul cu brațul schilod, şi-l imagină pe locul în care stătea domnul Mundy acum, spunându-i-se „Iubirea te umple” sau „Nu trebuie să-ți fie teamă”, şi dorindu-şi neîncetat ca brațul să i se lungească şi să i se umple de carne. Se putea întâmpla oare un asemenea lucru? Duncan îşi dorea, de dragul domnului Mundy şi al tânărului, să se poată realiza. Îşi dorea acest lucru mai mult decât orice.

Se uită la domnul Mundy. Aproape imediat după începerea tratamentului închisese ochii, iar acum, când şoaptele continuau, începu să plângă uşor. Lacrimile îi curgeau lent pe obraji, i se adunau pe gât şi-i udau gulerul. Nu făcea nicio încercare să le oprească; stătea cu mâinile atârnându-i în poală, cu degetele curate şi butucănoase contractându-i-se din când în când, îşi reținea mereu răsuflarea şi expira cu un oftat care-i zguduia tot trupul.

— Dragă Horace, insistă domnul Leonard, asupra ta nu are putere nicio altă minte. Resping orice putere a gândurilor provocatoare de dezordine. Dezordinea nu există. Afirm puterea armoniei asupra ta şi a fiecărui organ din tine: brațele, picioarele, urechile, ficatul, plămânii, inima, creierul, stomacul, şalele. Toate sunt perfecte. Horace, ascultă-mă...

Continuă aşa patruzeci şi cinci de minute, apoi se lăsă pe spate, destul de relaxat. Domnul Mundy îşi scoase în cele din urmă batista, îşi suflă nasul şi-şi şterse fața. Dar lacrimile i se uscaseră deja; se ridică fără ajutor şi păru că merge puțin mai bine şi are mintea mai destinsă. Duncan îi luă haina. Domnul Leonard se ridică şi se dezmorți, apoi sorbi puțină apă dintr-un pahar. Când domnul Mundy îi dădu banii, îi luă ca şi cum şi-ar fi cerut mii de scuze.

— Bineînțeles, adăugă el, o să vă pomenesc în binecuvântarea de seară. O să fiți gata? Să zicem, nouă şi jumătate?

Duncan ştia că are mulți pacienți pe care nu-i vedea niciodată, dar care-i trimiteau bani, şi asupra cărora lucra de la distanță, prin telefon sau scrisori.

Îi strânse mâna lui Duncan. Palma îi era uscată, degetele moi şi netede ca de fată. Zâmbea, dar privirea lui părea orientată spre interior, ca a unei molii. În acele momente putea foarte bine să fie şi orb.

Şi cât de neplăcut ar fi pentru el! Se gândi Duncan.

Această idee îi deschise din nou pofta de râs, iar când ajunse împreună cu domnul Mundy în aleea din fața casei, chiar începu să râdă, iar domnul Mundy se contamină şi începu şi el să râdă. Era un fel de reacție nervoasă față de cameră, de nemişcarea de acolo şi de bariera de cuvinte blânde. Privirile li se întâlniră în timp ce ieşeau din umbra casei strâmbe şi se îndreptau spre Lavender Hill râzând ca doi copii.

— Nu vreau o femeie frivolă, zicea bărbatul. Mi-a ajuns ultima prietenă, şi nu-mi pasă s-o spun.

— Întotdeauna ne sfătuim clienții ca la faza asta să fie cât se poate de deschişi, zise Helen.

— Hm, făcu bărbatul. Să-şi deschidă şi portofelul, aş spune.

Era îmbrăcat într-un costum albastru de demobilizat, cu coatele şi manşetele deja lustruite, iar fața îi era pământie, cu un bronz tropical şters. Avea părul fantastic de bine îngrijit, cu o cărare dreaptă şi albă, ca o cicatrice, dar pe briantină erau mici cruste de mătreață, care o făceau pe Helen să nu-şi dezlipească privirea de acolo.

— Odată mă întâlneam cu cineva de la forțele antiaeriene, spuse el cu amărăciune. De câte ori treceam pe lângă un magazin de bijuterii, îşi scrântea glezna...

Helen extrase o altă foaie de hârtie.

— Ce-ați zice de doamna asta? Ia să vedem. Îi place să croiască rochii şi să meargă la cinematograf.

Bărbatul se aplecă să privească fotografia şi se trase imediat înapoi.

— Nu-mi plac fetele cu ochelari.

— Ei, vă amintiți de sfatul meu să fiți deschis?

— Nu vreau să par dur, zise el, aruncând o privire fugară spre costumul cafeniu, destul de decent al lui Helen. Dar o fată cu ochelari – ei, deja a rămas cu buza umflată. Trebuie să te întrebi ce-o să urmeze...

Continuară pe tonul ăsta încă vreo douăzeci de minute; dintr-un dosar cu cincisprezece femei pe care Helen le scosese inițial făcură, în cele din urmă, o listă cu cinci.

Bărbatul era dezamăgit, dar îşi ascunse exasperarea în spatele unei manifestări agresive.

— Deci, ce se va întâmpla acum? întrebă el trăgând de butonii strălucitori. O să arătați tipelor astea mutra mea urâtă, presupun, şi-o să trebuiască să spună dacă le place de mine. Deja văd ce-o să iasă de-aici. Poate c-ar fi trebuit să mă pozez c-o bancnotă de cinci lire după ureche.

Helen şi-l imagină acasă în dimineața aceea, alegând o cravată, frecându-şi haina cu-n burete, îndreptându-şi de mai multe ori cărarea.

Îl conduse pe scări, până la stradă. Când se întoarse în sala de aşteptare, se uită la Viv, colega ei, şi-şi umflă obrajii.

— Să-ți placă unul ca ăsta, nu-i aşa? Tocmai mă întrebam, zise ea. Cred că nu-i pentru doamna noastră din Forest Hill.

— Umblă după cineva mai tânăr.

— Dar nu fac toți la fel? spuse Viv înăbuşindu-şi un căscat.

Pe birou, în fața ei, era o agendă. Duse uşor mâna la gură, uitându-se pe pagină.

— Acum nu mai avem pe nimeni, zise ea, aproape o jumătate de oră. Hai să bem nişte ceai.

— O, da, haide, zise Helen.

Dintr-odată umblau mai vioaie decât atunci când aveau de-a face cu clienții. Viv deschise sertarul de jos al unui fișet şi scoase un ibric electric curat şi un ceainic. Helen se duse cu ibricul la toaleta de pe culoar şi-l umplu la chiuvetă, îl puse pe podea, apoi în priza din plintă şi aşteptă. Începu să fiarbă în trei minute. Tapetul de deasupra prizei era umflat în locul în care aburul se impregnase în el înainte, îl netezi uşor, lipindu-l la loc, aşa cum făcea în fiecare zi; o clipă stătu la locul lui, apoi se umflă din nou.

Biroul ocupa două camere deasupra unui peruchier, pe o stradă din spatele stației de metrou din Bond Street. Helen primea clienții individual, în încăperea din față, iar Viv stătea la birou în sala de aşteptare, întâmpinându-i în momentul în care intrau. Acolo erau scaune desperecheate şi o canapea pe care puteau să aştepte cei care soseau devreme. Într-un ghiveci aveau un cactus de Crăciun, care dădea flori uimitoare din când în când. Pe măsuța joasă erau răspândite exemplare aproape la zi din *Lilliput* şi *Reader's Digest.*

Helen lucra aici de la sfârşitul războiului; o luase ca pe o chestie temporară, ceva fără complicații, spre deosebire de fosta ei slujbă din Departamentul de Ajutor în Caz de Avarii de la primăria din Marylebone. Rutina zilnică era destul de precisă: încerca să facă tot ce se putea pentru clienții lor şi chiar era bine intenționată, dar uneori îi venea greu să-i încurajeze. Oamenii veneau în căutarea altor iubiri, dar deseori – sau, cel puțin, aşa i se părea ei – doreau să vorbească despre fostele iubiri. Evident, în ultima vreme afacerea înflorise spectaculos. Funcționarii care se întorceau din străinătate îşi găseau nevestele şi prietenele de nerecunoscut. Soseau în birou încă perplecşi. Femeile se plângeau de foştii soți. „Vrea să nu ies deloc din casă." „Mi-a zis că nu-i place de prietenii mei", „Ne-am întors la hotelul

în care ne-am petrecut luna de miere şi n-a mai fost ca-nainte.”

Apa era fiartă. Helen făcu ceaiul şi duse ceştile la toaletă. Viv era acolo deja şi ridicase fereastra. În spatele clădirii era o scară de incendiu; dacă urcau treptele, puteau ajunge la o platformă metalică ruginită, cu o balustradă joasă. Platforma se zgâlțâia când păşeau pe ea, iar scara se clătina în şuruburile în care era prinsă. Dar locul era neobişnuit de însorit, şi se duceau direct acolo de câte ori aveau ocazia. De acolo puteau auzi soneria şi telefonul; şi, ca nişte alergătoare într-o cursă cu obstacole, îşi perfecționaseră stilul de a se cățăra pe pervazul ferestrei cu mare viteză şi eficiență.

La această oră, soarele cădea oblic, dar cărămizile şi metalul, care fuseseră însorite toată dimineața, încă îi mai păstrau căldura. Aerul era perlat din cauza gazelor de eşapament. Dinspre Oxford Street se auzea geamătul necontenit al traficului şi loviturile, *toc-toc*, ale muncitorilor care reparau acoperişuri.

Viv şi Helen se aşezară şi-şi scoaseră pantofii cu grijă, întinzându-şi picioarele şi trăgându-şi fustele sub ele, ca nu cumva bărbații care ieşeau de la peruchier să-şi arunce o privire în sus – apoi îşi îndoiră picioarele îmbrăcate în ciorapii stopați la degetul mare şi călcâie. Pantofii erau scâlciați, dar toată lumea îi avea aşa. Helen scoase un pachet de țigări, dar Viv îi spuse:

— E rândul meu.

— Nu contează.

— Atunci îți rămân datoare.

Îşi aprinseră țigările cu acelaşi chibrit. Viv îşi dădu capul pe spate şi scoase fumul pe gură. Apoi se uită la ceas.

— Sfinte Dumnezeule! Au trecut deja zece minute. De ce nu trece timpul la fel de repede şi când suntem cu clienții?

— Probabil că pun ceva în ceasuri, zise Helen. Magneți.

— Cred c-aşa fac. Cum ne vlăguiesc ei pe noi – ne sug tot timpul ca nişte purici mari şi graşi. Pe bune, dacă mi-ar fi spus cineva, când aveam şaisprezece ani, c-o să ajung să lucrez într-un asemenea loc – ei bine, nu ştiu ce-aş fi zis. Nu mă gândeam deloc la asta. Îmi doream să devin secretara unui avocat...

Cuvintele îi fură înghițite de-un alt căscat, de parcă Viv n-avea suficientă energie să fie măcar furioasă. Îşi acoperi gura uşor cu o mână slabă, palidă şi frumoasă, neîmpodobită de inele.

Era cu cinci sau şase ani mai tânără decât Helen, care avea treizeci şi doi de ani. Avea fața smeadă şi încă plină de vigoarea tinereții, şi un păr castaniu închis. În acest moment era strâns la ceafă ca o perniță de catifea şi se sprijinea de zidul din cărămidă caldă.

Helen invidia părul lui Viv. Părul ei era deschis la culoare sau, cum credea ea, incolor, şi se comporta absolut impardonabil – creştea drept. Şi-l ondula, iar permanentul i-l usca şi-l făcea fragil. Şi-l ondulase recent, iar acum, de câte ori întorcea capul, sesiza un iz de chimicale.

Se gândi la ce spusese Viv, că-şi dorise să fie secretara unui avocat, şi-i răspunse:

— Când eram mică, îmi doream să fiu rândaş.

— Rândaş?

— Ştii, să mă ocup de cai, de ponei. Nu călărisem niciodată, dar citisem câte ceva, cred, într-un anuar pentru fete. Mergeam la trap în susul şi-n josul străzii, şi-mi lipeam limba de cerul gurii să imit galopul. Îşi aminti fiorul de încântare care-o străbătea, şi brusc o apucă o dorință năvalnică să galopeze uşor pe scara de incendiu. Îmi botezasem calul Fleet. Era foarte iute şi musculos. Trase din țigară şi apoi adăugă pe un ton scăzut: Numai Dumnezeu ştie ce-ar spune Freud despre chestia asta.

Râseră amândouă, îmbujorându-se uşor.

— Când eram mică, zise Viv, îmi doream să mă fac asistentă medicală. După ce-am văzut-o pe mama în spital, chestia mi-a ieşit din minte, deşi... Frate-meu dorea să se facă magician. Privi în depărtare şi zâmbi. N-o să uit cum eu şi soră-mea i-am făcut o haină lungă dintr-o perdea şi am vopsit-o în negru – desigur, nu ne pricepeam, eram copii, şi a ieşit oribilă. I-am spus că are puteri magice... Apoi tata i-a cumpărat de ziua lui o trusă de scamator. Pariez că l-a costat o avere! A primit tot ce şi-a dorit, frate-meu, dar s-a ruinat total. Era genul ăla de copil care, de câte ori intra într-un magazin, îşi dorea ceva. Mătuşă-mea spunea: „Intră cu Duncan într-un magazin care vinde lână şi-o să iasă dorindu-şi un ghem...”.

Îşi sorbi ceaiul şi râse din nou.

— Era un puşti tare drăguț. Tata i-a dat trusa aia şi nu-i venea să-şi creadă ochilor. Stătea ore în şir şi citea cartea, încercând să desluşească scamatoriile; dar în cele din urmă, ei, a dat-o la o parte. L-am întrebat: „Ce s-a-ntâmplat? Nu ți-a plăcut trusa?”. Iar el a zis: „Ei, a fost ca lumea”, dar el credea c-o să-i arate cum să facă magie *pe bune*, iar acolo erau doar scamatorii. Îşi muşcă buza şi clătină din cap. Doar simple scamatorii! Bietul micuț. Avea vreo opt ani.

Helen zâmbi.

— Cred că-i plăcut să ai un frățior. Eu şi fratele meu aveam vârste apropiate şi nu făceam decât să ne certăm. Odată mi-a legat o coadă de mânerul uşii şi apoi a trântit-o. Îşi pipăi scalpul. M-a durut al naibii. Îmi venea să-l omor! Cred c-aş fi făcut-o dac-aş fi ştiut cum. Sunt convinsă că toți copiii sunt nişte mici criminali perfecți, nu crezi?

Viv aprobă – dar de data asta cu un aer mai absent. Îşi sorbi ceaiul, îşi fumă țigara şi stătură câteva minute fără să scoată o vorbă.

Se trage cortina, se gândi Helen, căci se obişnuise cu felul de-a fi al lui Viv: să facă mici confidențe, să împărtăşească

amintiri şi apoi să se retragă brusc, de parcă ar fi dezvăluit prea mult. Lucrau împreună de aproape un an, dar nu ştia despre viața privată a lui Viv decât lucruri puse cap la cap din frânturi, mici informații pe care le scăpase. Ştia, de exemplu, că avea un trecut banal, că maică-sa murise cu mulți ani în urmă, că locuia cu taică-său în sudul Londrei şi gătea seara, când se întorcea de la lucru, şi mai spăla şi rufele. Nu era căsătorită, nici logodită – ceea ce lui Helen i se părea ciudat, pentru o fată atât de frumoasă. Nu-i spusese niciodată c-ar fi pierdut un iubit în război, dar avea ceva, un aer dezamăgit, se gândi Helen, cenuşiu. Un strat de suferință ca o peliculă fină de cenuşă, dincolo de suprafață.

Dar pentru ea, fratele ei, Duncan, era marele mister. Era legat de ceva bizar, de un scandal – Helen nu-şi putea da seama de ce anume. Nu locuia acasă, cu Viv şi tatăl lor; stătea la un unchi sau ceva de genul ăsta. Deşi era sănătos, din câte se părea, lucra – şi-a dat ea seama tot din frânturi de frază – într-o fabrică ciudată, una pentru invalizi şi cazuri de caritate. Viv vorbea întotdeauna despre el într-un mod deosebit; deseori spunea, de exemplu: „Sărmanul Duncan”, ca acum câteva clipe. Dar tonul ei putea marca o limită a enervării, depinde în ce ape se scălda: „O, *el* e foarte bine”. „Nu pricepe nimic.” „Trăieşte în lumea lui.” Şi apoi cădea cortina.

Helen totuşi nutrea respect pentru asemenea cortine; ea însăşi avea câteva lucruri pe care prefera să le lase în întuneric...

Mai bău ceai, apoi îşi deschise geanta şi scoase lucrul de mână. În timpul războiului se obişnuise să tricoteze şosete şi fulare pentru soldați; acum trimitea lunar Crucii Roşii câte un pachet cu diverse lucruri aspre în culori incerte. În acel moment tricota nişte capişoane pentru copii. Lâna era de calitatea a doua, cu noduri ciudate; o asemenea activitate te încălzea vara, dar croiala şi modelul te absorbeau acum.

Îşi mişca degetul mare şi arătătorul rapid de-a lungul andrelei, numărând ochiurile în şoaptă. Viv îşi deschise geanta şi scoase o revistă pe care începu s-o răsfoiască.

— Vrei horoscopul? o întrebă pe Helen după o vreme. Şi, când Helen dădu din cap aprobator, zise: Uite-aici. *Peşti: Prudența e cea mai bună alegere azi. S-ar putea ca alții să nu fie de acord cu planurile dumneavoastră.* Asta-i domnul Harrow de adineauri... Unde-i al meu? *Fecioară: Atenție la vizitatori neaşteptați*. Asta vine ca şi cum m-aş umple de păduchi! *Stacojiul vă poartă noroc.* Se strâmbă. Nu-i decât o femeie care lucrează pe undeva, într-un birou, nu-i aşa? Mi-ar plăcea slujba ei... Mai dădu câteva pagini, apoi ridică revista deasupra capului. Ce-ai zice de-o pieptănătură ca asta?

Helen numără încă o dată ochiurile.

— Şaisprezece, şaptesprezece, zise ea, apoi se uită la poză. Nu-i rea. Însă nu mi-ar plăcea să-l tot aranjez de fiecare dată.

Viv căscă din nou.

— Ei, atâta lucru tot mai am – timp.

Mai stătură cu ochii la paginile de modă câteva minute, apoi se uitară la ceas şi oftară. Helen făcu un semn pe tiparul din hârtie şi-şi rulă lucrul. Îşi traseră pantofii, îşi scuturară fustele de praf şi trecură din nou peste pervaz. Viv dăți ceştile. Apoi scoase pudriera şi rujul şi se duse la oglindă.

— E cazul să înviorez vechiul machiaj de război, cred, zise ea.

Helen îşi pudră repede fața, apoi se întoarse încet în camera de aşteptare. Îndreptă teancul de *Lilliput* şi strânse ibricul şi cele trebuitoare ceaiului. Se uită prin agenda de pe biroul lui Viv, întorcând paginile, citind numele. *Domnul Symes, domnul Blake, domnişoara Taylor, domnişoara Heap*... Ştia deja ce dezamăgiri îi îndemnaseră să sune:

iubite necredincioase, suspiciuni chinuitoare, indiferență afectivă.

Gândul acesta o nelinişti. Cât de groaznică era munca asta! Chiar şi cu Viv alături, care-o făcea suportabilă, ce oribil era să fii aici, în timp ce tot ce conta pentru tine, tot ce era real, cu sens, se afla în altă parte, imposibil de atins...

Intră în biroul ei şi se uită la telefonul de pe masă. N-ar trebui să sune la ora asta, pentru că Juliei nu-i plăcea deloc să fie întreruptă în timp ce lucra. Dar acum, pentru că se gândise la asta, ideea câştigă teren: o străbătu un fior de nerăbdare şi-şi dădu seama că, pur şi simplu, corpul îi trepidează, că doreşte să ridice receptorul.

Of, dă-o naibii, îşi zise. Înşfăcă telefonul şi formă propriul număr. Sună o dată, de două ori, apoi se auzi vocea Juliei.

— Alo?

— Julia, spuse Helen încet. Eu sunt.

— Helen! După voce, credeam că eşti maică-mea. A sunat deja de două ori azi. Înainte am vorbit cu cei de la telefoane – era o problemă cu linia. Înainte de *asta*, a venit la uşă un tip care vindea carne.

— Ce fel de carne?

— Nu l-am întrebat. Carne pentru pisici, probabil.

— Sărmana Julia. Ai reuşit să scrii ceva?

— Hm, foarte puțin.

— Ai mai eliminat pe cineva?

— Da, ca de obicei.

— Chiar aşa? Helen îşi potrivi mai degajat receptorul la ureche. Pe cine? Pe doamna Rattigan?

— Nu, doamna Rattigan a fost păsuită. Pe sora Malone. O lance în inimă.

— O lance? în Hampshire?

— Unul din trofeele africane ale colonelului.

— Ha! Asta o să-l învețe minte. Şi a fost groaznic?

— Teribil.

— Cu mult sânge?

— Găleți întregi. Dar tu ce faci? Strigări de nuntă?

Helen căscă.

— Nu prea, nu...

Nu avea nimic de spus. Dorise doar să audă vocea Juliei. Urmă una dintre acele tăceri telefonice cu paraziți, în care se amesteca pe fir slabul pârâit electric al altor conversații. Apoi Julia vorbi iar, pe un ton mai aspru.

— Ascultă, Helen, mi-e teamă că trebuie să închid. Ursula a zis c-o să sune.

— O, zise Helen, brusc prudentă. Ursula Waring? Aşa a zis?

— Are câteva chestii plictisitoare despre emisiune, bănuiesc.

— Da. Păi, în ordine.

— Pe curând.

— Da, desigur. La revedere, Julia.

— La revedere.

Un hârâit, apoi linia se întrerupse când Julia închise telefonul. Helen stătu o clipă cu receptorul încă la ureche, ascultând ecoul stins şi fâşâitul care rămăseseră în urma legăturii întrerupte.

Apoi o auzi pe Viv ieşind din toaletă şi puse telefonul în furcă repede şi fără zgomot.

— Ce mai face Julia? îşi aminti Viv să întrebe, în timp ce ea şi Helen umblau prin birou la sfârşitul zilei, golind scrumierele şi strângând lucrurile. Şi-a terminat cartea?

— Nu încă, zise Helen, fără să ridice privirea.

— I-am văzut ultima carte acum câteva zile. Cum se numeşte... *Ochii întunecați ai...?*

— *Ochii strălucitori ai primejdiei*, o corectă Helen.

— Aşa. *Ochii strălucitori ai primejdiei.* Am văzut-o sâmbătă într-un magazin şi am mutat-o pe raftul din față. O doamnă a început s-o răsfoiască după aceea.

Helen zâmbi.

— Ar trebui să primeşti un comision. O să-i spun Juliei.

— Să nu cumva să faci aşa ceva! Ideea i se părea stânjenitoare. Dar ea-i bine, nu-i aşa?

— Da, spuse Helen. Îşi trăgea haina. O clipă păru că ezită, apoi continuă: Ştii, e o recenzie despre ea în *Radio Times* săptămâna asta. O să-i prezinte cartea la *Detectivul din fotoliu.*

— Aşa deci? zise Viv. Ar fi trebuit să-mi spui. În *Radio Times*! Trebuie să cumpăr un exemplar în drum spre casă.

— A, nu-i decât un articol scurt, spuse Helen. Totuşi au publicat o fotografie mică, frumoasă cu ea.

Nu părea prea entuziasmată, aşa cum ar fi trebuit să fie. Poate că era doar o chestie obişnuită. Lui Viv i se părea incredibil să ai o prietenă care scrie cărți, căreia îi apare poza într-o revistă ca *Radio Times*, unde o vede multă lume.

Stinseră lumina şi coborâră, iar Helen încuie uşa. Stătură o vreme, aşa cum făceau de obicei, uitându-se la perucile din vitrina peruchierului, hotărându-se asupra celor pe care le-ar cumpăra, dacă ar fi cazul, şi râzând de celelalte. Apoi o luară împreună până la colțul lui Oxford Street, căscând în clipa în care-şi spuseră la revedere şi strâmbându-se comic la gândul că or să se întoarcă a doua zi să ia totul de la capăt.

După aceea, Viv o porni agale, de parcă n-ar fi avut nicio treabă, privind la vitrinele magazinelor, dorind ca momentul cel mai neplăcut al goanei spre casă să se termine înainte ca ea să încerce să se urce în metrou. De obicei lua un autobuz şi mergea mult până acasă, în Streatham. Astăzi muri era marți seara, şi marțea lua metroul şi se ducea în White City, să ia ceaiul cu fratele ei. Dar detesta metroul, nu putea să sufere înghesuiala, mirosurile, mizeriile şi vârtejurile neaşteptate de curent. La Marble Arch, în loc să coboare în stație, se duse în parc şi se plimbă pe aleea de lângă trotuar.

Parcul arăta minunat, cu soarele târziu apunând deasupra lui, cu umbrele lungi, albăstrui, dându-ți senzația de răcoare. Stătu în fața fântânilor şi urmări jocurile de apă, şi chiar se aşeză o clipă pe bancă.

Lângă ea veni o fată cu un bebeluş, oftând bucuroasă că îi ajunge să se odihnească. Avea un batic din timpul războiului, imprimat cu tancuri spălăcite şi aruncătoare de grenade. Copilul dormea, dar probabil că visa, pentru că-şi mişca feţişoara – când încruntându-se, când uimit, de parcă proba toate expresiile de care o să aibă nevoie când o să fie mare, se gândi Viv.

În cele din urmă, coborî la metrou, în stația Lancaster Gate; avea de mers numai cinci stații, apoi cobora la Wood Lane. Casa domnului Mundy era la zece minute de mers pe jos de la stație, în spatele unei piste de curse pentru câini. Când aveau loc cursele, puteai auzi mulțimea – un sunet ciudat – strigând tare, aproape înspăimântător, un zgomot care părea că se ridica şi te urma pe străzi ca valul unei mări invizibile. În seara asta, pista era liniştită. Pe străzi erau copii – trei dintre ei se balansau pe o bicicletă veche, pedalând şerpuitor şi stârnind praful.

Poarta domnului Mundy era închisă cu un zăvor mic şi prețios, care-i amintea lui Viv de personalitatea proprietarului însuşi. Uşa de la intrare avea panouri de sticlă. Stătu în fața lor şi bătu uşor, iar după o clipă apăru o figură în spatele ei, care se apropia încet, şchiopătând. Viv îşi compuse un zâmbet şi-şi imagină că domnul Mundy face acelaşi lucru de partea cealaltă a uşii.

— Bună, Vivien. Ce mai faci, dragă?

— Bună, domnule Mundy. Sunt bine, dar dumneavoastră?

Păşi înainte, ştergându-se pe picioare pe bucățica de preş din fibră de nucă de cocos pusă pe podea.

— N-am de ce să mă plâng, răspunse domnul Mundy.

Holul era strâmt şi întotdeauna se simțeau stânjeniți când domnul Mundy îi făcea loc să treacă. Ajunse la baza scărilor, se opri lângă suportul pentru umbrele şi-şi descheie pardesiul. Mereu avea nevoie de câteva minute pentru a se obişnui cu întunericul de-acolo. Privi în jur clipind.

— Frate-meu e pe-aici?

Domnul Mundy închise uşa.

— E-n salon. Intră, dragă.

Dar Duncan îi auzise deja vorbind şi strigă:

— A venit, Vivien? V, vino să mă vezi aici! Nu mă pot scula.

— E țintuit la podea, zise domnul Mundy zâmbind.

— Vino să mă vezi! strigă Duncan din nou.

Împinse uşa salonului şi intră. Duncan stătea întins pe burtă pe carpeta din fața şemineului, cu o carte în față, iar pisicuța domnului Mundy se lungise pe spatele lui, la brâu. Îşi mişca lăbuțele din față de parcă frământa aluatul, înfigându-şi şi retrăgându-şi ghearele, şi torcând ca în transă. Văzând-o pe Viv, îşi îngustă ochii şi-şi înteți mişcările.

— Ce zici? râse Duncan. Îmi face masaj.

Viv simți că domnul Mundy stă prea aproape de umărul ei. Venise s-o privească şi să râdă împreună cu Duncan. Avea un râs uşor, fără inflexiuni – un chicotit de om bătrân. N-avea de ales, aşa că râse şi ea.

— Eşti sonat.

Duncan începu să se ridice, de parcă se pregătea de exerciții fizice.

— O antrenez.

— Pentru ce?

— Pentru circ.

— O să-ți rupă cămaşa.

— Nu contează. Priveşte!

Pisica continua să lucreze, de parcă ar fi fost dementă, în timp ce Duncan se ridica tot mai sus. Începu să-şi îndrepte spinarea. O făcea astfel încât pisica să rămână acolo, pe spatele lui, şi chiar s-o ia în sus. În tot acest timp, nu se opri din râs, iar domnul Mundy îl încuraja... în cele din urmă, pisica se sătură şi sări pe podea, iar Duncan îşi scutură pantalonii.

— Uneori, îi spuse el lui Viv, se urcă pe umerii mei. Merg cu ea pe umeri – nu-i aşa, unchiule Horace? Cu ea înfăşurată în jurul gâtului. Ca un guler.

Viv avea un guleraş din blană artificială la pardesiu. El ho apropie şi-l pipăi.

— Până la urmă tot ți-a rupt cămaşa, zise ea.

— E doar o cămaşă, spuse el răsucindu-se să se uite. Eu nu trebuie să arăt la fix, ca tine. Nu-i aşa că Viv e elegantă, unchiule Horace? O doamnă secretară elegantă.

Schiță un zâmbet încântător, apoi îi dădu voie să-l îmbrățişeze şi să-l sărute pe obraz. Hainele lui degajau un miros slab – care ştia că vine de la fabrica de lumânări – dar în afară de asta, mirosea a băiat şi, când îi puse mâinile pe umeri, îi părură ridicol de înguşti şi clădiți din oase subțiri. Se gândi la ce-i povestise lui Helen în după-amiaza aceea, despre trusa de scamator, şi şi-l reaminti limpede, aşa cum era în copilărie – cum venea în patul ei şi al Pamelei şi se întindea între ele. Încă îi mai simțea brațele şi picioarele subțiri, care se încălzeau, părul negru lipindu-se de ele, fin ca mătasea... O clipă îşi dori să fie din nou copii. Încă i se părea extraordinar că totul ieşise aşa, până la urmă.

Îşi scoase pardesiul şi pălăria şi se aşeză. Domnul Mundy se întorsese în bucătărie. Apoi îl auziră cum pregăteşte ceaiul.

— Ar trebui să mă duc să-i dau o mână de ajutor.

Spunea asta de câte ori venea. Iar Duncan îi răspundea la fel ca azi:

— Preferă să se ocupe singur de asta. O să înceapă să cânte imediat. A fost la tratament în după-amiaza asta şi se simte puțin mai bine. Oricum, eu o să mă ocup de spălatul vaselor. Spune-mi, cum îți merge?

Îşi dădură câteva veşti mărunte.

— Tati te îmbrățişează, zise ea.

— Chiar aşa?

Nu-l interesa subiectul. Stătu jos doar o clipă, apoi se ridică emoționat şi luă ceva de pe raft să-i arate.

— Uită-te la asta, zise el. Era o cană mică, arămie, cu o urmă de lovitură într-o parte. Am luat-o duminică şi am dat treizeci şi şase de penny pe ea. Tipul mi-a cerut şapte şilingi şi l-am făcut să reducă prețul. Cred că-i din secolul al optsprezecelea. Imaginează-ți-le pe doamnele acelea, V, bând ceaiul şi turnându-şi smântâna din asta! Pe vremea aceea era argintată, bineînțeles. Vezi unde s-a şters lustrul? Îi arătă urmele de argint de la încheietura mânerului. Nu-i aşa că-i frumoasă? Doar treizeci şi şase! Urma asta nu contează. Aş putea s-o aranjez dac-aş vrea.

Răsuci cana în mână, încântat de ea. Lui Viv i se părea o vechitură bună de aruncat. Dar de fiecare dată când venea, îi arăta câte un obiect nou: o ceaşcă spartă, o cutie din email ciobită, o pernă din catifea roasă. Ea nu se putea abține să nu se gândească la gurile care atinseseră porțelanul, la mâinile soioase şi la capetele transpirate care frecaseră catifeaua până o tociseră de tot. Chiar şi casa domnului Mundy îi dădea fiori: era casa unui bătrân, cu camere mici în care erau înghesuite mobile întunecate şi masive, cu pereți năpădiți de tablouri. Pe polița şemineului erau flori din ceară şi bucăți de coral sub clopote de sticlă pătată. Avea încă lămpi de gaz cu flacăra ca o coadă de peşte. Mai erau şi fotografii galbene, învechite, cu domnul Mundy pe când era un tânăr slab, alta cu el copil, cu sora şi mama lui, îmbrăcată într-o rochie neagră, țeapănă ca regina

Victoria. Totul acolo era mort, mort de-a binelea, dar Duncan, cu ochii lui negri, vioi, cu râsul lui limpede de băiat, se simțea acasă printre toate aceste obiecte.

Viv ridică poşeta.

— Ți-am adus ceva.

Era o conservă de şuncă.

— Poftim! zise el, rostind cuvântul pe tonul acela drăgăstos, tachinând-o, ca atunci când spusese *doamna secretară elegantă*, iar când domnul Mundy intră şchiopătând, aducând tava cu ceai, o ridică fălindu-se cu ea: Uite, unchiule Horace! Uite ce ne-a adus Viv.

Pe tavă era deja o bucată de carne de vită. O adusese tot ea data trecută.

— Drace! exclamă domnul Mundy. Ne-am ajuns, nu crezi?

Traseră tăbliile mesei şi aranjară farfuriile şi ceştile, sendvişurile cu roşii, foile de lăptucă şi biscuiții cu smântână.

Apoi apropiară scaunele, desfăcură şervetele şi începură să mănânce.

— Ce mai face tatăl tău, Vivien? întrebă domnul Mundy politicos. Şi sora ta? Cum îi merge umflatului ăluia mic? Se referea la copilul Pamelei, Graham. Ce mai grăsan mititel! Gras ca untul! Ca micuții pe care-i vedeai când eram eu copil. Se pare că nu mai e la modă.

În timp ce vorbea, deschidea conserva răsucind cheia cu degetele lui mari şi butucănoase, dând la iveală o fâşie de carne, ca o rană subțire şi rozalie. Viv îl văzu pe Duncan cum îl urmăreşte, observă cum clipeşte şi priveşte într-o parte. Apoi adăugă, de parcă ar fi ținut să dea dovadă de inteligență:

— Există mode la bebeluşi, ca la fuste?

— Ascultă ce-ți zic, adăugă domnul Mundy, clătinând gelatina. Nu vedeai pe vremea aia cărucioare pentru copii. Dacă apărea vreunul, era o minune. Pe vremea noastră li se

zicea „sertăraşe”. Noi ne împingeam verişorii într-un cărucior pentru cărbuni. Pe-atunci copiii mergeau mai repede în picioare şi-şi câştigau existența.

— Ați fost trimis să curățați un coş vreodată, unchiule Horace? întrebă Duncan.

— Un cos?

Domnul Mundy clipi.

— De o brută mătăhăloasă care-ți punea cărbuni încinşi la tălpi, să te facă să mergi mai repede?

— Hai, fugi de-aici!

Râseră. Conserva goală fu pusă deoparte. Domnul Mundy îşi scoase batista şi-şi suflă nasul scurt şi energic, ca o trompetă, apoi scutură batista, o împături şi-o puse cu grijă în buzunar. Înainte de a mânca, îşi tăia sendvişurile şi lăptuca în bucăți mici, dichisite. Când Viv lăsă capacul de la borcanul cu muştar ridicat, el îl închise. Dar întinse pisicii fărâmele de carne şi gelatină rămase în farfuria lui la sfârşitul mesei – o lăsă să i le lângă din palmă, odată cu buricele degetelor şi unghiile.

După ce pisica termină, miorlăi cerând mai mult. Avea un miorlăit subțire, ascuțit.

— Parcă are ace-n glas, zise Duncan.

— Ace?

— Parcă m-ar înțepa, aşa simt.

Domnul Mundy nu înțelegea. Întinse mâna s-o pună pe capul pisicii.

— O să vă zgârie, atenție, când o să-i sară țandăra, nu-i aşa, Catty?

Mai aveau de mâncat prăjitura, dar, imediat după ce-o terminară, domnul Mundy şi Duncan se ridicară şi strânseră ceştile şi farfuriile. Viv stătea încordată, urmărindu-i cum duc resturile, apoi se duseră în bucătărie şi o lăsară singură. Uşile casei erau masive şi înăbuşeau orice sunet; camera părea liniştită şi groaznic de lipsită de

aer; lămpile de gaz şuierau, iar pendulul străvechi, aflat într-un colț, ticăia. Părea că sunetul ieşea cu un mare efort, se gândi ea – ca şi cum mecanismul i se înțepenise; parcă era şi el apăsat de atmosfera de modă veche la fel ca ea. Îi compară cadranul cu propriul ceas de mână. Opt fără douăzeci... Cât de lent curgea timpul aici. La fel de lent ca la serviciu. Cât de nedrept era! Pentru că îşi dădea seama că mai târziu – când şi-o va dori – o să i se pară că se grăbeşte.

În seara asta, cel puțin, avea parte de amuzament. Domnul Mundy veni şi se aşeză în fotoliu, lângă foc, aşa cum făcea întotdeauna după cină; Duncan totuşi dorea ca Viv să-l tundă. Se duseră în bucătărie. Aşternu un ziar pe podea şi puse un scaun în mijloc. Apoi umplu un vas cu apă caldă şi-şi îndesă un prosop după gulerul cămăşii.

Viv muie pieptănul în apă, îi umezi părul şi începu să-l tundă. Folosea o foarfecă veche, de croitorie; numai Dumnezeu ştia la ce-i trebuia domnului Mundy. Probabil că-şi croia singur hainele, nu excludea această ipoteză în ce-l privea... Ziarul foşnea sub pantofii ei în timp ce se învârtea în jurul lui Duncan.

— Nu prea scurt, îi zise Duncan, auzind-o tăind.

— Nu te mişca, spuse ea, răsucindu-i capul.

— Data trecută mi l-ai tăiat prea scurt.

— O să-l fac cum mă pricep... Există şi frizerii, ştii asta.

— Nu-mi plac frizeriile. Întotdeauna am sentimentul c-or să mă taie mărunt şi-or să mă pună într-o plăcintă.

— Nu fi prostuț. De ce-ar face-o?

— Nu crezi c-aş fi o plăcintă pe cinste?

— N-ai suficientă carne pe tine.

— Atunci or să mă facă sendviş. Sau or să mă pună în cutioarele alea. Şi apoi – se întoarse şi-i surprinse privirea, uitându-se la ea şugubăț.

Ea îi îndreptă încă o dată capul.

— O să iasă strâmb până la urmă.

— N-are importanță, n-are cine să observe. Doar Len, la fabrică. Nu am admiratoare. Nu sunt ca tine...

— Vrei să taci odată?

Râse.

— Unchiul Horace nu aude. N-ar zice nimic, chiar dac-ar auzi. Nu-l preocupă asemenea lucruri.

Se opri din tuns şi-l împunse în umăr cu vârful foarfecii.

— Duncan, doar nu i-ai spus!

— Bineînțeles că nu.

— Să nu-ndrăzneşti!

— Pe cuvânt de onoare.

Îşi linse degetul, îşi atinse pieptul, apoi îşi ridică privirea spre ea, zâmbind în continuare.

Ea nu-i răspunse la zâmbet.

— Nu-i de glumit cu aşa ceva.

— Dacă nu-i de glumit, de ce-o faci?

— Dac-ar şti tata...

— Numai la tata te gândeşti.

— Ei bine, cineva trebuie s-o facă.

— E vorba de viața ta, nu crezi?

— Oare? Uneori stau şi mă-ntreb.

Continuă să-l tundă în tăcere – tulburată, dar dorind să mai adauge ceva, aproape sperând că el va continua s-o tachineze, pentru că n-avea cu cine altcineva să vorbească; el era singura persoană căreia îi spusese... Dar lăsă să treacă prea mult timp; el îşi abătu atenția, aplecându-şi capul să se uite la buclele umede de pe ziarul de sub scaun. Căzuseră ca nişte spirale, dar în momentul în care se uscaseră, se răsfiraseră în şuvițe pufoase. Îl văzu cum se strâmbă.

— Nu-i ciudat, zise el, cât de frumos e părul când îl ai pe cap şi cât de înspăimântător devine în clipa în care este tăiat? Ar trebui să iei una din buclele astea, V, şi s-o pui într-un medalion. Aşa ar face o soră adevărată.

Ea îi îndreptă capul din nou, ceva mai puțin blând ca înainte.

— O să-ți arăt eu ce-i aia soră adevărată într-o clipă, dacă te mai agiți.

El luă atunci un accent cockney şi zise:

— *Mi s-a arătat ce-i aia sor-adevărată!*

Râseră amândoi. După ce termină cu tunsul, el mută scaunul şi deschise uşa din spate. Ea luă țigările şi se aşezară împreună pe trepte, privind în depărtare, fumând şi pălăvrăgind. El îi spuse despre vizita la domnul Leonard, despre autobuzele în care el şi domnul Mundy au fost nevoiți să se urce, despre micile lor aventuri... Cerul arăta ca o apă în care se turnase cerneală albastră, în care întunericul se depunea la fund, iar stelele apăreau una câte una. Semiluna era zveltă, perfectă şi aproape nouă. Catty apăru şi se prelinse printre picioarele lor, apoi se aruncă pe spate şi se răsuci din nou ca în transă.

Apoi li se alătură şi domnul Mundy – ieşise din salon să vadă ce făceau, presupuse Viv; poate că-i auzise râzând, prin fereastră. Văzu părul lui Duncan şi zise:

— Pe cinstea mea! E ceva mai bine decât tunsorile pe care ți le făcea domnul Sweet!

Duncan se ridică în picioare şi începu să facă ordine în bucătărie. Strânse părul în ziar.

— Domnul Sweet, spuse el, te pişcă tot timpul cu foarfeca, aşa, ca să se distreze. Îşi frecă gâtul. Se zice că odată i-a tăiat urechea cuiva.

— Vorbe, zise domnul Mundy în largul lui. Bârfe de-nchisoare, asta-i tot.

— Ei, asta mi-a spus-o un tip.

Se certară încă vreo două minute pe chestia asta. Viv avea senzația c-o fac înadins – că se dădeau mari într-un mod straniu, pentru că era ea acolo. Numai dacă n-ar fi venit domnul Mundy! Nu-l lăsa pe Duncan o clipă în pace. Îi

făcuse plăcere să stea pe treapta aia şi să vadă cum cerul se întunecă. Dar nu suporta când începeau să vorbească aşa, ni inima uşoară, despre închisoare; o scotea din sărite. Toată apropierea şi dragostea pe care le simțise față de Duncan cu o clipă înainte începură să se dizolve. Se gândi la tatăl ei. Se trezi gândind cu vocea tatălui ei. Duncan umbla dezinvolt prin bucătărie, şi ea se uita la capul lui negru, la gâtul suplu, la fața lui, frumoasă ca de fată, şi-şi spuse cu amărăciune: *Prin ce ne-a făcut să trecem, şi pe el nu se cunoaşte absolut deloc!*

Trebui să se întoarcă în salon şi să-şi termine țigara acolo, de una singură.

Dar nu era cazul să se ambaleze. Ar istovi-o, aşa cum l-a istovit şi pe tatăl ei; în plus, avea alte lucruri la care să se gândească. Duncan mai făcu nişte ceai şi ascultară un program la radio; la nouă şi un sfert se îmbrăcă. În fiecare săptămână pleca la aceeaşi oră. Duncan şi domnul Mundy rămâneau la uşă, ca un cuplu bătrân, urmărind-o cum pleacă.

— Nu vrei să te conducă fratele tău până la stație? o întreba domnul Mundy de fiecare dată, iar Duncan răspundea pe un ton nepăsător, înainte ca ea să spună ceva:

— O, n-are nevoie. Nu-i aşa, Viv?

Dar în seara asta o sărută, de parcă era conştient c-o supărase.

— Mulțumesc pentru tunsoare, spuse el domol. Mulțumesc pentru şuncă. Ştii, te-am tachinat doar!

Se uită înapoi de două ori, iar ei erau tot acolo, urmărind-o; data următoare când privi, uşa era închisă. Şi-l imagină pe domnul Mundy c-o mână pe umărul lui Duncan, închipuindu-şi-i cum se depărtează încet şi intră în salon, iar Duncan se aşază într-un fotoliu şi domnul Mundy în celălalt. Simți din nou în piele atmosfera lipsită de aer,

pâsloasă a casei şi merse mai energic – înviorându-se brusc din cauza nopții reci şi a sunetului scorțos al tocurilor ei pe trotuar.

Faptul că merse repede o făcu să ajungă prea devreme la gară. A trebuit să se plimbe prin sala casei de bilete în timp ce trenurile veneau şi plecau, simțindu-se dizgrațios de expusă în lumina crudă, moartă. Un băiat încercă să-i surprindă privirea. „Hei, frumoaso!” spunea el întruna, continuând să treacă pe lângă ea cântând. Pentru a se feri din calea lui, se duse la standul de cărți, şi numai când îşi aruncă privirea asupra raftului cu ziare, îşi aminti ce-i spusese Helen în după-amiaza aceea despre *Radio Times.* Luă un exemplar, îl deschise şi găsi aproape imediat titlul articolului:

PRIVIRI PRIMEJDIOASE

URSULA WARING prezintă noul thriller al Juliei Standing, *Ochii strălucitori ai primejdiei*, discutat la *Detectivul din fotoliu* la 10:10 vineri seara (progr. Divertisment).

Articolul se întindea pe mai multe coloane şi descria romanul în termeni foarte elogioşi. Deasupra lui era o fotografie a Juliei; fața îi era aplecată şi ochii priveau în jos, iar mâinile îi erau ridicate şi ținute laolaltă într-o parte a maxilarului.

Viv se uită la fotografie cu o undă de neplăcere, pentru că o întâlnise o dată pe Julia pe stradă, lângă birou, şi nu-i trezise simpatie. Făcuse pe deşteapta – dăduse mâna cu Viv când Helen le-a făcut cunoştință, dar fără să spună: „Îmi pare bine” sau „Mă bucur că vă cunosc sau altceva de genul ăsta; i s-a adresat rece, de parcă ar fi cunoscut-o pe Viv de zeci de ani: „Ei, cum merge? Ai cuplat deja sute de oameni?”, la care Viv răspunsese: „I-am fi păcălit dac-am fi făcut-o”, şi la asta a râs ca şi cum ar fi fost una dintre glumele ei: „Da, aşa-i...”. Avea o voce de om bogat, şi totuşi vorbea în argou: „ți-am belit planurile”, „te țăcăneşti”. Viv

nu-şi putea închipui ce vedea Helen la ea de-o plăcea atât de mult. Dar, la urma urmelor, era treaba lor. Viv îşi tăie firul gândurilor.

Puse revista la loc în raft şi se depărtă. Nici urmă de băiatul care se ținuse după ea, fredonându-i la ureche. Ceasul indica ora zece şi douăzeci de minute. Traversă sala casei de bilete, dar nu spre peron, ci înapoi, spre intrare. Se apropie de un stâlp şi privi spre stradă, strângându-şi mai bine pardesiul în jurul ei, pentru că i se făcuse frig pierzând vremea acolo.

Peste câteva clipe, o maşină trase la bordură; se opri la câțiva metri, departe de luminile stridente ale stației. În timp ce trecea, văzu şoferul plecându-şi capul şi încercând s-o repereze. Părea tensionat, frumos şi neajutorat; se surprinse că nutreşte față de el aceleaşi sentimente pe care le simțise față de Duncan ceva mai înainte, acelaşi amestec de iubire şi exasperare, dar aici mai era şi un fior de incitare, care o cuprinse din nou, tot mai intens. Ea se uită în susul şi-n josul străzii şi alergă spre portieră. Reggie se îi aplecă şi o deschise, iar când se urcă, îi cuprinse chipul în palme şi-o sărută.

Înapoindu-se în Lavender Hill, Kay mergea la pas. Se plimbase cam întreaga după-amiază şi seară. Făcuse un ocol destul de mare, de la Wandsworth Bridge până la Kensington, traversând Chiswick, peste fluviu, la Mortlake şi Putney, şi acum se întorcea la domnul Leonard; era la două-trei străzi de casă. De câteva minute o luase la pas şi conversa cu o fată blondă. Fata totuşi nu prea reacționa.

— Mă mir că poți merge repede pe tocurile astea înalte, spuse Kay.

— Te obişnuieşti, cred, răspunse fata nepăsătoare, nu-i mare scofală. Ai fi uimită!

Nu se uita la Kay, ci înainte, pe stradă. Urma să se întâlnească în câteva clipe cu o prietenă, spunea ea.

— Am auzit că-i un exercițiu la fel de bun ca şi călăritul, insistă Kay. Că face bine formei picioarelor.

— N-aş prea zice.

— Ei, poate prietenul tău are altă părere.

— L-aş putea întreba.

— Mă întreb de ce nu ți-a spus-o deja.

Fata râse.

— Îți place să te-ntrebi, nu-i aşa?

— Când mă uit la tine, îmi dai de gândit, asta-i tot.

— Chiar aşa?

Fata se întoarse spre Kay şi-i întâlni privirea o secundă – se încruntă neînțelegând absolut nimic.

— Uite-o pe prietena mea! spuse ea şi ridică mâna făcând un semn unei alte fete de pe trotuarul opus.

O luă înainte mai repede spre marginea bordurii, privi în dreapta şi în stânga, apoi traversă în fugă. Pantofii ei cu toc aveau căputa de culoare deschisă; arătau, se gândi Kay, ca sclipirile albicioase de blană pe care le vedeai pe fundul iepurilor care țopăie.

Nu spusese „La revedere” sau „Pa” şi nici nu privise măcar înapoi. O uitase deja pe Kay. O luase pe cealaltă fată de braț, dăduseră colțul şi dispăruseră.

II

— Unde ți-e drăguța? îl întrebă Len pe Duncan stând în partea cealaltă a bancului de lucru de la fabrica de lumânări din Shepherd’s Bush. Se referea la doamna Alexander, proprietara fabricii. Azi întârzie. V-ați ciondănit?

Duncan zâmbi şi clătină din cap de parcă ar fi vrut să spună: *Nu fi nătâng.*

Dar Len îl ignoră. O înghionti pe femeia de lângă el şi-i zise:

— Duncan şi doamna Alexander s-au certat. Doamna Alexander l-a prins pe Duncan făcând ochi dulci unei alte fete!

— Duncan frânge inimile femeilor, zise femeia binedispusă.

Duncan clătină din nou din cap şi-şi văzu de lucru.

Era o dimineață de sâmbătă. Lucrau doisprezece la banc şi cu toții făceau felinare de noapte, trăgând fitilele şi suporturile metalice prin bucățele de ceară, pe care le puneau apoi în cutii anti inflamabile, gata pentru a fi împachetate. În mijlocul bancului circula o bandă care ducea felinarele terminate spre un cărucior care aştepta. Banda mergea cu sunetul unui obiect care se rostogoleşte şi cu un scârțâit constant – nu foarte tare, dar atunci când se combina cu şuierul şi zăngănitul maşinilor de fabricat lumânări, aflate în cealaltă parte a încăperii, era suficient de zgomotoasă ca, dacă doreai să vorbeşti cu vecinul, să trebuiască să ridici vocea dincolo de pragul normal. Lui Duncan îi venea mai uşor să zâmbească şi să gesticuleze. Uneori lucra ore întregi fără să scoată un cuvânt.

Len însă nu putea să tacă. Văzând că nu se poate distra cu Duncan, începu să strângă bucățile de ceară rămase; Duncan îl urmări cum începe să le preseze modelându-le şi dându-le forma unui chip de femeie. Lucra cu multă pricepere, încrețindu-şi concentrat fruntea şi răsfirându-şi buza inferioară. Figurina deveni mai netedă şi mai rotundă în mâinile lui. Îi făcu piept şi şolduri supradimensionate şi păr ondulat. I-o arătă mai întâi lui Duncan.

— E doamna Alexander. Apoi se răzgândi şi strigă spre una dintre fetele care stăteau ceva mai departe, în fața bancului: Winnie! Asta eşti tu, uită-te!

Ținu figurina ridicată şi o făcu să meargă legănându-şi şoldurile.

Winnie țipă. Avea fața diformă, nasul turtit, gura țuguiată şi vocea foanfă.

— Uite ce-a făcut! le spuse ea colegelor. Celelalte fete văzură şi se puseră pe râs.

Len mai adăugă ceară la sâni şi pe fund. Apoi o făcu să se mişte mai afectat.

— *O, scumpule*! *O, scumpule*! Spuse el prostindu-se. Apoi strigă spre Winnie: Aşa mergi tu când eşti cu Champion! Domnul Champion era maistrul fabricii, un om delicat, pe care fetele îl cam terorizau. Aşa faci tu. Te-am auzit! Şi aşa face domnul Champion.

Puse figurina pe încheietura brațului şi o sărută pasional, iar apoi îşi duse unghia între picioarele ei, prefăcându-se c-o gâdilă.

Winnie țipă din nou. Len continuă să gâdile figurina, râzând, până când o femeie mai în vârstă îi spuse tăios să înceteze. Atunci râsul lui se transformă în chicot şi-i făcu cu ochiul lui Duncan.

— Ar vrea ea să fie în locul ei! zise el pe un ton prea scăzut ca femeia să prindă ceva.

Apoi turti figurina, readucând-o la starea informă, şi o aruncă în căruciorul cu resturi.

Mereu i se lăuda lui Duncan cu fetele pe care le cucerea. Numai despre asta discuta.

— Aş fi putut s-o am pe Winnie Mason dac-aş fi vrut, spunea el câteodată. Cum crezi c-ar fi s-o săruți pe gură? Cred c-ar fi ca şi cum ai pupa un cur de câine.

Pretindea că le duce deseori pe fete în Holland Park şi face dragoste cu ele acolo noaptea. Îi descria totul amănunțit printre grimase exagerate şi făcând cu ochiul. Întotdeauna i se adresa lui Duncan de parcă el, Len, ar fi fost mai mare decât el. Avea numai şaisprezece ani. Fața îi era tuciurie ca de țigan şi pistruiată, şi buzele, rozalii, groase şi satinate.

Ori de câte ori zâmbea, dinții îi apăreau albi şi regulați, contrastând cu bronzul şi pistruii de pe obraz.

Acum stătea rezemat, cu mâinile la ceafa, legănându-se pe cele două picioare din spate ale taburetului. Se uita leneş prin Sala Lumânărilor, plimbându-şi privirea de la un obiect la altul în căutarea unui alt lucru care să-i abată atenția. După o clipă, se aplecă de parcă ar fi fost stârnit de ceva. Strigă spre ceilalți de la banc:

— Uite-o pe doamna A, uite-o cum intră. E cu doi tipi!

Femeile care încă mai lucrau la felinare întoarseră capetele să vadă. Întotdeauna erau fericite când apărea ceva care să întrerupă rutina zilnică. Cu o săptămână înainte, intrase un porumbel în clădire şi toți se foiseră prin încăpere aproape o oră, profitând la maximum de această distracție. Acum, câteva dintre ele se ridicară să-i vadă mai bine pe oamenii care o însoțeau pe doamna Alexander.

Duncan le urmări cum se uitau încordate, până când curiozitatea deveni irezistibilă. Se răsuci şi el pe taburet să se uite. O văzu pe doamna Alexander îndreptându-se spre cea mai voluminoasă maşină de turnat lumânări, conducându-i pe cei doi, un ins blond şi înalt şi unul mai scund şi brunet. Blondul stătea cu spatele la Duncan, dând din cap aprobator, şi-şi nota câte ceva într-un carnet. Celălalt avea un aparat de fotografiat – îl interesa cum funcționează totul şi se tot învârtea căutând unghiul cel mai potrivit pentru a fotografia maşina şi omul care o acționa. Făcu o poză, apoi alta. Blițul aparatului de fotografiat se declanşa ca o explozie.

— Timp şi Mişcare, spuse Len pe un ton autoritar. Pariez că ei sunt Timpul. Atenție, vin încoace!

Se apropie din nou de blat, luă un ciot de ceară şi un fitil şi începu să modeleze cu un aer de hărnicie şi concentrare extraordinar. Fetele de la bancul de lucru tăcură şi-şi continuară activitatea, la fel de agile ca înainte. Dar când îl

văzură pe fotograf venind înaintea doamnei Alexander şi a celuilalt bărbat, începură, una după alta, să-şi ridice capul cu îndrăzneală. Fotograful îşi aprinse o țigară, iar aparatul i se balansa pe umăr atârnat de curea.

— O să ne faceți şi nouă o poză? strigă Winnie.

Fotograful o examină. Apoi se uită la fetele care stăteau lângă ea, dintre care una avea fața şi mâinile arse, pline de cicatrice lucioase, iar alta era aproape oarbă.

— În regulă, zise el.

Le aşteptă să se adune şi să zâmbească, apoi îşi ridică aparatul şi-şi apropie ochiul de obiectiv. Numai că se prefăcu doar că deschide diafragma. Apăsă butonul pe jumătate şi scoase un clic cu limba.

Fetele începură să se plângă.

— Dar becul nu s-a aprins!

— A luminat, zise el. Este unul special, invizibil. E unul care radiografiază. Vede prin hainele voastre.

Evident, asta o inventase pentru a le flata pe fetele alea şterse care-l băteau la cap să le pozeze, iar Duncan se simțea stânjenit pentru ele. Dar Winnie şi celelalte fete râdeau în hohote. Chiar şi femeile mai în vârstă râdeau. Încă râdeau când doamna Alexander apăru cu bărbatul cel blond.

— Ei bine, doamnelor, spuse ea cu indulgență, cu vocea ei bine-crescută, edwardiană, ce înseamnă toate astea?

Fetele se hliziră.

— Nimic, doamnă Alexander.

Apoi fotograful probabil că le făcuse cu ochiul sau gesticulase în vreun fel, că izbucniră din nou în râs.

Doamna Alexander aşteptă, dar îşi dădu seama că nu i se va permite să participe la glumă. Neavând ce face, îşi îndreptă atenția spre Duncan.

— Ce mai faci, Duncan?

Duncan îşi şterse mâinile pe şorţ şi se ridică încet în picioare. În fabrică era cunoscut ca unul dintre favoriții doamnei Alexander. Lumea comenta în auzul lui, spunând:

— Doamna Alexander o să-i lase lui Duncan toți banii! Să te dai bine pe lângă Duncan Pearce, pentru că-ntr-o zi o să-ți fie şef!

Uneori se distra, şarjând şi făcându-i să râdă. Dar întotdeauna se simțea presat când doamna Alexander se purta altfel cu el; şi azi, mai mult ca ori când, simțea această presiune, pentru că venise cu vizitatori şi era gata să-l prezinte ca pe o celebritate în rândul muncitorilor.

Îşi întoarse capul, căutându-l din priviri pe bărbatul blond, cure încă îşi lua notițe în carnetul lui despre maşina de făcut lumânări. Întinse mâna şi-i atinse brațul.

— Îmi dați voie să vă arăt...?

Fetele care stăteau la banc îşi curmară chicotele şi priviră în sus, aşteptând. Bărbatul veni mai aproape şi-şi ridică privirea.

— Aici este micul nostru sector de felinare, îi spuse doamna Alexander. Duncan vă poate explica procesul. Duncan, dânsul este...

Bărbatul se oprise în drum şi-l măsura pe Duncan de parcă nu-şi putea crede ochilor. Începu să rânjească.

— Pearce! zise el înainte ca doamna Alexander să poată continua. Iar apoi, la privirea inexpresivă a lui Duncan, adăugă: Nu mă recunoşti?

Duncan îl privi atent şi-l recunoscu în cele din urmă. Îl chema Fraser – Robert Fraser. Cândva fusese coleg de celulă cu el.

Duncan rămase o clipă prea uluit să poată articula ceva. O secundă se simți de parcă ar fi plonjat înapoi în vechea lume a închisorii, cu mirosul ei, cu sunetele confuze şi ecourile lor, cu mizeria mistuitoare şi toată plictiseala de-acolo. Fața îi deveni rece şi-apoi se-ncinse. Îşi dădu seama

că toți îl urmăresc şi se simți prins de Fraser, pe de o parte, şi de doamna Alexander, Len şi fete, pe de alta.

Totuşi, Fraser izbucnise în râs şi arăta de parcă simțea stranietatea situației la fel ca Duncan, dar părea capabil să o ia ca pe o glumă monumentală.

— Ne-am cunoscut deja! îi spuse el doamnei Alexander. Ne-am cunoscut bine – îi surprinse privirea – cu mulți ani în urmă.

Doamna Alexander părea dezorientată, se gândi Duncan. Fraser nu remarcă. Îi zâmbea în continuare lui Duncan. Îi întinse o mână destul de formal, dar cealaltă i-o puse pe umăr şi-l zgâlțâi în joacă.

— Nu te-ai schimbat deloc, zise el.

— Tu, da, reuşi Duncan să îngaime în cele din urmă.

Fraser se maturizase. Când Duncan îl văzuse ultima oară, avea douăzeci şi doi de ani – era slab, alb şi colțuros, cu o iritație pe maxilar. Acum avea probabil douăzeci şi cinci – ceva mai în vârstă decât Duncan, cu alte cuvinte, dar arăta complet schimbat: avea umerii lați, pe când Duncan era delicat; era bronzat, cu o față plesnind de sănătate, şi într-o formă trăsnet. Era îmbrăcat cu nişte pantaloni din catifea reiată, cu o cămaşă cu gulerul răsfrânt şi o haină din tweed maro, cu petice de piele la coate. Avea un săculeț ca un rucsac de autostopist, iar cureaua îi stătea de-a curmezişul pe piept. Părul blond era lung – Duncan, desigur, îl văzuse doar tuns scurt – şi nu era dat cu briantină; datorită gesturilor lui energice, câte o buclă îi cădea pe frunte, iar el îşi tot ridica mâna să şi-o aranjeze la loc. Mâinile îi erau la fel de bronzate ca fața. Unghiile erau tăiate scurt, dar străluceau de parcă ar fi fost lăcuite.

Părea atât de matur şi încrezător şi atât de relaxat în hainele lui obişnuite, încât Duncan, dincolo de sentimentul de stânjeneală, se intimidă brusc. Încordarea nervoasă îl

făcu aproape să râdă, iar doamna Alexander, văzându-l cum zâmbeşte, zâmbi la rândul ei.

— Domnul Fraser, zise ea, a venit să scrie despre tine, Duncan.

Dar auzind acea remarcă, probabil că pe fața lui se citi uimirea, şi Fraser adăugă repede:

— Strâng material pentru un articol despre fabrică, asta-i tot, pentru unul dintre săptămânalele ilustrate. Asta fac în clipa asta, chestii de felul ăsta. Doamna Alexander a fost amabilă şi mi-a arătat fabrica. N-aveam de unde să ştiu...

Pentru prima oară ezită să zâmbească. Părea că-şi dă seama în cele din urmă ce face la bancul de lucru al lui Duncan şi cine e Duncan.

— N-aveam de unde să ştiu c-o să te găsesc aici, îşi încheie Fraser fraza. De când eşti aici?

Duncan e la noi de aproape trei ani, zise doamna Alexanider, când Duncan ezită.

Fraser dădu din cap aprobator, notându-şi acest lucru.

Este unul dintre cei mai capabili muncitori. Duncan, pentru că tu şi domnul Fraser sunteți prieteni atât de vechi, oare nu-i arăți în ce constă munca ta? Domnule Fraser, numi dumneavoastră poate că-i face şi-o poză.

Fraser se uită în jur destul de aiurit, iar fotograful făcu doi paşi înainte. Se învârti ducând aparatul din nou la ochi, meandrând poza, în timp ce Duncan ridică unul dintre cioturile de ceară fără chef şi începu să-i explice lui Fraser despre Milo, despre suporturile metalice şi cupele anti inflamante. O făcea prost. Când blițul se declanşă, clipi şi pierdu şirul color spuse. În tot acest timp, Fraser dădea din cap şi zi iubea, făcând eforturi să audă, uitându-se concentrat la orice lucru care îi era arătat şi, o dată sau de două ori, îşi duse la loc bucla neunsă, căzută pe frunte.

— Da, îmi dau seama cum merge, zise el. M-am prins, desigur.

Nu-i luă decât un minut să explice. Duncan puse felinarul pe care-l făcuse în mijlocul benzii rulante, foşnitoare, şi îi costa fu dus mai departe, la căruciorul din margine.

— Asta-i tot, zise el.

Doamna Alexander trecu mai departe. Bântuise prin jur mai tot timpul şi avea aerul uşor dezamăgit al unui părinte care îşi vede copilul făcând varză rolul din piesa şcolară.

— Da, zise ea mândră, este un proces destul de simplu. Fiecare dintre micile noastre felinare trebuie să fie asamblat manual... Nu cred c-ai putea să ne spui câte ai făcut de când oşti aici, nu, Duncan?

— Nu prea, răspunse Duncan.

— Nu... Totuşi îți merge bine, sper? Şi cum stai – se gândea la un mijloc de a salva situația – cu colecția? Se întoarse spre Fraser. Sper că ştiți, domnule Fraser, că Duncan este un mare colecționar de obiecte vechi?

Fraser, părând pe jumătate jenat, pe jumătate amuzat, recunoscu faptul că nu ştia acest lucru.

— O, zise doamna Alexander în culmea entuziasmului. Dar este un hobby al lui! Toate lucrurile alea splendide pe care le scoate la iveală! Eu l-am numit biciul escrocilor! Care-i ultima ta descoperire, Duncan?

Duncan îşi dădu seama că n-are loc de întors. Îi povesti, pe un ton oarecum pompos, despre cana de smântână pe care i-o arătase lui Viv şi domnului Mundy la începutul săptămânii.

Doamna Alexander făcu ochii mari. Lăsând la o parte faptul că ridicase vocea deasupra zgomotului şi zarvei din această parte a fabricii, se comporta de parcă se afla la ceai.

— Treizeci şi şase, zici? Trebuie să-i spun prietenei mele, domnişoara Martin. Antichitățile din argint sunt marea ei pasiune; o să moară de gelozie! Trebuie să aduci cana aici şi să mi-o arăți, Duncan. Vrei să faci asta pentru mine?

— Da, răspunse Duncan. Dacă doriți...

— Sigur că da. Şi, apropo, ce mai face unchiul tău? Duncan, domnule Fraser, are mare grijă de unchiul lui...

Când auzi asta, Duncan deveni rigid şi făcu un pas, intrând aproape în panică. Doamna Alexander îi văzu expresia feței şi o interpretă greşit.

— Uite, râse ea bătându-l pe umăr, te pun într-o situație jenantă. O să te las să te ocupi de felinarele tale. Apoi dădu din cap aprobator spre bancul de lucru. Len, ce mai faci? Îți merge bine, Winnie? Mabel, ai vorbit cu domnul Greeing despre scaun? Bravo! Atinse uşor apoi brațul lui Fraser. Doriți să mă urmați acum în sala de ambalaj, domnule Fraser?

Fraser spuse că o va face într-o clipă.

— Aş vrea să-mi mai notez ceva de-aici, zise el. Aşteptă să se depărteze, apoi începu să mâzgălească ceva în carnețel. Se apropie de Duncan din nou şi-i spuse ca şi cum s-ar fi scuzat: Trebuie să plec, Pearce, după cum vezi. Sfinte Dumnezeule! E ciudat, nu-i aşa? Dar, uite. Iată adresa mea. Smulse pagina şi i-o întinse. O să mă suni? Cândva în timpul săptămânii. Vrei?

— Dacă doreşti...? repetă Duncan.

Fraser rânji.

— Bine, omule. O să putem discuta ca lumea atunci. Vreau să-mi spui tot ce-ai mai făcut. Se îndepărtă, parcă împotriva voinței lui. Totul!

Duncan se aplecă să-şi tragă taburetul. Când îşi ridică privirea, Fraser, fotograful şi doamna Alexander tocmai ieşeau pe uşa care ducea spre clădirea învecinată.

Fetele începură să râdă din nou, după ce uşa se închise. Winnie strigă cu vocea ei foanfă:

— Ce ți-a dat, Duncan? Adresa lui? Îți dau cinci lovele pe ea!

— Eu îți dau şase! spuse fata de lângă ea.

Împreună cu altă fată încercară să-i smulgă hârtia. El le dădu la o parte şi râse – uşurat că aleseseră să ia toată această problemă aşa, şi nu altfel. Len comentă despre Fraser:

— Vezi cum te-a nimerit, Duncan? A auzit c-o să fii promovat. De unde-l cunoşti?

Duncan încă se lupta să le dea pe fete la o parte, aşa că nu-i răspunse. Când terminară cu tachinatul şi-şi îndreptară atenția asupra altui lucru, peticul de hârtie cu adresa lui Fraser se mototolise, ajungând un cocoloş. Îl puse în buzunarul şorțului, undeva la fund, ca nu cumva să cadă, dar în următoarea jumătate de oră îşi strecură mâna pe furiş, de parcă ar fi vrut să se asigure că este încă acolo. De fapt, dorea să-l scoată şi să se uite cum se cuvine la el; totuşi nu voia să o facă în prezența atâtor oameni. În cele din urmă, nu mai avu răbdare şi, când apăru domnul Champion, îi ceru voie să meargă la toaletă. Intră într-o cabină şi încuie uşa, apoi scoase hârtia din buzunar şi o netezi.

Se simțea mult mai tulburat acum decât în clipa în care vorbise cu Fraser față în față; atunci fusese prea stângaci, dar faptul că Fraser apăruse şi fusese atât de prietenos – că se ostenise să-şi scrie adresa şi-i spusese „O să mă suni? Nu-i aşa?” – i se părea minunat. Adresa era din Fulham, nu foarte departe. Duncan se uită la ea şi începu să-şi imagineze cum ar fi dacă ar trece pe-acolo – să zicem, într-o seară. Se închipui parcurgând drumul. Se gândi în ce haine se va îmbrăca – nu în astea, pe care le purta acum, care miroseau a stearină şi a ceară, ci într-o pereche frumoasă de pantaloni cu o cămaşă cu guler răsfrânt şi o haină elegantă. Apoi îşi imagină cum se va comporta față de Fraser, când acesta o să deschidă uşa: „Bună, Fraser”, ar zice el nonşalant, iar Fraser o să exclame uluit şi admirativ: „Pearce! În sfârşit, arăți ca lumea, acum c-ai părăsit fabrica

aia nenorocită!” „O, fabrica”, ar răspunde Duncan, cu un gest al mâinii. „Mă duc acolo ca să-i fac un serviciu doamnei Alexander...

Continuă să viseze cu ochii deschişi vreo cinci sau zece minute – jucând aceeaşi scenă de mai multe ori, cu el ajungând la uşa lui Fraser, incapabil să-şi imagineze ce s-ar întâmpla după ce Fraser l-ar pofti înăuntru... Continua s-o facă, deşi n-avea nicio intenție să se ducă acasă la Fraser, chiar dacă una dintre vocile interioare îi spunea: *Fraser nu vrea cu adevărat să te vadă. Ți-a dat adresa din politețe. E genul de om care e înnebunit o clipă după lucrurile mărunte, apoi le uită complet*...

Auzi cum uşa de la spălător e dată la o parte, apoi vocea domnului Champion:

— E-n ordine, Duncan?

— Da, domnule Champion! strigă el şi trase apa.

Se uită încă o dată la hârtia din mână. Nu ştia ce să facă acum cu ea. În cele din urmă, o rupse mărunt şi o aruncă în vârtejul de apă din closet.

— Chiar trebuie să te foieşti atât, iubito? spuse Julia.

Helen dădu din umeri şi zise iritată:

— Robinetele astea! Unul e sloi, iar celălalt îți arde urechile.

Amândouă stăteau întinse în baie. O făceau în fiecare sâmbătă dimineața; se aşezau cu rândul la capătul fără robinete, şi săptămâna asta venise rândul Juliei, care stătea cu brațele întinse, cu capul dat pe spate şi ochii închişi; îşi prinsese părul cu o batistă, dar câteva şuvițe îi căzuseră udându-se şi, lipindu-se, luaseră forma maxilarului şi a gâtului ei. Se încruntă şi le vârî după ureche.

Helen se mişcă din nou, apoi îşi găsi o poziție aproape confortabilă şi se linişti, bucurându-se în sfârşit de unda plăcută care i se strecura la subsuoară şi în vintre, în toate despicăturile şi alveolele cărnii ei. Întinse mâinile pe

suprafața apei, încercându-i rezistența şi pipăindu-i membrana.

— la uită-te la picioarele noastre încolăcite, spuse ea moale.

Ea şi Julia vorbeau întotdeauna încet când făceau baie. Împărțeau baia cu familia care locuia la subsolul casei; aveau un program regulat, aşa că nu era niciun fel de pericol de a fi surprinse, dar, după toate aparențele, faianța amplifica sunetele, iar Juliei îi venise ideea că vocile lor, li păi tul apei şi frecatul picioarelor în cadă ar putea fi auzite ni camerele de jos.

— Uite ce piele neagră ai, în comparație cu a mea, continuă Helen. Pe bune, eşti oacheşă ca o țigancă.

— Presupun că apa mă face să par mai neagră, răspunse Julia.

— Dar pe *mine* nu mă face să par mai neagră, zise Helen. Îşi îndesă carnea rozaliu-gălbuie a stomacului. Mă face să arăt a şuncă presată.

Julia deschise ochii şi aruncă o privire rapidă spre coapsele lui Helen.

— Arăți ca o fată dintr-un tablou de Ingres, zise ea relaxată.

Julia avea o gamă întreagă de complimente ambigue de acest gen.

— Arăți ca o femeie dintr-o pictură murală sovietică, îi spusese ea recent, când Helen se întorsese dintr-o incursiune la cumpărături cu două plase din sfoară, umflate, iar Helen îşi imaginase atunci tone de muşchi, un maxilar pătrat şi o gură umbrită de puful mustății.

Acum se gândi la odalisce cu funduri revărsate. Puse o mână pe piciorul Juliei, care era aspru, puțin păros, interesant la pipăit; fluierul piciorului era suplu şi-ți făcea plăcere să-l ții în mână. Pe osul încheieturii ieşea în afară o singură venă, umflată de căldură. O studie, o apăsă şi o

văzu cum cedează; se gândi apoi la sângele care pulsează în ea şi o trecu un fior. Mâna îi alunecă de la încheietura Juliei pe picior în jos şi începu să i-l maseze.

Julia zâmbi.

— E plăcut.

Avea picioare late, lipsite de frumuseţe – picioare de englezoaică, îşi zise Helen; singura parte neatractivă a corpului ei, iar ea le dădea o atenţie deosebită tocmai din acest motiv. Îi trase mai întâi degetele mari de la picioare, apoi pe celelalte; le propti în palmă şi le împinse uşor. Julia ofta de plăcere. Îi căzuse din nou o şuviţă şi iar i se agăţase de gât – neagră, plată, lucioasă, ca o iarbă de mare sau bucla unei sirene. Oare de ce, se întrebă Helen, aveau sirenele pe care le vedeai în cărţi şi-n filme părul auriu? Ea era convinsă că o adevărată sirenă ar trebui să fie brunetă ca Julia. O adevărată sirenă ar trebui să fie stranie, incitantă – să nu semene deloc cu o actriţă sau o fată trăsnet.

— Julia, mă bucur c-ai picioare şi nu coadă, spuse ea, plimbându-şi degetul mare în cambrura piciorului ei.

— Chiar aşa, iubito? Şi eu.

— Cu toate că sunt sigură că sânii tăi ar arăta superb într-un sutien din scoici. Zâmbi. Îşi amintise un banc. Ce i-a spus sutienul pălăriei? O întrebă ea pe Julia.

Julia se gândi.

— Nu ştiu. Ce?

— Tu ia-o înainte, iar eu o să le salt pe-astea două.

Râseră – dar nu atât de banc, cât de gestul prostesc pe care-l făcuse Helen spunându-l. Julia îşi ţinea capul dat pe spate, iar râsul, care i se oprise în gât, clocotea copilăreşte, plăcut – şi nu era râsul ei convenţional, „de societate”, care o frapa întotdeauna pe Helen prin moliciunea lui. Îşi duse mâna la gură să-năbuşe sunetul. Stomacul îi tremura în timp ce se scutura de râs, iar buricul i se îngustă.

— Buricul tău îmi face cu ochiul, zise Helen râzând. E teribil de fâşneț... Buricul Fâşneț! Sună ca numele unei cârciumi de pe litoral, nu crezi?

Îşi mişcă picioarele căscând. Obosise mângâind piciorul Juliei şi-l lăsă să cadă.

— Julia, mă iubeşti? murmură în timp ce-şi schimbă poziția.

Julia închise din nou ochii.

— Bineînțeles că te iubesc, spuse ea.

Stătură un timp aşa, fără să vorbească. Țevile trosneau, răcindu-se. Dintr-o parte ascunsă a instalației se auzea un *pic-pic* continuu. De la subsol venea sunetul unor bufnituri, pentru că bărbatul care locuia acolo mergea greoi dintr-o cameră în alta; curând îl auziră strigând la nevastă-sa sau la fiică-sa: *„Nu, curvă cretină”.*

Julia exclamă enervată:

— Omul ăsta e revoltător. Apoi deschise ochii şi strigă moale: Helen, cum poți face una ca asta? – pentru că Helen îşi înclinase capul spre zidul băii şi încerca să asculte fără jenă.

Îi făcu semn Juliei cu mâna să tacă. *„Pune curul la treabă!*” îl auziră pe om – era o expresie care-i plăcea şi-o folosea des. Apoi se auzi un bâzâit plângăreț ca de țânțar – «ra tot ce ajungea la ele din răspunsurile nevestei.

— Dă-o-ncolo, Helen! spuse Julia dezaprobator.

Helen se scufundă supusă în cadă. Uneori, dacă țipetele începeau când era singură, mergea până acolo încât îngenunchea pe covor, îşi ținea părul cu mâna şi-şi lipea urechea de podea. *„O să sfârşeşti ca eunucele alea cretine de la etaj!”* îl auzise proferând într-o zi. Nu-i spusese asta niciodată Juliei.

Astăzi mai bombăni un minut-două, apoi renunță. Se auzi o uşă trântită. Lucrurile pe care Helen şi Julia le aduseseră

în baie – foarfeca, penseta şi aparatul de ras în cutia lui – săriră din loc.

Era unsprezece şi jumătate. Îşi propuseseră o zi de leneveală, cu cărți şi un picnic în Regent's Park; locuiau aproape, pe una dintre străzile de la est de Edgware Road. Helen rămase în apă ceva mai mult, până ce aceasta începu să se răcească, apoi se ridică în picioare şi se spălă, răsucindu-se cu dificultate astfel încât Julia să-i poată săpuni şi dăți spatele, iar ea făcu acelaşi lucru pentru Julia, când ea se întoarse. Dar după ce se dăți şi ieşi din baie, Julia reveni şi se întinse în spațiul rămas, mustăcind ca o pisică.

Helen o studie o secundă, apoi se aplecă şi-o sărută – plăcându-i felul în care arăta şi savoarea gurii ei calde, mirosind a săpun.

Îşi puse halatul şi deschise uşa, mai întâi ascultând să se asigure că nu-i nimeni în hol. Apoi alergă uşor spre scări. Salonul lor era la acelaşi etaj, lângă baie. Bucătăria şi dormitorul, un etaj mai sus.

Tocmai terminase cu îmbrăcatul şi-şi pieptăna părul în fața oglinzii din dormitor, când veni şi Julia. Helen o urmări în oglindă cum se pudrează cu talc, îşi trage batista din păr şi începe să meargă prin cameră goală, culegând chiloții, ciorapii, jartierele şi sutienul. Puse prosopul în grămada de haine de pe pernele aflate pe bancheta de sub fereastră; acesta lunecă aproape imediat pe podea, trăgând după sine o şosetă şi-o jupă.

Bancheta fusese unul dintre lucrurile care le atrăseseră atunci când văzuseră casa. „O să putem sta acolo împreună în serile lungi de vară", au spus. Acum Helen se uita la vălmăşagul de haine care ascundea bancheta; aruncă apoi o privire spre patul ne strâns, spre ceştile şi cănile şi vraful de cărți citite şi necitite care erau împrăştiate peste tot...

— Camera asta e insuportabilă, zise ea. Poftim, suntem două femei mature, dar trăim ca nişte curve. Nu-mi vine să cred. Când eram mică, mă gândeam la casa pe care o s-o am când o să fiu mare şi mereu mi-o imaginam ca pe un loc extrem de curat şi ordonat, ca a mamei. Îmi imaginam că întotdeauna casele curate sunt ca nişte... ei bine, nu ştiu.

— Ca măselele de minte?

— Da, zise Helen, întocmai.

Îşi trecu mâneca peste suprafața oglinzii; când o luă, era gri de praf.

Alți oameni de vârsta şi din clasa lor socială aveau, bineînțeles, menajeră. Ele nu puteau face asta pentru că împărțeau acelaşi pat. La etajul superior mai era o cămăruță care le era prezentată vecinilor şi vizitatorilor drept „camera lui Helen”; avea un divan de modă veche şi un garderob victorian sobru, unde îşi țineau paltoanele, jerseurile şi cizmele de cauciuc. Dar ar fi fost mult prea complicat, s-au gândit ele, să trebuiască să se prefacă în fața servitoarei că Helen dormea acolo în fiecare noapte; erau sigure c-or să uite o dată. Şi nu erau servitoarele experte în asemenea chestii? Acum, când cărțile Juliei mergeau atât de bine, trebuiau să fie mai atente ca oricând.

Julia veni la oglindă. Îşi pusese o rochie din în în pliuri, de culoare închisă şi-şi aranja părul, fără să dea atenție detaliilor; dar ea putea ignora haosul, se gândi Helen, şi să arate aşa ca acum, absurd de bine pusă la punct şi de frumoasă. Se apropie mai mult de oglindă să se mai rujeze puțin. Avea o gură cărnoasă, destul de plină. Figura ei avea trăsături atât de regulate şi simetrice, că în oglindă arăta la fel ca-n realitate. Spre deosebire de ea, figura lui Helen era destul de ciudată şi asimetrică, atunci când şi-o studia în oglindă. *Arăți ca o ceapă frumoasă*, îi spusese Julia odată.

Isprăviră cu machiatul, apoi se duseră la bucătărie să strângă mâncarea. Găsiră pâine, lăptuci, mere, o bucată de

brânză şi două sticle de bere. Helen mai scormoni şi dădu peste o bucată de creton, pe care o folosiseră ca să acopere mobila când redecoraseră. Puseră totul într-o geantă de pânză, apoi înghesuiră cheile şi plasele înăuntru. Julia dădu o fugă până sus să-şi ia țigările şi chibriturile, iar Helen rămase la fereastra bucătăriei, privind în curtea din spate, îl văzu pe bărbatul irascibil umblând şi tot aplecându-se pe-acolo. Ținea iepuri de casă într-un țarc confecționat de el – acum le dădea apă şi mâncare sau îi pipăia să vadă cât sunt de graşi. O enerva, imaginându-şi cum stăteau acolo striviți. Plecă de la fereastră şi-şi puse geanta pe umăr. Se auzi un clinchet când cheile se loviră de sticla de bere.

— Julia, strigă ea, eşti gata?

Coborâră şi ieşiră în stradă.

Casa lor făcea parte dintr-o locuință înşiruită de la începutul secolului al XIX-lea şi în față era o grădină. Era albă – acel alb londonez, mai curând gălbui-cenuşiu; canelurile şi despărțiturile fațadei în stucatură erau înnegrite de cețuri, funingine şi, mai recent, de praf de cărămidă. Toate casele din zonă aveau uşi şi porticuri monumentale – probabil că pe vremuri fuseseră locuințe de marcă, poate ale curvelor de rangul doi din Regency, fete pe care le chema Fanny, Sophia, Skittles... Juliei şi lui Helen le plăcea să şi le imagineze coborând cu paşi mărunți pe scară în rochiile lor stil empire şi-n pantofii cu tălpi moi, încălecând şi ducându-se să călărească în Rotten Row.

Când era vreme rea, stucatura decolorată arăta oribil. Astăzi însă strada era luminată din abundență, iar frontoanele caselor păreau înălbite, ca nişte oase proiectate pe cerul albastru. Londra arăta bine, se gândi Helen. Trotuarele erau prăfoase – ca blana de pisică, după ce a stat tolănită ore în şir la soare. Uşile erau deschise, iar ferestrele ridicate. Erau atât de puține maşini, că în timp ce mergeau puteau distinge țipetele copiilor, bolborositul radiourilor şi

târâitul telefoanelor din camerele goale. Apropiindu-se de Baker Street, începură să audă fanfara din Regent's Park, la început sunete slabe de *zang* şi *pa-ra-pa-pa* care se umflau şi dezumflau odată cu briza impalpabilă, ca rufele puse la uscat pe-o sfoară.

Julia o prinse pe Helen de încheietura mâinii şi se copilări, prefăcându-se că o trage după ea.

— Hai odată! Hai repede! O să pierdem parada!

Îşi trecu degetele de-a lungul palmei lui Helen, apoi le lăsă să-i alunece.

— Asta te face să te simți aşa, nu crezi? Ce melodie e asta?

Răriră paşii şi ascultară cu mai mare atenție. Helen clătină din cap.

— Nu-mi dau seama. Ceva modern şi discordant?

— Cu siguranță nu.

Muzica crescu în intensitate.

— Repede! zise Julia din nou. Zâmbiră, mature, dar continuară să meargă mai repede ca înainte. Intrară în parc prin poarta Clarence, apoi o luară pe poteca de lângă lacul pe care se aflau bărci. Se apropiară de locul unde era fanfara, iar muzica se auzi mai tare, fără să mai pară sincopată. Merseră mai repede şi recunoscură în sfârşit melodia.

— O! zise Helen, şi râseră, pentru că nu era altceva decât *Da f Nu avem banane*.

Părăsiră aleea şi găsiră un loc care le plăcea, pe jumătate însorit, pe jumătate umbrit. Pământul era tare şi iarba foarte galbenă. Helen puse geanta jos şi despături bucata de creton; o aranjară, îşi scoaseră pantofii, apoi aşezară mâncarea. Berea era încă rece, de la frigider, iar sticlele alunecau delicios în mâna încălzită a lui Helen. Dar se întoarse la geantă şi, după ce căută o clipă, ridică privirea.

— Am uitat deschizătorul, Julia.

Julia închise ochii.

— La naiba. Mor să beau ceva. Ce putem face? Luă sticla şi începu să tragă de capac. Nu ştii o metodă super inteligentă de a scoate capace?

— Cu dinții, vrei să zici?

— Ai fost la cercetaşi, nu-i aşa?

— Ei, cei din gaşca mea se cam codeau, ştii şi tu, la berea blondă.

Răsuciră sticlele în mână.

— Uite, n-avem nicio şansă, zise Helen în cele din urmă. Se uită împrejur. Sunt nişte băieți acolo. Fugi şi întreabă-i dacă n-au un cuțit sau ceva de genul ăsta.

— Nu pot!

— Du-te! Toți băieții au cuțite.

— Du-te tu.

— Eu am cărat geanta. Du-te, Julia.

— Sfinte Dumnezeule, zise Julia.

Se ridică fără grație, luă sticlele, una în fiecare mână, şi merse prin iarbă spre un grup de tineri care stăteau tolăniți. Mergea destul de țeapănă, aplecată întru câtva, poate din timiditate, dar o clipă Helen o văzu prin ochii unui străin: îi remarcă frumusețea, dar şi faptul că arăta matură, având aproape un aer de matroană, pentru că puteai sesiza la ea ceva din silueta colțuroasă, şoldurile late şi pieptul îngust pe care o să le arate abia peste zece ani. Tinerii, spre deosebire de ea, erau practic şcolari. Când o văzură apropiindu-se, îşi duseră mâinile streaşină la ochi, ca să se apere de soare şi se sculară agale, se căutară prin buzunare şi-şi proptiră sticlele în stomac, manevrând capacul cu ceva. Julia stătea în picioare cu brațele încrucişate, mai timidă ca înainte, zâmbind nefiresc. Când se întoarse cu sticlele, fața şi gâtul îi erau roz.

— Le-au deschis cu o cheie, asta-i tot, spuse ea. Şi noi am fi putut s-o facem.

— O să ştim data viitoare.

— Mi-au zis: „Ia-o-ncet, cucoană!”.

— N-are a face, spuse Helen.

Îşi luară ceştile. Spuma berii se ridică înnebunitor de repede până la marginea curbată a porțelanului. Dedesubt, berea era rece, amăruie, minunată. Helen închise ochii bucurându-se de razele soarelui care-i cădeau pe față, plăcându-i la nebunie sentimentul de nepăsare, de vacanță, faptul că bea bere într-un loc atât de public. Dar ascunse sticlele într-un pliu al genții de pânză.

— Ce-ar fi să mă vadă unul din clienții mei?

— O, la naiba cu clienții tăi, zise Julia.

Se întoarseră la mâncarea pe care o aduseseră; frânseră pâinea şi tăiară mici felii de brânză. Julia se întinse, punându-şi geanta sub cap în chip de pernă. Helen se aşeză fără nimic sub cap şi închise ochii. Fanfara începu alt cântec. Îi ştia cuvintele şi începu să-l fredoneze încet.

„Soldatul are ceva! Are ceva! Are ceva ca lumea! Ca lumea. Ca lumea!”

Undeva, într-un cărucior, plângea un bebeluş; îi auzi respirația întretăiată. Un câine lătra pentru că stăpânul lui îl întărâta cu-n băț. Dinspre lacul cu bărci se auzeau scârțâitul şi pleoscăitul vâslelor, ştrengăriile fetelor şi băieților, iar dinspre străzile care mărgineau parcul, desigur, geamătul continuu al motoarelor. Dacă se concentra, i se părea că aude scena în toate detaliile ei diverse, de parcă fiecare detaliu era perceput separat, apoi pus alături de celelalte pentru a compune un întreg artificial: „O după-amiază de septembrie în Regent’s Park”.

Apoi trecură două adolescente. Țineau în mână un ziar şi vorbeau despre unul dintre cazurile de-acolo: „Nu crezi că-i groaznic să fii sugrumat? O auzi Helen pe una din ele. „Ai prefera să fii strangulată sau să cadă bomba atomică peste tine? Se zice că mori repede cu bomba atomică...”

Vocile se depărtară, înecate de un nou val de muzică.

„Se poartă cumva! Se-mbracă aşa! Şi nasturi-i sclipesc! Sclipesc! Sclipesc!”

Helen deschise ochii şi privi bolta albastră a cerului. Era oare un gest nebunesc, se întrebă ea, să te simți atât de recunoscător, aşa cum se simțea ea acum, pentru asemenea momente, când pe lume sunt bombe atomice şi lagăre de concentrare şi camere de gazare? Oamenii încă se sfâşiau între ei. Existau încă foamete, crimă, tulburări în Polonia, Palestina, India şi Dumnezeu mai ştia în ce alt loc. Anglia însăşi luneca spre faliment şi decădere. Oare eşti idiot sau egoist să vrei să te laşi pradă nimicurilor, acestor pa-ra-pa-pa ale fanfarei din Regent’s Park, soarelui, ierbii care îți pişcă tălpile, lunecărilor berii tulburi prin vene, apropierii secrete a iubitei? Sau nu cumva nimicurile astea sunt tot ce ai? N-ar fi cazul, de fapt, să le păstrezi? Să le transformi în mărgele de cristal pe care să le pui, ca pe nişte talismane, la brățară, să te protejeze împotriva pericolului, când acesta o să apară?

Gândindu-se la asta, îşi mişcă mâna – şi atinse coapsa Juliei cu vârful degetelor, ştiind că n-o putea vedea nimeni.

— Nu-i aşa, Julia, că-i frumos? spuse ea încet. De ce nu venim aici tot timpul? Acum vara-i pe sfârşite, şi ce-am făcut tot timpul? Am fi putut veni aici în fiecare seară.

— O să facem asta anul viitor, răspunse Julia.

— Neapărat, zise Helen. Să nu uităm cumva. Julia?

Dar Julia nu asculta. Îşi ridicase capul să discute cu Helen, dar atenția îi fusese atrasă de altceva. Privea înainte, prin parc. Îşi ridică o mână şi o puse streaşină la ochi şi, în timp ce Helen o urmărea, privirea îi deveni fixă şi începu să zâmbească.

— Cred că-i... da. Ce nostim! Ridică mâna mai sus şi-o flutură. *Ursula*! Strigă Julia atât de tare încât vocea mai că-i sparse timpanele lui Helen. Aici!

Helen se ridică în cot şi se uită în direcția în care Julia flutura mâna. Văzu o femeie suplă, elegantă, care se îndrepta spre ele şi râdea.

— Doamne sfinte! zise femeia, când se apropie mai mult. Nu-mi închipuiam să te văd tocmai pe tine, Julia!

Julia se ridicase în picioare şi-şi netezea rochia de în. Râdea şi ea.

— Încotro? o întrebă Julia.

— Am luat masa c-o prietenă, spuse femeia, la St John's Wood. Acum mă duc spre Radiodifuziune. Noi, cei de la BBC, n-avem timp de picnicuri şi alte asemenea. Ce frumos ați aranjat aici! E-o scenă absolut bucolică!

Se uită la Helen. Avea ochii negri, uşor răutăcioşi.

Julia se întoarse şi făcu prezentările.

— Ea e Ursula Waring, Helen. Ursula, ea e Helen Giniver...

— Helen, bineînțeles! zise Ursula. Sper să nu te superi dacă îți spun pe nume? Am auzit o mulțime de lucruri despre tine. Nu-i cazul să fii nervoasă! A fost numai de bine.

Se aplecă să dea mâna cu Helen, iar Helen, pe jumătate ridicată, îi răspunse la salut. Se simțea în dezavantaj pentru că stătea jos, în timp ce Julia şi Ursula erau în picioare; dar era şi conştientă de ținuta ei de sâmbătă dimineață – de bluza pe care o desfăcuse şi o refăcuse în încercarea de a încropi ceva şi de a o repara, de vechea ei fustă de tweed, cam şifonată în spate. În comparație cu ea, Ursula arăta îngrijită, îmbrăcată scump şi cu stil. Părul îi era ridicat şi prins şic, oarecum masculin, sub o pălărioară. Mănuşile din piele erau moi şi neuzate, iar pantofii cu toc jos aveau nişte limbi franjurate – genul acela pe care te-ai aştepta să-l vezi pe un teren de golf sau pe dealurile scoțiene sau într-o zonă debordând de lux. Nu era deloc aşa cum şi-o imaginase acum câteva săptămâni. Din cum vorbea despre ea, Julia îi dăduse impresia că femeia era mai în vârstă şi mai şleampătă. De ce-o fi făcut Julia asta?

— Ai prins emisiunea aseară? o întrebă Ursula.

— Bineînțeles, răspunse Julia.

— Destul de bună, nu-i aşa? Şi tu eşti de-aceeaşi părere, Helen? Cred că ne-am descurcat de minune. Şi n-a fost grozav să vezi figura Juliei în mijlocul revistei *Radio Times*?

— O, a fost lamentabil, spuse Julia înainte ca Helen să poată răspunde. Poza aia e înspăimântător de catolică! Arăt de parcă din clipă-n clipă or să mă tragă pe roată sau or să-mi scoată ochii!

— Prostii!

Râseră amândouă. Apoi Julia îi zise:

— Ursula, nu vrei să stai cu noi?

Ursula clătină din cap.

— Ştiu că, dac-o să mă aşez, n-o să mai fiu în stare să mă mai ridic. Dar o să mor de ciudă gândindu-mă la voi tot restul zilei. Ați făcut o alegere extrem de inteligentă. Mai cu seamă că locuiți atât de aproape! Şi ce casă încântătoare!

I se adresă lui Helen din nou. I-am spus Juliei că n-ai fi ghicit că există un asemenea loc atât de aproape de Edgware Road.

— Ai văzut-o? întrebă Helen surprinsă.

— O, doar în trecere.

Julia adăugă:

— Ursula a trecut pe la noi cândva, săptămâna trecută. Sigur ți-am spus, Helen.

— Probabil c-am uitat.

— Am vrut să-mi bag puțin nasul în biroul Juliei, zise Ursula. E fascinant, cred, să vezi unde lucrează scriitorii. Deşi nu sunt prea sigură dacă e cazul să te invidiez, Helen. Nu ştiu cum m-aş simți să am o prietenă care să tot scribăluiască, fără să țină seama de mine, încercând să găsească mijlocul cel mai bun de-a trimite pe lumea cealaltă următoarea victimă – prin otrăvire sau spânzurare!

Pronunțase cuvântul „prietenă”, se gândi ea, într-un mod anume, ca şi cum ar fi spus: *Desigur, noi ne înțelegem.* De parcă ar fi vrut să spună, de fapt: *Toate suntem „prietene”, noi, astea.* Îşi scosese mănuşile pentru a scoate o tabacheră de argint din buzunar, şi când o deschise, Helen îi observă unghiile scurte, cu manichiură îngrijită, şi un mic inel cu pecete pe degetul mic al mâinii stângi.

Întinse tabachera. Helen clătină din cap refuzând. Totuşi Julia făcu un pas înainte şi, împreună cu Ursula, îşi apropie țigara de brichetă, pentru că o pală de vânt stingea întruna flacăra.

Vorbiră despre *Detectivul din fotoliu* şi *Radio Times*, despre BBC şi postul Ursulei acolo. Apoi, când termină țigara, le spuse:

— Ei bine, dragele mele, trebuie s-o şterg. Mi-a făcut plăcere. Trebuie să veniți amândouă cândva la Clapham. Să veniți la cină – sau, mai bine, am putea organiza împreună o mică petrecere. Privirea îi deveni încă o dată răutăcioasă. Am putea face o chestie numai între fete. Ce ziceți?

— Sigur, ne-ar face plăcere, zise Julia, când Helen nu scoase o vorbă.

Ursula strălucea de încântare.

— Deci s-a făcut. O să vă țin la curent. Luă mâna Juliei şi i-o strânse în joacă. Am una sau două prietene care ar fi încântate să te cunoască, Julia. Admiratoare de-ale tale! Îşi trase mănuşile şi se întoarse încă o dată spre Helen. La revedere, Helen. Mi-a făcut plăcere să te cunosc în carne şi oase.

— Ei, făcu Julia, când îşi reluă locul.

O urmărea pe Ursula cum traversa repede şi elegant parcul spre Portland Place.

— Da, spuse Helen destul de neconvingător.

— E nostimă, nu-i aşa?

— Presupun. Evident, e mai mult din clasa ta decât dintr-a mea.

Julia se uită în jur şi râse.

— Ce vrei să spui cu asta?

— E puțin prea plină de bunăvoință, asta am vrut să spun... Când ai adus-o acasă?

— Săptămâna trecută. Ți-am zis, Helen.

— Chiar aşa?

— Doar nu-ți imaginezi c-am făcut-o pe ascuns.

— Nu, răspunse Helen repede. Nu.

— N-a stat decât puțin.

— Nu-i cum mi-am imaginat-o. Eram convinsă că mi-ai spus că-i măritată.

— E măritată. Soțul ei e avocat. Trăiesc separați.

— Nu ştiam că este... ei bine – Helen îşi coborî vocea – ca noi.

Julia dădu din umeri.

— Nu ştiu prea bine ce este. Cred că-i o ciudată... Totuşi, petrecerea ar putea fi amuzantă.

Helen o privi.

— Să nu-mi spui că vrei să te duci.

— Da, de ce nu?

— Am crezut că eşti doar politicoasă. „Chestie între fete.” Ştii ce înseamnă asta. Îşi coborî privirea, îmbujorându-se. Ne-am putea întâlni cu cine nu te-aştepți.

Julia tăcu o clipă. Atunci când vorbi, păru că-şi pierduse răbdarea şi era enervată.

— Şi ce dacă sunt? N-o să ni se întâmple nimic. Chiar s-ar putea să ne distrăm. Imaginează-ți!

— Cu siguranță c-o să se distreze Ursula Waring, zise Helen, înainte de a se cenzura. Să te aibă acolo, pe post de trofeu...

Julia se uita la ea. Apoi spuse cu răceală:

— Ce-i cu tine? După aceea, când Helen refuză să mai spună ceva, adăugă: Nu se poate, o, nu. Şi începu să râdă. Nu serios, Helen? Nu din cauza *Ursulei* Helen se feri.

— Nu, răspunse ea şi se lungi la loc, cu o mişcare bruscă, lipsită de grație.

Îşi acoperi ochii cu brațul pentru a se feri de soare şi de privirea Juliei. Apoi simți cum Julia se întinde şi ea. Probabil că umblase în geantă şi scosese cartea. Helen o auzi cum o răsfoieşte, căutând locul unde rămăsese.

Dar Helen nu vedea în adâncurile de sub pleoape, colorate sângeriu, decât privirea răutăcioasă a ochilor negri ai Ursulei. Revăzu cum Ursula şi Julia stătuseră împreună, apropiindu-şi țigările. O mai văzu pe Ursula strângând mâna Juliei în joacă. Apoi se întoarse în trecutul recent. Îşi aminti cât de dornică fusese Julia să ajungă în parc – *Haide! Haide repede!* – desprinzându-şi degetele din mâna lui Helen în nerăbdarea de a pleca. Oare dorea s-o vadă pe Ursula? Oare? Puseseră la cale totul?

Inima îi bătea mai repede. Acum zece minute stătuse întinsă ca acum, bucurându-se de apropierea familiară, secretă a picioarelor Juliei. Îşi dorise să rețină acel moment, să-l închidă într-o mărgea de cristal. Acum mărgeaua căzuse şi se făcuse praf. Ce era Julia pentru ea, la urma urmelor? Nu se putea apleca s-o sărute. Ce putea face, să spună lumii întregi că Julia era a ei? Ce trebuia să facă pentru ca Julia să-i fie fidelă? Nu se avea decât pe sine, cu coapsele ei de şuncă presată şi fața ca o ceapă...

Gândurile astea o năpădeau cu furie, ca un cheag întunecat umblându-i prin sânge, în timp ce Julia continua să citească, iar fanfara îşi cânta ultimul *pa-ra-pa-pa* şi apoi instrumentiştii îşi puseră instrumentele jos; soarele se târa încet pe cer, iar umbrele se întindeau pe pământul galben. Dar, în cele din urmă, panica nefericită scăzu în intensitate. Întunericul din ea se micşoră şi se strânse. *Ce idioată eşti!*

Julia te iubeşte. Detestă doar bestia din tine, monstrul ăsta ridicol...

Îşi mişcă din nou încheietura mâinii încât să atingă insesizabil coapsa Juliei. Aceasta rămase nemişcată o clipă, apoi îşi lipi încheietura de a lui Helen. Lăsă cartea şi se ridică în cot. Luă un măr şi un cuțit. Curăță coaja într-o fâşie lungă, apoi despică fructul în patru sferturi şi-i întinse două lui Helen. Mâncară împreună, uitându-se la copiii şi câinii care alergau, aşa cum făcuseră când sosiseră acolo.

Apoi se priviră în ochi.

— Ți-a trecut? o întrebă Julia cu unda aceea de răceală care persista.

Helen se îmbujoră uşor.

— Da, Julia.

Julia zâmbi. După ce termină de mâncat mărul, se întinse la loc şi luă cartea. Helen o urmărea cum citeşte. Ochii i se mişcau de la un cuvânt la altul, dar dincolo de asta, fața îi era nemişcată, ermetică, netedă ca de ceară.

— Arăți ca o stea de cinema, spuse Reggie când Viv urcă în maşină. O examină demonstrativ. Îmi dați un autograf?

— Hai, dă-i drumul odată! zise ea.

Îl aşteptase o jumătate de oră în soare. O porniră şi se sărutară în goană. El apăsă frâna de mână şi maşina o luă din loc.

Viv era îmbrăcată într-o rochie uşoară din bumbac şi un cardigan de culoarea prunei; avea ochelari cu rame deschise din plastic, iar în loc de pălărie îşi pusese un batic alb pe care şi-l înnodase sub bărbie. Baticul şi ochelarii contrastau puternic cu părul ei negru şi rujul roşu. Îşi netezi fusta, aşezându-se confortabil, apoi coborî geamul din partea ei şi-şi propti cotul pe marginea lui. Cu fața în calea curentului arăta ca o fată dintr-un film american, cum îi spusese Reggie deja. Încetinind viteza la semafor, îi puse mâna pe coapsă şi murmură admirativ:

— O, dacă m-ar vedea tipii din Hendon acum!

Desigur, se ținea departe de nordul Londrei. O luase de la gara Waterloo şi, traversând fluviul spre Ştrand, se îndreptau spre răsărit. Aveau locurile lor, la o oră de oraş, sate din Middlesex şi Kent, cu cârciumi şi ceainării, mici plaje de coastă. Acum mergeau spre Chelmsford; aveau de gând să meargă până or să dea de un loc frumos. Aveau la dispoziție multe ore – toată după-amiaza. Îi spusese tatălui ei că se duce la un picnic cu o prietenă. Cu o seară înainte stătuse la un capăt al mesei de bucătărie făcând sendvişuri, în timp ce el îşi punea tălpi de cauciuc la pantofi...

O luară pe străzile din City şi Whitechapel, iar când intrară pe un drum mai lat şi mai lin, Reggie acceleră şi puse iar mâna pe coapsa ei. Descoperi linia jartierei şi începu să-şi plimbe mâna pe ea; rochia fiind subțire, ea îi simțea atingerea – degetul mare, palma şi degetul care se mişca voluptuos, de parcă ar fi fost goală.

Dar nu era în apele ei.

— Încetează, îi spuse ea, şi-i opri mâna.

El gemu ca un om supus chinurilor şi se luptă în glumă cu strânsoarea ei.

— Îți place să mă ții ca pe jar! Pot opri maşina? Facem asta, ştii tu ce, sau o iau pe-un drum lateral.

Dar nu opri maşina. Acceleră. Străzile deveniră pustii. Panourile publicitare apărură la marginea drumului cu reclame de genul *Un pachet de Player's, vă rog!* Sau *Wrigley's, „Jiffy" Dyes* şi *Vim.* Se aşeză mai relaxată privind cum coaja oraşului dispare în urma lor – străzile victoriene cu clădiri masive, bombardate, făcând loc vilelor roşii edwardiene, iar acestea, la rândul lor, deschizând calea unor căsuțe ordonate ca nişte funcționari cu meloane, urmate de bungalow-uri şi case din prefabricate. Ca şi cum ai merge cu viteza fulgerului înapoi în timp – cu excepția faptului că bungalow-urile şi casele din prefabricate făceau

loc câmpiilor verzi, şi după aceea, dacă îți îngustai privirea şi ignorai stâlpii de telegraf sau avioanele de pe cer, te puteai afla în orice perioadă sau cu totul în afara timpului.

Trecuseră pe lângă o cârciumă şi Reggie schiță un gest de parcă ar fi vrut să spună că-i e sete. Îşi puse haina pe bancheta din spate, dar o îndemnă să-i caute în buzunar şi să scoată o sticlă mică de scotch. Îl urmări cum o duce la gură. Avea buzele moi şi netede, bărbia şi gâtul îi erau proaspăt bărbierite, dar deja umbrite de puncte țepoase de barbă. Bea stângaci, pentru că se concentra la drum. La un moment dat, whisky-ul i se prelinse pe lângă colțul gurii şi trebui să-l şteargă cu dosul mâinii tuciurii.

— Uită-te la tine, zise ea, pe jumătate în joacă, pe jumătate supărată. Salivezi.

— Îmi curg balele, spuse el, şi asta pentru că stau lângă tine.

Ea se strâmbă la ideea asta. Merseră în continuare mai mult în tăcere. El conduse pe artera principală încă o jumătate de oră, dar ajungând la o intersecție nemarcată, o luă pe ruta cea mai liniştită şi intră pe câteva drumuri de țară care le atrăseseră atenția. Dintr-odată, Londra deveni un loc greu de imaginat, cu toată duritatea, uscăciunea şi mizeria de acolo. Gardurile vii care mărgineau drumurile erau înalte şi umede şi, deşi era toamnă, încă pline de culoare. Uneori, Reggie se dădea într-o parte, pentru a-i face loc altui şofer, iar florile îşi scuturau petalele prin fereastră în poala lui Viv. La un moment dat, în maşină intră un fluture care îşi întinse aripile pudrate, ca de hârtie, pe curbura scaunului, lângă umărul ei.

Se înviorară, şi acum îşi arătau unul altuia lucruri mărunte, biserici vechi şi căsuțe pitoreşti. Îşi amintiră de o zi, cu ani în urmă, când merseseră la țară şi se apropiaseră de o căsuță şi vorbiseră cu proprietarul, care credea că sunt căsătoriți, şi-i invitase în salon şi-i servise cu un pahar cu

lapte. Acum, încetinind în fața unei căsuțe de culoarea brânzei franțuzeşti, Reggie spuse:

— Uite, are loc în spate pentru porci şi pui. Mi te şi imaginez aruncând lăturile. Te văd culegând mere din livadă. Mi-ai putea face o plăcintă cu mere şi budinci gustoase cu seu.

— Te-ai îngrăşa, zise ea zâmbind şi împungându-l în burtă.

El se feri.

— N-ar avea importanță. Se presupune că la țară trebuie să fii gras, nu crezi? Era cu un ochi la drum, dar îşi coborî capul să se uite la camera de la etaj. Pariez că au o saltea de puf pe cinste în camera de sus, spuse el cu voce scăzută.

— Numai la asta te gândeşti?

— Da, când eşti cu mine. Haiti!

Făcu o mişcare laterală să evite gardul viu, apoi îşi puse piciorul din nou pe accelerație.

Începură să caute un loc în care să oprească maşina şi să ia prânzul, şi o apucară pe o potecă între două lanuri, care ducea spre pădure. La început, poteca păru în stare bună, dar cu cât înaintau, cu atât devenea mai accidentată şi mai îngustă. Maşina se înfunda în hârtoape şi se lovea de tufişurile de muri şi de iarba lungă, trasă şi strivită sub roți ca un flux puternic de apă sub barcă. Viv sălta în scaun, râzând. Dar Reggie se încrunta, aplecându-se şi trăgând vârtos de volan.

— Dac-o să ne încrucişăm cu cineva din direcția opusă, am sfeclit-o, zise el.

Şi ea ştia că se gândea la ce-ar fi dacă ar avea un accident, dac-ar tampona maşina şi ar rămâne blocați acolo...

Dar poteca se înclină şi coti, iar ei se treziră dintr-odată într-un luminiş cu vegetație luxuriantă şi un pârâu de o frumusețe care îți tăia răsuflarea. Reggie frână şi opri

motorul; stătură nemişcați o clipă, uluiți şi vrăjiți de liniştea locului. Chiar după ce deschiseră uşile şi făcură un pas, ezitară, simțindu-se ca nişte intruşi – pentru că nu auzeau altceva în afară de şipotul apei, chemările păsărilor şi foşnetul frunzelor.

— Evident, nu-i ca iadul din Piccadilly, zise Reggie coborând din maşină.

— E minunat, spuse Viv.

Vorbeau în şoaptă. Îşi dezmorțiră mâinile şi picioarele, apoi traversară prin iarbă până la marginea pârâului. Când priviră de-a lungul malului, văzură, ascunsă pe jumătate de copaci, o clădire veche din piatră cu ferestrele sparte şi acoperişul distrus.

— E o moară, zise Reggie, mergând în direcția aceea şi luând-o de mână pe Viv. Vezi axul roții? Cândva, ăsta a fost un râu în toată regula.

Ea îl trase înapoi.

— Ar putea să fie cineva acolo.

Dar nu era nimeni. Casa fusese abandonată cu ani în urmă. Iarba creştea printre golurile din pardoseala de piatră. Porumbeii băteau din aripi pe grinzi, iar podeaua era plină de găinaț, cioburi de ardezie şi sticlă. Cineva, cândva, curățase locul şi făcuse un foc; erau cutii de conserve, sticle şi mesaje obscene pe pereți. Dar cutiile erau ruginite, iar sticlele argintate de vreme.

— Vagabonzi, zise Reggie. Vagabonzi sau dezertori. Şi cupluri de îndrăgostiți. Se întoarseră la pârâu. Pariez că asta-i o veritabilă alee a îndrăgostiților.

Viv îl ciupi.

— Şi tocmai tu o găseşti întotdeauna.

El încă o ținea de mână. Îi ridică degetele la buze, aparent sfios, prefăcându-se pătruns de modestie.

— Ce să mai zic? Unii au acest dar, asta-i tot.

Acum vorbeau normal; le dispăruse acel sentiment de încântare aproape religioasă şi începuseră să se simtă de parcă locul le aparținea, îi aşteptase cu tot pitorescul lui să apară şi să-l revendice. Merseră de-a lungul pârâului în direcția opusă şi găsiră un pod arcuit. Stătură câteva clipe acolo fumând; Reggie o prinse de talie şi-şi puse palma pe fundul ei, mişcându-şi degetul mare astfel încât rochia şi juponul alunecau pe chiloții din mătase.

Apoi aruncară mucurile țigărilor în pârâu şi le urmăriră cum se fugăresc. Reggie se uită atent în apă.

— Sunt peşti aici, zise el, d-ăia mari, de râu, uită-te! Coborî lângă pârâu, îşi scoase ceasul şi-şi muie mâna în apă. Îi simt cum mă ciupesc! Se ambalase ca un copil. Sunt ca nişte fete care te pupă! Cred că mâna mea-i un peştoi. Cred că le-a surâs norocul!

— Cred că eşti prânzul lor, îi strigă Viv. O să-ți termine un deget dacă nu eşti atent.

— Aşa fac fetele, zise el, şi îi aruncă o, privire pofticioasă.

— Genul de fete pe care le cunoşti tu, poate.

El se sculă şi o stropi cu apă. Viv râse şi o luă la fugă. Îi rămăseseră stropi de apă pe lentilele ochelarilor de soare, şi când le şterse, se mânjiră.

— Uite ce mi-ai făcut!

Se întoarseră la maşină pentru picnic, lăsând uşile deschise. Reggie scoase un pled scoțian din portbagaj şi îl întinseră pe iarbă. Apoi luă o sticlă de gin cu portocale şi două pahare din plastic, unul roz, altul verde. Erau ale copiilor, Viv ştia asta – pe buze le simțea rugoase, în locul în care fuseseră muşcate şi apoi aruncate. Dar se obişnuise cu asemenea lucruri, nu avea rost să le dea atenție. Ginul cu portocale se încălzise în maşină: luă o înghițitură şi-i simți imediat fierbințeala, ceea ce o făcu să se destindă. Despachetă sendvişurile. Reggie mânca bucăți mari,

înghițind pâinea înainte de a o mesteca, apoi muşca din nou, vorbind cu gura plină.

— Asta-i şunca aia canadiană, nu-i aşa? Nu-i rea deloc.

Trase de cravată şi-şi desfăcu nasturele de sus al cămăşii.

Îl bătea soarele, făcându-l să se încrunte, să-şi încrețească fruntea şi zona de lângă nas. Avea treizeci şi şase de ani, dar de curând începuse să arate ceva mai în vârstă. Avea o față pământie – datorită sângelui lui italian iar ochii săi căprui erau încă frumoşi, dar părul i se rărea, nu uniform, ci formând un mic petic rotund în mijloc; îi cădea, de fapt, lăsând să i se vadă scalpul lucios. Dinții, drepți şi foarte regulați, pe care Viv îi ştia de un alb orbitor, îi îngălbeneau. Carnea din jurul gâtului se lăsa, şi avea cute de piele în fața urechilor. *Seamănă cu taică-său,* îşi zise ea, urmărindu-l cum mestecă. Îi arătase o poză a lui cândva. *Lai putea da cel puțin patruzeci de ani.*

El îi surprinse privirea şi-i făcu cu ochiul, şi ceva din afecțiunea ei veche şi pură i se reaprinse în suflet. După ce termină de mâncat, o trase spre el şi se întinseră pe pătură, el pe spate, cu brațul în jurul ei, ea cu obrazul lipit de golul cald dintre umărul şi pieptul lui. Din când în când, se ridica şi sorbea stângaci din băutură; până la urmă, o înghiți pe toată odată şi lăsă paharul gol să cadă. Îşi freca fața de capul ei, iar barba lui aspră i se încurca în păr.

Ea se uita la cer. Aşa cum îi apărea, imaginea era încadrată de crengi şi de vârfurile mişcătoare ale copacilor. Crengile erau groase şi încă mai aveau frunze arămii, aurii sau de culoarea verde-gălbui a uniformelor militare. Cerul era lipsit de nori – de un albastru la fel de profund ca în timpul verii.

— Ce fel de pasăre e aia? întrebă ea arătând cu degetul.

— Aia? Un uliu.

Îl înghionti.

— Ce-i de fapt?

El îşi puse mâna streaşină la ochi.

— Vânturel. Vezi cum se roteşte? Aşteaptă să se repeadă. Urmăreşte un şoarece.

— Sărmanul şoarece.

— Uite-l!

Îşi săltă capul, iar muşchii pieptului şi gâtului se încordară sub obrazul ei. Pasărea se năpustise asupra prăzii, dar acum se ridica fără nimic în gheare. Reggie se întinse la loc.

— L-a pierdut.

— Foarte bine.

— E doar un alt gen de prânz. Are dreptul la bucățica lui de mâncare, nu-i aşa?

— Dar e crud.

El râse.

— Nu ştiam că eşti atât de slabă de înger. Uite, încearcă din nou.

Urmăriră pasărea o clipă, minunându-se de vigoarea ei, de salturile ei grațioase în jos şi în sus. Apoi Viv îşi scoase ochelarii de soare s-o vadă mai clar, iar Reggie nu se mai uită la pasăre, ci la ea.

— Aşa-i mai bine, zise el. Înainte parc-aş fi vorbit cu o fată oarbă.

Ea reveni pe pătură şi închise ochii.

— Eşti obişnuit cu ele, bineînțeles.

— Ha-ha.

O clipă rămase nemişcat, apoi se aplecă peste ea şi culese ceva. Viv simți că o gâdilă ceva pe față şi-şi frecă obrazul, crezând că-i o muscă. Dar era el: ținea în mână un fir lung de iarbă şi o mângâia cu vârful lui. Ea se încruntă, dar închise ochii din nou şi se lăsă în voia lui. El îi urmări linia frunții şi a nasului, curbura gurii, apoi duse iarba la tâmple şi o petrecu peste ele.

— Ți-ai schimbat ceva la păr, nu-i aşa? zise el.

— L-am tuns de secole. Mă gâdili.
Împinse firul de iarbă mai hotărât.
— Cum e acum?
— E mai bine.
— Îmi place.
— Ce anume-ți place?
— Părul tău.
— Chiar aşa? Foarte bine.
— Îți stă bine... Deschide ochii, Viv.
Îi deschise o clipă, apoi îi strânse la loc.
— Bate prea tare soarele.
El îşi ridică mâna şi-o ținu la câțiva centimetri de fața ei să-i facă umbră.
— Deschide-i acum, zise el.
— De ce?
— Vreau să mă uit în ochii tăi.
Ea râse.
— De ce?
— Vreau pur şi simplu.
— Sunt la fel ca ultima oară când m-ai privit.
— Asta s-o crezi tu. Ochii femeilor nu sunt niciodată la fol. Sunteți ca pisicile. Toate.
Li gâdilă fața până ce ea făcu ce o rugase şi deschise ochii din nou, de data asta larg, strâmbându-se.
— Nu aşa, zise el. Atunci ea îl privi normal. Aşa-i mai bine. Fața lui avea o expresie blândă. Ai ochi frumoşi. Sunt superbi. Prima oară ți-am remarcat ochii.
— Credeam că te-au atras picioarele.
— Şi picioarele.
Îi susținu privirea, apoi aruncă firul de iarbă, se aplecă şi o sărută. O făcu încet, depărtându-i buzele cu ale lui şi avansând lent. Încă avea gust de şuncă. În timp ce sărutul continua, între limbile lor apăru o fărâmă – de carne sau brânză – iar el se întrerupse pentru a o scoate din gură. Dar

atunci când reveni, o sărută cu mai multă forță şi se lăsă tot mai greu peste ea. Îşi petrecu mâna pe trupul ei în jos, de la obraz la şold, apoi, în sus prinzându-i sânul în mână. Mâna îi era fierbinte şi o strângea aproape dureros. Când şi-o retrase şi începu să tragă de nasturii rochiei, ea îi opri degetele şi săltă capul.

— Ar putea veni cineva, Reg.

— Nu-i nimeni pe o distanță de kilometri întregi! zise el.

Se uită la mâna lui care încă trăgea de nasturi.

— Nu face asta. O să-l rupi.

— Desfă-l tu atunci.

— Bine. Aşteaptă.

Se uită în jur, conştientă că i-ar putea urmări oricine, ascuns în umbra copacilor. Soarele strălucea ca un reflector, iar locul pe care stăteau era plat şi vizibil aproape din toate părțile. Totuşi singurele zgomote care se auzeau erau ale pârâului, păsărilor şi frunzelor neliniştite. Ea îşi deschise la început doi nasturi, apoi, după o clipă, încă doi. Reggie îi trase furoul, lăsându-i sutienul la vedere; îşi lipi buzele de mătasea lui, căutând sfârcul, venind tot mai aproape de sân. A fremăta sub atingerea lui. Dar ciudățenia era că-l dorise mai mult înainte, în maşină, în mijlocul localității Stepney, îl dorise mai mult când stătuseră pe pod. El îşi ținu gura lipită de sânul ei şi începu să-şi mişte mâna în jos, spre şold. Când îi prinse fusta şi începu s-o împingă în sus, ea îi opri degetele.

— S-ar putea să ne vadă cineva.

El se retrase, îşi şterse gura şi trase de pled.

— O să pun asta pe noi.

— Tot s-ar putea să ne vadă.

— Hristoase, Viv, am ajuns în punctul în care, dac-ar trece o trupă de cercetase, tot nu m-aş opri! Îți jur, plesnesc. Toată ziua mi-a venit să plesnesc cu gândul la tine.

Ea nu era convinsă că se întâmplase cum spunea. Cu toată vorbăria lui, cu toate absurdităţile pe care le spusese – aici şi în maşină – nu credea că fusese aşa, iar ea îl dorea mai puţin ca oricând. El trase pledul peste ea, apoi îşi întinse mâna pe sub acesta şi încercă să ajungă din nou între picioarele ei. Dar ea îşi ţinea coapsele strânse, iar când se uită la ea, văzu că îl refuză, că-l lasă să creadă ce vrea.

— Dă-mi voie, zise ea, şi-şi duse mâna să-i deschidă nasturii de la pantaloni, desfăcându-i unul câte unul şi apoi strecurându-şi mâna înăuntru.

El gemu la atingerea degetelor ei şi se contractă sub palma ei.

— Oh, Viv, Hristoase, Viv, spuse el.

Tighelurile chiloţilor lui îi apăsau încheietura mâinii şi-i împiedicau mişcările; nu mult după aceea, el îşi vârî mâna şi şi-o scoase singur din chiloţi, apoi îşi puse mâna uşor peste a ei, fără să-i dea drumul, stând cu ochii închişi în timp ce ea o făcea; în cele din urmă, ea îşi dădu seama că la fel de bine putea s-o facă şi singur. Pledul sălta şi cobora peste pumnii lor. De două sau de trei ori, ea îşi săltă capul şi privi îngrijorată în jur.

Şi, în acest timp, îşi aminti de alte dăţi, cu mulţi ani în urmă, când el era în armată. Erau nevoiţi să se întâlnească în camere de hotel soioase, dar mizeria nu conta. Era important că sunt împreună. Că-şi împing trupurile unul în celălalt, în pielea, muşchii şi respiraţia celuilalt. Asta însemna cu adevărat să simţi că explodezi de dorul cuiva. Nu aşa. Pe vremea aceea nu-şi spuneau glume despre pături sau saltele din puf şi alei ale îndrăgostiţilor.

În ultima secundă el îi închise palma, căuş pentru spermă. Apoi se lăsă pe spate, îmbujorat, transpirând şi râzând. Ea mai stătu o clipă lipită de el înainte să-şi retragă degetele. El îşi săltă capul şi pielea din jurul gâtului i se încreţi. Era preocupat de pantaloni.

— Ai luat-o pe toată?
— Aşa cred.
— Fii atentă.
— Dar sunt atentă.
— Ce fată bună eşti tu!

Se trase la o parte, apoi se încheie la nasturi. Ea căută o batistă sau ceva asemănător, dar în cele din urmă îşi şterse mâna pe iarbă.

El o urmărea cu un aer aprobator.

— Face bine pământului, zise el. Se animase. O să crească un copac. Un copac, şi-ntr-o zi o să vină o fată fără chiloți și-o să urce în el şi-o să rămână borțoasă cu mine. Îşi întinse brațele. Vino şi sărută-mă, făptură minunată!

Simplitatea lui, se gândi ea, era uluitoare. Dar ea îi îndrăgise întotdeauna defectele şi punctele slabe. Îşi irosise viața cu slăbiciunile lui, cu scuzele lui, cu promisiunile lui... Reveni în brațele lui. El mai aprinse o țigară şi stătură întinşi, fumând împreună, uitându-se din nou spre copaci. Vânturelul dispăruse; nu mai ştiau dacă prinsese sau nu şoarecele sau dacă se dusese după altul. Albastrul cerului părea subțiat.

Era luna septembrie – sfârşit de septembrie – şi nu mai ora vară: ea tremura – i se făcuse frig. El îi frecă brațele, dar se ridicară curând, băură ce mai rămăsese din ginul cu portocale, apoi îşi aranjară hainele. El îşi întoarse pe dos buzunarele pantalonilor pentru a le scutura de iarbă. Îi luă apoi batista să-şi şteargă rujul şi pudra de pe gură. Se depărtă puțin, se întoarse şi urină.

Când veni înapoi, ea îi spuse:

— Stai aici, şi se duse într-un tufiş, îşi ridică fusta, îşi dădu jos chiloții şi se lăsă pe vine.

— Ai grijă la urzici! strigă el în urma ei; dar direcția vocii era imprecisă, pentru că nu-şi dădea seama pe unde o apucase şi n-o vedea, pentru că se aplecase.

Ea îl urmări cum se apropie de oglinda retrovizoare şi se piaptănă. Apoi îl surprinse cum clăteşte paharele în pârâu. Îşi privi mâna. Sperma lui i se uscase pe degete sub forma unei dantele fine; o frecă până când se transformă în fulgi albi care se împrăştiară şi se pierdură pe pământ.

El trebuia să ajungă acasă până la ora şapte, şi era deja patru şi jumătate. Se duseră încă o dată spre micul pod şi priviră în jos, la apă, apoi se întoarseră la moara ruinată; el luă un ciob de sticlă şi scrise inițialele în tencuială, la rând cu inscripțiile obscene. *RN, VP* şi o inimă străpunsă de o săgeată.

Dar după ce azvârli ciobul, se uită la ceas.

— Cred c-ar fi bine s-o luăm din loc.

Se întoarseră la maşină. Ea scutură pledul, iar el îl împături şi-l puse împreună cu paharele în portbagaj. Acolo unde fusese pledul era un pătrat de iarbă turtită. Era păcat, într-un loc atât de frumos: păşi peste el, îndreptând iarba cu picioarele.

În tot acest timp, maşina stătuse în soare. Ea se urcă şi aproape că-şi fripse piciorul când atinse pielea fierbinte a scaunului. Reggie se urcă lângă ea şi-i dădu batista lui – o întinse sub încheietura genunchilor pentru a se feri de arsură.

După ce făcu asta, se aplecă şi-i sărută şoldul. Ea îi atinse capul, buclele negre, date cu briantină, scalpul alb care se zărea palid. Se mai uită la luminişul verde strălucitor şi zise încet:

— Mi-aş dori să stăm aici.

El îşi lăsă capul în poala ei.

— Şi eu, spuse el. Cuvintele se auzeau înăbuşit. Se răsuci să-i întâlnească privirea. Ştii – ştii că nu-mi place deloc, nu-i aşa? Îți dai seama că, dacă aş fi putut face altfel...? Totul, vreau să zic.

Ea dădu din cap, încuviințând. Nu mai aveau să-şi spună nimic, totul fusese spus deja. Mai stătu cu capul în poala ei o clipă, apoi îi sărută coapsa şi se ridică. Întoarse cheia în contact şi maşina reveni cu zgomot la viață. Sunetul părea înfiorător de strident în mijlocul tăcerii depline – aşa cum tăcerea li se păruse nefirească şi nelalocul ei când veniseră acolo.

Întoarse maşina şi o porni încet spre poteca plină de gropi, şi o luă pe drumul pe care veniseră; trecură pe lângă căsuța de culoarea brânzei fără să încetinească, apoi o luară pe drumul principal spre Londra. Acum traficul era mult mai aglomerat. Lumea se întorcea, la fel ca ei, după ce-şi petrecuse o după-amiază în aer liber. Maşinile care goneau făceau un zgomot infernal. Soarele le bătea în față, făcându-i să-şi țină ochii pe jumătate închişi; la intervale dese, luau o curbă sau treceau printr-un pâlc de copaci şi scăpau de el, apoi acesta reapărea jos, pe cer, mai mare ca înainte, roz şi umflat.

Soarele, căldura şi, probabil, ginul pe care-l băuse o făceau pe Viv să moțăie. Îşi lăsă capul pe umărul lui Reggie şi închise ochii. El îşi freca obrazul de părul ei, întorcându-se uneori s-o sărute. Cântau împreună, somnoroşi, cântece vechi: *Nu-ți pot dărui decât dragostea mea* şi *Adio, mierlă, adio.*

„Fă-mi patul, aprinde lumina,
Că seara târziu voi sosi.
Adio, mierlă, adio.”

Când ajunseră în împrejurimile Londrei, ea căscă şi-şi îndreptă spatele fără tragere de inimă. Îşi scoase pudriera, îşi pudră fața şi-şi împrospătă rujul. Dintr-odată, traficul deveni infernal. Reggie încercă o altă rută, prin Poplar şi Shadwell, dar şi pe-acolo era rău. În cele din urmă, rămaseră blocați în Tower Hill. Îl văzu cum se uită la ceas şi-i spuse:

— Lasă-mă să cobor aici.

Dar el spunea încontinuu:

— Ai răbdare o clipă. Nu suporta să cedeze în fața altor şoferi. Dacă scârba aia mică din față ar... Iisuse! Numai tipii ca el...

Maşina se urni. Apoi intră în alt blocaj în Fleet Street, în drum spre Ştrand. Căută o cale să iasă din el, dar străzile laterale erau blocate de şoferii care avuseseră aceeaşi idee. Bătea uşor darabana în volan, repetând: „Fir-ar să fie, fir-ar să fie!”. Se uită din nou la ceas.

Viv stătea încordată, sesizându-i starea, coborând puțin în scaun ca nu cumva s-o depisteze cineva, dar gândindu-se încă la locul din pădure, nedorind să renunțe la această imagine, la moară, pârâu şi tăcerea care le învăluia. *Nu-i iadul din Piccadilly...* Reggie curățase maşina înainte de a pleca, scoțând toate petalele şi smocurile de iarbă care se scuturaseră de pe gardurile vii. Zgândărise fluturele cu degetele, până când acesta tremurase şi îşi luase zborul.

Viv îşi întoarse privirile spre vitrinele luminate ale magazinelor, spre cutiile cu ciocolată şi fructe false, la sticlele de parfum şi lichior – aceeaşi culoare a apei folosind la fel de bine, probabil, pentru Nights of Parma şi Irish Malt. Maşina se mai mişcă un centimetru. Ajunseră lângă un cinematograf, Tivoli. Lumea stătea la coadă la bilete, şi ea se uită melancolică, observându-le pe fete cu prietenii lor, pe soți cu soțiile lor. Cinematograful era scăldat în lumini colorate, care păreau că strălucesc mai sinistru, mai puternic, pentru simplul fapt că luceau în amurg, nu în întuneric. Vedea mici detalii ciudate şi fără legătură: licărirea unui cercel, luciul părului unui bărbat, scânteierea ca de cristal a pietrelor din pavaj.

Reggie puse frână şi apăsă pe claxon. Cineva se aventurase pe drum în fața lui şi mergea nepăsător înainte. Îşi ridică mâinile a neputință.

— Nu mă băga în seamă, domnule, nu! Sfinte Hristoase! Urmări figura hoinară cu privirea, părând dezgustat, dar brusc se schimbă la față. Păşind pe trotuar, probabil că persoana trădase ceva. Reggie începu să râdă. A, pardon, zise el, făcând-o pe Viv atentă. Ce zici de asta? Nu-i domn, e doamnă!

Viv se întoarse şi o văzu pe Kay în haină şi pantaloni. Îşi scotea o țigară dintr-o tabacheră şi, cu un gest stilat şi neglijent, o bătea uşor de capacul de argint înainte de a o duce la buze.

— Ce naiba s-a întâmplat? întrebă Reggie uluit.

Pentru că Viv strigase. Stomacul i se contractase, de parcă primise o lovitură. Îşi ridică mâna să-şi ascundă fața şi se trase mai mult în scaun, repetându-i lui Reggie cu o insistență inimaginabilă:

— Mergi! înaintează!

El o privea uluit.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Mergi mai departe, n-auzi? Te rog!

— Să merg mai departe! Te-ai țicnit?

În față, drumul era încă blocat de maşini. Viv se foia de parcă era chinuită de ceva. Se uită înapoi, spre Fleet Street.

— Ia-o pe-acolo, zise ea disperată.

— Pe unde?

— Pe unde am venit.

— Pe unde am venit? Eşti...?

Dar ea pusese mâna pe volan.

— Iisuse! exclamă Reggie, dându-i mâna la o parte. Bine. Bine!

Se uită peste umăr şi începu să întoarcă maşina cu multă trudă. Maşina din spate îl claxonă cu furie. Şoferii care se îndreptau spre Ludgate Circus îl priveau de parcă era nebun. Manevră ambreiajul, transpirând, înjurând, şi întoarse maşina razant.

Viv îşi ținea capul în jos, dar se mai uită o dată în spate. Kay se alăturase cozii din fața cinematografului: ridicase bricheta în dreptul țigării, iar flacăra, răsărind în lumina amurgului, îi lumina degetele şi fața. *Taci, Vivien*, şi-o aminti Viv spunând. Amintirea era la fel de clară, după tot acest timp – clară şi cutremurătoare – mâna ei care o strângea, gura care îi spunea: *Vivien, taci.*

— Slavă Domnului! spuse Reggie, când începuseră să se urnească din nou în direcția opusă. Parcă spuneai să nu atragem atenția asupra noastră. De ce naiba a fost nevoie de toată scena asta? Eşti bine?

Ea nu răspunse. Simțise scrâşnetele ambreiajului, mersul poticnit înainte şi înapoi al maşinii prin toate fibrele, muşchii şi oasele ei. Îşi încrucişă brațele de parcă intenționa să se mențină întreagă, să nu se sfărâme.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Reggie.

— Am văzut pe cineva cunoscut, spuse ea într-un târziu. Asta-i tot.

— Cineva cunoscut? Cine?

— Cineva.

— Cineva. Ei bine, presupun că acel cineva a avut parte de-un spectacol pe cinste. La naiba, Viv.

Continuă să bodogănească. Ea nu-l asculta. Opri în cele din urmă maşina pe o stradă de lângă Blackfriars Bridge; îi spuse c-o să ia un autobuz de-acolo, şi el n-o reținu. Opri într-un loc liniştit, o trase lângă el pentru a se săruta, apoi îi luă din nou batista şi-şi şterse gura şi fruntea asudată.

— Ce mai excursie! exclamă el, de parcă după-amiaza fusese un dezastru absolut, de parcă uitase deja pârâul şi moara părăsită şi inițialele de pe pereți.

Ei nu-i păsa. Dintr-odată, mâna lui pe brațul ei, buzele lui pe gura ei o înspăimântară. Îşi dorea să ajungă acasă, să stea de una singură, departe de el.

În timp ce deschidea portiera, se întinse încă o dată după ea. Duse mâna într-un buzunar al torpedoului şi scosese ceva de acolo. Erau două conserve de carne: una de vită, cealaltă de porc.

Ea era atât de preocupată, că întinse mâna să le ia, deschizând geanta să le pună acolo. Apoi însă ceva se frânse în ea şi se înfurie brusc. I le întinse cu un gest smuncit.

— Nu le vreau! Ia-le. Dă-i-le nevesti-tii!

Cutiile căzură şi ricoşară în scaun.

— Viv! spuse Reggie uimit şi jignit. Nu fi rea! Ce-am făcut? Ce naiba ai? Viv!

Ea coborî din maşină, închise portiera şi se depărtă. El se aplecă peste scaun, deschise geamul şi-o strigă în continuare, întrebând-o uluit:

— Ce s-a întâmplat? Ce-am făcut? Ce? Apoi, vocea i se înăspri – nu atât de furie, îşi zise ea, cât de oboseală, din pură oboseală. Ce dracu-am mai făcut acum?

Ea nu privi în urmă. Dădu colțul, şi cuvintele lui se risipiră. După aceea, probabil că el pornise motorul şi se depărtase. Se aşeză la coadă în stația de autobuz şi aşteptă zece minute, iar el nu se întoarse după ea.

Când ajunse acasă, găsi apartamentul plin de lume. Veniseră sora ei, Pamela, soțul ei, Howard, şi cei trei băieți ai lor. Trecuseră să-i aducă tatălui lui Viv nişte ceai. Pamela îl încălzise pe maşina de gătit, iar aerul din bucătărie era înăbuşitor. Rufele atârnau pe o sfoară şi, deşi ridicate, tot se bălăbăneau aproape de podea. Probabil că Pamela făcuse asta. Aparatul de radio era dat la maximum. Howard era cocoțat pe masa de bucătărie. Cei doi băieți mai mari se fugăreau prin casă, în timp ce tatăl lui Viv îl ținea pe țânc în poală.

— A fost frumos? o întrebă Pamela. Se ştergea pe mâini frecându-şi cu prosopul pielea dintre degete. O studie pe Viv. Te-a prins soarele. Unora le-a mers bine.

Viv se apropie de chiuvetă şi se uită atent în oglinda de bărbierit a tatălui ei. Avea fața rozalie, pătată de soare. Îşi trase părul în față.

— A fost foarte cald, zise ea. Bună, tată.

— Eşti bine, dragă? Cum a fost la picnic?

— OK. Ce mai faci, Howard?

— Bine, Viv. Facem şi noi ce putem. Ce zici de vremea asta? Ascultă-mă pe mine...

Lui Howard nu-i tăcea niciodată gura. Şi cei doi băieți erau la fel. Aveau să-i arate diverse lucruri: puşti care pocneau – puseră dopuri şi traseră. Tatăl ei urmărea cuvintele de pe buzele tuturor, încuviințând, zâmbind, mişcându-şi uşor buzele, pentru că era surd de-a binelea. Bebeluşul se zbătea în brațele lui, întinzând mâinile după puşcoci, aşteptând să coboare. Când Viv se apropie, tatăl i-l întinse, bucuros să scape de el.

— Vrea la tine, iubito.

Dar ea clătină din cap.

— E prea mare. Cântăreşte o tonă.

— Dă-l încoace, zise Pamela. Maurice – Howard, la naiba, nu sta degeaba!

Tărăboiul era în toi. Viv le spuse că se duce sus să-şi scoată pantofii şi ciorapii. Intră în dormitorul ei şi închise uşa.

O clipă stătu fără să se mişte, neştiind ce să facă – sigură c-ar putea izbucni în plâns, că i s-ar putea face rău... Dar nu putea plânge cu taică-său şi soră-sa în cealaltă cameră... Se aşeză pe pat, apoi se întinse cu mâinile pe burtă; oricum, stând aşa, se simțea şi mai rău. Se ridică din nou în capul oaselor, apoi în picioare. Nu putea alunga şocul, felul în care o tulburase.

Taci, Vivien.

Făcu un pas, apoi înclină capul auzind larmă pe deasupra hârâitului înăbuşit al radioului, gândindu-se că poate e

Pamela sau unul dintre băieți în hol. Dar se dovedi că larma nu avea un motiv anume. Rămase nehotărâtă un minut, muşcându-şi mâna.

Apoi se duse la şifonier şi deschise uşa.

Şifonierul era plin cu tot felul de prostioare. Erau câteva haine vechi de-ale lui Duncan, de când era şcolar, care atârnau lângă rochiile ei; mai erau chiar două sau trei fuste învechite ale mamei, pe care tatăl ei nu dorise să le arunce. Deasupra stinghiei era un raft pe care îşi ținea puloverele, în spatele lor erau albume cu fotografii, ziare vechi, lucruri dintr-astea.

Îşi plecă din nou capul, ascultând paşii din hol, apoi întinse mâna pe după albume şi scoase o tabacheră. O trase firesc, de parcă o lua în fiecare zi, când, de fapt, o pusese acolo cu trei ani în urmă şi nu se mai uitase la ea. Tot atunci îi închisese strâns capacul, dar acum îşi simțea degetele prea slăbite. Trebui să ia o monedă şi s-o folosească pe post de pârghie. Şi când capacul slăbi, ezită din nou – ascultând în continuare, temătoare, ca nu cumva să apară cineva din întâmplare.

Apoi deschise capacul.

În cutie era un mic pachet de pânză. Înăuntrul pachetului era o verighetă: o verighetă simplă, din aur, destul de învechită şi cu mici zgârieturi şi crestături. O ridică, o ținu o clipă în palmă, apoi şi-o strecură pe deget şi închise ochii.

La ora şase fără zece, când muncitorii care lucrau la maşinile de fabricat lumânări opreau pompele, tăcerea bruscă din fabrică îți isca un țiuit în urechi. Era ca şi cum ai ieşi din apă. Fetele care lucrau la bancul lui Duncan o luau drept semnal şi se pregăteau de plecare: îşi scoteau rujul şi pudriera şi alte chestii de soiul ăsta. Femeile mai în vârstă începeau să-şi facă țigări. Len scoase un pieptăn din buzunarul pantalonilor şi şi-l trecu prin păr. Îşi purta părul

uşor ferchezuit, dat după urechi. Când puse pieptănul la loc, surprinse privirea lui Duncan şi se aplecă.

— Ia ghici ce-o să fac diseară, zise el, aruncând o privire în josul bancului. Îşi coborî vocea, apoi zise: Duc o fată la Wimbledon Common. Aşa de mari le are. Gesticulă cu ambele mâini, apoi îşi dădu ochii peste cap şi fluieră. Of, măiculiță! Are şaptesprezece ani. Mai are şi o soră. Soră-sa-i o frumusețe, da-i mai puțin ca lumea mai sus de talie. Ce zici? Ai ceva de făcut diseară?

— Diseară? zise Duncan.

— Vrei să vii? Soră-sa-ți ia piuitul, pe bune. Ce gen îți place? Cunosc o groază de fete. Mari, mici. Ți-aş putea aranja o trampă cât ai zice peşte!

Len pocni din degete.

Duncan nu ştia ce să zică. Încercă să-şi imagineze o turmă de fete. Dar fiecare semăna cu figurina din ceară pe care Len o făcuse înainte, cu linii curbe şi proeminente, păr vălurit şi față inexpresivă. Clătină din cap şi încercă să zâmbească.

Len părea dezgustat.

— Nici nu ştii ce pierzi, îți jur pe Dumnezeu. Fata-i trăsnet. Are un tip, dar e în armată. Era obişnuită s-o facă regulat, şi-acum o pişcă. Pe cuvântul meu că, dacă soră-sa n-ar fi atât de drăguță, m-aş ocupa eu de ea...

O ținu tot aşa până când se auzi sirena fabricii, apoi zise:

— Ei, bine, ți-au sunat clopotele de-nmormântare. Se ridică în picioare. Gândeşte-te la mine diseară la ora zece!

Îi făcu lui Duncan cu ochiul lui căprui de țigan, apoi o luă grăbit înainte, clătinându-se puțin, ca o bătrână solidă, pentru că piciorul stâng îi era mai scurt şi sudat la genunchi.

Fetele şi femeile mai în vârstă o luară şi ele repede din loc. Îşi luau la revedere când treceau pe lângă el:

— Mulțam', Duncan! Pe curând, iubire! Pe luni, Duncan!

Duncan doar dădea din cap. Nu suporta atmosfera din fabrică la această oră a zilei – veselia forțată, nebunească, graba la ieşire. Serile de sâmbătă erau cele mai rele. Unii chiar alergau ca să fie primii care ies pe poartă. Bărbații care aveau biciclete făceau un fel de întrecere: timp de zece minute, curtea era ca o chiuvetă din care se scurgea apa. El găsea mereu un motiv să mai zăbovească sau să piardă vremea. În seara asta luă o mătură şi adună resturile de ceară şi bucățile de fitil de sub scaun. Apoi se duse încet spre dulapul lui şi-şi luă haina; trecu pe la toaletă şi se pieptănă. Când ieşi, după ce aşteptase atât, curtea era aproape goală – rămase o clipă pe treapta scării acomodându-se cu spațiul şi schimbarea de temperatură. În Sala Lumânărilor era mereu frig de la toată ceara de acolo, dar seara era călduroasă. Soarele cobora pe cer, iar el avea un sentiment vag, neplăcut că timpul trecuse – timpul real, adevăratul timp, nu timpul petrecut în fabrică – iar el îl pierduse.

Tocmai îşi lăsase capul în jos şi încerca să-şi croiască drum prin curte când auzi pe cineva strigându-l: „Pearce! Hei, Pearce!”. Ridică privirea – iar inima i se strânse dureros pentru că recunoscuse deja vocea, dar nu-i venea să creadă. Robert Fraser era acolo, la poartă. Arăta de parcă tocmai sosise în fugă. Avea capul gol, la fel ca Duncan. Fața îi era roz şi-şi tot dădea părul pe spate, aranjându-l.

Duncan grăbi pasul şi se duse la el. Inima încă îi mai bătea cu putere.

— Ce cauți aici? îl întrebă. Ai stat aici toată după-amiaza?

— M-am întors, zise Fraser fără suflu. Am crezut că o să te pierd! Am auzit sirena când eram la trei străzi depărtare. Nu te superi? După ce-am trecut prin ce-am trecut azi-dimineață, m-am tot gândit ce nebunie e să te afli aici şi... Ei bine. Ai o oră liberă? M-am gândit să mergem să bem ceva. Ştiu o cârciumă, chiar pe mal.

— O cârciumă? zise Duncan.

Fraser râse văzându-i expresia.

— Da. De ce nu?

Duncan nu mai fusese în vreo cârciumă de secole, iar gândul de a intra într-una împreună cu Fraser – de a sta lângă Fraser la o masă şi a bea bere ca un tip obişnuit – i se părea teribil de incitant, dar şi alarmant. Se mai gândea şi la domnul Mundy, care o să-l aştepte acasă. Îşi imagină masa pregătită pentru ceai: cuțitele şi furculițele aranjate în ordine, sarea şi piperul, muştarul deja amestecat în cana lui...

Probabil că Fraser îi văzuse expresia indecisă.

— Ai alte planuri, zise el ca şi cum ar fi fost dezamăgit. Ei, n-are importanță. Era doar o încercare. Încotro mergi? Te-aş putea însoți...

— Nu, zise Duncan repede. E-n regulă. Doar o oră...

Fraser îl bătu pe braț.

— Bravo!

Îl conduse pe Duncan spre sud, spre Shepherd's Bush Green, în direcția opusă celei spre care ar fi mers în mod normal. Mergea fără grabă, lejer, cu mâinile în buzunare şi cu umerii traşi înapoi, şi din când în când smucea capul să-şi îndepărteze părul căzut pe ochi. Părul părea blond deschis acum, în lumina amurgului, iar fața îi era în continuare rozalie şi uşor transpirată. Când o luară prin zona cea mai aglomerată, el scoase o batistă şi-şi şterse fruntea şi ceafa.

— Tre' să beau un păhărel! *Tre'* să beau mai multe, de fapt. Am stat în Ealing de la ora două, încercând să scriu un articol umoristic despre creşterea porcilor. Fotograful meu s-a chinuit o oră să convingă o scroafă să ia o expresie năbădăioasă. Pearce, pe cuvântul meu, data următoare când o să văd un porc, să facă bine să fie pe farfurie cu foi de salvie şi ceapă ieşindu-i din urechi.

Nu se opri din vorbit. Îi povesti lui Duncan şi despre alte locuri în care fusese trimis să scrie: la un concurs pentru cel mai frumos bebeluş, la o casă bântuită. Duncan asculta suficient de atent încât să poată da din cap şi să râdă când era cazul. În restul timpului, îl studia pe Fraser, încercând să se acomodeze cu imaginea lui uimitoare de om care merge pe stradă îmbrăcat în haine obişnuite. Probabil că Fraser făcea acelaşi lucru, pentru că după un timp se opri din vorbit şi surprinse privirea lui Duncan, arătând aproape îndurerat.

— E al naibii de ciudat, nu-i aşa? Mă tot aştept să apară Chase sau Gamish şi să înceapă să latre la noi. „Stați înăuntru!” „Dați-vă înapoi!” „Stați lângă uşi în picioare!” L-am văzut pe Eric Wainwright anul trecut. Ți-l amintesti? Şi el m-a observat, ştiu asta – dar s-a făcut că nu mă vede. Era în Piccadilly cu o târfuliță oribilă. Am dat nas în nas şi cu închipuitul de Dennis Watling, acum două luni, la o întrunire politică. Tot îi dădea înainte despre închisoare în gura mare – de parcă ar fi stat acolo doisprezece ani în loc de douăsprezece luni. Cred că i-a părut rău când am apărut. Cred că îşi închipuia că-i fur spectatorii.

Acum treceau prin Hammersmith, traversând străzile taciturne; însă curând după aceea, la îndemnul lui Fraser, dădură colțul. Ceva în aer începuse să se schimbe. În locul caselor, ici şi colo, erau clădiri mai mari, depozite şi fabrici, iar aerul mirosea mai acru, mai intens, ca oțetul. Suprafața murdară a drumului dispărea, lăsând la vedere pietrele de pavaj, iar acestea erau lunecoase, de parcă ar fi fost date cu unsoare. Duncan nu cunoştea deloc zona. Faser păşea înainte, cu aerul lui încrezător, şi el trebuia să se grăbească pentru a ține pasul. Brusc simți că-l cuprinde un fel de nervozitate. *Ce naiba caut eu pe-aici?* Se gândi el. Se uită la Fraser şi nu văzu decât un străin. Îi veni ideea absurdă că s-ar putea ca Fraser să fie nebun, că-l ademenea probabil

pe Duncan aici cu scopul de a-l omorî. Nu-şi explica de ce-ar face-o, dar mintea lui continuă să brodeze excesiv în jurul ideii. Îşi imagină propriul corp strangulat sau înjunghiat. Se întrebă cine l-ar găsi. Şi-i imagină pe taică-său şi pe Viv cu un poliţist la uşă, spunându-li-se că fusese găsit într-un loc ciudat, fără să afle cum şi în ce fel.

Apoi, dintr-odată, cotiră din nou, ieşiră din umbră şi ajunseră lângă fluviu. Aici era cârciuma unde dorea Fraser să meargă: o clădire de un pitoresc bizar, din lemn, care îl făcu pe Duncan să se gândească pe loc la Dickens, la *Oliver Twist.* Îl vrăjise. Se opri, îşi puse mâna pe braţul lui Fraser şi zise:

— Hei, dar e frumoasă!

— Crezi? îi spuse zâmbindu-i din nou larg. M-am gândit c-o să-ţi placă. Berea nu-i rea. Hai. Îl conduse pe Duncan prin uşa îngustă şi strâmbă.

Înăuntru, cârciuma nu era la fel de încântătoare cum promitea faţada; era amenajată ca un bar obişnuit, iar pe pereţi erau chestii absurde, clopoţei pentru cai, sticle din aramă pentru încălzit paturi şi foaie. Pentru ora şase şi jumătate era deja aglomerată. Fraser îşi făcu loc până la bar şi cumpără o cană de doi litri de bere. Făcu semn spre uşile din spate, care dădeau spre un dig, dar acesta era şi mai aglomerat decât barul. El şi Duncan se întoarseră şi-şi făcură drum prin îmbulzeală şi ieşiră din nou în stradă. Acolo găsiră nişte scări care duceau spre apă. Fraser stătu în capul scărilor şi se uită în jur. Era suficient loc pe plajă.

— Fluxul tocmai s-a terminat. Haide, e-n regulă.

Coborâră treptele, păşind cu atenţie din cauza cănii cu bere şi a paharelor. Plaja era noroioasă, dar noroiul fusese bătut de soarele după-amiezii şi era mai mult sau mai puţin uscat. Fraser găsi un loc la baza zidului, îşi scoase haina şi o întinse pe jos, iar cei doi se aşezară, unul lângă altul, umăr la umăr. Zidul era cald şi lustruit de Tamisa – puteai

vedea cu ochiul liber linia, cam la un metru optzeci, unde pata verzuie a apei făcea loc cenuşiului permanent al pietrei expuse. Dar în acel moment fluxul era scăzut, iar fluviul părea îngust, absurd de îngust, de parcă ai fi putut trage o fugă pe malul celălalt în vârful picioarelor. Duncan îşi îngustă ochii şi imaginea se încețoşă, închipuindu-şi o clipă apa ridicându-se şi înghițindu-l. Peretele era cald în spate şi simți în coaste brațul lui Fraser în timp ce acesta îşi desfăcea butonii şi-şi rula mânecile cămăşii.

Fraser turnă berea.

— Asta e al tău, zise el ridicându-şi paharul. Îl goli din două-trei înghițituri, apoi îşi şterse gura. Iisuse! E mai bine, nu crezi?

Îşi turnă şi bău din nou.

Apoi îşi vârî mâna în buzunar şi scoase pipa şi o pungă de tutun. Sub privirile lui Duncan începu să umple pipa, afânând firele de tutun cu degetele lui lungi, tuciurii, apoi vârându-le ferm în vatra pipei. Îi surprinse privirea lui Duncan şi zâmbi.

— Puțin altfel decât altădată, ce zici? A fost primul lucru pe care mi l-am cumpărat când am ieşit. Duse muştiucul la gură, apoi scăpără un chibrit şi aduse flacăra deasupra pipei; gâtul i se contracta în timp ce trăgea din pipă, iar obrajii i se adânceau şi se umflau – ca marginile unei sticle cu apă fierbinte, se gândi Duncan, sau, dacă doreai să fii mai romantic, ca un burduf spaniol de vin. Urmări cum fumul albăstrui se ridică din gura lui Duncan şi este împrăştiat de vânt.

Stătură o vreme bând bere, punându-şi mâna la ochi să se uite la soare, care părea ireal de roz şi umflat pe cerul de vară târzie. Căldura lui scosese la iveală duhoarea fluviului şi a plajei, dar într-un loc ca ăsta nu-i dădeai deloc importanță – peisajul era mult prea frumos. Duncan se

gândea la marinari, la contrabandişti, la lampagii, la lupi de mare zurbagii... Fraser râse.

— Uită-te la băieții ăia, zise el.

La oarecare depărtare pe plajă, apăruse un grup de băieți, îşi scoseseră cămăşile, pantofii şi ciorapii, îşi suflecaseră pantalonii şi alergau spre apă. Fugeau în felul acela ezitant, ca de fată, în care chiar şi adulții aleargă pe pietrele ascuțite; şi când ajunseră la apă începură să se stropească şi să se zbenguie. Erau tineri, mult mai tineri decât Duncan şi Fraser, probabil că aveau paisprezece sau cincisprezece ani. Aveau mâinile şi picioarele disproporționat de mari pentru trupurile lor, foarte subțiri şi slabe. Debordau de viață, părea că viața clocoteşte în ei modelându-i în colțuri şi unghiuri stângace.

Şi oamenii care beau pe digul din spatele cârciumii îi văzuseră pe băieți şi începuseră să le strige cuvinte de încurajare. Băieții începură să împroşte acum cu noroi în loc de apă; unul dintre ei căzu acolo şi se ridică acoperit de un strat negru, de parcă era o figurină de lut – un fel de manechin ciudat făcut pentru o paradă de stradă. Păşi mai adânc în apă, se aruncă înainte şi ieşi curat din nou, scuturându-şi apa din păr.

Fraser râse şi se aplecă înainte. Îşi puse mâna la gură şi ovaționă cum făceau şi ceilalți de pe dig. Părea la fel de plin de viață ca băieții – avea antebrațele goale şi bronzate, iar părul lung îi flutura pe frunte.

Apoi se aşeză la loc, zâmbind. Trase din nou din pipă, apoi aprinse un alt chibrit şi-l apropie de vatră, legănând flacăra. Dar în timp ce făcea toate astea îl urmărea pe Duncan pe sub sprâncenele uşor arcuite, şi, imediat după ce tutunul se reaprinse cum trebuie şi stinse chibritul, îşi luă pipa de la gură.

— Nu-i aşa c-a fost ciudat să dau peste tine la fabrică aşa? zise el.

Lui Duncan i se strânse inima. Nu răspunse. Fraser continuă:

— M-am gândit la asta toată ziua. Pur şi simplu nu e locul în care m-aş fi aşteptat să lucrezi.

— Chiar aşa? spuse Duncan ridicându-şi paharul.

— Bineînțeles că nu! Să munceşti acolo, printre oamenii ilia? Locul ăla nu-i decât cu o treaptă mai sus de o instituție de caritate, nu crezi? Cum de suporți?

— Toți de-acolo suportă. Eu de ce n-aş face-o?

— Chiar nu-ți pasă?

Duncan medită.

— Nu-mi prea plac mirosurile, zise el în cele din urmă. Îți pătrund în haine. Şi uneori te doare capul din cauza zgomotului sau ochii ți-o iau razna din pricina benzii rulante.

Fraser se încruntă.

— Nu asta am vrut să spun, zise el.

Duncan ştia că nu asta dorise să spună, dar dădu din umeri şi continuă pe acelaşi ton nepăsător.

— Munca e uşoară. Nu se deosebeşte de aceea de a coase pânză şi-ți permite să te gândeşti la alte lucruri. Îmi place asta.

Fraser părea în continuare uluit.

— N-ai prefera să faci un lucru mai – cum să zic – înălțător?

Duncan pufni.

— Nu contează ce aş *prefera* eu. Îți poți imagina expresia de pe fața unui tip de la direcția muncii dac-aş fi zis *aş prefera* asta sau *aş prefera* ailaltă? Am noroc să am o slujbă, chiar una de formă. Cu tine lucrurile au stat altfel. Dacă ai fi fost în situația mea – dacă ai fi avut trecutul meu, vreau «ă zic... Nu putea fi urnit din ale lui. Începu să culeagă câte ceva de pe plajă: pietre, cioburi de porțelan, scoici şi oase. Nu vreau să discut despre asta, zise el când

văzu că Fraser încă aşteaptă să spună ceva. E plictisitor. Dar spune-mi ce-ai mai făcut tu.

— Vreau să aflu câte ceva despre tine mai întâi.

— Nu-i nimic de ştiut. Ştii totul deja! Zâmbi. Serios. Spune-mi ce-ai mai făcut. Odată mi-ai scris o scrisoare din tren.

— Ți-am scris?

— Da, imediat după ce-ai ieşit. Nu-ți aminteşti? Evident, nu m-au lăsat s-o țin. Totuşi am citit-o de vreo cincizeci de ori. Urmele scrisului tău erau peste tot, iar hârtia avea un semn pe ea – ai zis că-i zeamă de ceapă.

— Zeamă de ceapă! zise Fraser gânditor. Da, acum îmi amintesc. O femeie din tren avea o ceapă şi era prima pe care o vedeam cu toții după trei ani. Cineva a scos un cuțit, am tăiat-o şi am mâncat-o crudă. A fost formidabil!

Râse şi mai bău o înghițitură de bere, iar mărul lui Adam îi sălta în gâtlej ca un peşte.

Trenul, probabil, fusese unul pe care-l luase să ajungă în Scoția; fusese într-un fel de ocol silvic cu alți ofițeri până la terminarea războiului.

— M-am întors la Londra după aia, zise el, şi m-am angajat la o organizație caritabilă pentru refugiați – îi selectam pe cei care veniseră aici, le găseam case, le duceam copiii la şcoală. Clătină din cap amintindu-şi toate astea. Lucrurile pe care le-am auzit ți-ar face părul măciucă, Pearce. Poveşti ale unor oameni care pierduseră tot. Ruşi, polonezi, evrei; poveşti din lagăre – nu-mi venea să cred. Ce-ai citit tu în ziare e infim, absolut fără importanță... Am stat acolo un an. Atât am putut suporta. Dacă aş fi stat mai mult, cred că până la urmă mi-ar fi venit să-mi zbor creierii!

Zâmbi – apoi îşi dădu seama ce spusese, surprinse privirea lui Duncan şi roşi; şi imediat începu să vorbească din nou, să acopere gafa. Stătuse la organizația de caritate până toamna trecută, apoi încercase cu jurnalismul, în

scopul de a scrie pentru revistele politice. Un prieten îi făcuse rost de „slujba de scrib” pe care o avea acum; se ținea de ea în speranța că o să apară ceva mai serios. Fusese încurcat cu o fată o lună sau două, dar nu mersese – se-mbujoră spunându-i asta lui Duncan. Făcea parte din echipa care lucra la organizația de caritate pentru refugiați.

Vorbea cu seriozitate, fluent, ca un comentator de radio. Accentul lui educat se simțea pregnant, iar de câteva ori Duncan se trezi tresărind, dându-şi seama că accentul lui se auzea mai mult ca sigur pe plajă, ajungând la urechile celorlalți băutori. Începu să-l privească pe Fraser şi, aşa cum i se întâmplase înainte, să-l simtă străin. Nu-şi putea imagina viața pe care acesta o dusese în ocolul silvic din Scoția şi apoi la Londra, cu o fată; nu şi-l putea imagina decât aşa cum îl văzuse în fiecare zi în celula friguroasă de la Wormwood Scrubs, cu pătura grosolană de puşcărie pe umeri, ştergând urmele de cacao cu pâinea de la micul dejun nau stând la fereastră cu fața lui slabă şi albă, luminată de razele lunii sau colorată de exploziile de pe cer.

Privi în pahar, apoi îşi dădu seama că Fraser tăcuse şi îl urmărea.

— Ştiu ce crezi, zise Fraser, când îşi ridică privirea. Îşi coborî vocea şi păru uşor timid. Te întrebi cum m-am simțit lucrând pentru acei refugiați, ascultându-le poveştile pe care trebuia să le aud – ştiind că alții au luptat în timp ce eu ți-am făcut nimic. Aruncă o piatră care ricoşă de câteva ori pe plajă. Dacă vrei să ştii, mă îngrozea. Mi-era silă de mine – nu pentru că obiectasem, ci pentru că obiecțiile mele nu fuseseră suficiente. Silă pentru că nu m-am străduit mai mult să găsesc alte căi – şi pentru că nu i-am făcut pe alții Hă le găsească împreună cu mine la începutul războiului. Silă pentru că eram sănătos. Silă pur şi simplu pentru că trăiam. Roşi din nou şi se uită în altă parte. Apoi adăugă mai liniştit ca niciodată: M-am gândit la tine, de exemplu.

— La mine!

— Îmi aminteam – ei bine, chestii pe care le spuneai.

Duncan privi încă o dată în pahar.

— Credeam că m-ai uitat complet.

Fraser se aplecă.

— Nu fi cretin! Am fost extrem de ocupat. Tu nu?

Duncan nu răspunse. Fraser aşteptă, apoi se depărtă, de parcă ar fi fost iritat de ceva. Mai bău bere, apoi începu să we joace din nou cu pipa, sugând muştiucul, umflându-şi obrajii ca pe nişte burdufuri de vin.

Acum îşi doreşte să nu mă fi invitat aici, se gândea Duncan, săltând o piatră. *Se întreabă de ce-a făcut-o. Acum socoteşte cât îi va lua să scape de mine.* Se gândi încă o dată la domnul Mundy care îl aştepta acasă cu ceaiul gata, privind ceasul, poate deschizând uşa din față pentru a se uita neliniştit în josul străzii...

Încă o dată, îşi dădu seama că Fraser îl urmăreşte. Îşi întoarse capul, şi privirile li se întâlniră. Fraser zâmbi şi spuse:

— Uitasem cât de insondabil eşti, Pearce. Cred că m-am obişnuit cu tipi care nu fac altceva decât să trăncănească.

— Îmi pare rău, zise Duncan. Am putea merge dacă vrei.

— Pentru Dumnezeu, n-am vrut să zic asta! Doar că – ei, dar tu nu-mi spui nimic despre tine? Eu am tot pălăvrăgit ca nebunul, în timp ce tu n-ai scos o vorbă. Nu ai, nu ai încredere în mine?

— Să am încredere în tine! exclamă Duncan. Nu-i vorba de asta. N-am ce să-ți spun, asta-i tot.

— Ai mai încercat asta o dată. Nu-ți merge, Pearce! Haide.

— N-am nimic de spus!

— Trebuie să fie ceva. Nici măcar nu ştiu unde locuieşti! *Unde* locuieşti? Lângă fabrica aia a ta?

Duncan se foi de parcă îl incomoda ceva.

— Da.

— Într-o casă? într-un apartament închiriat?

— Ei bine, zise Duncan. Se foi din nou, dar nu vedea nicio cale de scăpare. Într-o casă, recunoscu el după o clipă, în White City.

Fraser se ambală, aşa cum se şi aşteptase Duncan.

— În White City? Glumeşti! Atât de aproape de Scrubs? Mă întreb cum de suporți! Fulham mi se părea prea aproape, îți zic sincer. Dar White City... Clătină din cap, nevenindu-i să creadă. Dar de ce acolo? Familia ta... începu să-şi amintească. Locuiau în – unde? Streatham?

— A, zise Duncan automat. Nu locuiesc cu *ei.*

— Nu? De ce? Au avut grijă de tine destul de bine, nu crezi? Ai nişte surori, nu-i aşa? Trase de o şuviță. Una, în special. Cum o chema? Valerie? Viv? Dumnezeule, acum îmi amintesc totul. Venea să te viziteze. A fost bună cu tine. Se purta mai bine cu tine decât nenorocita de soră-mea, oricum! Nu se mai poartă bine?

— Nu-i vorba de ea, răspunse Duncan. E vorba de ceilalți. Nu ne-am înțeles, nici măcar înainte. Ştii şi tu. Când am ieşit, a fost mai rău ca niciodată. Soțul surorii mele mai mari mă urăşte de moarte. L-am auzit vorbind despre mine cu nişte prieteni de-ai lui. Mă numea Micul Lord. Îmi mai zice şi Mary Pickford. Nu râde!

Dar şi el începu să râdă.

— Scuză-mă, zise Fraser, încă zâmbind. Pare un tip fermecător.

— E genul de persoană care nu suportă când cineva nu-i ca el. Toți sunt aşa. Dar Viv nu-i. Ea înțelege – ei, că nu totul merge strună. Că oamenii nu sunt perfecți. Ea...

Ezită.

— Ea ce? întrebă Fraser.

Recuperau ceva din vechea lor relație apropriată. Duncan coborî vocea.

— Ei, se vede cu un tip. Se uită în jur. Un om însurat. Durează de-o veşnicie. N-am ştiut când eram înăuntru.

Fraser părea preocupat.

— Aşa deci.

— Nu te uita aşa. Nu e o... nu e o curvă sau ceva de genul ăsta, cum te gândeşti tu.

— Sunt sigur că nu e. Totuşi îmi pare rău să aud asta. Mi-o amintesc. Îmi amintesc că îmi plăcea cum arată. Şi chestiile astea niciodată nu ies bine, în special pentru o femeie.

Duncan dădu din umeri.

— E treaba lor, nu crezi? Ce înseamnă „nu ies bine”? Vrei să zici, să fii căsătorit? Dacă ar fi căsătoriți probabil că m-ar urî.

— Probabil. Dar cum e omul? Ce fel de tip este? L-ai cunoscut?

Duncan uitase felul ăsta de-a fi al lui Fraser, când prindea un subiect şi-l sucea şi-l învârtea doar din plăcerea de a-l diseca. Răspunse cam fără tragere de inimă.

— E un fel de comis voiajor, asta-i tot ce ştiu. Îi aduce conserve de carne. Tone, tot timpul. Nu le poate lua acasă, tata ar intra la bănuieli. Mi le dă mie şi unchiului Horace...

Se opri încurcat şi jenat de ce spusese. Fraser nu remarcă nimic; în schimb, se legă de cuvintele lui Duncan, dornic să mai afle ceva.

— Unchiul tău, zise el. Aşa e, doamna Alexander l-a pomenit la fabrică. Spunea ce nepot minunat eşti sau ceva de genul ăsta. Zâmbi. La urma urmelor, familia ta nu-i aşa de rea cum o prezinți tu... Ei bine, mi-ar face plăcere să-ți cunosc unchiul, Pearce. Aş vrea s-o văd şi pe Viv. Evident că mi-ar plăcea să văd unde locuieşti. Îmi dai voie să vin odată pe la tine? Doar noi – ei bine, nu ne împiedică nimic să fim din nou prieteni, nu crezi? Acum că ne-am regăsit unul pe altul aşa?

Duncan dădu din cap aprobator, dar nu se simți în stare să vorbească. Termină berea din pahar şi-şi imagină ce față o să facă Fraser dacă o să ajungă să-l ducă acasă şi o să-l vadă pe domnul Mundy acolo.

Reîncepu să culeagă resturi de pe plajă. Privirea îi fu curând atrasă de ceva deosebit şi îl ridică. Se dovedi a fi, aşa cum crezuse inițial, muştiucul şi un fragment din vatra unei pipe vechi din lut. I-o arătă lui Fraser, apoi scurmă noroiul de pe ea cu o sârmă. Parțial pentru a schimba subiectul, în timp ce făcea asta, îi spuse:

— Poate că acum trei sute de ani a stat un bărbat aici, fumând pipă, aşa ca tine. Nu crezi că e o idee năstruşnică?

Fraser zâmbi.

— Nu-i aşa?

Duncan ridică pipa şi o studie.

— Mă întreb cum îl chema pe bărbat. Nu te chinuie faptul că n-o să ştim asta niciodată? Mă întreb unde locuia şi cum arăta. Nu ştia că pipa lui o să fie găsită aici de unii ca noi în 1947, nu crezi?

— Poate că a fost suficient de norocos să nu-şi poată imagina anul 1947.

— Poate cineva o să găsească pipa *ta* peste trei sute de ani.

— Nicio şansă! zise Fraser. Pun rămăşag pe o mie de lire, până la ultimul bănuț, că mica mea pipă şi tot restul or să fie cenuşă atunci.

Îşi termină berea şi se ridică în picioare.

— Încotro te duci? îl întrebă Duncan.

— Să mai iau nişte bere.

— E rândul meu.

— N-are importanță. Eu am băut aproape toată cana. Trebuie să mă duc şi la toaletă.

— Să vin cu tine?

— La toaletă?

— La bar!

Fraser râse.

— Nu, stai aici. Altfel o să ne ia altcineva locul. Nu stau mult.

Începuse deja să traverseze plaja în timp ce vorbea, Lovindu-şi alene cana goală de coapsă. Duncan îl urmări cum urcă treptele şi dispare după ultima.

Era adevărat, cârciuma era mai aglomerată ca înainte. Oamenii îşi luaseră băuturile afară, la fel ca Fraser şi Duncan, şi stăteau pe stradă sau pe plajă; câțiva bărbați şi femei erau cocoțați pe peretele de deasupra capului lui Duncan. Nu-şi dăduse seama înainte că se aflau acolo. Nu-i făcea plăcere că se uitau de sus la el sau poate că ascultaseră tot ce-şi spuseseră...

Vârî bucata de pipă din lut în buzunar, apoi se uită lung în direcția fluviului. Fluxul revenea şi suprafața apei părea că se luptă cu sine, de parcă ar fi fost un mănunchi de şerpi. Băieții care se bălăciseră în noroi se aşezaseră pe țărm; acum se ridicau şi reveneau pe plajă, alungați de flux. Păreau neverosimil de tineri. Rânjeau şi se scuturau ca nişte câini. Şi mersul lor era mai zgribulit: Duncan îşi imagină cum arătau tălpile lor după ce se muiaseră în apă şi se tăiaseră în pietre şi scoici ascuțite. Încercă să nu se mai uite la ei în timp ce urcau treptele; brusc i se făcuse groază să vadă cumva piciorul alb al vreunui băiat cu sânge pe el.

Îşi coborî capul şi începu să răscolească din nou plaja. Găsi un pieptăn cu dinții rupți. Săltă un ciob dintr-o ceaşcă de porțelan care avea încă un mâner delicat.

Apoi – fără să-şi dea seama de ce, poate că cineva îi pronunțase numele şi cuvintele îi ajunseseră la ureche printr-o stranie legănare a sunetelor vocilor, râsetului sau apei – îşi întoarse capul spre dig şi privirea lui se întâlni cu a unui bărbat chel care stătea împreună cu o femeie lângă

unul dintre picioarele digului. Duncan recunoscu bărbatul imediat. Era din Streatham; locuia pe una din străzile apropiate de aceea pe care crescuse Duncan. Dar acum, în loc să-i facă un semn cu capul lui Duncan, în loc să-i zâmbească sau să ridice mâna, chelul îi spuse ceva femeii cu care era, ceva de genul „Da, el e w, şi amândoi se uitară fix la Duncan cu un amestec nemaiîntâlnit de răutate, aviditate şi imobilitate.

Duncan se uită repede într-o parte. Când se uită încă o dată şi-şi dădu seama că bărbatul şi femeia încă îl urmăreau, îşi schimbă poziția, îşi întoarse capul, îşi răsuci picioarele şi se sprijini pe celălalt braț. Încă era neplăcut surprins că este observat, că se discută pe seama lui, că este măsurat şi privit cu repulsie. *Uită-te la el*, îşi imagină că îşi spun bărbatul şi femeia. *Crede că totul e perfect, aşa crede. E convins că e ca mine şi ca tine.* Încerca să se închipuie aşa cum probabil că părea în ochii lor; şi se văzu, fără Fraser alături de el, ca un fel de ciudățenie a naturii sau un escroc, îşi mai întoarse capul, de data asta mai pe furiş – şi da, erau tot acolo, urmărindu-l cu privirile goale, totuşi neobrăzate, ale celor care aranjau să petreacă o seară la cinema... închise ochii. Cineva deasupra lui râse gâjâit. I se păru că râsetul nu i se putea adresa decât lui – că, unul câte unul, cei care beau în afara cârciumii îşi înghionteau tovarăşii, dând din cap, zâmbind şi pasând vestea că Pearce era acolo – Duncan Pearce era acolo, bând bere pe plajă, de parcă ar fi fost îndreptățit să facă aşa ceva ca oricine altcineva!

Măcar de-ar veni Fraser odată! Cât timp trecuse de când se dusese după cană? Duncan nu era sigur Păreau secole. Probabil că intrase în vorbă cu cineva, cu o persoană obişnuită. Poate flirta cu barmanița. Ce-ar fi ca, din anumite motive, să nu se întoarcă? Cum o să ajungă Duncan acasă? Nu era sigur că-şi va aminti drumul. Mintea i se începoşa

sau i se golea cu totul – încercă să se concentreze, dar parcă avea ochii legați, îşi întindea piciorul şi pipăia pământul moale pe care îl simțea cum se sfărâmă... Acum chiar intră în panică. Deschise ochii şi se uită la mâinile lui, pentru că auzise odată un doctor spunând că privitul mâinilor atunci când ți-este frică te ajută să te calmezi. Dar el devenise şi mai conştient de sine – mâinile i se păreau ciudate, de parcă ar fi fost ale unui străin. Îşi simțea tot corpul straniu şi strâmb; brusc simți acut existența inimii şi plămânilor şi începu să i se pară că, dacă le-ar scăpa din vedere doar o secundă, organele ar ceda imediat. Stătu pe bancă ținându-şi ochii strâns închişi, transpirând, aproape gâfâind sub povara înspăimântătoare a gestului de a respira, de a simți tensiunea sangvină prin vene, de a-şi controla muşchii brațelor şi picioarelor ca nu cumva să fie prinşi într-un spasm.

Fraser se întoarse poate într-un interval de cinci sau de zece sau douăzeci de minute față de momentul la care se aşteptase Duncan să apară. Acesta auzi sunetul cănii pline puse pe pietre, apoi simți atingerea şoldului lui Fraser, când acesta se aşeză.

— E o nebunie acolo, zicea el. E ca la balamuc. Am... dar ce s-a întâmplat?

Duncan nu se simți în stare să răspundă. Deschise ochii şi încercă să zâmbească. Dar chiar şi muşchii feței se mobilizaseră împotriva lui; simți cum gura i se strâmbă şi probabil că arăta înfiorător. Fraser îl întrebă încă o dată, mai insistent:

— Ce s-a întâmplat, Pearce?

— Nimic, răspunse Duncan în cele din urmă.

— Nimic? Arăți ca dracu'. Ia-o. Îşi scoase batista şi i-o dădu lui Duncan. Şterge-te pe față, transpiri. Ți-e mai bine?

— Da, un pic.

— Tremuri ca varga! Ce s-a întâmplat?

Duncan clătină din cap, apoi zise şovăielnic:

— O să ți se pară o prostie.

Limba i se încleiase în gură.

— Nu-mi pasă.

— Vezi, acolo-i un bărbat...

Fraser se întoarse să se uite.

— Ce bărbat? Unde?

— Să nu te vadă! E acolo, pe dig. Un tip din Streatham. Unul chel. Se tot uita la mine, el şi tipa lui. Ştie – ştie totul despre mine.

— Ce vrei să zici? Că ai fost acolo?

Duncan clătină din nou din cap.

— Nu doar asta. Motivul pentru care am fost acolo. Despre mine şi... Alee...

Nu suporta să mai vorbească. Fraser îl urmări ceva mai mult, apoi se întoarse şi se uită din nou la figurile de la dig. Duncan se întreba ce anume o să facă bărbatul când va observa că Fraser îl priveşte. Şi-l imagină făcând nişte gesturi oribile sau pur şi simplu zâmbind şi dând din cap către Fraser.

După câteva secunde, Fraser se întoarse şi-i spuse cu mândrie:

— Nu-i nimeni acolo, nu te priveşte nimeni, Pearce.

— Nu se poate, trebuie să fie, zise Duncan. Eşti sigur?

— Bineînțeles. Nu se uită nimeni. Încredințează-te singur.

Duncan ezită, apoi îşi puse palma peste ochi şi se uită printre degete. Şi era adevărat. Bărbatul şi femeia dispăruseră şi la masă era un cu totul alt cuplu. Bărbatul acesta avea părul de culoarea nisipului şi-şi îndesa în gură chipsuri dintr-o pungă. Femeia căsca, acoperindu-şi gura cu o mână albă şi grăsulie. Ceilalți vorbeau între ei, priveau îndărăt spre bar sau spre apă – de fapt se uitau în toate direcțiile, dar nu la Duncan.

Duncan respiră uşurat şi-şi relaxă umerii. Nu mai ştia ce să creadă. După toate aparențele, se putea să-şi fi imaginat totul. Nu-i păsa. Panica îl istovise, îl golise. Îşi şterse fața din nou şi zise cu un glas tremurat, plin de obidă:

— Ar fi cazul să mă duc acasă.

— Aşteaptă, zise Fraser. Mai întâi mai bea puțină bere.

— Bine. Dar s-o torni tu.

Fraser ridică cana şi umplu paharele. Duncan sorbi o înghițitură, apoi alta. Trebuia să-şi țină paharul cu ambele mâini să nu se verse. Între timp, începu să-şi revină. Îşi şterse gura şi se uită la Fraser.

— Presupun că mă crezi cam țicnit.

— Nu spune porcării! Nu-ți aminteşti...?

Duncan i-o luă înainte.

— Vezi, nu sunt obişnuit să merg prin astfel de locuri de unul singur. Nu sunt ca tine.

Fraser scutură din cap, de parcă se simțea sâcâit sau exasperat. Se uită la Duncan, apoi privi în altă parte. Îşi schimbă postura şi mai bău bere. În cele din urmă spuse, vădit încurcat:

— Aş fi vrut, Pearce, să fi ținut legătura cu tine. Aş fi vrut să-ți fi scris mai mult decât am făcut-o. Te-am... te-am dezamăgit. Acum îmi dau seama şi regret. Te-am dezamăgit rău, rău de tot. Dar anul ăla la Scrubs, ei bine, odată ieşit, nu ştiu, totul mi s-a părut un vis. Întâlni privirea lui Duncan, ale cărui pleoape zvâcneau. Mă înțelegi? Mi se părea că trăiesc viața altcuiva, nu pe-a mea. Era ca şi cum aş fi fost smuls din timp şi apoi aruncat înapoi, şi trebuia să o iau de ta capăt, de acolo de unde rămăsesem.

Duncan dădu aprobator din cap.

— Pentru mine n-a fost la fel, zise el încet. Când am ieşit, totul era altfel. Totul se schimbase. Ştiusem că asta o să se-ntâmple, şi-aşa a fost. Lumea îmi spunea: „O să te descurci”. Dar eu ştiam că n-o să pot.

Stătură fără să-şi spună o vorbă, de parcă amândoi erau epuizați. Fraser îşi scoase chibriturile şi pipa. Acum flacăra era mult mai strălucitoare, pentru că se întuneca. Îşi coborî mânecile şi-şi prinse butonii, iar Duncan simți că tremură.

Urmăriră mişcările fluviului. Doar în câteva clipe, suprafața apei îşi pierduse aspectul agitat, neliniştit. Țărmul se îngustase deja, apa se strecura înainte de parcă ar fi fost limba aspră a unei pisici – măcina pământul cu fiecare lovitură şi clipocit. Apoi trecu în viteză un remorcher, făcând valuri care se ridicară şi se retraseră, apoi iar se săltară, se istoviră și bătură mai slab țărmul.

Fraser aruncă o piatră.

— Cum zice Arnold? *Cântecul etern al tristeții*[1] – aşa? Şi apoi ceva cam în genul *acoperişurile goale ale lumii...* îşi trecu mâna peste față, râzând de sine. Iisuse Hristoase, Pearce, dacă am început să citez şi versuri, suntem terminați! Haide. Se săltă proptindu-se în mână. Lasă berea şi hai să mergem. O să te conduc acasă. Chiar până la uşă. Şi mă poți prezenta unchiului tău – unchiul Horace, nu-i aşa?

Duncan se gândi la domnul Mundy patrulând prin salon, ducându-se şchiopătând să răspundă la sonerie. Dar acum nu avea destulă energie pentru teamă sau jenă sau chestii de genul ăsta. Se ridică în picioare şi-l urmă pe Fraser până la treptele dinspre fluviu şi o luară împreună spre nord, spre White City, pe străzile care se întunecau tot mai mult.

III

---

[1] Personajul se referă la celebrul poem al lui Matthew Arnold, Pe plaja Dover. (n.t.)

— Tu nu ştii că s-a terminat războiul? o întrebă pe Kay insul de cealaltă parte a tejghelei.

O abordase aşa, încercând să se amuze pe seama pantalonilor şi tunsorii ei; dar ea auzise asemenea lucruri de mii de ori şi nu-i mai venea să zâmbească. Când îi sesiză accentul, totuşi îşi schimbă atitudinea. Îi întinse punga, spunând:

— Poftiți, doamnă.

Probabil că se strâmbase într-un fel pe la spatele ei, în timp ce ieşea, pentru că ceilalți clienți izbucniră în râs.

Şi cu asta se obişnuise. Îşi puse punga la subsuoară şi-şi vârî mâinile în buzunarele pantalonilor. Cel mai bine era să-i dai înainte, să sfidezi, să-ți dai capul pe spate, să mergi fudul şi să-ți joci „rolul”. Uneori era obositor, mai ales când nu aveai energie; asta-i tot.

Din întâmplare, azi se simțea excelent. În dimineața aceea îi venise ideea să-şi viziteze o prietenă. Plecase din Lavender Hill spre Bayswater şi acum se îndrepta spre Harrow Road. Prietena ei, Mickey, lucra acolo, într-un garaj, ca supraveghetor la pompe.

Kay o observa, pe măsură ce se apropia de curtea din fața garajului: Mickey instalase un scaun din pânză şi se întinsese în el şi citea o carte. Picioarele îi erau răsfirate pentru că era îmbrăcată bărbăteşte, ca un tânăr mecanic, cu o salopetă din stambă şi ghete. Avea părul blond, de culoarea şi textura unei frânghii murdare; îi stătea țepos de parcă atunci se dăduse jos din pat. În timp ce Kay o urmărea, tocmai îşi umezea un deget şi întorcea o pagină. Nu o auzi pe Kay, iar Kay veni spre ea cu un tremur ciudat al inimii. Pur şi simplu era plăcerea de a vedea o prietenă după ce, săptămâni la rând, întâlnise numai străini – pe nimeni altcineva. Dar preț de o clipă, Kay crezu că sentimentul va răbufni şi o va face să plângă. Îşi imagină cât de ridicolă ar arăta în ochii lui Mickey, apărând aşa, din

senin, în lacrimi. Şi se gândi serios să renunțe la tot – să se strecoare şi să plece înainte ca Mickey s-o zărească.

Apoi se redresă.

— Salut, Mickey, zise ea afabil.

Mickey îşi ridică privirea, o văzu pe Kay şi râse, plăcut impresionată. Tot timpul râdea într-o manieră naturală, neforțată, pe care lumea o considera teribil de cuceritoare. Avea o voce guturală, gata să tuşească în orice clipă. Fuma prea mult.

— Hei! exclamă ea.

— Ce citeşti?

Mickey îi arătă coperta. De obicei citea cărți pe care oamenii le uitau prin maşini, atunci când le aduceau la garaj pentru a fi reparate. Aceasta era o ediție ne broșată a *Omului invizibil* de Wells. Kay o ridică şi zâmbi.

— Am citit-o când eram mică. Ai ajuns la partea aia când tipul face pisica să dispară cu totul în afară de ochi?

— Da, nu-i aşa că-i amuzant?

Mickey îşi şterse palma unsuroasă de salopetă pentru a da mâna cu Kay. Era atât de scundă şi măruntă că mâna ei nu era mai mare decât a unui copil. Îşi aplecă fruntea şi închise pe jumătate unul din ochi. Arăta ca Şmecherul[2].

— Aproape că renunțasem la speranța de a te vedea, zise ea. Nu te-am mai văzut de-un car de ani! Cum o mai duci?

— M-am gândit că eşti în pauza de masă. Ai o pauză de masă? Ți-am adus nişte gogoşi.

— Gogoşi, zise Mickey luând punga şi uitându-se înăuntru. Ochii albaştri i se dilatară. Sunt cu gem!

— Cu zaharină autentică!

O maşină intră şi se opri.

— Aşteaptă, zise Mickey.

---

[2] În text, Artful Dodger, porecla unui personaj din romanul Oliver Twist de Charles Dickens. (n.t.)

Puse gogoşile jos şi se duse să stea de vorbă cu şoferul şi, după o clipă, începu să umple rezervorul maşinii. Kay se aşeză în locul ei în scaunul de pânză, ridicând cartea şi deschizând-o la întâmplare.

— Dar îți dai seama acum, zise Omul Invizibil, de situația în care m-a adus starea mea? Nu aveam niciun fel de adăpost – Niciun acoperământ – să mă îmbrac însemna să renunț la avantajul meu, pentru a deveni ceva ciudat şi groaznic. Nu mâncam deloc, pentru că a mânca, a mă umple cu materie neasimilată, însemna să devin încă o dată grotesc de vizibil.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, zise Kemp.

În tot acest timp, pompa revenise la viață şi începuse să vibreze, să scâncească şi să țăcăne, iar mirosul de benzină, abia simțit înainte, deveni amețitor. Kay puse cartea jos şi se uită la Mickey. Stătea destul de nonşalant, cu o mână pe capota maşinii şi cu cealaltă încordată pe dispozitivul furtunului de benzină, şi cu ochii ațintiți pe cadranul pompei. Nu era frumoasă, dar aducea cu sine un anumit stil; şi era nemaipomenit câte fete – chiar fete obişnuite – erau intrigate şi impresionate de o asemenea poză.

Şoferul maşinii era totuşi bărbat. Mickey scurse ultimele picături de benzină din furtun, înşurubă buşonul rezervorului şi luă cartelele; apoi veni agale spre Kay, strâmbându-se.

— Nu ți-a dat bacşiş? întrebă Kay.

— Mi-a dat trei penny şi mi-a zis să-mi cumpăr ruj de ei. Avea un motor de doi bani. Aşteaptă aici. O să vorbesc cu Sandy.

Dispăru în garaj. Când reveni după câteva secunde, îşi scosese salopeta dând la iveală pantalonii albaştri şi o cămaşă nostimă, Aertex, şifonată şi plină de pete. Se spălase pe față şi se pieptănase.

— Mă lasă patruzeci şi cinci de minute. Vrei să mergem la barcă?

— Avem timp? întrebă Kay.

— Cred că da.

Merseră cât putură de repede parcurgând două străzi secundare, până ajunseră la Regent's Canal. Pe o întindere de o sută de metri de-a lungul potecii edecului erau înşiruite ambarcațiuni locuite şi barje. Mickey stătea aici de dinainte de război. Era un fel de sătuc. Acolo se aflau depozite, şoproane pentru bărci, dar rezidenții erau artişti şi scriitori, dar şi barcagii autentici – toți destul de conştienți că sunt „interesanți" şi „pitoreşti", credea Kay; toți super mulțumiți de imaginea pe care şi-o fabricau în ochii celor care locuiau în case sau apartamente obişnuite. Şi totuşi, probabil că asta era un mod cinstit de-a fi. Ambarcațiunea lui Mickey – *Irene* – era o mică barjă butucănoasă cu o proră ascuțită, care o făcea pe Kay mereu să se gândească la un sabot. Carcasa era acoperită cu smoală şi îngrijorător de peticită. În fiecare dimineață, Mickey trebuia să se chinuiască douăzeci de minute, împingând şi manevrând manivela unei mici pompe infecte. WE-ul era o găleată pusă după un paravan de pânză. Iarna, conținutul găleții îngheța.

Dar interiorul ambarcațiunii era foarte plăcut. Pereții urau acoperiți cu panouri din lemn lăcuit, iar Mickey îşi confecționase rafturi pentru bibelouri şi cărți. Pentru iluminat folosea lămpi Tilley şi lumânări divers colorate. Cambuza era ca o versiune gigantică a unui penar, cu sertare secrete şi panouri glisante. Farfuriile şi ceştile erau fixate cu bare îți curele. Totul era prins bine ca şi cum s-ar fi aşteptat la valuri uriaşe; de fapt, suprafața canalului era destul de liniştită, uşor deconcertantă, dacă nu erai obişnuit cu ea, Hau dacă uitai la ce să te aştepți.

Kay se apleca întotdeauna puțin când se afla în ambarcațiunea lui Mickey. Dacă se îndrepta, atingea

tavanul cu creştetul capului. Mickey însă se mişca dezinvolt şi uşor, dând la o parte unele panouri din cambuză pentru a lua ceai, un ceainic şi două căni emailate.

— Nu pot fierbe apa, zise ea, soba nu mai are combustibil, f^i n-au avut timp s-o aprindă din nou, dar o să iau de la fata de alături.

Ieşi cu ceainicul, iar Kay se aşeză. Ambarcațiunea se legăna, lovindu-se cu un sunet gol de țărm, pentru că treceau câteva barje. Auzea vocile bărbaților cu o claritate enervantă:

... pe calea Dalston. Jur pe Sfântul Dumnezeu! Mergând de colo-colo ca un maimuțoi afurisit pe o...

Mickey se întoarse cu apa şi aranjă farfuriile din tablă. Kay alese o gogoaşă, apoi o puse jos din nou. Îşi scoase țigările, dar se opri cu bricheta în mână. Făcu un semn spre petele de pe cămaşa lui Mickey.

— Cred că nu-i niciun pericol să fumez alături de tine? După toată tropăiala aia cu furtunul de benzină, vreau să zic. Sper că n-o să te aprinzi ca o torță.

— Dacă eşti atentă, nu, zise Mickey râzând.

— Bun, slavă Domnului! Chiar mi-ar părea rău, ştii, dacă s-ar întâmpla asta. Scoase țigara. Vrei nişte mahorcă?

Mickey luă o țigară. Kay i-o aprinse, apoi şi-o aprinse pe-a ei. În spatele ei era o fereastră glisantă: o împinse şi o deschise pentru a lăsa fumul să iasă.

— Ce mai e pe la Sandy? întrebă ea când reveni. Mickey dădu din umeri. Ea se ocupa doar de atelierul auto, de fapt, pentru că era unul dintre puținele locuri în care o femeie putea lucra îmbrăcată în pantaloni. Trebuia să aibă o slujbă, una oarecare: nu avea, cum era cazul lui Kay, o familie bogată şi un venit personal. Începuse să se gândească, îi spunea lui Kay, să încerce să obțină un post de şofer. Îi surâdea ideea de a şofa din nou şi de a ieşi din Londra.

Discutară subiectul o vreme, în timp ce trăgeau din țigară. Mickey îşi mâncă apoi gogoaşa, desfăcu punga şi mai luă una. Kay însă o lăsă pe a ei în față, fără să se atingă de ea, iar Mickey zise în cele din urmă:

— N-ai de gând s-o mănânci?

— De ce mă întrebi? O vrei tu?

— Eu am mâncat deja.

— Cam aşa ceva. Ştiu ce mănânci la masă. Ceai şi tutun.

— Şi gin, cu ceva noroc!

Mickey râse din nou, iar râsul i se transformă în tuse.

— Mănânc-o, zise ea ştergându-şi gura. Hai. Eşti prea slabă.

— Şi ce-i cu asta? zise Kay. Toți suntem slabi, nu crezi? Sunt în pas cu moda, nimic mai mult.

De fapt, văzând gogoaşa unsuroasă şi pudrată cu zaharină. I se făcea greață, dar, de dragul lui Mickey, luă chestia aia şi începu s-o ciugulească. Coca îi dădea o senzație oribilă pe limbă şi în gâtlej, dar Mickey o supraveghe până când termină de mâncat.

— E bine acum, doamnă?

— Nu te-ai descurcat rău, zise Mickey, îngustând un ochi, arătând din nou ca Şmecherul. Data viitoare o să-ți fac cinste cu o masă.

— Vrei să mă îndopi.

— Şi de ce nu, mă rog? Ne-am face de cap o noapte, ne-am mai amesteca şi noi în mulțime.

Kay se cutremură în glumă.

— Aş juca rolul scheletului la festinul ăla. Şi în afară de asta – îşi dădu capul pe spate ca o domnişoară la un bal – sunt teribil de ocupată zilele astea. Ies tot timpul în oraş.

— Te duci în locuri amuzante.

— Mă duc la cinematograf, răspunse Kay; nu-i nimic amuzant în asta. Uneori stau şi văd filmul de două ori. Alteori aleg calea de mijloc şi văd mai întâi partea a doua.

Chiar îmi place mai mult aşa – trecutul oamenilor este mult mai interesant decât viitorul. Sau poate că doar eu cred asta... Dar poți face o mulțime de lucruri la film, crede-mă pe cuvânt. Poți chiar...

— Chiar ce?

Kay ezită. *Chiar să agăți o femeie*, avusese de gând să spună pe şleau, pentru că nu demult, într-o seară intrase în vorbă cu o fată beată şi până la urmă o dusese într-o toaletă goală, unde o sărutase şi o pipăise. Se purtase cam brutal, şi acum îi era ruşine când îşi amintea.

— Chiar nimic, spuse ea plat, în cele din urmă. Chiar nimic... Oricum, poți să-mi faci oricând o vizită.

— La domnul Leonard? Mickey se strâmbă. Îmi dă fiori.

— E un tip ca lumea. Face miracole. Mi-a spus-o una dintre pacientele lui. A vindecat-o de zona zoster. Ar putea să-ți vindece pieptul.

Mickey se dădu înapoi, tuşind iar.

— Nicio grijă!

— Hai, băiete dragă, zise Kay. Nici măcar nu trebuie să, se uite la chestia asta. Stai într-un scaun şi-ți şopteşte ceva.

— Pare cam pervers. Locuieşti acolo cam de multă vreme, nu-ți mai dai seama cât de ciudat este. Şi casa? Când o să se prăbuşească?

— E pe cale, zise Kay, crede-mă. Când se stârneşte vântul, simt cum se clatină. Simt cum geme. Ca şi cum aş fi pe mare. Cred că trebuie să-i mulțumesc domnului Leonard că stă în picioare cu totul. Sunt convinsă că el menține casa prin simpla forță a mințit.

Mickey zâmbi, dar se uita atent la fața lui Kay şi privirea îi deveni serioasă. Şi după ce zâmbetul i se risipi, zise pe un ton oarecum schimbat:

— Cât mai ai de gând să stai acolo, Kay?

— Până o se se prăbuşească, sper!

— Vorbesc serios, spuse Mickey. Ezită de parcă ar fi meditat intens la ceva. Ascultă, zise ea apoi, aplecându-se înainte. De ce nu te muți la mine?

— Să locuiesc aici? zise Kay surprinsă. Pe *Quaint Irene*? Aruncă o privire în jur. Seamănă cu o cutie de pantofi. E bună pentru un soldățel ca tine.

— Doar o vreme, zise Mickey. Dacă o să obțin postul de şofer, aş fi plecată noaptea.

— Dar în restul timpului? Să zicem că vii c-o fată...

— Putem aranja ceva.

— Să atârnăm o pătură? La fel de bine mă întorc la pension! În afară de asta, n-aş putea părăsi Lavender Hill. Nu-ți dai seama ce înseamnă pentru mine. Mi s-ar face dor de domnul Leonard. Mi s-ar face dor de micuțul cu gheata aia imensă. Aş duce dorul cuplului Stanley Spencer! Pur şi simplu m-am ataşat de dărăpănătura aia.

— Îmi dau seama, zise Mickey.

O spuse pe un ton care suna a *„Ei bine*, *fix asta mă nelinişteşte”.*

Kay privi într-o parte. Până acum vorbise în glumă, jucând un rol, încercând să ascundă faptul că, la fel ca înainte, îi reveneau vechile emoții, făcând-o să se simtă jenată şi temătoare. Pentru că, iată, Mickey, care câştiga cam o liră pe săptămână, era gata s-o împartă cu ea – pur şi simplu, fără niciun motiv anume, doar din mărinimie. Iar ea, Kay, cu bani necheltuiți, bine-sănătoasă, trăia ca o infirmă, ca un şobolan.

Se aplecă înainte şi luă ceaiul. Spre groaza ei, inimile îi tremurau. Nu dorea să pună cana la loc pentru a nu atrage atenția asupra mâinii care-i tremura; o ridică mai sus şi încercă s-o ducă la gură. Dar tremurul se înrăutăți. Ceaiul nr vărsă – văzu cum pătase una din pernele lui Mickey. Puse brusc cana jos şi încercă să curețe cu batista partea oua mai pătată.

Surprinse privirea lui Mickey în timp ce făcea asta şi uiți că i se lasă umerii. Se aplecă, proptindu-şi coatele pe genunchi şi fața în palme.

— Uită-te la mine, Mickey! zise ea. Uite ce-am ajuns! Chiar am făcut lucrurile alea? – tu şi cu mine, când războiul ora în toi? Uneori nu pot să mă ridic din pat dimineața. Am cărat tărgi, pentru Dumnezeu! Îmi amintesc cum am ridicat – şi îşi întinse mâinile – îmi amintesc cum am ridicat trunchiul unui copil... Ce naiba am pățit, Mickey?

— Ştii tu ce-ai pățit, spuse Mickey cu blândețe.

Kay se aşeză la loc şi se întoarse dezgustată de sine.

— Nimic mai grav decât s-a petrecut cu mii dintre noi. Cine nu a pierdut ceva sau pe cineva? Aş putea să merg pe orice stradă din Londra, să-mi întind brațul şi să ating o femeie sau un bărbat care a pierdut un iubit, o iubită, un copil, un prieten. Dar eu – eu nu pot trece peste asta, Mickey. Nu pot trece. Râse nervos. *Să trec peste asta.* Ce expresie ciudată! De parcă durerea cuiva este ca o casă prăbuşită şi trebuie să treci peste moloz să ajungi la pământul din partea cealaltă... Eu m-am pierdut în moloz, Mickey. Se pare că nu găsesc drumul spre ieşire. Nu cred că *doresc* să trec, asta-i chestia. Întreaga mea viață e în moloz – încă.

O vreme nu mai putu vorbi. Îşi roti privirea prin cabina ambarcațiunii, apoi vorbi ceva mai calm.

— Îți aminteşti noaptea aceea, când stăteam toate aici? Noaptea de dinaintea...? Uneori mă gândesc la vremurile alea. Mă chinui ca dracu' tot gândindu-mă la vremurile alea! Ți-o aminteşti?

Mickey dădu din cap aprobator.

— Mi-o amintesc.

— Am fost la locul ăla din Bethnal Green. Tu făceai gin cu zahăr şi lămâie.

— Gin cu lămâie, vodcă şi sifon.

Kay îşi ridică privirea.

— Gin cu vodcă? Eşti sigură?

Mickey dădu din cap aprobator.

— Nu puneai lămâie?

— Lămâie? De unde naiba să fi luat lămâi? Aveam suc de lămâie, îți aminteşti, într-o sticlă de la Binkie?

Kay îşi aminti. Faptul că nu-şi amintise înainte – nu-şi amintise şi şi-o închipuise pe Mickey tăind chiar felii de lămâie, storcind sucul – o făcu să se simtă stânjenită.

— Suc de lămâie, zise ea încruntându-se, într-o sticlă. Oare de ce am uitat asta?

— Nu te mai gândi la chestii de-astea, Kay.

— Nu vreau să mă gândesc la asta! Dar nici nu vreau să uit. Uneori nu mă gândesc decât la asemenea lucruri. Am nişte cârlige în creier. Nişte cârlige mici.

Dar acum vorbea de parcă aproape o luase razna. Îşi întoarse din nou capul şi se uită pe fereastră. Soarele proiecta nişte forme pe suprafața apei. O pată de ulei se colorase în argintiu şi albastru... îşi reîntoarse privirea în cabină şi văzu că Mickey se uită la ceas.

— Kay, zise Mickey. Îmi pare rău, amice. Trebuie să mă întorc la Sandy.

— Bineînțeles că trebuie.

— Nu vrei să stai aici până mă întorc acasă?

— Nu fi prostuță. Mă simt bine, pe cuvânt. E plictiseala, asta-i tot.

Îşi termină ceaiul. Mâna nu-i mai tremura. Îşi scutură firimiturile din poală, se ridică în picioare şi ajută la strânsul farfuriilor.

— Şi-acum ce-o să faci? o întrebă Mickey în timp ce mergeau pe Harrow Road.

Kay îşi reluă rolul de domnişoară şi gesticulă frivol.

— Oh, vai, am o grămadă de lucruri de făcut.

— Chiar aşa?

— Bineînțeles.

— Nu te cred. Mai gândeşte-te la ce ți-am spus – adică să vii să stai la mine. Vrei? Sau ieşi din casă! Am merge să bem ceva. Am putea merge în Chelsea. Nu mai e nimeni acolo, nu mai sunt deloc aceiaşi oameni.

— Bine, aprobă Kay.

Îşi scoase din nou țigările, luă una pentru ea şi-i dădu una lui Mickey, şi îndesă alta după urechea băiețească a lui Mickey Ea îi luă mâna şi i-o strânse; stătură aşa o clipă zâmbindu-şi.

Se sărutaseră odată, îşi aminti Kay – acum mulți ani, fără succes însă. Amândouă erau bete. Până la urmă le bufnise râsul. Asta se întâmplă, desigur, când femeile sunt de acelaşi gen.

Mickey se depărtă.

— Pa-pa, Kay, zise ea.

Kay o urmări cum fuge spre garaj. O văzu cum se întoarce încă o dată să-i facă semn cu mâna. Kay ridică mâna, apoi o luă la pas spre Bayswater.

Merse energic atât timp cât socoti că Mickey ar putea s-o urmărească, dar imediat ce dădu colțul îşi încetini pasul. Şi când ajunse în Westbourne Grove şi strada se aglomeră, găsi un prag la umbra unui zid prăbuşit şi se aşeză. Se gândi la ce-i spusese lui Mickey despre faptul de a sta în mulțime şi a-şi întinde mâna. Studie fețele oamenilor în timp ce se perindau, gândindu-se: *Ce ai pierdut? Dar tu? Cum suporți? Ce faci?*

— Ştiam eu că tipa din Enfield o să ne facă probleme, din clipa în care a intrat pe uşă, spunea Viv, în timp ce pulveriza Vim pe cârpa de şters. Aşa sunt mereu, genul ăsta obraznic.

Ea şi Helen erau pe punctul de a-şi lua prânzul la ieşirea de incendiu, când depistaseră urme de creion pe peretele toaletei.

Una lungă şi subțire îți intră degrabă,

Aia scurtă şi mai groasă face însă treabă!

Scrisese cineva pe vopseaua de deasupra suportului de prosop. O secundă, Helen nu ştiu încotro să se uite. Viv nu părea mai puțin stânjenită.

— Asta se întâmplă, zise ea, frecând de zor, de când cu reclamele alea în revistele locale.

Făcu un pas înapoi, îmbujorată, şi clipi. Peretele se decolorase acolo unde frecase, dar cuvintele *groasă* şi *face treabă!* Încă se mai vedeau, uşor imprimate în vopsea. Frecă din nou, apoi ea şi Helen se învârtiră în jur îngustându-şi ochii, înclinându-şi capetele în diverse unghiuri.

Brusc, conştientizară ce făceau. Se uitară una la alta şi izbucniră în râs.

— Vai de mine, zise Helen, muşcându-şi buza.

Viv dăți cârpa şi puse deoparte spray-ul Vim, dar umerii îi tremurau. Se şterse pe mâini, apoi îşi duse degetele la ochi, îngrijorată să nu i se întindă rimelul.

— Stai, nu te strica! zise ea.

Tot râzând, deschiseră fereastra, se cățărară cu dificultate şi ieşiră. Se aşezară şi-şi despachetară sendvişurile, îşi băură ceaiul şi se calmară în cele din urmă; apoi privirile li se întâlniră şi izbucniră în râs din nou.

Viv puse jos ceaşca din care se prelingea ceaiul.

— Vai, ce-or gândi clienții?

Rimelul se scursese până la urmă. Îşi scoase batista, îi răsuci un colț, puse colțul pe limbă, apoi ridică o oglindă şi-şi lărgi ochii, frecând sub ei la fel de sălbatic, se gândi Helen, cum ştersese şi semnele de pe peretele toaletei. Sângele care-i colora fața o făcea să pară foarte tânără. I se stricase coafura din cauza râsului – arăta ciufulită şi plină de viață.

Îşi îndesă batista în mânecă şi-şi luă sendvişul; râsul i se risipi în suspine. Puse înapoi un colț de pâine, iar vederea

cărnii proaspete dintre felii – şi gustul, când muşcă – păru cumva s-o liniştească. Fața îşi pierdu culoarea, iar ochii i se uscară. Mestecă foarte încet şi, în cele din urmă, puse sendvişul jos. Peste rochie avea un cardigan, şi începu să-i descheie nasturii.

Trecuseră aproape două săptămâni de la sâmbăta aceea călduroasă, când Helen şi Julia stătuseră întinse în Regent's Park. Fusese ultima zi caldă de vară, deşi atunci n-aveau cum s-o ştie. Anotimpul se schimbase. Soarele ieşea şi intra în nori. Viv îşi dădu capul pe spate să se uite la cer.

— Nu-i prea cald azi, zise ea.

— Nu, nu prea, răspunse Helen.

— Presupun că ne vom plânge curând din cauza frigului.

Helen avu în față imaginea iernii apropiindu-se – ca un tunel lung şi întunecat pe o linie de cale ferată.

— N-o să fie atât de frig cum a fost iarna trecută, nu crezi?

— Sper că nu.

— N-o să fie, sigur!

Viv îşi frecă brațele.

— Un tip scria în *Evening Standard* că iernile noastre vor fi din ce în ce mai reci şi din ce în ce mai lungi, că peste zece ani vom trăi cu toții ca eschimoşii.

— Ca eschimoşii! zise Helen, imaginându-şi căciuli de blană şi fețe late şi prietenoase, şi ideea îi plăcu.

— Aşa zicea. Spunea că-i ceva legat de înclinarea pământului – că l-am dezechilibrat cu toate bombele alea. Dacă te gândeşti mai bine, are dreptate. Mai zicea că aşa ne trebuie.

— O, exclamă Helen, tipii ăştia întotdeauna scriu chestii dintr-astea în ziare. Mai ții minte că la începutul războiului cineva spunea că e o pedeapsă pentru că l-am lăsat pe rege să abdice?

— Da! zise Viv. Tot timpul mi-am spus că tuturor le-a fost greu, în Franța, Norvegia şi prin alte locuri. Adică n-a lipsit regele lor, la urma urmelor.

Întoarse capul. Uşa peruchierului de la parter se deschisese şi în curte ieşise un bărbat cu un coş de gunoi sub braț. Coşul era plin până la refuz cu fibre de culoare închisă – un amestec de stofă şi păr. Viv şi Helen îl urmăriră cum traversează spre lada de gunoi, saltă capacul şi goleşte conținutul înăuntru. Apoi îşi şterse mâinile şi intră înapoi. Nu-şi ridicase privirea. Când uşa se închise în urma lui, Viv făcu o grimasă.

Dar Helen se gândea în continuare la război. Mai muşcă puțin din sendviş, apoi zise:

— Nu ți se pare ciudat cum toți vorbesc despre război de parcă ar fi ceva care s-a petrecut cu mulți-mulți ani în urmă? Pare chiar bizar. De parcă toți ne-am strânge acasă Hi ne-am spune: „Hai, pentru numele lui Dumnezeu, să nu mai pomenim de *asta!*”. Când s-a întâmplat?

Viv dădu din umeri.

— Presupun că ne-am plictisit cu toții. Dorim să uităm.

— Da, şi eu cred asta. Nu mi-aş fi închipuit niciodată că vom uita totuşi atât de repede. Când era în toi... era singurul lucru care se petrecea, nu-i aşa? Singurul despre care vorbeai.

Singurul care conta. Încercai să dai importanță altor lucruri, dar mereu reveneai la el.

— Închipuie-ți dacă ar începe din nou, zise Viv.

— Hristoase! exclamă Helen. Ce idee oribilă! Locul ăsta ar fi terminat, oricum. Te-ai întoarce la vechea ta slujbă?

Viv se gândi. Lucrase la Ministerul Alimentației, după colț, în Portman Square.

— Nu ştiu, zise ea. Poate. Atunci era o slujbă importantă, îmi plăcea. Cu toate că nu făceam altceva decât să dactilografiez... Aveam o prietenă bună acolo, o fată pe care

o chema Betty; era de milioane. Dar s-a măritat cu un tip din Australia la sfârşitul războiului şi a luat-o acasă cu el. O invidiez acum. Dacă ar începe din nou, s-ar putea să mă angajez într-unul din serviciile alea. Mi-ar plăcea să călătoresc, să plec. Părea nostalgică. Dar tu? O întrebă ea pe Helen. Te-ai întoarce la fosta ta slujbă?

— Aşa cred, deşi m-am bucurat când am plecat de-acolo. Era o slujbă ciudată – cam la fel ca asta, într-un fel: oameni nefericiți, toți aşteptând imposibilul. Încercai să faci tot ce poți pentru ei, dar oboseai la un moment dat; aveai propriile probleme la care să te gândeşti. Totuşi, nu cred că aş vrea să stau în Londra. Londra va fi la pământ la următorul război, nu crezi? Dar atunci totul va fi la pământ. Nu va mai fi ca ultima oară. Chiar atunci când lucrurile păreau groaznice, în mijlocul atacului, doream să rămân – tu nu? Nu eram aici de mult timp, dar simțeam un soi de loialitate față de oraş, cred. Nu doream să-l dezamăgesc. Acum mi se pare o nebunie! Loialitate față de cărămizi şi mortar! Şi apoi, mai erau şi cunoscuții. Le eram loială. Cu toții stăteau în Londra şi doream să le fiu aproape.

— Oameni ca Julia? întrebă Viv. Erați prietene pe vremea aceea? Era şi ea în Londra?

— Era în Londra, dădu Helen din cap, dar am întâlnit-o abia la sfârşitul războiului. Împărțeam un apartament chiar şi atunci – unul minuscul, în Macklenburgh Square. Mi-e atât de proaspăt în minte! Toate mobilele alea desperecheate, închise ochii amintindu-şi suprafețe şi mirosuri. Fereastra era bătută în scânduri. Era pe punctul de a se prăbuşi. Deasupra era un tip care străbătea camera la pas şi făcea podeaua să scârțâie. Scutură din cap şi deschise larg ochii. Inii amintesc locul acela mai bine decât pe oricare altul în care am locuit şi nu ştiu de ce. Nu am stat acolo decât un an și ceva. Dar aproape tot timpul războiului am... Se uită din nou în altă parte, apoi îşi luă

sendvişul. Ei bine, aproape tot războiul am stat în altă parte.

Viv aşteptă. Când Helen nu mai continuă, ea zise:

— Eu am stat într-o pensiune pentru fetele de la minister. Pe lângă Ştrand.

Helen îşi ridică privirea.

— Chiar aşa? N-am ştiut. Am crezut că ai stat acasă cu tatăl tău.

— Stăteam în weekend, dar în timpul săptămânii doreau «a ne aibă acolo, ca să putem munci, dacă ar fi fost atacate liniile ferate. Era un loc groaznic. Atâtea fete! Toate alergau pe scări, în sus şi-n jos. Toate şterpelindu-ți rujul sau ciorapii. Sau, dacă împrumutai bluza sau altceva, când o primeai înapoi avea altă culoare sau formă pentru că o vopsiseră nau îi scoseseră mânecile!

Râse. Îşi mişcă picioarele o treaptă mai sus pe scara din metal – îşi trase genunchii, îşi vârî fusta sub ea şi-şi sprijini bărbia în pumni. Apoi râsul i se curmă, la fel ca înainte. Privirea îi deveni tot mai distantă şi mai serioasă. *Iar se lasă cortina aia*... îşi zise Helen. Dar dintr-odată Viv începu na vorbească.

— E ciudat să te gândeşti la vremurile alea. N-au trecut decât doi ani, dar, şi ai dreptate, parc-au trecut veacuri. Unele lucruri erau mai simple atunci. Lucrurile erau aranjate într-un fel, nu-i aşa? Altcineva decidea pentru tine, spunea că aşa era mai bine, şi asta făceai. Uneori mă deprima. Aşteptam cu nerăbdare pacea, lucrurile pe care le voi putea face atunci. Nu-mi dau seama cum îmi imaginam că vor fi aceste lucruri. Nu ştiu la ce mă gândeam când îmi spuneam că vor fi altfel. Te aştepți ca lucrurile să se schimbe Hau oamenii să se schimbe, dar e o prostie, nu-i aşa? Pentru că nici oamenii şi nici lucrurile nu se schimbă. Nu prea. Trebuie să te obişnuieşti cu ele.

Expresia ei era acum lipsită de orice artificiu şi atât de solemnă, încât Helen întinse mâna şi-i atinse brațul.

— Viv, zise ea. Arăți îngrozitor de tristă.

Viv îşi reveni. Culoarea îi apăru din nou în obraji şi râse.

— Vai, nu mă lua în seamă. În ultima vreme mi-am plâns de milă, asta-i tot.

— Ce s-a întâmplat? Nu eşti fericită?

— Fericită? Viv clipi. Nu ştiu. E cineva fericit? Cu adevărat fericit, vreau să zic. Oamenii pretind că sunt.

— Nici eu nu ştiu, spuse Helen după o clipă. Fericirea este ceva atât de fragil în zilele noastre. Ca şi cum s-ar întâmpla o mulțime de lucruri.

— Ca şi cum s-ar da la rație.

Helen zâmbi.

— Da, exact! Şi îți dai seama, atunci când ți s-a dat doar un strop, că o să se termine repede, şi asta te face să nu te bucuri, eşti prea preocupat şi te întrebi ce-o să simți când n-o s-o mai ai. Sau începi să te gândeşti la persoana care n-o să mai aibă parte de nimic, ca tu să-ți primeşti rația.

Ea însăşi se cufundă în tristețe, gândindu-se la asta. Începu să spargă băşicile de vopsea de pe platforma metalică, dezgolind firişoarele de rugină de dedesubt.

— Poate că, la urma urmelor, profeții din ziare au dreptate, continuă ea liniştită: că primeşti răsplata pe care o meriți. Poate că toți ne-am pierdut dreptul la fericire comițând lucruri reprobabile sau permițând lucrurilor rele să se petreacă.

Se uită la Viv. Niciodată nu-şi vorbiseră atât de liber şi îşi dădu seama, de parcă ar fi fost pentru prima dată, cât de mult o plăcea pe Viv, cât îi plăcea să facă asta – să stea afară, să vorbească pe platforma de metal care ruginea. Şi se mai gândi şi la altceva. *Erai prietenă cu Julia pe vremea aia*? Întrebase Viv simplu – de parcă ar fi fost cel mai natural lucru din lume ca Helen să fi fost prietenă cu Julia;

de parcă ar fi fost perfect normal ca Helen să stea la Londra, în plin război, de dragul unei femei...

Inima începu să-i bată mai repede. Brusc îşi dori să i se destăinuie lui Viv. Îşi dorea asta cu disperare! Dorea să spună: *Ascultă, Viv, eu sunt îndrăgostită de Julia! E minunat, dar şi îngrozitor în acelaşi timp. Uneori parcă sunt un copil. Uneori aproape mă ucide! Mă lasă neajutorată. Mă face să mă tem! Nu-mi pot controla sentimentele! Oare e bine? Aşa he întâmplă şi cu alți oameni? Ție ți s-a întâmplat vreodată?*

Simți cum respirația i se ridică tot mai sus, până când păru prinsă în cuşca pieptului. Inima îi bătea cu disperare necum, peste tot, din obraji până în vârfurile degetelor.

— Viv, dădu ea să spună.

Dar Viv se întorsese. Îşi pusese mâinile în buzunarele curdiganului.

— O, la naiba, zise ea. Mi-am lăsat țigările înăuntru. N-o Hă suport după-amiaza fără tutun.

Dădu să se ridice, apucând bara platformei şi făcând instalația să se clatine.

— Ai putea să-mi dai un pic de elan? zise ea.

Helen se ridică în picioare mai rapid.

— Eu sunt mai aproape, spuse ea. O să le iau eu.

— Eşti sigură?

— Bineînțeles. Nu-mi ia mai mult de câteva clipe.

Îşi simțea respirația la fel de întretăiată. Se căță ră cu dificultate trecând peste pervaz şi aterizând cu o bufnitură lângă toaletă. Mai era timp să mai spună ceva. Îşi dorea mai mult ca oricând. Iar țigara îi va calma nervii. Îşi îndreptă fusta. Viv strigă prin fereastră:

— Sunt în poşeta mea!

Helen dădu din cap. O luă repede pe culoar şi apoi urcă treptele spre camera de aşteptare. Tot timpul cât merse îşi ținu capul plecat, ridicându-şi privirea doar în ultima clipă.

Dădu cu ochii de un bărbat care stătea în picioare lângă biroul lui Viv, uitându-se peste hârtiile ei fără un scop precis.

Reacționă atât de violent când îl văzu, că fu pe punctul de n țipa. La rândul lui, bărbatul, şi el surprins, făcu un pas înapoi. Apoi izbucni în râs.

— Doamne sfinte! Sunt chiar atât de înspăimântător?

— Îmi cer scuze, zise Helen, cu mâna pe piept. N-aveam de unde să ştiu... Dar biroul este închis.

— Da? Uşa de jos era deschisă.

— Dar n-ar fi trebuit să fie.

— Pur şi simplu am intrat şi am urcat scările. Tocmai mă întrebam unde sunt cei de-aici. Îmi cer scuze dacă v-am speriat, domnişoară...?

O privi deschis în față în timp ce spunea asta. Era tânăr, vorbea frumos, era arătos, blond, destul de dezinvolt – atât de diferit de genul lor de clienți, că se simți în dezavantaj. Mai era conştientă că era roşie, fără suflare, cu părul nepieptănat. Şi-o imagină şi pe Viv aşteptând la scara de incendiu... *Of, ce porcărie*, îşi zise.

Se calmă şi se întoarse spre agenda de pe biroul lui Viv.

— Ei bine, zise ea, nu aveți programare, bănuiesc. Parcurse pagina cu degetul. Nu sunteți domnul Tiplady?

— Domnul Tiplady! zâmbi. Nu. Mă bucur să spun că nu sunt.

— Problema este că nu primim pe nimeni fără programare.

— Aşa deci. Se întorsese şi el odată cu ea şi se uita peste umărul ei la pagină. Mai mult ca sigur că e o afacere de mare succes. Îşi încrucişă brațele pe piept şi îşi luă o postură mai relaxată. Aşa, de curiozitate, cât cereți?

Helen aruncă o privire la ceas. *Hai, pleacă. Pleacă odată!* Dar era prea politicoasă să-l lase să-i citească gândurile.

— La început cerem o guinee, zise ea.

— Atât de mult? Părea surprins. Şi ce primesc pentru o guinee? Bănuiesc că îmi arătați un album cu fete, nu-i aşa? Sau chiar le-aduceți pe fete aici?

Îşi schimbase stilul. Părea sincer interesat, dar zâmbea în continuare, de parcă tocmai se gândise la o glumă. Helen deveni prudentă. Era foarte posibil, se gândi ea, să fie un nebun atrăgător, unul dintre tipii ăia – ca Heath – care înnebuniseră datorită vremurilor. Nu ştia dacă să creadă sau nu ce spusese despre uşă. Dacă a forțat-o? Deseori se gândise cât de vulnerabile erau ele două, atât de aproape de Oxford Street, şi totuşi izolate aici de forfota de pe trotuar.

— Regret, dar nu pot discuta cu dumneavoastră acum, zise ea, luând un aer țeapăn din cauza nelinişştii şi nerăbdării. Dacă doriți să reveniți în timpul programului, sunt sigură că domnişoara, colega mea – aruncă o privire involuntară spre scări şi toaletă – va fi încântată să vă explice întreaga procedură.

Dar asta păru să-i stârnească şi mai mult interesul.

— Colega dumneavoastră, zise el, de parcă s-ar fi agățat de cuvinte, şi urmărindu-i direcția privirii, chiar ridicându-şi şi schimbându-şi poziția capului şi lipindu-şi limba de buza inferioară, gânditor. Presupun că acum colega dumneavoastră nu-i disponibilă?

— Regret, dar avem pauză de prânz acum, spuse Helen cu fermitate.

— Da, desigur. Ați mai spus asta. Ce păcat, zise el pe un Ion imprecis.

Privea în continuare spre scări.

Helen întoarse o pagină a agendei.

— Dacă v-ați putea întoarce mâine, să zicem, la patru...

Dar acum el se uită în jur şi îşi dădu seama ce făcea. Îşi schimbă stilul încă o dată, izbucnind aproape în râs.

— Uitați ce este, îmi pare rău. Cred că v-am creat o impresie greşită.

În acel moment, Viv apăru în capul scărilor şi intră în birou. Probabil că-i auzise vocea şi se întreba ce se petrece. Se uită la el uluită, iar apoi roşi inexplicabil. Helen îi surprinse privirea şi-i fă cu un semn să o pună în gardă.

— Tocmai îi fixam acestui domn o întâlnire. Se pare că uşa de jos era deschisă...

Totuşi, omul făcu un pas înainte şi începu să râdă.

— Salut, zise el, dând din cap spre Viv. Apoi se întoarse spre Helen. Îmi pare rău, zise el, scuzându-se cu sinceritate, dacă v-am creat o impresie greşită. Nu caut o nevastă, ci doar pe domnişoara Pearce.

Viv se făcu stacojie. O privi pe Helen, de parcă ar fi fost iritată.

— Dânsul e domnul Robert Fraser, Helen, un prieten de-al fratelui meu. Domnule Fraser, permiteți-mi să v-o prezint pe domnişoara Giniver... S-a întâmplat ceva cu Duncan?

— O, nimic de genul ăsta, zise el degajat. Nimic. Treceam pe-aici şi m-am gândit să arunc o privire.

— V-a rugat Duncan să veniți?

— Drept să spun, speram că veți fi liberă. A fost pur şi simplu... ei bine, un capriciu.

Râse din nou. Apoi urmă un moment de tăcere stânjenitoare. Helen îşi aminti de semnul pe care i-l făcuse lui Viv înainte şi se simți ridicolă. Totul se schimbase pe neaşteptate. Ca şi cum cineva luase o bucată de cretă şi repede, dar hotărât, se aplecase şi desenase o linie pe podea, o linie caro îi plasa pe Viv şi pe bărbatul ăsta, Robert Fraser, de o parte, şi pe ea de cealaltă parte. Schiță un gest.

— Ei bine, zise ea, ar trebui să-mi văd de treabă.

— Nu, e-n ordine, replică Viv repede. Pleoapele îi tremurau. O să-l iau pe domnul Fraser cu mine afară. Domnule Fraser...?

— Desigur, spuse el, îndreptându-se spre scări împreună cu ea. Îşi înclină capul amabil spre Helen când trecu pe

lângă ea. La revedere! Îmi cer scuze pentru deranj. Dacă o să-mi schimb părerea în legătură cu alegerea unei soții, o să vă comunic.

Coborî rapid treptele, cu paşi tinereşti, dezordonați. Când uşa de jos se deschise, îl auzi spunându-i lui Viv, cu voce scăzută, dar afectuoasă:

— Mi-e teamă că te-am pus în încurcătură...

Apoi se auzi o bufnitură când uşa se închise.

Helen stătu nemişcată o clipă, după care intră în biroul ei şi-şi scoase țigările, dar aruncă pachetul fără să-l deschidă. Acum se simțea mai ridicolă ca niciodată. Îşi aminti cum atunci când urcase scările de la toaletă, aproape țipase – ca o fată bătrână, comică, dintr-o piesă!

Tocmai când se gândea la toate astea, auzi un râset în stradă. Se duse la fereastră şi se uită.

La fereastră, cândva în timpul războiului, fusese pusă o bucată de pânză lăcuită; câteva rămăşițe din pânză şi bucățele de lac rămăseseră lipite de sticlă, deformând geamul. Totuşi putea vedea clar creştetului lui Fraser şi umerii lui largi, ridicându-se şi aplecându-se în timp ce gesticula şi dădea din umeri. Mai vedea şi curbura obrazului roz al lui Viv şi vârful urechii ei, precum şi degetele răsfirate pe manşeta brațului dus la piept.

Îşi apropie fruntea până când aceasta atinse sticla lăcuită. Ce uşor le era bărbaților şi femeilor, îşi zise ea nefericită. Puteau sta pe stradă, se puteau certa, flirta – se puteau săruta, iubi, puteau face orice pofteau – iar lumea îi trata cu indulgență. Pe când ea şi Julia...

Se gândi le ceea ce intenționase să facă afară, la ieşirea de incendiu. *O iubesc pe Julia*, avusese de gând să spună. *Şi iubirea asta mai că mă ucide*.

Acum nu-şi mai închipuia că ar putea spune aşa ceva. I *ho.* Părea absurd! Rămase la fereastră, privind jos, până când îl văzu pe Fraser făcând un pas pentru a strânge mâna

lui Viv, de parcă îşi spuneau la revedere; apoi se întoarse repede la biroul ei şi luă un dosar cu hârtii.

Auzi pocnetul zăvorului care era tras la uşa de jos şi sunetul paşilor. Viv urcă încet scările şi intră în camera de aşteptare. Rămase în uşa biroului lui Helen. Ea nu-şi ridică privirea. Viv nu scoase nicio vorbă o vreme, apoi spuse încurcată:

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat.

— N-ai de ce să-ți pară rău, zise Helen, ridicându-şi capul şi forțându-se să zâmbească. M-a speriat de moarte totuşi! Uşa era într-adevăr deschisă?

— Da, era.

— Ei, atunci nu-i putem reproşa că a urcat.

— A crezut că poate trece pe-aici, zise Viv. Eu nu prea-l cunosc. A apărut la frate-meu când eram acolo săptămâna trecută. Am schimbat doar câteva cuvinte. L-a cunoscut pe frate-meu cu mulți ani în urmă. Nu înțeleg de ce trebuia să vină neapărat aici.

Începuse să-şi muşte un deget, mai precis pielița de lângă unghie. Îşi ținea capul plecat, iar părul ei negru şi des îi căzuse puțin pe față. Helen o urmări câteva clipe, apoi se întoarse să răsfoiască hârtiile din dosar.

În cele din urmă, Viv spuse destul de neconvingător:

— Vrei să ne întoarcem afară, Helen?

Helen îşi ridică din nou capul.

— Înapoi afară? Avem timp? Se uită la ceas. Doar zece minute... Nu ştiu. Să mergem?

— Ei bine, zise Viv, nu mergem dacă nu vrei.

Se uitară lung una la cealaltă, de parcă ar fi vrut să vorbească, dar timpul confidențelor trecuse. Helen aranjă hârtiile.

— Cred că trebuie să mă uit peste astea, zise ea.

— Da, zise Viv brusc. Da, e-n regulă.

Mai rămase o clipă în cadrul uşii, de parcă ar mai fi avut ceva de spus, apoi se întoarse în sala de aşteptare. Curând he auzi cum aranjează revistele pe masă şi îndreaptă pernele canapelei.

Toată lumea are câte un secret la urma urmelor, se gândi Helen. Ideea o deprimă, o deprimă îngrozitor. O făcu să se gândească la Julia. Puse hârtiile jos şi se aşeză la birou, cu capul în mâini şi ochii închişi. Măcar de-ar fi Julia aici, chiar în clipa asta! I se făcu dor de vocea Juliei, de atingerea liniştitoare a mâinii ei. Oare ce face la ora asta? Helen încercă să şi-o imagineze. Îşi apăsă degetele pe pleoape şi-şi trimise gândurile peste străzile din Marylebone, până când simți prezența Juliei, extraordinar de vie şi reală. O văzu stând în biroul ei de-acasă, tăcută, singură, poate plictisită sau agitată, poate gândindu-se şi ea la Helen. I se făcu atât de dor de Julia, încât îşi simți dorul ca pe o durere intensă sau o boală. Deschise ochii şi văzu telefonul. Dar nu era cazul să sune într-o asemenea stare. Nu o va face, cu Viv atât de aproape, care putea să audă fiecare cuvânt, dar nici nu se putea aduna şi duce în vârful picioarelor să închidă în tăcere uşa biroului ei.

Dacă Viv coboară la toaletă, îşi zise ea, *o* s-o *fac. Doar atunci.*

Stătu încordată, auzind-o pe Viv care peria praful de pe covor şi rearanja scaunele. Apoi auzi cum sunetul tocurilor se pierde pe scară. Probabil că Viv luase ibricul la chiuvetă să curețe frunzele de ceai.

Imediat ridică receptorul şi formă numărul.

Se auzi un mic țârâit electric. Îşi imagină cum telefonul de pe biroul Juliei începe să sune, apoi pe Julia tresărind, punându-şi stiloul jos, ridicând mâna, ținând-o o secundă sau două deasupra receptorului, pentru că toți preferă să lase telefonul să sune puțin, decât să răspundă imediat. Dar sunetul apelului continuă. Poate că Julia era jos, în

bucătărie, sau cu un etaj mai jos, la baie. Helen o văzu alergând pe treptele înguste până la biroul ei, încălțată în espadrilele pe care le purta pe post de papuci; o văzu îndesând la loc o buclă rebelă care-i ieşise de după ureche, întinzând mâna spre telefon cu respirația tăiată...

Apelul continuă. Poate că Julia se decisese să nu răspundă. Helen ştia că făcea asta când era în toiul unei scene pe care o scria. Dar dacă ar ghici că o sună Helen, atunci ar ridica receptorul, bineînțeles. Dacă Helen l-ar lăsa să sune suficient de mult, atunci Julia şi-ar da seama şi ar răspunde.

Țârr, țârr, țârr, țârr. Zgomotul acela nesuferit continuă. În cele din urmă, după un minut, Helen puse receptorul jos, incapabilă să suporte imaginea telefonului sunând strident, lăsat de izbelişte, abandonat în propria ei casă goală.

N-am prea mult timp, zise Viv scrutând Oxford Street în sus şi-n jos.

— Eşti foarte drăguță, îi răspunse Fraser, că-mi acorzi chiar puținul timp pe care-l ai.

Trecuse de ora şase. La prânz îi spusese să revină şi se întâlnise cu el în fața clădirii John Lewis, total avariată. Era neliniştită ca nu cumva Helen să fie încă prin preajmă şi zărească, dar când o văzu cum priveşte nervos în jur, el o înțelese greşit. Trotuarul era plin de oameni care mergeau repede spre casă, venind de la serviciu, sau stăteau la coadă ia autobuz, şi mulțimea asta o enerva, îşi zise.

— Nu putem vorbi aici, nu crezi? o întrebă el. Dă-mi voie să te invit la o cafea, într-un loc liniştit.

Îi atinse brațul.

Dar ea îi spuse că n-are timp de asta, că avea o întâlnire peste patruzeci de minute într-o altă parte a oraşului. Aşa *vii* dădură colțul spre una dintre băncile din Cavendish Mquare. Banca era acoperită cu frunze moarte, aurii şi

lucioase ca fâşiile dintr-o manta de ploaie galbenă. El le dădu la o parte să-i facă loc.

Ea stătea cam țeapănă, ținându-şi în continuare mâinile în buzunare, cu haina închisă. Când îi oferi o țigară, refuză clătinând din cap. El puse țigările la loc şi-şi scoase pipa.

Îl urmări cum îndeasă tutunul cu degetul mare. Era ca un copil, se gândea ea, care se juca neîndemânatic.

— Aş fi dorit să nu fi venit la birou azi, domnule Fraser, îi zise ea fără să zâmbească. Nu ştiu ce a crezut domnişoara Giniver.

— Arăta de parcă era convinsă c-o s-o trântesc la pământ yi o s-o violez, ca să fiu sincer! spuse el. Şi apoi, când Viv nu schiță un zâmbet măcar, adăugă: îmi pare rău. Dar mi n-a părut cel mai direct mod de a te vedea.

— Tot nu ştiu de ce ai simțit nevoia să mă vezi. Ți-a făcut fratele meu ceva?

— Nu, nici vorbă de aşa ceva.

— Te-a rugat el să vii?

— Am venit pur şi simplu, cum ți-am spus mai devreme. Fratele tău n-are niciun amestec în asta. Nici măcar nu ştie că sunt aici. Mi-a pomenit în trecere unde lucrezi. Dar vorbeşte cu atâta afecțiune despre tine! E clar – ținu flacăra aproape de pipă, sugând muştiucul – e clar că însemni mult pentru el. Era la fel, îmi amintesc, şi când eram în închisoare.

Nu făcu niciun efort să atenueze cuvântul, iar Viv tresări. El observă şi-şi coborî vocea.

— Ar fi trebuit să spună că era la fel şi când l-am cunoscut. Aştepta vizitele tale cu atâta nerăbdare, mai mult ca orice pe lumea asta.

Ea îşi îndreptă privirea în altă parte. La cuvintele „vizitele tale” îi reveni amintirea clară şi neplăcută cu ea, tatăl ei şi Duncan stând la una dintre mesele din sala de vizite de la Wormwood Scrubs. Îşi aminti presiunea altor vizitatori,

privirea bărbaților, trăncănelile dezgustătoare, atingerea acrişoară, irespirabilă a atmosferei din încăpere. Şi-l aminti şi pe Fraser din acea perioadă – pentru că-l văzuse mai mult decât o dată. Îi reveni în minte râsul lui de şcolar obraznic; ținea minte cum unul dintre vizitatori spusese: „Nu-i e ruşine?”, iar un bărbat strigase la el: „N*u poți suporta, agitatorule*?”. Atunci îi păruse rău de el. Se gândise cât de curajos era, dar fără rost. Nu se schimbase deloc. Atunci simțise mai multă simpatie pentru părinții lui. Încă şi-o amintea pe mama lui la masa zgâriată de închisoare: o femeie inteligentă, bună, vorbind cu blândețe, cu o față palidă, de om teribil de rănit.

Desigur, Duncan chiar atunci îl considera pe Fraser absolut minunat. De fapt, îi considera formidabili pe toți cei care vorbeau spiritual şi cu o voce educată. Viv sosise marți seara la domnul Mundy, iar el îi deschisese uşa cu ochii strălucind de încântare.

— Ghici cu cine m-am întâlnit! N-o să ghiceşti! O să treacă pe-aici mai târziu.

Stătuse pândind venirea lui Fraser toată seara, şi când acesta îşi făcuse apariția mai târziu, sărise şi fugise la uşă...

Toată scena o umpluse pe Viv de disperare. Ea şi domnul Mundy stăteau jenați, conştienți de ce se întâmplă, neştiind în ce parte să se uite mai întâi.

Acum îl urmărea pe Fraser jucându-se cu pipa şi-i zise:

— Tot nu-mi dau seama ce vrei să fac.

El râse.

— Să fiu cinstit, nici eu nu ştiu.

— Ziceai că scrii la un ziar sau ceva de genul ăsta. Nu ai de gând să scrii despre Duncan, sper.

Se părea că nu-i trecuse prin cap aşa ceva.

— Nu, zise el. Bineînțeles că nu.

— Pentru că, dacă despre asta e vorba...

— Nu este vorba „despre” nimic. Ce suspicioasă eşti!

Izbucni din nou în râs. Dar când văzu că ea rămâne la fel de gravă, îşi dădu părul din ochi şi schimbă tonul.

— Uite, zise el. Îmi dau seama cât e de ciudat să apar din senin. Presupun că ți se pare curios că mă interesează fratele tău după atâta timp. Nici eu nu ştiu de ce reacționez atât de violent, dacă e cazul s-o fac, la urma urmei. Pur şi simplu faptul că m-am întâlnit cu el pe neaşteptate la fabrica de lumânări, că m-am gândit că un om ca el lucrează într-un astfel de loc! Şi apoi – Doamne sfinte! Să-l văd cu domnul Mundy! Nu mi-a venit să cred. Mi-a spus unde locuieşte şi am crezut că glumeşte! Nu-ți pot spune cât m-a speriat când m-a dus prima oară în acea casă. Am mai fost acolo de vreo două sau trei ori, şi încă mi se înmoaie picioarele. Acolo a stat fratele tău de la eliberare? Chiar din ziua în care a ieşit? Mi se pare neverosimil.

— Asta a vrut, spuse Viv. Domnul Mundy a fost foarte drăguț, adăugă ea.

Chiar şi ei argumentul i se păru inconsistent. Fraser îşi ridică sprâncenele.

— Evident, casa e plăcută şi intimă. Numai că eu mă gândesc la trecut, la vremea când eram la închisoare. Pe atunci era domnul Mundy, pur şi simplu, desigur. Nu avea nimic de-a face cu chestia asta cu „unchiul Horace”. Am crezut că la mijloc e fantezia mea când am auzit-o prima oară!

— N-are importanță, nu-i aşa?

— Familia ta n-are nimic de zis?

— Ce să zică?

— Nu ştiu. Mi se pare o viață ciudată pentru un băiat ca Duncan. Nu mai e copil, nu crezi? Şi ți-e greu să ți-l imaginezi altfel. Poate că s-a blocat. Cred că asta s-a întâmplat. Cred că el a vrut să rămână blocat – ca un fel de a se autopedepsi pentru ce s-a întâmplat cu ani în urmă, pentru ce a făcut şi n-a făcut... Cred că domnul Mundy face

tot ce poate ca el să rămână acolo, blocat; şi – sper că nu te superi – după ce am văzut cum te porți cu el marți seara, nu cred că cineva face într-adevăr ceva să-l deblocheze. Toată fascinația lui pentru obiecte din trecut, de exemplu.

— Dar e un simplu hobby, zise Viv.

— Cam morbid, nu crezi? Pentru un băiat ca el?

Brusc îşi pierdu răbdarea.

— Un băiat ca el, replică ea. Aşa vorbea lumea despre el încă de când era mic. „Un băiat ca el n-ar trebui să fie la o asemenea şcoală, e prea sensibil. Un băiat ca el ar trebui să meargă la colegiu.”

Fraser se încruntă la ea.

— Nu ți s-a întâmplat să te gândeşti că poate oamenii ăia aveau dreptate?

— Bineînțeles că aveau! Dar ce rost are? Şi, la urma urmelor, uite unde a ajuns! Noi a trebuit să facem față acestor lucruri, domnule Fraser – familia noastră şi eu, nu dumneata. Timp de patru ani am făcut drumul dus-întors la locul ăla oribil. Patru ani, şi, pe deasupra, ne-am tot frământat. Chestia asta aproape că l-a ucis pe tata! Poate că dacă Duncan ar fi fost ca dumneata când era mic – adică să aibă aceleaşi lucruri, vreau să zic, oamenii care te-au înconjurat pe dumneata, acelaşi început în viață – poate că situația ar fi fost alta. S-a dus la domnul Mundy pentru că a simțit că n-are unde altundeva să se ducă. Unde erai atunci? Eşti prieten la cataramă cu el, unde erai?

Fraser îşi întoarse privirea, îşi coborî pipa, o răsuci printre degete, dar nu răspunse.

— Oricum, continuă ea pe un ton mai liniştit, acum nu mai contează. Dar nu mă pot abține să nu mă gândesc cum ai apărut aşa, din senin – eh, ce rost are? Când Duncan mi-a spus că s-a întâlnit cu dumneata, şi acum o să fiu foarte sinceră, mi-am dorit să nu se fi întâmplat. La ce bun? N-o

să-l ajute în niciun fel. Or să-i vină din nou tot felul de idei; o să agiți apele, şi asta o să-l tulbure.

Fraser îşi căută chibriturile şi vorbi încrâncenat:

— L-ați putea lăsa pe el să decidă, desigur.

— Dar ştii cum este. Tocmai ai spus-o. Tratează lucrurile cu o anume înțelepciune; dar în multe privințe se poartă mai mult sau mai puțin ca un băiețel. Ar putea fi împins să facă un lucru anume, de parcă ar fi copil. Ar putea fi...

Viv se opri. Fraser avea cutia de chibrituri în mână, dar ho întorsese şi se uită la ea.

— La ce crezi că-l împing eu? întrebă el pronunțând cuvintele rar.

Ea înghiți în sec, şi-şi coborî privirea.

— Nu ştiu.

— Te gândeşti la băiatul ăla, continuă el, nu-i aşa? La cel care a murit? Alee? Şi apoi, când ea îşi ridică privirea, el dădu aprobator din cap. Da. Vezi, ştiu tot despre el... Nu crezi că sunt ca el, bineînțeles? Ea nu răspunse. El se îmbujoră de parcă ar fi fost furios. La asta te gândeşti? Dacă asta e, atunci aş putea să-ți dau o listă de fete care te-ar lămuri în această privință!

Vorbise cu multă seriozitate, dar după aceea probabil că sesizase gravitatea propriei voci. Se îmbujoră şi mai tare, îşi plimbă mâna prin păr şi-şi coborî capul. Gestul lui, nestudiat şi puțin stângaci, era cel mai emoționant din câte făcuse. Pentru prima oară îşi dădu seama ce înfățişare plăcută avea, cât de delicat şi pur era. La urma urmelor era tânăr, mai tânăr decât ea.

Încă îşi ținea pipa şi chibriturile în mână, dar stătea nemişcat, cu mâinile inerte în poală.

— Îmi pare rău, zise el. Doream să te întâlnesc doar pentru a-l ajuta pe fratele tău.

— Cred că i-ai fi de ajutor dacă l-ai lăsa în pace.

— Dar chiar ți-ai dori asta? Să-l las acolo, să locuiască în casa domnului Mundy în felul ăla mai mult decât ciudat?

— Nu-i nimic ciudat în asta!

— Eşti sigură? îi susținu el privirea, şi când ea se uită în lături, el adăugă rar: Nu, nu eşti, nu-i aşa? Ți-am citit asta pe față săptămâna trecută. Şi ce crezi despre slujba aia, din fabrica aia? Îți doreşti să-l vezi lucrând acolo până la sfârşitul vieții? Să facă lămpițe pentru grădini?

— Lumea lucrează în fabrică; nu contează ce face. Tata a lucrat într-o fabrică treizeci de ani!

— Şi din cauza asta trebuie să lucreze şi fratele tău?

— Atâta vreme cât este mulțumit, zise ea. Asta se pare că nu pricepi. Vreau ca Duncan să fie mulțumit. Cu toții vrem.

La fel ca înainte, cuvintele ei sunară neconvingător. Şi în inima ei ştia că are dreptate. Ştia că motivul parțial al panicii ei, atunci când l-a văzut sosind la domnul Mundy săptămâna trecută, era că se uitase la casa în care se afla şi el şi văzuse totul prin ochii lui... Dar, era obosită. Îşi spusese gândindu-se Duncan, aşa cum ajungea să-şi spună în cele din urmă – *Nu-i vina mea. Am făcut tot ce-am putut. Am problemele mele la care trebuie să mă gândesc.*

Şi în timp ce cuvintele astea îi lunecau prin minte, auzi cum se bate sfertul de oră la ceasul din apropiere, şi-şi aminti ce oră este.

— Domnule Fraser...

— Oh, spune-mi Robert, te rog, zise el, şi începu să zâmbească. Sunt sigur că fratele tău şi-ar dori asta.

— Robert, spuse ea atunci.

— Pot să-ți spun Vivien? Sau, aşa cum îți spune Duncan, Viv?

— Dacă vrei, zise ea, simțind cum roşeşte. Chiar nu-mi pasă. E frumos că vrei să-l ajuți pe Duncan, dar acum nu pot discuta despre asta. Nu am timp.

— N-ai timp pentru fratele tău?

— Am timp pentru fratele meu, dar nu pentru asta.

El îşi îngustă ochii.

— Nu prea dai atenție motivelor mele, nu-i aşa?

— Încă nu ştiu care-ți sunt motivele, zise ea. Nu sunt sigură că tu le ştii, adăugă ea.

El roşi puțin din nou. O clipă stătură amândoi îmbujorați, fără să scoată o vorbă. Apoi ea îşi schimbă postura, pregătindu-se să plece, vârându-şi mâinile în haină. În buzunare avea bilete folosite de autobuz, diverse monede şi ambalaje din hârtie – dar apoi degetele îi dibuiră altceva – acel mic pachețel din pânză, cu o verighetă grea din aur înăuntru.

Inima îi tresări. Se ridică brusc.

— Trebuie să plec, zise. Îmi pare rău, domnule Fraser.

— Robert, o corectă el ridicându-se în picioare.

— Îmi pare rău, Robert.

— În regulă. Şi eu ar trebui s-o iau din loc. Uite, n-aş vrea să mă înțelegi greşit. Dă-mi voie să te însoțesc şi putem vorbi pe drum.

— Aş prefera...

— În ce direcție o iei?

Nu vru să-i spună. O văzu ezitând, şi luă asta, presupuse <m, ca pe o invitație. Când ea porni, el i se alătură; la un moment dat brațul lui se frecă de al ei şi făcu un gest de pauză şi se depărtă. Dar ceva ciudat se întâmplase între ei. Într-un fel, permițându-i să meargă alături de ea, reuşise să aducă relația dintre ei la un nivel subtil diferit. În timp ce o luară înapoi spre Oxford Street, trebuiră să se oprească la bordura din fața unei vitrine; ea văzu reflexia amândurora acolo şi privirile li se întâlniră pe sticlă. El schiță un zâmbet, văzând ce făceau – arătau ca un cuplu – un cuplu tânăr, plăcut, ca doi tineri care se curtau.

Începu să se poarte altfel. În timp ce-şi făceau drum prin traficul din Oxford Circus, el se lupta să țină pasul cu ea şi zise, pe o ton diferit, cu totul altul decât până atunci:

— Tu ştii unde mergi. Asta apreciez eu la o femeie. Te întâlneşti cu o prietenă?

Ea clătină din cap.

— Cu un prieten?

— Cu nimeni, zise ea, ca să-l facă să tacă.

— Nu te întâlneşti cu nimeni? Ei bine, asta n-ar trebui să ia mult timp într-un oraş ca ăsta... Uite, m-ai înțeles total greşit, să ştii. Ce-ai zice s-o luăm de la capăt, de data asta cu o băutură?

Se apropiaseră de o cârciumă de la marginea cartierului Soho. Ea clătină din cap iar, refuzându-l.

— Nu pot.

El îi atinse brațul.

— Nici măcar douăzeci de minute?

Ea îi simți apăsarea degetelor, încetini mersul şi privirile li se întâlniră. Arăta iar tânăr şi serios.

— Nu pot. Îmi pare rău. Am ceva de făcut.

— Nu putem face asta împreună?

— Aş prefera să nu vii.

— Ei bine, aş putea aştepta.

Probabil că pe fața ei apăruse o umbră de stânjeneală. El se uită în jur încurcat.

— Unde naiba te duci? o întrebă el. La slujba de seară în vreun bar deocheat? Nu-i cazul să te ruşinezi, dacă asta e. O să vezi ce tip deschis la minte sunt. Aş putea sta în public şi i-aş ține la distanță pe zurbagii. Îşi dădu părul lung peste cap şi zâmbi. Dă-mi voie să te mai însoțesc puțin. N-aş fi un domn dacă te-aş lăsa de una singură pe străzile astea.

Ea ezită şi apoi zise:

— Bine. Mă duc spre Ştrand. Poți veni cu mine, dacă ții neapărat, până în Trafalgar Square.

— Trafalgar Square să fie, se înclină el.

Îi oferi brațul. Ea nu vru să-l accepte, apoi se gândi la minutele care treceau. Îşi puse mâna uşor la încheietura cotului şi o luară din loc împreună. Avea un braț extraordinar de tare, iar muşchii i se mişcau sub degetele ei în ritmul paşilor.

Aşa cum lăsase să se înțeleagă, străzile pe care intrară acum erau cam deocheate, cu un amestec de case acoperite cu scânduri, pe punctul de a fi dărâmate şi terenuri împrejmuite, cluburi de noapte mizere, cârciumi şi cafenele italieneşti. Totul mirosea a legume putrezite, praf de cărămidă, usturoi şi parmezan; ici şi colo, prin câte o uşă sau fereastră deschisă răzbătea o muzică stridentă. Cu o zi înainte venise de una singură, şi un bărbat o prinsese de braț şi-i spusese cu-n accent newyorkez simulat: „Ei, gagico, ia zi cât face s-o punem?”. Parțial, intenționase să-i facă un compliment. În seara asta bărbații o priveau, dar nu strigau după ea pentru că presupuneau că e tipa lui Fraser. Se simțea pe jumătate amuzată, pe jumătate enervată. Simțurile îi erau mai ascuțite, probabil pentru că nu era obişnuită. Nu fusese niciodată prin locuri ca astea cu Reggie. Nu. Intrau nici în cluburi, nici în restaurante. Întotdeauna mergeau dintr-un loc singuratic în altul sau stăteau în maşină cu radioul deschis. Se gândi ce-ar fi dacă ar da peste cineva cunoscut şi deveni nervoasă. Apoi îşi dădu seama că n-are niciun motiv să fie nervoasă.

În timp ce mergeau, Fraser vorbea despre Duncan. O făcea de parcă ei doi erau de acord în această problemă, de parcă şi-ar fi pus împreună mintea la contribuție, s-ar mai gândi la asta ceva timp, şi ar putea rezolva cazul Duncan. Centru început, trebuia să facă ceva în legătură cu slujba lui la fabrică. Avea un prieten care lucra într-o tipografie, în Shoreditch; se gândea că prietenul ăsta ar putea să-i găsească lui Duncan un post, să învețe meserie. Şi mai ştia

pe cineva care avea o librărie. Salariul ar fi de nimic, dar poate acest gen de slujbă i-ar plăcea mai mult lui Duncan. Credea că i-ar fi pe plac?

Se încruntă, fără să-i dea de fapt atenție, gândindu-se în continuare la verigheta din pachetul din buzunar, dându-şi seama că trece timpul.

— De ce mă întrebi pe mine şi nu pe Duncan? spuse ea în cele din urmă.

— Doream să aflu punctul tău de vedere, asta-i tot. Credeam că am putea... Ei bine, speram că am putea fi prieteni. Dacă nu pentru altceva, măcar pentru că tot o să dăm neapărat unul peste celălalt la domnul Mundy şi...

Ajunseră la colțul de nord-vest al Trafalgar Square şi începură să încetinească pasul. Viv îşi întoarse capul, căutând un ceas. Când se uită din nou spre Fraser, descoperi că o privea lung, cu o expresie ciudată.

— Ce? zise ea.

Zâmbi.

— Uneori semeni cu fratele tău. Acum aveai aceeaşi expresie ca el. Semeni teribil de mult cu el, nu crezi?

— Ai spus-o şi la domnul Mundy.

— Nu crezi?

— Bănuiesc că e unul din lucrurile acelea pe care nu le poți observa de unul singur. Zări ceasul de la biserica St Martin: şapte fără douăzeci. Acum chiar trebuie să plec.

— Bine, dar mai stai o clipă.

Căută în buzunarul hainei şi scoase o bucată de hârtie şi un creion. Scrise ceva la repezeală: numărul de telefon al casei în care locuia.

— Să mă suni, zise el în timp ce-i întindea hârtia, dacă vrei să stăm de vorbă în particular. Nu numai despre fratele tău, vreau să zic. Zâmbi. Şi despre alte chestii.

— Da, răspunse ea, vârându-şi hârtia în buzunar. Bine, în regulă. Eu... îi întinse mâna. Îmi pare rău, domnule Fraser, trebuie să plec acum. La revedere!

Se întoarse şi-l părăsi, traversând în grabă piața, fără să privească în urmă. Probabil că el stătea şi o urmărea cum fuge, întrebându-se cu cine naiba se întâlneşte şi de ce; nu-i păsa. Continuă să alerge, printr-o breşă în trafic, şi se îndreptă spre Ştrand.

În cele din urmă, seara se lăsase. Strada era mai întunecoasă decât atunci când o traversase în maşină cu Reggie. În aerul dens al amurgului, chipurile oamenilor erau indistincte, inexpresive, şi se trezi că se uită la oameni în timp ce gonea, cu un amestec de frustrare, emoție şi spaimă. Ce-i spusese lui Fraser nu era adevărat. Nu avea nicio întâlnire. O căuta pe Kay, asta-i tot. Era a cincea sau a şasea oară când venea aici în ultimele două săptămâni. Spera să o vadă, să o dibuie prin mulțime...

Se apropie de cinematograful Tivoli, ținându-se pe partea de nord a străzii, unde unghiul era mai larg. Îşi încetini pasul, se dădu la o parte şi intră într-un cadru de uşă.

Probabil că, dacă ar fi privit-o cineva, ar fi părut cam nebună după felul în care se uita atent la fiecare față în parte. Tot i se părea că vede figuri care semănau cu Kay; continuă să meargă, cu inima bătându-i puternic. Dar de fiecare dată, pe măsură ce se apropiau, îşi dădea seama că nu sunt Kay, ci cu totul alții, adolescenți sau bărbați maturi.

Coada de la cinematograf scădea. Probabil că programul începuse deja. Dar de obicei era jurnalul la început, apoi Mickey Mouse, să zicem. Probabil faptul că stătea acolo era o prostie. Poate că deja o ratase pe Kay. Şi Fraser ăsta, care-i stricase planurile! Bătu uşor din picior. Poate că ar trebui să traverseze, să-şi cumpere un bilet, să intre, să se plimbe

printre rânduri, în sus şi-n jos, sau să găsească un loc de unde să-i urmărească pe ultimii veniți mai îndeaproape.

Dar până la urmă, îşi zise brusc, la ce bun? Era vreo transă ca ea să revină aici? Probabil că venise doar o dată, pentru un singur film. Putea fi oriunde în Londra! Ce şanse avea Viv s-o întâlnească, de fapt?

Coada se împuținase simțitor acum. Venise un grup de fete şi băieți în grabă la uşă, şi cu asta-basta. Viv îşi vârî din nou mâna în buzunar, pipăind verigheta din peticul de material, răsucindu-l mereu, ştiind că era o prostie să mai aştepte, dar, în acelaşi timp, nefiind în stare să renunțe şi să se ducă acasă.

Apoi alături de ea răsună o voce bărbătească.

— Presupun că încă nu cauți pe nimeni?

Ea tresări brusc. Era Fraser.

— Sfinte Dumnezeule! zise ea. Ce mai vrei?

El îşi ridică mâinile.

— Nu vreau nimic! Am rămas unde m-ai lăsat, în Trafalgar Square, uitându-mă la porumbei. Porumbeii ăştia te calmează teribil. Pur şi simplu, am pierdut noțiunea timpului. Apoi mi-am zis s-o cotesc pe Burlington Bertie şi s-o iau spre Ştrand. Cinstit, nu mă aşteptam să te găsesc aici. Şi citesc pe fața ta cât de bine-venit sunt. Nu te teme, o să-ți dai seama că sunt un domn când vine vorba de chestii de-astea. N-o să stau pe-aici ca să-ți stric ploile cu tipul celălalt.

Ea îl privea peste umăr, încă uitându-se rapid la fețele trecătorilor. Apoi înțelese ce spunea – şi diferența dintre gândul lui şi adevăratul motiv pentru care era acolo păru s-o dezarmeze.

— Oricum nu mai contează, zise ea, plecându-şi capul. Nu contează. Persoana nu vine.

— Nu vine? De unde ştii?

— Pur şi simplu ştiu, zise ea cu amărăciune. Am făcut o prostie stând şi aşteptând aici.

Se trase deoparte. El întinse mâna şi-i atinse braţul.

— Uite, zise el liniştit şi serios. Îmi pare rău.

Trase aer în piept.

— Mă simt bine.

— Nu pari bine. Dă-mi voie să te însoţesc undeva, să bem ceva.

— Nu trebuie să te deranjezi.

— Nu-i niciun deranj.

— Probabil că trebuie să te duci undeva, nu-i aşa?

Părea mâhnit.

— Ei bine, de fapt, am promis că trec pe la fratele tău, la domnul Mundy. Cred că n-o să-l deranjeze să mai aştepte o oră, sunt sigur. Haide.

O trase de braţ. Ea se întorsese să se uite de-a lungul străzii; nu se putea abţine. Dar îi permise s-o conducă pe trotuar.

— E-o cârciumă chiar acolo, zise el.

Ea scutură din cap, refuzând.

— Nu, nu într-o cârciumă.

— Nu într-o cârciumă, bine. Într-o cafenea? Uite una aici, cu ferestrele spre stradă. O să intrăm aici. Şi apoi, dacă prietenul tău apare până la urmă...

Intrară în cafenea şi găsiră o masă lângă uşă. El comandă cafele şi un platou cu prăjituri. Şi, după câteva minute, după ce o altă masă de lângă fereastră se eliberă, o mută acolo.

Cafeneaua era plină de lume. Uşa se tot deschidea şi închidea, pentru că oamenii intrau şi ieşeau. De dincolo de tejghea se auzeau zornăitul veselei şi şuieratul aburului. Viv continua să privească strada. Uneori Fraser i se alătura şi priveau împreună; totuşi mai mult o ţintuia cu privirea. La un moment dat zise, încercând s-o facă să râdă:

— Mi-am schimbat părerea în ce te priveşte. Nu cred că lucrezi într-un bar deocheat. Cred că eşti detectiv particular. Mă apropii de adevăr?

Cafeaua din fața ei era neatinsă şi se răcise. Sosiră şi prăjiturile, nişte chestii ciudate, chiar oribile, de culoarea vopselei fosforescente la lumina zilei, fiecare cu câte un moț de frişcă deja apoasă. Nu-i era foame. Cu coada ochiului încă vedea figuri care ar fi putut fi Kay. Aproape că uită de Fraser; era vag conştientă că renunțase să mai vorbească, atâta tot... Dar după câteva minute o luă de la capăt şi, de data asta, vocea lui era destul de plată.

— Ştii, zise el, sper că merită.

Viv se uită la el fără să înțeleagă.

— Cine?

— Tipul pe care-l aştepți. De unde stau eu acum, drept să-ți spun, mi se pare că nu merită. Îți dă atâta bătăi de cap...

— Crezi că-i un el, desigur, zise ea, întorcându-se spre fereastră. Numai un bărbat poate gândi asta.

— Deci nu e un el?

— Nu. Dacă ții neapărat să ştii, e vorba despre o femeie.

La început nu o crezu. Dar ea îl văzu că se frământă.

Apoi se lăsă pe spate, dădu din cap aprobator şi expresia i ho schimbă.

— Aha, zise el, da, îmi dau seama. Soția.

Rosti cuvintele pe un ton cinic, atotştiutor, iar comentariul lui era atât de departe de adevăr – şi într-un fel, atât de aproape de el, că Viv se simți lezată. Se întrebă oare ce-i «pusese Duncan despre Reggie şi ea. Fața i se aprinse.

— Nu, nu-i ce crezi tu, spuse ea.

El îşi ridică mâinile.

— Ți-am mai spus că sunt un tip deschis la minte.

— Dar nu-i nimic de genul ăsta. Pur şi simplu...

Îşi fixase ochii asupra ei. Erau albaştri, cu aceeaşi expresie atotştiutoare, dar, dincolo de asta, destul de oneşti; şi, în timp ce-l privea, îşi dădu seama că el era prima persoană, după ani şi ani de zile, cu care vorbise fără să strecoare vreo minciună. Când uşa cafenelei se deschise şi doi băieți intrară şi începură să glumească şi să râdă cu omul de dincolo de tejghea, ea îi spuse încet, la adăpostul hohotelor lor:

— Am văzut pe cineva aici. Am văzut pe cineva aici acum două săptămâni şi speram să îl revăd. Asta-i tot.

El îşi dădu seama că vorbea serios. Se apropie încă o dată de masă şi o întrebă:

— O prietenă?

— O femeie, zise ea coborându-şi privirea. O femeie pe care am cunoscut-o cândva în timpul războiului.

— Şi ați aranjat să vă vedeți în seara asta?

— Nu, doar am văzut-o la intrarea în cinematograf. M-am întors şi am aşteptat în alte seri. Am crezut că dacă voi proceda aşa... începu să se simtă stânjenită. Pare o aiureală, nu-i aşa? Ştiu că aşa pare. Chiar e o aiureală. Dar ştii, când am văzut-o ultima oară, înainte, am luat-o la goană într-un fel. Apoi mi-am dorit să n-o fi făcut. S-a purtat cu mino frumos cândva. Teribil de frumos. A făcut ceva pentru mine.

— Şi ai pierdut legătura cu ea? o întrebă Fraser după un scurt interval de tăcere. Asta s-a întâmplat în tot timpul războiului.

— Nu, deloc. Aş fi putut afla unde e dac-aş fi vrut; mi-ar fi fost uşor. Dar, vezi, ce a făcut ea pentru mine mi-a readus în minte un lucru pe care doream să-l uit. Clătină din cap. E o prostie, pe bune, pentru că oricum mi l-am amintit.

El nu o forță să-i mai spună nimic. Rămaseră acolo cu prăjiturile acelea prosteşti între ei, iar el amestecă în restul de cafea care se răcea, ca şi cum ar fi meditat la sensul cuvintelor ei. Apoi spuse pe un ton gânditor:

— Războiul e o perioadă a bunătății. Toți avem tendința să uităm. În ultimele luni am lucrat cu oameni care au venit aici din Germania şi Polonia. Poveştile lor – Dumnezeule! Mi-au spus nişte chestii groaznice, atroce, lucruri pe care nu credeam că un om obişnuit, îmbrăcat în haine obişnuite, un om din lumea pe care o cunoşteam, vreau să zic, mi le-ar fi putut spune... Dar mi-au spus şi poveşti minunate. Despre curajul oamenilor, bunătatea lor de neconceput. Faptul că am auzit poveştile alea m-a făcut, când l-am reîntâlnit pe fratele tău... nu ştiu. A fost bun cu mine în închisoare, asta ți-o jur. Ca prietena ta, femeia asta, aşa cum ea a fost bună cu tine.

— Nu-mi era nici măcar prietenă, cinstită să fiu. Nu ne cunoşteam.

— Ei, uneori e mai simplu să fii mai bun cu necunoscuții decât cu cei foarte apropiați. Poate că te-a uitat totuşi – nu te-ai gândit la asta? Sau poate că doreşte să nu-ți aminteşti de ea. Eşti sigură că ea este?

— Da, zise Viv. Ştiu că e ea. Pur şi simplu ştiu. Şi da, poate că m-a uitat şi poate că n-ar fi cazul s-o deranjez. Totuşi mi se pare că asta trebuie să fac.

Se uită la el, brusc speriată că spusese prea mult. Ar fi vrut să adauge: „N-o să-i spui lui Duncan?”. Dar la ce-ar fi folosit asta, în afară de faptul că se ajungea la un alt secret? Un secret între el şi ea? Trebuie să ai încredere în celălalt, la urma urmelor; şi poate că el avea dreptate, era mai simplu să ai încredere în străini... Aşa că nu mai adăugă nimic. Întinse mâna spre una dintre prăjituri şi începu s-o sfărâme. Apoi îşi întoarse capul din nou şi privi strada. Se uita, aşa, nepăsătoare, acum – n-o mai căuta pe Kay, fiind totuşi sigură în adâncul inimii că avusese o dată şansa şi o ratase.

Şi chiar înainte ca privirea să i se oprească, apăru o figură venind agale pe trotuar dinspre Waterloo Bridge: o siluetă

înaltă, subțire, destul de frapantă, fără să semene cu un băiat sau un bărbat între două vârste; îşi ținea mâinile în buzunare şi o țigară i se clătina nonşalant între buze... Viv se apropie mai mult de fereastră. Fraser observă şi se aplecă să o vadă şi el.

— Ce-i? întrebă el. Nu cumva ai văzut-o? La care dintre ele te uiți? Nu la tipa în costum, cu baston?

— Stai! zise Viv, retrăgându-se şi aplecându-se peste masă să-l tragă înapoi. O să-şi dea seama.

— Păi, am crezut că asta vrei! Ce-i cu tine? N-ai de gând să te duci la ea?

Îşi pierduse curajul.

— Nu ştiu. Să mă duc?

— După tot ce m-ai făcut să îndur?

— Dar s-a întâmplat demult. O să mă creadă țăcănită.

— Vrei, nu-i aşa?

— Da.

— Du-te atunci! Ce mai aştepți?

Tinerețea şi emoția din ochii lui albaştri o făcură să pornească. Se ridică în picioare şi ieşi din cafenea şi ajunse lângă ea, chiar în momentul în care Kay se afla lângă uşile batante ale cinematografului. Scoase inelul din învelitoarea de pânză din buzunar şi abia atinse brațul lui Kay...

Nu i-a trebuit mai mult de un minut. Fusese lucrul cel mai simplu pe care-l făcuse vreodată. Dar se întoarse la cafenea în extaz. Se aşeză continuând să zâmbească. Fraser o urmărea, zâmbind la rândul lui.

— Şi-a amintit de tine?

Viv dădu din cap aprobator.

— I-a făcut plăcere să te revadă?

— Nu sunt sigură. Părea, cum să zic, schimbată. Presupun că nu mai arătăm la fel ca pe-atunci.

— O să vă mai întâlniți? Eşti bucuroasă că ai făcut-o?

— Da, zise Viv. Da, sunt bucuroasă că am făcut-o, adăugă ea.

Se mai uită în spate, la cinematograf. Acum nu mai era nici urmă de Kay. Dar sentimentul ei de extaz persista. Era în stare de orice! Îşi termină cafeaua şi mintea îi zbura nebuneşte. Se gândi la toate lucrurile pe care le-ar putea face. Şi-ar putea părăsi slujba! Ar putea pleca din Streatham, să se mute singură într-un apartament! L-ar putea suna pe Reggie! Inima îi tresălta. Ar putea găsi o cabină de telefon chiar acum. L-ar putea suna să-i spună... ce? Că a terminat-o cu el pentru totdeauna! Că l-a iertat; dar iertarea aceea nu era suficientă... Toate posibilitățile care-o aşteptau îi dădeau o senzație de amețeală. Poate că n-o să mai facă niciodată lucruri de genul ăla. Dar vai, ce minunat era, numai să ştie că putea!

Puse ceaşca jos şi începu să râdă. Râse şi Fraser. Totuşi zâmbetul lui avea şi o undă de încruntare, şi în timp ce o examina, clătină din cap.

— Nemaipomenit ce semeni cu fratele tău! zise el.

Când Helen se întoarse în seara aceea, casa era goală. Rămase în hol strigând-o pe Julia, dar, chiar în timp ce o striga, era conştientă de nemişcarea totală dinăuntru. Luminile erau stinse; în bucătărie, soba şi ceainicul erau reci. Primul gând, nebunesc, prostesc, a fost că *Julia o părăsise*, şi intră cu un sentiment de spaimă în dormitor şi deschise încet uşa şifonierului, fiind sigură că hainele Juliei fuseseră luate... Făcu toate aceste gesturi înainte de a-şi scoate pardesiul şi, când constată că hainele Juliei erau tot acolo, că niciuna dintre valize nu lipsea, că peria, bijuteriile şi cosmeticele ei erau împrăştiate pe măsuța de toaletă, se aşeză stânjenită pe pat şi răsuflă uşurată.

Cretină afurisită, îşi zise, aproape izbucnind în râs.

Dar *unde* era Julia? Helen se duse încă o dată la şifonier. După un calcul scurt, îşi dădu seama că Julia ieşise

îmbrăcată iu cea mai elegantă rochie şi cel mai frumos pardesiu. Îşi luase poşeta care arăta ca lumea, nu pe aceea jegoasă. Probabil că se dusese în vizită la părinți, se gândi Helen. Poate că ieşise în oraş cu agentul literar sau editorul ei. *Ar putea fi cu Ursula Waring*, rosti o voce drăcească, dintr-un ungher întunecat, josnic al minții ei; dar Helen refuză s-o asculte. Julia era împreună cu editorul sau agentul ei; probabil că agentul o sunase în ultimul moment, aşa cum (Vi cea de obicei, şi o rugase să vină la birou şi să semneze vreo hârtie sau ceva de genul ăsta.

Dacă aşa stăteau lucrurile, Julia ar fi lăsat un bilet. Helen se ridică în picioare, îşi scoase pardesiul – calmă acum – şi începu să caute prin casă. Se întoarse în bucătărie. Lângă cămară aveau o mână de aramă atârnată de un cui, în care prindeau liste şi mesaje, dar toate mesajele prinse acolo erau vechi. Căută în jur, pe podea, ca nu cumva vreo bucată de hârtie să se fi desprins. Se uită pe toate tejghelele şi rafturile şi, negăsind nimic, începu să caute în tot felul de unghere şi locuri neverosimile: în baie, sub pernele canapelei, în buzunarele puloverelor Juliei. În cele din urmă, simți că toată această căutare se apropie de panică sau manie. Din nou, vocea aceea josnică se făcu auzită, arătându-i că iat-o cum stă şi scormoneşte prin tot felul de locuri prăfuite ca o imbecilă, când în tot acest timp Julia era cu Ursula Waring sau cu altă femeie, râzând numai trântindu-se la ea...

Până la urmă trebui să respingă vocea. Ca şi cum ai presa arcul unui hopa-mitică care rânjeşte. Dar ea refuza să cedeze unor astfel de gânduri. Era ora şapte seara a unei zile obişnuite şi-i era foame. Totul era absolut în regulă. Julia ieşise, fără să se aştepte să-ntârzie atât. Întârziase, asta-i tot. Pentru Dumnezeu, oamenii întârzie tot timpul! Se decise să pregătească cina. Adună ingredientele pentru o

plăcintă ciobănească. Îşi zise că, până ce plăcinta va fi pusă la cuptor, Julia va fi acasă.

Asculta radioul în timp ce gătea, dar lăsă sonorul încet; şi în tot timpul în care fierse apa, prăji carnea tocată, pisă cartofii, stătu încordată, încercând s-o audă pe Julia vârând cheia în broasca uşii de la parter.

Când mâncarea fu gata, nu ştiu dacă s-o aştepte pe Juliu sau nu. O împărți în două farfurii pe care le puse în cuptor să rămână calde, spălă încet-încet vasele şi le şterse. Desigur, până o să termine, Julia o să se-ntoarcă şi se vor putea aşeza să mănânce împreună? Deja i se făcuse o foame teribilă. Când termină de spălat vasele, îşi scoase farfuria, o puse pe cuptor şi începu să ciugulească din cartofi cu o furculiță. Nu dorea decât să mănânce o bucățică-două, să-şi mai potolească foamea, dar sfârşi prin a mânca toată farfuria, în picioare, lăsând aburul să iasă pe fereastra bucătăriei, şi auzind cum bărbatul şi femeia încep din nou să se certe în curte sau să reia o veche dispută.

— *Mişcă-ți curul!*

Stătuse atât de mult în bucătăria luminoasă, încât în momentul în care intră în celelalte camere i se părură prea întunecate. Se deplasă repede dintr-o cameră în alta, aprinzând luminile. Coborî în salon şi-şi turnă un pahar de gin cu apă. Se aşeză pe canapea şi se apucă să tricoteze; tricotă cinci sau zece minute. Dar lâna părea să se agațe de degetele ei uscate. Ginul o umplea de amărăciune, o făcea neîndemânatică şi o întorcea pe dos. Aruncă lucrul şi se ridică în picioare. Se duse încă o dată în bucătărie, căutând încă, vag, un bilet. Ajunse apoi la capătul scării înguste care ducea spre biroul Juliei. Simți nevoia imperioasă de a urca acolo.

Nu avea niciun motiv, îşi zise, în timp ce urca scara, să se sfiască. De exemplu, Julia nu spusese niciodată că ar prefera să nu se atingă de biroul ei. Subiectul nu apăruse

niciodată în discuțiile dintre ele, dimpotrivă, se întâmplase ca, atunci când Julia se ducea la vreo întâlnire, să-i telefoneze şi s-o roage: „Îmi cer scuze, Helen, am fost idioată şi am uitat o hârtie. Vrei să dai fuga în camera mea şi s-o cauți?”. Asta demonstra că nici nu-i trecea prin minte să se supere dacă Helen îi căuta prin sertare, deşi sertarele aveau chei care nu erau niciodată întoarse în broască.

Totuşi, avea sentimentul că o incursiune în biroul Juliei, în absența ei, era ceva făcut pe furiş, deranjant. Ca şi cum, copil fiind, te-ai duce în dormitorul părinților, cu suspiciunea că acolo se petrec tot felul de lucruri – precise, de neghicit, nu te priveau, dar, în acelaşi timp, erai exclusă... Cel puțin, nu simțea Helen. Se simțea astfel acum, în timp ce stătea în picioare în cameră, fără să mişte hârtiile sau să tragă cu ochiul, prudent, în plicurile deschise, stătea doar în mijlocul încăperii şi se uita în jur.

Camera ocupa aproape tot spațiul podului. Era umbroasă, liniştită, cu tavanul în pantă – o adevărată mansardă de Meriitor, aşa glumeau ele. Pereții erau zugrăviți într-un măsliniu pal, covorul era unul veritabil turcesc, uşor ros. Biroul, ca al unui director de bancă, şi scaunul turnant se udau în fața uneia dintre ferestre, iar în fața alteia era o canapea din piele învechită – pentru că Julia scria după rum îi venea cheful, şi între aceste momente mai ațipea nau citea. Pe o masă de la capătul canapelei erau ceşti şi pahare murdare, o farfurioară cu resturi de biscuiți, o scrumieră şi scrum. Ceştile şi chiştoacele de țigară aveau dâre din rujul Juliei. Un pahar mare avea o pată lăsată de degetul ei mare. Pretutindeni, de fapt, erau urme ale Juliei – lire din părul ei negru pe pernele canapelei şi pe podea, espadrilele aruncate sub birou, un fragment de unghie lângă coşul de hârtii, o geană, pudră căzută de pe obrajii ei.

Dacă aş auzi, îşi zise Helen, *că Julia a murit azi, aş veni nici, la fel ca acum, şi toată mizeria asta ar fi motiv de*

tragedie. Dar în acel moment îşi plimba privirea de la un obiect la altul şi simțea cum o încearcă, iritând-o, un amestec de emoții neliniştitoare: dragoste, enervare, frică. Se gândi le modul acela aleatoriu în care scria Julia în garsoniera din Mecklenburgh Square, pe care i-o descrisese lui Viv, azi, pe scara de incendiu. Îşi aminti cum stătea întinsă pe divan în timp ce Julia lucra la o masă delabrată la lumina unei singure lumânări – mâna ei odihnindu-se pe pagină părea că leagănă flacăra, palma – o oglindă, iar fața ei frumoasă – luminată... Apoi, în cele din urmă, venea în pat, după ore de scris, şi se întindea obosită, dar fără somn, distrasă şi distantă. Uneori Helen îi punea mâna pe frunte şi i se părea că simte cuvintele care se înghesuiau şi bâzâiau ca albinele în dosul ei. Nu se supăra. Îi plăcea chiar. Pentru că, la urma urmelor, romanul era *doar* un roman, oamenii din el nu erau reali, ea, Helen, era reală, ea care putea sta lângă Julia şi-i atingea fruntea...

Se apropie de biroul Juliei. Ca toate lucrurile ei, era dezordonat, sugativa încărcată cu prea multă cerneală, o cupă cu bonuri de trezorerie răsturnată, un teanc de hârtii şi plicuri, batiste murdare, coji de măr şi panglici de maşină. În mijloc tronau caietele albastre şi ieftine, Century. Pe copertă scrisese *Bolnavi 2*: conținea planul romanului la care lucra acum, un roman a cărui acțiune se desfăşura într-un sanatoriu particular, şi al cărui titlu era *Să te îmbolnăveşti şi să mori.* Helen avusese ideea titlului. Cunoştea toate cheile intrigii complicate. Deschise caietul şi mâzgălelile aparent criptice – *Inspectorul B către Maidstone – verifică RT* şi *sora Pringle – sirop*, *nu ac!* – îi erau perfect clare. Nu exista nimic de neînțeles aici. Era ceva la fel de obişnuit şi familiar ca propria-i față asimetrică.

De ce, atunci, i se părea că Julia se depărtează de ea? Se gândi în timp ce se apropia tot mai mult de astfel de obiecte. Şi unde naiba era Julia acum? Mai deschise o dată caietul şi

căută cu disperare, dând paginile, indicii. Ridică o batistă stropită cu cerneală şi o scutură. Căută sub sugativă. Deschise sertare. Ridica o foaie de hârtie, un plic, o carte...

Sub carte era *Radio Times* de acum două săptămâni deschis la articolul despre Julia.

URSUL A WARING prezintă noul roman captivant al Juliei Standing...

Şi, desigur, acolo era şi mica fotografie. Julia se dusese la un tip din Mayfair s-o facă, şi Helen mersese cu ea „aşa, să se amuze”. După-amiaza însă nu fusese deloc amuzantă. Helen se simțise ca o şcolăriță prost îmbrăcată, însoțind o prietenă frumoasă la coafor... îi ținuse geanta Juliei în timp ce fotograful o aranja şi se învârtea în jurul ei, trebuind să privească în timp ce îi dichisea părul, îi înclina bărbia, îi lua mâinile în ale lui, pentru a le aranja mai frumos. Pozele, aşa cum au ieşit, arătau bine, deşi Julia pretindea că nu îi plăceau; arăta fantastic în ele, dar nu atât de fantastic, se gândi Helen, pe cât era, în realitate, fără să facă niciun efort – cum stătea tolănită acasă, să zicem, în pantalonii necălcați şi cămăşile peticite. O făceau să pară *numai bună de măritat* – Helen nu găsea o expresie mai potrivită. Şi se gândi, disperată, la câți oameni obişnuiți luaseră *Radio Times* şi îl deschiseseră la poza Juliei şi-şi ziseseră nepăsători, admirativ: „Ce femeie frumoasă!”; şi-i imagină ca pe o multitudine de degete josnice, frecând imaginea de pe o monedă, sau ca pe nişte păsări certărețe, care ciuguleau din Julia, luând-o fărâmă cu fărâmă...

Se bucurase în secret când numărul acela se învechise şi fusese înlocuit cu altul. Acum însă se uita la revistă – la poza Juliei, la numele Ursul ei Waring – şi toată vechea ei nelinişte reveni, de parcă ar fi fost ceva nou. Se ghemui, închise ochii şi-şi aplecă fruntea până atinse marginea biroului Juliei; îşi întoarse fața până când muchia îi intră în carne şi o răni. *Aş îndura şi mai multă durere*, se gândi ea,

în timp ce făcea acest lucru, *pentru a fi sigură de Julia*! Se gândi la toate lucrurile la care ar renunța bucuroasă – vârful unui deget, un deget de la picior, o zi de la capătul vieții ei. Se gândi că ar trebui să existe un sistem – un gen de sistem medieval – prin care oamenii ar putea dobândi lucrurile pe care şi le doreau cu pasiune prin flagelare sau însemnare cu fierul roşu sau tăiere. Aproape îşi dorea ca Julia să aibă un eşec. Se gândi la cuvinte: *Aş vrea să dea greş*! Ce tipă mizerabilă era! Cum naiba de ajunsese în halul ăsta? Într-o situație în care să-şi dorească asemenea lucruri în legătură cu Julia? *Dar asta se întâmplă*, îşi spuse ea nefericită, *doar pentru că o iubesc*...

Imediat ce rosti cuvintele astea, auzi zăngănitul cheii Juliei în broasca de la uşa principală. Se ridică în picioare, stinse lumina şi se grăbi să ajungă jos; intră în bucătărie şi îşi făcu de *lucra* la chiuvetă, deschizând robinetul, umplând un pahar cu apă şi apoi golindu-l. Se gândea: *Nu face caz de asta*. *Totul e-n regulă. Comportă-te natural. Fii calmă.*

Apoi Julia veni lângă ea şi o sărută; mirosea a vin şi fum de țigară, arăta îmbujorată şi mulțumită. Şi apoi inima – cu toate că încerca disperată să o împiedice – inima i se închise strâns, ca o cursă de şoareci.

— Iubito! îmi pare rău, zise Julia.

— De ce îți pare rău? o întrebă Helen cu răceală.

— E atât de târziu! Am vrut să mă întorc mult mai devreme. Nici nu mi-am dat seama.

— Unde ai fost?

Julia se depărtă şi zise lejer:

— Am fost cu Ursula, atât. M-a invitat la ceai. Într-un fel, ştii şi tu cum se întâmplă, ceaiul s-a transformat în cină.

— Ceai?

— Da, zise Julia.

Se îndreptă spre hol scoțându-şi pardesiul şi pălăria.

— Nu-ți stă în fire să-ți întrerupi ziua de lucru aşa.

— Ei, am lucrat o grămadă mai devreme. Am lucrat ca o furie, de la nouă până la patru! Când a sunat Ursula, mi-am zis...

— Eu te-am sunat la două fără zece. Lucrai deci?

O clipă, Julia nu răspunse. În cele din urmă ieşise din hol:

— Două fără zece? Câtă exactitate! Probabil că asta făceam.

— Nu-ți aminteşti ca telefonul să fi sunat?

— Probabil că eram jos.

Helen o înfruntă.

— Dar telefonul Ursulei Waring l-ai auzit.

Julia îşi aranja părul în oglinda din hol. Îi spuse cu un aer răbdător:

— Helen, nu face asta. Se întoarse şi o privi pe Helen, încruntându-se. Ce ai pățit la frunte? E toată roşie. Uite, aici.

Veni spre Helen cu mâna întinsă. Helen i-o lovi şi o îndepărtă.

— Nu ştiam unde dracu' eşti! Nu puteai să-mi laşi un bilet măcar?

— Nu mi-a trecut prin minte să-ți las un bilet. Nu-ți imaginezi, atunci când ieşi să iei prânzul...

Helen se năpusti la ea:

— Prânzul? Deci nu ceaiul!

Obrajii îmbujorați ai Juliei deveniră şi mai roz. Plecă fruntea şi trecu pe lângă Helen, ducându-se în dormitor.

— Am spus *prânz* ca un exemplu. Pentru Dumnezeu!

— Nu te cred, zise Helen urmând-o. Cred că ai stat cu Ursula Waring toată ziua. Niciun răspuns. Ei, aşa a fost?

Julia se dusese la măsuța de toaletă şi-şi luase o țigară. Sesizând tonul agresiv al lui Helen, se opri cu țigara la buze, îşi îngustă ochii şi clătină din cap de parcă ar fi fost dezgustată şi nu i-ar fi venit să creadă.

— Oare aşa ceva chiar m-a măgulit cândva? Vreodată? Se întoarse, scăpără un chibrit şi-şi aprinse cu răceală ţigara. Când se întoarse, figura i se schimbase, devenise nemişcată de parcă ar fi fost sculptată în marmură colorată sau într-o bucată de lemn fără niciun nod. Îşi luă ţigara de la gură şi-i spuse pe un ton egal, ca un avertisment: Nu face asta, Helen.

— Ce să nu fac? întrebă Helen, de parcă ar fi fost contrariată. Dar o parte din ea se temea, se făcuse mică în faţa cuvintelor, total ruşinată de monstrul din ea. Ce să nu fac, Julia?

— Nu începe cu chestiile astea – Iisuse! N-o să stau aici să ascult.

Îşi făcu loc, împingând-o pe Helen, şi se întoarse în bucătărie.

Helen se duse după ea.

— Nu stai, vrei să zici, ca să nu-mi dai voie să te prind cu vreo minciună. Ţi-am pregătit cina, dar bănuiesc că n-ai nevoie. Presupun că Ursula Waring te-a dus la un restaurant şic. Plin cu tipi de la BBC, cred. Ce minunat pentru tine! A trebuit să cinez de una singură. Am stat aici, lângă cuptorul ăsta blestemat, şi am mâncat cu şorţul pe mine.

Privirea aceea dezgustată reapăru pe faţa Juliei, dar de data asta râse.

— Ei, dar, pentru Dumnezeu, de ce ai făcut aşa ceva? o întrebă ea.

Helen habar n-avea. Acum i se părea absurd. Măcar de-ar fi putut râde împreună cu Julia. Măcar de-ar fi putut spune: *O, Julia, ce ridicolă sunt*! Se simţi ca o fiinţă care căzuse peste bordul unui vapor. O privi pe Julia cum îşi fumează ţigara, punând ceainicul la fiert: era ca şi cum ar fi urmărit nişte oameni făcând lucruri obişnuite, plimbându-se în voie, sorbind din băuturi, pe puntea unui vapor. Mai era timp, se

gândi ea, să ridice mâna şi să strige *Ajutor*! Mai era timp ca vaporul să se-ntoarcă s-o caute şi s-o salveze...

Dar ea nu strigă, şi în clipa următoare timpul se scurse; vaporul aluneca din ce în ce mai repede, iar ea era singură şi neajutorată pe tipsia cenuşie a mării. Începu să se zvârcolească. Începu să urle. Vorbea cu un şuierat nebunesc, îi convenea Juliei, zise ea. Julia făcea tot ce poftea. Dacă Julia credea că Helen nu ştia de ce era în stare, pe la spatele ei, când era ea la serviciu... Dacă Julia credea că-şi putea bate joc... Helen ştiuse din momentul în care ajunsese acasă că Julia ieşise cu Ursula Waring! Îşi imagina Julia că...? Şi aşa mai departe. Înainte îl împinsese la loc pe acel hopa-mitică josnic. Acum sărise din nou şi vocea lui se confunda cu a ei.

Între timp, Julia mergea țeapănă prin bucătărie, pregătind ceaiul. „Nu, Helen”, rostea ea, fără chef, din când în când, „nu a fost aşa”, sau: „nu fi ridicolă, Helen”.

— Oricum, când ați aranjat? o întrebă Helen acum.

— Sfinte Dumnezeule! Ce?

— Acest rendez-vous cu Ursula Waring.

— Rendez-vous! M-a sunat în timpul dimineții. Mai contează?

— Se pare că da, dacă tot încerci să te strecori şi să te furişezi. Dacă trebuie să mă *minți...*

— Ei bine, la ce te aştepți? strigă Julia, pierzându-şi cumpătul în cele din urmă, trântind ceaşca astfel încât ceaiul se vărsă. Pentru că ştiam c-o să reacționezi aşa! Răstălmăceşti totul. Te aştepți să mă simt vinovată. Mă simt vinovată chiar – o, Doamne! Chiar şi față de mine! Îşi coborî vocea, rămânând atentă, în toiul răbufnirii furiei, la cuplul de la parter. Apoi continuă: Dacă se întâmplă să mă întâlnesc c-o femeie, să mă împrietenesc cu cineva – sfinte Dumnezeule! Ieri m-a sunat Daphne Rees. M-a invitat la masă – la un prânz obişnuit! – şi am refuzat-o, i-am spus că

sunt prea ocupată, pentru că ştiam că *tu* îți vei imagina tot soiul de lucruri. Phyllis Langdale mi-a scris acum o lună. Nu, nu ştiai asta, nu-i aşa? Mi-a spus ce plăcut ar fi să ne întâlnească pe amândouă la o cină la Caroline. M-am gândit să-i răspund şi să-i spun ce scandal până la cer mi-ai face în taxi, la întoarcerea acasă! Ce mai scrisoare ar fi fost *asta*! „Dragă Phyllis, mi-ar plăcea la nebunie să bem ceva împreună cândva, dar vezi, prietena mea este, cum se spune, genul de om ros de gelozie. Dacă ai fi căsătorită, sau teribil de urâtă, sau infirmă, lucrurile ar sta altfel, îndrăznesc să spun. Dar cu o femeie celibatară, chiar vag atractivă – draga mea, nu aş putea risca! Chiar dacă fata n-ar fi homo; se pare că sunt atât de irezistibilă, încât chiar de n-ar fi o lesbiană înveterată în momentul în care va sta cu mine şi vom bea un cocktail de gin cu vermut, o să devină lesbiană când se va ridica să plece”

— Taci! zise Helen. Mă faci să par nebună! Nu sunt nebună. Ştiu cum eşti, ce zace în tine. Te-am văzut cum te porți cu femeile...

— Crezi că mă interesează alte femei? râse Julia. Iisuse, măcar de-ar fi aşa!

Helen o privi.

— Ce vrei să zici?

Julia întoarse capul.

— Nimic. Nimic, Helen. Mereu mă uimeşte faptul că tocmai tu ai fixația asta cretină. Te deranjează cumva aventurile? E ceva legat – ştiu şi eu – de catolicism? Depistezi uiți practicanți atunci când tu însuți o practici?

Îi întâlni privirea lui Helen şi, din nou, se uită în altă parte. Rămaseră nemişcate şi tăcute o vreme.

— Mişcă-ți curul, zise Helen.

Se răsuci şi se întoarse jos, în salon.

Rostise aceste cuvinte liniştită şi păşise cu calm, dar violența propriilor sentimente o înfiorase. Nu se putea aşeza,

nu se putea linişti. Bău restul ginului cu apă şi-şi mai turnă un pahar. Îşi aprinse o țigară – dar o stinse aproape instantaneu. Stătea lângă şemineu, tremurând; îi era teamă că în clipa următoare ar putea să se pună pe urlat şi să se învârtească înnebunită prin casă, trântind cărțile din rafturi, sfâşiind pernele. Credea că-şi putea, foarte uşor, pune mâna în păr şi să înceapă să-l smulgă. Dacă i-ar fi dat cineva un cuțit, şi l-ar fi înfipt în piept.

Peste o clipă o auzi pe Julia urcând în biroul ei şi închizând uşa. Apoi se făcu linişte. Ce făcea oare? Ce putea face încât să închidă uşa în felul ăsta? Poate că vorbea la telefon... Cu cât se gândea mai mult, cu atât mai convinsă era că asta făcea Julia. O suna pe Ursula Waring – îi telefona să i se plângă, să râdă, să mai aranjeze vreo întâlnire... Era groaznic, se gândi Helen, să n-ai cum să ştii! Nu mai suporta. Se furişă diabolic până în capul scărilor, îşi ținu răsuflarea, încercând să audă.

Apoi se surprinse în oglinda din hol şi-şi văzu fața roşie şi crispată şi i se făcu silă. Sila era mai rea ca orice. Îşi acoperi ochii şi se întoarse în salon. Nici nu-i trecea prin cap să se ducă la Julia. I se părea firesc ca Julia s-o urască, să vrea să nu o vadă; de fapt, se ura pe sine, şi-şi dorea să se lepede de propria ei piele. Se simțea ca-ntr-o capcană, sufocată. Rămase aşa o clipă, neştiind ce să facă, apoi se duse la fereastră şi dădu la o parte perdeaua. Privi strada, grădina, casele cu fațadele lor din stucatură ciobită. Vedea o lume prefăcută, gata s-o înşele şi să-şi bată joc de ea. O femeie şi un bărbat care treceau ținându-se de mână, zâmbind:

I se păru că au neapărat un secret, o cale spre siguranță, calm şi încredere, pe care ea le pierduse.

Se aşeză şi stinse lampa. Jos, la subsol, bărbatul, femeia şi fiica lor strigau dintr-o cameră în alta; fetița pusese un disc, repetând la nesfârşit aceeaşi melodie pentru copii care se bloca din când în când. Dinspre camerele de sus nu se

auzise niciun sunet până când, la ora zece şi ceva, uşa Juliei se deschise şi ea coborî încet la bucătărie. Helen îi urmări mişcările cu o exactitate terifiantă: o auzi cum se duce spre bucătărie şi apoi spre dormitor şi înapoi, o văzu cum coboară la toaletă, cum se duce în baie, se spală, o văzu urcând din nou în dormitor, stingând lumina în spate, o auzi cum se deplasează pe podeaua scârțâitoare în timp ce se dezbracă şi apoi cum se urcă în pat. Nu încercă să-i adreseze o vorbă lui Helen sau măcar să vină în salon, dar nici Helen n-o chemă. Uşa dormitorului era împinsă, dar nu închisă: lumina veiozei iradie pe scară cam un sfert de oră, apoi se stinse.

Casa era cufundată total în întuneric, iar întunericul şi tăcerea o făceau pe Helen să se simtă mai rău ca niciodată. Nu avea decât să întindă mâna spre butonul lămpii sau al radioului să schimbe atmosfera locului, dar nu o putea face; se simțea izolată de obiceiurile şi obiectele cotidiene. Mai stătu o vreme, apoi se ridică în picioare şi începu să meargă cu paşi rari. Gestul semăna cu acela al unei actrițe într-o piesă, cu felul în care aceasta ar putea comunica starea de disperare sau demență, şi nu avea nimic autentic în el. Se aşeză pe podea, îşi trase picioarele sub ea şi-şi sprijini fața pe brațe – nici poza asta nu avea nimic autentic în ea, dur rămase aşa aproape douăzeci de minute. *Poate că Julia o să coboare şi o să mă vadă zăcând pe podea*, se gândi ea, în timp ce stătea acolo; apoi îşi zise că, dacă nu venea, cel puțin îşi va da seama de natura extremă a stării în care se afla Helen.

Apoi văzu că nu va face decât o figură absurdă. Se ridică, li era frig şi se simțea încordată. Se duse la oglindă. Era absolut descurajant să te uiți la tine într-o oglindă dintr-o cameră întunecată; totuşi venea puțină lumină de la felinarul din stradă şi observă că obrazul şi brațul gol aveau semne roşii şi albe, mici urme în carne de unde stătuse pe

covor. Cel puțin aceste semne îi dădeau un strop de satisfacție. Deseori îşi dorise ca gelozia ei să ia forme fizice; în momente ca acesta se gândise *O să mă ard* sau *O să mă tai.* Pentru că o arsură sau o tăietură putea fi arătată, îngrijită, ne putea cicatriza sau vindeca, ar fi un fel de emblemă jalnică, dar, oricum, ar fi *acolo,* pe suprafața trupului ei, şi nu ar roade-o din interior. Îi reveni ideea că s-ar putea răni cumva. Era un fel de soluție la problemă. *N-o* s-o *fac*, îşi zise, *ca o fătucă isterică. N-o s-o fac pentru Julia, sperând că va veni şi mă va surprinde. N-o să zac pe podeaua salonului. O voi face pentru mine, ca pe un secret al meu.*

Nu-şi îngădui să mediteze la cât de jalnic ar fi acest secret. Se duse liniştită în bucătărie şi luă o mică trusă din dulap şi coborî în baie, închise uşa fără zgomot şi trase zăvorul, apoi aprinse lumina şi dintr-odată se simți mai bine. Lumina era puternică şi rece, ca acelea pe care le vedeai în sălile de operație din filme; chiar şi suprafețele albe ale căzii şi chiuvetei creau un anume aer clinic, un sentiment al eficienței, chiar al datoriei. Nu semăna deloc cu o fătucă isterică. Îşi revăzu fața în oglindă şi culoarea stacojie îi dispăruse; părea absolut rațională şi calmă.

Se apucă să lucreze, de parcă ar fi planificat întreaga operație dinainte. Deschise trusa şi scoase o cutie îngustă de crom în care se afla aparatul de ras pe care ea şi Julia îl foloseau când se rădeau pe picioare. Scoase aparatul, îl deşurubă, ridică micul capac din metal şi luă lama. Cât de subțire era şi cât de flexibilă! De parcă nu țineai nimic în mână – o capsulă, o fisă dintr-un joc, un timbru poştal. Singura ei preocupare era unde ar putea să taie. Îşi privi brațele; se gândi că poate ar fi bine să taie în mijlocul brațului, unde carnea era mai moale şi se presupunea că o să cedeze mai uşor. Se gândi apoi la stomac, din aceleaşi motive. Nu dădu atenție încheieturii mâinii, gleznelor sau

fluierelor picioarelor, şi nici unei alte părți de acest gen. În cele din urmă se opri la interiorul pulpei. Ridică un picior pe marginea rece şi curbă a căzii, dar i se păru că poziția era prea încordată; mări deschizătura piciorului şi îl propti de peretele din spate. Îşi trase fusta şi se întrebă dacă nu e cazul s-o vâre în chiloți, se gândi chiar s-o scoată. Dacă o pătează de sânge? Nu ştia la ce cantitate de sânge să se aştepte.

Pulpa era palidă, crem, în comparație cu albul căzii, şi sub mâna ei i se păru enormă. Nu o contemplase aşa niciodată înainte, şi fu izbită de cât de anodină era. Dacă ar fi văzut-o separat, nu şi-ar fi dat seama că era un membru care împlinea o funcție. N-ar fi putut să spună că era a ei.

Îşi puse o mână pe picior pentru a întinde carnea între degetul mare şi celelalte; mai ascultă o dată să se asigure că nu era nimeni în hol care s-o poată auzi, apoi apropie marginea lamei de piele şi tăie. Tăietura era superficială, dar infinit de dureroasă – o simți de parcă ar fi păşit prin apă înghețată, ca pe un şoc oribil în inimă. O clipă se retrase, apoi încercă a doua oară. Senzația era aceeaşi. Pur şi simplu i se tăie răsuflarea. *Mai fă-o o dată, dar mai iute*! Îşi zise, dar subțirimea şi flexibilitatea metalului, care înainte aproape că o atrăseseră, i se părură respingătoare în comparație cu grăsimea elastică a pulpei. Tăietura era prea exactă. Crestăturile pe care şi le făcuse se umpleau cu sânge, iar acesta se ridica încet totuşi – de parcă s-ar fi împotrivit – şi părea că se întunecă şi se coagulează instantaneu. Marginile cărnii se închideau deja; puse lama jos şi le deschise. Sângele începu să curgă ceva mai repede. În cele din urmă, se revărsă şi începu să se împrăştie dezordonat, îl urmări o vreme; îşi trase încă de două-trei ori carnea din jurul tăieturilor pentru a impulsiona sângele să curgă, apoi îşi curăță piciorul, cât putu mai bine, cu o batistă umedă.

Se alesese cu două linii scurte, roşu-aprins, care ar fi putut fi făcute de ghearele jucăuşe ale unei pisici.

Se aşeză pe marginea căzii. Şocul tăieturii, se gândi ea, produsese o schimbare în ea, un fel de schimbare chimică: îşi simțea mintea nefiresc de limpede, de vie şi purificată. Nu mai era sigură că făcea un lucru realmente sănătos şi rațional; nu i-ar fi plăcut absolut deloc dacă Julia sau vreo prietenă dădea peste ea în timp ce o făcea. Ar fi murit de jenă! Şi totuşi... Nu-şi dezlipi ochii de la liniile roşietice, privindu-le pe jumătate perplexă, pe jumătate cu admirație. *Eşti o proastă fără scăpare*, se gândi ea aproape veselă. În <: ole din urmă luă lama, o spălă, o înşurubă la loc sub capacul metalic şi puse aparatul la loc în cutie. Stinse lumina, aşteptă ca ochii să i se obişnuiască încet cu întunericul, apoi trecu în hol şi urcă spre dormitor.

Julia stătea întinsă pe o parte, cu spatele la uşă şi cu fața cufundată în întuneric, iar părul ei era negru, intens, în comparație cu albul pernei. Nu-ți puteai da seama dacă doarme sau e trează.

— Julia, spuse Helen încet.

— Ce? zise Julia după o clipă.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău. Mă urăşti?

— Da.

— Nu mă urăşti tu cât mă urăsc eu.

Julia se întoarse pe spate.

— O spui ca pe o consolare?

— Nu ştiu, zise Helen.

Se apropie şi-şi trecu degetele prin părul Juliei.

Julia se cutremură.

— Ai mâna ca de gheață. Nu mă atinge! Îi dădu la o parte mâna. Pentru Dumnezeu, de ce eşti atât de rece? Unde-ai fost?

— În baie. Nicăieri.

— Urcă-te în pat, nu crezi că-i mai bine?

Helen se depărtă să se dezbrace, să-şi scoată agrafele din păr şi să-şi tragă pe ea cămaşa de noapte. Făcu toate aceste gesturi temătoare, ca şi cum ar fi încercat să se furişeze.

— Eşti atât de rece! zise din nou Julia, în momentul în care se urcă în pat lângă ea.

— Îmi pare rău, spuse Helen. Nu observase cât de rece era înainte, dar acum, simțind căldura trupului Juliei, începu să tremure. Îmi pare rău, spuse ea încă o dată.

Auzea clănțănitul dinților în creier. Încercă să se oprească, dar tremuratul deveni şi mai puternic.

— Dumnezeule! zise Julia, dar puse un braț în jurul lui Helen şi o trase mai aproape de ea. Era îmbrăcată într-o pijama bărbătească în dungi: mirosea a somn, a paturi nestrânse, a păr nespălat – dar într-un mod plăcut, savuros. Helen se întinse lângă ea şi închise ochii. Se simțea istovită, golită. Se gândi la seara care trecuse şi i se păru uimitor cum doar câteva ore pot adăposti atâtea stări distincte de violență.

Poate că Julia gândea la fel. Ridică o mână şi-şi frecă fața.

— Ce seară ridicolă! zise ea.

— Chiar mă urăşti, Julia?

— Da. Nu, nu cred.

— Nu mă pot abține, spuse Helen. Pur şi simplu nu mă mai recunosc când sunt aşa. Ca şi cum...

Dar nu putea explica; niciodată nu putea. De fiecare dată i se părea un gest copilăresc. Nu o putea face pe Julia să înțeleagă cât era de oribil să ai în tine drăcuşorul ăla înnebunitor, dur, care sărea şi te consuma, şi cât de obositor era să-l înghesui la loc în pieptul tău după ce-şi făcea numărul; cât de înspăimântător era să-l simți acolo, cum trăieşte în interiorul tău, aşteptând momentul pentru a sări din nou...

— Te iubesc, Julia.

Era tot ce putea să spună.

— Proasto. Hai, culcă-te, răspunse Julia.

După asta nu-şi mai spuseră nimic. Julia stătu o vreme încordată, dar curând membrele i se destinseră şi respirația îi deveni profundă şi rară. O dată, ca şi cum ar fi fost speriată de un vis, tresări puternic, ceea ce o făcu şi pe Helen să tresară, dar apoi se cufundă într-un somn profund. Pe stradă se auzeau voci. Cineva alerga şi râdea pe trotuar. În casa de alături, un ştecher era tras din priză, o fereastră se lovi scârțâind de cadru şi fu închisă cu zgomot.

Julia se agită din nou în somn, neliniştită încă o dată de vise. Pe cine oare visa? Se întrebă Helen. Nu pe Ursula Waring, la urma urmelor. *Dar nici pe mine*, se gândi Helen. Acum, fiind trează, purificată, văzu totul cu claritate: cum Julia a stat în oraş până târziu, când ar fi putut lăsa un bilet, când i-ar fi fost atât de uşor să procedeze altfel, să o facă în secret sau deloc... *Nu face asta, Helen*, îi spunea Julia exasperată de fiecare dată. Dar dacă nu dorea scandal şi nervi inutili, de ce îi netezea drumul lui Helen? Probabil că le ducea dorul, pentru că ştia că, dincolo de toate astea, nu exista nimic: aer mort, vid şi inima ei uscată.

Când a încetat Julia să mă iubească? Se întreba acum. Gândul era prea înspăimântător pentru a continua şi, în plus, era epuizată. Stătu cu ochii deschişi, strânsă lângă Julia, încă simțind căldura membrelor ei, felul în care îi urca şi-i cobora respirația. Dar cu timpul îşi schimbă poziția şi se depărtă.

Când mâna îi alunecă peste pijamaua de bumbac a Juliei, gândul îi zbură în altă parte – la o prostioară – îi reveni în minte o pijama pe care o avusese cândva, în timpul războiului, şi pe care o pierduse. Era o pijama din satin de culoarea perlei: cea mai frumoasă pijama, îi părea acum, în timp ce stătea singură şi neatinsă în întuneric, lângă Julia; cea mai frumoasă pijama pe care o văzuse vreodată.

Duncan venise de la serviciu în seara aceea şi încălzise o oală cu apă, apoi o luase în camera lui, îşi dăduse jos maioul şi se spălase pe mâini, pe faţă şi pe păr... încercând să scoată mirosul de fabrică, dorind să arate cât mai bine în seara pe care-o va petrece cu Fraser.

În maiou şi pantaloni coborâse la parter să-şi lustruiască pantofii, să pună un şervet pe blatul din bucătărie şi să-şi calce o cămaşă. Cămaşa avea gulerul moale, ca acelea pe care le purta Fraser; şi, când o îmbrăcă, fierbinte încă de la fier, o lăsă descheiată la gât – aşa cum obişnuia Fraser. Se gândi să renunţe şi la briantina cu care-şi dădea pe păr. Se întoarse în dormitorul lui şi stătu în faţa oglinzii pieptănându-şi părul într-o parte şi-n alta, încercând diverse stiluri de cărare sau lăsându-l să-i cadă pe frunte... Dar părul, pe măsură ce se usca, începea să devină pufos; i se părea că seamănă cu băieţelul din reclama din *Bubbles* la săpunul Pears. Aşa că, în cele din urmă, îşi dădu cu briantină Brylereem, făcându-şi griji că întârziase prea mult, petrecând cinci sau zece minute încercând să-şi aranjeze onduleurile cu pieptănul.

Când termină, se duse jos din nou, şi domnul Mundy zise cu o veselie forţată, care suna odios:

— Pe cinstea mea! Fetele or să aibă parte de un spectacol ca lumea! La ce oră vine să te ia, fiule?

— Şapte şi jumătate, spuse Duncan timid, ca data trecută. Acolo vând o marcă mai bună de bere, zice Fraser.

Domnul Mundy dădu din cap aprobator, cu faţa crispată încă într-un zâmbet înfiorător.

— Da, mai zise el, fetele n-or să ştie ce-a dat peste ele în seara asta!

Nu-i venise să creadă când Duncan l-a adus pe Fraser acasă, în urmă cu două săptămâni. Dar nici lui Fraser nu-i venise să creadă. Toţi trei stătuseră în salon, negăsindu-şi cuvintele; în cele din urmă, intrase pisica păşind cu

inocență, şi asta i-a salvat. Au petrecut douăzeci de minute făcând-o să alerge după bucățele de sfoară. Duncan chiar stătuse pe jos şi-i arătase lui Fraser trucul acela cu pisica căţărându-se pe corpul lui. De atunci, domnul Mundy umbla ca un om rănit. Şchiopătatul i se înrăutățise şi începuse să se încovoieze. Domnul Leonard, în casa lui strâmbă de pe strada de dincolo de Lavender Hill, fusese îngrozit de schimbarea lui. Îi vorbise mai aprins ca niciodată despre necesitatea de a rezista atracției Greşelii şi Falsei Credințe.

În seara asta, imediat după ce-o să sosească Fraser, Duncan plănuia să iasă cu el cât se poate de repede. El şi domnul Mundy îşi băură ceaiul şi mâncară, apoi spălară împreună farfuriile şi, imediat ce farfuriile fură aranjate, îşi luă haina. În salon, se aşeză pe marginea scaunului, gata să sară în clipa în care o să-l audă pe Fraser bătând la uşă. Dar alese o carte să mai treacă timpul şi să pară indiferent. Cartea era una de la bibliotecă, despre argintăria veche, cu un tabel de ornamente: îşi trecu degetul în josul paginii, încercând să memoreze semnificația ancorelor, coroanelor, leilor, scaieților – ascultând cu o ureche bătaia în uşă în tot, acest timp... Şapte şi jumătate veni şi se duse. Se încorda.

Începu să-şi imagineze tot felul de nimicuri care l-ar fi putut reține pe Fraser. Şi-l imagină venind cu respirația tăiată la uşă, aşa cum venise la poartă fabricii data trecută. O să aibă fața roz, iar părul o să-i salte peste frunte, şi-o să zică: „Pearce! Te-ai plictisit să m-aştepți? Îmi pare rău! Am fost la...”. Scuzele deveniră tot mai aiuritoare pe măsură ce minutele treceau. Rămăsese blocat în metrou, simțise că turbează. Văzuse o persoană lovită de maşină şi chemase ambulanța!

La opt şi un sfert Duncan începu să se frământe, spunându-și că probabil Fraser venise, bătuse şi plecase pentru că el nu-l auzise. Domnul Mundy deschisese

aparatul de radio şi-l dăduse tare. Aşa că, pretextând că vrea să-şi ia un pahar de apă, se duse în hol şi stătu nemişcat, ciulind u rochile, ascultând paşii; apoi deschise uşor-uşor uşa din (ață şi se uită în susul şi-n josul străzii. Dar nici urmă de Naser. Se întoarse în salon, lăsând uşa deschisă. Programul de radio se schimbă, apoi îi urmă altul peste o jumătate de ură. Vechea pendulă continua să bată orele grele şi goale.

Abia la nouă şi jumătate înțelese că Fraser nu o să vină. Dezamăgirea era cumplită – dar, la urma urmelor, era obişnuit cu dezamăgirile; primul ghimpe păli, se transformă într-un sentiment stabil, gol. Lăsă cartea, fără să mai învețe tabelul. Era conştient de privirea domnului Mundy, dar nu era în stare s-o înfrunte. Iar când domnul Mundy se ridică, veni la el stânjenit, îl bătu uşor pe umăr şi zise:

— Ei. E un tip ocupat, cred. Probabil că s-a întâlnit întâmplător cu nişte prieteni. Asta s-a întâmplat, ține minte ce-ți spun!

Când domnul Mundy rosti cuvintele astea, el nu se simți în stare să răspundă. Se trezi că urăşte atingerea mâinii domnului Mundy. Domnul Mundy aşteptă, apoi se depărtă. Se duse spre bucătărie. Închise uşa salonului în urma lui, iar Duncan simți brusc aerul închis, îmbâcsit din camera mică, întunecată şi înțesată de mobilă. Avu sentimentul oribil al căderii, se vedea căzând printr-un puț îngust.

Dar panica, la fel ca dezamăgirea, se amplifică şi apoi se ul. Inse. Domnul Mundy se întoarse la timp cu o ceaşcă de cacao: Duncan i-o luă din mână şi o bău umil. Duse apoi ceaşca în bucătărie şi o spălă, răsucind-o de mai multe ori în jetul de apă rece. Luă laptele rămas în oală şi-l puse într-o farfurioară pe podea pentru pisică. Ieşi la toaletă, o clipă stătu acolo, în curte, privind cerul.

Când se întoarse în salon, domnul Mundy se învârtea prin încăpere scuturând pernele şi pregătindu-se de culcare. În

timp ce Duncan îl urmărea, începu să stingă luminile. Trecea de la una la alta. Salonul se întunecă, iar fețele din pozele de pe pereți şi bibelourile de pe polița şemineului se retraseră în umbră. Era ora zece.

Urcară împreună sus, încet, păşind rar. Domnul Mundy îl ținea pe Duncan de cot, şi sus trebui să se oprească, cu mâna încă pe brațul lui Duncan, şi să-şi recapete răsuflarea.

Când vorbi, vocea îi era răguşită.

— Vii peste câteva minute, fiule, să-mi spui noapte bună? îl întrebă el pe Duncan, fără să-l privească.

Duncan nu răspunse imediat. Stătură fără să scoată o vorbă şi simți cum domnul Mundy se încordează, de parcă i-ar fi fost frică.

— Da, spuse el atunci foarte liniştit. Bine.

Domnul Mundy dădu din cap aprobator, iar umerii îi căzură, de parcă era uşurat.

— Îți mulțumesc, fiule, zise el.

Îşi trase mâna şi o apucă încet, târându-şi picioarele pe coridor, spre dormitorul lui. Duncan intră în camera lui şi începu să se dezbrace.

Camera era mică – una de băiat, chiar încăperea în care domnul Mundy însuşi obişnuia să doarmă când era tânăr şi locuia în casa asta împreună cu părinții şi sora lui. Patul era înalt, victorian, cu măciulii de alamă lustruite la fiecare colț; odată, Duncan deşurubase una şi găsise o bucată de hârtie înăuntru, mâzgălită cu un scris de copil: *Mabel Alice Mundy douăzeci de blesteme oribile pe capu' tău de citeşti asta*! Cărțile din bibliotecă erau poveşti de aventuri, pentru băieți, cu cotoare late şi colorate. Pe polița căminului, aşezați gata de luptă, erau nişte soldați de plumb urât pictați. Dar domnul Mundy instalase şi nişte rafturi ca Duncan să-şi pună propriile obiecte pe care le cumpărase din piețe sau din magazinele de antichități. De obicei,

Duncan petrecea o vreme, înainte de a se culca, uitându-se peste cănile, ulcelele Mi ornamentele, lingurițele şi sticluțele lui, ridicându-le şi bucurându-se încă o dată de ele, gândindu-se de unde veneau i, îi cui aparținuseră.

În seara asta se uită la ele fără mare interes. Luă pentru scurt timp bucata de pipă de lut pe care o găsise pe plajă, lângă cârciuma de pe malul fluviului, atât. Se îmbrăcă încet în pijama, încheindu-şi nasturii de la bluză, apoi vârând-o îngrijit în pantaloni. Se spălă pe dinți şi se mai pieptănă o dată – altfel de data asta, lăsându-şi părul lins şi făcând n cărare ca de copil. În tot acest timp era conştient că domnul Mundy îl aşteaptă răbdător în camera de alături; și-l imagină cum stă întins, nemişcat şi drept, cu capul proptit de pernele din puf, cu păturile trase până la subsuori, cu mâinile corect împreunate, dar gata să bată uşor locul de lângă el, invitându-l, când Duncan o să intre... Nu era mare lucru. Mai nimic. Duncan se gândi la alte lucruri. Deasupra patului domnului Mundy era o poză: o scenă cu un înger conducându-i pe copii peste un pod îngust şi accidentat. Obişnuia să se uite la ea până se încheia întâlnirea lor. Se uita la pliurile complicate ale veşmântului îngerului şi la fețele victoriene ale copiilor, late şi de o inocență răutăcioasă.

Lăsă pieptănul jos şi mai luă o dată bucata de pipă din lut; de data asta o duse la gură. Era rece şi foarte netedă.

Închise ochii şi o mişcă uşor peste buze, înainte şi înapoi – bucurându-se de atingere, dar în acelaşi timp simțindu-se nefericit, conştient de fluxul stânjenitor de senzații pe care i-l evoca. Măcar de-ar fi venit Fraser! Poate că, la urma urmelor, uitase. Probabil că asta fusese, ceva banal, de fapt. *Dacă ai fi alt gen de băiat*, îşi zise el cu amărăciune, *n-ai sta aşa aici aşteptându-l să apară, te-ai duce să-l găseşti. Dacă ai fi un băiat ca lumea*, *te-ai duce acasă la el chiar acum*...

Deschise ochii şi, brusc, îşi întâlni propria privire în oglindă. Părul era pieptănat cu grijă, cu cărarea aia dreaptă şi albă, pijamaua încheiată până la bărbie, dar nu mai era un băiețel. Nu avea zece ani. Şi nici măcar şaptesprezece. Avea douăzeci şi patru de ani şi putea face tot ce poftea. El avea douăzeci şi patru, iar domnul Mundy...

Domnul Mundy, îşi zise el brusc, poate să se ducă la dracu'. De ce să nu iasă şi să-l ia pe Fraser, dacă asta dorea? Cunoştea drumul până la strada lui Fraser. Ştia chiar şi casa în care locuia, pentru că trecuse cu Fraser pe la capătul străzii şi i-o arătase!

În clipa aceea, începu să se mişte rapid. Îşi răvăşi părul, îşi puse pantalonii şi haina, trăgându-le peste pijama, nedorind să mai piardă nicio clipă scoțându-şi pijamaua. Îşi trase ciorapii şi pantofii lustruiți, se aplecă să-şi înnoade şireturile şi-şi dădu seama că mâinile îi tremurau, dar nu-i era teamă. Se simțea chiar amețit.

Probabil că pantofii făceau zgomot când mergea prin cameră. Auzi scârțâitul neliniştit al patului domnului Mundy, aşa că se hotărî să se mişte mai repede. Ieşi din cameră şi aruncă o privire pe culoar spre uşa domnului Mundy, apoi coborî în fugă. Casa era cufundată în întuneric, dar ştia drumul ca un orb, şi întinse mâna, găsi clanța fiecărei uşi, anticipă paşii pe care îi avea de făcut şi carpetele lunecoase. Nu se duse la uşa din față, pentru că ştia că dormitorul domnului Mundy avea vedere spre stradă, iar el dorea să plece mai pe ascuns. Chiar şi în toiul acestui freamăt pe care-l trăia – după ce-şi zisese că domnul Mundy, oricât de mult ținea la el, putea să se ducă dracului chiar după asta, se gândea că ar fi groaznic să privească în urmă şi să-l vadă pe domnul Mundy la fereastră, urmărindu-l cum o şterge.

Aşa că o luă prin spate, prin bucătărie şi afară, trecu de toaletă şi ajunse în capătul curții, şi numai când se trezi la

poartă îşi aminti că era încuiată cu un lacăt. Ştia unde era cheia şi s-ar fi întors în fugă s-o ia, dar nu suporta să se întoarcă, nici măcar până la sertarul din debara. Trase câteva lăzi, le puse una peste alta şi se cățără pe ele, ca un hoț, până ajunse în vârful zidului, apoi se lăsă să cadă în partea cealaltă, aterizând ca un bolovan, lovindu-se la picior şi țopăind apoi de câteva ori.

Dar brusc, sentimentul de a avea o uşă încuiată în spatele lui era minunat. Spuse cu vocea lui Alee: *Nu-i cale de întoarcere acum, D.R!*

Îşi croi drum pe străduța din spatele casei domnului Mundy şi ieşi în strada principală. Mergea deseori pe acolo, dar de data asta, în întuneric, i se părea schimbată. O luă încet, captivat de fiecare colțişor al ei: conştient de existența oamenilor din casele pe lângă care trecea, văzând luminile stinse în camerele de la parter şi altele aprinse în dormitoare sau pe coridoare, pentru că oamenii se duceau la culcare. Observă o femeie cum ridică o perdea pentru a ajunge la ivărul ferestrei: era înfăşurată în perdea ca o mireasă în vălul ei. Într-o casă modernă, o fereastră de baie era luminată şi arăta foarte limpede silueta unui bărbat în maiou: omul bău dintr-un pahar, îşi dădu capul pe spate şi îşi dați gura şi gâtul, apoi se repezi înainte şi scuipă. Duncan surprinse inelul lăsat de pahar în momentul în care fu pus pe chiuvetă, iar când bărbatul dădu drumul la robinet, auzi apa țâşnind prin conductă, împroşcând în clipa în care izbi țeava de scurgere de dedesubt. Lumea îi apăru plină de lucruri noi şi extraordinare. Nimeni nu-l provoca. Nimeni nu părea că-i dă atenție. Mergea pe străzi ca o fantomă.

Îi luă o oră să traverseze în modul acesta ireal şi fascinat Shapherd's Bush şi Hammersmith, apoi îşi încetini paşii şi deveni mai precaut, când găsi capătul străzii lui Fraser. Casele de aici erau mai impozante decât cele cu care era

obişnuit; majoritatea erau vile edwardiene din cărămidă, convertite în cabinete medicale sau cămine pentru orbi sau – cum era cazul pe strada asta – în pensiuni. Fiecare avea un nume pus deasupra intrării cu litere din plumb. Casa lui Fraser, după cum observă el când se apropie, ae numea St Day's. Pe un afiş scria: *Nu mai avem camere libere.*

Duncan se opri, ezitant, la poarta din fața unei mici grădini. Ştia că Fraser locuia la parter, pe partea stângă. Îşi amintea asta pentru că Fraser făcuse o glumă pe seama celor spuse de proprietăreasă, că ocupă camera *de jos din fund*; zicea că numai o soră medicală ar vorbi aşa. Draperiile de la fereastră erau trase. Erau vechi draperii de camuflaj, negre. Dar se vedea o linie subțire strălucitoare în locul în care Fraser nu le împreunase total. Duncan crezu că aude o voce vorbind monoton în cameră, dincolo de draperii.

Sunetul vocii îi dădu un sentiment de nesiguranță. Să zicem că domnul Mundy avea dreptate, că Fraser petrecuse seara cu nişte prieteni? Ce-ar zice dacă Duncan ar apărea în toiul discuțiilor? Ce fel de oameni erau prietenii lui? Duncan îşi imagină nişte indivizi de la universitate, tineri deştepți cu pipe şi ochelari şi cravate tricotate. Apoi îi veni un gând şi mai nefericit. Îşi imagină că Fraser e cu o fată. O văzu foarte precis: solidă, grasă şi rumenă, cu un râs batjocoritor, cu buze roşii şi umede şi cu o respirație care mirosea a sherry.

Până să aibă acea viziune oribilă, avusese de gând să meargă la uşa principală, ca un musafir obişnuit, şi să sune. Acum, pentru că devenise nervos, tentația de a merge în vârful picioarelor până la fereastră şi să tragă repede cu coada ochiului înăuntru îl ademenea şi mai mult. Aşa că trase zăvorul de la poartă, o deschise şi o închise la loc fără zgomot. Merse pe potecă, apoi îşi croi drum spre fereastră, printre tufele foşnitoare. Cu inima zvâcnindu-i puternic, îşi lipi fața de geam.

Îl văzu imediat pe Fraser. Era într-un fotoliu, în capătul camerei, dincolo de pat. Nu era îmbrăcat decât în cămaşă, şi stătea cu capul dat pe spate; lângă el se afla o masă cu hârtii în dezordine, pipa într-o scrumieră, un pahar şi o sticlă ce părea a fi de whisky. Stătea destul de nemişcat, de parcă ar fi moțăit, deşi vocea pe care Duncan o auzise înainte continua pe acelaşi ton monoton... în acel moment, în locul vocii se auzi o melodie, iar Duncan îşi dădu seama că venea de la un radio, asta era tot. Se pare că muzica îl trezise pe Fraser. Se ridică în picioare şi-şi frecă fața. Traversă camera şi ieşi din conul vederii lui Duncan, iar sunetul fu curmat brusc. În timp ce mergea, Duncan observă că-şi scosese pantofii. Avea găuri în ciorapi care lăsau să i se vadă degetele cu unghiile netăiate.

Această imagine a găurilor şi unghiilor îi dădu curaj lui Duncan. Când Fraser se întoarse la fotoliu, intenționând să se cufunde din nou în el, Duncan bătu în geam.

Fraser se opri brusc şi întoarse capul, încruntându-se, căutând sursa sunetului. Privi spațiul liber dintre draperii – şi lui Duncan i se păru că se uită direct în ochii lui, dar nu-l putea vedea. Senzația era descurajantă. Din nou, Duncan se simți ca o fantomă, dar sentimentul era mai puțin plăcut.

(şi ridică mâna şi bătu mai tare – şi asta îl făcu pe Fraser na traverseze camera, să pună mâna pe draperie şi s-o tragă.

Când îl zări pe Duncan, rămase uluit.

— Pearce! zise el. Dar apoi tresări şi se uită rapid la uşa dormitorului. Apăsă cârligul şi ridică încet fereastra, ducându-şi un deget la buze.

— Încet. Cred că proprietăreasa e în hol. Ce naiba cauți aici? Eşti bine?

— Da, zise Duncan liniştit. Am venit să te caut. Te-am aşteptat acasă la domnul Mundy. De ce n-ai venit? Te-am aşteptat toată seara.

Fraser avea o privire vinovată.

— Îmi pare rău. A trecut timpul pe lângă mine. Apoi s-a făcut târziu şi... Făcu un gest de neajutorare. Nu ştiu.

— Te-am aşteptat, repetă Duncan. Credeam că probabil *[i* s-a întâmplat ceva.

— Îmi pare rău. Chiar îmi pare. Nu mi-a trecut prin minte c-o să vii şi-o să mă găseşti! Cum ai ajuns aici?

— Am mers pe jos.

— Ți-a dat voie domnul Mundy?

— Domnul Mundy nu mă poate opri! zise Duncan pe un ton sfidător. Am luat-o pe străzi.

Fraser îl cercetă, uitându-se la haină, şi se încruntă din nou, dar apoi zâmbi.

— Eşti îmbrăcat în pijama!

— Ei, şi? spuse Duncan, atingându-şi gulerul cu timiditate. Ce-i rău în asta? O să economisesc timp.

— Ce?

— O să economisesc timp mai târziu, când o să mă duc la culcare.

— Eşti nebun, Pearce!

— Tu eşti ăla nebun. Miroşi a băutură. Puți groaznic! Ce-ai făcut?

Dar, derutat, Fraser începuse să râdă.

— Am fost cu o fată, zise el.

— Ştiam eu c-asta era! Ce fată? Ce-i atât de amuzant?

— Nimic, zise Fraser, dar râdea în continuare. E vorba de fată.

— Ei, ce-i cu ea?

— Vai, Pearce. Fraser îşi şterse buzele şi încercă să vorbească mai serios. E vorba de sora ta, spuse el.

Duncan se holbă la el şi, brusc, i se făcu frig.

— Sora mea! Ce tot vorbeşti? Nu vrei să zici c-ai fost cu Viv?

— Ba da, cu Viv. Ne-am dus la o cârciumă. A fost foarte drăguță... râdea la toate glumele mele, chiar mi-a dat voie s-o sărut, la sfârşit. A şi roşit, când am deschis ochii şi am văzut că se uită pe furiş la ceas... Am urcat-o într-un autobuz şi am trimis-o acasă.

— Dar cum? întrebă Duncan.

— Ne-am dus în stația de autobuz...

— Ştii ce vreau să spun! Cum de te-ai întâlnit cu ea? De ce-ai făcut-o? Adică, s-o inviți în oraş şi...?

Fraser râse din nou. Dar râsul i se schimbase. Acum era jalnic, aproape jenat. Ridică o mână şi-şi acoperi gura.

Şi, după o clipă, Duncan începu şi el să râdă. Nu se putea abține. Nu ştia de ce râde – de el, de Fraser, de Viv, de domnul Mundy sau de toți laolaltă. Dar o secundă, el şi Fraser rămaseră acolo, fiecare de cealaltă parte a pervazului, cu mâinile la gură, cu ochii umplându-li-se de lacrimi, cu fețele înroşindu-se în timp ce încercau zadarnic să-şi înăbuşe râsul şi icnetele.

Apoi, Fraser se mai calmă un pic. Se uită peste umăr şi şopti:

— E-n regulă. Cred că s-a dus sus acum. Intră, pentru Dumnezeu, înainte să dea de noi vreun polițai sau altcineva.

Apoi făcu câțiva paşi înapoi şi trase draperia de camuflaj ca Duncan să poată urca.

— A, domnişoară Langrish, zise domnul Leonard deschizând uşa.

Kay se sperie. Mersese încet până la scara întunecată, dar probabil că o trădase o scândură care scârțâia. Domnul Leonard, bănui, stătea de unul singur în camera lui de tratament, făcându-şi garda de noapte şi expediind rugăciuni. Era îmbrăcat în cămaşă, cu manşetele suflecate. Aprinsese lampa indigo pe care o folosea la vindecările nocturne, iar lumina dădea culoarului un aer ciudat.

Rămase în uşă, cu fața în umbră.

— M-am gândit la dumneavoastră în seara asta, domnişoară Langrish, zise el liniştit. Ce mai faceți?

Îi spuse că se simte bine.

— Ați ieşit în oraş în seara asta, îmi închipui, să vă distrați? îşi înclină capul şi adăugă: V-ați întâlnit cu prieteni vechi?

— Am fost la cinematograf, răspunse ea în grabă.

El dădu din cap aprobator, de parcă ar fi fost atotştiutor.

— Da, cinematograf. Sunt locuri atât de curioase, cred. Atât de instructive... Data viitoare când vă veți duce la cinema, domnişoară Langrish, ar trebui să încercați ceva. Întoarceți-vă capul şi uitați-vă peste umăr. Ce o să aflați? Multe figuri, toate scăldate în lumina neliniştită, schimbătoare a lucrurilor care pier. Ochi ficşi, larg deschişi, îngroziți, terorizați, pofticioşi. Aşa este, vedeți dumneavoastră, spiritul neevoluat, subjugat de simțurile materiale, de ficțiuni şi visuri...

Vorbea pe un ton scăzut, egal, captivant. Când ea nu îi răspunse, el se apropie şi-i luă mâna cu delicatețe.

— Cred că dumneavoastră, domnişoară Langrish, sunteți unul dintre aceste spirite, zise el. Cred că sunteți în căutare, dar vă aflați în continuare subjugată. Pentru că dumneavoastră căutați cu ochii plecați şi nu vedeți nimic altceva decât praf. Trebuie să vă ridicați privirea, dragă domnişoară. Trebuie să învățați să nu vă mai uitați la cele pieritoare.

Avea palma şi vârfurile degetelor moi, iar strânsoarea îi era delicată; cu toate acestea, trebui să se forțeze puțin ca să-şi retragă mâna.

— Aşa o să fac. Eu... Vă mulțumesc, domnule Leonard, zise ea, şi cuvintele i se părură ridicole, vocea răguşită, nesigură, ca şi cum nu ar fi fost a ei.

Se depărtă de el şi urcă împiedicat scările până în camera ei; bâjbâi în jurul broaştei înainte de a descuia uşa şi a intra.

Aşteptă să audă cum se închide uşa domnului Leonard şi, fără să aprindă lumina, traversă încăperea până ajunse la fotoliu şi se aşeză. Piciorul i se lovise de ceva în trecere şi făcuse obiectul respectiv să alunece foşnind pe carpeta încreţită; lăsase un ziar desfăcut pe podea. Pe braţul fotoliului erau o farfurie murdară şi o veche conservă de carne, plină-vârf cu scrum şi mucuri de ţigară. O cămaşă şi nişte gulere pe care le spălase de curând atârnau de o sfoară în dreptul şemineului şi arătau spălăcite, de doi bani, în întuneric.

O clipă rămase nemişcată, apoi îşi vârî mâna în buzunar şi scoase verigheta. La atingere părea voluminoasă, iar degetul pe care o purtase cândva era acum prea subţire să mai poată sta. Când o luase pe stradă, era cald de atingerea mâinii lui Viv. Stătuse în cinematograf, uitându-se fără să vadă pantomima sonoră, spasmodică de pe ecran, învârtind la nesfârşit cercul auriu, trecându-şi vârfurile degetelor peste toate micile zgârieturi şi ciobituri... în cele din urmă, incapabilă să mai suporte, îl pusese-n buzunar cu stângăcie şi se ridicase; mersese împiedicându-se printre rândurile de scaune şi ieşise repede în hol şi apoi în stradă.

De atunci nu se oprise din mers. Ajunsese în Oxford Street, apoi o luase spre Rathbone Place şi Bloomsbury – agitată şi căutând întruna, exact aşa cum ghicise domnul Leonard. Se gândise să se întoarcă la barca lui Mickey, ajunsese până la Paddington chiar, înainte să renunţe la această idee. Ce rost avea? Intrase într-o cârciumă şi băuse câteva pahare de whisky. Cumpărase băutura de la o fată blondă; asta o făcuse să se simtă mai bine.

După aceea se întorsese istovită în Lavender Hill. Iar acum era epuizată. Răsuci verigheta între degete, aşa cum o

făcuse la cinematograf, dar până şi greutatea ei nesemnificativă i se păru prea apăsătoare când o ținu în mână. Se uită în jur, apatică, în căutarea unui loc în care s-o pună şi, în cele din urmă, o lăsă să cadă în cutia de conserve printre mucurile de țigară.

Dar stătea acolo strălucind prin muşuroiul de scrum; îi atrăgea în continuare privirea, şi după o clipă o dibui, o scoase din nou şi-o şterse. Şi-o puse pe degetul subțire şi-şi strânse pumnul pentru a n-o lăsa să lunece.

Casa părea încremenită. Toată Londra părea aşa. Numai că, de îndată, din camera de dedesubt se ridică vibrația înăbuşită a murmurelor domnului Leonard, ceea ce însemna că lucra intens din nou; şi-l imagină scăldat în lumina electrică indigo, îndoit şi atent, trimițând binecuvântări cumplite în noaptea plăpândă.

1944

I

Ori de câte ori Viv şi tatăl ei plecau de la închisoare, trebuiau să se oprească un minut-două, astfel încât domnul Pearce să ho poată odihni, să-şi scoată batista şi să-şi şteargă fața. Ca și cum vizitele îl lăsau fără suflare. Se uita în urmă la poarta ciudată, cenuşie, cu aspect medieval, ca un om care tocmai încasase un pumn. „Dacă m-aş fi gândit vreodată”, obişnuia el să spună, sau „Dacă mi-ar fi spus cineva”.

— Mulțumesc lui Dumnezeu că maică-ta nu-i aici, Vivien, cu că fie obligată să vadă asta, îi zise el astăzi.

Viv îl luă de braț.

— Cel puțin n-o să mai dureze mult. Rosti cuvintele clar, cu el s-o poată auzi. Îți amintеşti ce spuneam la început? Spuneam: „N-o să dureze la infinit”.

El îşi şterse nasul.

— Aşa e. Perfect adevărat.

O porniră. El insistă să-i ia sacul, dar ea putea să-l ducă, foarte bine, singură; părea că se sprijină de ea cu toată greutatea, şi la intervale dese expira cu un scurt pufăit. Putea fi bunicul ei, se gândea ea. Toată treaba asta cu Duncan făcuse din el un moşneag.

Ziua aceea de februarie era rece, dar senină. Era cinci fără un sfert, iar soarele apunea: pe cer erau câteva aerostate – singurele lucruri care reflectau lumina, alunecând rozalii, sprințare, pe cerul care se înnopta. Viv şi tatăl ei se îndreptau spre Wood Lane. Acolo, lângă stația de metrou, era o cafenea unde se opreau de obicei. Totuşi, când ajunseră azi acolo, găsiră nişte femei ale căror fețe le recunoşteau: prietenele şi soțiile bărbaților aflați în alte părți ale închisorii. Îşi împrospătau machiajul, uitându-se în pudriere şi prăpădindu-se de râs. Viv şi tatăl ei se mutară în alt loc. Intrară şi-şi cumpărară câte o ceaşcă de ceai.

Cafeneaua asta nu era la fel de plăcută cum era cealaltă. Aveau o singură linguriță legată de tejghea cu o sfoară. Mesele erau acoperite cu fețe pătate de grăsime, iar fereastra aburită avea urme de murdărie în locurile în care bărbații îşi sprijiniseră probabil creştetele de ea, în timp ce stăteau tolăniți în scaune. Dar tatăl ei nu vedea nimic din toate astea. Încă avea gesturi de parcă era un mecanism pus în mişcare sau dereglat. Se aşeză, îşi duse ceaşca la gură şi mâna îi tremura; trebui să-şi coboare capul şi să soarbă repede ceaiul înainte de a-l vărsa. Iar când îşi răsuci o țigară, tutunul căzu din hârtie. Ea puse ceaşca jos şi-l ajută să culeagă firele de pe masă, folosindu-se de unghiile ei lungi şi glumind pe seama asta.

După ce trase un fum, se mai calmă puțin. Îşi termină ceaiul şi o luară împreună spre metrou, mergând repede de data asta, pentru că li se făcuse frig. El avea mult de mers până acasă, în Stretham, dar ea se întorcea la lucru, în Portman Square, îi spuse – să mai facă nişte ore suplimentare şi să compenseze orele libere pe care şi le luase pentru a-l vizita pe Duncan. În metrou, se aşezară unul lângă altul, dar nu puteau să vorbească din pricina zgomotului şi zăngănitului din vagon. Când ea coborî la Marble Arch, el ieşi cu ea pe peron să-şi ia la revedere.

Peronul era folosit drept adăpost pe timp de noapte. Erau priciuri, găleți, hârtii aruncate şi un puternic miros de urină. Oamenii începuseră deja să se adune: copii şi bătrâne care se instalau acolo.

— Am ajuns, îi spuse Viv tatălui ei, în timp ce aşteptau.

El se străduia ca lucrurile să pară în ordine.

— A mai trecut o lună, presupun.

— Da, aşa e.

— Şi cum crezi că arată? Crezi că arată bine?

— Da, arată bine, dădu ea din cap.

— Da... Şi ce-mi spun mereu, Vivien, e asta: cel puțin ştim unde este. Ştim că este îngrijit. Mulți tați nu pot spune asta despre fiii lor pe timp de război, nu-i aşa?

— Nu.

— Mulți tați m-ar invidia.

Îşi scoase din nou batista şi-şi şterse ochii. Dar privirea lui era mai curând amară decât tristă. După o clipă, zise pe un alt ton:

— Să mă ierte Dumnezeu că-i vorbesc de rău pe morți; dar acolo ar trebui să se afle alt băiat, nu Duncan!

Ea îi strânse brațul, fără să spună nimic. Văzu cum furia îi creşte şi apoi se risipeşte. Expiră, apoi o bătu pe mână.

— Eşti o fată bună. Tu eşti o fată bună, Vivien.

Stătură fără să vorbească până când sosi un alt metrou vuind.

— Poftim, zise ea. Du-te acum. N-o să pățesc nimic.

— Nu vrei să te însoțesc până în Portman Square?

— Nu fi prostuț! Hai, du-te. Sărut-o pe Pamela din partea mea!

El n-o auzi. Îl urmări cum se suie, dar, ferestrele fiind camuflate, când intră să-şi caute un loc, nu-l mai văzu. Nu dorea ca el s-o zărească fugind; înainte s-o ia din loc, aşteptă închiderea uşilor şi plecarea metroului.

Apoi se comportă de parcă era cu totul altă ființă. Modul uşor exagerat de a fi pe care îl adopta când vorbea cu tatăl ei – glasul afectat, gesturile – se risipi. Brusc deveni o persoană îngrijită, elegantă, circumspectă: se uită la ceas şi porni repede, lovind cu tocurile pavajul din beton. Oricine care ar fi ascultat conversația de dinainte ar fi rămas contrariat, pentru că nici nu băgă în seamă treptele care duceau în stradă, nici măcar nu privea în direcția aceea, în schimb, merse țintă pe peronul de vest şi aşteptă metroul acolo; când acesta trase la peron, se urcă în el şi călători în direcția din care tocmai venise. Şi la Notting Hill, schimbă pe linia Circle Lane şi merse spre Euston Square.

Nu trebuia să se întoarcă la birou. Mergea la un hotel din Camden Town. Se întâlnea cu Reggie. Îi trimisese adresa locului şi o hartă aproximativă, pe care o memorase, aşa că acum, când se dădu jos din metrou, o luă repede, fără să se învârtească inutil. Era îmbrăcată în hainele ei sobre de birou, cu o pelerină albastru-marin şi un batic, iar afară se întunecase de-a binelea. Trecea ca o umbră pe străzile camuflate din jurul zonei Euston, îndreptându-se spre nord.

Pe aceste străzi erau o mulțime de mici hoteluri. Unei o erau mai frumoase decât altele. Altele nu erau deloc frumoase – arătau ca locurile în care mergeau curvele sau erau găzduiți refugiați, familii din Malta, Polonia; Viv nu era

sigură din ce alte locuri. Cel la care trebuia să ajungi era pe o stradă dincolo de Mornington Crescent. Mirosea u mese luate în familie, cu sos de friptură şi covoare îmbâcsite de praf. Dar femeia de la recepție era cumsecade.

— Domnişoara Pearce, zise ea zâmbind şi uitându-se pe cartea de identitate a lui Viv, apoi căutând în registru rezervarea. În trecere? Întocmai.

Pentru că zilele astea o fată putea invoca o sumedenie de motive pentru a-şi petrece o noapte de una singură într-un hotel din Londra.

Îi dădu lui Viv o cheie cu o plăcuță din lemn. Camera era una ieftină, la care ajungeai urcând trei etaje pe scări scârțâitoare. Nu erau decât un pat, un şifonier învechit, un scaun cu arsuri de țigară şi, într-un colț îndepărtat, o chiuvetă lipită de perete. Un calorifer care fusese vopsit de nu ştiu câte ori abia dacă emana puțină căldură. Pe noptieră era un ceas deşteptător fixat de podea cu o sârmă. Ceasul arăta ora şase şi zece. Se gândi că mai avea treizeci sau patruzeci de minute.

Îşi scoase haina şi-şi deschise sacul de voiaj. Înăuntru erau două plicuri voluminoase, de culoarea pielii, de la Ministerul Alimentației, marcate *Confidențial.* Într-unul era o pereche de pantofi de seară. În celălalt, o rochie şi ciorapi de mătase autentică. Toată ziua îşi făcuse griji din cauza rochiei, pentru că era din crep şi se şifona uşor: o luă cu grijă din plic şi o ținu în mâini, apoi petrecu câteva minute trăgând de ea, încercând să întindă cutele. Ciorapii îi purtase şi-i spălase de multe ori; erau stopați ici-colo, cu cusături minuscule şi îngrijite, de parcă ar fi fost făcute de mâna unei zâne. Îşi petrecu mâna peste ei, plăcându-i să-i pipăie şi căutând defectele.

Ar fi dorit să poată face o baie. I se păru că simte mirosul acru de închisoare încă persistând în hainele ei. Dar nu mai ura timp. Se duse în hol, folosi toaleta, apoi se întoarse în

cameră şi rămase în sutien şi chiloți, pentru a se spăla la chiuveta mică.

Descoperi că nu era apă caldă: robinetul se învârti de mai multe ori în mâna ei. I se făcu frig şi aruncă puțină apă pe față, apoi îşi ridică brațele, se sprijini de perete şi-şi spălă subsuorile, apa alunecându-i până la brâu, făcând-o să tremure şi udând covorul. Prosopul era alb-gălbui şi destul de subțire, ca un şervețel pentru bebeluşi. Săpunul avea straturi cenuşii în el. Dar îşi adusese pudră de talc şi îşi tamponă cu parfum, dintr-o sticluță, încheieturile mâinilor, gâtul, clavicula şi spațiul dintre sâni. Când îşi puse rochia uşoară din crep şi-şi schimbă ciorapii flauşați, de iarnă, cu cei de mătase, de culoarea pielii, se simți de parcă era în cămaşă de noapte, uşoară şi expusă privirilor.

Coborî aşa, puțin timidă, la bar şi-şi luă ceva de băut – gin cu suc de ghimbir – pentru a se calma.

— Mi-e teamă, domnişoară, că nu servim decât unul din fiecare, spuse barmanul; dar turnă o măsură mai mare, i se păru ei.

Se aşeză, ținându-şi capul plecat. Era aproape ora mesei şi oamenii începeau să vină. Dacă vreun bărbat i-ar surprinde privirea, ar veni până acolo şi ar insista să stea lângă ea, asta ar strica totul. Îşi adusese un stilou şi o bucată de hârtie, şi acum desfăcu hârtia. Începu să-i scrie o scrisoare unei fete din Swansea pe care o cunoştea.

Dragă Margery,

Salut, ce mai faci? Îți scriu câteva rânduri să-ți spun că sunt încă în viață, în ciuda faptului că Hitler îşi dă toată silința; ha, ha. Sper că pe la tine e mai multă linişte...

El sosi imediat după ora şapte. Ea privise pe furiş la fiecare bărbat care apăruse, dar auzise nişte paşi şi, netrecându-i prin minte că erau ai lui, îşi ridicase ochii fără să se ferească, îi întâlnise privirea în timp ce intra pe uşă şi roşise nebuneşte. Peste o clipă, îl auzi vorbind cu femeia de

la recepție, spunându-i că se întâlnește cu cineva, cu un bărbat. Îi deranja dacă aştepta acolo? Femeia îi spuse cil nu-i deranja niciun pic.

Intră în bar şi glumi cu barmanul.

— Toarnă-mi o picătură din chestia aia de-acolo, bine? spuse el arătând spre una din sticlele elegante pe care lo țineau de paradă pe raftul din spatele tejghelei. În cele din urmă, îşi luă un gin, ca toată lumea. Îl aduse la masa de lângă ea şi-l puse pe un suport de bere. Era îmbrăcat în uniformă, care-i cădea prost, ca întotdeauna – haina parcă era făcută pentru cineva cu un număr mai mare. Îşi traso pantalonii şi se aşeză, apoi scoase un pachet de țigări ordinara şi-i prinse privirea.

— Bună seara, zise el.

Ea îşi schimbă poziția, îşi trase fusta pe genunchi şi-i răspunse:

— Bună seara.

El îi oferi o țigară.

— Vreți o țigară?

— Nu, mulțumesc.

— Nu vă deranjează dacă fumez?

Ea clătină din cap şi se întoarse la scrisoarea ei, deşi, aflându-se în apropierea lui, toată emoția legată de asta o făcu să piardă şirul cuvintelor pe care le scria. După o clipă, îl văzu cum îşi înclină capul – încerca să-i citească frazele peste umăr. Când ea se întoarse spre el, se îndreptă de spate de parcă ar fi fost prins asupra faptului.

— Cred că e un tip foarte mişto, zise el, făcând un gest cu capul spre foaie, dacă o să primească asta.

— De fapt e o prietenă.

Vocea ei părea afectată.

— Ei, pardon. O, dar nu faceți asta! Ea împăturise hârtia şi începuse să înşurubeze capacul stiloului. Nu plecați din cauza mea.

— N-are nimic de-a face cu dumneavoastră. Am o întâlnire, răspunse ea.

El ridică din sprâncene, apoi îi făcu cu ochiul barmanului.

— De ce spun fetele întotdeauna asta când apar?

Gusta spectacolul. Putea să o țină aşa ore întregi. Dar nu o făcea decât să-şi piardă răbdarea – se gândi că, probabil, păreau o pereche de jalnici actori amatori. Mereu îi era teamă că va izbucni în râs. Altădată, într-un alt hotel, chiar *începuse* să râdă, şi asta îl făcuse şi pe el să râdă; stătuseră acolo, chicotind ca doi copii... Îşi termină ginul. Asta era partea cea mai dificilă. Luă hârtia, stiloul, poşeta şi...

— Nu uitați asta, domnişoară, zise el, atingându-i brațul şi ridicând cheia. O ținea de placa de lemn.

Ea roşi din nou.

— Mulțumesc.

— Pentru puțin.

El îşi îndreptă cravata.

— Ăsta-i numărul meu norocos, de fapt.

Poate că-i făcuse din nou cu ochiul barmanului, nu avea de unde să ştie. Ieşi din bar şi urcă în camera ei – atât de emoționată, de data asta, că nu mai putea respira. Aprinse veioza. Se uită în oglindă şi-şi mai pieptănă o dată părul. Apoi începu să tremure. I se făcuse frig cât stătuse în bar, îmbrăcată doar în rochie, aşa că-şi puse pardesiul pe umeri şi stătu lângă caloriferul abia încălzit, în speranța că se va mai încinge, simțind cum i se face pielea de găină pe brațele goale şi încercând să le frece. Privi ceasul legat cu sârmă şi aşteptă.

Peste cincisprezece minute se auzi o bătaie uşoară în uşă. Alergă s-o deschidă, aruncându-şi pardesiul din mers, iar Reggie se năpusti înăuntru.

— Iisuse! murmură el. Locul ăsta dă pe dinafară de lume! A trebuit să stau secole pe scară, pretinzând că-mi leg şireturile. O cameristă a trecut pe lângă mine de două ori şi

mi-a aruncat o privire al naibii de curioasă. Credea că mă uit prin gaura cheii. O luă în brațe şi o sărută. Dumnezeule! Ce nemaipomenită eşti!

Era atât de minunat să se afle în brațele lui, că i se goli mintea pe dată. Pentru o clipă chinuitoare, chiar crezu c-o să plângă. Îşi ținu obrazul lipit de gulerul lui, ca să nu-i vadă fața. Iar când îşi reveni şi putu să vorbească, îi spuse:

— Ar trebui să te bărbiereşti.

— Ştiu, răspunse el, frecându-şi bărbia de fruntea ei. Te înțeapă?

— Da.

— Te deranjează?

— Nu.

— Bravo. Să încep acum cu aparatele de ras m-ar scoate-o din minți! Dumnezeule! Am trecut prin tot felul de chestii mizerabile ca să ajung aici.

— Regreți c-ai venit?

O sărută din nou.

— Să regret? Toată ziua nu m-am gândit decât la asta.

— Doar toată ziua?

— Toată săptămâna. Toată luna. Tot timpul. O, Viv. O sărută şi mai apăsat. Mi-a fost al naibii de dor de tine.

— Aşteaptă, şopti ea, trăgându-se.

— Nu pot. Nu pot! Bine. Dă-mi voie să mă uit la tine. Arăți superb, fată grozavă ce eşti. Te-am văzut jos şi, îți jur pe Dumnezeu, am făcut tot ce mi-a stat în putință să-mi țin mâinile acasă; a fost un adevărat chin.

Merseră în cameră, mână în mână. El îşi frecă ochii şi se uită în jur. Becul veiozei de-abia lumina; chiar şi aşa, văzu suficient şi se strâmbă.

— Locul ăsta e o gaură împuțită, nu crezi? Morrison zicea că-i OK. Cred că arată mai rău decât Paddington.

— E-n regulă, zise ea.

— Nu-i în regulă. Mă doare inima. Aşteaptă să se termine războiul, să fiu pe banii mei. De fiecare dată o să mergem la Ritz sau la Savoy.

— Nu-mi pasă unde mergem, spuse ea.

— Numai aşteaptă!

— N-o să-mi pese unde-o să fie, atâta timp cât eşti tu acolo.

Rostise cuvintele astea aproape cu timiditate. Se uitară unul la altul – numai atât, se priviră, obişnuindu-se unul cu celălalt. Nu-l mai văzuse de o lună. Era staționat lângă Worcester, şi ajungea la Londra o dată la patru-cinci săptămâni. Asta, pe vreme de război, era nimica toată, şi ea ştia. Cunoştea fete cu prieteni în Africa de Nord şi Burma, pe vapoare în Atlantic sau în lagăre de prizonieri de război. Dar trebuia să fie egoistă, pentru că ura timpul care-l ținea departe de ea, chiar şi pentru o lună. Îl ura pentru că făcea din ei doi străini, când ar fi trebuit să fie foarte apropiați, îl ura pentru că i-l lua tocmai când abia se obişnuise cu el.

Poate că el citi toate astea pe chipul ei. O trase lângă el, Bă o mai sărute o dată. Dar când îi simți apăsarea, se trase înapoi, amintindu-şi ceva.

— Aşteaptă, zise el, descheindu-şi clapa buzunarului. Am un cadou pentru tine. Uite.

Era o cutie din carton subțire cu agrafe de păr. Când se văzuseră ultima oară, se plânsese că i s-au terminat.

— Le vindea unul din băieții de la bază, adăugă. Nu-i cine ştie ce, dar...

— E tocmai ce-mi doream, zise ea cu sfială.

Era mişcată de faptul că-şi amintise.

— Chiar? Aşa mi-am spus şi eu. Şi, uite, nu râde. Roşi puțin. Ți-am adus şi astea.

Crezu că o să-i dea țigări. El scoase un pachet strivit. Dar îl deschise cu mare atenție, apoi o luă de mână şi vărsă uşor conținutul în palma ei.

Erau nişte ghiocei moleşiți. Căzură formând o împletitură lină de tulpini verzi.

— Nu s-au rupt, nu-i aşa? întrebă el.

— Sunt frumoşi! zise Viv, atingând florile albe ca nişte muguri tari, în rochițele lor de balerină. De unde i-ai luat?

— Trenul s-a oprit patruzeci şi cinci de minute, şi aproape jumătate din tipi au ieşit să fumeze. M-am uitat pe jos, şi urau acolo. Mi-am zis... ei, m-au făcut să mă gândesc la tine.

Ea îşi dădu seama cât de jenat se simțea. Şi-l imagină aplecându-se şi culegând florile, apoi punându-le în pachetul de țigări... procedând repede astfel încât prietenii lui să nu vadă. I se păru că inima îi explodează în piept. Se temu din nou să nu plângă. Dar nu trebuia să facă asta. Plânsul era o chestie prostească, fără rost! Ce pierdere oribilă de timp. Ridică un ghiocel şi-l scutură uşor, apoi se uită la chiuvetă.

— Ar trebui să-i pun în apă.

— Sunt aproape ofiliți. Prindeți-i la rochie.

— N-am niciun ac.

El îi scoase una dintre agrafe.

— Foloseşte una din astea. Sau... Uite, am o idee mai bună.

Îi prinse florile în păr. O făcu oarecum pe bâjbâite; simți cum vârful agrafei îi taie uşor scalpul. Dar apoi îi ținu fața în mâinile lui tuciurii şi o examină.

— Uită-te la tine, zise el. Jur pe Dumnezeu, de fiecare dată când te văd eşti tot mai frumoasă.

Se duse la oglindă. Nu era deloc frumoasă. Fața îi era îmbujorată, iar rujul, mozolit de săruturile lui. Tulpinile florilor erau strivite de agrafe şi atârnau fără vlagă. Dar albul lor părea viu şi frumos în părul ei negru-castaniu.

Se întoarse cu fața spre cameră. N-ar fi trebuit să plece din brațele lui. Părură să-şi dea seama de distanța dintre ei

brusc, şi amândoi se intimidară. El se duse la fotoliu şi se aşeză, deschizând primii doi nasturi de sus, şi-şi desfăcu apoi gulerul şi cravata. După un scurt moment de tăcere, îşi drese glasul şi spuse:

— Deci. Ce vrei să faci în seara asta, fată trăsnet?

— Nu ştiu, dădu ea din umăr. Nu-mi pasă. Ce vrei tu.

Dorea să stea aici cu el.

— Ți-e foame?

— Nu prea.

— Am putea ieşi.

— Dacă vrei.

— Aş vrea să avem ceva de băut.

— Dar ai băut deja!

— Nişte whisky, vreau să zic.

Urmă un alt moment de tăcere. Simți că i se face din nou frig. Se duse la calorifer şi îşi frecă brațele, cum o făcuse înainte.

El nu observă. Se uita din nou prin cameră.

— Nu ți-a fost greu să găseşti locul ăsta? întrebă el, dorind să pară politicos.

— Nu, zise ea. Nu, a fost uşor.

— Ce-ai făcut azi, ai lucrat?

— M-am dus cu tata să-l vedem pe Duncan, zise ea ezitând şi privi într-o parte.

Ştia despre Duncan – cel puțin ştia unde se afla Duncan. Credea că era acolo pentru că furase bani. Atitudinea i se schimbă. Acum o privi deschis.

— Sărmana fată! Mi s-a părut mie că eşti puțin cam abătută. Cum a fost?

— În regulă.

— E nasol că trebuie să te duci într-un loc ca ăla.

— Nu are pe nimeni altcineva în afară de tata.

— Clar că-i nasol. Dacă ar fi vorba de mine şi soră-mea...

Se opri. Se auzi o uşă trântită, neverosimil de aproape;

iar în partea cealaltă a peretelui vocile începură să vorbească. Una a unei femei, cealaltă a unui bărbat, uşor ridicate, poate se certau – a bărbatului era mai clară, dar ambele erau de fapt înăbuşite, intermitente, ca scârțâitul unei cârpe cu care lustruieşti o masă.

— La naiba! spuse Reggie în şoaptă. Asta ne mai lipsea.

— Crezi că ne aud?

— Nu, dacă stăm liniştiți şi dacă or s-o țină tot aşa. Să sperăm că da! Nostimada o să-nceapă dacă se decid să se sărute şi să se împace. Zâmbi atotştiutor. O să fie ca la curse.

— Ştiu cine-o să câştige, spuse ea brusc.

Se prefăcu jignit.

— Dă-i unui om sărman o şansă!

El o cercetă într-un alt mod, apoi întinse mâna şi zise cu o voce linguşitoare:

— Vino aici, fată trăsnet.

Ea refuză scuturând capul, zâmbi şi nu vru să se ducă la el. Aşa că el se ridică şi întinse mâna să-i prindă degetele şi o aduse lângă el, trăgându-o de braț, aşa cum marinarul trage de-o frânghie, cu o mână peste alta.

— Uită-te la mine, murmură el în timp ce făcea asta. Mă înec. Gata, sunt terminat. Sunt disperat, Viv.

O sărută din nou, uşor la început, dar apoi amândoi deveniră mai serioşi, aproape neînduplecați. Avântul sentimentelor care, cu o clipă înainte, i se concentrase în jurul inimii o cuprinse cu totul. Ca şi cum el îi aducea la suprafața pielii întreaga viață. Începu să-şi plimbe mâinile pe corpul ei, cuprinzând în palme coapsele şi fundul, ținând-o strâns lângă el, astfel încât ea îi simțea, prin rochia subțire, toate locurile şi umflăturile hainei, nasturii şi cutele. Începu să i se întărească: ea simți cum se mişcă înăuntrul pantalonilor şi îi apasă burta. Era o chestie uluitoare, se gândea ea, chiar acum – nu se obişnuise deloc

cu asta. Uneori el îi aducea mâna la ea. „Asta ți se datorează”, spunea el în glumă. „E a ta. Numele tău e scris pe ea.” Dar azi nu spuse nimic.

Erau amândoi prea serioşi. Se trăgeau şi se împingeau unul în altul, de parcă fiecare era hămesit după atingerea celuilalt.

Ea era încă atentă la vocile care se certau în camera învecinată. Auzi pe cineva trecând pe lângă o uşă şi fluierând o melodie de dans. Jos, în casa scării, se bătea un gong, chemând lumea la masă. Ea şi Reggie se sărutau în continuare, în mijlocul a toate, tăcuți şi mai mult sau mai puțin nemişcați, dar, după cum i se părea ei, acoperiți de un val agitat şi zgomotos: palpitul respirației, al sângelui, încordarea țesăturii rochiei şi a pielii.

Începu să-şi frece coapsele de ale lui. O lăsă să o facă o clipă, apoi se trase.

— Iisuse! şopti el, ştergându-şi gura. Mă omori!

Ea îl trase înapoi.

— Nu te opri.

— Nu am de gând să mă opresc. Dar nu vreau să termin înainte de a începe. Aşteaptă.

Îşi scoase haina şi o aruncă, apoi îşi dădu jos bretelele. O luă de mijloc şi o duse spre pat, dorind s-o întindă acolo. Imediat ce se cufundară în el, începu să scârțâie. Scârțâia în oricare parte încercai. Aşa că îşi întinse haina pe podea şi se aşezară acolo.

Îi ridică fusta şi-şi plimbă mâna peste partea goală a piciorului ei, sub fund. Se gândi la rochia ei de crep care se va şifona, la prețioşii ei ciorapi cu lucrătură de zână care se vor rupe, dar alungă gândul acesta. Întoarse capul, iar ghioceii se rostogoliră din păr şi fură striviți, dar ei nu-i păsa. Sesiză mirosul de praf, oribil, al covorului de hotel şi şi-i imagină pe bărbații şi femeile care probabil că stătuseră întinşi la fel înainte sau care, în clipa asta, stăteau aşa în

alte camere, în alte case – străini de ea, aşa cum şi ea şi Reggie erau străini pentru ei... Ideea i se păru dintr-odată minunată. Reggie se coborî deasupra ei şi ea îşi desfăcu picioarele, cedând greutății lui, dar mişcându-şi în continuare coapsele. Uită de tatăl ei, de fratele ei şi de război; simți cum apăsarea o făcea să-şi iasă din sine, eliberată.

Aşteptatul, se gândi Kay, era partea cea mai neplăcută; nu se obişnuise deloc cu asta. Când se dădea alarma, la câteva minute după ora zece, se simțea mai bine. Se întinse în scaun şi căscă din plin.

— Aş vrea doar câteva fracturi simple în seara asta, îi spuse lui Mickey. Nimic prea sângeros; am avut parte de suficient sânge şi măruntaie în ultima vreme. Şi nu cineva prea greu. Săptămâna trecută era să-mi rup spinarea cu polițistul ăla din Ecclestone Square! Nu, câteva fetițe slabe cu genunchii juliți ar fi foarte bine.

— Mie mi-ar plăcea o bătrânică drăguță, zise Mickey, căscând la rândul ei. Stătea întinsă pe podea, pe o saltea de campanie, citind un roman cu cowboy. O bătrânică drăguță, cu o pungă de bomboane.

Tocmai lăsase cartea jos şi închisese ochii când Binkie, şefa stației, intră în sală bătând din palme.

— Scularea, Carmichael! îi spuse lui Mickey. Fără moțăieli în timpul serviciului. Aia a fost Alerta Galbenă, ai auzit-o? Aş zice că mai avem doar o oră-două până începe distracția, dar nu se ştie niciodată. Ce-ar fi să dăm o raită pe la magaziile de combustibil? Howard şi Cole, puteți să veniți şi voi. Şi dați drumul la apă, pentru sticlele din dubițe. În regulă?

Urmară înjurături şi gemete pe diverse tonuri. Mickey se ridică încet în picioare, frecându-se la ochi şi dând din cap înspre ceilalți. Ei îşi îmbrăcară paltoanele şi se duseră la garaj.

Kay se întinse din nou. Se uită la ceas, apoi aruncă o privire în jur, căutând să facă un anume lucru, dorind să se țină trează şi să nu se mai gândească la aşteptare. Găsi un pachet de cărți de joc soioase, le luă şi le amestecă o dată. Cărțile erau pentru oamenii de serviciu şi aveau poze cu fete trăsnet pe ele. În decursul anilor, cei de la ambulanță le desenaseră fetelor bărbi, mustăți, ochelari şi dinți lipsă.

Strigă la Hughes, un alt şofer.

— Ce-ai zice de-o partidă?

Acesta îşi cârpea un ciorap, dar ridică ochii, privind-o chiorâş.

— Pe ce mză?

— Un penny la mers?

— În regulă.

Îşi trase scaunul lângă al lui. El stătea chiar lângă soba cu petrol şi nu putea fi convins să se mişte de acolo, pentru că încăperea – care făcea parte dintr-un complex de garaje sub Dolphin Square, în apropierea Tamisei – avea podea din beton şi pereți văruiți din cărămidă, şi era în permanență frig. Hughes era îmbrăcat într-o haină neagră din astrahan peste uniformă şi-şi ridicase gulerul. Mâinile şi încheieturile, acolo unde ieşeau din mânecile lungi şi voluminoase, erau palide, ca de ceară. Avea o față subțire ca de fantomă, iar dinții îi erau pătați de tutun. Purta o pereche de ochelari cu rame din baga.

Kay împărți un rând, şi-l urmări cum îşi filează cărțile delicat. Clătină din cap.

— De parcă te-ai prinde în joc cu moartea, zise ea.

El îi susținu privirea, întinse o mână şi arătă cu degetul, apoi îl răsuci şi-l făcu cârlig.

— *Astă-seară,* şopti el pe un ton ca din filmele de groază.

Ea-i aruncă un penny.

— Termină.

Moneda sări pe podea.

— Hei, care-i chestia? zise cineva – o femeie pe nume Partridge.

Stătea în genunchi pe beton, croind o rochie după un tipar din hârtie.

— Hughes mă sperie de moarte, zise Kay.

— Hughes sperie pe toată lumea.

— De data asta chiar era serios.

Hughes repetă aceeaşi scenă cu moartea pentru Partridge.

— Să ştii că nu-i amuzant, Hughes, îi spuse ea.

Când mai trecură doi-trei şoferi prin încăpere, o jucă şi pentru ei. Unul dintre ei țipă ascuțit. Hughes se ridică, se duse la oglindă şi o repetă pentru sine. Se întoarse destul de impasibil.

— Am amuşinat o adiere iscată din propriul meu mormânt, spuse el luând cărțile.

Mickey se întoarse de îndată înăuntru.

— Ai idee ce-i acolo? o întrebară.

Îşi freca mâinile înghețate.

— Câteva buşituri deasupra căii Marylebone, după R. Şi D. Cei de la Stația 39 au plecat deja.

Kay îi prinse privirea.

— Crezi că Rathbone Place e-n regulă? o întrebă ea liniştită.

Mickey îşi scoase haina.

— Aşa cred. Suflă peste degete. Cum merge jocul?

În încăpere se lăsă oarecum tăcerea, un timp. O fată nouă, O'Neil, îşi scosese un manual de prim-ajutor şi începuse să-şi testeze cunoştințele de procedură. Şoferii şi însoțitorii intrau şi ieşeau. O femeie, care în timpul zilei era profesoară într-o şcoală de dans, se schimbase, punându-şi o pereche de pantaloni scurți din lână, şi începuse să exerseze: îndoindu-se, întinzându-se, ridicându-şi picioarele.

La ora unsprezece fără un sfert auziră prima explozie în apropiere. Imediat după aceea, tunul antiaerian porni în Hyde Park. Stația lor era la câțiva kilometri distanță de tunuri: chiar şi aşa, bubuiturile păreau că se ridică din beton, direct prin pantofii lor, iar tacâmurile şi vasele din bucătărie începură să zăngăne.

Dar numai O'Neil, noua angajată, reacționă la detunături. Ceilalți îşi văzură de treburile lor fără să ridice privirea – poate că Partridge îşi prindea acele pe tipare mai repede, iar profesoara de dans, după o clipă, se duse să-şi pună din nou pantalonii. Mickey îşi scosese ghetele, iar acum şi le trase la loc alene şi începu să-şi lege şireturile. Kay îşi aprinse o țigară de la mucul alteia. În acel moment simțea că merita să fumezi mai multe țigări decât doreai cu adevărat, pentru a recupera perioada de activitate frenetică, atunci când lucrai ore întregi lângă targă fără să fumezi.

Urmă bubuitul altei explozii. Părea mai apropiată decât ultima. O linguriță care se plimbase ciudat pe masă, de parcă ar fi fost împinsă de spirite, îşi luă zborul.

Cineva râse. Altcineva spuse:

— S-a zis cu noi în seara asta, copii!

— S-ar putea să fie raiduri de intimidare, zise Kay.

— Ar putea fi mătuşă-mea, Fanny, spuse Hughes pe un ton sforăitor. Au aruncat rachete de semnalizare noaptea trecută, vă jur. Se vor întoarce pentru liniile de tren, dacă nu pentru altceva...

Îşi întoarse capul. Telefonul din biroul lui Binkie începuse să sune. Toată lumea se linişti brusc. Kay simți o împunsătură rapidă, ascuțită, de nelinişte, adânc în inimă. Telefonul fu redus la tăcere pentru că Binkie îl ridică. Îi auziră vocea foarte clar: „Da, aşa deci. Da, imediat".

— O luăm din loc, zise Hughes, ridicându-se în picioare şi scoțându-şi haina de astrahan.

Binkie intră vioaie în sală, dându-şi peste cap părul alb.

— Până acum două incidente, zise ea, şi se aşteaptă la mult mai multe. În Bessborough Place şi Hugh Street. Două ambulanțe şi o maşină în primul loc, o ambulanță şi o maşină în al doilea. Ia să vedem – îşi plimbă degetul de la o persoană la alta, gândindu-se în timp ce vorbea – Langrish şi Carmichael, Cole şi O'Neil, Hughes şi Edwards, Partridge, Howard... în regulă, hai, duceți-vă!

Kay şi ceilalți şoferi plecară spre garaj, punându-şi caschetele de tablă din mers. Dubițele cenuşii şi maşinile erau parcate şi gata de plecare; Kay urcă în cabină şi porni motorul, apăsând şi degajând pedala de accelerație, încălzindu-l. Peste un minut, veni şi Mickey. Fusese la Binkie să ia nota care le spunea mai precis de ce era nevoie şi unde trebuiau să se ducă. Veni repede, sărind pe treaptă şi urcându-se în cabină în timp ce Kay o pornise deja.

— Unde mergem?

— Hugh Street.

Kay dădu aprobator din cap, ieşind din garaj cu dubița care se legăna şi luând-o pe panta străzii, mergând încet la început, aşa încât Partridge, aflată în maşina din spate, să le prindă din urmă; apoi apăsă piciorul pe accelerație. Dubița era una folosită în comerț şi a cărei destinație fusese schimbată la începutul războiului; trebuia să debreieze de două ori la fiecare schimbare de viteză – ceea ce era o chestie destul de sâcâitoare. Dar cunoştea maşina şi toate ciudățeniile ei, aşa că mergea lin şi fără frică. În urmă cu zece minute, în timpul partidei de cărți cu Hughes, aproape că ațipise, împunsătura aia de nelinişte apăruse la sunetul telefonului. Acum nu putea spune că nu-i e teamă, pentru că doar un nebun ar fi aşa, dar se simțea trează şi plină de viață în toate fibrele ei.

Trebuia s-o ia spre nord-vest ca să ajungă în Hugh Street, iar traseul era unul odios, casele mizere din inima zonei Pimlico cedând locul, cu o regularitate deprimantă, unor

petice de pământ devastat, munților de moloz sau caselor înşiruite devenite gropi. Tunurile antiaeriene continuau să lovească puternic, iar printre exploziile roşii, Kay auzi deprimanta vibrație a avioanelor, şuieratul ocazional şi vâjâitul bombelor şi rachetelor. Sunetele semănau cu acelea dintr-o seară obişnuită de Guy Fawkes de dinainte de război; mirosurile totuşi erau altele: nu mirosul acela simplu – se gândi Kay – de praf de puşcă obişnuit, ci vaga putoare de cauciuc ars de la tunuri şi duhoarea obuzelor explodate.

Străzile erau goale şi puțin cețoase. În raiduri ca acestea, Pimlico îți dădea senzația ciudată de loc bântuit – senzația că până de curând vibrase de viață care fusese lichidată cu violență sau alungată. Iar când tunurile se opriră, atmosfera ora cu atât mai ciudată. Kay şi Mickey se plimbaseră odată pe marginea fluviului la terminarea schimbului. Locul era aproape neverosimil: mai liniştit, în felul lui, decât un peisaj de țară, iar priveliştea spre Tamisa, în zona Westminster, ora vălurită – de parcă războiul redusese Londra la o serie de sate, fiecare apărându-se tainic şi pe cont propriu împotriva unor forțe necunoscute.

Sosiră în capătul lui St George Drive şi găsiră un bărbat – un rezervist de poliție – căutându-le, aşteptând să le îndrume spre locul respectiv. Kay îşi ridică mâna şi coborî fereastra; el alergă la dubiță, destul de stângaci din pricina greutății uniformei, caschetei şi sacului din pânză petrecut peste piept, care sălta în timp ce mergea.

— După colț, la stânga, zise el. O să-l vedeți imediat. Atenție totuşi, e multă sticlă.

Se depărtă în fugă să-i facă semn lui Partridge şi să-i spună acelaşi lucru.

Kay continuă să conducă mai precaut. Imediat ce dădu colțul în Hugh Street, apărură pe parbrizul dubiței pete şi funingine: praf de la cărămizile şi piatra sfărâmate, tencuială şi lemne. Lumina de pe cascheta ei – care şi aşa

era destul de firavă pentru că lămpaşele erau slabe – păru să se îngroaşe, să se acopere şi să se învolbure ca berea neagră care se depune în pahar. Se aplecă înainte încercând să vadă câte ceva, conducând din ce în ce mai încet, auzind cum tot felul de obiecte se sfărâmă sau pocnesc sub roți, şi se temu pentru anvelope. Apoi distinse o altă lumină slabă, la cinci zeci de metri în față; fasciculul unei lanterne a unui tip de la Paza Antiaeriană. Când o auzi că vine, o ridică uşor Parcă dubița, iar Partridge trase în spatele ei.

Gardianul veni până la ele, îşi scoase cascheta, ştergându-i interiorul cu o batistă, apoi îşi suflă nasul. În spatele lui era un şir de case întunecate, care se proiectau pe cerul aproape negru. Uitându-se prin praful rotitor, Kay văzu că una dintre case era aproape demolată – cu fațada turtită, adusă lu starea de moloz şi grinzi, de parcă s-ar fi aflat sub cizmă pusă la întâmplare de un uriaş hoinar.

— Ce-a fost? îl întrebă ea pe gardian, în clipa în caro coborî împreună cu Mickey. Exploziv?

Acesta îşi puse cascheta pe cap şi dădu aprobator din cap.

— Cel puțin cincizeci de kile. Le ajută să scoată pături, bandaje şi o targă din spatele dubiței, apoi le conduse prin moloz, luminând cu lanterna în timp ce mergea.

— Locul ăsta a fost lovit cu aproape toată încărcătura, zise el. Trei apartamente. Credem că apartamentul de sus şi cel de la mijloc erau goale. Dar oamenii din celălalt erau cu toții acasă – fuseseră în adăpost şi abia ieşiseră, dacă vă vine a crede. Slavă Domnului că n-au mai ajuns acasă! Bărbatul e destul de tăiat de sticla de la ferestre. Ceilalți au fost mai mult sau mai puțin proiectați în sus, o să vă dați seama cât de rău. O bătrânică a fost cel mai rău lovită: cred că pentru ea o să aveți nevoie de o targă. Le-am spus tuturor să nu părăsească grădina până nu veniți. Ar trebui să-i vadă un doctor, pe bune, dar cei de la control spun că maşina doctorului a fost prinsă într-o explozie...

Îşi pierdu echilibrul, apoi îşi reveni şi continuă să meargă fără să vorbească. Partridge tuşea din cauza prafului. Mickey se freca la ochi. Haosul domnea pretutindeni. Ori de câte ori Kay punea piciorul să calce, lucrurile trosneau sub el sau i se înfăşurau în jurul gleznelor: geamuri sparte amestecate cu oglinzi sparte, vase, scaune, mese, perdele, pene dintr-o pernă sau saltea, aşchii mari de lemn. Lemnul o surprinse şi mai mult pe Kay, chiar şi acum: înainte de război îşi imaginase că toate casele erau clădite destul de solid, din piatră – cum făcuse ultimul purceluş din poveste. O uluiau grămăjoarele de mizerie şi moloz la care pot fi reduse chiar şi casele mari. Această casă fusese una cu trei etaje acum o oră; grămada de dărâmături nu era mai înaltă de 12 metri. Avusese impresia că aceste case – la fel ca viețile pe rare le adăpostiseră – erau făcute în primul rând din spațiu. Spațiile erau importante, nu cărămizile.

Partea din spate totuşi era mai mult sau mai puțin neatinsă. Trecură printr-un pasaj scârțâitor şi ieşiră, în mod bizar, într-o bucătărie cu ceşti şi farfurii pe rafturi şi poze pe pereți, cu lumina electrică aprinsă şi draperiile de camuflaj trase. Dar o parte din tavan se rupsese şi valuri de praf se rostogoleau printre crăpăturile tencuielii; grinzile continuă să cadă, spunea gardianul, şi locul se va prăbuşi cu totul.

Le duse afară în mica grădină, apoi ieşiră în stradă prin casă pentru a verifica ce fac vecinii. Kay îşi săltă casca. Aproape că nu vedea prin întuneric, dar zări figura unui bărbat care stătea pe o treaptă cu capul în mâini, şi o femeie întinsă şi nemişcată pe o pătură sau un covor, cu o altă femeie lângă ea, care-şi freca mâinile să şi le încălzească. În spatele lor, o fetiță se învârtea aiuritor. O a doua fetiță stătea în uşa deschisă a unui adăpost. În brațe ținea ceva care schelălăia şi scâncea – la început Kay crezu că era un copilaş rănit. Apoi acesta dădu din coadă şi scoase un lătrat ascuțit, şi văzu că era un câine.

Praful se rotea în continuare, făcându-i pe toți să tuşească, în jur plutea acea atmosferă ciudată, dezorientată pe care Kay o observase mereu în asemenea locuri. Aerul părea încărcat parcă de un puls rapid – de parcă ar fi reverberat în continuare şi ar fi vibrat fizic – de parcă atomii din care se compuneau casa, grădina şi oamenii chiar ar fi fost smulşi de pe orbitele lor, şi acum încercau încă să se aşeze la locurile lor. Kay era conştientă şi de clădirea din spatele ei, amenințând cu prăbuşirea. Trecu repede de la unul la altul, îndesându-le pături pe umeri, aprinzându-şi lanterna şi uitându-se la chipurile lor.

Apoi zise „în regulă”, şi-şi îndreptă spatele. Se gândi cil una din fetițe avea probabil un picior sau o gleznă ruptă; o trimise pe Partridge să se uite la ea. Mickey se duse lu bărbatul de pe scară, iar Kay o luă spre femeia care zăcea pe carpetă. Era foarte bătrână şi primise lovitura în piept. Când Kay îngenunche lângă ea şi-i căută inima, femeia gemu.

— E bine, nu-i aşa? întrebă cealaltă femeie cu glas tare.

Tremura, iar părul lung şi cărunt era despletit pe umeri;

probabil că fusese prins într-o coadă sau un conci, dar explozia i-l despletise.

— N-a scos un cuvânt de când stă întinsă. Are şaptezeci şi şase de ani. Din cauza ei suntem acum afară. Stăteam acolo – arătă spre adăpost – ca-n sânul lui Avram, jucând cărți şi ascultând radioul. Apoi a zis că vrea să meargă la toaletă. Am scos-o, iar câinele ne-a urmat furios. Apoi fetele au început să plângă, apoi *el* a ieşit – se referea la soțul ei – şi a început să alerge fără minte, ca un nebun, în plin camuflaj. Şi apoi – jur pe sfântul Dumnezeu, domnişoară, a fost de parcă venise sfârşitul lumii. Strânse pătura, încă tremurând. Dar începuse să vorbească şi nu se mai putea opri. Uite-o pe maică-sa, continuă, pe acelaşi ton ridicat, plângăreț, de bârfă, şi uită-te la mine şi la fete, cu Dumnezeu ştie câte oase rupte. Şi ce să mai zic de casă?

Cred că acoperişul s-a dus, nu-i aşa? Gardianul nu vrea să spună o vorbă şi nici nu ne lasă să mergem în bucătărie. Mi-e frică să mă duc să văd ce-i acolo. Se repezi şi o luă pe Kay de braț. Puteți să-mi spuneți, domnişoară, dac-au căzut tavanele?

Niciunul dintre ei nu văzuse partea din față a casei încă; din spate şi mai ales pe întuneric părea neatinsă. Kay îşi plimba mâinile pe corpul bătrânei, controlându-i brațele şi picioarele.

— Mi-e teamă că e foarte lovită... spuse ea fără să-şi ridice ochii.

— Ce? zise femeia.

Surzise din cauza exploziei.

— Mi-e teamă că-i greu de spus pe întuneric, spuse Kay mai tare.

Se concentra la ceea ce făcea. I se păru că dăduse de-o coastă ruptă. Căută în geantă şi scoase bandajele şi începu, cât putu de repede, s-o lege pe bătrână.

— Totul din cauza ei, ştii... începu iar femeia.

— Ajută-mă la asta, dacă poți! țipă Kay pentru a-i distruge atenția.

În tot acest timp, Mickey îl examina pe bărbat. La început, lui Kay i se păruse că are fața înnegrită; îşi imaginase că ora acoperită cu pământ sau funingine. Dar în momentul în care îşi îndreptase lanterna asupra ei, negrul devenise roşu-aprins. Şi brațele, şi pieptul erau la fel, şi când îşi mută lanterna peste ele, proiectau mici luminițe delicate. Din el răsăreau cioburi de sticlă. Mickey încerca să scoată ce era mai rău, înainte să-l bandajeze. În acest timp bărbatul tresărea şi îşi clătina capul de parcă ar fi fost orb. Ochii îi erau pe jumătate închişi, lipiți cu sânge care se coagula.

Probabil că o simțise pe Mickey ezitând.

— E rău? îl auzi Mickey întrebând-o.

— Nu foarte rău! răspunse Mickey. Arăți ca un arici, asta-i tot. Hei, nu încerca să vorbeşti. Trebuie să astupăm găurile astea. Altfel n-o să mai poți bea nicio bere; o să-ți țâşnească toată prin ele.

El nu asculta sau n-o auzea.

— Ce face mama? o întrebă el, acoperindu-i cuvintele. Strigă răguşit la Kay. Aia e maică-mea.

— Nu te mişca şi nu vorbi, îi spuse Mickey din nou. Mama dumitale e bine.

— Ce fac fetele?

— Şi ele sunt bine.

Apoi praful i se opri în gât. Mickey îi susținu capul astfel încât să poată tuşi. Kay îşi imagină cum i se redeschid tăieturile în timp ce se cutremura şi se smucea, sau cum sticla din el se înfigea şi mai adânc... Pe deasupra mai era conştientă şi de bâzâitul avioanelor care treceau monoton pe deasupra capetelor lor. La un moment dat se auzi zgomotul unui acoperiş care se prăbuşea, alunecând şi despicându-se, într-o stradă învecinată. Lucră mai repede.

— OK, Partridge? strigă ea după ce legă bandajul şi apoi îl rupse. Cât mai ai?

— Aproape gata.

— Şi tu, Mickey?

— O să fim gata când termini şi tu.

— Bine. Kay desfăcu targa pe care o scosese din dubiță.

Gardianul reapăru în timp ce se ocupa cu asta; o ajută să o ridice pe doamnă pe targă şi îndesă pătura în jurul ei.

— Pe unde s-o ducem? întrebă Kay când fu gata. E vreun drum până-n stradă prin grădină?

Gardianul clătină din cap.

— Nu prin grădina asta. Va trebui să ne întoarcem prin casă.

— Prin casă? La naiba. Ar fi mai bine s-o luăm din loc în clipa asta. Gata, poți s-o ridici? OK. Unu, doi...

În clipa când se simți ridicată, bătrâna deschise în sfârșit. Ochii şi privi uluită.

— Ce faceți? murmură ea.

Kay pipăi să prindă mai bine mânerul tărgii.

— O să vă ducem la spital. V-ați rănit la o coastă. Dar, o să vă faceți bine.

— La spital?

— Ați putea să stați liniştită? N-o să dureze mult, vă promit. Trebuie doar să vă ducem la ambulanță. Kay vorbea de parcă i s-ar fi adresat unei prietene, lui Mickey, de exemplu. Auzise polițişti şi asistente adresându-se răniților de parcă ar fi fost idioți. „În regulă, drăguțule.” „Hai, mamaie.” „Nu-ți bate capul.”

— Uite, vine şi fiul dumneavoastră, zise ea, când o văzu pe Mickey ajutându-l pe omul sângera. Partridge, ai terminat cu fetele? OK, toată lumea. Haideți. Repede, dar cu grijă.

Mărşăluiră de-a valma intrând în bucătărie. Lumina îi făcu să tresară şi să-şi acopere ochii. Şi atunci fetele văzură, desigur, cât de murdare şi tăiate erau, cât de oribil arăta tatăl lor, cu sânge şi bandaje pe față. Începură să plângă.

— Nu-i nimic, le zise mama cutremurată. Nu-i nimic. Noi suntem bine, nu-i aşa? Phyllis, întoarce cheia în uşă. Adu ceaiul, Eileen. Şi acoperă conserva aia cu carne! Să fie protejată... O, Doamne! Ajunsese la uşa bucătăriei şi văzuse haosul de dincolo. Nu-i venea să creadă. Rămase cu mâinile la inimă. O, Doamne sfinte!

Fetele, în spatele ei, țipau întruna.

Picioarele lui Kay alunecară încă o dată când gardianul încercă o manevră cu bătrâna peste moloz. La fiecare pas, răscoleau un alt nor de praf, pene şi funingine. Dar, în cele din urmă, ajunseră la ceea ce fusese înainte grădina din față. Găsiră câțiva şcolari dându-se huța agățați de mânerele uşilor ambulanței.

— Aveți nevoie de ajutor, domnule? i se adresară băieții gardianului sau poate lui Kay.

Le răspunse gardianul.

— Nu, n-avem. Faceți loc şi duceți-vă înapoi în adăpost înainte să vă zboare capetele alea neastâmpărate de pe umeri. Unde vă sunt mamele? Ce vă închipuiți că sunt avioanele alea, bărzăuni?

— E bătrâna doamnă Parry? A murit?

— Plecați de-aici!

— O, Doamne! încă se văita femeia în timp ce-şi croia drum printre ruinele apartamentului ei.

În ambulanță erau patru paturi suspendate din metal, de felul celor din adăposturi. Era slab luminată, fără nicio sursă de căldură; Kay mai puse o pătură pe bătrână şi o legă cu o curea din pânză, apoi îi puse o sticlă cu apă fierbinte sub genunchi şi încă una lângă tălpi. Mickey îl aduse pe bărbat. Acum ochii lui erau lipiți complet, plini de sânge şi praf; trebuia să-i ghideze brațele şi picioarele, de parcă ar fi uitat cum să le folosească. Îl urma nevastă-sa. Începuse să culeagă nişte lucruri mărunte: un papuc ecosez, o plantă într-un ghiveci.

— Cum să le las pe toate? zise ea când gardianul încercă s-o urce în maşina lui Partridge pentru a fi dusă la postul de prim-ajutor. Începuse să plângă. Nu vreți să vă duceți să-l aduceți pe domnul Grant din casa de peste drum? O să ne supravegheze lucrurile. Vreți, domnule Andrews?

— Nu putem să-ți dăm voie să-l aduci, îi spunea Partridge, în tot acest timp fetei cu câinele.

— Atunci nu vreau să merg! plângea fetița. Strânse câinele mai tare, făcându-l să schelălăie. Vai, mamă, uite tabloul pe care îl aveai de la unchiul Patrick, e făcut bucăți!

— Las-o să ia câinele, Partridge, zise Kay. Ce rău poate face?

Dar decizia îi aparținea lui Partridge, nu ei; şi nu mai era timp să stai să argumentezi. Le lăsă să se certe şi dădu din cap aprobator spre Mickey, care se urcase în spatele dubiței, apoi închise uşile, fugi în fața maşinii şi şterse parbrizul: de douăzeci de minute şi ceva, vehiculul stătea degeaba în stradă şi fusese acoperit cu un strat gros de praf. Se urcă în maşină şi porni motorul.

— Andrews, îi strigă ea gardianului, în timp ce întorcea maşina, uită-te la roți, bine? O gaură acum ar fi un dezastru.

El se depărtă de femeie şi fete şi lumină cu lanterna roțile, apoi ridică mâna spre ea.

La început o porni cu prudență, accelerând când drumul deveni mai curat. Trebuia să mențină o viteză de douăzeci şi cinci de kilometri pe oră când transportau răniți, dar se gândi la bătrâna cu coastele rupte şi la bărbatul plin de sânge şi conduse mai repede. Din când în când se apropia de parbriz să se uite în sus, spre cer. Bâzâitul avioanelor era în toi, bubuiturile mitralierelor, încă puternice, dar şi zgomotul motorului, şi nu putea să-şi dea seama dacă în acel moment se îndrepta spre locul cel mai periculos sau îl depăşise.

În partea din spate a cabinei era o fereastră glisantă; îşi dădu seama că Mickey se mişcă în spatele dubiței. Atentă la drumul din față, se întoarse uşor şi strigă:

— În regulă?

— Oarecum, răspunse Mickey. Bătrâna simte toate buşiturile.

— O să fac tot ce pot, zise Kay.

Se uită atent la suprafața drumului, încercând cu disperare să evite spărturile şi gropile, până când ochii începură s-o usture.

Când opri la accesul pentru tărgi al spitalului din Horseferry Road, asistenta de la recepție alergă s-o salute,

aplecându-şi capul de parcă ar fi plouat. Sora de gardă o urmă fără grabă, aparent indiferentă la lumini orbitoare şi bubuituri.

— Nu poți sta departe de noi, Langrish? zise ea acoperind o nouă rafală de mitralieră. Ei, şi ce avem de data asta?

Era blondă şi cu sâni mari, şi aripile bonetei erau răsucite: întotdeauna o frapaseră pe Kay, care se gândea că seamănă cu coarnele vikinge purtate de cântăreții de operă. Trimise după un cărucior şi o targă cu rotile, mânându-i pe paznici de parcă erau gâşte. Şi când bărbatul cu fața tăiată ieşi năucit din dubiță, îl mână şi pe el: „Hai, repede, vă rog!”.

Kay şi Mickey o ridicară pe bătrână şi o puseră atent pe targa cu rotile, spunându-i unde era rănită. Aceasta îşi scosese mâna, de parcă ar fi fost înspăimântată, iar Kay o ținu o vreme.

— Să nu vă fie teamă. O să fie bine.

Apoi îl ajutară pe bărbat să se instaleze în cărucior. El întinse mâna şi-o bătu uşor pe Mickey pe braț.

— Îți mulțumesc, fiule.

O zărise la început şi crezuse că-i băiat.

— Sărmanul tip, zise ea, când ea şi Kay se întoarseră la dubiță. Încerca să-şi curețe petele de sânge mai serioase de pe mâini. O să rămână plin de cicatrice, nu crezi?

Kay încuviință. Dar de fapt, după ce-i predase pe bărbat şi pe mama lui, deja începea să-i uite. Acum se concentra asupra drumului de întoarcere în Dolphin Square şi era atentă la şirul continuu de avioane şi mitraliere. Se aplecă din nou să se uite la cer. Şi Mickey se uită şi, după o clipă, coborî geamul şi scoase capul.

— Cum stă treaba? întrebă Kay.

— Nu prea strălucit. Sunt câteva avioane, dar zboară deasupra noastră. Par să se învârtească în cerc.

— În cerc, şi noi în el?

— Mda, mi-e teamă că aşa-i.

Kay acceleră. Cascheta lui Mickey se lovi de cadrul geamului; ridică mâna s-o pună la loc.

— L-a prins reflectorul acum, zise ea. Acum l-au pierdut. Acum... hop. Îşi trase capul în cabină rapid. Iar au început mitralierele.

Kay dădu colțul şi privi în sus. Acum putu distinge raza reflectorului şi, în ea, corpul strălucitor al unui avion. În timp ce urmărea, o linie de şrapnele se ridică spre avion, în tăcere, aparent – pentru că, deşi auzea şi simțea bubuiturile mitralierelor, era dificil să asociezi zgomotul cu şirul de străfulgerări luminoase sau cu fuioarele de fum care apăreau când luminile erau stinse. Curând însă atenția îi fu distrasă de un şrapnel care căzuse. Atinsese acoperişul şi capota dubiței, producând o serie de zăngănituri, de parcă bombardierele aduseseră nişte sertare cu tacâmuri şi acum le goleau.

Apoi se auzi o izbitură şi mai mare, apoi alta, iar drumul din fața lor fu brusc luminat de o lumină albă, înspăimântătoare. Avionul lansa bombe incendiare şi una explodase.

— Minunat, zise Mickey. Ce ne facem?

Kay încetinise automat, şi piciorul îi patina pe frână. Trebuia să meargă înainte, fără să conteze pe unde treceau. Dacă te implicai într-un nou incident, acesta se putea dovedi fatal. Dar întotdeauna îi venea greu să se depărteze de pericol.

Luă hotărârea şi opri dubița cât îndrăzni de aproape de cilindrul care sfârâia.

— Nu am de gând să las ca strada asta să ia foc, zise ea, deschizând uşa şi sărind. Nu-mi pasă ce-o să spună Binkie.

Privi în jur, văzu o grămadă de saci cu nisip lângă fereastra unei case şi, păzindu-şi fața cu mâinile de magneziul spumegând nebuneşte, trase unul şi-l lăsă să se cufunde. Lumina albă dispăru. Dar, după aceea, o altă

bombă explodă pe stradă, mai jos. Duse alt sac acolo. Lovi cu piciorul bombele incendiare care ardeau doar înăbuşit; se stinseră cu un torent de scântei vâscoase. Mickey veni şi o ajută, şi după o clipă, un bărbat şi o fată ieşiră dintr-o casă şi li se alăturară: toți goneau pe stradă, în sus şi în jos, ca nişte fotbalişti înnebuniți... Dar unele din bombele incendiare căzuseră pe acoperişuri şi în grădini, unde nu le puteau ajunge; una se cuibărise pe un indicator cu *De închiriat*, din lemn, care începuse deja să ardă.

— Unde naiba vă e gardianul? îl întrebă Kay pe bărbat.

— Spuneți-mi dumneavoastră, zise el gâfâind. Strada este la marginea a două posturi. Stau acolo certându-se care trebuie să patruleze pe aici. Credeți că avem nevoie de pompieri?

— Câteva extinctoare ar fi suficiente, dacă am avea scări şi frânghii.

— Să dau fuga până la telefon?

Kay se uită împrejur dezamăgită.

— Da, zise ea. Da, cred c-ar trebui.

Omul o luă din loc. Kay se întoarse spre fată.

— Ar trebui să te întorci la adăpost.

Fata era îmbrăcată într-un palton de urson şi cu o glugă de spiriduş. Clătină din cap cu un zâmbet larg.

— Îmi place aici. E mult mai vesel.

— Ei, s-ar putea să fie al naibii de vesel peste o clipă. Uite, ce ți-am zis?

Se auzi un pocnet de la una dintre casele din josul străzii, urmat de clinchetul de geam care cade. Kay şi Mickey alergară spre locul acela, iar fata le urmă. Găsiră o fereastră de la parter ale cărei obloane fuseseră smulse de explozie, iar perdelele stăteau încovoiate pe o vergea ruptă; erau negre de funingine şi fum, şi un nor negru cu bucăți de tencuială se umila, dar fără să dea semne de foc.

— Atenție, zise Kay, în timp ce ea şi Mickey se urcară pe pervaz şi se uitară înăuntru. S-ar putea să fie una cu ceas.

— Nu ştiu, zise Mickey.

Aprinse lanterna şi o îndreptă spre interior. Încăperea era o bucătărie, destul de ruinată, cu scaunele şi vasele răspândite peste tot, tapetul pârlit şi masa de bucătărie trântită lângă perete, cu picioarele în sus. Dincolo de masă văzură silueta unui bărbat întins în tot haosul acela. Era îmbrăcat în pijama şi în halat şi se ținea de coapsă.

— Ah! Vai! Ah, pizda mă-sii! Îl auziră spunând.

Mickey o prinse pe Kay de braț. Privea prin norul de praf.

— Kay, zise ea cu voce înecată. Cred că nu mai are picior. Cred că-i pilaf! O să avem nevoie de o chingă. Pentru sângerare.

— Ce-i aia? strigă omul începând să tuşească. Cine-i acolo? Ajutor!

Kay se întoarse şi fugi spre ambulanță.

— Nu te uita, îi spuse fetei care bântuia pe afară.

Zumzăitul de avioane se depărtase, dar micile focuri de pe stradă prinseseră forță acum, iar flăcările erau mai curând galbene, portocalii şi roşii decât albe. Vor atrage mai multe avioane cu explozive adevărate, dar ea nu putea face nimic să le prevină. Scoase o cutie cu pansamente şi se grăbi spre casă. O găsi pe Mickey în încăperea cu bărbatul rănit. Dăduse în lături o parte din dărâmături şi acum îi sfâşia pijamaua.

— Ajută-mă să mă ridic, spunea acesta.

— Nu vă mişcați şi nu vorbiți.

— Piciorul meu.

— Ştiu. În regulă. Trebuie să vă punem un bandaj de compresie.

— Un ce?

— Să împiedice sângerarea.

— Sângerez? Sângerez?

— Probabil că da, prietene, spuse Mickey îndârjită.

Rupse ultima cusătură a pijamalei şi plimbă fasciculul lanternei pe coapsa goală a bărbatului. Carnea se termina puțin deasupra genunchiului. Ciotul era rozaliu şi neted, aproape strălucitor...

— Stai, spuse Kay punându-şi mâna pe brațul lui Mickey.

Bărbatul respiră adânc. Se puse pe râs, apoi tuşi din nou.

— Să mă ia dracu', zise el. Dac-o să-mi găsiți piciorul sunteți vrăjitoarele naibii. L-am pierdut în primul război.

Piciorul lipsă era de plută. Peste toate, explozia care-l trântise la pământ nu era de la o bombă, ci de la o maşină de gătit cu gaz defectă. Se aplecase să pună un chibrit sub ceainic, şi totul sărise în aer. Piciorul artificial îi fusese smuls şi zburase împreună cu toate celelalte; se uitară în jur şi-l găsiră atârnând de una dintre catarame de cârligul unui tablou.

Mickey i-l dădu dezgustată.

— De parcă n-ar fi suficiente bubuituri prin jur, mai trebuia să provoci şi dumneata una.

— Nu voiam decât să-mi fac un ceai, zise el, încă tuşind. Un om are dreptul la o ceaşcă de ceai, nu crezi?

Când îl săltară în picioare, îşi dădură seama cât de rău fusese zgâlțâit. Avea arsuri pe față, pe mâini şi pe creştet, iar genele şi sprâncenele îi fuseseră pârlite de tot. Se gândiră că ar fi mai bine să-l ducă la spital decât să-l lase aici; îl duseră în stradă şi-l urcară în ambulanță.

În toată piața, focurile ardeau în continuare, dar fata care le ajutase să stingă bombele incendiare începuse să bată pe la uşi şi apărură vreo doi oameni cu găleți de apă, extinctoare şi saci de nisip. Bărbatul cu proteză strigă la cineva cunoscut rugându-l să-i bată în cuie fereastra apartamentului.

— Se pare că toți pleacă de-aici, le spuse el lui Kay şi Mickey, urmărind figurile care alergau prin jur. Sper că n-o

să pună extinctoarele pe casa mea, totuşi. Prefer focul inundațiilor, oricând, aş zice. Ce-i asta? Continuă el, când Kay închise uşa. N-o să mă închizi aici în dubița asta, cu ea, nu-i aşa?

Se referea la Mickey.

— Cred c-o să fie în regulă, îi răspunse Kay.

— Aşa zici dumneata. N-ai văzut cum mi-a smuls pijamaua...

— A fost extrem de prudent, zise Mickey, după ce-l lăsară la spital.

— Să rid? întrebă Kay.

— Pe bune, totuşi, cu un picior de plută! Dacă or să afle ceilalți...

Kay râse pe înfundate.

— „Kay! Kay!” zise ea cu o voce guturală. „Cred că-i făcut pilaf.”

Mickey aprinse țigări pentru amândouă.

— Las-o baltă.

— Nu te supăra, dragă. Oricine-ar fi gândit la fel.

— Poate. Totuşi, fata aia n-avea nişte ochi căprui superbi?

— Chiar aşa?

— Niciodată nu remarci ochii de culoare închisă.

O clipă, mitralierele se opriră. Avionul care lansase bombele incendiare fusese alungat. Era ca şi cum li s-ar fi ridicat o greutate de pe suflet. Kay şi Mickey pălăvrăgiră şi râseră tot drumul până în Dolphin Square. Dar la garaj au fost întâmpinate de Partridge, care le aruncă o privire de avertizare.

— Ați dat de naiba, fetelor.

Apăru Binkie. În mână avea un teanc de chitanțe.

— Langrish şi Carmichael, unde dracu’ ați umblat? Ați fost văzute întorcându-vă acum o oră. Eram pe punctul de a suna la control să vă dau pierdute.

Kay îi explică despre bombele incendiare şi bărbatul rănit.

— Rău, rău, zise Binkie. Voi trebuie să vă întoarceți aici între drumuri. Sunteți de prea multă vreme aici ca să nu ştiți asta, Langrish.

— Ai fi vrut să las o stradă să ardă şi să atragă mai multe bombe? Atunci am fi avut şi mai multe drumuri de făcut.

— Cunoşti procedura. Vă avertizez. Continuați să faceți asta prea des.

Fu chemată în birou de sunetul telefonului şi se întoarse după o clipă ca să le trimită pe Kay şi Mickey cu altă treabă. Bombardierele plecaseră din Pimlico, dar erau probleme în Camberwell şi Walworth. Câteva ambulanțe ale secției fuseseră lovite şi scoase din circulație. Kay şi Mickey, împreună cu alți patru şoferi, se duseră la fluviu să le ia locul. Sarcina lor era destul de sinistră. În Camberwell se prăbuşise o casă şi cei dinăuntru fuseseră loviți de grinzi. Kay a trebuit să ajute un doctor să fixeze ațele la picioarele zdrobite ale unei fetițe care urla întruna ori de câte ori o atingeau. Pe o altă stradă, mai târziu, doi bărbați au fost loviți de un şrapnel; pe deasupra, mai erau şi tăiați, de parcă un maniac se năpustise asupra lor cu două cuțite.

Până la ora două şi un sfert – aproape de terminarea schimbului la stație – Kay şi Mickey fuseseră plecate de cinci ori. Ajunseră în Dolphin Square mai mult sau mai puțin epuizate. Kay opri motorul când intră pe stradă şi lăsă vehiculul să coboare panta spre garaj la viteza lui. Când trase de frână, ea şi Mickey îşi dădură capul pe spate şi închiseră ochii.

— Ce vezi? întrebă ea.

— Bandaje, răspunse Mickey. Tu?

— Drumul clătinându-se.

Dubița le era mai murdară ca oricând; mai stătură încă un sfert de oră umplând găleată după găleată cu o apă înspăimântător de rece, clătind-o şi spălând-o. Apoi s-au apucat să se spele. Camera era neîncălzită, cu o uşă pe care

scria DECONTAMINARE: FEMEI, unde trebuiau să facă această operație. În cameră era un fel de jgheab şi iarăşi apă rece. Era teribil de greu să îndepărtezi de pe haine şi piele amestecul de sânge şi praf. Cel puțin, Mickey avea degetele goale. Kay purta o verighetă simplă, din aur pe inelar, pe care nu-i plăcea s-o scoată; trebuia s-o coboare până la buricul degetului şi să curețe murdăria de dedesubt.

După ce îşi spălară cât putură de bine mâinile, îşi scoaseră caschetele. Acolo unde fuseseră strânse în curele, pe frunte şi sub bărbie, carnea era roz şi curată, dar pielea dintre aceste zone era neagră-roşiatică din cauza prafului de cărămidă şi a fumului, arătând decolorată în locurile în care îşi şterseseră sudoarea sau pe porțiunile înguste unde se prelinseseră lacrimi din ochii iritați. Genele erau pline de pulbere – erau foarte atente, pentru că uneori pulberea era amestecată cu cioburi fine de sticlă. Se examinară una pe alta la lumină: „Uită-te sus... Uită-te jos... Minunat!”.

Kay intră în sala comună. Majoritatea şoferilor erau deja acasă. O’Neil, fata cea nouă, îi bandaja mâna lui Hughes.

— Nu aşa de strâns, scumpete.

— Îmi pare rău, Hughes.

— Ce se-ntâmplă? întrebă Kay aşezându-se lângă ei.

— Asta? zise Hughes. O, nimic. O’Neil îşi face mâna.

Kay căscă. Era întotdeauna o greşeală să stai jos înainte ca semnalul de încetare a pericolului să fie dat, dar brusc se simți moartă de oboseală.

— Cum a fost schimbul? întrebă ea, făcând un efort să stea trează.

Hughes dădu din umeri, cu privirea ațintită la bandajul care se înfăşură.

— Nu prea rău. Stomac perforat şi un ochi scos.

— Şi tu, O’Neil?

— Patru oase rupte în Warwick Square.

Kay se încruntă.

— Asta-i o melodie de music-hall, nu-i aşa?

— Howard şi Larkin, continuă O'Neil, au avut un tip care căzuse pe scări în Bloomfield Terrace. Nici măcar nu fusese o explozie; a trecut razant, asta-i tot.

— Razant! repetă Kay, plăcându-i cuvântul, şi începu să râdă. Râsul i se transformă în alt căscat. Ei, noroc. Oricine poate să pună mâna pe suficientă pileală în zilele astea şi să scape razant merită o medalie.

În bucătărie, Mickey făcea un ceai. Kay auzi clinchetul porțelanului o clipă, apoi se urni cu greu, se ridică şi se duse s-o ajute. Puseră frunze noi peste amestecul mizerabil care stătea aproape permanent pe fundul ibricului, dar apoi trebuiră să aştepte lângă flacăra mică, pentru că presiunea era slabă. Semnalul de încetare a pericolului sună în momentul în care turnau ceaiul şi apărură şi ultimii şoferi. Binkie trecu dintr-o încăpere în alta numărând oamenii.

Atmosfera începu să se-ncălzească. Era un fel de euforie a faptului că au supraviețuit, că au ajuns la capăt, că intraseră într-un alt raid şi-l dovediseră. Toți erau stropiți de sânge şi plini de praf, imposibil de osteniți, după ce îşi croiseră drum prin moloz şi se aplecaseră şi se ridicaseră, după ce conduseseră prin întuneric; dar acum făceau glume pe seama lucrurilor oribile pe care le văzuseră. Kay aduse cănile cu ceai şi fu întâmpinată cu urale. Partridge luă o linguriță şi o folosi pentru a azvârli cocoloaşe de hârtie prin încăpere. O'Neil terminase de bandajat mâna lui Hughes şi începuse să-i bandajeze capul acum. Îi puse ochelarii la loc, pe bandajul din pânză.

Când sună telefonul, nimeni nu tăcu şi nici nu încercă să asculte; presupuneau că erau cei de la control, care confirmau semnalul. Apoi însă Binkie intră din nou. Ridică mâinile şi trebui să strige tare pentru a se face auzită.

— E nevoie de o singură ambulanță, zise ea, în partea de nord din Sutherland Street. Cine a sosit de mai mult timp?

— La naiba, zise O'Neil scoțându-şi un ac de siguranță din gură. Eu şi Cole. Cole?

Cole căscă şi se ridică în picioare. Nimeni nu se mai veselea.

— Bravo, fetelor, zise Kay aşezându-se mai bine pe scaun.

— Da, la revedere, fetelor! zise Hughes, împingând bandajul de pe un ochi. Puneți-i o atelă din partea mea!

— O clipă, zise Binkie. O'Neil, Cole – îşi coborî vocea – mi-e teamă că-i o cursă pentru morți. Nu sunt supraviețuitori. Sigur e un cadavru şi cred că mai sunt două. O mamă şi copiii ei. Resturile trebuie duse la locul de depozitare. Credeți că puteți suporta?

În încăpere se lăsă tăcerea.

— Iisuse, zise Hughes lăsând bandajul să-i cadă şi ridicându-şi gulerul.

Pe fața lui O'Neil se instalase o paloare bolnăvicioasă. Avea doar şaptesprezece ani.

— Ei, bine, zise ea.

Nimeni nu se clinti în clipa următoare.

— Merg eu, zise Kay apoi. Se ridică în picioare. O s-o iau pe Cole ca partener. Cole, nu te deranjează, nu?

— Nu mă deranjează absolut deloc.

— Uite, zise O'Neil. Înainte se albise, acum se înroşise. E-n regulă. Nu vreau să mă cocoloşeşti, Langrish.

— Dar nimeni nu face asta, zise Kay. O să vezi suficiente lucruri îngrozitoare în meseria asta, asta-i tot, şi nu-i cazul să fii forțată să le vezi când nu trebuie. Mickey, o să te descurci cu O'Neil dacă mai vine vreun apel?

— Bineînțeles, zise Mickey. Dădu din cap aprobator spre O'Neil. Kay are dreptate, O'Neil. Las-o baltă.

— Da, consideră-te norocoasă, zise Hughes. Să faci la fel şi când o să fie rândul meu, Langrish!

O'Neil era încă îmbujorată.

— Ei, zise ea, îți mulțumesc, Langrish.

Kay o urmă pe Cole în garaj. Cole îşi porni dubița şi o luă încet.

— Nu-i cazul să ne grăbim, presupun... Vrei să fumezi? Sunt câteva țigări acolo.

Arătă spre un compartiment din torpedou. Kay căută înăuntru şi scoase o casetă pe care scria cu ojă *E.M. Cole, Nu pune mâna!* Aprinse două țigări şi una i-o dădu lui Cole.

— Mulțam, zise Cole, trăgând un fum. Dumnezeule, e mai bine aşa. Apropo, a fost frumos ce-ai făcut pentru O'Neil.

Kay se frecă la ochi.

— O'Neil e un copil.

— Totuşi... La naiba, motorul ăsta dă rateuri într-o veselie! Cred că aprinderea-i futută.

Restul drumului îl parcurseră în tăcere, concentrându-se la traseu. Locul unde doreau să ajungă era undeva în sens invers, spre Hugh Street.

— Ăsta să fie locul într-adevăr? întrebă Kay, în timp ce Cole punea frâna, pentru că locuința părea neatinsă.

Când coborâră, îşi dădură seama că dezastrul se produsese în grădina din spate – o lovitură direct în adăpost. Oamenii, care probabil ieşiseră de curând din adăposturile lor, erau cu toții strânşi lângă zidul grădinii, încercând să vadă. Polițiştii instalaseră o foaie de cort. Un ins le conduse pe Kay şi Colo prin locul respectiv să le arate ce fusese recuperat: trupul unei femei, îmbrăcat şi cu papucii în picioare, dar fără cap, şi torsul gol, fără sex, al unui copil mai mare, încă strâns cu cordonul de la halat. Astea erau întinse sub o pătură, înfăşurate într-o muşama, lângă ea, erau diverse părți ale corpului: brațe mici, picioruşe, o falcă, un membru dolofan care putea fi un genunchi sau un cot.

— La început am crezut că sunt o femeie, o fiică şi un fiu, spuse polițistul încet. Dar, cinstit vorbind, sunt... îşi şterse gura. Sunt mai multe membre decât putem socoti. Acum

credem că, probabil, au fost trei copii, poate patru. Vorbeam cu vecinii... Credeți că vă descurcați?

Kay încuviință. Se întoarse la dubiță. Era mai bine să se mişte, să întreprindă ceva, după o asemenea privelişte. Ea şi Cole luară tărgile: puseră corpul femeii şi spatele şi ataşară etichete cu sfoară. Doriră să păstreze membrele în muşama, dar polițistul spuse că nu se poate dispensa de ea. Aşa că aduseră o ladă din şipci, o tapetară cu ziare şi puseră acolo brațele şi picioarele. Cel mai greu le-a fost cu falca şi cu dinții de lapte. Cole o luă şi aproape o aruncă în cutie – copleşită, în final, nu de durere, ci de oroare.

— În regulă? o întrebă Kay, atingându-i umărul.

— Da. Sunt bine.

— Du-te şi te plimbă. O să mă ocup eu de asta.

— Ți-am spus că n-am nimic, bine?

Duseră cutia la ambulanță, îi puseră o etichetă şi o săltară înăuntru. Kay o legă cu o curea ca să se asigure. Odată dusese un asemenea transport de la o morgă din Billlingsgate, unde erau depozitate membrele neidentificate. Nu legase lada şi, când deschisese uşa ambulanței, capul unui bărbat se rostogolise şi aterizase la picioarele ei.

— Ce treabă împuțită, zise Cole când se urcară în dubiță.

Se întoarseră la stație la patru şi un sfert. Schimbul lor nu mai era: Mickey, Binkie, Hughes, cu toții plecaseră. Cei din schimbul celălalt, fără să ştie unde fuseseră, râseră de ele.

— Ce-i chestia asta, Langrish? Nu-ți ajunge schimbul tău şi mai vrei să-l faci şi pe-al nostru? Da, vrei să stai şi să-mi iei locul, Langrish? Şi tu, Cole?

— Cred c-am face o treabă pe cinste, mai bună decât voi, gagiilor, zise Kay. Asta-i sigur!

Se duse cu Cole la spălător. Stăteau una lângă alta, spălându-se pe mâini, fără să se uite una la cealaltă. După

ce se îmbrăcară în paltoane şi o luară spre Westminster, Cole se uită în sus, spre cer.

— Nu-i aşa că am avut noroc că ploaia s-a ținut departe? zise ea.

La St James se despărțiră, fiecare mergând în altă direcție, iar Kay o luă mai repede. Apartamentul ei era la nord de Oxford Street, într-un fel de foste grajduri, dincolo de Rathbone Place. Ea avea un drum al ei, tăind prin străduțele din Soho – o scurtătură bună, rapidă, dacă nu te deranja faptul că nu era țipenie de om la această oră şi priveliştea ciudată, cu case distruse, restaurante şi magazine fără viață. În noaptea asta nu văzu aproape pe nimeni, cu excepția gardianului ei, Henry Vamey, aproape de casă.

— În regulă, Henry? îl strigă ea încet.

El ridică mâna.

— În regulă, domnişoară Langrish! I-am văzut pe nemți bâzâind deasupra zonei Pimlico şi m-am gândit la dumneavoastră. V-au ținut ocupată, nu-i aşa?

— Puțin. S-a întâmplat ceva pe-aici?

— Linişte.

— Asta şi vrem, nu-i aşa? Noapte bună.

— Noapte bună, domnişoară Langrish. Puneți-vă dopurile în urechi totuşi!

— Aşa o să fac!

O porni repede spre Rathbone Place; numai la capătul grajdurilor începu să calce mai uşor – pentru că avea o spaimă secretă, obsesivă că, întorcându-se, va găsi locul lovit, în flăcări sau în ruină. Dar totul era liniştit. Apartamentul ei era la capătul curții, deasupra unui garaj, lângă un depozit;

trebuia să urce nişte scări de lemn până la uşă. În vârful scărilor se opri să-şi scoată haina şi ghetele; deschise uşa cu cheia şi intră păşind foarte uşor. Se duse în salon şi

aprinse lampa de pe masă, apoi, în vârful picioarelor, spre dormitor şi împinse uşa cu mare delicateţe. La lumina lămpii abia reuşi să ajungă la pat şi la silueta care dormea acolo, cu braţele întinse şi părul răvăşit, cu talpa unui picior ieşind din aşternut.

Împinse uşa mai mult, se duse spre pat şi se ghemui lângă el. Helen se mişcă, deschizând ochii, nefiind total trează, dar suficient de trează să ridice braţele şi să primească un sărut.

— Bună, zise ea cu o voce cam confuză.

— Bună, murmură Kay.

— Cât e ceasul?

— Groaznic de târziu – sau groaznic de devreme, nu ştiu care din variante. Ai stat aici tot timpul? Nu te-ai dus în adăpost? Helen clătină din cap. Aş vrea să te fi dus.

— Nu-mi place, Kay. Îi pipăi faţa, verificând dacă are tăieturi. Eşti bine?

— Da, zise Kay. Sunt foarte bine. Culcă-te la loc.

Îi dădu uşor la o parte părul de pe frunte, urmărind cum i se linişteşc pleoapele, simţind cum o cuprinde emoţia, şi i se făcu o clipă teamă de violenţa ei. Pentru că-şi aminti de micile fărâme de corpuri pe care trebuise să le adune împreună cu Cole din grădina de pe Sutherland Street şi tresări brusc la imaginea lor înspăimântătoare, aşa cum n-o făcuse atunci – la moliciunea teribilă a cărnii, la vulnerabilitatea oaselor, la înfiorătoarea subţirime a gâturilor, încheieturilor mâinilor şi degetelor... I se păru miraculos că se întorsese dintr-un loc al mutilării la o privelişte vie, caldă, frumoasă şi neatinsă.

O mai urmări o vreme, până fu sigură că Helen adormise la loc, apoi se ridică şi o înveli bine cu aşternutul, acoperindu-i umerii şi o mai sărută uşor încă o dată. Închise uşa dormitorului la fel de încet cum o deschisese şi se

întoarse în salon. Îşi desfăcu cravata şi-şi descheie gulerul. Când îşi frecă gâtul cu degetele, simți pietrişul.

Pe un perete al salonului era un corp de bibliotecă. După una dintre cărți era o sticlă de whisky. Îşi luă un pahar şi scoase sticla. Aprinse o țigară şi se aşeză.

O clipă sau două se simți bine. Dar apoi whisky-ul începu să tremure în pahar în timp ce-l ducea la gură, iar țigara îşi împrăştie scrumul peste buricele degetelor. Începuse să tremure. I se întâmplă uneori. Curând tremura atât de puternic, că nici țigara în gură n-o putea ține şi nici să-şi soarbă whisky-ul. Ca şi cum prin ea trecea un rapid fantomă; nu putea face nimic, o ştia, decât să lase trenul să zgâlțâie toate cuşetele şi vagoanele... Whisky-ul o ajuta. În cele din urmă se linişti şi-şi termină țigara, aşezându-se mai confortabil. După ce o să se liniştească deplin şi o să fie sigură că rapidul n-o să se mai întoarcă, o să se ducă la culcare. S-ar putea să nu adoarmă o oră sau chiar mai mult. O să stea să asculte respirația liniştită a lui Helen prin întuneric. S-ar putea s-o ia pe Helen de încheietura mâinii şi să-i simtă miraculosul ticăit al pulsului.

Era extraordinar cum în închisoare reuşea să se mențină liniştea la această oră a nopții; era fantastic, dacă te gândeai câți oameni stăteau acolo – numai în aripa în care era Duncan se aflau trei sute – şi toți erau tăcuți şi nu se foiau fără rost. Şi totuşi, cam la ora asta Duncan se trezea: de parcă un anumit punct maxim al nemişcării, odată atins în locul acela, acționa asupra lui sub forma unui sunet sau a unei vibrații.

Acum era treaz. Stătea întins pe spate în patul lui etajat, cu mâinile sub ceafă; privea în întunericul creat de patul lui Fraser, cu un metru deasupra feței sale. Îşi simțea mintea limpede şi era calm: parcă uşurat de o povară teribilă, acum că ziua de vizită venise şi trecuse – acum, când reuşise să treacă de momentul vizitei tatălui său fără să se certe sau să

se supere, fără să cedeze nervos sau să se facă de râs în vreun fel. În față avea o lună întreagă până la următoarea vizită. O lună în închisoare echivala cu o viață de om. O lună în închisoare era ca o stradă învăluită în ceață: puteai vedea lucrurile de lângă tine, dar restul era cenuşiu, vid, fără capăt.

Îşi zise: *Cât de mult te-ai schimbat*! Pentru că obişnuia să mediteze zile întregi la toate micile detalii ale vizitelor tatălui său; stătea chinuit, revăzându-i fața, auzindu-i vocea, şi pe a lui – ca un tip nebun care proiecta un film iar şi iar. Sau compunea scrisori furioase, în care-i spunea tatălui să nu mai vină. Odată dăduse la o parte aşternutul, sărise din patul etajat, se aşezase la masă şi, pe o noapte ca de smoală, începuse să-i scrie o scrisoare lui Viv. Scrisese febril cu un ciot de creion, pe o hârtie ruptă de la sfârşitul unei cărți împrumutate de la bibliotecă; şi, a doua zi, când se uitase la ceea ce făcuse, i se păruse că era opera unui nebun, căci rândurile se intersectau, iar ideile şi expresiile reveneau întruna: *Mizeria acestui loc* – n-o *pot descrie – mi-e teamă, Viv – mizeria – mi-e teamă...* Apoi fusese citat la raport pentru că distrusese cartea.

Se întoarse pe o parte, nedorind să-şi amintească.

Luna se instalase la locul ei, dar mai era şi lumina stelelor; el şi Fraser dăduseră la o parte perdeaua de camuflaj, iar fereastra – o serie de mici ochiuri de geam urâte – arunca o umbră interesantă pe podea. O vedeai cum se mişcă, descoperise Duncan, dacă te uitai suficient de atent; sau puteai sta întins şi să te uiți în sus, cu capul într-un unghi inconfortabil, şi să vezi luna, stelele, strălucirea nefirească a focurilor de mitralieră. Luminile îți dădeau fiori. Celula era rece. Mai jos în zid, sub fereastră, era o deschidere în stratul de cărămizi, închisă cu feronerie victoriană; rostul ei era să ajute la circulația căldurii, dar aerul care se ridica de acolo era în permanență înghețat.

Duncan era îmbrăcat în pijamaua de închisoare, peste care avea o vestă şi şosete – întinsese restul hainelor, cămaşa, haina, pantalonii şi pelerina, peste păturile cu care se acoperea, pentru a se încălzi mai mult. În patul de sus, Fraser procedase la fel.

Dar acesta se mişcase prin somn şi mantaua sau cămaşa îi atârna uşor într-o parte. Îşi întinsese şi un braț, şi i se vedeau degetele: puternice, tuciurii, ca picioarele unui păianjen neverosimil de mare şi musculos. În timp ce Duncan privea, degetele tresăriră – de parcă ar fi pipăit o marfa, încercând să se repeadă... *Nu te uita*, îşi zise Duncan, pentru că, uneori, îşi dădea seama că lucruri mărunte, tâmpite ca acestea puteau pune stăpânire pe el noaptea şi-l sleiau. Se întoarse pe cealaltă parte şi se simți mai bine. Dacă-şi întindea mâna şi atingea peretele, putea pipăi tencuiala scrijelită de cei care stătuseră acolo cu ani în urmă: *J.B. Decembrie 1922, L.C.V. Nouă luni zece zile 1934...* Datele nu erau prea vechi ca să aibă un aer straniu, dar îi plăcea să se gândească la oamenii care le scrijeliseră, la instrumentele mici pe care le folosiseră probabil, ace şi cuie furate, cioburi de porțelan. *Odihnească-se-n pace George K, un țicnit mişto*; asta-l făcu să se întrebe dacă murise, fusese ucis sau se sinucisese cineva în celula aceea. Un bărbat încropise un calendar, dar socotise treizeci de zile la fiecare lună, aşa că era practic inutil. Altul scrisese versuri: *Cinci ani singur o să mă plimb în celulă, şi-aş dori să fiu cu soțioara-mi de mână* – iar cineva scrisese dedesubt: *N-o să mai fie, băi dobitocule, o aranjează amicu' ăl mai bun, ha ha.*

Duncan închise ochii. Cine oare mai era treaz, se gândi el, în toată clădirea? Poate că doar ofițerii. Îi auzeai cum treceau: înainte şi înapoi la fiecare oră, ca figurinele dintr-un ceas străvechi. Aveau pantofi moi, dar făceau să răsune culoarul din metal: un sunet rece, care te îngheța, urmat de o bătaie, ca pulsul sângelui înghețat. În timpul zilei nu-i

prea auzeai, poate că era prea multă gălăgie atunci; lui Duncan i se părea că fac parte din atmosfera nopții, de parcă ar fi fost creați de nemişcare şi întuneric. Aştepta să-l surprindă. La urma urmelor, însemna că mai trecuseră şaizeci de minute din timpul de încarcerare. Şi dacă ar fi singurul treaz şi conştient, atunci cele şaizeci de minute, credea el, îi aparțineau doar lui – treceau în contul lui, cu o rostogolire şi un zăngănit ca de monede în purceluşul de porțelan. Ghinion pentru cei care dormeau! Nu se alegeau cu nimic... Dar dacă vreunul se mişca – dacă tuşea sau bătea în uşă să cheme gardianul, dacă vreun bărbat începea să plângă sau striga – atunci Duncan trebuia să împartă minutele cu el, jumate-jumate, treizeci de minute fiecare. Aşa era cinstit.

Era de fapt o prostie, pentru că timpul îți trecea mai repede când dormeai, iar faptul de a sta treaz, ca Duncan acum, nu făcea decât să înrăutățească situația. Totuşi trebuia să-ți faci micile scheme, micile trucuri ca ăsta; trebuia să fii în stare să-ți transformi timpul de aşteptare în ceva mai palpabil – într-un obiect sau un puzzle. N-aveai altceva de făcut. Asta era închisoarea – nu era un purceluş de porțelan, ci o maşinărie mare, greoaie, care măcina orele. Viața îți intra acolo şi era făcută pulbere.

Îşi săltă capul şi-şi schimbă poziția din nou, se întoarse pe partea cealaltă. Sunetul tremurător se pornise pe culoar, dar bătaia era atât de uşoară de data asta, atât de subtilă, încât îşi dădu seama că era probabil domnul Mundy, pentru că el era cel mai vechi gardian din închisoare şi ştia cum să păşească atent, să nu-i deranjeze pe oameni. Bătaia se apropie, dar începu să încetinească; venise ca o bătaie a inimii care se depărta, până când se opri de tot. Duncan îşi ținu răsuflarea. Sub uşa celulei lui era o dungă de lumină de un albastru bolnăvicios, iar pe verticală, în centrul uşii, la un metru şi jumătate de la podea, un vizor acoperit. În

timp ce urmărea, dunga de lumină fu întreruptă iar vizorul se lumină o clipă, apoi se întunecă. Domnul Mundy stătea uitându-se înăuntru. Pentru că, aşa cum ştia să meargă delicat, ştia şi când unul dintre oamenii lui avea probleme şi nu putea dormi.

Stătu acolo nemişcat preț de un minut.

— În regulă? întrebă el foarte blând.

La început, Duncan nu răspunse. Îi era teamă ca nu cumva să-l trezească pe Fraser.

— În regulă, murmură el, în cele din urmă. Şi apoi, când văzu că Fraser nu se mişcă, adăugă: Noapte bună!

— Noapte bună! răspunse domnul Mundy.

Duncan închise ochii. Cu timpul auzi bătaia tremurătoare din nou depărtându-se. Când se uită, dunga de lumină de sub uşă nu mai era întreruptă, iar cercul palid al vizorului se stinsese. Se întoarse pe cealaltă parte şi-şi puse mâinile sub obraz, ca un băiețel dintr-o carte ilustrată care aştepta răbdător somnul.

II

— Helen! Helen auzi că o strigă cineva, prin uruitul traficului din Marylebone Road. Helen! Aici!

Îşi întoarse capul şi văzu o femeie într-o haină de blugi şi salopetă din stambă, cam murdară la genunchi, şi cu părul ascuns sub un turban prăfuit. Femeia zâmbea şi-şi ridicase mâna.

— Helen! strigă ea din nou, izbucnind în râs.

— Julia! zise Helen în cele din urmă. Traversă strada. Nu te-am recunoscut!

— Nu mă surprinde. Probabil că arăt ca un coşar, nu-i aşa?

— Ei, oarecum.

Julia se ridică. Stătuse în soare, pe un rest de zid. Într-o mână avea un roman de Gladys Mitchell şi în cealaltă o ţigară. Îşi şterse mâna de partea de sus a salopetei ca să i-o strângă pe-a lui Helen. Dar când se uită la palmă, începu să se îndoiască.

— Cred că mizeria nu se mai duce. Te deranjează?

— Bineînţeles că nu.

Dădură mâna.

— Încotro? o întrebă Julia.

— Mă-ntorc la serviciu, răspunse Helen, uşor timidă, pentru că felul de a fi al Juliei, vocea ei clară, aristocratică o intimidau. Am fost la masă. Lucrez acolo, la primărie.

— La primărie? Şi Julia privi de-a lungul străzii. Probabil că ni s-au mai intersectat drumurile, dar nu am observat.

Eu şi tata am lucrat pe toate străzile de-aici. Ne-am instalat un fel de sediu central într-o casă din Bryanston Square. Stăm aici de-o săptămână. Tocmai s-a dus să discute cu un gardian, şi eu m-am folosit de pretextul ăsta să stau puţin.

Helen ştia că tatăl Juliei este arhitect. Făcea o evaluare a clădirilor bombardate, şi Julia îl ajuta. Dar întotdeauna îşi imaginase că lucrează la kilometri depărtare, în East End sau într-un loc de genul ăsta.

— Bryanston Square? repetă ea. Ce nostim! Merg pe-acolo tot timpul.

— Chiar aşa? întrebă Julia.

Se uitară una la alta o clipă, încruntându-se şi zâmbind.

— Ce mai faci? continuă Julia mai vioaie.

Helen dădu din umeri, destul de timidă.

— Bine. Puţin cam obosită, desigur, ca toată lumea. Dar ce mai faci tu? Scrii?

— Da, puţin.

— Reuşeşti să faci asta între două bombardamente?

— Da, între două bombardamente. Mă ajută să mi le scot din minte, cred. Citeam asta – îi arătă cartea – ca să văd cum stau cu competiția. Dar spune-mi, ce face Kay?

Întrebarea fusese pusă cu lejeritate, dar Helen simți că roşeşte.

— Kay e-n regulă, dădu ea din cap.

— Tot la stație? în Dolphin Square?

— Da. Tot acolo.

— Cu Mickey? Şi Binkie? Ce mai pereche, nu-i aşa?

Helen râse, fiind de acord că sunt... Soarele începu să strălucească mai puternic şi Julia îşi duse cartea la frunte, să-şi facă umbră. Dar nu o slăbi pe Helen din priviri, de parcă o frământa o întrebare.

— Uite, zise ea după aceea. Trase de ceasul care i se ridicase pe braț. Tata o să mai stea încă vreo zece minute. Eram pe punctul de a mă duce să beau o ceaşcă de ceai. E-o cantină sau ceva de genul ăsta lângă gară. Vrei să vii cu mine? Sau trebuie să te întorci la lucru?

— Păi, zise Helen surprinsă. Ar trebui să mă întorc la birou, de fapt.

— Chiar ar trebui? Păi, priveşte chestia din altă perspectivă. Ceaiul o să te ajute să lucrezi mai cu spor.

— Hm, probabil, spuse Helen.

Era conştientă că roşise şi nu dorea ca Julia să-şi imagineze că nu putea sta pe stradă şi să vorbească despre Kay, de parcă n-ar fi ceva perfect natural şi la locul lui... Şi Kay ar fi încântată să audă că se întâlniseră – interpretă ea situația. Aşa că se uită la propriul ceas, apoi zâmbi şi zise:

— În regulă, în măsura în care terminăm repede. O să înfrunt furia domnişoarei Chisholm de data asta.

— Domnişoara Chisholm?

— O colegă de-a mea, îngrozitor de decentă. Felul în care îşi țuguie buzele este înspăimântător. Mă sperie de moarte, pe bune.

Julia râse. O porniră. Merseră foarte repede şi se aşezară la o coadă scurtă, cu oameni care aşteptau să fie serviți la fereastra unei cantine mobile.

Ziua, deşi însorită şi aproape fără vânt, era rece. Până în acel moment, iarna fusese foarte aspră. Dar asta, se gândi Helen, făcea albastrul cerului şi mai frumos. Toată lumea era mai veselă, de parcă îşi amintea de vremuri mai bune. Un soldat îmbrăcat în kaki îşi sprijinise rucsacul şi puşca de dubița cantinei şi-şi rula alene o țigară. Fata din fața lor purta ochelari de soare. Bătrânul din fața ei avea o panama crem. Dar şi el, şi fata aveau pe umăr gențile cu masca de gaze: oamenii le scoseseră, remarcă Helen, şi începuseră să le ia din nou cu ei. La cincizeci de metri, pe Marylebone Road, o clădire de birouri fusese bombardată recent: acolo fusese instalată o cisternă cu apă pentru urgențe; pe trotuar erau bucăți de hârtie udă, carbonizată, straturi de scrum pe pereți şi copaci şi urme de noroi care duceau spre şi în afara locului distrus, unde fuseseră trase furtunurile pe stradă.

Coada se mişcă şi Julia îi ceru două ceaiuri fetei de dincolo de tejghea. Helen deschise poşeta şi urmă cearta tipic feminină despre cine trebuie să plătească. În cele din urmă, plăti Julia, spunând că a fost ideea ei. Ceaiul arăta înfiorător: cenuşiu, probabil pregătit cu apă tratată cu clor, iar laptele era praf şi forma cocoloaşe. Julia luă ceştile şi o conduse pe Helen alături, spre o grămadă de saci cu pământ puşi sub o fereastră astupată cu scânduri. Sacii stătuseră în soare şi miroseau destul de plăcut a iută pe cale de a se usca. Unii se rupseseră şi lăsau să se vadă pământul străveziu cu rămăşițe vlăguite de flori şi iarbă.

Julia trase o tulpină frântă.

— Natura care triumfă asupra războiului, zise ea, cu o voce radiofonică, pentru că despre asemenea lucruri vorbeau oamenii de la posturile de radio – despre o nouă varietate de floare sălbatică pe care o depistaseră în locurile

bombardate, despre noi specii de păsări şi altele asemenea – ceea ce devenise groaznic de plicticos.

Îşi sorbi ceaiul, apoi făcu o grimasă.

— Dumnezeule, dar e oribil. Scoase un pachet de ţigări şi o brichetă. Nu te deranjează că fumez pe stradă?

— Bineînțeles că nu.

— Vrei una?

— Le am pe-ale mele pe undeva pe-aici...

— Nu fi caraghioasă. Poftim.

— Mulțumesc.

Aprinseră ţigările la aceeaşi flacără şi capetele li se apropiară, fumul intrându-le în ochi. Fără să se gândească, degetele lui Helen atinseră mâna Juliei.

— Ai degetele zgâriate, zise ea.

Julia se uită.

— Şi ce dacă? Probabil că de la cioburi. Îşi duse vârfurile degetelor la gură şi le supse. A trebuit să cobor prin oberlihtul unei case azi-dimineață.

— Doamne fereşte! spuse Helen. Ca Oliver Twist.

— Da, la fel.

— Dar nu-i ilegal?

— Aşa s-ar zice. Dar avem o dispensă specială, adică eu şi tata. Dacă o casă e goală şi nu putem face rost de chei, avem voie să intrăm cum putem. E o treabă murdară, nici pe departe atât de palpitantă pe cât pare; camerele sunt făcute praf, covoarele distruse, oglinzile, cioburi. Probabil că din cauza conductelor apa curge şi transformă funinginea în mâzgă. Luna trecută am intrat în diverse case şi am găsit lucrurile înghețate: canapele, fețe de masă, chestii dintr-astea. Sau lucrurile iau foc. Aterizează o bombă incendiară pe un acoperiş – poate arde totul destul de precis, de la un etaj la altul; stai în subsol şi te uiți la cer... Distrugerile de genul ăsta sunt mult mai teribile decât într-o casă care a fost sfărâmată total – ca o viață năpădită de cancer.

— E înspăimântător? întrebă Helen, captivată de descrierea Juliei. Cred că pe mine m-ar înspăimânta.

— Şi pe mine mă sperie puțin. Apoi, poate ai şansa de a mai găsi pe cineva – un hoț care a ajuns acolo ca tine. Băieți care s-au dus să se distreze. Vezi tot soiul de obscenități pe pereți uneori; ți se face milă de familia care va trebui să se întoarcă. Alteori, casa n-a fost deloc abandonată. Tata a intrat într-una, acum câteva luni: a pătruns în fiecare cameră să verifice stricăciunile, şi în ultima era o bătrână într-o cămaşă de noapte galbenă, cu părul argintiu, dormind într-un pat cu baldachin şi cu perdele zdrențuite.

Helen vizualiză scena destul de precis.

— Şi ce-a făcut tatăl tău? întrebă ea fascinată.

— A lăsat-o în pace şi s-a întors încet la parter, apoi i-a spus gardianului din zonă. Gardianul i-a povestit că bătrână avea o fată care venea să-i gătească şi să aprindă focul, că avea nouăzeci şi trei de ani şi nu putea fi convinsă să iasă când era vreun raid. Că îşi amintea cum îi văzuse pe prințul Albert şi regina Victoria într-o trăsură, în Hyde Park.

Cât timp Julia vorbise, soarele intrase şi ieşise din nori. Când devenea mai strălucitor, îşi punea mâna sau cartea streaşină la ochi, ca înainte; acum că era mai strălucitor ca oricând, nu mai vorbea – închisese ochii o clipă şi-şi dăduse capul pe spate.

Ce frumoasă e! Se gândi Helen dintr-odată, şocată de povestea despre bătrână; pentru că soarele lumina fața Juliei ca un reflector, iar albastrul salopetei şi al hainei scoteau în evidență fața bronzată, genele negre şi sprâncenele drepte, şi pentru că părul îi era strâns sub turban, vedeai mai clar trăsăturile dulci ale maxilarului şi gâtului. Îşi ținea gura întredeschisă. Buzele îi erau pline, uşor umflate, dinții, nu tocmai regulați. Dar şi aceştia erau frumoşi în felul lor – unul din acele defecte care, în chip

misterios, făceau o față frumoasă să fie şi mai frumoasă decât una cu trăsături impecabile.

Nu-i de mirare, se gândi Helen, cu un amestec neliniştitor de sentimente – invidie, admirație şi un uşor tremur al inimii. *Nu-i de mirare că te-a iubit Kay*.

Pentru că asta era singura legătură dintre Julia şi ea. Nici măcar nu se putea spune că erau prietene. Julia era prietena lui Kay, aşa ca Mickey – sau nici măcar atât, pentru că ea nu-şi petrecea timpul cu Helen şi Kay în apartamentul lor, în cârciumi sau la petreceri. Nu era deschisă, comunicativă şi amabilă. Era învăluită în mister – avea un fel de strălucire, se gândi Helen.

Misterul şi strălucirea ei fuseseră prezente încă de la început.

— Trebuie s-o cunoşti pe Julia, îi spunea Kay, după ce Helen se mutase în apartamentul ei. Tare aş vrea ca voi două să vă întâlniți.

Dar ceva stătuse mereu în cale; Julia era ocupată, Julia scria, Julia avea un program neregulat şi nu putea fi prinsă, în cele din urmă, se întâlniseră din întâmplare acum un an; dăduseră una de alta la teatru, după un spectacol – da, dintre toate, tocmai *Blithe Spirit*[3]. Julia apăruse în toată splendoarea şi farmecul ei, oarecum înspăimântătoare şi distantă. Helen se uitase în treacăt la ea, remarcase felul uşor nervos în care Kay i-o prezentase şi ghicise totul.

Mai târziu, în seara aceea, o întrebase pe Kay:

— Ce-a fost între tine şi Julia?

Iar Kay devenise brusc stânjenită.

— Nimic, zisese ea.

— Nimic?

---

[3] Spirit exuberant (traducere aproximativă). (n. T.)

— Un fel de nepotrivire afectivă, atâta tot. Cu secole în urmă.

— Ai iubit-o, spusese Helen fără ocolişuri.

Şi Kay râsese.

— Uite, hai să vorbim despre altceva!

Şi roşise, ceea ce nu-i stătea în fire.

Roşeața din obraji era singura legătură dintre Helen şi Julia – o legătură amuzantă, dacă stai să te gândeşti.

Julia zâmbi şi-şi plecă fruntea. Erau doar la cincizeci de metri de intrarea în gara Marylebone, şi printre sunetele potolite ale traficului se auzi un zgomot puternic venind de la unul dintre peroane: un fluierat, urmat de fum. Deschise ochii.

— Îmi place sunetul ăsta.

— Şi mie, zise Helen. E un sunet de vacanță, nu-i aşa? Aminteşte de găletuşe şi lopățele. Mă face să-mi doresc să plec, să părăsesc Londra măcar o clipă. Bău cu lăcomie restul de ceai din fundul ceştii. Dar n-am nicio şansă, cred.

— Nu? întrebă Julia. Nu poți aranja ceva?

— Dar unde să te duci? Şi apoi, trenurile... Oricum, n-aş reuşi s-o conving pe Kay. Acum face ore suplimentare în Dolphin Square. Nu şi-ar lua liber cât timp lucrurile stau atât de rău.

Julia trase din țigară, apoi o aruncă pe jos şi o acoperi cu pantoful.

— Kay este atât de eroică, nu-i aşa? zise ea suflând fumul. Tare ca piatra.

O spusese în glumă, presupuse Helen, dar tonul ei nu era tocmai nepăsător şi se uitase la Helen, după ce o spusese, pe furiş, aproape şmechereşte – de parcă o testa, cântărindu-i reacția.

Atunci Helen îşi aminti ce spusese Mickey despre Julia odată: că dorea să fie admirată, că nu suporta ca altcineva să fie mai presus de ea, că era dură. Şi se gândi, cu o undă

de respingere: *E adevărat*, *eşti dură.* În clipa aceea se simți brusc de parcă era dată în vileag, nesigură.

Dar ciudățenia era că senzația de nesiguranță, chiar de respingere, era aproape incitantă. Se mai uită o dată la fața frumoasă, netedă, aristocratică a Juliei şi o asocie cu bijuterii şi perle. Nu era duritatea o condiție a strălucirii, la urma urmelor?

Apoi Julia îşi schimbă postura, şi momentul trecu. Puse din nou mâna pe ceas; Helen văzu cât de târziu se făcuse.

— La naiba. Îşi termină rapid țigara, aruncă mucul în ceaşca aproape goală şi îl auzi cum sfârâie. Trebuie să mă întorc la serviciu.

Julia dădu din cap şi termină ceaiul.

— O să te-nsoțesc, zise ea.

Se întoarseră repede la cantină să-şi lase ceştile pe tejghea, apoi merseră câteva sute de metri până la biroul lui Helen.

— Domnişoara Prism o să-ți facă viața amară pentru că ai întârziat atât? o întrebă Julia în timp ce mergeau.

— Domnişoara Chisholm, zise Helen zâmbind. S-ar putea.

— Atunci ar trebui să dai vina pe mine. Spune că am fost o urgență. Că mi-am pierdut – ce? Mi-am pierdut casa cu tot ce era în ea?

— Tot? Helen se gândi. Asta ține de şase departamente diferite, cred. N-aş putea să te ajut decât cu bani pentru reparații uşoare. Ar trebui să te întâlneşti cu cineva de la Comisia Distrugerilor de Război, în legătură cu reconstrucția; totuşi, mai mult ca sigur că te vor trimite înapoi la noi. Domnişoara Links, de la etajul trei, ar putea să te ajute puțin să cureți obiectele care pot fi salvate – covoare, perdele, chestii dintr-astea. Dar nu uita să aduci chitanțele de la curățătorie, şi pe aia pe care ți-am dat-o atunci când ai depus raportul despre incident. Ce-i aia? Ai pierdut chitanța? Vai de mine. Trebuie să iei alta şi să o iei

de la capăt... Ca-n jocul ăla pentru copii, „Şerpii şi scările”. Şi asta presupune ca, desigur, să ne fi găsit timp să te primim.

— Îți place slujba, zise Julia şi făcu o grimasă.

— Pe scurt, e frustrantă. Speri să faci ceva deosebit. Dar oamenii cărora le-am dat alte case acum trei ani se întorc; au mai fost bombardați încă o dată şi scoşi din casă. Avem mai puțini bani ca niciodată. Şi războiul ne costă – cât? Unsprezece milioane pe zi?

— Nu mă întreba, zise Julia. Am renunțat să mai citesc ziarele. De vreme ce oamenii sunt atât de decişi să se omoare între ei, de câteva luni m-am hotărât să mă dau la o parte şi să le dau voie s-o facă.

— Aş vrea să pot şi eu să fac asta, zise Helen. Dar îmi dau seama că mă simt şi mai rău dacă nu ştiu tot ce se întâmplă decât dacă ştiu.

Ajunseră deja la primărie şi se opriră la baza scărilor să-şi ia la revedere. Treptele erau flancate de doi lei din piatră cu figuri neliniştite, acoperiți de un strat de cenuşă, ca o blană. Julia întinse mâna, îl bătu uşor pe unul din ei şi râse.

— Sunt foarte tentată să sar pe spatele lui. Ce crezi c-ar spune domnişoara Chisholm?

— Cred c-ar face infarct, zise Helen. La revedere, Julia. Întinse mâna. Să nu te mai cațeri prin luminatoare.

— O să fac tot ce pot. La revedere, Helen. Mi-a făcut plăcere. E-un cuvânt groaznic, nu-i aşa?

— E-un cuvânt măreț. Şi mie mi-a făcut plăcere să te întâlnesc.

— Chiar aşa? Atunci, sper să mai dau de tine. Sau poate îi spui lui Kay să te aducă în Mecklenburgh Square când va. Am putea lua masa împreună.

— Da, zise Helen. Până la urmă, de ce n-ar face-o? Acum i se părea simplu. Da, o să-i spun. Se depărtară una de alta. Îți mulțumesc pentru ceai!

— Sunt cam mulți oameni care aşteaptă, domnişoară Giniver, îi zise domnişoara Chisholm când intră în birou.

— Aşa deci? făcu Helen.

Ieşi din birou, se duse pe coridor şi o luă spre toaletă, să-şi scoată paltonul şi pălăria şi să-şi pudreze fața la oglindă, în timp ce făcea asta, revăzu chipul delicat al Juliei, cu trăsăturile lui frapante: gâtul subțire, ochii negri, sprâncenele frumoase, buzele pline, neregulate, care te făceau să uiți de orice altceva.

Uşa se deschise şi intră domnişoara Links.

— O, domnişoară Giniver, mă bucur că v-am prins. Am veşti triste, cred. Domnul Piper de la Fondul Prefecturii: i-a murit soția.

— O, nu se poate, zise Helen, coborându-şi mâna.

— Da, o bombă cu ceas. A lovit-o în zori. Un ghinion. O să-i trimitem o scrisoare. N-o să rugăm pe toți s-o semneze – devine cam monoton, după un timp dar m-am gândit c-ați vrea să ştiți.

— Da, mulțumesc.

Helen îşi închise pudriera şi o puse în poşetă, apoi se întoarse tristă la biroul ei – şi nici nu se mai gândi la Julia după asta, nu se mai gândi deloc.

— Ei, zise deținutul din fața lui Duncan la coada pentru masă, un poponar bătrân şi nesuferit, căreia îi spuneau tanti Vi, ce avem azi? Homar Thermidor, poate? Pateu? Vițel?

— E oaie, tanti, zise băiatul care punea mâncarea pe tăvi.

Tanti Vi exclamă enervată:

— Nici măcar nu are imaginația să se deghizeze în miel, presupun. Ho, ho. Pune-mi o farfurie plină, iubire. Se zice că acum nici la Brooks prânzurile nu sunt mai bune ca aici.

Îi adresă aceste ultime cuvinte lui Duncan, dându-şi ochii peste cap şi aranjându-şi uşor părul. În vârf, părul era vopsit cu puțin peroxid şi frumos ondulat – pentru că în

fiecare noapte dormea cu moațe în păr, ca să şi-l onduleze. Avea obrajii rujați şi buzele roşii ca o fetişcană – la bibliotecă nu găseai nicio carte legată în roşu fără mici pete, unde bărbații ca el îi supseseră copertele pentru a le folosi drept ruj.

Duncan n-o suporta. Îşi luă mâncarea fără să spună nimic, şi peste o clipă ea o luă din loc, murmurând din mers:

— Ei, dar ce mai *facem* pe mândrul azi! Şi când el îi evită din nou privirea, o văzu cum îşi pune tava pe masă şi-şi atinge pieptul cu mâna; apoi o auzi cum se plânge prietenelor: Iubițelelor! Am fost rănită! Până-n plăsele! De cine? Ei bine, de Tragica Domnişorică Pearce, de-acolo...

El îşi lăsă capul în jos şi se duse cu farfuria prin sală, în cealaltă direcție. Stătea la o masă de lângă uşă, cu Fraser şi alți opt bărbați. Fraser era deja acolo. Conversa animat cu un bărbat care stătea în fața lui şi pe care îl chema Watling, un alt protestatar. Watling stătea cu brațele încrucişate, iar Fraser era aplecat, bătând uşor cu palma în muşamaua de pe masă pentru a-şi susține punctul de vedere. Nu observă când Duncan veni şi-şi trase un scaun, la câteva scaune distanță. Ceilalți bărbați îşi ridicară privirile şi dădură din cap, destul de amabili.

— Salut, Pearce. Eşti bine, fiule?

Majoritatea erau bărbați în vârstă. Duncan şi Fraser erau doi dintre cei mai tineri deținuți de acolo. Lor le plăcea în special Duncan şi-i căutau compania.

— Ce mai faci? îl întrebă acum bătrânul de lângă el. Ai primit vreo vizită în ultima vreme de la sora ta cea drăguță?

— A venit sâmbătă, îi răspunse Duncat aşezându-se.

— E bună cu tine. Şi drăguță pe deasupra. Bărbatul făcu cu ochiul. Şi asta nu dă rău, nu-i aşa?

Duncan zâmbi, dar apoi adulmecă, strâmbându-se.

— De unde vine mirosul ăsta oribil?

— Tu ce crezi? zise bărbatul de vizavi. S-a înfundat din nou canalizarea aia nenorocită.

La câțiva metri de masa lor era chiuveta în care bărbații din celulele de la parter trebuiau să-şi golească oala de noapte. Chiuveta se înfunda mereu; Duncan se uită la ea imprudent şi o văzu plină până la refuz cu un amestec de urină şi fecale cafenii, groase, care-ți făceau greață.

— Dumnezeule! spuse el, şi-şi întoarse scaunul. Începu să ciugulească mâncarea. Dar şi asta îi făcu rău. Oaia era grasă, cartofii, cenuşii, iar varza, nespălată, fiartă prea mult şi cu fărâme de pământ lipite de ea.

Bărbatul care stătea vizavi îl văzu cum se luptă şi zâmbi.

— Apetisant, nu-i aşa? Ştii, am găsit rahat de şoarece în cacaoa mea aseară.

— Evans de la trei, zise altcineva, a găsit unghii de la picior în pâine! Cretinii ăia din Corpul C fac asta intenționat. Partea proastă, zicea Evans, era că îi era o foame cumplită, aşa că a trebuit să mănânce în continuare! Pur şi simplu a scos unghiile pe măsură ce dădea de ele!

Bărbații se strâmbară.

— Ei, cum spunea taică-meu, zise vecinul mai în vârstă al lui Duncan: „Dacă eşti o potaie hămesită, mănânci şi budincă de la gunoi”. Vă jur că n-am avut habar cât e de adevărat până nu am ajuns aici.

Continuară să pălăvrăgească. Duncan mai îndepărtă nişte murdărie de pe varză şi luă din mâncare cu furculița. În timp ce mânca, prindea frânturi din conversația lui Fraser cu Watling, care se suprapunea peste conversația celorlalți.

— Dar nu vrei să zici că având atâția comandanți aici şi la Maidstone...?

Nu auzi restul. Masa la care stăteau era pentru cincisprezece persoane, fixată în duşumeaua din beton a sălii lor. La fiecare masă puteau să stea zece sau doisprezece oameni, aşa că zgomotul conversației, râsetele,

scrâşnetul scaunelor trase, strigătele gardienilor, toate erau insuportabile – şi deveneau şi mai atroce datorită acusticii ciudate a locului, care făcea ca fiecare sunet să semene cu vocea crainicului de peron de la gara King's Cross.

De exemplu, acum gălăgia bruscă îi făcu pe toți să tresară. Domnul Garnish, gardianul, o luase la trap prin sală şi începuse să urle şi să înjure un om: *Jigodie mică!* – şi asta pentru că omul scăpase un cartof pe jos sau vărsase un pic de sos. Înjurăturile sunau ca lătratul unui animal furios, dar oamenii se întoarseră să se uite, apoi reveniră, de parcă ar fi fost plictisiți. Fraser, observă Duncan, nu se întorsese deloc. Se certa în continuare cu Watling. Îşi vârâse degetele în părul tuns scurt şi spunea:

— Noi doi n-o să fim niciodată de acord!

Vocea lui se auzea clar acum; sala se potolise puțin după ieşirea domnului Garnish. Pe bărbatul din dreapta lui Watling îl chema Hammond, era dezertor şi arestat pentru jaf – se uita la Fraser foarte acru.

— De ce dracu' nu terminați odată cu cearta asta, zise el, şi nu ne lăsați în pace? Vorbe şi iar vorbe, asta-i tot ce scoateți pe gură. Vă convine să vorbiți. Tipii ca voi or să profite de războiul ăsta – aşa cum ați profitat şi de pace.

— Ai dreptate, răspunse Fraser, asta o să facem. Pentru că tipii *ca mine* – cum spui tu – se pot baza pe tipii cu gândirea *ta* tocmai pentru asta. Dacă muncitorii nu văd nimic bun pe timp de pace, n-au niciun motiv să *nu* meargă la război. Dați-le locuri de muncă şi case decente, copiilor lor dați-le şcoli decente, şi-o să înțeleagă sensul pacifismului.

— Pizda mă-sii! zise Hammond dezgustat, dar împotriva voinței lui, fusese atras în ciorovăială.

Şi bărbatul de lângă el, la fel. Altcineva spuse că, din câte se părea, Fraser era de părere că muncitorul obişnuit nu poate face nimic rău.

— Ar trebui să încerci să administrezi o fabrică plină de ei, zise el. Ți-ai schimba gândirea politică imediat, crede-mă. Apoi Hammond spuse: Şi ce zici de nazişti? Sunt şi ei muncitori obişnuiți, nu-i aşa?

— Da, sunt, zise Fraser.

— Şi ce spui de japonezi?

— Ei, japonezii, interveni bărbatul de lângă Fraser – un alt dezertor pe nume Giggs – nu-s oameni. Toată lumea o ştie.

Conversația continuă câteva minute. Duncan îşi mestecă în silă mâncarea murdară ascultând, dar nu spuse nimic. Se uita din când în când la Fraser care, după ce declanşase totul, după ce-i stârnise pe cei de la masă, stătea acum sprijinit de scaun, cu mâinile la ceafă şi se uita încântat. Uniforma, se gândi Duncan, nu-i stătea deloc mai bine decât celorlalți; cenuşiul hainei, cu steaua roşie soioasă, îi sleia culoarea din obraji; gulerul cămăşii era negru de murdar ce era, şi, cu toate astea, reuşea să arate încă frumos – suplu, să zicem, când toți ceilalți arătau jigăriți şi malnutriți. Era la Wormwood Scrubs de trei luni şi mai avea nouă de făcut, dar deja stătuse un an la închisoarea Brixton; şi se ştia că acolo e mai rău decât aici. Odată îi spusese lui Duncan că la Brixton nu era mai rău decât la fosta lui şcoală. Dar aici, la Scrubs, numai mâinile aveau de suferit, pentru că era în atelierul de împletit coşuri şi nu se deprinsese încă să mânuiască uneltele. Avea băşici la degete de mărimea unui şiling.

Întorcându-şi capul, îl surprinse pe Duncan urmărindu-l şi zâmbi.

— Nu te alături discuției noastre, Pearce? strigă el peste masă. Ce părere ai despre toate astea?

— Pearce nu are opinii despre nimic, zise Hammond, înainte ca Duncan să poată răspunde. Tot timpul îşi ține capul plecat, nu-i aşa, cocoşule?

Duncan se foi timid.

— Nu văd ce rost are să tot rumegi lucrurile astea la nesfârşit, dacă asta vrei să zici. Nu putem schimba nimic. De ce să încercăm? E războiul altora, nu al nostru.

Hammod încuviință.

— Războiul ăsta împuțit e al altora, aşa e!

— Este? îl întrebă Fraser pe Duncan.

— Da, zise Duncan, când te afli aici. La fel ca toate celelalte lucruri care sunt ale altora. Tot ce contează, vreau să spun: lucrurile plăcute, dar şi neplăcute...

— La dracu', zise Giggs căscând. Vorbeşti ca un bătrân condamnat la moarte, fiule. Ca un vieţaş, al naibii vorbeşti!

— Cu alte cuvinte, spuse Fraser, faci tot ce vor ei să faci. Garnish şi Daniels, vreau să zic, şi Churchill, şi toți ceilalți. Renunți la dreptul tău de a gândi! Nu te condamn, Pearce. E greu aici, când nu eşti stimulat să faci altceva. Când nici măcar nu te lasă să asculți ştirile! Iar ăsta... întinse mâna pe masă. Era un ziar acolo, *Daily Express.* Dar când îl deschise, arăta ca decupajele din hârtie confecționate de şcolari pentru Crăciun: ştirile fuseseră scoase şi rămăseseră doar paginile cu subiecte domestice, paginile de sport şi benzile desenate. Fraser îl aruncă din nou. Asta fac ei cu mintea ta, zise el, dacă le dai voie. Nu-i lăsa, Pearce!

Vorbea plin de pasiune, susținând privirea lui Duncan cu ochii lui limpezi şi albaştri, iar Duncan simți cum se înroşeşte.

— Îți vine uşor să vorbeşti, începu el să spună.

Dar privirea lui Fraser se deplasase undeva peste umerii lui şi expresia feței i se schimbase. Îl văzuse pe domnul Mundy croindu-şi drum printre mese şi ridică mâna.

— Ei, domnule Mundy, domnule! strigă el pe un ton teatral. Dumneavoastră sunteți persoana potrivită!

Domnul Mundy se apropie de ei. Îl văzu pe Duncan şi îi făcu un semn cu capul. Dar pe Fraser îl privi mai prudent.

— Ei, ce s-a întâmplat? întrebă el cu vocea lui moale.

— Nu s-a întâmplat nimic, răspunse Fraser. Mă gândeam că dumneavoastră ați putea să ne explicați de ce sistemul penitenciar pare atât de interesat să-şi transforme locatarii în cretini, când ar putea – ştiu eu – să-i educe?

Domnul Mundy zâmbi tolerant, dar refuză să intre în joc.

— I-auzi, zise el pregătindu-se s-o ia din loc. Poți să bodogăneşti ce vrei. Închisoarea permite aşa ceva.

— Dar nu te lasă să gândeşti, domnule! continuă Fraser. Nu te lasă să citeşti ziarele sau să asculți radioul. Ce scop au toate astea?

— Ştii foarte bine care-i scopul, băiete. Nu vă face bine să auziți lucruri din lumea de afară din care nu faceți parte. Vă agită.

— Ne dă idei şi opinii care ne aparțin, cu alte cuvinte, şi ne face să fim mai greu de manevrat.

Domnul Mundy clătină din cap.

— Dacă ai vreo plângere, băiete, discut-o cu domnul Gamish. Dar dacă ai fi în serviciu de când sunt eu...

— De câtă vreme *sunteți* aici, domnule Mundy? interveni Hammond.

El cu Giggs ascultaseră până în acel moment. Şi ceilalți de la masă ascultaseră. Domnul Mundy ezită. Hammond continuă:

— Domnul Daniels ne-a spus că sunteți aici de patruzeci de ani sau ceva de genul ăsta.

— Ei bine, spuse domnul Mundy încetinindu-şi paşii. Sunt aici de douăzeci şi şapte de ani, şi înainte am fost zece ani la Parkhurst.

Hammond fluieră.

— Iisuse! exclamă Giggs. Mai mult decât primeşti pentru omor, nu-i aşa? Şi cum era aici pe vremuri? Cum erau oamenii, domnule Mundy?

Semănau cu nişte băieți la şcoală, se gândi Duncan, care încercau să distragă atenția profesorului punându-i

întrebări despre cum era la Ypres, iar domnul Mundy era prea blând ca să-i lase şi să plece. Probabil că prefera să vorbească mai curând cu Hammond decât cu Fraser. Îşi schimbă postura şi stătu mai relaxat. Îşi încrucişă braţele pe piept şi se gândi o vreme.

— Aş zice că oamenii, spuse el în cele din urmă, erau cam la fel.

— Cam la fel? întrebă Hammond. Ce, vreţi să spuneţi că erau tipi ca Wainwright, umblând după crăpelniţă, şi ca Watling şi Fraser, plictisind pe oricine de moarte cu politica lor – treizeci şi şapte de ani? Ei, drăcie! Mă mir cum de nu v-a sărit o doagă, domnule Mundy. Mă mir cum de nu v-aţi scrântit!

— Dar tartorii, domnule? întrebă Giggs însufleţit. Cred că erau cruzi, domnule, nu-i aşa?

— Ei, zise domnul Mundy cinstit, sunt ofiţeri buni şi răi, amabili şi duri, oriunde te-ai duce. Dar regulile închisorilor... îşi încreţi nasul. Regulile închisorilor erau teribil de stricte. Voi credeţi că acum sunt aspre, dar voi trăiţi în puf în comparaţie cu ceilalţi. Am cunoscut gardieni care biciuiau un om dacă avea îndrăzneala să se uite la ei. Am văzut flăcăi bătuţi cu nuiele – copii de unsprezece, doisprezece, treisprezece ani, de ţi se rupea inima. Au fost timpuri teribil de brutale... Poftim. Cum spun mereu, la închisoare vezi faţa cea mai bună şi cea mai rea a oamenilor. Am cunoscut o grămadă de domni, cât am stat aici. Am văzut tipi care au venit ca răufăcători şi au plecat sfinţi şi viceversa. Am condus oameni la spânzurătoare şi am fost mândru să le strâng mâna.

— Probabil că asta le-a dat mult curaj, domnule! strigă Fraser.

Duncan se uită la domnul Mundy şi văzu cum roşeşte, de parcă ar fi fost prins cu mâţa-n sac.

— Care a fost cel mai dificil deținut de-aici? întrebă Hammond repede. Care a fost cel mai mare ticălos?

Dar domnul Mundy refuză să mai fie atras în conversație. Îşi desfăcu brațele şi-şi îndreptă spatele.

— În regulă, zise el, în momentul în care se urni. Acum ar trebui să vă terminați masa. Haide.

O luă încet prin sală, şchiopătând uşor, din cauza şoldului.

Giggs şi Hammond râdeau zgomotos.

— E-o hahaleră al naibii de blândă! zise Hammond, când domnul Mundy nu mai putea să-l audă. O bomboană de om, nu-i aşa? Vă zic eu, probabil că nu-i în toate mințile să stea în închisoare – câți ani a zis? Treizeci şi şapte de ani? Treizeci şi şapte de zile mi-ar fi de-ajuns în locul ăsta împuțit. Treizeci şi şapte de minute. Treizeci şi şapte de secunde...

— Uite-l! zise Giggs. Uită-te la el cum merge! De ce merge aşa? Merge ca o rață boşoroagă. Imaginează-ți dacă vreun tip ar fi vrut să treacă dincolo de zid în timp ce domnul Mundy ar fi fost cu el! Închipuie-ți-l pe domnul Mundy luându-se după el!

— Lăsați-l în pace! zise Duncan dintr-odată.

Hammond îl privi contrariat.

— Da' ce te-a apucat? Râdeam şi noi puțin. Iisuse, dacă nici să râzi n-ai voie în locul ăsta...

— Lăsați-l în pace, atât vă spun.

Giggs se strâmbă.

— Ei bine, scuză-ne. Am uitat că tu şi cu el sunteți al naibii de apropiați.

— Nu suntem în niciun fel, zise Duncan. Doar că...

— Da, haide lăsați-o baltă, spuse un altul, delapidatorul, încercase să citească ziarul decupat. Îl scutură puțin şi căzu o bucățică din el. E ca şi cum ți-ai omorî vremea într-o grădină zoologică puturoasă.

Giggs împinse scaunul şi se ridică în picioare.

— Hai, prietene, îi zise el lui Hammond. Masa asta pute al naibii.

Îşi luară farfuriile şi se duseră. După o clipă, delapidatorul şi alt om plecară şi ei. Bărbații din capătul de masă unde era Duncan îşi schimbară locurile şi se apropiară. Unul dintre ei avea un mic set de domino făcut din resturi de lemn, şi se apucară să aşeze piesele pentru un joc.

Fraser se întinse din nou în scaunul lui.

— Încă o masă, zise el, la Wormwood Scrubs, în Sala D. Apoi se uită la Duncan. N-aş fi crezut, Pearce, că o să ajung să te văd cum te iei de Hammond şi Giggs. Şi asta pentru domnul Mundy! Ar fi foarte mişcat.

Duncan tremura puțin, de fapt. Detesta certurile şi confruntările, dintotdeauna fusese aşa.

— Hammond şi Giggs m-au enervat. Domnul Mundy e un tip de treabă. E mai bun decât domnul Garnish şi alții, oricine o să-ți spună asta.

Dar Fraser îşi țuguiase buzele.

— Îl prefer pe Garnish în comparație cu Mundy oricând. Prefer un sadic onest unuia ipocrit. Toată chestia asta al dracului de absurdă de a da mâna cu un condamnat.

— Îşi face meseria ca oricine altcineva.

— Ca toți mardeiaşii şi criminalii plătiți de stat oriunde în lume!

— Domnul Mundy nu-i aşa, continuă Duncan cu încăpățânare.

— Evident, zise Watling uitându-se la Duncan, dar adresându-i-se lui Fraser, are nişte idei ciudate despre creştinism. L-ai auzit vreodată vorbind despre acest subiect?

— Cred că da, zise Fraser. Face parte din gaşca lui Mary Baker Eddy, nu-i aşa?

— Mi-a spus ceva odată, când eram la infirmerie cu nişte spasme dureroase. Spunea că spasmele pur şi simplu

manifestă – astea au fost cuvintele că *manifestă credința mea în durere.* Mi-a mai zis: „Crezi în Dumnezeu, nu-i aşa? Ei, Dumnezeu e perfect şi a făcut o lume perfectă. Deci, cum poți să ai spasme?”. Apoi a adăugat: *„Ceea ce doctorii numesc spasme reprezintă doar credința ta falsă! Fă în aşa fel încât credința să-ți fie adevărată, şi spasmele îți vor dispărea!”.*

Fraser izbucni în râs.

— Ce poetic! strigă el. Şi ce mod de a linişti un om al cărui picior tocmai a fost smuls de explozie sau al cărui stomac e străpuns de baionetă!

Duncan se încruntă.

— Sunteți la fel de răi ca Hammond. Numai pentru că nu sunteți de acord cu asta.

— Şi cu ce ar trebui să fim de acord? întrebă Fraser. Nu poți să fii sau să nu fii de acord cu păsărească asta. Şi este păsărească, mai mult ca sigur. Una din chestiile alea create nebuneşte pentru a le pacifica pe bătrânele flămânde după sex. Râse batjocoritor. Ca Serviciul Voluntar al Femeilor.

Walting părea ruşinat.

— Ei bine, nu ştiam de chestia asta.

— Oricum, nu-i atât de deosebit de tine, zise Duncan.

— Ce vrei să spui? întrebă Fraser zâmbind.

— E cum a spus Watling. Amândoi credeți că lumea poate fi perfectă, nu-i aşa? Dar cel puțin el acționează într-un fel s-o *facă* perfectă, dând lucrurile urâte la o parte. În loc să – ei bine, în loc să stea aici, vreau să zic.

Zâmbetul lui Fraser dispăru. Se uită la Duncan, apoi privi în altă parte. Urmă un scurt moment de tăcere stânjenitoare. Apoi Watling îi dădu înainte.

— Dă-mi voie să te întreb ceva, Fraser, zise el cu aerul de-a continua o conversație la care Duncan nu lua parte. Dacă la tribunal ți-ar fi spus...

Fraser îşi încrucişă braţele şi ascultă, şi începu să zâmbească din nou – se părea că-i revenise simţul umorului.

Duncan aşteptă, apoi se întoarse. Oamenii care stăteau în partea opusă a mesei tocmai terminaseră o partidă. Doi dintre ei băteau uşor din palme.

— Bine jucat, zise unul politicos.

El şi vecinul lui trecură unul altuia mici grămăjoare de tutun pe care le foloseau drept miză; apoi, trei dintre ei începură să dărâme piesele de domino şi să le amestece, pentru a o lua de la capăt.

— Vrei să ni te-alături? îl întrebară pe Duncan, văzând că stă mai mult sau mai puţin de unul singur, dar Duncan refuză.

Avea impresia că îl jignise pe Fraser şi regreta. Avea de gând să mai aştepte puţin să vadă dacă nu cumva Fraser o să renunţe la disputa cu Watling şi-o să se întoarcă la el...

Dar Fraser nu se întoarse, şi curând mirosul împuţit al canalizării înfundate ajunse de nesuportat. Duncan îşi strânse cuţitul şi furculiţa.

— La revedere, le spuse el jucătorilor de domino.

— Da, la revedere, Pearce. Nu...

Cuvintele lor fură întrerupte de un strigăt:

— *Luhuu! Tragica Domnişorică! Iuhuu!*

Era tanti Vi şi câţiva dintre prietenii ei – doi băieţi, doar cu câţiva ani mai mari decât Duncan, porecliţi Monica şi Stella. Mergeau cu paşi mărunţi prin sală, printre mese, fumând şi dând graţios din mâini. Probabil că observaseră că Duncan se ridicase în picioare. Acum strigau din nou:

— Iuhuu, Tragica Domnişorică? Nu-ţi place de noi?

Duncan împinse scaunul. Văzu că Fraser îşi ridicase privirea şi părea iritat. Watling afişa din nou expresia aceea de modestie, de reprimare. Tanti Vi, Monica şi Stella se

apropiară cu paşi mărunți. Duncan îşi luă farfuria şi o porni chiar în momentul în care grupul ajunse lângă masă.

— Ia uite ce repejor merge ea! o auzi pe Monica spunând în spate. Dar unde se grăbeşte aşa? Crezi că are un soț în odaia ei împodobită cu flori?

— Nu ea, dragele mele, zise tanti Vi, pufăind din țigara răsucită. Nu cât timp e în doliu pentru ultimul. Ei, stă ca Răbdarea pe un monument, *rânjind* cu optimism la Durere! Îi ştiți povestea, nu-i aşa? Nu ați văzut-o în Mailbags One? Coase, coase, coase cu mânuțele ei albe, iar noaptea, dragele mele, vă jur, se strecoară înapoi şi desface toate cusăturile.

Vocile li se pierdeau pe măsură ce se depărtau. Auzindu-le vorbele, Duncan simți că roşeşte, că roşeşte oribil, vinovat, din gât până în creştetului capului. Şi, ce era mai rău, privi înapoi la masa lui şi-i văzu fața lui Fraser, iar expresia lui era atât de neplăcută – un amestec de jenă, furie şi dezgust – că aproape că-i veni să vomite.

Curăță mâncarea rămasă în farfurie, apoi stropi cu apă multă farfuria, cuțitul şi furculița, în cazanul cu apă rece, fără detergent, care li se dăduse pentru a-şi spăla tacâmurile şi farfuriile. Traversă sala, ajunse la scări şi urcă la etaj cât putu de repede.

Aproape că rămase fără suflare. Orice fel de efort îl lăsa cu respirația tăiată. La trei, trebui să se oprească să-şi tragă sufletul. În coridorul de la etajul lui se rezemă de balustradă, aşteptând ca inima să-şi încetinească bătăile, îşi încrucişă brațele, se sprijini în coate şi privi înapoi în sală.

Zarva vocilor care se certau, a râsetelor şi strigătelor se auzea mai potolit de aici. Priveliştea era teribil de impresionantă, pentru că sala era cât o străduță, cu un acoperiş de sticlă camuflată. De-a lungul ei era întinsă o plasă la nivelul primului culoar: Duncan îi vedea pe oameni printr-o ceață din sârmă, fum de țigară şi lumină artificială,

bolnăvicioasă; era ca şi cum te-ai uita la nişte creaturi aflate într-o cuşcă sau sub apă; păreau nişte ființe care nu văzuseră niciodată lumina zilei. Şi ceea ce se remarca îndeosebi, se gândi el, de la această înălțime era aerul sumbru al locului: pardoseala din beton, zidurile date cu o vopsea fără strălucire, uniformele cenuşii monotone, cu punctele lor roşii, muşamalele de culoarea flegmei... Doar Fraser îi părea că se abătea de la regulă, fiind singurul punct luminos, pentru că părul lui scurt era blond, iar al celorlalți era negru sau castaniu spălăcit; şi avea şi gesturi animate, pe când alții umblau cocârjați; şi când râdea – aşa cum se întâmpla acum râsul lui puternic ajungea până acolo sus.

Încă vorbea cu Watling; de-abia asculta ce-i spunea, şi dădea din când în când din cap. Nu-l prea plăcea pe Watling, Duncan ştia asta, dar el vorbea cu oricine, ore în şir, doar de dragul conversației; faptul că se uita la tine, că-ți vorbea cu pasiune, nu însemna mare lucru; era pasionat de orice.

— Băiatul ăla, Fraser, n-ar trebui să fie aici, îi spusese domnul Mundy între patru ochi. Provenind dintr-o asemenea familie, cu toate avantajele pe care le are!

Considera faptul că Fraser era acolo drept un fel de insultă la adresa altora. Zicea că se joacă de-a închisoarea. Nu-i plăcea că Duncan trebuie să împartă celula cu el şi-i spunea că până la urmă o să-i vâre lui Duncan idei ciudate în cap. Dacă ar fi găsit o modalitate, i-ar fi dat lui Duncan o celulă numai pentru el.

Poate că domnul Mundy avea dreptate, se gândi Duncan, uitându-se încă o dată la capul blond şi neted al lui Fraser. Poate că Fraser se juca de-a închisoarea – ca un prinț îmbrăcat în cerşetor. Dar, la urma urmelor, într-un asemenea loc, ce diferență era între a te juca de-a ceva şi a o face pe bune? Era ca şi cum ai accepta în joacă să fie

torturat sau ucis! Era ca şi cum te-ai înrola şi ai spune că o faci ca să te amuzi: soldații din tabăra adversă, care trag în tine, nu au de unde să ştie că te prefaci doar.

Fraser se îndreptă în scaun din nou, ridicându-şi brațele şi întinzându-şi picioarele lungi. Dar stătea în continuare cu spatele la Duncan, şi, brusc, acesta îşi dori ca el să se întoarcă şi să privească în sus. Se uită fix în ceafa lui Fraser şi încercă să-l determine să se întoarcă. Se concentră cu toată ființa, trimițând cuvintele ca pe nişte raze; *Priveşte, Fraser!* Se gândi el. *Priveşte, Robert Fraser!* Folosi chiar şi numărul de deținut al lui Fraser. *Priveşte, 1755 Fraser! 1755 Robert Fraser, priveşte-mă!*

Dar Fraser nu-l privi. Continuă să discute şi să râdă cu Watling, iar Duncan renunță în cele din urmă. Clipi şi-şi frecă ochii. Iar când se uită din nou, întâlni privirea domnului Mundy, pentru că probabil domnul Mundy îl reperase acolo, stând sprijinit, şi-l urmărise. Îşi înclină scurt capul spre Duncan şi apoi îşi văzu de drum, mergând încet printre mese. Duncan se răsuci, intră în celulă şi se aşeză pe pat epuizat.

— Ai întârziat, spuse prietena lui Viv, Betty, în timp ce Viv cobora în fugă scările spre garderoba de la Portman Court.

— Ştiu, răspunse Viv fără suflare. A băgat Gibson de seamă?

— E-năuntru cu domnul Archer. M-au trimis până la subsol după astea. Betty ținea în brațe nişte dosare. Dacă te grăbeşti, totul o să fie în ordine. Dar pe unde-ai umblat?

— Niciunde, zise Viv scuturând din cap şi zâmbind.

Continuă să alerge, scoțându-şi mănuşile şi pălăria; trânti la o parte uşa dulapului ei, când ajunse acolo, şi-şi îngrămădi acolo paltonul. Domnişoara Gibson le permitea să-şi țină poşetele în birou, aşa că o reținu; dar înainte de a închide uşa, deschise repede poşeta şi se uită înăuntru, să se asigure că are tot ce credea că-i trebuie – era data de

ciclu, şi o dureau sânii şi stomacul – un tampon igienic şi o cutie de aspirine. Ar fi dorit să se ducă chiar acum la toaletă şi să-şi pună tamponul, dar nu mai avea timp. Luă o aspirină când urcă scările, mestecând-o fără apă şi înghițind-o, strâmbându-se din cauza gustului ei de cretă şi amar.

La prânz, făcuse tot drumul înapoi până la John Allen House; se dusese să verifice corespondența. Căci ştia că va găsi o carte poştală de la Reggie – întotdeauna îi trimitea câteva rânduri după sâmbetele petrecute împreună; era singurul mod în care îi putea spune că e bine. De data asta, era o carte poştală ilustrată cu un desen tâmpit: un soldat şi o fată într-un camuflaj, soldatul făcând cu ochiul la legenda de dedesubt care suna: *Ține-o la întuneric.* Alături, Reggie scrisese, *Mama lor de norocoşi!!!* Iar pe spate: *FT* – care însemna Fată Trăsnet. *Am căutat brunete} dar am dat doar de blondine. Aş vrea ca eu să fiu el & ea să fii tu!* Xxx. Pusese cartea poştală în poşetă, lângă cutia cu aspirine.

Era ora două şi un sfert, iar biroul ei era la etajul şapte. Ar fi putut lua liftul, dar lifturile erau lente şi, înainte, rămăsese blocată, aşteptându-le, aşa că recurse la scări. Mergea repede, fără să se oprească, la fel ca un alergător de cursă lungă: îşi încrucişase brațele sub sâni, încercând să nu atingă treptele cu tocurile, pentru că erau tari, din marmură, iar tocurile făceau zgomot. Când trecu pe lângă un bărbat, acesta râse. „Da' ce-i atâta grabă? Ştii ceva ce noi nu ştim?" Asta o făcu să mai încetinească pasul puțin, până ce el dispăru, apoi o luă din nou la picior. Doar la trecerea spre etajul şapte încetini din nou să-şi tragă sufletul, să-şi şteargă fața cu batista şi să-şi aranjeze părul.

Până la ea ajunse un sunet înnebunitor, un fel de *hârşti-poc-poc-poc!* De parcă ar fi explodat nişte şrapnele minuscule. O luă repede pe coridor şi deschise uşa, iar sunetul deveni aproape asurzitor; încăperea din spate era

plină de birouri şi la fiecare se afla câte o fată care dactilografia cu furie. Unele aveau căşti; majoritatea dactilografiau după note stenografiate. Se cufundau cu atâta vigoare pentru că maşinile lor nu conțineau doar o foaie de hârtie ci două, trei, uneori patru, cu indigo între ele. Încăperea era mare, dar neaerisită. Ferestrele fuseseră izolate termic cu ani în urmă. Ochiurile de geam erau acoperite cu hârtie maronie în eventualitatea unei explozii.

Mirosul care domnea era greu de suportat: un amestec de pudră de talc, păr permanent, tuş de maşină, fum de țigară şi transpirație. Pe pereți se aflau afişe ale diverselor campanii ale ministerului: poze cu Cartoful Pete şi alte leguminoase, care te implorau să le fierbi şi să le mănânci; sloganuri, care semănau cu vechi texte religioase propagandistice.

PLANTAȚI ACUM!

PRIMĂVARA şi VARA vor sosi ca de obicei – CHIAR ŞI ÎN VREME DE RĂZBOI.

În capătul încăperii era o masă separată de celelalte; scaunul era gol. Dar la un minut după ce Viv se aşeză, scoase husa maşinii şi se apucă de lucru, uşa spre biroul domnului Archer se deschise şi domnişoara Gibson îşi aruncă o privire înăuntru. Se uită prin încăpere şi, văzând că toate fetele dactilografiau, dispăru din nou.

Imediat după ce uşa se închise, Viv simți cum ceva mic şi uşor îi loveşte umărul şi apoi aterizează pe podea. Betty aruncase o agrafă pentru hârtii de la biroul ei aflat la trei metri distanță.

— Duci o viață vrăjită, Pearce, zise ea cu afectare, când Viv se uită peste umăr.

Viv scoase limba la ea şi se întoarse la lucru.

Dactilografia un tabel, o listă de alimente şi caloriile aferente – o treabă laborioasă, pentru că trebuia să bați la început coloanele, să laşi spațiu corect între ele, şi apoi

trebuia să scoți hârtiile, să le pui la loc pe orizontală şi să baţi liniile. Desigur, trebuia să faci astfel încât hârtiile să nu alunece, altfel pagina de deasupra arăta bine, dar copiile ajungeau să pară ca luate de vânt.

Cu tot efortul de a face lucrurile ca lumea, cu zgomotul de acolo şi lipsa de aer, ai putea zice că lucrezi într-o fabrică, se gândi Viv, şi produci piese de înaltă precizie pentru avioane. Probabil că într-o fabrică ai câştiga mai bine. Şi totuşi, când spuneai că lucrezi ca dactilografă într-un minister, oamenii considerau asta o chestie formidabilă; şi multe dintre fete erau de familie bună – le chema Nancy, Minty, Felicity, Daphne, Faye. Viv nu prea avea nimic în comun cu ele. Chiar Betty – care mesteca gumă şi-i plăcea să vorbească în stilul chelneriţelor newyorkeze din filme chiar şi ea fusese la un pension de domnişoare şi se scălda în bani.

Spre deosebire de ele, Viv ajunsese la slujba asta după ce terminase un curs de secretare la un colegiu din Balham; avusese o instructoare drăguţă, care o încurajase să depună o cerere de angajare. „Nu văd niciun motiv ca în zilele noastre o fată cu pregătirea ta să nu se descurce la fel de bine ca o fată dintr-o familie mai bună.” A sfătuit-o pe Viv să ia lecţii de dicţie, şi asta a fost tot; aşa că timp de trei luni, o jumătate de oră pe zi, Viv stătuse îmbujorată toată în faţa unei actriţe bătrâne, care locuia în subsolul unei case din Kennington, şi recitase poezii. Încă îşi mai amintea bucăţi mari din Walter de la Mare.

„Acolo-i oare cineva? Călătorul spunea, Ciocănind la uşa scăldată de lună;

Iar calul în tăcere rumega iarba Covorului din crengi de ferigi.”

În ziua interviului, prezenţa şi felul în care vorbeau tinerele educate din sala de aşteptare a ministerului o îngroziseră. Una dintre ele spusese cu nepăsare „O să fie un fleac, fetelor! Doresc să vadă că nu ne vopsim şi că nu

folosim cuvinte ca *hotdog* sau *closet* sau orori de genul ăsta”.

Interviul a decurs bine, de fapt, dar nici acum Viv nu putea auzi cuvântul „closet” fără să nu-şi amintească momentul acela, de demult, şi pe fată.

Când începuse tot necazul cu Duncan, nu spusese nimănui. Nimeni, nici măcar Betty nu ştia că are un frate. La începutul războiului, fetele de la John Allen House o întrebau din când în când în felul acela brutal, la întâmplare, în care lumea îți punea întrebări: „Viv, dar tu n-ai un frate? Fericito! Frații sunt o pacoste, nu-l suport pe-al meu. Acum însă, nimeni nu întreba de frați, iubiți sau soți, din precauție.

Termină tabelul şi se apucă de altul. Fata de la biroul din fața ei – pe care o chema Millicent – se lăsă pe speteaza scaunului şi-şi scutură capul. Un fir de păr zbură şi ateriză pe hârtia din maşina de scris a lui Viv: era lung şi castaniu, destul de uscat, pentru că fusese făcut permanent de mai multe ori, dar, unde stătuse prins de scalpul lui Millicent, avea o bob de grăsime ca măciulia unui ac. Viv îl suflă spre podea. Descoperise că, dacă te uitai la podea la ora asta, era plină de fire de păr ca acesta. Uneori se gândea la cantitatea impresionantă de păr încurcat care, probabil, sfârşea în măturile femeilor de serviciu, după ce terminau de măturat toată clădirea. Acum, gândul acesta, care se alătura mirosurilor şi aerului încărcat din încăpere, o deprimă. Îşi dădu seama cât de sătulă era să trăiască laolaltă cu femeile! Câtă greață îi făcea apropierea atâtor fete! A pudrei! A parfumurilor! A urmelor de ruj de pe buza ceştilor şi de pe capetele creioanelor! A subsuorilor şi picioarelor rase! A flacoanelor cu pergonal şi cutiilor cu aspirină!

Asta o făcu să se gândească la aspirina din poşeta ei, iar mintea îi zbură spre cartea poştală a lui Reggie. Şi-l imagină pe Reggie scriind-o, punând-o în cutia poştală. Îi văzu fața,

îi auzi vocea, îi simți atingerea şi începu să i se facă teribil de dor de el. Trecu în revistă toate camerele de hotel mizerabile în care făcuseră dragoste. Se gândi de câte ori a trebuit s-o părăsească pentru a se duce la soacră-sa sau la nevastă-sa. „Aş dori să fii tu ființa la care să mă întorc acasă”, spunea el mereu. Era sigură că aşa gândea. Numai Dumnezeu ştia ce zicea nevastă-sa. Viv nu dorea să-şi pună întrebări. Nu fusese niciodată persoana care să-l întrebe despre familia lui, să se bage şi să scormonească. Văzuse odată o poză a soției cu copilaşul lor, dar asta se întâmplase cu ani în urmă. De atunci, poate că trecuse pe lângă ei pe stradă! Poate că-i întâlnise în autobuz, în tren, poate că începuseră o conversație. *„Ce copii frumoşi aveți!” „Credeți? Seamănă leit cu tatăl lor. Să vă arăt o poză...”*

Dactilografiase *lapte*, *ouă*, *brânză, norocoşi.* Se uită rapid şi trebui să scoată hârtiile şi să o ia de la capăt. Oare ce făcea în momentul ăsta Reggie? Se întrebă ea răsucind carul maşinii. Se gândea la ea? Încercă să ajungă la el mental. *Dragul meu*, îl chema ea în gânduri. Niciodată nu-i spunea aşa în față. *Dragul meu, dragul meu*... închise clapa de siguranță cu un clic şi începu să dactilografize de la capăt; dar dactilografia fluent, şi unul dintre avantajele – sau dezavantajele – de a putea dactilografia atât de bine era că, în timp ce degetele îți zburau pe deasupra clapelor, gândurile puteau să-ți alerge în voie. Dacă te apăsa ceva, părea că intră în ritmul maşinii de scris şi merge ca trenul... Acum în mintea ei umbla gândul la Reggie. Îşi aminti senzația atingerii lui. Îşi aminti cum îşi trecuse el mâna pe coapsele ei. Simțea amintirea în vârful degetelor, în sâni, în gură şi între picioare... Era teribil să te gândeşti la asemenea lucruri, să-ți revină atât de viu în minte, când erai înconjurată de atâtea fete de familie foarte bună şi de sunetul arid, poc, *poc, poc*, al atâtor maşini de scris. Dar... îşi aruncă privirea prin încăpere. Oare nicio fată de aici nu

era îndrăgostită? Îndrăgostită de-adevăratelea, aşa cum era ea de Reggie? Chiar şi domnişoara Gibson a fost probabil sărutată cândva. Poate că a dorit-o un bărbat, poate că au stat împreună pe podeaua dormitorului, i-a dat jos chiloții, a intrat în ea şi a împins, a împins...

Brusc, uşa biroului domnului Archer se deschise, iar domnişoara Gibson apăru în carne şi oase. Viv se îmbujoră şi-şi plecă fruntea. *Carne de porc, de vită, de miel, de pasăre,* bătu ea. *Hering, sardine, somon, creveți...*

Dar domnişoara Gibson, după ce-i surprinse privirea, o chemă la ea.

— Domnişoară Pearce, zise ea. Avea în mână un şablon de şapirograf. Se pare că, dintr-un motiv sau altul, ai puțin timp la dispoziție. Du asta jos, la multiplicare, şi spune-le să le facă în două sute de exemplare, bine? Cât poți de repede, te rog.

— Da, domnişoară Gibson, zise Viv.

Luă şablonul şi ieşi.

Camera de multiplicare era cu două etaje mai jos, la capătul unui alt coridor de marmură. Viv vorbi cu fata de acolo, o tipă banală, cu ochelari, pe care nimeni n-o plăcea. Învârtea mânerul uneia dintre maşini; se uită la şablonul domnişoarei Gibson şi zise cu infinit dispreț:

— Două sute? Aici fac o mie pentru domnul Brightman. Necazul cu voi este că sunteți convinşi că aceste copii pot ieşi aşa, la comandă, prin magie. Mă tem că va trebui să le scoți singură. Ai mai lucrat la o asemenea maşină? Ultima fată pe care am avut-o aici a stricat şi încurcat totul, încât tamburul n-a mai putut fi folosit zile în şir.

Lui Viv i se arătase cu luni în urmă cum să potrivească şablonul. Bâjbâi în jurul furcii, iar fata, care răsucea în continuare la maşina ei, se uita pese umăr şi-i striga aruncându-i o privire nimicitoare: „Nu *aşa*!” şi „Ei, vezi! *Aşa*!”

În cele din urmă şablonul, hârtia şi cerneala fură aşezate la locul lor, şi tot ce avea Viv de făcut era să stea şi să învârtă de mâner de două sute de ori... Mişcarea asta îi rănea sânii fragili. Simți că începe să transpire. Ca lucrurile să fie şi mai anapoda, intră un tip de la alt departament, care stătu şi-o urmări.

— Întotdeauna îmi place să vă văd pe voi, fetele, făcând asta, zise el, după ce ea termină. Arătați ca nişte mulgătoare care bat untul.

El nu avea de făcut decât câteva copii. Până când îşi numără foile şi le lăsă să se usuce, el termină şi-i ținu uşa când ieşi. O făcuse destul de stângaci, pentru că mergea cu ajutorul unui baston – fusese aviator, ştia Viv, la începutul războiului, şi fusese schilodit în urma unei prăbuşiri sau lovituri. Era tânăr, destul de drăguț, tipul de bărbat despre care fetele spun: „Are ochi frumoşi” sau „Are păr frumos”

— Nu pentru că părul sau ochii erau frumoşi, ci pentru că în rest chipul n-avea nimic atrăgător, şi totuşi doreai să găseşti ceva plăcut la el. O porniră împreună pe coridor şi se simți obligată să țină pasul cu el.

— Eşti una dintre fetele domnişoarei Gibson, nu-i aşa? La ultimul etaj? Ştiam eu. Te-am remarcat de ceva vreme.

Ajunseră la scări. O durea brațul pentru că învârtise manivela maşinii. Simțea o umezeală supărătoare între picioare. Probabil că era transpirație, dar putea fi ceva mai rău. Dacă n-ar fi fost cu domnul ăsta, ar fi alergat jos, dar nu dorea s-o vadă cum se repede la toaletă. Urca scara încet, la pas, ținându-se de balustradă pentru a nu-şi pierde echilibrul; sau poate că şi exagera pentru a mai sta câteva minute în plus cu ea...

— Probabil că ai biroul pe undeva pe-aici, zise el când ajunseră la ultimul etaj. Îmi dau seama după zăngănit. Îşi mută bastonul din dreapta în stânga, ca să-i strângă mâna. Ei bine, la revedere domnişoară...?

— Domnişoara Pearce, spuse Viv.

— La revedere, domnişoară Pearce. Poate că o să vă mai văd bătând laptele cândva? Sau... dacă doriți o băutură mai tare...?

Îi spuse că o să se gândească, pentru că nu dorea ca el să creadă că îl refuza din cauza piciorului. S-ar putea să fie de acord şi cu o întâlnire. S-ar putea să-l lase s-o sărute. Ce rău era în asta? N-ar însemna nimic. Aşa se face. N-ar fi ce era între ea şi Reggie.

Îi dădu hârtiile domnişoarei Gibson, dar când se întoarse la locul ei ezită, gândindu-se la toaletă. Îşi aminti de o fată care fusese văzută prin clădire, cu câteva săptămâni înainte, cu fusta pătată de sânge. Îşi luă poşeta, se duse îndărăt la domnişoara Gibson şi o întrebă dacă poate să-i dea voie.

Domnişoara Gibson se uită la ceas şi se încruntă:

— Prea bine. Dar de asta aveți pauză de masă, nu uita.

De data asta, pentru a evita zdruncinăturile de pe scară, luă liftul. Apoi aproape alergă până la garderobă şi intră în una dintre cabinele toaletei, îşi trase fusta, îşi dădu jos chiloții, scoase câteva bucăți de hârtie din cutie şi se tamponă între picioare.

Totuşi, când scoase hârtia, aceasta nu avea nicio pată. Se gândi că, dacă ar face pipi, ar ieşi şi sângele. Făcu pipi, dar asta nu schimbă lucrurile cu nimic.

— La naiba, zise ea cu voce tare, pentru că şi aşa ciclul era destul de supărător când venea, dar să-l aştepte să vină era şi mai rău. Scoase tamponul igienic şi-l prinse la locul lui, să se asigure; se uită apoi în poşetă şi văzu cartea poştală de la Reggie şi fu tentată s-o scoată şi s-o mai citească încă o dată...

Dar lângă ea era mica ei agendă albastră de la minister, cu un creion la cotor. Când o văzu, se verifică. Se gândi la date. Cât trecuse de la ultimul ciclu? Brusc, i se păru că nu-l mai avusese de secole.

Scoase agenda şi-o deschise. Pe pagini erau însemnări criptice, de parcă ar fi fost notele unui spion, pentru că erau tot felul de coduri acolo: un simbol pentru zilele în care-l vizitase pe Duncan, altul pentru sâmbetele cu Reggie, şi un asterisc discret la fiecare douăzeci şi opt sau douăzeci şi nouă de zile. Începu să numere zilele de la ultimul asterisc – ajunse la douăzeci şi nouă şi continuă să numere: treizeci, treizeci şi unu, treizeci şi doi, treizeci şi trei.

Nu-i venea să creadă. Se întoarse şi numără din nou. Nu-i întârziase niciodată atât de mult. De fapt, nu-i întârziase niciodată; întotdeauna glumea cu fetele, spunând că e ca un ceasornic, ca un calendar. Îşi zise: *e din cauza raidurilor.* Asta trebuia să fie. Raidurile astea dădeau lumea peste cap. Începu să se gândească rațional. Era obosită. Probabil că era dărâmată.

Mai scoase hârtie din cutie şi se tamponă între picioare, iar când hârtia se dovedi încă o dată nepătată, se sculă şi sări de câteva ori să forțeze sângele să iasă. Dar sânii începură s-o doară, aproape o înțepau, din cauza săriturilor şi, când îi atinse, îi simți umflați, întinşi şi plini.

Luă din nou agenda şi numără a treia oară. Poate că făcuse o greşeală cu ultima dată.

Nu era nicio greşeală, şi ea ştia bine. Se gândi: *Nu se poate*. *Nu pot fi însărcinată.* Dar dacă ar fi... Gândurile o luară la goană nebuneşte. Pentru că» dacă ar fi, atunci nu se întâmplase ultima oară când îl văzuse pe Reggie, ci cu o dată înainte, şi asta fusese acum. O lună...

Nu, îşi zise. Nu-i venea să creadă. *O să fie bine,* îşi spuse. Îşi netezi hainele. Îi tremurau mâinile. *Toate fetele au spaime dintr-astea, numai tu nu. Reggie e foarte atent*. *Eşti OK*. *Totul e bine. N-ai cum să fii însărcinată!*

— Iat-o, în sfârşit, zise Binkie când Kay păşi în vaporaşul lui Mickey şi deschise uşile cabinelor. Kay! Am crezut că nu mai vii.

Barca se clătină.

— Salut, Bink. Salut, Mickey. Scuze pentru întârziere.

— Nu face nimic. Ai sosit la țanc să bei ceva. Preparam cocktailul cu gin şi vodcă.

— Cocktailul! zise Kay, lăsându-şi jos geanta. Se uită la ceas. Era cinci şi un sfert.

Binkie îi surprinse expresia.

— O, în măsa cu toate! Nu răspund de ficatul tău, dar al meu merge încă în orele de pace.

Kay îşi scoase şapca. Era îmbrăcată în uniformă, la fel ca Mickey şi Binkie, pregătită de lucru. Dar cabina avea o sobă şi o lampă care şuierau, şi era foarte cald; se aşeză în fața lui Binkie, îşi desfăcu haina şi slăbi nodul cravatei.

Mickey era ocupată cu scoaterea paharelor, lingurilor şi sifonului. Le puse pe o ladă de bere întoarsă cu susul în jos, care se afla între Binkie şi Kay, luă ginul şi deschise sticla cu suc de lămâie. Ginul era unul ieftin, fără o marcă anume, dar sucul era din lămâi adevărate pus într-o sticlă maronie de medicamente cu un capac alb. Binkie îl cumpărase de la farmacie, zise, pe post de supliment alimentar.

Mickey amestecă ingredientele şi dădu fiecăreia paharul, păstrându-şi unul. Le ridicară, gustară, apoi se cutremurară.

— E ca acidul de baterie, spuse Kay.

— N-are importanță, fată dragă, zise Binkie. Gândeşte-te la vitamina C.

Le oferi țigări. Alegerea ei era o marcă turcească, tare, pe care o obțineai cu greu. Le ținea într-o cutie ornamentată, din aur, dar le tăiase în jumătate pentru a le face să țină mai mult. Fuma cu un țigaret care îşi pierduse luciul. Mickey şi Kay luară câte un chiştoc – prinzându-l, pentru că trebuia, între arătător şi degetul mare, şi se aplecară spre brichetă.

— Mă simt ca tata, zise Mickey, pufăind şi îndreptându-se de spate.

Tatăl ei era tipograf.

— Arăți ca un gangster, zise Kay. Şi spunând asta – inima îi palpită de emoție. Nu vreți să ştiți de ce am întârziat?

Mickey puse țigara jos.

— Dumnezeule, am uitat cu totul. Te-ai dus să te întâlneşti cu prietenii ăia speculanți ai lui Cole. Doar nu te-ai dus şi te-au arestat, nu?

— Nu vrei să spui că te-ai întâlnit cu băieții ăia infernali care lucrează pe piața neagră? întrebă Binkie scoțându-şi țigaretul din gură. O, Kay, cum ai putut face aşa ceva?

— Da, ştiu, zise Kay ridicând mâinile. Ştiu. *Ştiu.* E-o treabă absolut împuțită. Dar iau whisky de la ei de luni de zile.

— Whisky-ul n-are-a face. Whisky-ul e aproape un medicament într-o meserie ca a noastră. Altceva însă...

— Dar Bink, e pentru Helen. La sfârşitul lunii e ziua ei. Te-ai uitat prin magazine în ultima vreme? Arată mai rău ca oricând. Am vrut să-i iau ceva, nu ştiu, ceva frumos. Ceva strălucitor. Războiul ăsta a distrus toată strălucirea vieții pentru femei ca ea. Noi ne descurcăm, putem să fim aruncate pe te miri unde, în noroi şi să ne placă...

— Dar sunt lucruri furate, Kay! Lucruri furate!

— Cole zice că agenții de asigurări au grijă de asta. Oricum, majoritatea mărfurilor sunt de dinaintea războiului – lăsate în urmă, stând pe undeva degeaba. Nu sunt de fapt furate. Dumnezeule, n-am atins niciodată chestii furate.

— Mă bucur să aud asta! Dar nici să nu te aştepți să fiu de acord. Şi dacă tipii de la centru ar afla...

— Nici eu nu sunt de acord, zise Kay. Ştii că nu-mi place. Dar... Se ruşină. Ei bine, m-am săturat să mă uit la Helen şi s-o văd din ce în ce mai obosită şi vestejită. Dacă aş fi

bărbatul ei, aş fi undeva în război, luptând, şi n-aş putea face nimic. Dar de fapt sunt aici...

Binkie ridică o mână.

— Ține minte chestia asta cu inimile şi florile, zise ea, pentru tribunal. Dumnezeu ştie, pot să ajung şi eu acolo, dacă reiese că am fost părtaşă la aşa ceva.

— N-ai fost părtaşă la nimic încă! spuse Mickey pierzându-şi răbdarea. Ce ai luat, Kay? Cum era acolo?

Kay le descrise locul în care fusese, o încăpere din subsolul unui magazin în ruină din parcul Bethnal.

— Au fost extrem de politicoşi, zise ea, după ce au aflat că sunt prietenă cu Cole şi nu o detectivă. Şi, vai, dac-ați vedea ce lucruri au acolo! Lăzi peste lăzi de țigări! Săpunuri! Lame de ras! *Cafea*!

— Cafea!

— Şi ciorapi. Trebuie să recunosc că m-au tentat ciorapii. Dar, ştiți, eu aveam în minte o pijama. Pijamaua lui Helen e o zdreanță; mi se frânge inima. Au căutat prin tot ce aveau – halate din bumbac, pijamale flanelate... Şi apoi am văzut asta.

Luă geanta şi o deschise, scoțând la lumină o cutie rectangulară şi plată. Cutia era roz, cu o fundă din mătase pe ea.

— Ia uitați-vă, spuse ea, în timp ce Binkie şi Mickey se aplecară să vadă. Seamănă cu chestiile alea pe care un tip dintr-un film american le duce sub braț, nu-i aşa? Atunci când trece pe la o coristă, în culise.

Îşi puse cutia în poală – se opri o clipă să sporească efectul – apoi ridică încet capacul. În interior erau straturi de hârtie argintie. Le dădu la o parte şi scoase la iveală pijamaua din satin, de culoarea perlei.

— Ua! zise Mickey.

— Ua într-adevăr! spuse Kay.

Scoase bluza şi o scutură. Era grea ca părul unei fete, şi, deşi era rece pentru că fusese dusă în cutie, ea îi simțea căldura numai ținând-o în mână. Ceva, delicatețea, luciul, o făcuse să se gândească la Helen. Se gândi acum din nou la Helen în timp ce o scutură pentru a o vedea făcând vălurele.

— Uitați-vă ce luciu are! Uitați-vă la nasturi!

Căci nasturii erau din os, delicați ca o azimă, şi incredibil de plăcuți la pipăit şi la vedere.

Binkie îşi mută țigaretul dintr-o mână în alta ca să poată ridica manşetele bluzei şi să-şi plimbe degetul mare pe suprafața satinată.

— E-o chestie al naibii de fină, sunt de acord.

— Ai văzut eticheta? E franțuzească, uite.

— Franțuzească? zise Mickey. Poftim deci. O să contribuie şi Helen la Rezistență numai prin faptul c-o poartă.

— Fată dragă, spuse Binkie, n-o să mai opună deloc rezistență după ce-o să fie îmbrăcată în ea.

Râseră. Kay întoarse bluza într-o parte şi-ntr-alta, chiar se ridică în picioare şi-şi puse bluza şi pantalonii pe lângă corp.

— Pe mine arată ridicol, bineînțeles, dar ca să vă faceți o idee.

— E minunată, zise Mickey, aşezându-se din nou. Pariez că te-a costat o avere, nu-i aşa? Hai, spune-ne adevărul: cât ai dat pe ea?

Kay începu să împăturească pijamaua şi simți că roşeşte.

— Ei, spuse ea fără să ridice capul, ştiți şi voi.

— Nu, zise Mickey urmărind-o. Nu prea.

— Nu te aştepți ca o chestie de calitatea asta să fie ieftină. Nu în vreme de război...

— Cât a fost, Kay? Văd că roşeşti!

— E cald, asta-i tot. Soba aia nenorocită!

— Cinci lire? Şase?

— Ei, a trebuit să risipesc averea familiei Langrish pe ceva! Şi pe ce poți să cheltuieşti în zilele noastre? Nu-i băutură în cârciumi, nu-i tutun la tutungerie.

— Şapte lire? Opt lire? Se repezi Mickey. Kay, sper că nu mai mult?

Kay răspunse repede, dar destul de incert.

— Nu. Cam opt lire.

De fapt plătise zece lire pe pijama şi încă cinci lire pe o pungă de cafea şi câteva sticle de whisky, dar nu dorea să recunoască.

— Opt lire! strigă Mickey. Te-ai țicnit?

— Dar gândeşte-te cât de fericită o să fie Helen!

— Nici pe jumătate pe cât i-ai făcut tu pe speculanții ăia.

— Ei, şi ce? zise Kay, simțind brusc efectul ginului şi devenind certăreață. Totu-i cinstit în dragoste şi-n război, nu-i aşa? În special în războiul ăsta şi, pe deasupra, într-o dragoste ca a noastră, zise ea coborându-şi vocea. Iisuse! Mi-am făcut numărul, nu-i aşa? Şi nici măcar c-o pensie n-o să se aleagă Helen, dacă aş fi omorâtă...

— Problema ta, Langrish, spuse Binkie, este că ai complexul cavalerului.

— Şi? De ce să nu-l am? Trebuie să fim galanți, noi ăştia. Nimeni n-o să fie galant în numele nostru.

— Bine, bine, dar nu împinge prea departe situația. Iubirea înseamnă mai mult decât gesturile astea mărețe.

— O, scuteşte-mă, zise Kay.

Împături pijamaua şi se uită la ceas; se temu că Helen, care trebuia să vină şi ea să bea cu ele după program, ar putea să apară mai devreme şi să strice surpriza. Îi întinse cutia lui Mickey.

— Ai grijă de asta, te rog. Doar până la sfârşitul lunii? Dacă o țin acasă, Helen ar putea să dea peste ea.

Mickey o duse la capătul celălalt al cabinei şi o înghesui sub pat.

Când se întoarse, mai făcu un rând de cocktailuri. Binkie luă un alt pahar, dar se aşeză şi amestecă ginul, uitându-se înăuntru şi întristându-se brusc.

— Toată chestia cu spiritul galant, fetelor, m-a întristat, spuse ea după o clipă.

— O, Bink! zise Mickey. Să nu mai spui asta.

— Dar mi-e teamă că aşa e. E foarte frumos din partea ta, Kay, să pozezi în apărătoare a cavalerismului – Suporteră a Invertiților – tu şi micuța ta Helen, pijamaua de mătase şi celelalte. Dar povestea ta este extrem de rară. Majoritatea...

— De exemplu, eu şi Mickey – de ce avem parte?

— Vorbeşte în numele tău! zise Mickey tuşind.

— Ginul te-a făcut sentimentală, spuse Kay. Ştiam eu că toate cocktailurile astea înainte de ora şase sunt o idee proastă.

— Nu-i vorba de gin. Vorbesc serios. Spune-mi sincer: nu te doboară niciodată viața asta pe care-o ducem? E-n regulă când eşti tânără. E fascinant la douăzeci de ani! Secretul, intensitatea – faptul că sufletul îți vibrează frumos ca o harpă. Pentru mine, fetele erau o chestie absolut fabuloasă, cândva – toate certurile alea pentru fleacuri, amenințările că-şi taie venele, în toaletă, la petreceri, treburi de genul ăsta. Bărbații erau ca nişte umbre, ca nişte păpuşi de hârtie, erau mici copii în comparație cu asta. Dar ajungi la o vârstă când vezi adevărul gol-goluț. Ajungi la o vârstă când eşti pur şi simplu ostenită. Şi-ți dai seama că ai terminat jocul ăsta blestemat... Bărbații încep să-ți pară chiar atrăgători. Mă gândesc destul de serios să-mi găsesc un tip drăguț şi să mă aşez la casa mea – un parlamentar liberal, potolit, ceva de genul ăsta. Ar fi atât de odihnitor!

Şi Kay simțise odată ceva asemănător, de fapt. Dar asta fusese înainte de război, înainte de a o întâlni pe Helen. Acum spuse cu o voce seacă:

— Pacea adâncă, infinit de adâncă, a patului matrimonial, după talmeş-balmeşul şezlongului safic.

— Exact.

— Ce prostie.

— Vorbesc serios, zise Binkie. O să-ți dai seama când o s-ajungi de vârsta mea – avea patruzeci şi şase de ani – şi când o să te trezeşti dimineața şi-o să priveşti partea aceea imensă de cearşaf neîncrețit. Încearcă să fii galantă cu asta... Nici măcar n-o să avem copii, nu uita, care să aibă grijă de noi la bătrânețe.

— Dumnezeule, zise Mickey. De ce nu ne tăiem gâtul acum şi să terminăm odată cu toate?

— Dac-aş avea nervii suficient de tari, zise Binkie, chiar s-ar putea s-o fac. Acum trăiesc doar pentru stație. Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru război! Gândul la vremurile de pace, şi nu mă deranjează că o spun, mă umple de groază.

— Ei, zise Kay, ar trebui să te obişnuieşti cu ideea asta. Suntem la douăzeci şi cinci de kilometri de Roma – sau câți or fi – şi nu-i decât o chestie de zile.

În următoarele zece minute discutară despre situația din Italia, apoi continuară să vorbească, aşa cum făceau oamenii pe timpul ăla, despre armele secrete ale lui Hitler.

— Ştii că sunt nişte tunuri gigantice, zise Binkie, montate în Franța? Guvernul încearcă să meargă pe burtă, dar Collins, din Berkeley Square, cunoaşte un tip care lucrează la un minister. Zice că şrapnelele pot ajunge până-n nordul Londrei. Se pare că mătură străzi întregi.

— Am auzit că nemții, spuse Mickey, asamblează un fel de armă cu raze...

Barca se înclină, pentru că se urcase cineva la bord dinspre cablul de remorcare. Kay, care fusese atentă la paşi, se aplecă şi-şi puse paharul jos. Spuse în şoaptă:

— Asta-i probabil Helen. Țineți minte: niciun cuvânt despre pijama, zi de naştere sau ceva de genul ăsta.

Urmă un ciocănit, uşile se deschiseră şi apăru Helen. Kay se ridică s-o ia de mână şi s-o ajute să coboare cele câteva trepte până în cabină, şi o sărută pe obraz.

— Bună, iubito.

— Bună, Kay, zise Helen zâmbind.

Obrazul îi era rece, rotund, moale şi delicat, ca de copil. Buzele îi erau uscate sub ruj, uşor înăsprite de vânt. Se uită în jur, la norii de fum.

— Dumnezeule, e ca-ntr-un harem turcesc. Nu că am fost vreodată în vreunul.

— Draga mea, zise Binkie, eu am fost şi-ți pot spune că sunt teribil de supraestimate.

Helen râse.

— Salut, Binkie, salut, Mickey. Ce mai faceți?

— Foarte bine.

— Gata de luptă, fată dragă. Şi tu?

Helen făcu un semn spre pahare.

— Cred o să mă simt bine dacă torn ceva de genul ăsta în mine.

— Bem gin cu vodcă şi lămâie – îți place?

— Acum aş bea şi sticlă pisată dacă ar avea o urmă de alcool în ea.

Îşi scoase paltonul şi pălăria şi căută o oglindă.

— Arăt groaznic? zise ea, când nu găsi niciuna şi începu să-şi aranjeze părul.

— Arăți minunat, spuse Kay. Vino aici şi stai jos.

Îşi petrecu brațul în jurul taliei lui Helen şi se aşezară. Binkie şi Mickey se apucaseră să mai facă un rând de cocktailuri. Încă discutau despre armele secrete.

— Nu cred o iotă, zicea Binkie. Raze invizibile...?

— Eşti bine, scumpo? murmură Kay, atingând cu buzele obrajii lui Helen. Ai avut o zi tâmpită?

— Nu prea, zise Helen. Dar a ta cum a fost? Ce-ai făcut?
— Mai nimic. M-am gândit la tine.
— Mereu spui asta, remarcă Helen zâmbind.
— Aşa fac tot timpul. Şi acum chiar.
— Zău? Şi la ce te gândeşti?
— O, spuse Kay.

Desigur, se gândea la pijamaua din satin. Îşi imagina cum încheie nasturii bluzei peste pieptul gol al lui Helen. Se mai gândea la cum arată fundul şi coapsele lui Helen îmbrăcate în mătasea de culoarea perlei. Îşi duse mâna la coapsa lui Helen şi începu s-o mângâie – brusc vrăjită de mirosul şi elasticitatea ei, amintindu-şi de ceea ce spusese Binkie şi simțind forța norocului pe care-l avea, minunându-se că Helen era aici, în vaporaşul ăsta ca un sabot, caldă şi rozalie, rotundă şi vie în îmbrățişarea ei.

Helen îşi întoarse capul şi-i întâlni privirea.
— Eşti încordată, zise ea.
— Aşa cred. Iată o idee. Încordează-te şi tu.
— Să mă încordez patruzeci de minute cu tine? apoi să fiu nevoită să adorm de una singură?
— Vino la stație cu noi, când o să plecăm, zise Kay. Îşi ridică şi-şi coborî sprâncenele. O să-ți arăt partea din spate a ambulanței mele.
— Eşti țicnită, spuse Helen râzând. Ce naiba ai?
— Sunt îndrăgostită, asta-i tot.
— Ei, voi două, le strigă Binkie, întinzându-i lui Helen un pahar. Dac-aş fi ştiut că asta o să se transforme într-o partidă de pipăieli, poate că n-aş mai fi venit. Hai, nu ne faceți să ne simțim ca fetele ne dansate.
— Suntem doar apropiate, spuse Kay. Poate o să-mi zboare capul mai târziu. Trebuie să-mi folosesc la maximum buzele, cât încă le am.
— Atunci şi eu trebuie să procedez la fel, zise Binkie, ridicându-şi paharul. Iată cum.

La ora şase auziră cum cineva regla aparatul de radio pe banda de alături: deschiseră uşile să asculte ştirile. Apoi urmă programul de muzică de dans; era prea frig să ții uşile deschise, dar Mickey împinse o fereastră ca să mai audă ceva muzică amestecată cu bâzâiala şi bolboroseala unor vapoare care treceau sau foşnetele valurilor care se loveau de ambarcațiuni. Muzica era lentă. Kay încă îşi ținea brațul în jurul taliei lui Helen, mângâind-o uşor, în timp ce Binkie şi Mickey pălăvrăgeau în continuare. Căldura sobei şi ginul din cocktail o moleşiseră.

Apoi Helen se aplecă să-şi ia paharul şi să mai bea, iar când reveni, se întoarse, şi surprinse privirea lui Kay cu oarecare stânjeneală.

— Cu cine crezi că m-am întâlnit azi? spuse ea.

— Nu ştiu. Cu cine?

— Cu o prietenă de-a ta. Julia.

Kay făcu ochii mari.

— Julia? întrebă ea. Julia Standing?

— Da.

— Vrei să zici c-ai văzut-o pe stradă?

— Nu, spuse Helen. Adică da. Dar după aia am băut ceai la o dubiță poştală lângă biroul meu. Fusese la o casă din zonă, ştii, chestia aia pe care o face cu tatăl ei.

— Da, desigur, zise Kay lent.

Încerca să îndepărteze sentimentele amestecate pe care auzul numelui Juliei le trezise în ea. Îşi spuse, aşa cum făcea de fiecare dată: *Nu fi proastă. Nu-i nimic. S-a întâmplat demult.* Dar nu era nimic, ştia asta. Încercă să şi le imagineze pe Helen şi Julia împreună; o văzu pe Helen, cu fața ei rotundă de copil, cu părul nepieptănat şi buzele crăpate şi pe Julia, delicată, stăpână pe sine ca o piatră prețioasă neagră şi rece...

— Ei, a mers bine?

— Da, râse Helen cu timiditate. De ce să nu fi mers?

— Nu ştiu.

Dar Binkie auzise. Şi ea o cunoştea pe Julia, dar destul de puțin.

— De Julia Standing vorbiți?

— Da, zise Kay fără chef. Helen a întâlnit-o azi.

— Aşa-i, Helen? Ce mai face? Arată ca de obicei, de parcă şi-ar fi petrecut războiul mâncând friptură cu sos tartar şi ar fi băut pahar după pahar de lapte?

— Ei, clipi Helen. Cred că da.

— E cumplit de frumoasă, nu-i aşa? Dar ştiu şi eu? Întotdeauna expresia feței ei mi-a dat fiori. Ce crezi, Mickey?

— E de treabă, zise Mickey scurt, uitându-se la Kay, pentru că ştia mai multe decât Binkie.

— Face în continuare chestia aia, continuă Binkie, adică, mai merge prin casele bombardate?

— Da, zise Helen.

Mickey îşi luă paharul $i-şi îngustă ochii.

— Ar trebui să încerce odată, murmură ea, să scoată pe careva de sub dărâmături.

Kay râse. Helen îşi luă din nou paharul, de parcă n-ar fi cutezat să răspundă.

— Fată dragă, îi zise Binkie lui Mickey, că tot veni vorba de scoaterea cadavrelor, ai auzit ce s-a întâmplat cu echipajul de la Stația 89? Fritz a bombardat un cimitir şi a lovit mormintele. Jumate din sicrie au fost aruncate în aer.

Kay o trase din nou pe Helen aproape de ea.

— Nu ştiu, nu sunt sigură, zise ea foarte încet, de ce prietenii cuiva trebuie să se placă doar pentru că *sunt* prietenii cuiva, şi totuşi te aştepți să se placă.

— Julia e o persoană plină de viață, zise Helen fără să-şi ridice privirea, şi oamenii o plac sau nu o plac, cred. Iar Mickey îți este devotată, bineînțeles.

— Da, probabil că aşa este.

— N-am băut decât o ceaşcă de ceai, iar Julia a fost foarte amabilă.

— Ei, foarte bine, zise Kay zâmbind.

— Nu cred c-o să se repete.

Kay o sărută pe obraz.

— Eu sper că da.

— Chiar? zise Helen ridicându-şi privirea.

— Bineînțeles, spuse Kay, sperând în sinea ei că n-o să se repete, pentru că toată situația asta idioată părea s-o stânjenească pe Helen.

Dar Helen râse şi, brusc, o sărută, deloc stânjenită.

— Scumpa de tine, zise ea.

///

— Domnişoară Giniver, spuse domnişoara Chisholm, vârându-şi capul pe uşă, o doamnă vrea să vă vadă.

Asta se întâmpla cu o săptămână şi ceva mai târziu. Helen prindea hârtiile cu o agrafă şi nu-şi ridică privirea.

— Are programare?

— A întrebat de dumneavoastră în mod special.

— Aşa deci? La naiba. Asta se întâmplă când îți spui numele una-două. Unde e?

— A zis că nu intră, pentru că-i cam ponosită.

— Ei, nu poate fi prea ponosită pentru locul ăsta. Spune-i că nu suntem pretențioase. Totuşi ar trebui să-şi facă o programare.

Domnişoara Chisholm intră în încăpere cu o hârtie în mână.

— M-a rugat să vă dau asta, zise ea, pe un ton uşor dezaprobator. I-am spus că nu primim de obicei corespondență personală.

Helen luă biletul. Era adresat *Domnişoarei Helen Giniver*, dar nu recunoscu scrisul, iar pe hârtie era urma unui deget murdar. Îl deschise.

Eşti liberă la prânz? Am ceai şi sendvişuri cu friptură de iepure! Ce zici? Nu-ți face probleme dacă nu poți.

Dar o să stau afară încă zece minute.

Şi era semnat *Julia.*

Helen văzuse semnătura la început, iar inima îi zvâcnise uimitor în piept, ca un peşte care se avântă la suprafață. O înspăimânta faptul că domnişoara Chisholm o urmărea, împături hârtia repede.

— Vă mulțumesc, domnişoară Chisholm, zise ea trecându-şi degetul mare de-a lungul hârtiei împăturite. E o prietenă de-a mea. O să mă duc la ea, după ce-o să termin ce-am de făcut.

Strecură biletul sub un teanc de hârtii şi luă un stilou, de parcă intenționa să scrie ceva. Dar, imediat ce o auzi pe domnişoara Chisholm întorcându-se la biroul ei, puse stiloul jos. Descuie sertarul de la biroul ei şi-şi scoase poşeta pentru a-şi aranja părul, a se pudra şi ruja.

Apoi se uită pe furiş în oglinda pudrierei. O femeie îşi dă imediat seama, se gândi ea, când altă femeie s-a aranjat; nu dorea ca domnişoara Chisholm să observe asta – şi mai rău, nu voia ca Julia să creadă că se machiase pentru ea în mod special. Îşi scoase batista şi încercă să şteargă o parte din pudră. Îşi strânse buzele şi muşcă de mai multe ori bucata de pânză pentru a înlătura rujul. Îşi trecu mâinile prin păr să-l răvăşească puțin. *Acum*, se gândi ea, *arăt de parcă aş fi luat parte la o încăierare...*

Pentru Dumnezeu! Ce conta? Nu era vorba decât de Julia. Îşi puse trusa de machiaj la loc, îşi luă paltonul, pălăria şi eşarfa, trecu uşor de biroul domnişoarei Chisholm şi ieşi pe coridoarele primăriei, coborî în hol şi apoi în stradă.

Julia stătea în fața unuia din leii de piatră cenuşie. Era îmbrăcată la fel, în salopetă şi jacheta de blugi, dar, de data asta, în loc de turban avea părul legat cu o eşarfă. Mâinile îi erau petrecute în jurul curelei sacului de piele aruncat peste umăr, şi se uita în gol, clătinându-se uşor de pe un picior pe altul. Dar când auzi cum uşile anti bombardamente se dau la o parte, se uită în jur şi zâmbi. Iar când îi văzu zâmbetul, inima lui Helen vibră din nou, şi simți un zvâcnet, o zvârcolire aproape dureroasă.

— Salut, Julia, spuse ea totuşi calmă. Ce surpriză plăcută.

— Chiar aşa? o întrebă Julia. M-am gândit că, de vreme ce ştiu unde lucrezi acum... Se uită spre cer, care acum era înnorat şi cenuşiu. Speram c-o să fie o zi însorită, ca ultima dată. E cam frig, nu-i aşa? M-am gândit... Dar spune-mi dacă nu cumva e o idee stupidă. Am lucrat atâta vreme printre ruine, că am uitat uzanțele sociale. M-am gândit că ți-ar face plăcere să vii şi să vezi casa din Bryanston Squaro unde am intrat cățărându-mă prin luminator – să vezi de ce-am fost în stare. E goală de luni de zile. Sunt sigură că nimeni n-o să obiecteze.

— Mi-ar face mare plăcere, zise Helen.

— Chiar?

— Da!

— În regulă, spuse Julia zâmbind din nou. N-o să te iau de braț pentru că sunt groaznic de murdară, dar aşa este mai plăcut.

O conduse pe Helen pe Marylebone Road, apoi dădură colțul, ajungând pe nişte străzi mai liniştite.

— Celebra domnişoară Chisholm, o întrebă ea pe drum, mi-a luat biletul? înțeleg ce vrei tu să zici cu buze țuguiate. M-a privit de parcă aş fi avut în minte planuri legate de seiful biroului!

— Şi la mine se uită aşa, zise Helen.

Julia râse.

— Ar fi trebuit să vadă chestia asta.

Îşi deschise sacul şi scoase un mănunchi de chei, fiecare cu eticheta ei zdrenţuită. Le ridică şi le scutură cum face un temnicer.

— Ce zici? Le-am luat de la gardianul local. Am intrat şi am ieşit din jumătate dintre casele de aici. Marylebone nu mai are secrete pentru mine. Ai crede că oamenii s-au obişnuit să mă vadă scotocind prin jur – dar nu. Cineva m-a văzut războindu-mă cu un lacăt şi a chemat poliţia. A zis că o femeie care „arăta evident a străină încearcă să intre cu forţa într-o casă. Nu ştiu dacă nu m-a confundat cu o nazistă sau cu un refugiat vagabond. Poliţia s-a comportat cu destul de multă decenţă. Crezi că arăt ca o străină?

Căuta o cheie, dar îşi ridică fruntea când puse întrebarea. Helen îi privi faţa, apoi se uită în altă parte.

— Presupun că din cauza tenului tău oacheş.

— Da, şi eu cred asta. Acum ar trebui să fie totu-n regulă, de vreme ce eşti cu mine. Tu pari o floare britanică pură, nu-i aşa? Nimeni nu te poate confunda cu altceva – arăţi a Aliată. Iată-ne. Locul la care vrem să ajungem este acolo.

O duse pe Helen la uşa unei clădiri înalte, mohorâte şi năruite, şi potrivi una dintre chei în lacăt. Se stârni un nor de praf din toc când împinse uşa ca s-o deschidă, iar Helen intră cu multă precauţie înăuntru. Fu întâmpinată de un miros amar, de mucegai, ca acela al hainelor puse pentru spălat de multă vreme.

— Asta-i de la ploaie, zise Julia când închise uşa şi se jucă puţin cu zăvorul. A fost lovit acoperişul, şi majoritatea ferestrelor au zburat în explozie. Îmi cer scuze, e întuneric. Nu are electricitate, evident. Du-te prin uşa aia de-acolo, e ceva mai multă lumină.

Helen traversă holul şi se trezi la intrarea într-un salon cufundat într-un fel de amurg, din cauza obloanelor parţial

trase. O clipă, până se obişnui cu întunericul, camera i se păru în regulă, apoi începu să vadă mai bine şi merse înainte.

— Ce păcat! Cu mobila asta frumoasă! Pentru că acolo se aflau un covor pe podea, o canapea remarcabilă şi scaune, un taburet şi o masă – toate acoperite de praf şi cu urme serioase de sticlă spartă şi tencuială căzută sau de mucegai – lemnul începea să putrezească. Şi candelabrul! Strigă ea uşor, ridicându-şi privirea.

— Da, ai grijă pe unde calci, zise Julia, venind lângă ea şi atingându-i braţul. Jumătate din lustre au căzut şi s-au făcut ţăndări.

— Din ce mi-ai spus, credeam că locul este aproape gol. De ce oare proprietarii nu vin să-l repare sau să-şi ia lucrurile?

— Cred că n-are rost, zise Julia, de vreme ce jumate din el e distrus. Probabil că femeia stă undeva la ţară, pitită la rude. Poate că bărbatul ei luptă, poate că-i mort.

— Dar toate lucrurile astea frumoase! zise Helen din nou. Se gândi la bărbaţii şi femeile care veneau în biroul ei. Ar putea locui altcineva aici, nu crezi? Eu văd atâţia oameni care nu au absolut nimic.

Julia bătu cu degetele în perete.

— Casa nu-i solidă. O altă lovitură prin apropiere ar face-o să se prăbuşească. Probabil că aşa se va şi întâmpla.

De aceea suntem noi aici, eu şi tata. Înregistrăm fantome, pe bune.

Helen traversă încet camera, plimbându-şi cu disperare privirea de la un obiect frumos distrus la altul. Se duse la nişte uşi duble şi le întredeschise. Camera din spatele lor era la fel de ruinată ca asta – cu fereastra ţăndări, cu draperiile de catifea udate de ploaie, cu pete pe podea lăsate de murdăria păsărilor, funingine şi cenuşă împrăştiată din şemineu. Făcu un pas, şi ceva îi trosni sub pantof – o

bucată de cărbune ars. Lăsase o pată neagră pe covor. Se uită înapoi la Julia.

— Mi-e teamă să înaintez, zise ea. Nu pare sigur.

— Te obişnuieşti cu asta, nu-ți fie teamă. Am tot bătut scările în sus şi-n jos fără să mă gândesc o clipă.

— Eşti sigură că nu-i nimeni aici? Nimeni de genul bătrânei despre care mi-ai povestit săptămâna trecută? Şi că n-o să se-ntoarcă nimeni?

— Nimeni, zise Julia. Poate doar tata să-şi bage capul mai târziu, asta-i tot. I-am lăsat uşa descuiată. Întinse mâna, chemând-o. Vino la parter şi-o să vezi ce facem noi doi.

Se întoarse în hol şi Helen o urmă, coborând câteva trepte neluminate spre o cameră de la subsol, unde Julia întinsese, pe o masă pusă pe o capră, la lumina unei ferestre sparte, dar acoperite cu scânduri, diverse planuri şi elevații ale caselor din piață. Îi arătă lui Helen cum marca distrugerile – simbolurile pe care le folosea, sistemul de măsurare, chestii de genul ăsta.

— Pare o chestie foarte tehnică, zise Helen impresionată.

— Probabil că nu-i cu nimic mai tehnică decât lucrurile pe care te-ai obişnuit să le faci la biroul tău – bilanțuri, completări de fişe, nimicuri. La chestii dintr-astea sunt absolut nepricepută. Nu mi-ar plăcea absolut deloc să am de-a face cu oameni care intră şi ies, solicitând diverse lucruri. Nu ştiu cum de suporți. Asta mi se potriveşte, pentru că e o activitate solitară, silențioasă.

— Nu te apasă singurătatea?

— Uneori. Sunt obişnuită cu ea totuşi. Temperamentul de scriitor şi, ştii tu, tot tacâmul... Se întinse. Vrei să mâncăm? Să mergem în camera cealaltă. E frig, dar nu atât de umed ca sus.

Îşi luă sacul şi o conduse pe Helen, printr-un coridor, în bucătărie. În mijlocul încăperii era o veche masă de brad,

plină de aşchii din tencuială, pe care începu să le dea la o parte.

— Apropo, chiar am sendvişuri cu friptură de iepure, zise ea, în timp ce tencuiala se rostogolea. Unul dintre vecinii mei are un grădinar care le pune curse. Se pare că sunt peste tot în Londra acum. Mi-a zis că pe ăsta l-a prins în Leicester Square! Nu-mi vine să cred.

— O prietenă care face pe pompierul mi-a spus că a văzut un iepure într-o seară pe peronul gării Victoria, aşa că, probabil, l-a prins acolo.

— Un iepure la gara Victoria! Aştepta trenul?

— Da. Se pare că se uita la ceasornicul de buzunar şi părea enorm de enervat.

Julia râse. Avea alt râs, nu acela pe care Helen îl auzise înainte. Era viu, natural, ca apa țâşnind dintr-un izvor de munte, şi faptul că îl evocase o făcu pe Helen să simtă mulțumirea unui copil. Îşi zise: *Pentru Dumnezeu! Semeni cu o fostă premiantă în fața şefului clasei!* Trebuia să se mişte într-un fel pentru a-şi ascunde sentimentele, să se uite la vasele prăfuite şi la formele de budincă aflate pe rafturile din bucătărie, în timp ce Julia îşi puse sacul pe masă şi începu să scotocească prin el.

Bucătăria era una de modă veche, victoriană, cu blaturi lungi de lemn şi chiuvetă ciobită din piatră. La fereastră erau bare metalice, la fel ca la celelalte, şi între acestea se încolăcea iedera. Era o lumină verzuie, foarte blândă.

— Ți le imaginezi pe bucătăreasă şi pe servitoare umblând prin cămară, zise Helen învârtindu-se prin jur.

— Da, aşa-i.

— Şi pe sectorist, strecurându-se la mijlocul rondului să bea o ceaşcă de ceai.

— Fără să-i urmeze cineva, zise Julia zâmbind. Hai, ia loc, Helen.

Scosese un pachet de sendvişuri învelite în hârtie cerată şi un clondir plin cu ceai. Trăsese scaunele, dar îşi plimba privirea dubitativ de la scaunele prăfuite la paltonul elegant al lui Helen.

— Aş putea pune nişte hârtie acolo, dacă vrei.

— E-n regulă, zise Helen. Nu-ți face probleme.

— Sigur? Te cred pe cuvânt, să ştii. Eu nu fac ce face Kay.

— Ce face Kay?

— Să-mi aştern pelerina, chestii dintr-astea, ca Water Raleigh.

Kay era pomenită pentru prima oară, iar Helen se aşeză fără să răspundă. Ea, într-adevăr, *s-ar fi* agitat în legătură cu praful, se gândi, şi-şi dădu seama dintr-odată cât de plictisitor i-ar fi părut asta Juliei. O făcu să se gândească şi mai mult la situația curioasă în care se afla – că ea acceptase o iubire, un şir de atenții pe care Julia avusese ocazia să le accepte inițial, dar le refuzase...

Julia despachetă sendvișurile, scoase dopul de la ceaiul aburind; clondirul stătuse învelită într-un pulover pentru a menține ceaiul fierbinte. Turnă puțin ceai în două ceşti delicate dintr-unul dintre dulapuri, apoi îl amestecă, pentru a încălzi porțelanul, aruncă lichidul, după care turnă din nou ceai.

Ceaiul era dulceag şi cu mult lapte. Probabil că îşi pusese întreaga rație. Helen îl sorbi, închizându-şi ochii cu un sentiment de vină.

Când Julia îi oferi un sendviş, ea îi spuse:

— Ar trebui să-ți dau bani sau altceva în schimb, Julia.

— Într-adevăr, zise Julia.

— Ți-aş putea da un cupon...

— Pentru Dumnezeu! Oare asta a făcut războiul din noi? Poți să-mi iei ceva de băut, dacă te simți atât de rău.

Începură să mănânce. Pâinea era de proastă calitate, dar carnea, dulce şi fragedă, cu o mireasmă grea, uşor

sesizabilă. După o clipă, Helen îşi dădu seama că probabil era usturoi. Gustase usturoi la restaurant, dar nu-l folosise niciodată la gătit; în timp ce mâncau, Julia îi spuse că-l cumpărase dintr-un magazin din Frith Street, în Soho. Reuşise să facă rost şi de macaroane, ulei de măsline şi parmezan uscat. Şi mai avea o rudă în America, una care-i trimitea pachete cu mâncare.

— Au mai multă mâncare italiană în Chicago, zise ea înghițind, decât în Italia. Joyce îmi trimite măsline şi oțet negru pentru salată.

— Ce norocoasă eşti! zise Helen.

— Presupun că da. N-ai cunoştințe în străinătate care să facă aşa ceva pentru tine?

— O, nu. Familia mea este încă la Worthing, unde am crescut.

— Ai crescut la Worthing? o întrebă Julia surprinsă. Nu ştiam asta. Deşi, dacă mă gândesc, trebuia să vii de undeva... Familia mea are o casă lângă Arundel; înotam uneori la Worthing. Odată am mâncat prea mulți melci de mare sau moluşte – sau mere în acadea sau altceva – şi mi s-a făcut groaznic de rău pe chei. Cum e să creşti acolo?

— Bine, zise Helen. Ai mei... sunt oameni obişnuiți. Ştiai asta? Nu sunt ca ai lui Kay. *Nu sunt ca ai tăi*, dorise ea să spună, de fapt. Tata este optician. Frate-meu face lentile pentru Forțele Aeriene Regale. Casa părinților mei... Privi în jur. Nu-i ca asta, nici pe departe.

Probabil că Julia îşi dădu seama că era stânjenită.

— Ei, dar lucrurile astea nu mai contează, nu-i aşa? spuse ea încet. Nu acum. Acum toți suntem îmbrăcați ca nişte sperietori şi vorbim ca americanii – sau ca servitoarele. „Uite-ți potolul, gagico”, mi-a spus o fată într-o cafenea într-o zi; jur că şi ea a fost la pension.

— Aşa oamenii se simt mai bine, cred, zise Helen zâmbind. E un alt gen de uniformă.

Julia se strâmbă.

— Detest pasiunea asta pentru uniforme. Uniforme, brasarde, medalii. Credeam că tocmai acestui impuls militar, care a răsărit în Germania, ne-am împotrivit! Sorbi ceaiul şi apoi fu pe punctul de a căsca. Dar probabil că iau lucrurile prea în serios. Se uită la Helen peste buza ceştii. Ar trebui să fiu ca tine: adaptată şi aşa mai departe.

Helen se holbă, surprinsă să constate că Julia îşi formase o idee despre ea, cu atât mai puțin una de acest gen.

— Aşa ți se pare că sunt? întrebă ea. Nu mă simt aşa. *Adaptată.* Nici măcar nu ştiu ce înseamnă.

— Ei, zise Julia, mereu dai impresia că eşti destul de atentă şi de cumpănită. Asta vreau să zic. Nu spui multe, dar atunci când vorbeşti, meriți să fii ascultată. E o chestie rară, nu-i aşa?

— Probabil că e un truc, spuse Helen cu vioiciune. Când eşti tăcut, oamenii îşi imaginează că eşti grozav de profund. De fapt, nu faci decât să te gândeşti – ştiu eu – cât de strâns îți stă sutienul sau dacă e cazul sau nu să te duci la toaletă.

— Dar asta, zise Julia, este exact ce înțeleg eu prin adaptare! Să te gândeşti la tine mai curând decât la efectul pe care l-ai avea într-un fel asupra oamenilor. Şi toată... Ezită. Toată afacerea asta cumplită legată de a fi „L”. Ştii ce vreau să spun... *Asta* se pare c-o stăpâneşti cu un calm extraordinar.

Helen se uită la ceas şi nu răspunse.

— Ce impertinență din partea mea, adăugă Julia pe un ton mai calm. Îmi cer scuze, Helen.

— Nu, e-n regulă, zise Helen repede, ridicându-şi din nou privirea. Nu prea sunt obişnuită să vorbesc despre asta. Şi nu sunt sigură, ştii tu, dacă m-am gândit vreodată la chestia asta ca la o *afacere.* Aşa a fost să fie. Drept să-ți spun, nu m-am gândit la asta deloc. Sau dacă am făcut-o,

m-am gândit la categoriile obişnuite: profesoarele celibatare, fetele serioase...

— Nu era niciuna în Worthing?

— Ei bine, erau bărbați. Helen râse. Ceea ce mă face să par uşuratică, nu-i aşa? A fost un singur băiat, pe bune. M-am mutat la Londra să fiu lângă el, dar n-a mers. Şi după aia am întâlnit-o pe Kay.

— A, da, zise Julia, sorbindu-şi ceaiul. Şi apoi ai întâlnit-o pe Kay. Şi în împrejurări atât de romantice.

Helen se uită la ea, încercând să-i cântărească tonul şi expresia.

— Într-adevăr romantic, spuse ea timid. Kay e o tipă stilată, nu crezi? Cel puțin mie mi s-a părut aşa. Nu mai întâlnisem pe nimeni ca ea. La vremea aceea eram la Londra de mai puțin de şase luni. A făcut atâta – atâta caz de mine. Şi părea atât de sigură de ceea ce dorea. Asta a fost extrem de captivant, într-un fel. Mi-a fost greu să-i rezist. Nu mi s-a părut niciodată ciudat, cum ar fi trebuit, probabil... Dar la vremea aceea atâtea lucruri imposibile deveneau banale. Se gândi, cu un fior, la noaptea în care o cunoscuse pe Kay. Şi printre atâtea lucruri imposibile, faptul de a fi cu Kay este unul dintre cele mai inofensive.

Vorbea, îşi dădu seama, aproape scuzându-se, pentru că era conştientă de ceea ce considera o stângăcie din partea ei, conştientă că tot ce-i prezenta Juliei drept calități atractive la Kay erau lucruri la care ea rezistase cu uşurință. O parte din ea dorea s-o apere pe Kay, dar cealaltă parte dorea să i se confeseze Juliei ca de la soție la soție. Nu vorbise niciodată aşa cu nimeni. Îşi părăsise prietenii când se mutase cu Kay, sau nu le spunea nimic despre ea. Iar prietenii lui Kay erau cu toții ca Mickey – toți la fel cum era Kay, cu alte cuvinte. Dorea să ştie dacă Julia simțise ceea ce ea însăşi trăise cu un sentiment de vinovăție, că modul lui Kay de a fi, exagerat de grijuliu, care o atrăsese cândva,

găsindu-l incitant, poate deveni un fel de povară, că te transforma într-o eroină fără voie, că pasiunea lui Kay era atât de absolută, încât avea o doză de irealitate şi nu-i puteai răspunde la fel...

Dar nu puse întrebări despre niciunul dintre aceste lucruri. Se uită iar în ceaşcă şi tăcu.

— Şi când se va termina războiul? întrebă Julia. Şi totul va reveni la normal?

Apoi se refugie într-o expresie plină de vioiciune, clătinând din cap.

— N-are rost să te gândeşti la asta, nu-i aşa? Asta răspundea toată lumea la tot felul de întrebări de acest gen. S-ar putea să sărim mâine în aer. Până atunci... ei bine, n-aş vrea să mă afişez. N-aş îndrăzni, de exemplu, să-i spun mamei mele! Dar de ce-aş face-o? E o chestie între mine şi Kay, iar noi suntem două femei mature. Facem vreun rău cuiva?

Julia o urmări o clipă, apoi mai turnă ceai din sticlă.

— *Eşti* adaptată, zise ea cu o tentă de sarcasm.

Helen se simți din nou jenată. Se gândi: *Am vorbit prea mult şi am plictisit-o. Mă prefera înainte, când tăceam şi credea că sunt profundă...*

O vreme rămaseră în tăcere, apoi Julia începu să tremure şi îşi frecă brațele.

— Dumnezeule! zise ea. Nu-i prea distractiv pentru tine, nu-i aşa? Şi eu, care te supun torturilor psihice în subsolul unei case ruinate! E ca şi cum ai lua masa la Gestapo!

Helen râse, iar jena se evaporă.

— Nu. E plăcut.

— Eşti sigură? Aş putea... ei bine, aş putea să-ți arăt toată casa, dacă vrei.

— Da, mi-ar plăcea.

Îşi terminară sendvişurile şi ceaiul, şi Julia făcu ordine, adunând sticla şi hârtia de pe masă, apoi dăți ceştile. Se

întoarseră la etaj, trecând de uşile salonului şi de cele ale camerei de dincolo de el, şi urcară pe scara slab luminată la etajele următoare.

Mergeau uşor, şoptindu-şi câte ceva despre un anume detaliu sau un lucru distrus, dar, în general, umblau în tăcere. Camerele de la etajele superioare erau şi mai deprimante decât cele de la parter. Dormitoarele aveau încă paturi şi şifoniere, iar acestea erau umede din cauza ferestrelor sparte, hainele vechi fiind mâncate de molii sau mucegăite. Părți din tavan căzuseră pe pardoseală. Cărțile şi bibelourile zăceau pe jos, total distruse. Iar în baie, oglinda de pe perete atârna cu o față ciudată, pentru că sticla fusese spartă şi căzuse, umplând chiuveta cu sute de bucăți argintii.

Când ajunseră în mansardă, se auzi un fâlfâit, un zgomot de plecare bruscă.

— Porumbei sau şoareci, se întoarse Julia şi zise încet: Nu te deranjează, nu-i aşa?

— Nu-s şobolani? întrebă Helen cu teamă.

— O, nu. Cel puțin, nu cred.

Merse mai departe şi deschise o uşă. Zgomotul se preschimbă într-un fâlfâit. Uitându-se peste umărul Juliei, Helen văzu o pasăre zburând, apoi dispărând ca prin miracol. Acoperişul în pantă avea o gaură pe unde pătrunsese o bombă incendiară. Bomba aterizase pe o saltea din puf şi făcuse un crater acolo: arăta ca un picior ulcerat. Încă se mai simțea mirosul amar de pene arse, jilave.

Camera probabil aparținuse unei servitoare sau unei menajere. Pe noptieră era o fotografie înrămată a unei fetițe, iar pe podea, o singură mănuşă subțire din piele, roasă bine de şoareci.

Helen ridică mănuşa şi făcu tot posibilul s-o netezească. O puse ordonat lângă fotografie. Stătu o clipă şi se uită prin gaura din tavan la cerul apropiat, de culoarea fierului de

tun. Apoi se duse împreună cu Julia la fereastră şi se uită în curtea din spatele casei.

Curtea era la fel de ruinată: pietrele de pavaj sparte, plantele sălbăticite, coloana unui cadran solar smulsă de pe soclu şi zăcând pe jos, bucăți.

— Nu-i aşa că-i trist? spuse Julia încet. Uită-te la smochin.

— Da. Toate fructele!

Copacul se bălăbănea cu ramurile rupte, iar pe jos era un strat gros de smochine putrezite care probabil căzuseră şi nu fuseseră strânse cu o vară înainte.

Helen îşi scoase țigările, iar Julia veni mai aproape de ea să ia una. Fumară împreună, cu umerii abia atingându-li-se şi mâneca jachetei Juliei agățându-se uşor de paltonul lui Helen, când îşi ridica şi cobora țigara. Buricele degetelor ei aveau încă semne, remarcă Helen, acolo unde se zdrelise cu o săptămână în urmă, şi se gândi cum le atinsese abia, atunci, cu vârfurile degetelor. Ea şi Julia stătuseră împreună – doar atât, ca acum. Nu se întâmplase nimic care să schimbe situația. Oricum, nu se mai putea imagina atingând vreo parte a trupului Juliei, aşa, cu nepăsare.

Ideea era incitantă, dar şi înspăimântătoare. Mai discutară puțin despre casele din spatele acelei piețe. Julia i le arătă pe cele pe care le vizitase şi-i descrise ce văzuse în ele. Dar mâneca ei se agăța în continuare de paltonul lui Helen, iar ea era mai curând atentă la această frecare şi atingere a celor două materiale decât la ceea ce spunea Julia; în cele din urmă, simți cum carnea de pe braț i se înfioră – de parcă Julia sau apropierea ei o atrăgea, o prindea...

Se cutremură şi se depărtă. Aproape îşi terminase țigara şi găsi această scuză. Se uită în jur, căutând un loc în care s-o stingă.

— Arunc-o şi striveşte-o cu piciorul, zise Julia, când o văzu.

— Dar nu-mi place, spuse Helen.

— Nu adaugă nimic la stricăciunile de aici.

— Ştiu, dar...

Duse ţigara în şemineu să o stingă acolo şi procedă la fel cu a Juliei, atunci când aceasta şi-o termină pe-a ei. Dar nu dori să lase cele două mucuri într-un şemineu gol: le stinse bine, apoi le puse alături de cele nefolosite din pachetul ei.

— Să presupunem că oamenii se întorc? zise ea când Julia se holbă la ea nevenindu-i să creadă. N-o să le placă faptul că au fost străini pe-aici şi şi-au vârât nasul în lucrurile lor.

— Doar nu crezi că-i va deranja mai mult decât apa de ploaie, ferestrele sparte şi bomba din pat?

— Ploaia, bombele şi ferestrele sunt simple lucruri, zise Helen. Sunt impersonale, nu cum sunt oamenii... Crezi că sunt absurdă.

Julia o privea clătinând din cap.

— Dimpotrivă, spuse ea încet. Zâmbea, dar vocea îi era tristă. Mă gândeam... ei, cât de nemaipomenit de drăguţă eşti.

Se uitară una la alta o clipă, până când Helen îşi coborî privirea. Puse la loc pachetul de ţigări, apoi traversă încăperea spre salteaua carbonizată. Brusc, camera i se păru mică: era conştientă de prezenţa ei şi a Juliei acolo, la ultimul etaj al acestei case reci şi tăcute, de căldura, viaţa şi consistenţa lor în comparaţie cu distrugerile din jur. Simţi din nou că i se face pielea de găină pe braţe. Simţi cum inima îi bate în gât, în piept, în vârfurile degetelor...

— Ar trebui, zise ea, fără să se întoarcă, să mă duc înapoi la lucru.

Şi Julia râse.

— Acum eşti mai drăguță ca oricând, spuse ea. Dar avea în continuare o voce tristă. Hai să coborâm.

Ieşiră în coridor şi o luară în jos pe scări. Mergeau atât de încet că, în momentul în care o uşă se închise undeva jos, o auziră şi se opriră. În loc să o ia la goană, inima lui Helen părea să ezite.

— Ce-i asta? şopti ea, apucând nervos balustrada.

Julia se încruntă.

— Nu ştiu.

Apoi un bărbat strigă vesel spre scări.

— Julia? Eşti acolo?

Şi fața i se lumină.

— E tata, zise ea, apoi răspunse cu voioşie aplecându-se peste balustradă. Sunt aici, tati! Sus! Vino să-ți fac cunoştință cu el, spuse ea întorcându-se; o luă pe Helen de mână şi-i strânse degetele.

O porni repede pe scări. Helen o urmă ceva mai lent. Când ajunse în hol, Julia scutura praful de pe umerii şi din părul tatălui ei, râzând.

— Dragule, eşti murdar!

— Chiar?

— Da! Uită-te, Helen, în ce hal e tatăl meu. A săpat tunele prin pivnițe cu cărbune... Tati, ea este prietena mea, domnişoara Helen Giniver. Nu da mâna cu ea! Şi-aşa crede că suntem o familie de vagabonzi.

Domnul Standing zâmbea. Era îmbrăcat într-un costum albastru de cazangiu, murdar, cu panglici de medalie soioase pe piept. Îşi scosese şapca mototolită şi-şi aranja părul pe care Julia i-l răvăşise.

— Mă bucur să vă cunosc, domnişoară Giniver, zise el. Mi-e teamă că Julia are dreptate în ce priveşte mâna mea. V-ați uitat pe-aici?

— Da.

— Stranie meserie, nu-i aşa? Numai praf peste tot. N-a fost aşa în celălalt război: atunci era numai noroi. Te întrebi cum o să fie următorul. Cenuşă, bănuiesc... Mi-ar plăcea să fac doar case noi, nu să scormonesc în astea vechi. Totuşi mă ține ocupat. Şi pe Julia departe de necazuri. Făcu cu ochiul. Avea ochii negri, ca ai Juliei, cu pleoapele grele. Părul era grizonant, dar înnegrit de mizerie; fruntea şi tâmplele erau şi ele murdare – sau pistruiate, nu-ți puteai da seama. În timp ce vorbea, o măsură pe Helen cu o privire exersată, destinsă. Oricum, mă bucur că vă interesează. Vreți să stați şi să dați o mâna de ajutor?

— Nu te prosti, tati. Helen are o slujbă extrem de importantă deja. Lucrează pentru Comisia de Asistență.

— Comisia de Asistență? Chiar aşa? Acum se uită la Helen cu seriozitate. Cu lordul Stanley?

— Doar la filială, mi-e teamă, zise Helen.

— A. Păcat. Stanley şi cu mine suntem prieteni vechi.

Mai rămase să discute cu ele, apoi le spuse:

— Foarte bine. Mă duc în subsol să-mi arunc o privire pe planurile alea. Vă rog să mă scuzați, domnişoară...

Le ocoli şi se îndreptă spre subsol. Când ieşi din umbra deasă, Helen văzu că murdăria sau pistruii de pe față erau de fapt cicatrice ale unor răni vechi de la foc sau gaz.

— Nu-i aşa că-i drăguț? zise Julia după ce el plecă. Pe bune, e cel mai mare bandit. Deschise uşa, iar ea şi Helen rămaseră pe treaptă. Tremură din nou. Se pare c-o să plouă. Trebuie să te grăbeşti! Ştii drumul înapoi? Aş veni cu tine, dar... O, aşteaptă.

Brusc îşi puse mâna pe umărul lui Helen, pentru a o împiedica să păşească pe trotuar, iar Helen se întoarse spre ea, alarmată, gândindu-se că Julia dorea s-o sărute, s-o ia în brațe sau ceva de genul ăsta. Dar nu făcea decât să perie praful de pe brațul lui Helen.

— Poftim, spuse ea zâmbind. Acum întoarce-te să-ți văd spatele. Da, şi aici mai e ceva. Ce docilă eşti! Dar nu trebuie să-i dăm domnişoarei Chisholm motive să se plângă. Îşi ridică o sprânceană. Şi nici lui Kay, de fapt... Poftim. E splendid.

Îşi luară la revedere.

— Vino în altă zi la prânz! strigă Julia, în timp ce Helen o luă din loc. O să mai stau aici încă două săptămâni. Am putea merge la o cârciumă, să-mi cumperi ceva de băut.

Helen îi spuse că aşa va face.

O porni. După ce uşa se închise, se uită la ceas şi începu să alerge. Se întoarse la birou la două şi un minut.

— Prima persoană programată vă aşteaptă, domnişoară Giniver, îi spuse domnişoara Chisholm privind ceasul, aşa că nu avu timp să se ducă la toaletă sau să-şi pieptene părul.

Lucră fără întrerupere o oră şi jumătate. În vremuri ca acelea, slujba ei era obositoare. Oamenii pe care îi intervievase în ultimele trei săptămâni semănau cu aceia pe care-i văzuse în timpul marelui atac de acum trei ani. Unii veneau direct din casele lor distruse, cu mâinile murdare, tăieturi şi bandaje. O femeie îi spusese că fusese bombardată de trei ori; stătea în fața biroului lui Helen şi plângea.

— Nu e vorba de casa care s-a dus, spunea ea, ci pur şi simplu de faptul că trebuie să mă tot mut. Mă simt ca un lucru de nimic, domnişoară. N-am dormit deloc de când s-au întâmplat astea. Băiețelul meu are o sănătate fragilă. Soțul meu e în Burma. Mă descurc de una singură.

— E teribil de greu, spuse Helen. Îi dădu femeii un formular şi îi arătă răbdătoare cum să-l completeze. Femeia se uita la el şi nu înțelegea.

— Toate chestiile astea?

— Aşa cred.

— Dar dacă mi-ați da o liră, dou...

— Nu vă pot da bani, mi-e teamă. Vedeți, e un proces destul de laborios. Trebuie să trimit un evaluator înainte de a vă acorda un avans. O persoană din departamentul nostru trebuie să evalueze stricăciunile vechii locuințe şi să facă un raport. O să încerc să-i trimit la locul respectiv cât pot de repede, dar cu raidurile astea noi...

Femeia se uita distrasă la hârtiile pe care le ținea în mână.

— Mă simt ca un lucru de nimic, repetă ea, trecându-şi mâna peste ochi. Ca un lucru de nimic.

Helen o privi o secundă, apoi luă formularul şi completă datele femeii, datându-le cu o lună înainte; şi în spațiul care cerea data şi numărul de identificare al evaluatorului scrise nişte cifre plauzibile, dar ilizibile. Puse formularul pe o tavă pe care scria *Aprobat*, gata pentru a fi trimisă la domnişoara Steadman de la primul etaj; capsase o notă pe care scrisese că e urgent.

Dar nu mai făcu acelaşi lucru pentru următoarea persoană sau pentru cei care au urmat. Fusese şocată de faptul că femeia spusese despre ea că-i un lucru de nimic, asta era tot. La primul atac încercase să-i ajute pe toți, uneori le dădea bani de la ea. Dar războiul o făcuse nepăsătoare. Începeai, se gândea ea cu tristețe, prin a-ți imagina c-o să fii un fel de eroină. Isprăveai prin a te gândi numai la tine.

Pentru că undeva, în spatele gândurilor din după-amiaza aceea, persista Julia. Se gândea la ea chiar în clipa în care se confrunta cu plânsul unei femei, chiar atunci când aceasta spunea: „E teribil de greu”. Îşi amintea atingerea brațului Juliei în timp ce se freca de al ei, şi apropierea de Julia în mansarda aceea mică.

— Domnişoară Giniver? spuse telefonista. O convorbire din exterior. O anume domnişoară Hepbum. Să vă fac legătura?

Domnişoara Hepbum? Se gândi Helen distrasă. Apoi înțelese şi simți că stomacul îi tremură de teamă şi vină.

— O secundă, zise ea. Roag-o să aştepte o clipă! Puse receptorul jos şi se duse la uşă şi strigă: domnişoară Chisholm, nu-mi mai trimiteți solicitanți o clipă! Sunt pe linie cu biroul de la primăria din Camden. Se aşeză la loc în fața biroului şi se forță să stea liniştită. Salut, domnişoară Hepburn, spuse ea încet, când i se făcu legătura.

— Salut. Era Kay. Aveau un gen de joc cu nume ca ăsta. Cred că telefonul te sâcâie. Vocea îi era profundă, uşor leneşă. Fuma o țigară: îndepărtă telefonul să expire fumul... Cum mai e viața pe la Asistență?

— Destul de aglomerată, de fapt, zise Helen uitându-se spre uşă. Nu pot vorbi mult.

— Nu? N-ar fi trebuit să sun, nu-i aşa?

— Nu prea.

— Pierdeam vremea pe-acasă. Eu... o clipă, te rog.

Se auzi un pufăit şi apoi senzația de telefon mort. Kay acoperise receptorul cu palma şi începuse să tuşească. Tuşea continuă. Helen şi-o imagină aşa cum o văzuse deseori – în convulsii, cu ochii apoşi, cu fața stacojie, cu plămânii plini de fum şi praf de cărămidă.

— Kay? Ți-e bine?

— Încă pe linie, zise Kay, revenind. Nu-i prea rău.

— N-ar mai trebui să fumezi.

— Fumatul mă ajută, şi faptul că-ți aud vocea contează.

Helen nu răspunse. Se gândea la telefonistă. O prietenă de-a lui Mickey îşi pierduse slujba când o fată ascultase o convorbire privată între ea şi iubitul ei.

— Aş vrea să fii aici, acasă, continuă Kay. Nu se pot descurca fără tine?

— Ştii bine că nu pot.

— Trebuie să închizi, nu-i aşa?

— Aşa e.

Kay zâmbea. Helen sesiza asta din vocea ei.

— Bine. N-ai nimic de raportat? Nimeni n-a încercat să-ți invadeze biroul? Domnul Holmes e cu ochii pe tine încă?

— Nu, zise Helen, zâmbind la rândul ei. Apoi simți din nou tremurul acela în stomac şi-şi ținu respirația. De fapt...

— Stai puțin, zise Kay. Depărtă receptorul şi începu să tuşească din nou. Helen o auzi cum îşi şterge gura. Trebuie să te părăsesc, spuse ea, când reveni.

— Da, întări Helen cu o voce rigidă.

— Ne vedem mai târziu. Vii direct acasă? Vino repede!

— Bineînțeles.

— Bravo, fetițo... La revedere, domnişoară Giniver.

— La revedere, Kay.

Helen puse telefonul în furcă şi stătu nemişcată. O văzu pe Kay sculându-se, terminându-şi țigara, bântuind neliniştită prin casă, tuşind încă o dată, probabil. Poate că se aşeza la fereastră cu mâinile în buzunar. Poate că fluiera sau murmura cântece vechi din muzicaluri, *Daisy, Daisy* sau cântece de genul ăsta. Poate că aşternea o bucată de hârtie pe masa din salon pentru a-şi lustrui pantofii. Poate că-şi scotea mica trusă marinărească de cusut, amuzantă, pentru a-şi stopa şosetele. Nu ştia că Helen cu o oră în urmă stătuse la o fereastră, simțind cum carnea de pe brațe i se deschide asemenea unei flori spre soare, pentru că Julia era lângă ea. Nu ştia că Helen, în mansardă, a trebuit să-şi întoarcă ochii de la privirea Juliei, care-i făcea sângele să fiarbă, şi se temuse...

Helen puse mâna pe receptor şi-i dădu fetei un număr. Telefonul sună de două ori.

— Alo, spuse Kay, surprinsă de vocea lui Helen. Ce-ai uitat?

— Nimic, zise Helen. Doream... doream să te aud din nou, asta-i tot. Ce făceai?

— Eram în baie, spuse Kay. Tocmai îmi tăiam părul. Am împrăştiat păr peste tot. O să fii dezgustată.

— Nu, n-o să fiu, Kay. Doream să-ți spun... Ştii tu, chestia aia.

Asta însemna *Te iubesc*. Kay tăcu o clipă, apoi spuse:

— Chestia *aia.*

Vocea i se îngroşase.

— Şi eu doream să-ți spun asta...

Ce cretină desăvârșită! Se gândi Helen când puse telefonul în furcă. Simțea cum inima i se umflă înăuntru şi i se ridică în gât ca un aluat. Aproape că tremura. Îşi luă poşeta şi-şi căută țigările. Dădu de pachet şi-l deschise.

În pachet erau cele două mucuri. Le pusese acolo şi le uitase. Pe ele era rujul ei şi al Juliei.

Le puse în scrumiera de pe biroul ei. Apoi îşi dădu seama că nu-şi poate dezlipi ochii de scrumieră. În cele din urmă, o scoase din încăpere şi o goli într-unul dintre coşurile de gunoi de sârmă din biroul domnişoarei Chisholm.

La ora şase şi jumătate, Viv era în garderoba de la Portman Court. Stătea într-o despărțitură a toaletei, vomitând în closet. Vomită de trei ori, apoi se îndreptă, închise ochii o clipă şi se simți minunat de liniştită şi de bine. Dar când îi deschise, văzu cocoloşul cafeniu pe care îl dăduse afară – un amestec de ceai şi biscuiți garibaldi – şi vomită din nou. Uşa garderobei se deschise chiar în momentul în care ea ieşise să-şi clătească gura. Era una dintre fetele din departamentul ei, pe care o chema Caroline Graham.

— Ei, zise fata, ți-e bine? M-a trimis Gibson să te găsesc. Ce s-a întâmplat? Arăți ca dracu'.

Viv îşi şterse fața, delicat, de capătul prosopului.

— N-am nimic.

— Nu pari aşa, pe bune. Vrei să te duc la asistentă?

— N-am nimic, zise Viv. O mahmureală, atât.

Când Caroline auzi asta, îşi schimbă tonul. Îşi sprijini şoldul în voie de una dintre chiuvete şi scoase o gumă de mestecat.

— O, spuse ea, rulând-o în gură. Ştiu totul despre *chestiile astea.* Trebuie să fi fost nasol, dacă vomiți încă de la ora asta! Sper că tipul a meritat. Întotdeauna îmi spun că nu-i rău, dacă te-ai distrat bine. Partea cea mai proastă e-atunci când tipul e-un cretin. Şi bei, sperând că o să arate mai bine. Nu vrei să mănânci un ou crud sau ceva?

Viv simți din nou că i se strânge stomacul. Îşi luă privirea de la guma cenuşie care se învârtea în gura Carolinei.

— Nu cred c-aş putea. Se uită în oglindă. Dumnezeule, uite în ce hal sunt! Ai pudră la tine?

— Poftim, zise Caroline.

Scoase o pudrieră şi i-o întinse, şi după ce Viv termină, o luă înapoi şi se pudră şi ea. Apoi stătu în fața oglinzii, aranjându-şi buclele, oprindu-se din mestecat o clipă; vârful roz al limbii i se vedea între dinți, iar fața îi era netedă, plesnind de sănătate, de tinerețe şi lipsită de griji. Viv se uita la ea şi se gândi nefericită: *Ce groaznic de nedreaptă e viața! Aş vrea să fiu în locul tău.* Caroline îi surprinse privirea.

— Arăți îngrozitor, zise ea, începând să-şi mestece din nou guma. De ce nu mai rămâi? Pe mine nu mă deranjează. Oricum, mai avem doar o jumătate de oră. Aş putea să-i spun lui Gibson că te-am căutat şi nu te-am găsit. I-ai putea spune că domnul Brightman a pus mâna pe tine, ceva de genul ăsta. Întotdeauna le trimite pe fete să-i aducă lichior de mentă.

— Mulțumesc, zise Viv, dar o să fiu în regulă.

— Eşti sigură?

— Da.

Dar îşi coborâse capul să-şi îndrepte cordonul fustei, şi ridicându-şi privirea prea repede, i se făcu din nou greață. Se sprijini de una dintre chiuvete, închise ochii... înghițind, înghițind, simțind cum i se adună ceva în stomac şi se lupta să-l împiedice să se ridice... Dar țâşni brusc. Se repezi în toaletă şi vomită în gol. În spațiul acela îngust, orice sunet părea oribil. Trase de lanț încercând să atenueze propriile zgomote. Când se întoarse la chiuvetă, Caroline părea neliniştită.

— Cred c-ar trebui să-mi dai voie să te duc la asistentă, Viv.

— Nu pot să mă duc la asistentă pentru o mahmureală.

— Ar trebui să faci ceva. Arăți groaznic.

— O să-mi revin într-o clipă, zise Viv.

Apoi se gândi la traseul pe care-l avea de parcurs până în încăperea cu dactilografe; treptele dificile, coridoarele. Îşi imagină cum o să vomite pe una dintre pardoselile de marmură lustruită. Avu în fața ochilor încăperea însăşi, scaunele şi mesele înghesuite, camuflajele, toată atmosfera aceea irespirabilă, mirosurile de cerneală, păr, machiaj, şi i se părură mai oribile ca oricând.

— Aş vrea să mă pot duce acasă, zise ea pe un ton jalnic.

— Ei bine, de ce n-o faci? Au mai rămas douăzeci de minute.

— Să plec? Şi ce mă fac cu Gibson?

— O să-i spun că te simți foarte rău. E adevărat, nu-i aşa? Fii atentă, cum o să ajungi acasă? Dac-o să leşini pe drum sau o să ți se întâmple ceva de genul ăsta?

— Nu cred c-o să leşin, zise Viv. Dar oare nu leşină femeile când sunt...?

Dumnezeule! Îşi întoarse privirea. Brusc se temu ca nu cumva Caroline, uitându-se la ea, să-şi dea seama despre ce era vorba. Se uită la ceas şi zise cu un efort de a se calma, de-a arăta strălucitor.

— Vrei să-mi faci o favoare? Cred c-o s-o aştept pe Betty Lawrence şi-o să mă duc acasă cu ea. Îi comunici asta, după ce-o să-i spui lui Gibson? Vrei să-i zici c-o aştept aici?

— Bineînțeles, întări Caroline, îndreptându-se, gata de plecare. Şi nu uita de ouăle crude. Ştiu că-ți risipeşti rația, dar odată am avut o mahmureală după nişte cocktailuri mizerabile pe care mi le-a făcut un băiat la o petrecere, şi n-o să-ți vină să crezi cum şi-a făcut oul treaba. Cred că Minty Brewster a pus mâna pe nişte ouă; roag-o pe ea.

— Aşa o să fac, spuse Viv, schițând un zâmbet. Mulțumesc, Caroline. O, şi dacă Gibson întreabă ce mi s-a întâmplat, nu-i spune că mi s-a făcut rău. O să ghicească... cred, chestia asta cu mahmureala.

Caroline râse. Făcu un balonaş cenuşiu din gumă şi-l sparse.

— Nu-ți face griji. O să fiu extrem de feminină şi misterioasă, şi-o să creadă că-i vorba despre pacostea lunară. Aşa merge?

Viv dădu aprobator din cap, râzând la rândul ei.

În momentul în care Caroline ieşi, râsul i se stinse. Simți că toată carnea feței o apasă, se lasă grea. În garderobă erau țevi cu apă caldă şi aerul era uscat; se simțea sub presiune, ca într-un submarin. Viv dorea să poată deschide fereastra şi să-şi scoată capul afară, în vânt. Dar luminile erau aprinse şi draperia era trasă deja. Tot ce putea face era să se apropie de ea şi să-şi pună materialul scorțos în jurul capului, ca un fel de glugă, şi să respire ce putea din aerul rece care se prelingea printre golurile din tâmplărie.

Fereastra dădea într-o curte. Putea auzi sunetul maşinilor de scris şi al telefoanelor din încăperile de sus. Dacă asculta cu atenție, putea discerne, peste acele sunete, zgomotele obişnuite din Wigmore Street şi Portman Square: maşini şi taxiuri, oameni ducându-se la cumpărături, la restaurante sau întorcându-se acasă de la muncă. Făceau parte din

categoria aceea de zgomote, se gândi Viv, pe care le auzeai de mii de oii, dar nu le observai niciodată – aşa cum, atunci când erai sănătos, nu te gândeai la asta, o simțeai cu adevărat doar o clipă, după ce nu mai erai bolnav. Dar atunci când erai bolnav, deveneai străin în propria țară. Tot ce era simplu şi obişnuit pentru oricine altcineva îți era duşman. Propriul trup îți era duşman, complotând şi urzind intrigi împotriva ta, punându-ți capcane...

Stătu la fereastră, gândindu-se la toate astea până la şapte, când sunetul maşinilor de scris se topi, fiind înlocuit de târşâitul scaunelor de lemn pe podelele goale. Un minut după aceea, apărură primele femei; veneau valuri-valuri în garderobă pentru a merge la toaletă şi a-şi lua paltoanele. Viv se duse la dulapul ei şi se îmbrăcă foarte încet, punându-şi apoi pălăria şi trăgându-şi mănuşile. Se plimba printre femei ca o fantomă, privindu-le fețele mohorâte, banale, chipurile grăsulii cu ochelari, cu o gelozie devoratoare, simțindu-se ruptă de ele şi singură. Le ascultă vocile clare şi încrezătoare şi se gândi: *Asta li se întâmplă oamenilor ca mine. Sunt ca Duncan*, *la urma urmelor. Vrem să facem ceva şi viața nu ne permite ne pune piedici...*

Apăru şi Betty. Intră încruntată, întorcându-şi capul. Când o văzu pe Viv, se îndreptă spre ea.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea. Caroline Graham mi-a zis că nu te poți întoarce pe scări. I-a zis lui Gibson pe şleau... a zis că ai fost luată prin surprindere de ceva. Acum s-a împrăştiat zvonul că ai dizenterie. O cercetă pe Viv. Dar chiar arăți rău.

Viv încercă să-i evite privirea, aşa cum făcuse înainte cu Caroline.

— Mă simt puțin rău.

— Sărmana de tine. Ai nevoie de ceva care să te remonteze. Ştiu şi cum. Jean, de la livrări, a răspândit vestea despre o petrecere. Unuia dintre băieții lor i-au ieşit

hârtiile de divorț azi şi au nevoie de fete, de multe fete. Strâng provizii de săptămâni, aşa că va fi o chestie de milioane. Abia avem timp să ne schimbăm, haide.

Viv se uită la ea îngrozită.

— Glumeşti, zise ea. Nu pot face față la aşa ceva. Arăt ca naiba!

— O, dă-ți cu puțin Max Factor, spuse Betty, în timp ce-şi trăgea paltonul pe ea, şi tipii de la minister n-or să observe.

O luă pe Viv de braț, o conduse afară şi o porniră spre hol. Lui Viv urcatul scărilor i se păru groaznic, de parcă era pe un vapor, dar era o consolare să simtă mâna lui Betty pe brațul ei, să fie ajutată şi îndrumată. Ajunseră la recepție şi semnară de plecare. Strada nu era chiar întunecată ca să-şi aprindă lanternele. Dar seara era rece. Betty se opri o clipă pentru a-şi scoate o pereche de mănuşi.

Observă o altă fată şi-şi ridică mănuşa, făcându-i semn.

— Jean! Jean, vino încoace! Spune-i lui Viv despre chestia de diseară, vrei? Trebuie convinsă.

Fata pe care o chema Jean o porni împreună cu ele.

— Probabil că va fi splendid, Viv, zise ea. Mi-au spus să aduc câte colege pot.

— Îmi pare rău, Jean, zise Viv clătinând din cap. În seara asta nu pot.

— Bine, Viv, dar...!

— N-o asculta, Jean, zise Betty. Nu-i în apele ei.

— Văd că nu-i în apele ei! Viv, strâng provizii de săptămâni întregi...

— I-am spus chestia asta.

— Nu pot, zise Viv din nou. Pe bune, nu mă simt în stare.

— Şi pentru ce, mă rog, trebuie să te simți în stare? Toți băieții caută gagici mişto în bluze strânse pe corp.

— Nu prea.

— Dar nu se întâmplă în fiecare zi ca un tip să obțină divorțul.

— Nu, pe bune, zise Viv cu o voce care trăda că-şi pierduse răbdarea. Nu pot. Nu pot! Eu...

Se opri din mers, îşi acoperi ochii cu mâna şi acolo, în mijlocul străzii Wigmore, începu să plângă.

Urmă un moment de tăcere.

— Uf, zise Betty. Regret, Jean. Se pare că petrecerea o să trebuiască să aibă loc fără noi.

— Ei, tipii ăştia au ghinion. Vor fi teribil de dezamăgiți.

— Ia-o şi aşa: o să vă rămână vouă mai mult.

— Asta-i o idee, cred, zise Jean. O prinse uşor pe Viv de braț. Fruntea sus, Viv. Probabil că-i un ticălos, dacă te face să te simți aşa. Acum trebuie să zbor la Johnnie Allen House, fetelor! Dacă vă răzgândiți, ştiți unde să mă găsiți!

O şterse aproape în fugă.

Viv îşi scoase batista şi-şi şterse nasul. Îşi ridică ochii şi văzu că oamenii care treceau o priveau uşor curioşi.

— Sunt o idioată.

— Nu fi proastă, zise Betty cu blândețe. Cu toții plângem uneori. Hai, fetițo. O trase din nou spre ea şi-i strânse mâna. Să mergem acasă. Ai nevoie de o sticlă cu apă fierbinte şi de un gin cu două aspirine. Dacă stau să mă gândesc mai bine, şi eu am nevoie de aşa ceva.

O porniră, mai încet de data asta. Lui Viv i se părea că toate membrele îi zbârnâie de oboseală. Gândul de a se întoarce la John Allen House în momentul ăsta al serii, când clădirea era cufundată în haos, cu scaune trase prin sala de mese, cu luminile strălucind şi radiourile bubuind de muzică de dans, cu fetele alergând în susul şi-n josul scărilor în desuuri, smulgându-şi bigudiurile din păr, strigându-se una pe alta pe un ton ascuțit – numai gândul la asta o extenua.

O trase pe Betty de braț.

— Nu mă simt încă în stare să mă întorc. Să mergem undeva, într-un loc liniştit. Crezi că se poate?

— Ei, zise Betty dubitativ, am putea să intrăm într-o cafenea sau ceva de genul ăsta.

— Nici într-o cafenea nu mă simt în stare să intru, spuse Viv. N-am putea sta jos undeva? Doar cinci minute?

Vocea îi tremura, ameninţând să se frângă.

— Bine, zise Betty, conducând-o pe o stradă laterală.

După câţiva paşi, se treziră într-o zonă rezidenţială cu piaţete şi intrară într-o grădină. Era genul acela de loc în care n-ai fi avut acces înainte de război; acum, desigur, grilajele dispăruseră şi intrară direct. Găsiră o bancă, la distanţă de tufele dese, în partea cea mai linişţită a piaţetei. Nu se întunecase de tot, dar se însera în continuare, iar Betty aruncă o privire în jur şi zise:

— Ei, ori o să fim violate, ori cineva o să creadă că suntem fete uşoare şi o să ne ofere bani. Nu ştiu ce crezi tu, dar dacă preţul ar fi bun, aş putea fi tentată. Încă o mai ţinea pe Viv de braţ. În regulă, fetiţo, spuse ea când se aşezară, strângând paltoanele în jurul lor. Spune-mi ce s-a întâmplat. Şi reţine: am renunţat la şansa de a fi pipăită de un funcţionar *divorce,* aşa că trebuie să fie un motiv serios.

Viv zâmbi. Dar zâmbetul se transformă aproape instantaneu într-unul îndurerat. Simţi cum lacrimile i se ridică în gât, ca înainte, când simţise cum i se face rău.

— O, Betty, zise ea, iar vocea îi pieri. Îşi duse mâna la gură şi clătină din cap. După o clipă, murmură: O să m-apuce plânsul dacă-ţi spun.

— Ei, spuse Betty, o să plâng eu dacă n-o faci! apoi adăugă pe un ton mai blând: Bine, nu sunt proastă. Cred că-mi dau seama despre ce-i vorba. Sau despre cine, aş zice... Ce-a mai făcut acum? Haide, e o limită până la care un bărbat poate merge pentru a face o fată să plângă. Pur şi simplu n-au imaginaţie. Ori îi trage clapa, ori îi trage vreo două, ori i-o trage alteia. Sau o lasă cu burta la gură, zise ea râzând.

Ultima propoziție o spusese în glumă şi începuse să râdă. Apoi întâlni privirea lui Viv prin întunericul tot mai profund, iar râsul i se curmă.

— O, Viv, zise ea potolită.

— Ştiu, spuse Viv..

— Vai, Viv! Când ai aflat?

— Acum două săptămâni.

— Două săptămâni? Asta nu-i prea mult. Nu crezi că doar... ştii şi tu, ți-a întârziat? Cu toate raidurile astea...

— Nu, zise Viv. Îşi şterse fața. Am crezut asta la început. Dar nu-i aşa. Ştiu că s-a întâmplat. Pur şi simplu ştiu. Uită-te în ce stare sunt... Mi-a fost rău.

— Ți-a fost rău? o întrebă Betty, impresionată. Diminețile?

— Nu dimineața. După-amiaza şi noaptea. Şi sora mea a pățit la fel. Toate prietenele ei aveau grețuri dimineața, dar ei i s-a făcut rău în fiecare seară trei luni la rând.

— Trei luni! zise Betty.

— Taci, spuse Viv privind în jur.

— Iartă-mă. Dar e nasol, fetițo. Ce-ai de gând să faci?

— Nu ştiu.

— I-ai spus lui Reggie?

— Nu, nu i-am spus, răspunse Viv privind într-o parte.

— De ce nu? E greşeala lui, nu-i aşa?

— Nu-i greşeala lui, zise Viv, uitându-se în spate. Adică, e şi-a mea, şi-a lui, în egală măsură.

— Greşeala ta? o întrebă Betty. Cum vine asta? Că i-ai permis – spuse ea cu o voce şi mai scăzută – să se urce la bord? Asta-i foarte bine, dar trebuia, ştii şi tu, să-şi pună pelerina.

— N-am avut probleme până acum, zise Viv, clătinând din cap. N-am folosit chestii dintr-alea. Nu le suportă.

Rămaseră în tăcere o clipă.

— Cred c-ar trebui să-i spui, spuse Betty după aceea.

— Nu, zise Viv fermă. N-o să-i spun nimănui în afară de tine. Şi tu să nu spui nimănui! Dumnezeule! Numai gândul la asta o înspăimânta. Dacă află Gibson? Ți-o aminteşti pe Felicity Withers?

Felicity Withers era o fată de la Ministerul Lucrărilor Publice pe care o lăsase însărcinată un pilot francez cu un an înainte. Se aruncase pe scările de la John Allen House; urmase un scandal cumplit. Fusese dată afară de la minister şi trimisă acasă la părinții ei – un vicar şi soția lui – din Birmingham.

— Toți am spus c-a fost o toantă, spuse Viv. Dumnezeule, aş vrea să fie aici! Luase... Se uită în jur şi vorbi în şoaptă, a luat nişte pilule, nu-i aşa? De la un farmacist?

— Nu ştiu, zise Betty.

— Aşa a făcut, zise Viv. Sunt sigură că a luat.

— Poți să foloseşti săruri Epsom.

— Am făcut-o deja. N-au avut efect.

— Ai putea încerca o baie fierbinte şi gin.

— La John Allen House? râse Viv. Niciodată apa nu-i suficient de fierbinte. Şi apoi imaginează-ți dacă cineva ar mirosi ginul. Nici la tata n-o pot face. Se cutremură numai la gândul ăsta. Nu mai ştii vreun alt leac? Ar trebui să fie şi altele.

Betty stătu o clipă pe gânduri.

— Ai putea să te speli cu un jet de apă cu săpun. Se pare că merge. Totuşi ar trebui să nimereşti locul respectiv. Sau ai putea folosi, ştii şi tu, o andrea.

— Dumnezeule! exclamă Viv, făcându-i-se rău încă o dată. Nu cred c-aş suporta. Tu ai putea, dac-ai fi în locul meu?

— Nu ştiu. S-ar putea dac-aş fi suficient de înnebunită. Nu poți ridica greutăți?

— Ce greutăți? întrebă Viv.

— Saci cu nisip, chestii dintr-astea? Nu poți sări pe loc?

Viv se gândi la diversele drumuri inconfortabile pe care le făcuse în ultimele două săptămâni: la ghionturile şi buşiturile din metrou şi autobuze, la treptele pe care le urca la serviciu.

— Astea nu merg, zise ea. Nu vrea să iasă aşa, ştiu că nu vrea.

— Ai putea înmuia câțiva penny în apa de băut.

— Asta-i o poveste din aia băbească zisă de moaşe, nu-i aşa?

— Ei, oare ele nu ştiu câte ceva? De-aia sunt moaşe, şi nu...

— Şi nu o nu-ştiu-ce ca mine?

— N-am vrut să spun asta.

Viv privi într-o parte. Se întunecase de-a binelea. De pe trotuarele de dincolo de grădină apăreau umbre nedesluşite de la lanterne, raze care scădeau, se-mprăştiau şi țâşneau. Dar casele înalte, simple, care mărgineau piațeta erau cufundate în tăcere. O simți pe Betty tremurând şi începu şi ea să tremure. Dar nu se ridicară. Betty îşi strânse gulerul şi-şi încrucişă brațele.

— Ai putea vorbi cu Reggie, zise ea din nou.

— Nu, spuse Viv. N-am de gând să-i spun.

— Dar de ce nu? E al lui, nu-i aşa?

— Bineînțeles că e!

— Bine, întreb şi eu.

— Dar ce mai întrebare!

— Totuşi, ar trebui să-i spui. Nu vreau să glumesc, Viv, dar el e însurat... Ar trebui să-şi dea seama ce-ai putea face.

— N-o să ştie în veci, zise Viv. Nevastă-sa e nebună după copii. Asta-i tot ce vrea de la el. De la mine are cu totul altceva.

— Pun pariu că aşa e.

— Este!

— Dar în nouă luni n-o să mai fie. Adică în opt luni.

— De-aia trebuie să rezolv singură problema, spuse Viv. Nu-ți dai seama? Dacă se dovedeşte că la urma urmei sunt la fel ca ea...

— Şi chiar vrei s-o rezolvi? N-ai putea... N-ai putea să-l păstrezi şi să ții asta pentru tine, sau...?

— Glumeşti?! zise Viv. Tata... Asta l-ar ucide pe tata!

L-ar ucide, voia să spună, *după ce s-a întâmplat cu Duncan.*

Nu-i putea spune asta lui Betty, şi dintr-odată povara atâtor secrete, a prudenței, întunericului şi grijilor păru de nesuportat.

— Of! exclamă ea. E atât de îngrozitor de nedrept! De ce trebuie să fie aşa, Betty? De parcă lucrurile n-ar fi şi-aşa dificile! Apare şi chestia asta să le facă şi mai împovărătoare. E ceva atât de mărunt...

— Îmi pare rău să-ți spun asta, fetițo, zise Betty, dar n-o să fie mărunt multă vreme.

Viv se uită la ea prin întuneric. Îşi încrucişă brațele pe stomac.

— Asta nu suport, spuse ea încet, gândul că-i acolo, înăuntrul meu, crescând tot mai mare. Brusc i se păru că-l simte cum o suge ca o lipitoare. Cum e? Ca un vierme mic şi gras, nu-i aşa?

— Un vierme mic şi gras cu fața lui Reggie, răspunse Betty.

— Să nu mai spui aşa ceva! Dac-o să-ncep să mă gândesc la asta, o să fie şi mai rău. Trebuie să încerc pastilele pe care le-a luat Felicity Withers.

— Dar n-au ajutat-o. De-aia s-a aruncat pe scări! Şi n-au şi îmbolnăvit-o?

— Mie mi-e deja rău! Ce mai contează!

Acum nu-i mai era rău. Era agitată, aproape febrilă. Dintr-odată i se păru că trăise într-un fel de transă. Nu-i venea să creadă. Se gândi la mulțimea zilelor care trecuseră

pe lângă ea, fără ca ea să facă un lucru anume. Îşi îndreptă spatele şi se uită în jur.

— Trebuie să ajung la o farmacie, zise. Unde pot găsi o asemenea farmacie? Hai, Betty.

— Aşteaptă, zise Betty. Îşi deschise poşeta. La naiba, nu pot să spui o chestie ca asta şi să te aştepți să... Lasă-mă să fumez o țigară.

— O țigară? repetă Viv. Cum de te gândeşti la țigară acum?

— Calmează-te, îi spuse Betty.

Viv îi dădu un ghiont.

— Nu mă pot calma! Crezi că tu te-ai putea calma dacă ai fi în locul meu?

Dar dintr-odată se simți sleită. Se prăbuşi iar, închizând ochii. Când îşi ridică privirea, Betty o privea lung. Era greu să-i citeşti expresia prin întuneric. Poate că avea o undă de milă, fascinație sau chiar de dispreț.

— La ce te gândeşti? o întrebă încet. Crezi că sunt moale, nu-i aşa? Aşa cum spuneam noi despre Felicity Withers.

— Orice fată poate fi prinsă pe picior greşit, zise Betty, dând din umeri.

— Tu n-ai fost niciodată.

— Dumnezeule! Betty îşi scoase mănuşa şi bătu ca nebuna în bancă. Muşcă-ți limba. La asta se reduce totul: noroc, ceasul bun sau rău... Umblă din nou prin geantă în căutarea unei brichete. Încă te sfătuiesc să-i spui lui Reggie. Ce rost are să fii împreună cu un bărbat însurat dacă nu-i poți spune asemenea lucruri?

— Nu, zise Viv aproape mută. Vorbeau din nou în şoaptă. O să-ncerc mai întâi pilulele, şi dacă nu merge, atunci o să-i spun. Şi dacă merge, n-o să fie mai deştept dac-o să ştie.

— Spre deosebire de tine, să sperăm.

— Chiar mă *crezi* moale.

— Nu vreau să spun decât că, dacă şi-ar fi pus impermeabilul...

— Nu-i place!

— Nasol. Nu-ți permiți să faci ravagii, Viv, când eşti ca Reggie. Dacă ar fi neînsurat, ar fi altfel, poți risca; cel mai rău lucru care ți s-ar putea întâmpla ar fi să te însori mai curând decât plănuiai.

— Faci în aşa fel încât totul pare a fi gândit, planificat – de parcă a-i cumpăra o garnitură de dormitor! zise Viv disperată. Ştii ce sentimente avem unul față de celălalt. Cum ai spus şi tu, ceasul bun sau ceasul rău. S-a însurat cu o altă fată din cauza unui ghinion, unei lipse de sincronizare. Nu poți evita unele lucruri; sunt cum sunt.

— Şi o să continue să fie aşa ani şi ani la rând, spuse Betty. Şi el va fi marele domn, nu, s-avem iertare; dar tu?

— Nu poți gândi aşa, zise Viv. Nimeni nu gândeşte aşa! Am putea fi cu toții morți mâine. Trebuie să pui mâna pe ce doreşti, nu-i aşa? Ce vrei cu adevărat? Nu ştii cum este. Pentru mine nu există nimic în afară de Reggie. Dacă nu l-aş avea... vocea i se înecă. Îşi scoase batista şi-şi suflă nasul. Mă face fericită, adăugă ea după o clipă. Ştii asta. Mă face să râd.

În cele din urmă, Betty îşi găsi bricheta.

— Ei bine, spuse ea aprinzând-o, acum nu râzi.

Viv urmări suflul flăcării, şi clipi când se afundă din nou în întuneric, dar nu răspunse. Ea şi Betty rămaseră pe bancă fără să mai vorbească mare lucru, până se făcu prea frig să mai stea; apoi se luară de braț ostenite şi se ridicară.

Tocmai o porniseră prin grădină când auziră sunetul sirenelor.

— Poftim, zise Betty. Asta ar pune capăt tuturor problemelor tale – o bombă dolofană.

— Doamne, chiar ar pune, spuse Viv ridicând privirea. Şi nimeni n-ar şti în afară de tine.

Nu se gândise la asta înainte, la toate secretele pe care războiul le înghițise probabil, le îngropase în praf, întuneric şi tăcere. Se gândise doar la raidurile care sfâşiaseră lucrurile şi le dezvăluiseră, făcându-le mai greu de suportat. Nu-şi dezlipea privirea de la cer, în timp ce ea şi Betty se îndreptau spre John Allen House, spunându-şi că vrea să vadă proiectoarele îndreptate în sus, să vină avioanele şi tunurile să înceapă să tragă, iar iadul să se dezlănțuie pe pământ...

Dar când primele tunuri începură să bubuie undeva în nordul Londrei, se nelinişti şi o îndemnă pe Betty să meargă mai repede – chiar în starea mizerabilă în care se afla, îi era teamă de bombardament, de a nu fi rănită, nedorind să moară, la urma urmelor.

— *Hei, neamțule*! striga Giggs de la fereastra lui, la două ore după aceea. *Hei*, *Fritz! Pe-aici! Hai pe-aici în mă-ta!*

— *Tacă-ți gura, Giggs, rahat cu ochi ce eşti!* strigă altcineva.

— *Pe-aici, Fritz! Aici!*

Giggs auzise că o închisoare fusese bombardată şi toți oamenii care mai aveau de ispăşit mai puțin de şase luni fuseseră eliberați; el mai avea patru şi jumătate, aşa că, ori de câte ori începea un raid, îşi trăgea masa prin celulă, se urca pe ea şi-i chema pe piloții nemți de la fereastră. Dacă raidul era în forță, strigătele te scoteau din sărite, descoperise Duncan – începeai să ți-l imaginezi pe Giggs ca pe un magnet imens, atrăgând gloanțele, bombele şi avioanele din cer. Totuşi, în seara asta, raidul părea destul de depărtat, şi nimeni nu-şi făcea probleme. Izbiturile şi fulgerele erau rare şi potolite; întunericul se îngroşa şi apoi se subția uşor, doar atât, în timp ce reflectoarele se plimbau pe cer. Alți deținuți se urcaseră pe mese şi-şi comunicau lucruri obişnuite peste strigătele lui Giggs.

— *Wooly! Wooly, îmi eşti dator o juma' de dolar, nemernicule!*

— *Mick! Hei, Mick! Ce faci?*

Nu era niciun ofițer care să-i potolească. Ei se duceau direct în adăpostul lor, imediat după ce începea raidul.

— *Îmi eşti dator...!*

— *Mick! Hei, Mick!*

Oamenii trebuiau să răcnească până răguşeau pentru a se face auziți; cineva putea să strige de la o fereastră de la capătul clădirii şi să i se răspundă de la a cincizecea celulă. Când stăteai în pat şi-i auzeai țipând era ca şi cum ai fi reglat un aparat de radio şi ai fi găsit posturi prin întuneric. Lui Duncan îi plăcea; îşi dădu seama că putea filtra vocile atunci când începeau să-l calce pe nervi. Dar pe Fraser îl înnebuneau de fiecare dată. Acum, de exemplu, se agita, mormăind şi înjurând. Se ridicase şi izbea cu pumnii cocoloaşele de păr de cal din saltea. Smulgea piesele uniformei pe care şi le pusese peste pătură să se încălzească. Duncan nu-l putea vedea, pentru că era întuneric în celulă, dar îi simțea mişcările prin cadrul paturilor etajate. Când se trânti cu toată greutatea, paturile se clătinară dintr-o parte în alta, trosniră şi scârțâiră uşor, ca acelea de pe un vapor. *Am putea fi marinari*, se gândi Duncan.

— *Îmi eşti dator juma' de dolar, căcânarule!*

— Dumnezeule! zise Fraser, ridicându-se din nou şi izbind salteaua şi mai violent. De ce nu pot sta liniştiți? *Tacă-vă gura*! Strigă el, izbind peretele.

— N-are rost, spuse Duncan căscând. Nu te pot auzi. Acum o caută pe Stella, ascultă.

Cineva începuse să strige: *Stee-lla! Stee-lla!* Duncan credea că era un băiat pe care-l chema Pacey, de la etajul doi. *Stee-lla! Am să-ți spun ceva... Ți-am văzut păsărică la baie! Ți-am văzut păsărică! Era neagră ca pălăria mea!*

Alt bărbat fluieră şi râse. *Al naibii poet mai eşti tu, Pacey!*

Semăna cu un şobolan negru cu beregata tăiată! Arăta ca barba moşului tău, cu buzele tale de fată bătrână la mijloc! Stee-lla. De ce nu-mi răspunzi?

Nu poate răspunde, se auzi o altă voce. *E cu mâna pe domnul Chase.*

L-a luat în gură pe Chase, zise altcineva, *şi Browning i-o bagă pe la spate. Are mâinile ocupate*, *băieţi!*

Fleanca, răilor! Strigă o voce nouă. Era Monica de la trei.

Atunci, Pacey începu s-o cheme pe ea. *Mo-ni-ca! Mo-ni-ca!*

Gura, bestiilor! De ce nu lăsaţi fetele să-şi facă somnul de frumuseţe?

Aceste cuvinte au fost urmate de un *vum!* Al unei explozii şi Giggs strigă din nou: *Neamţule! Fritz! Adolf! Pe-aici!*

Fraser gemu şi-şi întoarse perna.

— La naiba, zise el, asta ne mai lipsea!

Pentru că peste toate, cineva se apucase să cânte.

Fetiţo în albastru, te-am visat ca pe-un astru... Fetiţo în albastru...

Pe bărbat îl chema Miller. Era acolo pentru că fusese în fruntea unei afaceri cu gangsteri la un club de noapte. Cânta tot timpul cu o sinceritate îngrozitoare, de parcă ar fi fredonat într-un microfon în faţa unei orchestre. La auzul vocii lui, bărbaţii de pe tot coridorul începură să se plângă.

Închide aparatul!

Miller, cretinule!

Vecinul lui Duncan, Quigley, începu să bată cu ceva – probabil cu solniţa lui – în podeaua celulei. *Taci*, urla el, *împuţitul naibii! Miller, curvă neruşinată!*

Te-am visat ca pe-un astru...

Dar Miller continuă să cânte, peste toate vociferările, peste detunăturile îndepărtat al raidului, şi partea cea mai proastă era că, iniţial, acest cântec era, de fapt, foarte

melodios. Unul câte unul, oamenii tăcură de parcă l-ar fi ascultat. Chiar şi Quigley îşi aruncă solnița şi nu mai urlă.

Îți aud vocea, vreau să te ajung,

Buzele ni se-ating, brațele-mi te cuprind.

Dar pleci şi mă trezesc visând.

Şi Fraser se liniştise. Îşi ridicase capul să audă mai bine.

— La naiba, Pearce, zise el de data asta, cred că am dansat pe melodia asta odată. Sunt sigur c-am dansat. Se întinse pe spate. Probabil că la vremea aia am râs de chestia asta grotescă. Acum... Acum mi se pare al dracu' de potrivit, nu-i aşa? Să fii sigur că Miller şi cântecul lui vorbesc pe bune despre dor.

Duncan nu zise nimic. Cântecul continuă.

Deşi suntem despărțiți, eu nu te pot uita.

Binecuvântez ceasul când te-am zărit aşa.

Brusc, izbucni o altă voce. Asta era adâncă, profundă şi libidinoasă.

Dă-mi fata cu ochi de cer

Căreia-i place de n-o vrei, dar vrea de-o ceri!

Cineva ovaționă.

— Cine naiba mai e şi ăsta? spuse Fraser nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Nu ştiu, zise Duncan, aplecându-şi capul să asculte. Poate Atkin?

La fel ca Giggs, Atkin era dezertor. Era un cântec pe care-l cântau, servitorii.

Dă-mi fata cu ochi de tăciune,

Care stă pe pântece, dar vrea pe spate, pe bune!

C-o să te văd din nou, când...

Miller îşi continua cântecul. Timp de un minut, cele două cântece se auziră bizar în paralel, apoi Miller cedă. Vocea lui se auzi în depărtare. *Băi labagiule!* Țipă el. Se auziră şi alte ovații. Vocea lui Atkin – sau cine era – deveni şi mai

puternică, şi mai libidinoasă. Probabil că-şi ținea mâinile pâlnie la gură şi mugea ca un taur.

Dă-mi fata cu pâr de castană,

Căreia-i place-n sus, dar o vrea-n jos la vamă!

Dă-mi fata cu păr roş de tot,

Căreia-i place-n mână, dar vrea în pat pe drot.

Dă-mi...

Apoi se auzi sirena de încetare a raidului. Atkin trecu de la cântec la un strigăt de bucurie. Bărbații de pe fiecare coridor i se alăturară, bătând cu pumnii în pereți, în ramele geamurilor, în paturi. Doar Giggs era dezamăgit.

Întoarceți-vă, căcănarilor! Strigă el răguşit. *Întoarceți-vă, curve nemțeşti! Ați uitat de Corpul D! Ați uitat de Corpul D!*

Dați-vă jos de la ferestrele alea, ce mă-sa! Urlă cineva din curte, şi se auzi un *cranț, cranț* de cizme pe zgură, pentru că gardienii ieşiseră din adăpost şi se îndreptau spre închisoare. În toate colțurile clădirii se auziră mesele izbindu-se şi râcâind pardoseala din beton; oamenii săreau de la ferestre aruncându-se direct în paturi. În următorul minut luminile electrice se aprinseră. Domnul Browning şi domnul Chase veniră tropăind puternic pe scări şi o luară la goană pe coridoare, izbind în uşi, deschizând la repezeală vizoarele: *Pacey! Wright! Malone, nemernicilor – Dacă vă mai prind, nenorociților, că nu sunteți în pat, toți o să fiți bătuți de acum şi până la Crăciun, auziți?*

Fraser îşi vârî capul în pernă, gemând şi blestemând lumina. Duncan îşi trase pătura pe ochi. Le-au bubuit în uşă, dar paşii grăbiți au trecut de ei. Dispărură o clipă, se opriră, de veniră mai puternici, apoi dispărură din nou. Duncan simțea cum domnul Browning şi domnul Chase se întorc arătându-şi colții, asmuțiți şi furioşi ca nişte câini în lanț. *Nemernicilor!* Strigă unul dintre ei, demonstrativ. *Vă avertizez...!*

Mai patrulară în sus şi-n jos un minut sau două, dar până la urmă o luară pe scări, călcând greu. Peste o clipă, luminile din celule se stinseră din nou cu un *pff.*

Duncan îşi lăsă pătura şi ajunse cu capul lângă marginea pernei. Îi plăcea clipa când se întrerupea curentul. Se bucura să vadă becul în tavan. Pentru că lumina dispărea încet, şi, dacă o urmăreai două sau trei secunde, puteai să dibui filamentul în sticlă, un fir răsucit care trecea de la alb la un galben violent, apoi la roşu aprins, la roz delicat, şi, la urmă, când celula era în întuneric puteai vedea galbenul difuz în ochi.

Cineva fluieră uşor. Altcineva îl strigă pe Atkin. Dorea ca Atkin să-şi continue cântecul. Dorea să ştie cum stă treaba cu fata cu păr galben – ce-i plăcea? Ce zicea despre ea? Îl strigă de două ori, de trei ori, dar Atkin nu voia să răspundă. Sentimentul acela prietenesc, zburdalnic, care îi prinsese pe toți acum zece minute, slăbise. Tăcerea devenea tot mai profundă, mai intimidantă, şi a încerca s-o rupi acum era s-o faci să pară şi mai nesuferită. Căci, la urma urmelor, se gândi Duncan, puteai să cânți şi să ragi cât pofteai – asta nu era decât un mod de a amâna momentul – care venea inexorabil – când singurătatea nopții în închisoare te împresura ca apa într-o barcă gata să se scufunde.

Încă auzea cuvintele cântecelor la fel cum zărea filamentul aprins al becului în întunericul din dosul pleoapelor. *Dă-mi fata,* tot auzea el în cap. *Dă-mi fata* şi *O să te văd.*

Poate că şi Fraser le auzea. Îşi schimbă poziția, se întoarse pe spate şi nu-şi găsi locul. Acum că totul era atât de liniştit, când îşi trecu mâna peste bărbia nerasă, când îşi frecă ochii, chiar cu buricele degetelor – Duncan auzi... şi expiră lung, ca un oftat.

— La naiba, spuse el încet. Aş vrea să fiu c-o fată, Pearce, chiar acum. O fată obişnuită. Nu genul de fată cu care mă

întâlneam – tipul cerebral. Râse şi cadrul paturilor tremură. Dumnezeule, zise el, nu-ți îngheață sângele la expresia asta? „O fată cerebrală.” Îşi schimonosi vocea. Ți-ar plăcea prietena mea – e întotdeauna atât de cerebrală. De parcă asta vrem de la ele... Râse de data asta, a batjocură, dar era prea încet ca patul să tresalte. Da, zise el, acum mi-ar plăcea o fetiță obişnuită. Nici măcar nu trebuie să fie frumoasă. Uneori, astea, frumoasele, nu-s bune de nimic – ştii ce vreau să spun? Se gândesc prea mult la ele, nu vor să-şi strice coafura, să-şi întindă rujul. Aş vrea o fată simplă, voinică şi proastă. O fată simplă, voinică, proastă şi recunoscătoare. Ştii ce-aş face cu ea, Pearce?

De fapt nu vorbea cu Duncan, se adresa întunericului şi lui însuşi. Poate că murmura asta prin somn. Dar efectul era mai intim decât dacă ar fi şoptit la urechea lui Duncan. Duncan deschise ochii şi privi îndelung întunericul desăvârşit, catifelat al celulei. Noaptea era atât de lipsită de profunzime încât i se părea ciudată şi descurajantă, aşa că îşi ridică mâna. Dori să nu uite distanța dintre patul lui şi al lui Duncan, începu să simtă că Fraser era mai aproape decât ar fi trebuit să fie, şi era foarte conştient de propriul trup ca de un fel de dublu sau ecou al celui de sus... Când degetele îi dibuiră plasa de sârmă de sub patul lui Fraser, nu şi le desprinse de acolo.

— Nu te mai gândi la asta. Culcă-te, îi spuse el.

— Nu, pe bune, continuă Fraser, ştii ce-aş face? Aş poseda-o aşa cum e, îmbrăcată. N-aş desface o copcă. I-aş slăbi un nasture sau doi din spate şi i-aş desface sutienul în timp ce-aş fi pe-aproape – şi i-aş trage rochia şi sutienul până la coate şi i-aş pune mâinile pe sâni. Aş ciupi-o. Aş putea să trag puțin – n-ar putea face nimic dac-aş face aşa, pentru că rochia – înțelegi? – rochia i-ar țintui brațele în lături... Şi după ce-aş termina cu sânii, i-aş da la o parte fusta. I-aş ridica-o până în talie. Nu i-aş scoate chiloții, ar fi

mătăsoşi, uşori, şi ai putea intra în ea... Glasul i se stinse treptat. Când începu din nou să vorbească, vocea i se schimbase, era simplă, deloc lăudăroasă. Am avut aşa o fată. N-am uitat asta niciodată. Nu era o frumusețe.

Tăcu.

— La naiba, zise el după aceea încet. La naiba. Se foi, şi plasa pe care se afla salteaua se îndoi şi se strânse, iar Duncan îşi retrase repede degetele. S-a răsucit pe partea lui, se gândi Duncan, dar deşi stătea liniştit, era încordat – avea ceva încărcat, tainic de parcă îşi ținea respirația, făcându-şi calcule. Şi când se mişcă din nou să-şi tragă pătura pe el, mişcarea păru falsă, oarecum regizată, de parcă ar fi făcut-o să mascheze, într-o manieră complicată, o alta, mai ascunsă...

Îşi dusese mâna la mădular, Duncan ştia asta, şi după o clipă începu să-l mângâie cu o mişcare subtilă, egală.

Tot timpul bărbații făceau asta în închisoare. Glumeau pe seama asta, o luau la mişto, se lăudau; Duncan împărțise odată celula cu un băiat care nu o făcea doar noaptea, sub pătură, dar şi în timpul zilei, la modul obscen. Învățase să-şi întoarcă ochii, aşa cum învățase să-şi întoarcă ochii şi capul de la sunetul şi mirosul care venea de la cei care trăgeau pârțuri, se pişau sau se căcau la oală. Totuşi, acum, în întunericul absolut al celulei şi în ciudata şi stânjenitoarea atmosferă declanşată de cântecele lui Miller şi Atkin, îşi dădu seama îngrozit de mişcarea furişată, neajutorată, intenționată, pe jumătate ruşinată a mâinii lui Fraser. Un minut sau două rămase nemişcat, nevrând să trădeze faptul că era treaz. Apoi însă, îşi dădu seama că nemişcarea îi ascuțea simțurile: acum auzea respirația lui Fraser, mai aspră de data asta, îi mirosea transpirația, chiar putea surprinde, credea el, sunetul slab, regulat şi umed – ca un ticăit de ceas – al vârfului mădularului lui Fraser care se ridica ritmic... Nu se putu abține. Îşi simți propriul mădular

cum tresare şi începe să se întărească. Mai stătu un minut, perfect nemişcat, ignorând carnea aceea dintre picioare care i se strângea şi i se întărea; apoi făcu aceleaşi mişcări furişate, regizate ca ale lui Fraser: îşi trase pătura, îşi vârî mâna în pijama şi-şi apucă puia în pumn.

Mâna cealaltă însă o ridică. Găsi firele de sârmă de la patul lui Fraser şi le atinse doar cu buricele degetelor, uşor la început, apoi prinseră în intensitate – şi micile vibrații şi tremurături neregulate veneau ca răspunsuri la mişcarea regulată a pumnului lui Fraser. Îşi vârî un deget prin plasă, prinzându-se de ea; se încorda pe măsură ce trăgea cu cealaltă mână de mădularul lui.

După un minut fu conştient că Fraser se cutremură şi apoi sârma de sub saltea se linişti; dar el nu-şi putuse opri propria mână şi, după aceea, propria spermă ieşi: simți toată această mişcare şi explozia ei ca pe un lucru fierbinte care-l frigea. Crezu că în acea clipă a ejaculării scosese un sunet; putea fi, foarte bine, vuietul propriului sânge în urechi... dar atunci când vuietul se topi, rămase doar tăcerea: nemişcarea groaznică, ruşinoasă a nopții din închisoare. Ca şi cum ai fi ieşit dintr-o criză, un atac de nebunie; se gândi la ceea ce făcuse şi se imagină cum izbise, cum gâfâise agățându-se de priciul lui Fraser ca o fiară.

Fraser începu să se mişte doar după câteva clipe. Se auzea fâşâitul aşternuturilor şi Duncan bănui că îşi ştergea sperma de pe el cu cearşaful. Dar fâşâitul continuă, deveni aprig, aproape sălbatic, şi, în cele din urmă, Fraser îşi lovi perna.

— La naiba cu locul ăsta, zise el izbind, care ne-a transformat pe toți în şcolari! Mă auzi, Pearce? Presupun că ți-a plăcut. Nu-i aşa, Pearce? Hei?

— Nu, zise Duncan în cele din urmă – dar avea gura uscată şi limba i se lipise de cerul gurii.

Cuvântul îi ieşi ca o şoaptă.

Apoi tresări. Cadrul patului se clătinase şi ceva cald şi uşor îl lovise în față. Îşi puse mâna pe față şi simți ceva umed şi lipicios pe obraz. Probabil că Fraser se aplecase pe marginea patului şi azvârlise cu spermă în el.

— Ți-a plăcut, zise Fraser cu amărăciune. Vocea păru să răsune o clipă de foarte aproape. Apoi reveni sub pătură. Ți-a plăcut, poponarul naibii!

IV

— Dumnezeule, zise Helen, deschizând ochii. Dar ce-i asta?

— La mulți ani, iubito, spuse Kay, punând o tavă pe marginea patului şi aplecându-se s-o sărute.

Fața lui Helen era uscată, caldă şi moale, frumoasă, într-un cuvânt; părul îi era puțin electrizat, ca al unui copil adormit. Stătu întinsă puțin, clipind, apoi se săltă în pat şi-şi trase perna la ceafă. Făcu aceste mişcări destul de anapoda, nefiind total trează, iar când căscă, îşi puse mâinile pe față şi-şi duse degetele la colțurile ochilor să dea la o parte fărâmele somnului. Ochii îi erau uşor umflați.

— Nu te superi că te-am trezit? o întrebă Kay. Era sâmbătă, destul de devreme, şi lucrase în noaptea de dinainte; dar se sculase în urmă cu o oră şi era deja îmbrăcată într-o pereche de pantaloni croiți la comandă şi un jerseu. N-am mai putut aştepta. Uită-te aici.

Puse tava în poala lui Helen. Pe aceasta erau nişte flori de hârtie într-o vază, vase şi ceşti de porțelan, un castron întors pe o farfurie şi cutia roz cu funda de mătase, în care se afla pijamaua din satin.

Helen îşi plimbă privirea de la un obiect la altul, cu politețe, uşor intimidată.

— Ce flori frumoase. Ce cutie superbă!

Se uita de parcă se lupta să se trezească, să se lase încântată şi entuziasmată. *Ar fi trebuit s-o las să doarmă*, se gândi Kay.

Apoi ridică uşor capacul de pe vasele de porțelan.

— Gem, zise ea, şi *cafea*! Aşa mai mergea. O, Kay!

— E cafea adevărată, spuse Kay. Şi uită-te aici.

Îi făcu un semn spre castronul întors, iar Helen îl ridică. Sub el, pe un şervețel dantelat, era o portocală. Kay muncise la ea o jumătate de oră cu vârful unui cuțit pentru legume: pe coajă gravase LA MULȚI ANI.

Helen zâmbi în toată regula, iar buzele uscate i se deschiseră uşor deasupra micilor dinți albi.

— E minunat.

— „L”-ul e cam strâmb.

— Deloc. Ridică portocala şi şi-o duse la nas. De unde-ai făcut rost de ea?

— O, zise Kay nedesluşit. I-am dat o măciucă în cap unui copilaş în timpul camuflajului. Turnă cafea. Deschide-ți cadoul.

— Imediat, zise Helen. Trebuie să fac pipi mai întâi. Ține tava, te rog?

Dădu la o parte păturile cu mişcări uşoare şi alergă la baie. Kay trase cuverturile la loc astfel încât salteaua să rămână caldă. Patul degaja căldură – o degaja palpabil şi-i atingea fața ca un abur sau un fum. Rămase cu tava în poală şi rearanjă florile, admiră portocala, încă enervându-se din cauza „L”-ului strâmb.

— În ce hal eram! zise Helen râzând, când se întoarse. Ca Struwwelpeter[4].f

Se spălase pe față şi pe dinți şi încercase să-şi aranjeze părul.

---

[4] Personaj dintr-un basm de Heinrich Hoffman. (n. T.)

— Nu fi prostuță, spuse Kay. Vino încoace. Întinse mâna, iar Helen i-o luă şi se lăsă sărutată. Avea gura înghețată, de la apa rece.

Se urcă la loc în pat, iar Kay se aşeză lângă ea. Băură cafeaua şi mâncară pâinea prăjită cu gem.

— Mănâncă-ți portocala, zise Kay.

Helen o răsuci în mână.

— Oare s-o mănânc? Mi-e ruşine. Ar trebui s-o păstrez.

— Pentru ce? Haide, mănânc-o.

Aşa că Helen decoji portocala, împărțind-o în bucățele. Kay luă una, dar zise că ea trebuie să mănânce restul. Fructul era acrişor şi uscat – bucățile se rupeau uşor. Dar senzația sucului strivit pe limbă era minunată.

— Acum deschide-ți cadoul, spuse Kay nerăbdătoare, după ce Helen termină portocala.

Helen îşi muşcă buza.

— De-abia îndrăznesc. Ce cutie frumoasă!

O luă cu timiditate. O aduse lângă ureche şi o scutură jucăuş. Când începu să scoată capacul, cu multă delicatețe, Kay râse de ea.

— Desfă-l odată!

— Nu vreau s-o stric.

— Nu contează.

— Nu, zise Helen. E prea frumoasă. Oh!

Tresări uimită. În cele din urmă îndepărtă capacul cutiei de pe genunchii ei, iar pliurile hârtiei se desfăcură şi pijamaua se revărsă fluidă, ca argintul viu. O privi o clipă fără să se clintească, apoi, ca şi cum s-ar fi împotrivit, luă bluza şi o ridică.

— Vai, Kay.

— Îți place?

— E superbă. Prea frumoasă! Probabil că te-a costat o avere! De unde ai luat-o?

Kay zâmbi şi nu vru să-i spună. Puse mâna pe o mânecă şi o ridică.

— Vezi nasturii?

— Sunt din os. Şi aici, pe mânecă.

Helen duse satinul la față şi-şi închise ochii.

— Culoarea ți se potriveşte, zise Kay. Apoi, când Helen nu dădu semne că vrea să răspundă, îi spuse: Dar îți place?

— Iubito, desigur. Dar... nu o merit.

— Nu o meriți? Ce tot vorbeşti?

Helen clătină capul şi râse, deschizându-şi ochii.

— Nimic. Sunt prostuță, asta-i tot.

Kay luă tava cu ceşti, farfurii şi hârtie.

— Ia încearc-o, zise ea.

— N-ar trebui. Nu înainte de a face o baie.

— O, prostii. Îmbrac-o. Vreau s-o văd pe tine!

Aşa că Helen se dădu încet jos din pat, îşi scoase cămaşa ei de noapte tocită, îşi puse pantalonii de la pijama şi-şi încheie bluza. Pantalonii se prindeau cu un şnur din olandă. Bluza se prindea în talie – avea o textură bogată, iar satinul fiind greu, îi desena clar sânii plini şi sfârcurile. Mânecile erau lungi: îşi închise nasturii de la manşete şi le rulă, dar alunecară şi îi căzură până la vârfurile degetelor. Stătu oarecum ruşinată pentru a fi examinată de Kay.

— Ce elegant arăți! fluieră Kay. La fel ca Greta Garbo în *Grand Hotel*.

Totuşi nu arăta prea stilată; dar părea tânără, mică şi destul de solemnă, în cameră era frig, satinul era rece, şi ea tremura şi-şi sufla în mâini. Încercă din nou să-şi ruleze mânecile, aproape iritată – uitându-se, în timp ce o făcea, în oglindă, şi apoi întorcându-şi iute capul.

Kay o urmărea cu un fel de ghimpe în inimă. În asemenea momente, îşi simțea dragostea ca pe o minune – i se părea de domeniul neverosimilului că Helen, care era atât de frumoasă, de pură, să fie aici, iar ea o putea privi şi atinge...

Apoi, i se părea imposibil să şi-o imagineze în alt loc, cu o altă iubită sau iubit. Nicio altă persoană n-ar simți față de ea ce simțea Kay. Putea să se fi născut, să fi copilărit, să se fi maturizat – să fi făcut tot felul de lucruri deosebite, serioase sau neînsemnate – şi să ajungă în acest punct în care stătea cu picioarele goale, într-o pijama de satin astfel încât Kay să o poată vedea.

Apoi însă se depărtă de oglindă.

— Nu pleca, zise Kay.

— Mă duc să dau drumul la apă în baie.

— Nu, zise Kay. Nu încă.

Se ridică de pe pat, traversă încăperea şi o luă pe Helen în brațe. Îşi plimbă degetele pe fața ei, o sărută pe buze. Îşi petrecu mâinile pe sub cămaşa de satin să-i atingă carnea netedă şi caldă de pe spate şi talie. Apoi se duse în spate şi-i ținu sânii în mâini, sprijinindu-le greutatea în palme. Îi pipăi curbura feselor şi văzu cum îi alunecă satinul pe piele şi coapsele pline. Apoi îşi lipi obrazul de urechea ei.

— Eşti frumoasă.

— Nu, zise Helen.

Kay îi întoarse fața spre oglindă.

— Nu-ți dai seama singură? Eşti frumoasă. Am ştiut că eşti, de prima dată când te-am văzut. Ți-am ținut fața în mână. Erai netedă ca o perlă.

— Ştiu, zise Helen şi închise ochii.

Se sărutară din nou, iar sărutul nu se opri.

— Trebuie să fac din nou pipi, zise ea depărtându-se. Îmi pare rău, Kay, chiar trebuie să fac o baie.

Satinul o făcea lunecoasă; se desprinse din strânsoarea lui Kay, întorcând capul şi râzând, jucăuş, dar hotărât, ca o nimfă care scapă de un satir. Se întoarse în baie şi închise uşa. Se auzi zgomotul apei țâşnind din robinet, şuieratul flăcării boilerului şi apoi, după un minut-două, sunetul călcâielor care se frecau de emailul căzii.

Kay duse cafetiera lângă focul din salon, punând-o alături de grătar. Se întoarse în dormitor, eliberă tava, făcu patul şi împături hârtia de împachetat ruptă. Florile le puse în vază, pe măsuța din salon, lângă felicitările pe care Helen le primise deja, cu poşta de ieri, de la familia ei din Worthing. Mută un scaun. Pe locul în care fusese scaunul văzu câteva firimituri împrăştiate. Luă o perie şi un făraş din bucătărie şi le mătură.

Kay locuia în apartamentul ăsta de aproape şapte ani. Îl primise de la o femeie care-i fusese iubită, o femeie care lucra aici – deşi Kay nu-i spusese lui Helen – mai mult sau mai puțin ca prostituată. Viața lui Kay fusese destul de încurcată pe vremea aceea. Avusese mult prea mulți bani, băuse mult, trecuse de la o afacere amoroasă la alta... Femeia se cuplase cu un om de afaceri până la urmă şi se mutase în Mayfair, dar îi dăduse lui Kay apartamentul ca dar de despărțire.

Lui Kay îi plăcea locul ăsta mai mult decât oricare altul în care trăise. Apartamentul avea camerele dispuse în formă de L, şi ea se simțea bine în ele. Îi mai plăceau şi micile grajduri şi curtea spre care dădeau ferestrele. Depozitul de alături aproviziona unele dintre magazinele de mobilă de pe Tottenham Court Road; înainte de război, Kay stătea la fereastră şi se uita la tinerele şi tinerii de la ateliere, care pictau lanțuri de ghirlande şi cupidoni pe mese şi scaune vechi şi frumoase. Acum atelierele fuseseră închise. Depozitul era folosit la păstrarea mobilierului utilitar pentru Comisia de Comerț. Pentru că erau atâtea mobile şi vopsele, grajdurile deveniseră un loc teribil de nesigur. Dar când Kay se gândea la mutare, inima i se strângea. Ataşamentul ei față de apartament era asemănător cu acela față de Helen – era locul ei secret, special, îi aparținea.

Controlă cafetiera să vadă dacă era caldă. Pe polița şemineului era o cutie de țigări, şi asta o făcu să se

gândească la tabachera din buzunar. O scoase şi începu s-o umple. Imediat o auzi pe Helen ieşind din baie şi începând să se îmbrace. O strigă.

— Ce vrei să facem azi, Helen? Ce ți-ar plăcea ție să facem?

— Nu ştiu, răspunse Helen.

— Te-aş putea duce la un restaurant elegant să luăm prânzul. Ce zici?

— Deja ai cheltuit destul cu mine!

— Of, în mă-sa cu toate! Cum ar spune Binkie. Nu ți-ar plăcea un prânz sofisticat?

Nu veni niciun răspuns. Kay închise tabachera şi o vârî în buzunar. Turnă cafea în ceaşca lui Helen şi o duse în dormitor. Helen îşi pusese sutienul, juponul şi ciorapii. Acum îşi pieptăna părul – cu mare atenție, încercând să dea o formă lejer ondulată buclelor. Pijamaua era pe pat, foarte atent împăturită.

Kay puse ceaşca pe măsuța de toaletă.

— Helen, zise ea.

— Da, iubito!

— Pari teribil de distrată. N-ai vrea să mergi undeva anume? Nu vrei la castelul Windsor sau undeva de genul ăsta? La grădina zoologică?

— La grădina zoologică? se miră Helen, râzând, dar şi încruntându-se. Doamne sfinte, asta mă face să mă simt ca un copil căruia mătuşa îi oferă o zi în oraş.

— Ei, dar aşa ar trebui să te simți de ziua ta. Şi ştii că tu ai zis de castelul Windsor – şi grădina zoologică, atunci când am vorbit despre asta săptămâna trecută.

— Ştiu asta, zise Helen. Îmi pare rău, Kay. Dar la Windsor – ei, nu. Crezi că o să ne ia o grămadă de timp s-ajungem acolo? Nu crezi că trenurile sunt insuportabile? Se dusese la şifonier şi se uita la rochii. Trebuie să te întorci la şapte să te duci la lucru.

— Dar e timp berechet până atunci, spuse Kay. Apoi văzu rochia pe care Helen o scotea de pe umeraş. Aia? Întrebă ea.

— Nu-ți place?

— E ziua ta de naştere. Puneți-o pe cea de la Cedric Allen. Îmi place mai mult.

Helen părea că are dubii.

— Dar e prea elegantă.

Puse totuşi prima rochie la loc şi scoase alta, una albastru-închis cu revere crem. Costase două lire acum doi ani; Kay i-o cumpărase, bineînțeles. Ea îi cumpărase majoritatea lucrurilor, în special în zilele acelea. O parte din tiv era uşor încrețită, acolo unde se tocise şi trebuia cârpită, dar în afară de asta, arăta ca nouă. Helen o scutură, o desfăcu şi o trase pe ea.

Kay întinse mâinile.

— Vino aici, zise ea, să-ți prind eu copcile.

Helen se duse spre ea, se întoarse şi-şi ridică părul. Kay îi aranjă mai bine rochia la umeri, apropie cele două părți şi îi prinse copcile de jos în sus. O făcea încet. Întotdeauna îi plăcuse cum arată spatele unei femei şi senzația pe care i-o dădea pielea. De exemplu, gusta cu voluptate felul în care cade o rochie de seară pe umerii goi – zveltețea felul în care apărea golul acela când omoplații se strângeau, lăsându-te să întrezăreşti desuurile sau carnea roz şi strânsă... Spatele lui Helen era tare – nu musculos, ci cărnos, elastic. Avea un gât frumos, cu o umbră de păr blond. După ce Kay închise ultima copcă, se aplecă şi o sărută. Apoi o luă pe Helen de talie, îşi aşeză mâinile pe stomacul ei şi o trase mai aproape.

Helen îşi frecă uşor obrazul de al lui Kay.

— Credeam că vrei să ieşim.

— Dar arăți atât de frumoasă în rochia asta.

— Poate c-ar trebui s-o scot, dacă aşa crezi.

— Poate c-ar trebui să ți-o scot eu.

Helen se smulse din îmbrățişare.

— Fii rezonabilă, Kay.

Kay râse şi-i dădu drumul.

— Bine... Ei, ce zici de grădina zoologică?

Helen se întorsese la toaletă şi-şi puse cerceii.

— Grădina zoologică, spuse ea încruntându-se din nou. Bine, poate. Dar n-o să fim ridicole? Două femei de vârsta noastră?

— Contează?

— Nu, zise Helen, după o clipă. Presupun că nu.

Se aşeză şi îşi încălță pantofii, iar părul i se revărsă peste față.

— Nu vrei, adăugă ea în glumă, când Kay ieşea din cameră, să inviți pe altcineva?

— Pe altcineva? întrebă Kay întorcându-se surprinsă. Te referi la Mickey?

— Da, zise Helen, după o clipă. Nu, era doar o idee.

— Vrei să trecem pe la Mickey în drum?

— Nu. N-are a face, e bine aşa, serios.

Se îndreptă râzând de una singură, iar fața îi era destul de roz de la efortul de a se apleca şi a ajunge la pantofi să înnoade şireturile.

Până la urmă nu s-au dus la grădina zoologică. Helen spuse că nu-i surâde ideea de a se uita la atâtea creaturi mici stând în cuştile lor. O luară încet şi văzură un autobuz pe care scria Hampstead; alergară să-l prindă. Coborâră la High Street şi luară un prânz cu sardine şi cartofi prăjiți într-o cafenea mică, intrară în câteva librării cu cărți la mâna a doua, apoi se îndreptară spre Heath, pe străzile frumoase, răvăşite, cu cărămidă roşie. Mergeau braț la braț – pe Helen n-o deranja că erau femei, spunea ea, pentru că te aşteptai să vezi femei sâmbăta după-amiază la Hamstead Heath; era locul pentru femei obişnuite, vioaie, fete bătrâne şi câini.

De fapt, erau multe cupluri tinere prin preajmă. Una sau două fete erau îmbrăcate în pantaloni, ca şi Kay; majoritatea purtau uniforma de serviciu sau aveau ținute austere, lipsite de strălucire care, zilele astea, erau considerate cele mai potrivite pentru weekend. Băieții erau în uniforme: kaki şi bleumarin sau orice nuanță intermediară – uniforme ale armatei poloneze, norvegiene, canadiene, australiene şi franceze.

Ziua era friguroasă. Cerul era atât de alb, că te dureau ochii. Kay şi Helen nu mai veniseră la Heath de acum două veri, când se duseseră să înoate în locul rezervat doamnelor; acum şi-l aminteau ca pe o privelişte luxuriantă, verde şi încântătoare. De data asta copacii erau goi, dezvelind ici şi colo flancurile cu sârmă ghimpată ale bateriilor antiaeriene şi ale dispozitivelor militare. Frunzele care căzuseră cu luni înainte se transformaseră într-un strat protector, iar acesta avea o pojghiță de chiciură – arăta nesănătos, ca un morman de fructe putrezite. Mai tot locul fusese marcat de şrapnele sau distrus de anvelopele camioanelor, iar în est erau nişte canioane imense şi gropi, unde pământul fusese săpat în diverse locuri, pentru a umple saci.

Încercară să se țină departe de zonele cele mai afectate, mergând mai mult sau mai puțin fără vreo țintă anume, dar luând-o oricum pe alei mai retrase. La intersecția a două alei late o luară spre nord; drumul le duse înainte, apoi în jos, printr-o pădure, iar după alte câteva minute ieşiră la un lac. Apa era înghețată până la malul celălalt. Vreo douăsprezece rațe stăteau vârâte una într-alta, ca nişte refugiați, pe o insuliță de nuiele.

— Sărmanele, zise Helen, strângându-i brațul lui Kay. Regret că n-am adus nişte pâine.

Se apropiară de apă. Gheața era subțire acum, dar probabil că fusese groasă, pentru că pe lac erau tot felul de lucruri împrăştiate: bețe şi pietre pe care oamenii le

aruncaseră în efortul de-a o sparge. Kay îşi eliberă mâinile – pentru că era îmbrăcată ca să-i fie cald, cu mănuşi şi un palton strâns cu o curea, un fular şi o beretă – şi luă o piatră pe care o aruncă numai de dragul de-a o vedea patinând. Apoi se duse la marginea lacului şi apăsă gheața cu vârful pantofului. Veniră câțiva copii s-o vadă, iar ea le arătă bulele argintii de aer care se umflau sub gheață, apoi se ghemui şi ridică gheața cu mâinile, scoțând bucăți mari crestate, pe care le rupse în altele mai mici şi le dădu copiilor să le țină în mână, să le arunce sau să le calce în picioare. După ce gheața fu zdrobită, se transformă într-o pulbere albă, la fel ca pulberea de sticlă dintr-un loc bombardat.

Helen stătea unde o lăsase Kay şi o urmărea. Îşi ținea în continuare mâinile înmănuşate în buzunare şi gulerul paltonului ridicat. Pe cap avea o căciulă subțire din lână, cu o beretă scoțiană cu pompon, trasă bine pe frunte. Avea o expresie ciudată – un zâmbet în acelaşi timp moale, dar şi preocupat. Kay pescui ultima bucată de gheață pentru copii şi se întoarse la ea.

— Ce s-a-ntâmplat? o întrebă.

Helen clătină din cap şi zâmbi normal.

— Nimic. Îmi plăcea să te privesc. Arătai ca un băiat.

Kay îşi pocnea mâinile pentru a alunga frigul şi mizeria.

— Gheața ne transformă pe toți în băieți, nu-i aşa? Lacul de-acasă, când eram copil, îngheța uneori. Era mai mare ca ăsta. Sau mie mi se părea mai mare atunci. Tommy, Gerald şi cu mine ieşeam şi mergeam pe el. Sărmana maică-mea! Detesta chestia asta, credea c-o să ne înecăm cu toții. Eu nu-nțelegeam. Toți băieții pe care i-a cunoscut au fost omorâți unul după altul... Ți-e frig?

Helen tremură.

— Puțin, dădu ea din cap.

Kay se uită în jur.

— E o lăptărie pe-aici. Am putea bea o ceaşcă de ceai. Ți-ar plăcea?

— Da, poate.

— Ți-ar trebui o prăjitură sau nişte chec de ziua ta. Nu crezi?

Helen îşi încreți nasul.

— Nu cred că doresc aşa ceva, pe bune. Orice am lua, e de proastă calitate.

— O, zise Kay, dar trebuie.

Credea că ştie unde-i lăptăria. O luă pe Helen de braț, o trase mai aproape de ea şi o conduse pe o nouă potecă j merseră douăzeci de minute fără s-o găsească. Aşa că se întoarseră la lacul înghețat şi o luară pe altă potecă.

— Uite-o acolo, zise Kay.

Dar când se apropiară de clădire, văzură că era pe jumătate arsă, cu ferestrele fără geamuri, cu perdelele şi zidăria negre. Pe uşă era o plăcuță pe care scria *Bombardată sâmbăta trecută.* Sub plăcuță, cineva fixase un steag britanic din hârtie arătând jalnic, unul dintr-acelea pe care le puneai pe castelele de nisip înainte de război.

— La naiba, spuse Kay.

— N-are-a face. Chiar nu doream nimic, zise Helen.

— Ar trebui să fie altundeva.

— Dac-o să beau ceai, o să am nevoie să mă duc la toaletă.

Kay râse.

— Iubito, tu ai nevoie de toaletă indiferent ce faci. Şi, pe deasupra, e ziua ta. Ar trebui să mănânci o prăjitură.

— Sunt prea bătrână pentru prăjituri! spuse Helen cu o uşoară iritare. Îşi scoase batista şi-şi suflă nasul. Doamne, ce frig! Hai să nu ne oprim!

Zâmbea din nou, dar părea distantă, oarecum abstrasă. Probabil din cauza vremii. Îți era greu să fii vesel, bineînțeles, când era atât de frig.

Kay aprinse două țigări pentru ele. Se întoarseră la lac, apoi o luară prin pădure, mergând mai repede pentru a se încălzi.

Din punctul acela, cărarea îi păru mai familiară lui Kay. Brusc îşi aminti o după-amiază petrecută aici în trecut...

— Ştii, cred că am venit aici cu Julia, zise ea fără să vrea.

— Cu Julia? o întrebă Helen. Când s-a întâmplat asta? Vorbea cu o notă voit glumeață, dar şi timidă. *Fir-ar să fie*, îşi zise Kay.

— O, cu mulți ani în urmă, nu mai ştiu. Îmi amintesc de un pod sau ceva de genul ăsta.

— Ce fel de pod?

— Un pod obişnuit. De fapt, un pod mic, rococo, cu vedere spre iaz.

— Unde era?

— Cred că era pe undeva pe-aici, dar nu sunt prea sigură. E genul de lucru pe care, ca tărâmul ăla, Shangri-la[5], nu intenționezi să îl cauți.

Îşi dori să nu fi spus nimic. Helen, se gândi ea, se prefăcea c-o interesează podul, exagerând puțin, pentru a compensa stângăcia cu care fusese invocat numele Juliei. Merseră mai departe. Kay încercă, fără multă tragere de inimă, s-o ia pe o cărare, apoi pe alta; era pe punctul de a renunța când drumul pe care mergeau se deschise brusc şi se treziră exact în locul pe care-l căutaseră.

Podul nu era nici pe departe atât de încântător pe cât şi-l amintea; era simplu, nici rococo, nici în alt stil. Dar Helen se duse imediat şi se opri într-o parte a lui şi privi iazul dedesubt, de parcă ar fi vrăjit-o.

— Mi-o imaginez pe Julia aici, zise ea zâmbind, când Kay I se alătură.

---

[5] Paradis, loc utopic. (n.t.)

— Chiar aşa? o întrebă Kay.

Nu prea dorea să se gândească la Julia. Rămase aşa o secundă, privind la noul iaz; era înghețat, cu tot soiul de lucruri risipite, la fel ca pe lac, şi avea propria insuliță pe care se refugiaseră rațe. Apoi însă se întoarse spre Helen şi-i privi profilul, obrazul şi gâtul, care-i deveniseră rozalii, în fine, din cauza interesului şi fascinației reale pe care le trăia, şi, dincolo de gulerul ridicat al paltonului lui Helen, zări reverul crem dedesubt, şi sub el pielea netedă şi curată, îşi aminti cum stătuse în dormitor, încheindu-i rochia frumoasă, îşi aminti lunecarea pijamalei de mătase, senzația de greutate a sânilor ei fierbinți şi elastici.

O năpădi din nou un val cald de dorință. O prinse pe Helen de braț şi o trase mai aproape. Helen se întoarse, îi văzu expresia şi se uită în jur alarmată.

— O să apară cineva, zise ea. Nu face asta, Kay.

— Ce să nu fac? Doar te privesc.

— Dar felul în care mă priveşti...

Kay dădu din umeri.

— Poftim, aş putea... Duse mâna la unul din cerceii lui Helen şi se apucă să-l desfacă. Acum vorbea mai încet. Aş putea să-ți aranjez cercelul. Să zicem că ți s-a agățat cercelul? Ar trebui să-l desfac, nu crezi? Oricine ar face asta. Ar trebui să-ți dau părul la o parte, ceea ce ar fi perfect normal. Ar trebui să mă apropii...

În timp ce vorbea, trăgea piesa ornamentală de la urechea lui Helen şi-i mângâia lobul rece şi gol.

Helen tresări.

— O să apară cineva, spuse ea din nou.

— Nu, dacă ne mişcăm repede.

— Nu te prosti, Kay.

Dar Kay o sărută oricum şi simți cum se smulge aproape brutal. Pentru că *apăruse* cineva – o femeie frumoasă

plimbându-se cu un câine. Îşi făcuse apariția la capul celălalt al podului, pe tăcute, de nicăieri.

Kay îi dădu cercelul şi-i spuse pe un ton normal:

— Nu, nu se poate. Cred că trebuie să ți-l pui singură.

Helen îi întoarse spatele şi rămase nemişcată, de parcă şi-ar fi pironit privirea pe un detaliu al scenei dedesubt.

În timp ce femeia trecea, Kay îi surprinse privirea şi-i zâmbi. Femeia zâmbi la rândul ei, dar zâmbetul ei era nesigur, se gândi Kay. Probabil că surprinsese sfârşitul îmbrățişării lor, dar nu ştia ce să creadă: era în acelaşi timp contrariată şi jenată. Câinele mergea în urma ei, apoi se opri să amuşineze tocurile pantofilor lui Helen. Toată scena dură parcă ceasuri nesfârşite.

— Smuts! țipă femeia, înroşindu-se din ce în ce mai tare. Smuts! Câine rău ce eşti!

— Dumnezeule! spuse Helen, după ce câinele trecu.

Îşi aplecă fruntea să-şi pună cercelul la loc, cu mâinile pe maxilar şi cu degetele umblând furioase în jurul micului şurub.

Kay în schimb râdea.

— Ei, şi ce-i cu asta? La naiba, nu suntem în secolul al nouăsprezecelea.

Dar Helen nu era dispusă să zâmbească. Gura îi era strânsă, aproape aspră şi bâjbâia în jurul cercelului. Iar când Kay făcu un gest s-o ajute, se trase brusc. Kay renunță. *Ce vânzoleală,* îşi zise ea, *pentru nimic*... îşi scoase țigările şi-i oferi tabachera. Helen clătină din cap. O luară din loc fără să se mai țină de braț, mergând în tăcere.

Reveniră pe poteca pe care ajunseseră acolo, fără să comenteze, traversară o alta şi se îndreptară spre sud. Îşi dădură seama după o clipă că aceasta ducea spre Parliament Hill. La început panta era lină, dar curând deveni abruptă, iar Kay o privi cu coada ochiului pe Helen, văzând cum face mişcări bruşte şi respiră greu; arăta de

parcă s-ar fi montat singură, căutând un motiv pentru a începe să se plângă, să dea vina pe Kay... Dar apoi ajunseră în vârf şi se uitară în jur. Expresia feței i se schimbă, i se destinse, deveni simplă şi mulțumită.

De aici puteai vedea întregul oraş, cu toate punctele de interes din Londra; şi datorită distanței şi fumului de la atâtea coşuri, suspendat în aerul rece, fără nicio adiere, ca o plasă pe apă – chiar peticele de moloz şi clădirile găurite şi fără acoperiş aveau un farmec mizer. În aer erau patru sau cinci aerostate care păreau să se umfle, apoi să se micşoreze, pe măsură ce se întorceau şi se depărtau. Erau ca nişte purceluşi într-o curte de orătănii. Dădeau oraşului un aspect jovial, intim.

Câteva persoane făceau fotografii.

— Uite catedrala St Paul, îi spuse o fată prietenului ei, un soldat american. Acolo e Parlamentul. Acolo...

— Taci odată, i se adresă bărbatul răstit. Ar putea fi spioni prin preajmă.

Fata tăcu.

Helen şi Kay stătură şi se uitară la privelişte alături de ceilalți, cu mâna streaşină la ochi, pentru a se apăra de strălucirea cerului alb. Apoi se eliberă o bancă pe alee, la mică distanță, şi Kay se repezi să o revendice. Helen i se alătură venind mai încet. Se aşeză, aplecându-se înainte şi privind încruntată şi concentrată spre oraş.

— Nu-i aşa că-i spectaculos? zise Kay.

— Aşa-i, aprobă Helen. Ar fi fost bine dac-ar fi fost mai senin.

— Dar atunci n-ar fi fost atât de încântător. Acum e romantic.

Helen se uita atent.

— Aia-i gara St Pancras, arătă ea cu degetul.

Vorbea încet, privind în jur, dorind să verifice dacă nu era cumva vreun băgăreț.

— Da, cred că este, zise Kay uitându-se.

— Şi clădirea universității.

— Da. Ce cauți tu? Rathbone Place? Mă îndoiesc că-l putem vedea de-aici.

— Uite şi Foundling Estate, spuse Helen de parcă n-ar fi auzit-o.

— E mai la vest de Coram's Fields şi mai la sud, se uită Kay din nou şi arătă cu degetul. Acolo-i Portland Place, cred. E prin apropiere.

— Da, zise Helen, pe un ton vag.

— Vezi? Nu te uiți în direcția bună.

— Da.

Kay o luă de încheietura mâinii.

— Iubito, dar tu nu...

— Dumnezeule! exclamă Helen, smulgându-şi brusc brațul. Chiar trebuie să-mi spui aşa?

Vorbise aproape şuierător, uitându-se prin jur, aşa cum făcuse şi-nainte. Fața îi era albă de frig şi furie. Rujul îi ieşea în evidență pe buze.

Kay îşi întoarse capul. Brusc se simți cuprinsă nu atât de furie, cât de dezamăgire: o dezamăgire legată de vreme, de Helen, de ziua aceea, de toată chestia asta nenorocită.

— Pentru Dumnezeu, zise ea.

Îşi mai aprinse o țigară fără să-i ofere una lui Helen. Simți gustul amărui al fumului în gură, care semăna cu propria ei stare posacă.

— Îmi pare rău, Kay, spuse Helen încet, după ceva vreme.

Îşi pusese mâinile în poală şi se uita la ele.

— Ce naiba ai?

— Sunt puțin tristă, nimic altceva.

— Ei, pentru Dumnezeu, nu te uita aşa, că... Kay îşi aruncă țigara şi-şi coborî vocea... Va trebui să te iau în brațe, dar tu urăşti asta.

Starea i se schimbase din nou. Amărăciunea îi dispăruse, se scufundase tot atât de repede pe cât apăruse; la urma urmei, dezamăgirea era mult prea copleşitoare pentru a o putea suporta. În schimb, se simțea plină de tandrețe. O durea inima.

— Şi mie îmi pare rău, spuse ea cu delicatețe. Presupun că zilele de naştere nu sunt la fel de vesele pentru cei în cauză, cum sunt pentru cei care le organizează.

Helen îşi ridică privirea şi-i zâmbi destul de trist.

— Probabil că nu-mi place să am douăzeci şi nouă de ani. E o vârstă ciudată, nu-i aşa? Ar fi mai bine să treci pesto ea direct la treizeci.

— Ție îți vine bine, spuse Kay cu acel ton galant de dinainte. Ție orice vârstă...

Dar Helen tresări.

— Kay, nu, te rog, nu fi atât de drăguță cu mine.

— Să nu fiu drăguță cu tine?

— Să nu fii... Helen clătina din cap. Nu merit.

— Ai spus-o şi dimineață.

— Pentru că e adevărat. Eu...

Se uită peste Londra din nou, în aceeaşi direcție în caro privise înainte, şi nu mai dorea să continue. Kay o urmări perplexă, apoi îi frecă brațul cu vârful degetelor.

— Hei, zise ea încet. N-are importanță. Am vrut ca ziua asta să fie deosebită. Dar poate că nu te poți aştepta să ai parte de o zi specială în timpul războiului. Anul viitor... cine ştie? Poate că războiul se va fi sfârşit. O s-o petrecem ca lumea. O să te scot din Londra! O să te duc în Franța. Ți-ar plăcea?

Helen nu răspunse. Se întoarse spre Kay şi-i susținu privirea, iar expresia ei era foarte serioasă. După o clipă murmură:

— N-o să te saturi de mine, Kay, acum când am devenit o fată bătrână şi irascibilă?

O clipă, Kay nu putu vorbi.

— Eşti fata mea, zise ea cu aceeaşi voce scăzută. N-o să mă satur niciodată de tine, ştii asta.

— S-ar putea.

— Niciodată. Eşti a mea pentru totdeauna.

— Aş vrea să fiu, spuse Helen. Aş vrea... aş vrea ca lumea să fie altfel. De ce nu poate fi altfel? Nu-mi place deloc că trebuie să mă furişez şi – aşteptă în timp ce pe lângă ele treceau un bărbat şi o femeie la braț. Coborî vocea şi mai mult. Nu-mi place deloc să mă furişez şi să mă strecor atât de josnic. Dacă s-ar putea să ne căsătorim sau ceva de genul ăsta...

Kay clipi şi se uită în altă parte. Era una din tragediile vieții ei că nu putea fi ca un bărbat pentru Helen – s-o ia de nevastă şi să-i dăruiască şi copii... Tăcură o clipă, uitându-se la privelişte, dar fără să mai vadă nimic.

— Hai să te duc acasă, zise Kay încet.

Helen trăgea de un nasture de la palton.

— O să mai avem doar o oră sau două înainte să pleci.

Kay îşi compuse un zâmbet.

— Ei, dar ştiu cum să umplu o oră sau două.

— Ştii la ce mă refer, zise Helen. Îşi ridică privirea din nou şi Kay văzu că era pe punctul de a plânge. Nu poți să stai cu mine în noaptea asta, Kay?

— Helen, zise Kay îngrozită. Ce s-a-ntâmplat?

— Doar... nu ştiu. Aş vrea să poți sta cu mine, asta-i tot.

— Nu pot. Nu pot. Trebuie să intru-n tură. Ştii că trebuie.

— Mereu eşti acolo.

— Nu pot, Helen... Dumnezeule, nu te uita aşa la mine! Dacă o să trebuiască să mă gândesc la tine, cum stai acasă nefericită, o să...

Se apropiaseră una de alta. Dar, ca înainte, apărură un bărbat şi o fată, care se plimbau pe poteca de lângă banca lor, iar Helen se retrase. Îşi scoase batista şi-şi şterse ochii.

Kay privi cuplul care se oprise să admire priveliştea ca toți ceilalți, şi simți nevoia să-i omoare. Impulsul de-a o lua pe Helen în brațe şi conştiința că nu are voie să o facă îi strângeau dureros stomacul.

După ce cuplul se depărtă, se uită din nou la Helen şi-i zise:

— Spune-mi că n-o să fii nefericită în seara asta.

— O să fiu extaziată, spuse Helen cu o voce mâhnită.

— Spune-mi că n-o să te simți singură. Spune-mi... Spune-mi c-o să te duci la cârciumă şi-o să te faci criță, o să iei un băiat, un soldat...

— Ai vrea să fac asta?

— La nebunie, zise Kay. Nu mi-ar plăcea deloc, ştii asta. M-aş arunca în fluviu. Eşti singura ființă care face războiul ăsta suportabil.

— Kay...

— Spune-mi că mă iubeşti, spuse Kay în şoaptă.

— Chiar te iubesc mult, zise Helen. Închise ochii, de parcă ar fi vrut s-o simtă mai mult sau s-o arate, iar vocea îi deveni din nou serioasă. Chiar te iubesc, Kay.

— Ei, fiule, spuse tatăl lui Duncan, în timp ce el şi Viv se aşezau, ce mai faci? Se poartă bine cu tine?

— Da, răspunse Duncan, aşa cred.

— Ai?

Duncan îşi drese glasul.

— Am spus, da, se poartă.

Tatăl lui dădu din cap, strâmbându-se îngrozitor în timp ce încerca să înțeleagă cuvintele. Duncan ştia că locul acela era cel mai rău cu putință pentru el. Camera avea şase mese, iar a lor era ultima; dar la fiecare masă erau câte doi deținuți într-un capăt, iar în celălalt vizitatorii, şi toți urlau. Vecinul lui Duncan era un bărbat pe care-l chema Leddy, un funcționar de la poştă închis pentru falsificarea unor

ordine de plată. Lângă Viv era nevasta lui Leddy. Duncan o mai văzuse. Îi făcea lui Leddy viața un iad de câte ori venea.

— Dacă tu crezi că sunt fericită, îi spunea ea, acum că vine o femeie de teapa aia la mine în casă...

La masa de lângă ea, era o tânără cu un copil. Îl tot legăna, încercând să-l facă să-i zâmbească tatălui. Dar copilul plângea, urlând cu gura deschisă, ca o sirenă, apoi respira convulsiv şi urla din nou. Încăperea era una mică şi obişnuită, de închisoare, cu ferestre zăbrelite şi închise. Mirosea a puşcărie – picioare nespălate, cârpe de spălat pe jos care degajau un damf acru, mâncare proastă, respirații nesănătoase. Dar peste acestea pluteau şi alte mirosuri, mult mai deranjante: parfum, machiaj, păr permanent, mirosurile copiilor, cele din trafic, de câini, trotuar şi aer liber.

Viv îşi scoase paltonul. Era îmbrăcată într-o cămaşă de culoarea lavandei, închisă cu mici nasturi de perlă, iar aceştia îi atraseră atenția lui Duncan. Uitase că există asemenea nasturi. Uitase şi cum sunt la pipăit. Dorea să poată să întindă mâna peste masă, să ia unul, doar o clipă, între arătător şi degetul mare.

Ea îl văzu cum se uită şi se foi cu timiditate, parcă. Îşi împături paltonul în poală.

— Cum te mai simți de fapt? îl întrebă ea, după ce termină această operație. Eşti bine?

— Da, sunt OK.

— Arăți teribil de palid.

— Chiar aşa? Ai spus-o şi data trecută.

— Uit mereu.

— Cum ți s-a părut ultima lună, fiule? zise taică-său ridicând vocea. Te-a cam pus pe jar, nu-i aşa? I-am spus doamnei Christie că nemții ne-au pus să țopăim, ne-au prins cu picioarele în sus. Ce-am mai pățit acum o noapte

sau două! Bubuiturile erau atât de puternice, că m-au trezit! Poți să-ți faci o idee cum a fost.

— Da, zise Duncan, încercând să zâmbească.

— Domnul Wilson nu mai are acoperiş la casă.

— Domnul Wilson?

— Îl cunoşti.

— Unde ne duceam noi, zise Viv, văzându-l pe Duncan că se luptă să-şi amintească, când eram mici. Bărbatul şi sora lui care ne dădeau dulciuri. Nu-ți amintesti? Aveau o pasăre în colivie. Cereai voie s-o hrăneşti.

— ... o fată grasă ca o vacă, spunea nevasta lui Leddy, cu obiceiuri dintr-alea! Mi s-a întors stomacul pe dos...

— Nu-mi amintesc, spuse Duncan.

Taică-său clătină din cap, prinzând totul cu întârziere, din cauza auzului său slab.

— Nu, zise el, nu poți da crezare când totul se duce de râpă. Dacă te iei după tărăboi, ai zice că lumea întreagă e făcută bucăți. Te apucă groaza să vezi atâtea case încă în picioare. Te aduce înapoi cu gândul la bombardament... Ei, i se spune Micul Bombardament. Aceste ultime cuvinte i le adresase lui Viv, apoi se întoarse din nou spre Duncan. Presupun că nu le prea simți aici.

Duncan se gândi la întuneric, le Giggs care striga, la gardienii care coborau în adăposturile lor. Îşi mişcă scaunul.

— Depinde ce înțelegi prin asta, zise el, adică „să le simți”.

Probabil că bolborosise cuvintele. Tatăl lui se aplecă şi se strâmbă din nou.

— Ce-ai zis?

— Depinde de ce... Dumnezeule! Nu, nu prea simțim mare lucru.

— Nu, răspunse taică-său domol. Nu, nu-mi închipuiam că le simțiți.

Domnul Daniels se plimba prin spatele deținuților, târşâindu-şi pantofii. Copilul plângea în continuare; tatăl lui Duncan încercă să-i surprindă privirea şi să se strâmbe la el. La câteva mese era Fraser: mama şi tatăl lui veniseră să-l vadă. Duncan abia dacă-i distingea. Maică-sa era îmbrăcată în negru, cu o pălărie cu voaletă, de parcă ar fi fost la înmormântare. Fața tatălui era roşie-cărămizie. Duncan nu putea auzi ce-şi spuneau. Dar, de unde stătea, putea vede mâinile lui Fraser pe masă, cu degetele băşicate mişcându-se neliniştite.

— Tata a fost mutat la alt atelier, la Warner, Duncan, zise Viv.

El îi întoarse privirea, clipind, iar ea atinse brațul tatălui.

— Îi spuneam lui Duncan, tată, c-ai fost mutat în alt atelier.

— Aşa e, spuse el aprobator.

— Da? zise Duncan. Şi e bine?

— Nu-i prea rău. Lucrez cu Bernie Lawson acum.

— Bernie Lawson?

— Şi cu fiica doamnei Gifford, June.

Tatăl lui Duncan zâmbi. Se apucă să-i spună lui Duncan o poveste. Duncan îi pierdu şirul aproape imediat, dar taică-său nu-şi dădu seama. Îi spunea tot felul de glume şi intrigi de fabrică, de parcă Duncan ar fi fost încă acasă.

— Stanley Hibbert, zicea el, şi Muriel şi Phil. Ar fi trebuit să le vezi fețele! I-am spus domnişoarei Ogilvy...

Duncan recunoştea unele nume, dar oamenii erau pentru el prezențe fantomatice. Urmărea cum se formau cuvintele pe buzele tatălui lor şi înțelegea aluziile din expresiile sale, apoi zâmbea şi dădea din cap, de parcă şi el ar fi fost surd.

— M-au rugat să-ți trimit salutări, oricum, îşi încheie tatăl discursul. Întotdeauna întreabă de tine. Şi Pamela te îmbrățişează, desigur. Mi-a zis să-ți spun că-i pare rău că n-ajunge să te vadă mai des.

Duncan dădu din cap aprobator, uitând o clipă cine era Pamela. Apoi, cu o mică tresărire, îşi aminti că-i cealaltă soră a lui... Venise să-l vadă de vreo trei ori, în timpul celor trei ani de când era aici. Nu-l deranja asta; cu toate acestea, Viv şi tatăl lui păreau stânjeniți.

— E greu când mai sunt şi copii, zise Viv.

— A, da, spuse tatăl lor, agățându-se de acest lucru, chestia asta complică totul. Nu, nu-ți târăşti copiii după tine când vii într-un asemenea loc. Numai dacă îi aduci să-şi vadă tatăl, desigur. Fii atent la ce-ți spun – se uită la fata cu copilul care plângea şi nu reuşi să-şi coboare vocea – nu m-ar fi deranjat dacă unul dintre voi, copii, n-ar fi venit să mă vadă, dacă aş fi fost într-un loc ca ăsta. Ei, nu-i plăcut. Nu te face să-ți aminteşti lucruri plăcute. Nici atunci când mama voastră a fost în spital nu mi-a plăcut să vă văd prin preajmă.

— Contează totuşi pentru tați, zise Viv. Cred că mama s-a bucurat.

— O, da, aşa e.

Duncan se uită în jur din nou, şi apoi la părinții lui Fraser. De data asta îl văzu şi pe Fraser – şi el se uita prin încăpere. Întâlni privirea lui Duncan şi-şi lăsă uşor colțurile gurii. Apoi îi privi pe tatăl lui şi pe Viv cu interes. Duncan se gândi la paltonul tocit al tatălui său. Îşi coborî capul şi începu să culeagă bucățele de furnir de pe masă.

Avea mâinile curate, pentru că se îngrijise să le spele în dimineața aceea şi să-şi taie unghiile. Pantalonii, la ambele picioare, aveau câte o cută dreaptă pe mijloc, pentru că îi pusese sub saltea în noaptea de dinainte. Părul era pieptănat lins şi uns cu un amestec de ceară şi margarină. De fiecare dată îşi imagina cum va fi când va fi adus aici: îşi dorea ca tatăl lui şi Viv să se uite la el impresionați, dorea ca ei să gândească *Ne face cinstei* Dar, de fiecare dată, în acest moment al vizitei se prăbuşea. Îşi amintea de faptul că

el şi tatăl lui nu avuseseră nimic să-şi spună chiar înainte cu mulți ani. Iar dezamăgirea lui – față de tatăl lui, de el însuşi, chiar şi față de Viv – i se ridica în gât şi aproape că-l sufoca. Îşi dorea cu perversitate să fi apărut cu unghiile murdare şi părul nepieptănat. Îşi dădu sema că îşi dorea cu adevărat ca Viv şi tatăl lui să vadă că trăia în mizerie: ar fi vrut să-i spună că era un fel de erou că suporta asta fără să se plângă, fără să fi devenit un animal. Faptul că ori de câte ori veneau îi spuneau banalități – de parcă ar fi venit să-l viziteze într-un spital sau într-un internat, şi nu într-o închisoare – îi transforma dezamăgirea în furie. Uneori se abținea cât putea să se uite la fața tatălui său, ca să nu-i vină să se repeadă şi să-l lovească.

Simți că începe să tremure. Îşi reținu mâinile pe masă, dar văzu cum îi zvâcnesc. Aşa că şi le retrase şi şi le împreună în poală. Se uită la ceasul din camera pentru vizite. Mai aveau unsprezece minute...

Taică-său se strâmba din nou la bebeluş, şi acesta se linişti. Viv şi el se uitau prin cameră fără un scop anume. *S-au plictisit de mine*, se gândi Duncan. Îi vedea ca pe nişte oameni într-un restaurant care nu mai aveau ce să-şi spună, care atinseseră acel punct într-o seară plicticoasă când puteau să-i studieze pe ceilalți şi să depisteze mici defecte şi ciudățenii. Se uită din nou la ceas. Mai erau zece minute. Mâinile încă îi tremurau. Mai mult, simți că transpiră. În el apăru brusc o dorință nestăvilită de a strica toate aranjamentele, de a face tot ce era mai rău, de a-i face pe tatăl lui şi pe Viv să-l urască. Taică-său se întoarse spre el şi-l întrebă cu o voce plăcută:

— Fiule, cine-i tipul ăla din capăt?

— E Patrick Grayson, îi răspunse el disprețuitor, de parcă întrebarea fusese idioată.

— E-un tip plăcut, nu-i aşa? E aici de curând?

— Nu. L-ai văzut şi data trecută. Şi data trecută ai zis la fel. E aproape de sfârşitul pedepsei.

— Aşa? Pun pariu că-i mulțumit. Şi nevastă-sa, cred.

— Asta crezi? zise Duncan încrețindu-şi buzele. Pleacă în armată după ce iese de-aici. Ar putea sta aici. Cel puțin, aici ajunge s-o vadă o dată pe lună şi, bineînțeles, n-au cum să-l împuşte-n cap.

— Ei bine, zise taică-său nedesluşit, încercând să-i prindă cuvintele. Cred c-o să fie fericit să-şi facă treaba. Îşi întoarse capul din nou. Da, e un tip drăguț.

— De ce nu te duci să stai cu el în loc să stai cu mine, dacă-ți place atât de mult? răbufni Duncan.

— Ce-ai zis? îl întrebă taică-său revenind.

— Duncan, zise Viv.

Dar Duncan nu se potoli.

— Presupun c-ai prefera să fiu ca el. Presupun c-ai prefera să ies şi eu să mă duc la război şi să-mi zboare creierii. Cred c-ai prefera ca armata să facă un criminal din mine...

— Duncan, insistă Viv, arătând uimită, dar şi obosită. Nu fi prost.

Totuşi taică-său îşi ieşise din fire.

— Nu mai vorbi prostii, zise el. Să te duci la armată să-ți zboare creierii? Ce ştii tu despre asta? Dacă te-ai fi dus la armată atunci când trebuia...

— Tată, zise Viv.

Dar taică-său nu-i dădu atenție sau n-o auzi.

— O vreme în armata aia nenorocită, continuă el, mişcându-se în scaun, de asta are nevoie. Să vorbeşti aşa. Dacă mi-e ruşine? La naiba, bineînțeles că mi-e ruşine!

— Duncan n-a spus-o cu intenție, tată, zise ea punându-i mâna pe braț. Nu-i aşa, Duncan?

Duncan nu răspunse. Taică-său îl străfulgeră cu privirea.

— Nu-ți dai seama ce înseamnă ruşinea aici, zise el. O să afli când o să ieşi. O s-o ştii imediat după ce-o să treci pe stradă pe lângă femeia aia şi bărbatul ei...

Se referea la părinții lui Alee. Dar niciodată nu pronunța numele lui Alee. Îşi reținu cuvintele şi, făcând un efort, şi le înghiți. Fața i se înroşise.

— Dacă mi-e ruşine! repetă el. Îl privi pe Duncan. Ce vrei să-ți spun, băiete?

Duncan dădu din umeri. Şi el era ruşinat, dar se simțea mai bine, acum că declanşase această scenă. Începu să ciugulească din nou furnirul.

— Nu mai veni, zise el încet, dar clar, dacă te simți aşa.

Asta îl irită din nou pe tatăl lui.

— Să nu vin? Ce tot vorbeşti, să nu vin? Eşti fiul meu, nu-i aşa?

— Şi?

Domnul Pearce privi într-o parte dezgustat.

— Duncan, zise Viv.

— Ce? Nu trebuie să vină.

— Duncan, pentru Dumnezeu!

Dar acum începuse să zâmbească. Zâmbetul nu era deloc vesel. Simțea cum toată ființa lui era cuprinsă de nebunie. Sentimentele îl luau pe sus ca pe un zmeu în furtună: nu putea decât să tragă de sfoară pentru a nu se dezechilibra... îşi puse mâna peste gură şi zise:

— Îmi pare rău.

Tatăl lui îşi ridică privirea, iar Duncan observă că roşise şi mai mult.

— De ce zâmbeşte?

— Nu zâmbeşte cu adevărat, spuse Viv.

— Dacă maică-sa ar fi aici...! Nu-i de mirare că eşti indispus.

— Renunță, tată.

— Vivien nu se simte bine, îi zise domnul Pearce arțăgos lui Duncan. A trebuit să se oprească pe drum. Ultimul lucru pe care şi-l doreşte este să audă prostiile tale. Ar trebui să-i fii recunoscător că vine să te vadă! Multe surori nu şi-ar bate capul, asta-i sigur.

— N-au nici cea mai vagă idee, zise nevasta lui Leddy, băgându-se în discuție. Auzise totul, bineînțeles. Stau aici. Li se aduce masa. Nici nu se gândesc cum e pentru noi, cei de-afară.

Viv făcu un gest, dar nu dori să se angajeze în discuție. Fața ei avea o expresie aspră. Duncan o privi atent şi observă ceva ce nu văzuse înainte, că era palidă sub stratul de machiaj, iar în jurul ochilor avea umbre şi cearcăne roşii. Dintr-odată simți că taică-său are dreptate. I se făcu silă de sine însuşi că stricase totul. *E cea mai drăguță, cea mai blândă soră din lume!* Se gândi el, aproape cu furie, privind-o în continuare pe Viv. Dorea să atragă atenția celorlalți asupra ei. *Uitați-vă,* ar fi vrut el să strige, *ce soră frumoasă am!*

Îşi concentră toate forțele să nu se mişte, să stea acolo, nefericit şi tăcut. Se uită la domnul Daniels, dorind ca acesta să spună că timpul vizitei s-a terminat şi, în cele din urmă, spre marea lui uşurare, el compară ceasul lui cu ceasul din încăpere, descuie un dulap şi scoase un clopoțel. Îl scutură fără tragere de inimă şi amestecul de voci se auzi şi mui tare. Scaunele fură trase înapoi. După aceea oamenii se ridicară iute, de parcă – la fel ca Duncan – se simțeau uşurați. Copilaşul se smuci din brațele mamei şi începu să plângă din nou.

Tatăl lui Duncan se sculă în picioare cu o expresie îndârjită şi-şi puse pălăria. Viv îl privi pe Duncan de parcă ar fi vrut să zică *Bună treabă*!

— Îmi pare rău, zise el.

— Ar fi şi cazul. Vorbeau prea încet ca tatăl să-i audă. Nu eşti singurul care-o duce rău. Ar trebui să te gândeşti la asta.

— Dar mă gândesc. Doar că... Nu putea să explice. Chiar nu te simți bine? O întrebă el.

— Sunt bine, zise ea uitându-se în altă parte. Sunt obosită, asta-i tot.

— Din cauza raidurilor?

— Da, aşa cred.

O urmări cum se ridică şi-şi trage paltonul. Cămaşa ei de culoarea lavandei, cu nasturii de perlă, fu acoperită. Părul i se revărsă pe față când îşi coborî capul, apoi îl vârî după urechi. Duncan văzu din nou cât de palidă era sub stratul de fard.

Nu li se permitea să se sărute sau să se îmbrățişeze, dar înainte ca ea să se îndepărteze, îşi întinse mâna peste masă şi o atinse pe-a lui Duncan.

— Ai grijă de tine, bine? îi spuse ea fără să zâmbească, în timp ce-şi retrăgea mâna.

— O să am. Şi tu să ai grijă de tine.

— O să-ncerc, răspunse ea.

Dădu din cap spre taică-său, dorind să-i prindă privirea, dar şi temându-se în acelaşi timp.

— La revedere, tată, zise el. Îmi pare rău de prostiile pe care le-am spus.

Probabil că el nu-l auzise clar, pentru că se întorsese în timp ce el vorbea, vârându-şi capul între umeri, căutând-o pe Viv s-o ia de braț.

Cu zece minute în urmă, Duncan fusese pe punctul de a-l pocni, acum stătea cu şoldul proptit în masă, urmărindu-i cum îşi fac loc prin mulțimea de vizitatori, nedorind să părăsească încăperea înainte ca ei să plece, ca nu cumva taică-său să întoarcă privirea şi să nu-l găsească acolo.

Dar numai Viv se uită înapoi – o singură dată, scurt. Apoi domnul Daniels se apropie de Duncan şi-l împinse.

— Intră în rând, Pearce. Şi tu, Leddy. Haide, nemernicilor.

Îi scoase din camera pentru vizite, înapoi spre intersecția de coridoare care ducea la ateliere şi-i dădu în primire domnului Chase. Domnul Chase se uită deprimat la ceas. Era cinci fără douăzeci. Cei de la atelierul de coşuri se puteau duce singuri acolo; unul dintre ei era Redband. Ei bine, era furios că trebuia să-i însoțească pe toți până la atelierele de saci poştali unu şi doi doar pentru douăzeci de minute, aşa că-i duse, în schimb, în sala mare. Mergeau fără să vorbească, abătuți, supuşi, toți la fel ca Duncan, cu părul pieptănat îngrijit şi pantaloni bine întinşi şi mâini curate. Sala părea imensă pentru că era goală. În momentul în care cei opt oameni îşi târâră picioarele pe trepte, coridoarele începură să vibreze şi să scoată sunetul acela care te îngheța, te făcea să tremuri, şi pe care Duncan îl pândea în timpul nopții.

Fiecare se duse direct în celula lui, de parcă s-ar fi bucurat să intre acolo. Duncan se aşeză pe patul lui şi-şi puse capul în mâini. Apoi auzi paşii fermi, dar ca de pâslă pe coridorul din fața uşii şi încercă să-şi şteargă repede ochii. Dar nu reuşi s-o facă suficient de repede.

— Ei, spuse domnul Mundy cu blândețe. Ce înseamnă asta?

Asta îl făcu pe Duncan să plângă de-a binelea. Îşi acoperi fața şi suspină în palme; umerii i se cutremurau făcând rama patului să tresalte. Domnul Mundy nu încercă să-l oprească; nu se apropie de el, nu-i puse brațul pe umeri, nu făcu niciun gest de genul ăsta. Pur şi simplu rămase în picioare şi aşteptă ca lacrimile cele mai amare să se ducă.

— Gata, zise el. Ai primit o vizită de la tatăl tău, nu-i aşa? Aşa e, am văzut ordinul. Te-a zdruncinat puțin, nu-i aşa?

Duncan dădu din cap aprobator, ştergându-şi faţa cu batista aspră de închisoare.

— Puţin.

— Întotdeauna oamenii sunt zdruncinaţi când văd feţe de acasă. Ei, ia-o aşa, e greu să fii natural. Mai plângi puţin, dacă îţi vine. Nu mă deranjează. Am văzut oameni mai duri decât tine plângând.

Duncan clătină din cap. Faţa îi era în flăcări, şi-o simţea iritată şi umflată de plâns.

— Acum mi-e bine, zise el nesigur.

— Bineînţeles.

— Numai că... stric totul, domnule Mundy. Dau totul peste cap, de fiecare dată.

Vocea îi devenea mai clară. Îşi muşcă buzele, îşi apropie braţele şi-şi strânse pumnii pentru a-şi opri lacrimile. Când criza trecu şi se relaxă, se simţi epuizat. Gemu şi-şi frecă faţa.

Domnul Mundy îl privi încă o clipă, apoi puse mâna pe scaunul lui Duncan, îl răsuci şi se aşeză oarecum stângaci, oftând inconfortabil.

— Uite ce-i, spuse el în acest timp. Trage o ţigară. Uite ce-am aici. Scoase un pachet de ţigări Player's, îl deschise, se aplecă, şi-l oferi lui Duncan. Haide, ia, zise el scuturând ţigările.

Duncan luă o ţigară. Arăta la fel de groasă ca un trabuc scurt, în comparaţie cu ţigările făcute în închisoare. Tutunul din interior era îndesat în foiţa moale şi de bună calitate – şi era atât de plăcut s-o ţii în mână, că o răsuci în palmă şi începu s-o simtă mai bine.

— E bună, nu-i aşa? zise domnul Mundy urmărindu-l.

— E minunată, spuse Duncan.

— N-ai de gând s-o fumezi?

— Nu ştiu. Ar trebui s-o păstrez, să-i scot tutunul. Aş putea face patru sau cinci ţigări din ea.

Domnul Mundy zâmbi. Începu să cânte cu o voce bătrânească.

— *Cinci țigăruşi într-un pachet mic-mic*... îşi încreți nasul. Fumeaz-o acum.

— S-o fumez?

— Haide, c-o să stau cu tine. Ca doi prieteni care fumează împreună.

Duncan râse. Dar râsul îi răsărise prea curând după şuvoiul de lacrimi: îi rămase în piept şi-l făcu să se cutremure. Domnul Mundy se prefăcu imediat că nu observă. Luă o țigară şi scoase o cutie de chibrituri. Îi ținu flacăra lui Duncan mai întâi, apoi o trase spre sine. Fumară o jumătate de minut, în tăcere. Apoi Duncan luă țigara de la gură.

— Mă dor ochii, zise el. Mă amețeşte. Simt că leşin!

— Te termină! spuse domnul Mundy, chicotind.

— Sunt terminat! zise Duncan.

Se dădu pe spate, prefăcându-se că leşină. În prezența domnului Mundy era uneori ca un băiețel... Apoi deveni serios.

— Dumnezeule, spuse el, ce stare nasoală! Pus la pământ de o biată țigară!

Îşi ținu picioarele pe podea, dar se lăsă pe spate, sprijinindu-se în coate. Se întreba unde erau tatăl lui şi Viv în acel moment. Încercă să-şi imagineze drumul de întoarcere al tatălui său şi nu reuşi. Apoi încercă să vizualizeze camerele din apartamentul tatălui său, dar brusc îi apăru în minte imaginea bucătăriei aşa cum o văzuse ultima oară, cu toată harababura şi stacojiul de pe pereți şi podea...

Se ridică repede în capul oaselor îi căzu scrumul din țigară. Îl îndepărtă şi apoi îşi frecă fața care încă îl durea, fără să-şi ridice privirea.

— Credeți c-o să mă descurc după ce-o să ies de-aici, domnule Mundy? întrebă el încet.

Domnul Mundy mai pufăi o dată.

— Bineînțeles că da, spuse el în largul lui. O să ai nevoie de timp să... ei bine, să stai pe picioarele tale.

— Să stau pe picioarele mele? se încruntă Duncan. Vreți să spuneți, aşa, ca un marinar?

Se imagină ca un marinar clătinându-se pe o punte înclinată.

— Ca un marinar!

Domnul Mundy râse, amuzat de idee.

— Dar ce-o să fac, să zicem, unde-o să lucrez?

— O să te descurci tu.

— Dar ce-o să fac?

— Întotdeauna se găsesc slujbe pentru tineri isteți ca tine. Ține minte ce-ți spun.

Aşa îi spunea şi tatăl lui, iar lui îi venea să-l omoare. Dar acum îşi muşcă o unghie şi se uită la domnul Mundy peste vârfurile degetelor.

— Credeți? îl întrebă el.

Domnul Mundy dădu din cap aprobator.

— Am văzut tot felul de indivizi trecând pe-aici. Toți se simțeau la fel ca tine din când în când. Şi s-au descurcat foarte bine.

— Dar indivizii pe care i-ați văzut, insistă Duncan, nu aveau oare soții şi copii la care să se-ntoarcă? Credeți că unii dintre ei erau înspăimântați?

— Înspăimântați?

— Da, de ce li se va întâmpla, de ce-o să se aleagă de ei...?

— Ei, zise domnul Mundy din nou, dar mai aspru. Ce fel de vorbe sunt astea? Ştii despre ce-i vorba, nu-i aşa?

Duncan privi într-o parte.

— Da, spuse el după o clipă. Dai voie Greşelii să se strecoare.

— Exact. E cel mai urât lucru pe care-l poate face un băiat în situația ta, adică să gândească în acest fel.

— Ştiu, zise Duncan. Numai că... Numai că aici te uiți atâta vreme la pereți. Eu încerc să mă uit la viitor, dar şi ăsta e un zid; nu văd cum o să-l trec. Încerc să mă gândesc ce-o să fac, unde-o să locuiesc. E casa tatei – şi văzu din nou bucătăria acoperită de sângele stacojiu – dar e la două străzi de – îşi coborî vocea – de a lui Alee. Ştiți, Alee, băiatul acela, prietenul meu...? Tata mergea pe strada aia spre lucru. Acum ocoleşte vreun kilometru, mi-a spus soră-mea. Cum o să fie dac-o să mă întorc acolo? Tot mă gândesc la asta, domnule Mundy. Mă gândesc dacă m-aş întâlni cu cineva care l-a cunoscut pe Alee...

— Băiatul ăla, Alee, spuse domnul Mundy cu convingere, era un tip cu probleme, din câte mi-ai spus. Băiatul ăla trăia în Greşeală mai mult ca alții. Acum s-a eliberat.

Duncan se foi stingherit.

— Ați mai spus asta. Dar nu mi se pare aşa. Dacă ați fi fost acolo...

— Nimeni n-a fost, zise domnul Mundy, în afară de tine. Şi asta e ceea ce ai putea numi Povara ta. Dar pun pariu pe ce vrei tu că Alee se uită la tine acum, dorind să-ți ridice Povara, spunându-ți *Las-o jos, băiete!*, dorindu-şi să-l auzi. Pariez că râde, dar şi plânge: râde că este acum în plin soare şi plânge că tu te afli încă în întuneric.

Duncan dădu din cap aprobator; îi plăcea vocea liniştitoare a domnului Mundy şi cuvintele ciudate pe care le folosea: *să-ți ridice Povara, Greşeala, băiete;* dar în adâncul inimii nu credea o iotă. Îşi dorea ca Alee să fie acolo unde îl descria domnul Mundy – încerca să şi-l imagineze înconjurat de soare şi flori şi zâmbitor... Dar Alee nu fusese niciodată aşa; spunea că era banal să stai prin parcuri şi grădini şi nici nu zâmbea, pentru că avea dinți urâți de care-i era ruşine.

Duncan îşi ridică privirea şi se uită la domnul Mundy.

— E greu, domnule Mundy, spuse el cu simplitate.

Domnul Mundy nu răspunse câteva clipe. Se ridică în schimb în picioare încet, apoi se duse spre patul lui Duncan şi se aşeză lângă el, şi-şi puse mâna – cea stângă, cu țigara în ea – pe umărul lui Duncan.

— Să te gândeşti la mine când o să fii la pământ, zise el pe un ton scăzut, confidențial, iar eu o să mă gândesc la tine. Cum vine asta? Noi doi ne asemănăm, la urma urmelor, pentru că o să plec de-aici anul viitor, la fel ca tine. Mi se apropie data pensionării, şi ideea mi se pare la fel de ciudată cum ți se pare şi ție – poate mai ciudată, pentru că ştii ce se spune: dacă un deținut petrece doi ani în închisoare, gardianul lui face unul... Aşa că, să te gândeşti la mine când o să fii la pământ. Şi eu o să mă gândesc la tine – ei, nu la fel ca un tată la fiul lui, pentru că ştiu că ai un tată, dar să zicem ca un unchi. Ce zici?

Se uită în ochii lui Duncan şi îl bătu uşor pe umăr. Când căzu puțin scrum din vârful țigării pe genunchiul lui Duncan, întinse mâna şi-l îndepărtă grijuliu, lăsându-şi mâna acolo.

— În ordine? îl întrebă el.

— Da, zise Duncan încet, coborându-şi privirea.

— Foarte bine, băiete, zise domnul Mundy bătându-l uşor pe umăr din nou. Pentru că eşti un băiat deosebit – ştii asta, nu-i aşa? Eşti un băiat foarte deosebit. Şi lucrurile ies mereu bine pentru băieții ca tine. Să vezi tu c-aşa o să fie.

Îşi menținu mâna pe genunchiul lui Duncan încă puțin, apoi i-l strânse şi se ridică în picioare. Uşile de la capătul sălii fuseseră date în lături cu zgomot şi oamenii erau aduşi de la ateliere. Se auzeau paşii şi zăngănitul scărilor şi culoarelor de fier. Îl puteai auzi şi pe domnul Chase.

— Nu sta, mişcă, mişcă! Fiecare în celula lui. Giggs şi Hammond, nu mai faceți pe nebunii!

Domnul Mundy stinse cu mâna țigara şi o vârî la loc în pachet; apoi, sub privirile lui Duncan, luă două, ridică uşor colțul pernei şi le strecură acolo. Îi făcu lui Duncan cu ochiul şi netezi perna după aceea; tocmai îşi îndrepta spatele când primii deținuți mărşăluiră pe lângă uşa lui Duncan. Crawley, Waterman, Giggs, Quigley... Apoi apăru Fraser. Era cu mâinile în buzunare şi lovea cu bocancii în dreapta şi-n stânga. Totuşi, când îl văzu pe domnul Mundy, se lumină la față.

— Bună ziua, zise el. E o onoare, domnule, hotărât lucru! Oare miros eu bine? E tutun de-adevăratelea? Salut, Pearce. Cum ți-a mers la vizită? După cum se vede, te-ai distrat la fel ca mine. Ăsta a fost un truc de-al domnului Chase – să ne trimită pe noi înapoi la atelierul de coşuri, în timp ce voi, de la sacii poştali ați scăpat mai repede.

Duncan nu răspunse. Oricum Fraser nu asculta. Se uita la domnul Mundy, care trecu pe lângă el, ducându-se la uşă.

— Dar nu ne părăsiți, domnule!

— Am multă treabă, răspunse domnul Mundy rigid. Ziua mea nu e ca a voastră, care se termină la cinci.

— O, dar dați-ne ceva ca lumea de făcut, îi zise Fraser pe un ton exagerat. Învățați-ne diverse meserii. Plătiți-ne salarii omeneşti în loc de sumele derizorii pe care le primim acum. Sunt sigur c-am munci cu mult avânt atunci! Sfinte Dumnezeule, poate o să vă dați seama că ne-ați transformat în oameni decenți. Imaginați-vă o închisoare care să facă aşa ceva!

Domnul Mundy dădu din cap cu o expresie destul de acră.

— Eşti deştept, fiule, zise el, în clipa în care ieşi.

— Aşa îmi spune şi tata, domnule Mundy, răspunse Fraser. Atât de deştept, că o să-mi vin singur de hac. Ei, ce ziceți?

Începuse să râdă şi se uita la Duncan, aşteptându-se să i se alăture.

Dar Duncan nu dorea să se uite în ochii lui. Se întinse pe pat, pe o parte, cu fața la perete.

— Ce-i cu tine? îl întrebă Fraser. Pearce? Ce naiba ai?

Dar Duncan îşi întinse mâna brusc, de parcă l-ar fi împins.

— Taci odată! zise el. Taci în pizda mă-tii.

— O să-mi citesc cartea, îi spusese Helen lui Kay, când aceasta plecase. O să ascult radioul. O să mă îmbrac în pijamaua mea cea nouă şi frumoasă şi o să mă culc.

Şi, de fapt, asta intenționa să facă. Timp de o oră după plecarea lui Kay stătuse pe canapea citind *Frenchman's Creek*[6]. La şapte şi jumătate îşi mai făcu nişte pâine prăjită; deschise aparatul şi prinse începutul unei piese de teatru. Dar piesa era destul de plicticoasă. O ascultă zece sau cincisprezece minute, apoi încercă alt program. În cele din urmă închise radioul. Apartamentul i se păru foarte liniştit după aceea; aşa era seara şi în weekend, pentru că depozitul de mobilă Palmer's era închis şi cufundat în întuneric. Uneori tăcerea şi nemişcarea o călcau pe nervi.

Se aşeză din nou cu cartea în brațe, dar îşi dădu seama că nu se poate concentra. Luă atunci o revistă; privirea îi alunecă pe cuvintele de pe pagină, dar nu reținu nimic. Atunci se gândi că-şi pierde timpul. Era ziua ei de naştere – o zi de naştere în timpul războiului. Poate n-o să mai aibă parte de alta! „N-ai cum să petreci o zi de naştere deosebită în vreme de război", spusese Kay în după-amiaza aceea; dar de ce nu s-ar putea? Cât or să mai accepte ca războiul să le strice viața? Avuseseră răbdare tot acest timp. Trăiseră în întuneric. Trăiseră fără sare, fără parfum. Se hrăniseră cu

---

[6] Roman istoric de Daphne du Maurier. (n.t.)

plăceri fărâmițate, ca nişte resturi de brânză. Deveni conştientă de minutele care treceau şi, brusc, le simți aşa cum erau, fragmente ale vieții, ale tinereții ei, care o iau la goană ca stropii de apă ce nu mai revin niciodată la fel.

Vreau s-o văd pe Julia, se gândi ea. Şi apoi parcă simți cum o apucă cineva de umeri şi îi şopteşte în față grăbit: *Ce mai aştepți? Haide*! Aruncă revista, sări în picioare, se duse la toaletă, se pieptănă, îşi împrospăta machiajul, îşi puse paltonul, fularul şi bereta scoțiană pe care o avusese pe cap mai devreme şi ieşi.

Grajdurile erau cufundate în întuneric, pietrele din pavaj erau alunecoase din cauza gheții, dar îşi croi drum fără lanternă. Auzea clinchetul paharelor, murmurul vocilor aburite de bere, ritmul amețitor al pianelor mecanice venind din diverse cârciumi din Rathbone Place. Sunetele acestea o făceau să se simtă mai bine. Era o zi obişnuită de sâmbătă. Oamenii ieşiseră în oraş şi se distrau. Ea de ce nu? Încă nu avea treizeci de ani... Se afla pe Percy Street, şi trecuse deja de ferestrele camuflate ale cafenelelor şi restaurantelor de-acolo. Traversă Tottenham Court Road şi intră pe străzile mizere din Bloomsbury.

Zona era liniştită şi o luă la picior, apoi se lovi de o bordură sfărâmată şi fu pe punctul de a cădea; după aceea, se forță să meargă într-un ritm reținut, croindu-şi drumul atentă, cu lanterna aprinsă.

Dar inima îi bătea cu putere, de parcă alerga. Îşi spunea întruna *E o nebunie, Helen!* Ce-o să zică Julia? Probabil că nici măcar nu era acasă. De ce-ar fi? Sau poate că scrie. Poate că are musafiri. S-ar putea să fie cineva la ea – o prietenă.

Asta o făcu să încetinească. Pentru că nu-i trecuse prin cap că Julia ar putea să aibă o iubită. Ea nu pomenise pe nimeni, dar ăsta era stilul ei, se gândi Helen – nu vorbea despre asemenea lucruri, erau secretul ei. De ce să-i

pomenească aşa ceva lui Helen? Ce era între ele? Băuseră ceai împreună lângă gara Marylebone. Apoi se plimbaseră prin casa aceea din Bryanston Square, practic fără să scoată o vorbă. După aceea se întâlniseră să bea într-o cârciumă şi apoi, la prânz, cu câteva zile în urmă, se duseseră în Regent's Park şi stătuseră pe malul lacului...

Altceva nu făcuseră, şi totuşi lui Helen i se părea că după acele întâlniri nesemnificative, lumea se schimbase într-un mod insesizabil. Se simțea legată de Julia printr-un fir subțire, tremurător. Putea să-şi închidă ochii şi, cu vârful degetului, să atingă acel loc minuscul din piept unde firul acela intra cu finețe în inimă şi trăgea de ea.

Ajunse la stația de metrou din Russell Square, şi aici străzile erau mai aglomerate. Fu prinsă pentru scurt timp într-o mulțime care ieşea de pe peroane şi stătea neajutorată, aşteptând să se obişnuiască încet cu întunericul de-afară.

La fel ca zgomotul cârciumilor din Rathbone Place, imn ginea aceasta îi dădea mai multă încredere. Îşi continuii drumul, trecu de grădina din Foundling Estate, ezită o singură clipă la intrarea în Mecklenburgh Place, apoi intri în piață.

Casele georgiene, delicate ca nişte figuri bine-crescuto, plictisite şi inexpresive, îi părură amenințătoare – până când începu să meargă şi văzu cerul din spatele ferestrelor şi-i dădu seama că multe dintre ele fuseseră devastate de explozii şi foc. Crezu că-şi aminteşte care dintre ele era casa Juliei, deşi fusese aici o singură dată. Dar era sigură că a Juliei era la capătul uneia dintre casele înşiruite. Îşi aminti că avea o treaptă spartă care ți se clătina sub picioare.

Urcă treptele casei pe care credea că şi-o aminteşte. Erau crăpate, dar nu se clinteau. Poate că fuseseră reparate, presupuse ea.

Brusc nu mai fu sigură dacă aceea era casa. Căută soneria pentru apartamentul Juliei: erau patru sonerii nemarcate, fără nume. Care era a ei? Nu-şi dădea seama, aşa că alese una la întâmplare. O auzi sunând undeva în adâncul clădirii, ca şi cum ar fi fost într-o cameră goală; după sunet, îşi dădu seama că nu era cea bună şi, fără să mai aştepte, apăsă pe alta. Sunetul acesteia era mai puțin limpede; nu putea estima poziția locului. Crezu că aude o mişcare la primul sau al doilea etaj, dar chiar şi aşa, îşi zise: *N-o să fie asta, atunci cealaltă.* Pentru că în poveşti, în basme, nu era niciodată al doilea ci, întotdeauna, al treilea lucru... Dar mişcarea reveni. Auzi paşi moi, lenți pe scară. Apoi uşa se deschise şi Julia apăru în prag.

Îi trebui o secundă s-o recunoască pe Helen prin întuneric, doar la lumina unei lanterne cu un singur bec. Dar când îşi dădu seama cine e, se prinse de marginea uşii şi spuse:

— Ce s-a întâmplat? E vorba de Kay?

A aflat Kay? Aşa interpretă ea cuvintele Juliei, şi inima i se contractă. Apoi îşi dădu seama că Julia se gândise că ea venise cu veşti proaste.

— Nu, îi spuse ea repede, pe nerăsuflate. Nu, doar că... am vrut să te văd, Julia. Am vrut să te văd, atât.

Julia nu răspunse. Lanterna îi lumină fața, aşa cum probabil c-o luminase pe-a lui Helen, făcând-o să arate ca o mască. Era imposibil să-i citeşti expresia. Dar peste o clipă, deschise uşa mai mult şi se retrase.

— Intră, zise ea.

O conduse pe o scară întunecată la al doilea etaj. O introduse pe Helen într-un hol minuscul, apoi o duse în salon, printr-o uşă acoperită c-o draperie. Lumina era scăzută, dar părea orbitoare, după aceea din străzile camuflate pe care mersese, iar Helen se simți expusă.

Julia se aplecă să ia o pereche de pantofi azvârliți la întâmplare, un prosop de baie aruncat, o haină căzută. Părea distrată, preocupată, deloc bucuroasă, în sensul obişnuit al cuvântului, că Helen venise. Avea părul negru intens şi curios de lipit de cap; când veni în lumină, Helen îşi dădu seama cu groază că probabil abia se spălase. Fața îi era palidă, doar c-o umbră de machiaj. Era îmbrăcată în nişte pantaloni negri, din flanelă, necălcați, într-o cămaşă cu guler lat şi un pulover fără mâneci. În picioare avea nişte şosete pescăreşti şi o pereche de papuci roşii, marocani.

— Stai aici până strâng toate chestiile astea, spuse ea întorcându-se şi ieşind prin uşa cu draperie cu haina şi pantofii în mână.

Helen rămase acolo nervoasă, neajutorată, privind în jur.

Camera era mare, caldă, dezordonată, şi nu semăna niciun pic cu apartamentul ordonat, de burlac al lui Kay, dar nici cu ceea ce se aşteptase Helen să găsească. Pereții, zugrăviți în roşu, cu tencuiala sărită din loc în loc, erau netapetați; covoarele erau un amestec de chilimuri turceşti peste care erau aruncate imitații de carpete. Mobila era foarte obişnuită. Era un divan mare acoperit cu perne desperecheate, şi un scaun de catifea roz-murdar, sub care se vedeau arcurile şi pânza de sac rupte. Vopseaua poliței căminului imita marmura. Acolo se afla o scrumieră plină-ochi de mucuri de țigară. Unul încă fumega. Julia se întoarse şi-l stinse cu mâna.

— Nu te superi c-am venit, nu-i aşa? o întrebă Helen.

— Bineînțeles că nu.

— Am ieşit la plimbare. Apoi mi-am dat seama unde sunt. Mi-am amintit de casa ta.

— Chiar aşa?

— Da. Am venit aici odată, cu mult timp în urmă. Cu Kay. Îți aminteşti? Kay ți-a lăsat ceva – un bilet sau o carte, sau

ceva de genul ăsta. N-am urcat, ai zis că n-ai făcut ordine în apartament. Am rămas în holul de la intrare... îți amintești?

Julia se încruntă.

— Da, zise ea apoi, pronunțând cuvintele rar. Cred că-mi amintesc.

Se uitară una la alta, și aproape instantaneu priviră în altă parte, de parcă ar fi fost stânjenite sau ar fi rămas perplexe – pentru că, după câte își dădu seama Helen, nu-ți puteai imagina în niciun fel acea vreme când a trece pe la Julia cu Kay era o chestie obișnuită; era imposibil să te gândești cum a putut să stea lângă Kay, pe scară, vorbind politicos, văzând cum între Julia și Kay plutea o atmosferă ușor încordată. Apoi îi trecu prin minte ce se întâmplase de atunci. De fapt, nu se întâmplase nimic.

Dar dacă nu se întâmplase nimic, se întreba ea, *de ce i-am ascuns lui Kay acest nimic*? *De ce naiba mă aflu aici?*

Știa de ce se afla acolo și i se făcu teamă.

— Poate că ar trebui să plec, zise ea.

— Dar abia ai venit!

— Te spălai pe cap.

Julia se încruntă, de parcă ar fi fost iritată.

— Ai mai văzut păr ud înainte, nu-i așa? Nu fi proastă. Stai jos. O să aduc ceva de băut. Am vin! Îl am de săptămâni întregi și nu s-a ivit niciun prilej să-l deschid. E algerian, dar oricum!

Se aplecă să deschidă dulapul și începu să schimbe locul lucrurilor dinăuntru. Helen o urmări o clipă, apoi făcu un pas nervoasă și se uită din nou în jur. Se duse spre un raft cu cărți și își aruncă privirea peste titluri. Erau îndeosebi romane polițiste cu cotoare de proastă calitate. Printre ele se aflau și cele două romane ale Juliei: *Moarte lentă* și *Douăzeci de crime*.

De la cărți, își mută privirea spre tablourile de pe pereți, spre bibelourile de pe polița vopsită. Deși se simțea

stânjenită şi nervoasă, dorea să absoarbă şi cel mai mic detaliu doar pentru faptul că-i putea spune ceva despre Julia.

— Ai un apartament încântător, spuse ea pe un ton convențional.

— Aşa crezi? Julia închise uşa dulapului şi îşi îndreptă spatele. Avea în mâini o sticlă, un tirbuşon şi pahare. Cele mai multe lucruri sunt ale verişoarei mele, Olga.

— Ale verişoarei tale, Olga?

— E apartamentul mătuşii mele. Locuiesc aici pentru a nu fi rechiziționat. Unul dintre tertipurile alea sofisticate la care burghezia e maestră. Nu are decât camera asta şi bucătăria; bucătăria serveşte şi ca baie. Toaleta e pe hol. Totul e într-o harababură desăvârşită. Nu-s geamuri la ferestre şi alte asemenea lucruri – se spărgeau atât de des, că Olga a renunțat. Vara trecută am pus tifon – arătau superb, ca într-un cort. Acum e prea frig pentru tifon. L-am înlocuit cu scânduri date cu talc. Noaptea arată bine, pentru că draperiile sunt trase, dar ziua mă deprimă. Mă fac să mă simt ca o curvă sau ceva de genul ăsta.

În timp ce vorbea înşuruba tirbuşonul în sticlă; cu un mic efort scoase dopul. O privi pe Helen când turnă vinul în pahare şi zâmbi:

— N-ai de gând să te dezbraci?

Helen îşi desfăcu fularul destul de ezitant, apoi îşi scoase bereta şi începu să-şi descheie nasturii de la palton. Era îmbrăcată în aceeaşi rochie pe care şi-o pusese de dimineață – marca Cedric Allen, cu revere crem, pe care Kay o aprecia atât de mult. Rămăsese îmbrăcată aşa, îşi dădu acum seama, pentru că dorea s-o impresioneze pe Julia, dar imaginea Juliei, cu părul proaspăt spălat, pantalonii şifonați, şosetele, papucii şi gura nerujată, şi, mai rău, aerul acela de strălucire şi degajare cu care se purta o deconcertară. Îşi scoase mâinile din palton anevoios, de

parcă nu şi-ar mai fi scos niciodată un palton în viața ei. Julia o privi scurt şi-i zise:

— Ce mişto arăți! Cu ce ocazie?

Helen ezită.

— E ziua mea de naştere, spuse ea.

Julia crezu că glumeşte şi râse. Când îşi dădu seama că era serioasă, expresia feței i se îmblânzi.

— Helen! De ce nu mi-ai spus? Dac-aş fi ştiut...

— N-are importanță, zise Helen. Pe bune. E-o prostie, dar toată chestia asta te face să te simți ca un copil. Toată lumea conspiră. Kay mi-a dat o portocală, adăugă ea mâhnită. A scrijelit *La mulți ani!* În coajă.

Julia îi întinse un pahar de vin roşu.

— Mă bucur c-a făcut-o, spuse ea. Mă bucur că te simți ca un copil.

— Aş fi preferat să n-o facă, zise Helen. Azi am fost groaznică. Mai rău decât un copil. Am fost...

Nu fu în stare să-şi termine fraza. Gesticulă de parcă ar fi vrut să îndepărteze amintirea propriului comportament.

— N-are importanță, spuse Julia blând. Îşi ridică paharul. Iată cum: Hip, hip. Noroc. Sănătate. Şi toate chestiile astea idioate pe care le spune lumea de obicei mă fac să mă simt de parcă aş pleca în ultima misiune. Să ciocnim cu buza şi piciorul paharului – aduce noroc!

Ciocniră paharele de două ori, apoi băură. Vinul era aspru şi amândouă se strâmbară.

Se depărtară una de alta. Helen îşi făcu loc printre pernele de pe divan, iar Julia se cocoță pe brațul fotoliului roz, întinzându-şi picioarele. Păreau extrem de zvelte şi lungi în pantalonii din flanelă; coapsele se iveau fragile şi vulnerabile – de parcă, dacă ți-ai fi pus mâinile pe ele şi le-ai fi apăsat, se gândi Helen, s-ar fi frânt. Luase scrumiera şi acum întinsese mâna să ia țigările şi chibriturile de pe polița şemineului. Puloverul i se ridică şi i se văzu cămaşa

descheiată la ultimul nasture; cele două părți se depărtară lăsând liber stomacul palid şi buricul plat. Helen se uită, apoi privi repede în altă parte.

Una dintre perne căzu de pe divan pe podea. Helen se aplecă s-o ridice – şi, în acest timp, îşi dădu seama că nu era o pernă decorativă, ci una de noapte, că divanul probabil era patul Juliei în apartamentul acela de două camere, că în fiecare seară Julia stătea acolo, întindea cearşaful şi aranja pătura, se dezbrăca... Imaginea nu era tocmai erotică, pentru că vedeai paturi, perne, pijamale peste tot – îşi pierduseră de mult timp aura de intimitate sexuală. Dar ea o considera pătrunzătoare, uşor tulburătoare. Privi din nou figura frumoasă şi fragilă a Juliei şi-şi zise: *Oare ce-are Julia? De ce-i mereu singură?*

Nu vorbeau. Helen îşi dădu seama că n-are ce spune. Mai sorbi vin, apoi auzi zgomotele de sus: paşi neregulați, scânduri care trosneau. Îşi dădu capul pe spate şi privi în sus.

Julia făcu la fel.

— Vecinul meu e polonez, murmură ea. A ajuns la Londra din întâmplare. Merge aşa ore în şir. Orice veste nouă din Varşovia este mai rea decât cea precedentă, zice el.

— Dumnezeule! spuse Helen. Războiul ăsta nenorocit! Crezi oare că-i adevărat ce spune toată lumea? C-o să se termine curând?

— Cine ştie? Dacă al doilea front se pune în mişcare, atunci e posibil. Dar, după părerea mea, ne mai aşteaptă un an, cel puțin.

— Încă un an. O să am treizeci de ani deci.

— Iar eu treizeci şi doi.

— Vârstele cele mai ingrate, nu crezi? Dacă am avea douăzeci de ani, am trece peste asta, am fi încă tinere. Iar dacă am avea patruzeci, am fi suficient destul de în vârstă încât să nu ne pese dacă vom fi şi mai bătrâne. Dar

treizeci... O să trec de la tinerețe direct la vârstă mijlocie. Ce să mai aştept? Marea Schimbare a Vieții, bănuiesc. Se spune că-i mai rău pentru femeile fără copii. Nu râde! Tu cel puțin ai realizat ceva, Julia. Mă refer la cărțile tale.

Julia îşi retrase bărbia, zâmbind în continuare.

— Astea? Seamănă mult cu nişte cuvinte încrucişate. Pe prima am scris-o în glumă. Apoi mi-am dat seama că sunt bună. Habar n-am ce dezvăluie despre mine. Kay spunea că e o treabă ciudată – să scrii despre crime tocmai acum, când o mulțime de oameni sunt ucişi.

Era a doua sau a treia oară când pomenise numele lui Kay, dar de data asta le frapă aşa cum nu se întâmplase înainte. Tăcură din nou. Julia roti vinul din pahar, privind fix ca o ghicitoare. Apoi, fără să-şi ridice privirea, şi cu o vocea schimbată, îi spuse:

— Nu te-am întrebat. Ce-a zis Kay despre faptul că ne-am întâlnit din întâmplare în ziua aceea?

— S-a bucurat, răspunse Helen după o clipă.

— Şi nu s-a supărat că ne-am întâlnit din nou? N-o să se supere c-ai venit aici în seara asta?

Helen îşi sorbi vinul şi nu răspunse. Când Julia îşi ridică privirea şi i-o surprinse pe a ei, probabil că se înroşise sau păruse vinovată. Julia se încruntă.

— Nu i-ai spus? zise Julia.

Helen clătină din cap în semn că nu, nu-i spusese.

— Dar de ce?

— Nu ştiu.

— N-ai considerat că merită să-i spui? Aşa-i onorabil, bănuiesc.

— Nu, Julia, nu din cauza asta. Nu fi prostuță.

Julia râse.

— Atunci de ce? Te deranjează că te întreb? Sunt curioasă. Dar n-o să mai scot un cuvânt dacă preferi să nu vorbeşti. Dacă-i ceva, ştii şi tu, între tine şi Kay...

— Nu-i nimic de genul ăsta, răspunse Helen repede. Ți-am spus, Kay s-a bucurat că ne-am întâlnit. Cred că s-ar bucura dac-ar afla că am continuat să ne vedem.

— Eşti sigură?

— Bineînțeles că sunt sigură. Te place mult, şi asta o face să-şi dorească să am aceleaşi sentimente față de tine. Aşa a fost mereu.

— Câtă mărinimie din partea ei. Şi chiar îți plac, Helen?

— Fireşte că da.

— Nu-i nimic firesc în asta.

— Bine, atunci e nefiresc, zise Helen strâmbându-se.

— Şi totuşi nu vrei să-i spui lui Kay?

Helen se foi nesimțindu-se în largul ei.

— Ar fi trebuit, ştiu. Aş vrea s-o fi făcut. Numai că uneori Kay... Se opri. E o copilărie, o lipsă de căldură. Ține de felul în care Kay se poartă cu mine, cum îmi poartă de grijă. Uneori mă face să-mi doresc să nu-i spun totul, nici măcar lucruri banale, neînsemnate, doar pentru a le păstra pentru mine.

Inima i se zbătea în piept şi se temea ca Julia să nu sesizeze asta în vocea ei. Pentru că în timp ce îi vorbise aşa şi crezuse în ceea ce spunea, ştiuse că nu era întru totul adevărat. Încerca să facă în aşa fel încât să mute accentele. Minimaliza totul folosind cuvinte ca *banale*, *e o copilărie.* Încerca să deghizeze acel fir fin, invizibil, vibrant care se punea în mişcare atunci când Julia se mişca sau respira...

Poate că-i mersese. Julia îşi fumă țigara gânditoare, dar fără să vorbească, apoi o apăsă în scrumieră şi se ridică în picioare.

— Kay îşi doreşte o nevastă, spuse ea şi zâmbi. Întotdeauna şi-a dorit. Cu Kay trebuie să fii soție sau nimic.

Căscă, de parcă ideea o plictisea peste măsură; apoi se duse la fereastră şi trase perdeaua. Helen văzu că în

scândurile acoperite cu talc cenuşiu erau mici spărturi şi Julia îşi lipise ochiul de una, încercând să se uite afară.

— Nu deteşti serile astea? o întrebă ea. Când nu ştii dacă sună alarma şi toate celelalte? E ca şi cum ai aştepta o execuție care ar putea sau n-ar putea avea loc.

— Ai vrea să plec? zise Helen.

— Dumnezeule, nu! Mă bucur că eşti aici. E mai rău când eşti de unul singur, nu crezi?

— Da, mult mai rău. Dar e urât şi-n adăposturi. Kay vrea să mă duc mereu într-unul din Rathbone Place, dar nu pot să-l sufăr; mă face să mă simt de parcă aş fi prinsă într-o capcană. Prefer să stau de una singură, să îngheț de spaimă, decât să văd nişte străini care-mi surprind frica.

— Şi eu, spuse Julia. Uneori ies, ştii. Îmi place mai mult să stau afară.

— Ieşi să te plimbi, o întrebă Helen, în timpul camuflajului? Dar nu-i periculos?

Julia dădu din umeri.

— Probabil. Dar totu-i periculos în zilele noastre. Lăsă perdeaua să cadă şi reveni în mijlocul camerei şi întinse mâna după pahar.

Helen simți că inima începe din nou să-i zvâcnească. Îi veni ideea că ar prefera să fie afară cu Julia, în întuneric, decât aici, în lumina asta blândă, intimă, care o trăda.

— De ce nu ieşim acum, Julia?

Julia o privi.

— Acum? La plimbare? Ți-ar plăcea?

— Da, zise Helen.

Brusc simți cum vinul lucrează în ea şi izbucni în râs.

Şi Julia râse. Ochii ei negri străluceau însuflețiți şi poznaşi. Se puse rapid în mişcare, dându-şi capul pe spate să bea vinul, apoi aşeză paharul, care scoase un anumit sunet când fu pus la întâmplare pe polița şemineului vopsită ca marmura. Se uită la foc, apoi se ghemui în fața

lui şi începu să ia scrum cu lopățica şi să-l pună peste cărbuni. Făcea aceste mişcări cu țigara în colțul gurii, cu o expresie de maximă concentrare şi neplăcere, strângându-şi ochii, ținându-şi capul ei delicat în unghiuri neverosimile – ca o domnişoară de pension, se gândi Helen, în prima seară liberă a servitoarei. Apoi se sculă în picioare şi-şi şterse de praf genunchii; ieşi pe uşa cu draperie să-şi ia paltonul şi pantofii. După un minut reapăru într-o haină la două rânduri, cu nasturi lustruiți din bronz, ca o haină marinărească. Se duse la oglindă, se rujă, se pudră şi-şi ridică gulerul. Îşi trecu mâinile critic prin părul umed, apoi trase dintr-o grămadă de mănuşi şi fulare, o şapcă din catifea moale, neagră, o puse pe cap şi-şi vârî părul sub ea.

— O să regret asta mai târziu, zise ea, după ce părul o să se usuce în toate direcțiile. Surprinse privirea lui Helen. Nu arăt ca Mickey, nu-i aşa?

— În niciun chip ca Mickey, râse Helen pe un ton vinovat.

— Şi nici ca o travestită pe scenă?

— Mai curând ca o femeie dintr-un film de spionaj.

Julia îşi potrivi înclinarea şepcii.

— Ei, dacă n-or să ne aresteze pentru spionaj... Ştii ce, hai să luăm cu noi restul vinului. Mai rămăsese o jumătate de sticlă. Mâine n-o să mai vreau să beau şi abia l-am atins.

— Aşa chiar c-or să ne aresteze.

— Nu-ți face griji. Am un plan.

Se întoarse la dulap, mai răvăşi nişte lucruri şi scoase clondirul din care băuseră ceai în Bryanston Square. Îi scoase dopul şi-l amuşină, apoi turnă vinul cu grijă. Era suficient. Puse dopul la loc şi clondirul într-un buzunar. În celălalt buzunar îndesă o lanternă.

— Acum arăți ca un spărgător, spuse Helen în timp ce-şi încheia nasturii la palton.

— Dar uiți, zise Julia, că *sunt* un spărgător în timpul zilei. Acum mai e ceva.

Deschise un sertar şi scoase un teanc de hârtii. Erau subțiri, „uşurele”, genul de hârtie pe care Helen îl primea la slujbă. Erau acoperite de un scris strâns, cu cerneală neagră.

— Nu vrei să zici că-i manuscrisul tău? întrebă Helen, impresionată.

Julia dădu din cap aprobator.

— E o mare bătaie de cap, dar bombele mă fac să-mi fie teamă pentru el. Zâmbi. Pentru mine, hârtiile astea nenorocite valorează mai mult decât cuvintele încrucişate. Îmi dau seama că trebuie să le iau cu mine oriunde mă duc. Le făcu sul şi le îndesă în buzunarul interior al hainei. Apoi le bătu uşor. Acum mă simt în siguranță.

— Dar dacă o să fii lovită?

— Atunci n-o să-mi mai pese deloc. Îşi trase mănuşile. Eşti gata?

O luă înainte pe scări. Când deschise uşa, zise:

— Oarecum detest chestia asta. Să închidem ochii şi să numărăm, pentru că se presupune că...

Şi rămaseră acolo, pe treaptă, cu fețele încordate, rostind: *Unu, doi, trei...*

— Când trebuie să ne oprim? întrebă Helen.

— ... *doisprezece, treisprezece, paisprezece, cincisprezece* – acum!

Deschiseră ochii şi clipiră.

— E mai bine aşa?

— Nu cred. E întuneric ca-n fundul iadului.

Îşi aprinseră lanternele şi coborâră treptele. Figura Juliei apărea în toată paloarea ei, stranie, încadrată de liniile gulerului ridicat şi ale şepcii.

— Unde vrei să mergem? întrebă ea.

— Tu eşti veteranul în chestiile astea. Alege tu.

— Bine, zise Julia, hotărându-se brusc. O luă pe Helen de braț. Pe-aici.

O luară la stânga, pe Doughty Street, apoi iar la stânga, pe Gray's Inn Road, apoi la dreapta spre Holborn. Străzile, chiar în intervalul scurt pe care Helen îl petrecuse în apartamentul Juliei, se goliseră aproape de tot. Mai trecea câte un taxi sau un camion din când în când – păreau nişte insecte negre, târâtoare în întuneric, cu trupuri lucitoare şi fragile şi ochi mânioşi, infernali. Şi trotuarele erau aproape pustii, iar Julia mergea repede pentru că-i era frig. Helen simțea de parcă i se dezvoltaseră simțuri noi în noapte – greutatea şi apăsarea brațului şi mâinii ei, apropierea feței, umărului, şoldului, coapsei, mişcarea şi ritmul pasului ei.

În punctul care părea a fi intersecția cu Clerkenwell Road, o luară la stânga. După o vreme, când Julia o făcu să cotească din nou – la dreapta, de data asta Helen se uită de jur-împrejur, brusc dezorientată.

— Unde ne aflăm?

— În Hatton Garden, cred. Da, asta trebuie să fie.

Vorbeau încet, pentru că strada părea părăsită.

— Eşti sigură? N-o să ne rătăcim?

— Cum să ne rătăcim? o întrebă Julia. Nici nu ştim unde mergem. Oricum, nu te poți rătăci în Londra, nici măcar când e camuflaj şi fără niciun indicator de circulație. Dacă te rătăceşti, nu meriți să trăieşti aici. Ar trebui să facă asta subiect de examen.

— Dacă pici, eşti dat afară?

— Corect. Atunci, râse Julia, va trebui să te duci să locuieşti la Brighton. O luară spre stânga şi coborâră un deluşor. Uite, ăsta probabil e Farringdon Road.

Aici reapărură taxiurile şi alți trecători, creând un sentiment de spațiu liber – dar şi unul înspăimântător, pentru că jumătate din clădirile de pe stradă erau avariate şi acoperite cu scânduri. Julia o conduse pe Helen spre sud, spre fluviu. La un post de jandarmi, aflat într-una dintre

colonadele de sub viaductul Holbom, un bărbat le auzi şi le fluieră.

— Doamnelor! Trebuie să aveți un batic alb sau o hârtie, vă rugăm!

— În regulă, strigă Helen supusă.

Dar Julia îi murmură:

— Ce-ar fi să devenim invizibile?

Traversară Ludgate Circus şi se îndreptară spre capul podului. Vedeau oameni coborând la metrou cu genți, pături şi perne, şi se opriră să-i observe.

— E cam şocant, nu-i aşa, zise Helen încet, să-i vezi pe oameni făcând asta după tot acest timp. Am auzit că încă se mai formează cozi la ora patru sau cinci, la unele dintre fundații. N-aş suporta să fac asta. Tu ai putea?

— Nu, nici eu, răspunse Julia.

— Totuşi n-au unde să meargă. Şi uite, sunt femei, bătrâni şi copii.

— E groaznic. Oameni forțați să ducă o viață de cârtițe. Ca în Evul Mediu. Mai rău chiar. Ca-n preistorie.

Într-adevăr, era ceva primar pe figurile copleşite ale celor care bâjbâiau spre gura slab luminată a metroului. Puteau fi foarte bine milogi sau neguțători, refugiați dintr-un alt război, tot medieval, sau dintr-un război al viitorului, aşa cum şi-l imaginase H.G. Wells sau vreun alt scriitor mai ciudat... Apoi Helen surprinse frânturi din conversația lor: *Până peste cap! Ce-am mai râs!; Două sute cincizeci de grame de ceapă şi un muşchi de porc; A zis: „Are dinți ciudați” la care-am zis: „Ar trebui să aibă dinți mai buni decât ai mei, la prețul ăla...”*.

O trase pe Julia de mână.

— Haide.

— Încotro?

— La fluviu.

Merseră până la jumătatea podului, apoi îşi stinseră lanternele şi priviră spre apus. Fluviul curgea fără să reflecte nicio rază de lumină sub cerul lipsit de stele, atât de întunecat încât putea fi din melasă sau gudron – sau nici măcar fluviu, ci un canal, un şuvoi ieşind din pământ, a cărui adâncime n-o puteai măsura... Senzația de a te simți sprijinit, la o anumită înălțime deasupra lui, de un pod aproape invizibil era cumplit de descurajantă. Helen şi Julia nu se mai țineau de braț pentru a se putea apleca şi privi; acum însă se apropiară din nou.

Când Helen simți apăsarea umărului Juliei, îşi aminti cu o acuitate neînchipuită cum stătuse pe podețul acela bizar din Hampstead Heath, cu Kay, în urmă cu câteva ore.

— La naiba, zise ea încet.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Julia. Dar şi ea vorbea încet, de parcă ştia despre ce era vorba. Şi când Helen nu răspunse, o întrebă: Vrei să ne întoarcem?

— Nu, zise Helen, uşor ezitant. Dar tu?

— Nu.

Aşa că mai stătură nemişcate o clipă, apoi o luară înapoi; la început, pe drumul pe care veniseră, apoi spre poalele dealului Ludgate. Aici, fără să discute, se întoarseră şi se îndreptară spre catedrala St Paul.

Din nou străzile deveniră linişte, după ce trecură pe sub podul de cale ferată, iar atmosfera oraşului părea schimbată. Îți dădea un sentiment – pentru că nu putea fi văzută, ci doar simțită – de pământ expus, de spațiu împrejmuit cu țarcuri. Trotuarele erau mărginite de garduri din lemn, dar Helen îşi dădu seama că gândurile îi lunecă dincolo de panourile de lemn, la moloz, la obiectele distruse şi arse, la grinzile dezvelite şi subsolurile căscate în gol, la cărămida strivită din spatele lor. Merse împreună cu Julia fără să scoată o vorbă, copleşite de stranietatea locului. Se opriră la poalele catedralei şi Helen se uită în sus, încercând

să refacă profilul siluetei imense, neregulate pe fundalul cerului întunecat.

— M-am uitat la ea în după-amiaza asta de pe Parliament Hil, zise. Nu adăugă faptul că privise încordată spre Mecklenburgh Square; o clipă ea însăşi uitase. Părea că se zăreşte în depărtare, dominând Londra! Ca o țestoasă uriaşă.

— Da, zise Julia. Părea că se cutremură. Nu prea sunt sigură că mă simt în largul meu aici. Toată lumea e recunoscătoare că n-au atins St Paul's – dar, nu ştiu, pe mine mă trec fiorii.

— Nu cred că-ți doreşti să fi fost bombardată, îi zise Helen uitându-se la ea.

— Aş prefera să fie ea bombardată, şi nu o familie din Croydon sau Bethnal Green. În tot acest timp stă aici, nu, nu ca o țestoasă, ca un drapel al Angliei sau ca fraza aceea a lui Churchill, „Anglia poate rezista", sau chestii de genul ăsta care arată ce bine e că războiul continuă.

— Totuşi, *e bine*, nu-i aşa? întrebă Helen încet. În sensul că, atâta timp cât avem St Paurs... nu mă refer la Churchill sau la steaguri. Dar atâta vreme cât o avem, cu tot ce reprezintă, adică: eleganță, rațiune şi o mare frumusețe, atunci merită să ne batem. Nu crezi?

— De asta suntem în război? zise Julia.

— Dar tu de ce crezi?

— Cred că e vorba despre pasiunea noastră pentru barbarie, nu pentru frumusețe. Cred că spiritul care a fost pus în construcția catedralei s-a dovedit a fi prea subțire – ca o foiță de aur, şi acum e dat la o parte, se desprinde. Dacă nu ne-a făcut să rămânem departe de războiul trecut şi de acesta – de Hitler şi hitlerism, de ura față de evrei, de bombardarea femeilor şi copiilor din oraşe şi târguri – atunci la ce bun? Dacă trebuie să luptăm atât de mult să o păstrăm – dacă trebuie să-i punem pe oamenii în vârstă să

patruleze pe acoperişurile bisericilor să înlăture bombele incendiare cu periuțele! Atunci ce valoare are? Cât este ea cu adevărat în inima omului?

Helen se cutremură – brusc impresionată de tristețea nemăsurată a cuvintelor Juliei şi sesizând o latură întunecată a ei, una înspăimântătoare, intimidantă. Îi atinse brațul.

— Dacă aş gândi ca tine, Julia, spuse ea moale, mi-aş dori să mor.

Julia rămase nemişcată o clipă, apoi se puse în mişcare – urcă o treaptă, o mătură cu piciorul şi izbi pietrişul.

— Presupun, spuse ea pe un ton mai relaxat, că nu gândesc aşa pe bune, pentru că şi eu mi-aş dori să mor. *Nu* este un lucru la care vrei să te gândeşti, nu-i aşa? În schimb te concentrezi – probabil că-şi amintea de bărbații şi femeile pe care îi văzuse intrând în metrou cu pernele – asupra prețului pieptenilor, asupra cărnii de porc şi cepei. Te gândeşti la țigări. Apropo, vrei una?

Râseră şi tensiunea dispăru. Helen îşi retrase mâna. Julia scoase un pachet din buzunar, bâjbâind puțin din cauza mănuşilor. Aprinse un chibrit, iar fața îi reveni brusc la viață, colorată în galben şi negru. Helen se aplecă peste flacără, îşi îndreptă spatele şi dădu să se retragă. Lumina îi dădea din nou senzația că e oarbă. Când Julia o trase de braț, se lăsă condusă.

Apoi îşi dădu seama încotro se îndrepta Julia – spre est, către perimetrul din spatele catedralei St Paul.

— Pe aici? întrebă ea surprinsă.

— De ce nu? răspunse Julia. E un loc în care aş vrea să te duc. Dacă nu ne abatem de la drum, cred că vom fi în siguranță.

Aşa că lăsară catedrala în urmă şi o porniră pe traseul de piatră şi macadam, cândva Cannon Street, acum doar o idee sau o fantomă de drum, într-un peisaj care s-ar fi putut găsi

foarte bine în câmpie. Într-un minut sau două, cerul părea că deja se lățise deasupra capetelor lor, dându-le iluzia de lumină, dar, la fel ca înainte, nu vedeau, ci simțeau pustiirea din jur; încercară să străpungă bezna care învăluia pământul şi privirile le lunecară peste lucruri. De două sau trei ori, Helen îşi duse mâna la ochi, de parcă ar fi vrut să îndepărteze nişte văluri sau pânze de păianjen care îi acopereau. Parcă mergeau prin ape întunecate, atât de ciudată şi densă era bezna absolută a nopții şi-ntr-atât de încărcată de violență şi devastare.

Îşi țineau lanternele destul de jos, urmând linia albită a bordurii. Ori de câte ori se apropia o maşină sau un camion, răreau paşii, se lipeau de gardurile aparent fragile, care fuseseră puse acolo pentru a separa trotuarul de moloz, şi simțeau sub tălpi pământul, iarba şi piatra sfărâmată. Vorbeau pe şoptite.

— Îmi amintesc cum m-am plimbat pe-aici în ziua de An Nou, în 1941, spuse Julia. Drumul era aproape de netrecut, chiar şi la pas. Venisem să mă uit la bisericile avariate. Cred că au pierit mult mai multe de-atunci. Acolo-n spate – arătă ea peste umărul stâng – probabil că sunt rămăşițele de la St Augustine. Era într-o stare destul de proastă atunci; a mai fost bombardată, chiar la sfârşitul ultimului raid.

— Nu ştiu, zise Helen.

— Cred că da. Şi în fața noastră – acolo – vezi? Arătă cu mâna. Se zăreşte în depărtare. E tot ce-a mai rămas, din St Mildred, pe Bread Street. A fost îngrozitor de trist...

Enumeră o serie de biserici, în timp ce mergeau: St Mary-le-Bow, St Mary Aldermary, St James, St Michael; părea că identifică destul de clar formele turlelor dărâmate şi fleşele sparte, în timp ce Helen se lupta să le distingă. Din când în când îndrepta lumina lanternei peste pământul devastat pentru a îndruma privirea lui Helen; în lumină apăreau fragmente de sticlă spartă, petice de gheață şi pete colorate:

verdele şi maroniul şi argintiul urzicilor, ferigilor sau scaieților. La un moment dat lumină ochii unei vietăți.

— Uită-te acolo!

— E-o pisică?

— E-o vulpe! Uite-i coada roşie!

O văzură cum sare, ca un şuvoi lichid şi sprinten de apă; încercară s-o urmărească în timp ce alerga. Apoi îşi stinseră lanternele şi ascultară foşnetul frunzelor şi sunetele schimbătoare ale pământului. Curând se simțiră descurajate. Se gândeau la şobolani, vipere şi vagabonzi. O luară înainte, mai repede, îndreptându-se spre adăpostul străzilor din spatele stației de metrou din Cannon Street.

Aici erau clădiri de birouri şi bănci; unele fuseseră devastate în 1940 şi nu mai fuseseră reparate de-atunci, altele erau încă folosite, dar la această oră şi, mai cu seamă, sâmbătă seara nu puteai spune în ce stare se aflau de fapt; toate arătau fantomatic – şi-ți dădeau sentimentul de pământ sterp, de loc bombardat, unde clădirile fuseseră complet distruse.

Dacă străzile din jurul zonei Ludgate Circus erau linişte, aici păreau total părăsite. Din când în când, însă, se auzea jos, sub trotuarele sparte, huruitul metroului; de parcă turme întregi de vietăți nelinişte se vânturau prin canalele oraşului – aşa cum, într-un fel, făceau şi ele, se gândea Helen.

Strânse mai tare brațul Juliei. Întotdeauna trăiai starea asta deconcertantă când, în timpul camuflajului, părăseai locurile pe care le cunoşteai mai bine. Te cuprindea un anume sentiment, un amestec de panică şi frică, de parcă ai fi trecut cu o țintă în spate pe lângă un şir de puşcaşi...

— Cred că suntem nebune, Julia, şopti ea, că ne aflăm aici!

— A fost ideea ta.

— Ştiu, dar...

— Ți-e frică?

— Da! Oricine ar putea să apară din bezna asta.

— Dar dacă noi nu-i vedem, nici ei nu ne văd. În plus, ne-ar lua probabil drept fată şi băiat. Săptămâna trecută am ieşit cu haina şi şapca asta, şi o cocotă care stătea în pragul unei case a crezut că sunt băiat şi mi-a arătat un sân cu lanterna. Şi asta era în Piccadilly.

— Sfinte Dumnezeule, zise Helen.

— Da, spuse Julia. Şi n-am cum să-ți descriu cât de ciudat apare un singur sân în beznă, când pui lumina pe el.

Îşi încetini paşii şi balansă lanterna.

— Uite, aici e St Clement, biserica din poezia de grădiniță. Probabil că aduceau portocale şi lămâi spre malul Tamisei pe-aici.

Helen se gândi la portocala pe care i-o dăduse Kay în dimineața aceea. Dar şi Kay, şi portocala păreau departe de acest loc. Erau de cealaltă parte a acestui peisaj nebunesc, imposibil.

Traversară drumul.

— Unde ne aflăm?

— Aici trebuie să fie Eastcheap. Suntem pe-aproape.

— Aproape de ce?

— De o altă biserică, cred. N-o să fii dezamăgită?

— Mă gândesc cât avem de mers să ne întoarcem acasă. O să ne alegem cu beregatele tăiate.

— Doamne, cât de agitată eşti! exclamă Julia. O trase pe Helen spre o deschidere îngustă dintre două clădiri. Asta e Idol Lane, murmură ea – sau poate că spusese Idle Late, îşi zise Helen. E pe-aici.

Helen se trase înapoi.

— E prea întuneric!

— Dar e aici, spuse Julia.

Degetele îi alunecară de la cot la mâna lui Helen. I-o strânse cu putere şi o conduse pe o potecă în pantă şi, apoi,

puțin mai departe. Se opri. Balansă raza lanternei şi, în curba descrisă, Helen ghici forma unui turn: era înalt, elegant, cu o fleşă suplă şi ascuțită, sprijinită de arcade sau contraforți – sau poate bombardată în interior, pentru că întreg corpul bisericii din care se înălța părea lipsit de acoperiş, golit, practic distrus.

— St Dunstan-in-the-East, spuse Julia încet, privind în sus. A fost reconstruită de Wren, ca majoritatea bisericilor, după Marele Incendiu din 1666. Dar se spune că fiica lui, Jane, l-a ajutat s-o proiecteze. Se zice că ea s-a dus în vârf să pună ultimele pietre, când constructorul şi-a pierdut curajul. Iar când au dat la o parte schelăria, ea s-a aşezat aici să demonstreze cât de convinsă era că turnul nu se va prăbuşi... îmi place să vin aici, să mi-o imaginez cum şi-a croit drum pe treptele turnului, cu cărămizi şi o mistrie. E imposibil să fi fost o ființă delicată, cu toate că în portrete pare palidă şi subțirică. Vrei să stăm aici o clipă? Ți-e foarte frig?

— Nu, mi-e bine. Totuşi, nu în interiorul bisericii.

— Nu, stăm aici. Dacă stăm în umbră, orice tâlhar de drumul mare sau cuțitar poate trece fără să ne bage de seamă.

Merseră cu grijă în jurul turnului, mână în mână, ghidându-se după nişte balustrade sparte şi pipăind cu piciorul pământul accidentat. Câte o rampă de trei sau patru trepte mici urca spre fiecare dintre uşile turnului; ajunseră la una dintre uşi şi se aşezară. Piatra era rece ca gheața. Uşile şi zidurile din jur erau negre şi nu împrăştiau niciun fel de lumină. Helen o căută pe Julia, abia dacă îi zărea şapca şi haina neagră.

Dar îi simți mişcarea brațului în momentul în care îşi vârî degetele în buzunar şi scoase clondirul. Auzi pocnetul uşor şi umed al dopului ieşind din sticlă. Julia îi trecu sticla, iar Helen şi-o duse la gură. Lichidul roşu şi aspru îi atinse

buzele şi păru să se aprindă ca o flacără pe limbă, înghiți şi se simți dintr-odată relaxată.

— S-ar putea, şopti ea în timp ce-i dădea sticla înapoi, să fim singurele ființe vii din oraş. Crezi că sunt fantome pe-aici, Julia?

Julia bău. Îşi şterse gura.

— Ar putea fi fantoma lui Samuel Pepys. El venea la biserica asta. Odată s-au năpustit asupra lui doi hoți.

— Mi-ar plăcea să aflu mai multe despre asta, spuse Helen, dacă n-aş fi amețită.

— Te amețeşti repede.

— Eram şi înainte amețită, dar nu mi-a făcut plăcere s-o spun. Oricum, e ziua mea de naştere şi am voie să fiu amețită.

— Atunci ar trebui să mă amețesc şi eu. Nu-i plăcut să fii amețit de unul singur.

Mai băură, apoi stătură aşa, fără să vorbească. În cele din urmă, Helen începu să cânte încet.

Clopotul de la Sân Clement bate lămâi şi portocale încet
Sân Petru-l îngână, pandişpan şi smântână.

— Ce cuvinte absurde, nu-i aşa? zise ea oprindu-se. Până acum, nici nu ştiam că mi le voi aminti.

La Sânta Margareta el bate cleştele şi spineta.
Sân Ion îl îngână cu vătrai şi țărână.

— Cânți frumos, zise Julia. Presupun că nu-i nicio Sfânta Elena în cântec?

— Nu cred. Ce-ar bate clopotul ei?

— Nu-mi pot imagina. Căpşuna şi balena?

— Muşchiul şi vena... Dar pentru Sfânta Julia?

— Nu cred c-a existat vreodată o Sfântă Julia. Oricum, nimic nu rimează cu *Julia*, în afară de *Zurlia*[7].

---

[7] În text, rima este peculiar – „ciudat”, „deosebit”.

— Tu eşti aproape cea mai normală persoană pe care-am cunoscut-o vreodată, Julia.

Stăteau cu capetele sprijinite de uşa neagră a turnului, şi-şi întorseseră feţele una spre cealaltă, pentru a-şi vorbi încet. Când Julia râse, Helen îi simţi respiraţia aproape de gura ei: caldă, cu damf de vin şi un miros uşor acru, de tutun.

— Nu crezi că-i straniu, spuse Julia, să te aduc aici, la ruina unei biserici, în toiul camuflajului?

— Nu, cred că-i minunat, zise Helen simplu.

— Mai bea nişte vin, răspunse Julia, încă râzând.

Helen refuză, clătinând din cap. Îşi simţea inima pulsându-i în gâtlej. Era prea sus şi prea plină pentru a putea înghiţi.

— Nu mai vreau, spuse ea încet. De fapt mi-e teamă, Julia, să mă îmbăt cu tine.

Se părea că sensul cuvintelor nu putea fi interpretat greşit, că trecuseră dincolo de o membrană elastică, o rupseseră, şi pe acolo se revărsau impulsuri de nestăvilit... Dar Julia râse din nou şi probabil că-şi întorsese capul pentru că Helen nu-i mai simţi respiraţia, iar când începu să vorbească, tonul ei era meditativ şi distant.

— Nu-i fantastic, zise ea, că ne cunoaştem de atât de puţin timp? Acum trei săptămâni, când am băut ceai la intrarea în gara Marylebon – îţi aminteşti? Atunci n-aş fi spus că vom fi acum aici...

— De ce m-ai oprit în ziua aceea, Julia? o întrebă Helen după o clipă. De ce m-ai invitat să bem ceai?

— De ce? Să-ţi spun? Aproape că mi-e frică. Ai putea să mă urăşti. Cred că – ei bine, cred c-am făcut-o din curiozitate, presupun.

— Curiozitate?

— Doream să... să-mi dau seama cum eşti, ceva de genul ăsta. Râse scurt, jenată. Credeam că probabil ai ghicit.

Helen nu răspunse. Acum îşi amintea felul acela ciudat, viclean, în care o privise Julia când vorbiseră despre Kay; se gândea la ce simțise atunci, la faptul că Julia o testa, o cântărea. În cele din urmă vorbi rar:

— Cred că am ghicit. Doreai să-ți dai seama dacă poți înțelege ce vede Kay la mine, nu-i aşa?

— Am făcut o chestie urâtă, spuse Julia, mişcându-se. Acum regret.

— N-are importanță, zise Helen. Pe bune, n-are. La urma urmelor... Sentimentele îi păliseră, puțin doar, acum însă reapărură înviorate de vin, de beznă. De fapt, noi două suntem într-o situație comică.

— Chiar aşa?

— Adică, din cauza celor întâmplate între tine şi Kay...

Brusc, chiar pe întuneric, ştiu că greşise. Julia devenise rigidă.

— Ți-a spus Kay? întrebă ea ascuțit.

— Da, spuse Helen cu prudență, vorbind rar. Am bănuit, cel puțin.

— Şi ai vorbit cu Kay despre asta?

— Da.

— Şi ea ce-a zis?

— Doar că a fost o...

— O ce?

Helen ezită.

— O nepotrivire de sentimente, aşa a spus.

— O nepotrivire de sentimente? Julia râse. Iisuse!

Îşi întoarse din nou fața.

Helen întinse mâna s-o apuce de braț. În schimb, o prinse de mânecă.

— Ce s-a întâmplat? zise ea. Ce e? N-are importanță, nu-i aşa? Nu m-a afectat în trecut. La asta te gândeşti? Sau crezi că nu-i treaba mea? Dar a fost, într-un fel. Şi dacă Kay a fost atât de deschisă şi cinstită cu mine... Fiind atât de

neliniştită, uita că niciodată nu fusese deschisă în această privință. Dacă ea a fost cinstită şi deschisă, atunci n-ar trebui şi noi să fim deschise şi cinstite? Dacă eu nu i-am dat importanță, atunci de ce să-i dăm acum?

— Cât de curtenitor vorbeşti, spuse Julia.

Rostise cuvintele astea cu mare răceală. Lui Helen i se făcu frică.

— Te deranjează spiritul curtenitor? Sper că nu. Tot ce încerc să spun este că mi-ar displăcea să ştiu că asta creează o anume... răceală, aruncă o umbră între noi. Kay n-a avut niciodată această intenție...

— Of, Kay, spuse Julia. Kay e o mare sentimentală. Nu crezi? Se crede tare ca piatra, dar... îmi amintesc că am dus-o să vadă un film cu Astaire şi Rogers. A plâns tot timpul. „De ce-ai plâns?” am întrebat-o la sfârşitul filmului. „Din cauza dansului”, mi-a spus.

Comportamentul i se schimbase total. Acum avea un ton amar.

— Nu m-a surprins, continuă ea, când Kay te-a întâlnit. Nu m-a surprins *modul* în care te-a întâlnit, vreau să zic. A semănat c-o scenă de film, nu-i aşa?

— Nu ştiu, zise Helen încurcată. Presupun că da. Nu mi s-a părut aşa la vremea aia.

— Nu? Kay mi-a spus totul – cum te-a găsit şi celelalte. Aşa interpreta: că tocmai ea te-a găsit. Îmi spunea cât o speria gândul că ar fi putut să te piardă. Mi-a descris felul în care ți-a atins fața...

— Nu-mi amintesc lucrurile astea, spuse Helen nefericită. Asta-i prostia.

— Kay îşi aminteşte foarte bine. Dar, cum ți-am spus deja, Kay e o sentimentală. Îşi aminteşte de parcă a fost mâna destinului.

— A *fost* puțin mâna destinului! spuse Helen. Dar nu vezi şi tu cât de înfiorător de încurcat este totul? Dacă n-aş fi

întâlnit-o pe Kay, nu te-aş fi întâlnit niciodată pe *tine*, Julia. Dar Kay nu m-ar fi iubit dacă i-ai fi dat voie să te iubească...

— Ce? zise Julia.

— Cândva îți eram recunoscătoare, continuă Helen, cu o voce tot mai subțire, gata să se frângă. Mi se părea că prin faptul că n-ai dorit-o pe Kay, mi-ai dat-o mie, într-un fel. Acum am făcut ce-a făcut ea.

— *Ce?* zise Julia din nou.

— N-ai ghicit, o întrebă Helen. Şi eu m-am îndrăgostit de tine, Julia.

Până în acel moment nu ştiuse c-o să rostească acele cuvinte, dar după ce le spuse, deveniră adevărul pe care nu-l putea respinge.

Julia nu răspunse. Îşi întorsese fața spre Helen şi respirația ei îi adie ca înainte, caldă şi amăruie, aproape de buzele ei umede şi reci. Rămase nemişcată, apoi întinse mâna şi apucă degetele lui Helen, strângându-le tare, aproape cu disperare – ca şi cum cineva s-ar fi prins de o mână sau o bucată de piele, orbeşte, cu durere sau suferință.

— Kay... spuse ea.

— Ştiu, zise Helen. Dar pur şi simplu nu mă pot abține, Julia! Şi mă detest pentru asta, dar nu mă pot abține! Dacă m-ai fi văzut azi... A fost atât de bună. Iar eu nu mă gândeam decât la tine. Îmi doream să fii tu! Doream... Se opri. O, *Dumnezeule*!

Pentru că simțise foarte clar acel mic fior ciudat sau vibrație care apărea înainte ca alarma să sune, şi chiar înainte ca vocea să i se destrame, sirenele sunară. Sunau încontinuu, şi mai tare, şi mai sus, febril, după fiecare salt în tăcere, şi era imposibil, chiar şi după atâția ani, să stai calm, să nu le bagi în seamă, să nu simți cum te presează, cum pieptul îți e sfredelit de gheara panicii.

În toată bezna aceea, efectul era însutit. Helen îşi astupă urechile cu palmele şi spuse:

— O, nu-i drept! Nu le suport! Sunt ca nişte vaiete de durere! Sunt... sunt asemeni clopotelor Londrei! Sunt făcute din voci! *Adăposteşte-te*! Îți spun. *Fugi şi ascunde-te! Vin cu satirul să-ți zboare capul de pe umeri!*

— Stai, spuse Julia, atingându-i brațul, şi imediat după asta alarma încetă.

Tăcerea care urmă era şi mai descurajantă. Rămaseră foarte încordate, în aşteptarea sunetului bombardierelor; în cele din urmă deslusiră huruitul slab al motoarelor. Era o nebunie să te gândeşti că băieții din interiorul acelor tuburi metalice, caraghioase, doresc să-ți facă rău, să te gândeşti cum, cu două ore înainte, se plimbaseră, mâncaseră pâine, băuseră cafea, fumaseră, îşi trăseseră hainele pe ei, tropăiseră ca să se încălzească... Apoi se auziră primele *bum-bum-bum-uri* ale focului antiaerienelor, poate la trei-patru kilometri depărtare.

Helen îşi dădu capul pe spate şi privi în sus. Reflectoarele erau aprinse şi bezna îşi schimbase înfățişarea; nu văzu cerul, ci peretele înalt al turnului de care se sprijinea. Simți duritatea uşii în scalp, prin păr, şi-şi imagină cum pietrele de sus se prăbuşesc, o masă neiertătoare de zidărie şi mortar. I se părea că le vede legănându-se şi clătinându-se în timp ce le privea.

Ce caut eu aici? Se întrebă ea brusc. Apoi îşi zise: *Unde-i Kay?*

Se luptă să se ridice în picioare.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Julia.

— Mi-e frică. Nu vreau să stau aici. Îmi pare rău, Julia...

Julia se forță şi ea să se ridice.

— E-n regulă. Şi mie mi-e frică. Ajută-mă să mă ridic.

O prinse pe Helen de mână şi se ridică. Îşi aprinseră lanternele şi o porniră. Mergeau repede, înapoi spre Idol

Lane – sau Idle Lane, sau cum i-o fi zicând – în direcția Eastcheap. Aici se opriră, întrebându-se care este cel mai sigur traseu. Când Julia o luă spre dreapta, Helen o trase în spate.

— Aşteaptă, spuse ea fără suflu. Cerul, în direcția aceea, era spintecat de razele reflectoarelor. Asta-i spre est, nu-i aşa? Spre docuri. Nu-i aşa? Să nu mergem pe-acolo. Să ne întoarcem pe unde am venit.

— Prin City? Am putea merge la gara Monument.

— Da. Oriunde. Nu suport să stau țintuită locului şi să mă gândesc la chestiile alea care cad...

— Ia-mă de mână, spuse Julia. Bun. Avea o voce egală, iar strânsoarea îi era fermă – nu disperată, aşa cum fusese înainte. A fost o prostie din partea mea să te fac să vii, Helen. Ar fi trebuit să mă gândesc...

— Sunt bine, zise Helen. Sunt bine.

O porniră din nou, mergând repede.

— Trebuie să trecem doar de St Clement, spuse Julia, în timp ce mergeau, iar biserica trebuie să fie pe undeva pe-aici.

Îşi roti lanterna, ezită, o făcu pe Helen să se oprească, apoi o luară din loc. Îşi continuară mersul, împiedicându-se uneori de pietrele de pavaj sparte, bâjbâind în căutarea bordurilor care nu erau unde trebuia, căci lumina bruscă a reflectoarelor, apariția şi dispariția neaşteptată a umbrelor le dezorienta. În cele din urmă, ghiciră treptele albe ale unei biserici.

Biserica însă nu era St Clement, ci alta, *St Edmund, rege şi martir*, scria pe tăbliță.

Julia se opri în fața ei, absolut perplexă.

— Fără să ştim, am ajuns pe Lombard Street. Îşi scoase şapca şi îşi zvârli părul pe spate. Cum naiba am ajuns?

— În ce direcție e metroul? întrebă Helen.

— Nu sunt sigură.

Apoi amândouă săriră înspăimântate. Apăruse o maşină, dând colțul în goană; trecu pe lângă ele ca fulgerul şi dispăru în noapte. Continuară să meargă, apoi auziră voci, voci bărbăteşti, ca vocile fantomelor ieşind din bombardament, plutind, răsunând ciudat. Erau doi pompieri de serviciu suiți pe acoperişuri, strigându-şi unul altuia peste drum; unul comenta ce vedea – bombe incendiare, credea el, la Woolwich şi Bow. *Înc-o încărcătură!* îl auziră strigând.

Se opriseră acolo, ascultând, ținându-se de mână, când un jandarm țâşni din întuneric şi aproape că se prăvăli peste ele.

— De unde dracu' ați mai răsărit şi voi? zise el gâfâind. Stingeți-vă lanternele şi adăpostiți-vă!

În momentul în care apăruse, Julia îşi trăsese mâna dintr-a lui Helen şi se depărtase.

— Ce crezi că încercăm să facem aici? spuse ea pe un ton aproape iritat. Unde-i cel mai apropiat adăpost?

Omul îi observă tonul – sau, mai probabil, se gândi Helen, accentul – şi-şi schimbă uşor atitudinea.

— Adăpostul de la stația Bank, domnişoară, spuse el. Cincizeci de metri înapoi.

Le arătă locul cu o smucitură a mâinii peste umăr, apoi continuă să fugă.

Poate gestul acesta relativ obişnuit, poate faptul că văzuse pe cineva mai agitat decât ea, dar neliniştea lui Helen păru să se topească brusc, miraculos, de parcă cineva i-ar fi extras-o cu un ac. O luă pe Julia de braț şi merseră oarecum în voie spre ceea ce acum distingeau cu uşurință – un arc din tablă ondulată în jurul căruia erau îngrămădiți saci cu nisip; asta era intrarea în stația de metrou. Când se apropiară, un bărbat şi o fată intrară în grabă; o femeie solidă, pe care o dureau picioarele sau îi erau înțepenite,

cobora precaută, dar cât putea de repede, treptele. Un şcolar ţopăia, privind cerul extaziat.

Julia încetini pasul.

— Iată-l deci, spuse ea fără entuziasm.

Iată întoarcerea printre oameni, îi interpretă Helen vorbele, *la pălăvrăgeli*, *agitaţie şi lumină...* O trase pe Julia de braţ.

— Aşteaptă, zise ea.

Ce erau pe punctul să facă? *M-am îndrăgostit de tine!* Strigase ea prin întuneric, în urmă cu un sfert de oră. Îşi aminti vibraţia respiraţiei Juliei aproape de gura ei. Îşi aminti senzaţia când Julia îi prinsese mâna sălbatic.

— Nu vreau să cobor, spuse ea încet. Nu... nu vreau să te împart cu altcineva, Julia, cu alţi oameni. Nu vreau să te pierd.

Poate că Julia deschisese gura să-i răspundă, Helen nu era sigură. Pentru că în momentul următor fură luminate ca de un fulger, atât de scurt şi nefiresc, încât o sumedenie de mici detalii – cusăturile de pe gulerul Juliei, ancorele de pe nasturii hainei – păreau că sar din trupul ei în aer şi se reped spre ochii lui Helen s-o orbească. Peste două secunde se auzi şi explozia – inimaginabil de puternică, nu foarte aproape, poate că undeva pe Liverpool Street sau Moorgate, dar. Suficient de aproape ca să-i simţi şocul, izbitura înspăimântătoare a unei pale de vânt sufocante. Ţopăiturilor şcolarului pe treptele staţiei i se alăturară un ţipăt de încântare; un adult se repezi să-l ia pe sus şi să-l ducă înăuntru. Helen întinse mâna, şi Julia i-o prinse strâns. O luară la fugă, dar nu în staţie, ci cât mai departe de ea, înapoi pe Lombard Street. Râdeau ca nişte idioate. Când se auzi următoarea explozie – mult mai departe de data asta – râseră şi mai dezlănţuit şi grăbiră pasul.

— Aici, zise Julia, trăgând-o pe Helen de mână.

În timpul celei de-a doua explozii văzuse un fel de zid de protecţie construit vizavi de intrarea într-un birou sau într-o

bancă. Spațiul pe care îl crea era lat, cu miros de iută, neverosimil de întunecat: intră în el de parcă ar fi trecut de o perdea de cerneală şi o trase şi pe Helen după ea.

Rămaseră fără să vorbească, trăgându-şi sufletul; în spațiul acela tampon, respirația lor suna mai tare decât zgomotele şi haosul străzii. Doar în momentul în care auziră paşi se uitară afară şi-l văzură pe jandarmul cu care vorbiseră alergând în continuare, dar în direcția opusă. Trecu pe lângă ele, dar nu le observă.

— Am redevenit invizibile, şopti Julia.

Se apropiaseră una de alta pentru a se uita afară. Ca înainte, Helen era atentă la respirația Juliei, la felul în care-i adia pe ureche şi obraz; ştia că nu trebuie decât să-şi mişte capul – să-l întoarcă, să-l încline, atât – ca buzele ei să le găsească pe ale Juliei prin întuneric... Dar rămase nemişcată, incapabilă să facă vreun gest, şi, în cele din urmă, Julia luă inițiativa şi o sărută. Ridică mâna şi-i atinse fața şi ghidă cele două guri oarbe să se întâlnească şi, în timp ce sărutul, ca o flacără, pâlpâi, apoi le cuprinse pe amândouă, îşi strecură mâna spre ceafa lui Helen şi o trase mai aproape.

După o clipă totuşi se retrase. Slăbi nodul fularului lui Helen şi începu să tragă încet de nasturii paltonului. După ce i-l descheie, se întoarse la haina ei; îşi dădu la o parte reverele şi se lipi din nou de ea, iar cele două haine deschise, suprapuse în lateral îi păreau lui Helen ca un al doilea zid de protecție, mai impenetrabil decât primul. În interiorul lui, trupul ei şi al Juliei erau vii, tari şi uimitor de calde. Se sărutară din nou şi se strânseră una în alta. Coapsa Juliei instalându-se confortabil între picioarele lui Helen, iar coapsa ei alunecând apăsat între ale Juliei; rămaseră aşa, aproape nemişcate, doar apăsându-şi mereu şoldurile.

În cele din urmă, Helen îşi întoarse capul.

— Asta dorea Kay? întrebă ea în şoaptă. Ştiu de ce a făcut-o, Julia! O, Doamne! Mă simt, mă simt de parcă aş fi ea! Vreau să te ating, Julia. Aş vrea să te ating cum ar fi făcut-o ea...

Julia se dădu înapoi. O prinse pe Helen de mână şi îi trase mănuşa, lăsând-o să cadă. Îi duse mâna la nasturii de la pantalonii ei, îi deschise şi aproape cu brutalitate i-o vârî înăuntru.

— Fă-o atunci, zise ea.

Când alarma suna la John Allen House, câte o fată urca şi cobora scările, mergând pe coridoare şi bătând la fiecare uşă. „Raiduri! Raiduri, fetelor!” După aceea, fiecare locatară îşi croia drum spre subsol în ordine şi cu mult calm. Dar subsolul arăta la fel ca oricare alt adăpost – era foarte frig acolo, sufocant şi întunecos; uneori, fetele mai vioaie din casă – cele cu care Viv nu avea aproape nimic în comun, fetele pentru care acest stil de viață era un alt gen de trai la pension – încercau să inițieze jocuri sau runde de cântece vesele. În ultima vreme, diversele mirosuri ale locului începuseră s-o înspăimânte pe Viv, care se temea că o să i se facă rău.

Aşa că în ultimele săptămâni, atunci când sunau sirenele, se obişnuise să rămână în camera pe care o împărțea cu Betty şi o altă fată, Anne. Betty şi Anne dormeau orice s-ar fi întâmplat – Anne amețindu-se cu sedative, iar Betty punându-şi o mască pe ochi şi dopuri din ceară roz în urechi. Doar Viv se agita, tremurând violent la sunetele tunurilor antiaeriene, gândindu-se la Reggie, Duncan, tatăl ei, sora ei, apăsându-şi stomacul şi întrebându-se ce naiba o să se întâmple cu chestia aia care-i creştea înăuntru şi care trebuia scoasă afară.

Încercase tabletele pe care le folosise Felicity Withers: îi provocaseră crampe şi o diaree înspăimântătoare, dar nu avuseseră niciun efect. De atunci trăia într-un fel de criză de

anxietate, făcând nenumărate greşeli la Portman Court; nu putea fuma, nu putea mânca, nefiind capabilă să se concentreze asupra nici unui lucru cu excepția necesității de a-şi înfrânge, ore întregi uneori, starea de rău care creştea în ea ca un val amar şi negru. Iar în dimineața asta îşi trăsese fusta şi, spre spaima ei, descoperise că nu se putea încheia în talie, aşa că a trebuit să folosească un ac de siguranță.

— Ce să fac? îi spusese lui Betty, iar ea îi repetase ce-o sfătuise înainte.

— Scrie-i lui Reggie. Pentru Dumnezeu, Viv, dacă n-o faci, o să-i scriu eu scrisoarea!

Dar Viv nu dorea să-i scrie de teama cenzurii. Şi mai erau două săptămâni până să-i vină rândul la permisie. Nu mai putea aştepta să se îngraşe şi mai mult, să-i fie şi mai rău, şi mai frică. Ştia că trebuie să-i spună. Ştia că singura modalitate era să-i dea telefon. Acum stătea țeapănă în pat, făcându-şi curaj să coboare şi s-o facă.

Spera ca raidul să se termine, dar, dimpotrivă, raidul devenise şi mai amenințător. Când, după alte câteva minute, o auzi pe Anne bodogănind prin somn, dădu la o parte pătura. Dacă bombele ar veni mai aproape, Anne s-ar putea trezi. Asta ar complica lucrurile. Trebuia să acționeze acum sau niciodată, îşi spuse ea.

Se ridică, îşi puse capotul şi papucii şi luă lanterna.

Ieşi în hol şi începu să coboare, mergând atent, pipăind drumul, pentru că scara era luminată doar de un bec albastru. Probabil că păşise fără să facă niciun zgomot, pentru că o fată care venea cu o farfurie în mână pe scări dădu nas în nas cu ea când să pătrundă pe un palier şi aproape că leşină de spaimă.

— Viv! şuieră ea. Dumnezeule! Am crezut că eşti Duhul Dactilografelor Trecute.

— Scuză-mă, Millie.

— Unde te duci? La subsol? Mai bine tu decât mine. O să prinzi runda a doua de la „Flori, fete, filme”... Sau ai pus ochii pe biscuiții cu smântână care stăteau uitați în sala de mese? N-ai nicio şansă. I-am luat pe toți în pungă, uite, pentru mine, Jacqueline Knight şi Caroline Graham.

— Poți să-i iei, zise Viv clătinând din cap. Mă duc să beau un pahar cu apă.

— Atenție la şoareci, spuse Millie urcând scările. Şi nu uita, dacă întreabă cineva, tu ai luat biscuiții, nu m-ai văzut. O să-ți întorc favoarea într-o zi.

Vocea i se depărtă. Viv aşteptă până ce traversă culoarul, apoi îşi continuă drumul în jos. Scara devenea tot mai largă pe măsură ce se apropia de treapta de jos; casa era veche, dar construită la o scară impozantă. În tavan erau rozete din tencuială şi cârlige în locurile în care, cândva, atârnaseră candelabre. Balustrada avea curbe elegante şi ornamente delicate. Dar, deşi holurile aveau covoare roşii superbe, acestea erau acoperite cu pânză, aproape distrusă de tocurile înalte. Pereții erau vopsiți în nuanțe melancolice de verde, crem şi gri, şi arătau mai rău ca niciodată în lumina albăstruie slabă.

În hol era un vălmăşag de paltoane, pălării şi umbrele de damă. Pe o masă erau risipite hârtii şi corespondență neridicată. Bineînțeles, oberlihtul fusese acoperit cu scânduri, dar sticla antibombardament de la uşa care ducea spre subsol strălucea fastuos. Din spatele ei se auzea vocea unei fete, apoi altele: *Primulă... Panseluță...*

Viv îşi aprinse lanterna. Telefonul era mai departe, într-o nişă dincolo de sala de mese – într-un loc îngrozitor de public, dar în decursul anilor, fetele scoseseră capsele cu care era prins firul de perete, şi dacă doreai o conversație privată, puteai trage telefonul prin coridor spre un dulap şi să stai în întuneric, pe un contor de gaze, în compania găleților şi mopurilor. Aşa procedă şi Viv, închizând uşa

dulapului şi proptindu-şi lanterna pe un raft, uitându-se temătoare pe la colțuri şi crăpături după păienjeni şi şoareci. *Gândeşte înainte de a vorbi*, era scris pe o etichetă lipită pe telefon.

Avea numărul de la unitatea lui Reggie pe un petic vechi de hârtie, vârât în buzunarul capotului; i-l dăduse cu ani în urmă pentru cazuri de urgență, dar nu-l folosise niciodată. Dar ce era asta, dacă nu o urgență? Scoase numărul. Ridică receptorul şi formă 0 pentru Telefoane, lăsând cadranul să se răsucească încet, înăbuşind cât putu de bine clicurile cu o batistă.

Vocea operatoarei era transparentă ca sticla. Conectarea o să dureze câteva minute, îi spuse. Viv îi mulțumi. Rămase cu telefonul în poală, îmbărbătându-se în aşteptarea apelului. Apoi raza lanternei începu să oscileze şi o închise, gândindu-se la baterie. Lăsase uşa întredeschisă, şi lumina albăstruie, firavă din coridor pătrundea prin crăpătură. Altfel, dulapul era cufundat în beznă. Distingea hohotele de râs şi strigătele fetelor de la subsol. Din când în când se iscau mici cutremure şi şuvițe de praf pentru că bombele nu conteneau să cadă.

Când telefonul sună în sfârşit, zgomotul soneriei şi felul în care i se zgâlțâia aparatul în poală o speriară de moarte. Ridică receptorul cu mâinile tremurând, aproape scăpându-l.

— O clipă, îi spuse fata cu vocea de sticlă, şi urmară o aşteptare şi o serie de clicuri în timp ce făcea legătura.

În telefon se auzi vocea unui bărbat – telefonistul din tabăra lui Reggie. Viv îi dădu numele lui.

— Nu ştiți în ce baracă e? o întrebă. Nu ştia. El încercă numărul centralei. Telefonul sună şi sună... Niciun răspuns, doamnă, zise el.

— Vă rog, spuse Viv, mai lăsați să sune un minut. E foarte urgent.

— Alo? răspunse în sfârşit o altă voce. E cumva apelul pe care l-am solicitat cu Southhampton? Alo?

— E un apel solicitat la numărul dumneavoastră, spuse operatorul afabil.

— Du-te naibii.

— Pentru puțin.

După aceea altcineva ridică telefonul; cel puțin, le dădu numărul barăcii lui Reggie. Telefonul sună doar de două ori de data asta, apoi se auzi un zgomot asurzitor: strigăte, râsete, muzică de la un radio sau gramofon.

— Alo? urlă un bărbat în telefon.

— Alo? zise Viv încet.

— Alo? Cine e?

Îi spuse că vrea să stea de vorbă cu Reggie.

— Reggie? Ce? Țipă omul.

— Cine-i? se auzi vocea unui alt bărbat.

— O fată, zice c-o cheamă Reggie.

— N-o cheamă Reggie, țărane. Vrea să stea de vorbă cu Reggie.

Apoi receptorul trecu în altă mână.

— Domnişoară, îmi cer mii de scuze... sau, doamnă?

— Vă rog, spuse Viv. Se uită nervoasă spre coridor prin crăpătura uşii. Îşi puse mâna la gură să-şi înăbuşe vocea. Reggie e acolo?

— Dacă e aici? Cum îl ştiu eu pe Reg, asta depinde de cine întreabă. Vă datorează bani?

— E sigură că vrea să stea de vorbă cu Reg? întrebă prima voce.

— Prietenul meu, spuse al doilea, întreabă dacă sunteți sigură că vreți să vorbiți cu Reg şi nu cu el. Tot face semne cu mâna ca să exprime ce culoare au ochii dumneavoastră minunați, cât de frumoşi vă sunt cârlionții şi ce voce distinsă aveți.

— Vă rog, spuse Viv încă o dată. Nu am timp.

— Asta nu-l deranjează pe prietenul meu din câte-am auzit.

— Reggie e acolo sau nu?

— V-aş putea întreba cine îl caută?

— Spuneți-i că-i nevasta lui.

— Doamna lui? în cazul ăsta, nici nu-mi trece prin cap...

Vocea deveni un mormăit, apoi un strigăt. Acesta fu urmat de ovații în timp ce telefonul era trecut din mână în mână. În cele din urmă, vocea lui Reggie se auzi în receptor. Gâfâia.

— Marilyn? zise el.

— Nu, eu sunt, spuse Viv repede. Nu-mi pronunța numele, ca nu cumva operatorul să ne asculte.

Dar el îi spuse oricum numele.

— Viv? Părea uluit. Băieții mi-au spus...

— Ştiu. Tot trăgeau de timp şi n-am avut altceva; nai bun să le spun.

— Hristoase. Îl auzi cum îşi freacă bărbia şi obrajii neraşi. Unde eşti? Cum ai dat de mine? Îşi depărtă gura. Woods, îți jur că dacă-mi mai faci o poantă ca asta, te...

— Am sunat la Telefoane, spuse ea.

— Poftim?

— Am sunat la Telefoane.

— Eşti bine?

— Da. Nu.

— Nu te aud. Stai o clipă. Puse telefonul jos şi plecă; se auziră alte ovații şi râsete. Când reveni, îşi trăgea din nou sufletul. Nenorociții ăia, zise el. Se mutase sau închisese uşa. Unde eşti? Parc-ai fi într-o găleată pe fundul unui puț.

— Sunt într-un dulap, şopti ea, acasă. Adică la John Allen House.

— Într-un dulap?

— De-acolo sună fetele. N-are importanță. Numai că... S-a întâmplat ceva, Reggie.

— Ce? Nu tot fratele tău nenorocit?
— Nu-i spune aşa. Nu, nu asta. Nimic de genul ăsta.
— Atunci ce?
— Eu... e... încercă să se uite în hol, apoi îşi întoarse capul şi vorbi şi mai încet decât înainte. Nu mi-a venit prietenul, spuse ea.
— Ce? Prietenul? Nu înțelegea. Care prieten?
— *Prietenul.* Prietenul care mă vizitează o dată pe lună.
Urmă o tăcere.
— Iisuse, zise el. Doamne, Viv.
— Nu-mi rosti numele!
— Nu. Nu. Cât? Adică, de când?
— Cam de opt săptămâni, cred.
— Opt săptămâni? Calcula în minte. Deci probabil că erai deja când te-am văzut ultima oară...?
— Da, probabil că eram, dar nu am ştiut.
— Şi eşti sigură? Poate că ai pierdut şirul?
— Nu cred. Nu s-a mai întâmplat.
— Dar am fost prudenți, nu-i aşa? Am fost atent de fiecare dată. Ce rost mai are să fii atent dacă se întâmplă?
— Nu ştiu. Ghinion.
— Ghinion? Iisuse.
După voce, părea dezgustat. Mută telefonul din nou; şi-l imagina cum se trage de păr.
— Nu fi aşa, îi spuse ea. Pentru mine e-un iad. Mor de grijă. Am încercat tot soiul de lucruri... am luat ceva.
El n-o auzea.
— Ce?
Îşi acoperi gura din nou, dar încercă să vorbească mai clar.
— Am luat ceva, dar n-a mers. Mi-a făcut mai mult rău.
— Ai luat ce trebuie?
— Nu ştiu. Sunt alte chestii? Am luat ceva de la farmacie. Omul a zis c-o să meargă, dar n-a mers. A fost groaznic.

— Nu mai poți încerca?
— Nu vreau, Reggie.
— Dar poate-ar merita să mai încerci.
— M-a făcut să mă simt groaznic.
— Dar nu crezi că...?
— O să mi se facă rău iar. O, Reggie, nu cred că o să pot! Nu ştiu ce-o să se-ntâmple.
Vocea îi tremurase tot timpul; acum devenise mai încrâncenată şi mai ascuțită. Intrase în panică şi aproape plângea.
— OK, zise Reggie. Bine. Ascultă-mă. E-n ordine, păpuşă. Ascultă-mă. M-ai speriat de moarte, asta-i tot. Trebuie să mă gândesc. E un tip aici. Cred că prietena lui... am nevoie de puțin timp.
Ea îndepărtă receptorul şi-şi suflă nasul.
— Nu am vrut să-ți spun, zise ea nefericită. Am vrut să rezolv singură. Dar... m-am simțit atât de groaznic. Dac-ar afla taică-meu...
— E OK, păpuşă.
— I-ar zdrobi inima. I-ar...
Pip pip pip se auzi pe linie, iar operatoarea zise:
— *Un minut, apelantule.*
Era fata care-i făcuse legătura lui Viv la început sau o altă fată cu aceeaşi voce limpede, de sticlă. Viv şi Reggie tăcură.
— Crezi c-a auzit? şopti Reggie în cele din urmă.
— Nu ştiu.
— Nu ascultă, nu-i aşa?
— Nu ştiu.
— Cum s-asculte când au atâtea apeluri?
— Nu, bănuiesc că n-ascultă.
Urmă un alt moment de tăcere. Apoi:
— La naiba, zise Reggie, de parcă ar fi fost ostenit. Ce mai noroc! Ce noroc de rahat. Şi am fost atent întotdeauna!
— Ştiu, spuse Viv.

— O să-l întreb pe tipul ăsta despre prietena lui, ce-a făcut. OK?

Viv încuviință.

— OK?

— Da.

— Să nu-ți mai faci griji.

— Nu, n-o să-mi mai fac.

— Îmi promiți?

— Da.

— Rezolvăm noi şi chestia asta. OK? Bravo.

Rămaseră pe fir fără să-şi vorbească, până când telefonista îi întrebă dacă vor să prelungească timpul convorbirii. Viv spuse că nu doreau, aşa că linia amuți.

— Bună, zise Kay foarte încet peste o oră sau două.

O mângâia pe Helen pe păr.

— Bună, zise Helen deschizând ochii.

— Te-am trezit?

— Nu cred... Cât e ceasul?

Kay se urcă lângă ea.

— A trecut ziua ta, mă tem. Două.

— Eşti bine?

— N-am nicio zgârietură. N-am ieşit. Bethnal Green şi Shoreditch au preluat totul.

Helen o luă de mână şi-i strânse degetele.

— Mă bucur, zise ea.

Kay căscă.

— Mai bine aş fi ieşit. Am petrecut noaptea completând careuri de cuvinte încrucişate cu Mickey şi Hughes. O sărută pe obraz, apoi se lipi de ea. Miroşi a săpun.

Helen se încordă.

— Chiar aşa?

— Da. Ca un mânz. Ai mai făcut o baie? Cred că eşti absolut curată. Te-ai simțit singură?

— Nu, nu prea.

— M-am gândit să mă furişez înapoi la tine.

— Da?

Kay zâmbi.

— Ei, nu tocmai. Mi s-a părut pierdere de timp, asta-i tot, să nu fac nimic când tu erai aici.

— Da, zise Helen.

Încă o ținea pe Kay de mână, dar apoi îi trase brațul în jurul pieptului – strâns, de parcă simțea nevoia să fie alinată sau căuta căldură. Picioarele ei goale erau lipite de ale lui Kay, iar cămaşa de noapte din bumbac i se ridicase până-n brâu. Sânii păreau relaxați şi calzi sub brațul lui Kay.

Kay o sărută pe creştet, o mângâie pe păr şi apoi îi murmură:

— Presupun că ți-e teribil de somn, iubito?

— Cam aşa ceva.

— Prea somn pentru un sărut?

Helen nu răspunse. Kay îşi retrase brațul. Apucă gulerul cămăşii lui Helen şi îl trase uşor în jos. Îşi puse buzele la baza gâtului, plimbându-şi gura pe pielea fierbinte şi netedă. Dar în timp ce făcea asta, îşi dădu seama de materialul tocit pe care-l ținea în mână. Îşi săltă capul de pe pernă şi zise surprinsă:

— Nu te-ai îmbrăcat în pijamaua nouă?

— Hmm? spuse Helen, de parcă s-ar fi aflat de partea cealaltă a somnului.

— Pijamaua ta, zise Kay, încet.

— O, răspunse Helen, întinzându-şi mâna să i-o prindă pe-a lui Kay, trăgându-i brațul în jurul ei şi aducând-o mai aproape. Am uitat, spuse ea.

V

În seara aceea luna era atât de plină şi strălucitoare, că nu aveau nevoie de lanterne. Suprafețele erau albe pe fundalul negru. Totul părea fără capăt; fațadele caselor erau plate, ca un decor de scenă, copacii păreau din hârtie creponată, cu dâre de sclipici şi vopsea argintie. Nimănui nu-i plăcea asta. Te făcea să te simți vulnerabil, expus. Oamenii se dădeau jos din metrou şi-şi ridicau gulerele paltoanelor, îşi vârau capul între umeri şi se repezeau spre locuri mai întunecate. La câteva sute de metri de stația Cricklewood, străzile erau liniştite. Doar Reggie şi Viv, nesiguri de drumul pe care s-o ia, mergeau încet. Când Reggie scoase o bucată de hârtie să verifice indicațiile, Viv se uită cu teamă spre cer, pentru că hârtia strălucea de parcă ar fi fost luminiscentă.

Când o găsiră, casa era una obişnuită, dar pe uşă, sub sonerie, era prinsă o plăcuță cu numele. Plăcuța părea solidă, dovedind profesionalism, demnă de încredere, dar oarecum înspăimântătoare. Viv se ținea de brațul lui Reggie şi îl trase uşor înapoi. El o prinse de mână şi i-o strânse. Îşi simțea degetele ciudat, pentru că-şi pusese o verighetă de culoare aurie, puțin cam largă şi care aluneca în continuu.

— Eşti bine? o întrebă el.

Avea vocea pierită. Ura doctorii, spitalele, toate chestiile astea. Ştia că el ar fi preferat ca ea să fi venit cu Betty, cu soră-sa – cu oricine în afară de el.

Aşa că apăsă ea pe butonul soneriei. Bărbatul – domnul Imrie – veni aproape imediat la uşă.

— A, da, zise el destul de tare, uitându-se pe lângă ei în stradă. Intrați, intrați.

Rămaseră lipiți unul de altul în întunericul holului, nesiguri de dimensiunile lui, în timp ce el închise uşa şi rearanjă camuflajul pe geamurile din sticlă mată, apoi îi conduse într-o sală de aşteptare, unde era o lumină strălucitoare care-i făcu să clipească. În cameră era un

miros dulceag, de lucruri lustruite, de cauciuc şi anestezic. Pe pereți erau imagini cu dinți şi gingii roz; într-o cutie era un model mare de molar din ghips, o secțiune dezvelită pentru a arăta smalțul, pulpa şi nervul roşu. Culorile erau palide din cauza luminii. Viv îşi mută privirea de la un obiect la altul şi simțea că încep s-o doară dinții.

Domnul Imrie era dentist şi se ocupa de chestia cealaltă în paralel.

— Vă rog să luați loc, spuse el.

Luă o foaie de hârtie şi o prinse de un panou. Avea ochelari cu rame masive şi, pentru a vedea pagina dinaintea lui, îi împingea în sus pe nas, aşa că se lipeau de frunte ca nişte ochelari de scafandru. O întrebă pe Viv cum o cheamă. Ea îşi scosese mănuşile pentru a i se vedea verigheta şi, cu oarecare timiditate, îşi dădu numele pe care-l alesese împreună cu Reggie: *doamna Margaret Harrison.* Doctorul îl rosti cu voce tare când îl scrise pe hârtie şi-l repetă la începutul fiecărei întrebări: „Şi acum, doamnă Harrison”, „Ei bine, doamnă Harrison” – până când numele începu să sune atât de fals, de contrafăcut, îşi zise Viv, de parcă ar fi fost numele unei actrițe sau al unui personaj de film.

La început întrebările au fost simple. Când deveniră mai intime, domnul Imrie îi sugeră lui Reggie că poate ar fi mai bine să aştepte în hol. Viv îl observă cum se retrage foarte repede, de parcă ar fi fost uşurat. Auzi cum îşi târşâia picioarele pe linoleum, plimbându-se dintr-o parte în alta a holului.

Poate că şi domnul Imrie îl auzea. Îşi coborî vocea.

— Data ultimului ciclu?

Viv i-o spuse. El o notă şi păru că se încruntă.

— Alți copii? o întrebă apoi. Avorturi spontane? Ştiți ce înseamnă un avort spontan? Desigur... Şi ați mai fost obligată, ăăă, să primiți tratamentul pentru care ați venit la mine?

— Nu, răspunse ea la toate întrebările, dar, ezitând puțin, îi spuse despre pilule, dacă într-un fel. Contau.

El clătină din cap respingând ideea când ea i le descrise.

— Nu are sens să-ți bați capul cu ele, ăsta e sfatul meu. Poate că ați avut un deranjament stomacal, nu-i aşa? Da, m-am gândit eu c-aşa a fost. Îşi trase în jos ochelarii şi pe față îi rămase întipărit conturul lor, marcat cu roşu pe carnea frunții.

Scoase o cutie cu instrumente şi Viv tresări, făcându-i-se frică. Dorea numai să-i ia tensiunea şi să-i asculte inima, apoi o rugă să stea în picioare şi să-şi descheie fusta; îi palpă stomacul, apăsând tare cu degetele şi palmele.

Apoi îşi îndreptă spatele şi se şterse pe mâini.

— Ei bine, spuse el grav, ați depăşit termenul care mi-ar fi plăcut. Făcea datarea după ultimul ciclu. De obicei, recomand acest tratament pentru sarcini până în zece săptămâni, iar a dumneavoastră e ceva mai înaintată.

Se părea că săptămânile în plus contau. Se duse la uşă, îl chemă pe Reggie şi le explică amândurora că, din cauza elementului suplimentar de risc, va trebui să le ceară peste onorariul obişnuit.

— Încă zece lire, mi-e teamă.

— Zece lire? spuse Reggie îngrozit.

— Înțelegeți că, dată fiind legislația, riscul pe care mi-l asum este foarte serios, zise el depărtându-şi mâinile.

— Prietenul meu mi-a spus şaptezeci şi cinci. Nu am decât şaptezeci şi cinci.

— Şaptezeci şi cinci ar fi fost de ajuns acum o lună. Aş mai îndrăzni să spun că şaptezeci şi cinci ar fi de ajuns dacă ați merge la un altfel de om. Eu nu sunt aşa. Mă gândesc la sănătatea soției dumneavoastră. Mă gândesc la propria mea nevastă. Regret.

Reggie clătină din cap dezaprobator.

— E-un mod ciudat de a face afaceri, spuse el cu amărăciune, dacă nu vă supărați. Un preț o lună şi altul următoarea. Ce contează pentru dumneavoastră, dacă chestia aia tot e acolo – dădu din cap spre stomacul lui Viv – ce contează două sau trei săptămâni?

Domnul Imrie zâmbi de parcă ar fi avut resurse infinite de răbdare.

— Contează enorm, mi-e teamă.

— Aşa spuneți dumneavoastră. I-ați spune la fel, bănuiesc, şi unui tip care ar veni la dumneavoastră cu un caz de... dinte care creşte spre interior?

— S-ar putea şi asta, foarte probabil.

— S-ar putea, ziceți?

Disputa continuă. Viv stătea în picioare şi nu spunea nimic, detestând totul, detestându-l pe Reggie şi privind în pământ. În cele din urmă, domnul Imrie fu de acord să ia cele zece lire sub formă de cartele pentru haine: Reggie se întoarse cu spatele şi scoase un mic teanc ascuns, îl vârî în plicul în care pusese deja banii şi i-l dădu. Apoi respiră anevoie.

— Mulțumesc, spuse domnul Imrie cu o politețe exagerată. Apoi îi puse bine într-un buzunar. Dacă nu vă supărați, vă rog să vă faceți comod aici, doar douăzeci de minute; eu o s-o duc pe soția dumneavoastră în camera de alături.

— Ține-mi paltonul şi pălăria, îi spuse Viv lui Reggie cu răceală.

I le luă şi întinse mâna să-i prindă degetele.

— O să fie bine, spuse el, încercând să-i întâlnească privirea. O să fie OK.

Ea îşi retrase degetele. Ceasul de perete arăta ora opt şi cinci. Domnul Imrie o conduse înapoi prin hol spre cabinetul medical.

Ea crezu că intenționa s-o aducă din încăperea asta în alta. Credea că avea alt loc aranjat. Dar el închise uşa în urma ei şi se îndreptă spre un blat de masă, părând preocupat, şi preț de câteva clipe teribil de lungi, îşi imagină c-o s-o opereze pe scaunul stomatologic. Apoi văzu că, după scaun, se afla o banchetă pusă pe un postament, acoperită cu un cearşaf din hârtie cerată şi cu o găleată de zinc lângă ea. Totul arăta odios: reflectorul metalic de deasupra lui şi tăvile cu instrumente din jur, maşinăriile ciudate, frezele şi sticluțele de anestezic. Simți cum i se urcă un val sufocant de lacrimi în piept şi-n gâtlej şi pentru prima oară îşi spuse *Nu pot!*

— Aşa deci, doamnă Harrison, spuse domnul Imrie, văzând-o cum ezită. Scoateți-vă fusta, pantofii şi desuurile şi săriți pe banchetă ca să începem. E bine? Nu aveți de ce să vă temeți. E un procedeu foarte direct.

Se întoarse depărtându-se, îşi scoase haina, se spălă pe mâini şi-şi suflecă mânecile. Acolo era un radiator electric, şi ea se aşeză în fața lui pentru a se dezbrăca; îşi puse hainele pe un scaun şi se sui repede pe hârtia cerată foşnitoare înainte ca el să se întoarcă – pentru că se simțea şi mai expusă cu fundul pe jumătate gol decât s-ar fi simțit dacă ar fi fost complet goală. Numai o curvă stătea aşa. Dar când se întinse pe bancheta plată şi tare, se simți prost, dar în alt fel – ca un peşte cu branhiile şi gura căscate pe tejgheaua vânzătorului de peşte.

— Să vă dau o pernă, spuse domnul Imrie, evitând cu grijă să se uite la coapsele goale. Şi acum, dacă ați vrea să vă săltați puțin? Vârî un prosop împăturit sub fundul ei – ridicându-i puțin bluza în spate şi spunând: Nu vrem să o pătăm, nu-i aşa?

Îşi dădu seama că o ferea de sângele care ar putea să curgă şi i se făcu din nou frică. Nu îşi dădea seama cât sânge va curge – de fapt, avea o idee extrem de vagă despre

ce urma să-i facă. Nu-i explicase nimic şi se părea că e prea târziu să-l întrebe acum. Nu dorea să vorbească aşa, cu partea de jos a corpului dezvelită şi expusă privirii lui, era prea jenată. Închise ochii.

Când simți că-i ridică picioarele şi încearcă să i le desfacă, se intimidă şi mai mult.

— Stați mai puțin încordată, dacă puteți, doamnă Harrison, spuse el. Apoi repetă: Doamnă Harrison? Mai puțin încordată?

Ea îşi desfăcu picioarele şi, după o clipă, simți un obiect cald şi uscat între ele, cu care începea să o examineze. Era degetul lui. Împinse tare în ea, şi cu cealaltă mână îi apăsă din nou stomacul, mai puternic decât înainte. I se tăie respirația. El continuă să apese şi să împingă, până când ea nu se putu abține să nu-şi tragă coapsele. El se retrase şi-şi şterse mâinile cu un prosop.

— Desigur, trebuie să vă aşteptați, spuse el pe un ton blând, dar detaşat, la un anume disconfort. Regret, dar nu se poate altfel.

Se întoarse cu spatele, dar după aceea aduse un burete sau o cârpă îmbibată într-un lichid cu miros pătrunzător, cu care începu s-o tamponeze. Ea îşi săltă capul şi încercă să vadă. Nu-i zări decât fața; îşi pusese din nou ochelarii aceia de scafandru, de sudor sau de pietrar. Pe un raft, în apropierea capului lui, era o jucărie, un ursuleț sau un iepuraş îmbrăcat în haine înflorate şi cu pălărie. Şi-l imagină cum îl vântură prin fața băieților sau fetelor înspăimântate. Pe peretele din spatele lui era un afiş pe care scria *Informații pentru pacienți în privința plombelor şi extracțiilor.*

Când îi puse masca pe gură, nu simți diferența față de aparatele obişnuita, cu tub de oxigen – mai puțin neplăcut decât o mască de gaze – aşa că nu o deranjă. Apoi avu senzația de lunecare şi se prinse de marginea banchetei

pentru a nu se rostogoli... Atunci i se păru că se prăbuşeşte, dar ateriză inexplicabil în picioare, pentru că dintr-odată se trezi în întuneric înconjurată de oameni care o înghionteau din toate direcțiile. Nu ştia dacă se afla pe stradă sau într-un loc public, sau unde era cu totul. Suna o sirenă, dar i se părea ciudată, nu-i spunea nimic. Nici nu cunoştea persoana care era cu ea, dar se agăța de brațul ei. „Ce-i asta?” întrebă ea. „Zgomotul ăsta?” *„Dar nu ştii?”* răspunse persoana. *Alarma de taur.*” „Taur?” întrebă ea. „*Taurul german* spuse vocea. Înțelese brusc că „taur” era o armă nouă şi terifiantă. Se întoarse înspăimântată, dar în direcția greşită, sau nu aşa cum trebuia. *„Uite-o”,* zise vocea îngrozită – şi încercă să se întoarcă iar, dar fu lovită în stomac şi îşi dădu seama că fusese străpunsă prin întuneric de cornul terifiantului taur german. Îşi întinse mâinile şi-l pipăi: era neted, tare şi rece; simți chiar locul unde-i intrase în stomac şi ştiu că, dacă şi-ar pune mâinile la spate, i-ar putea atinge vârful ieşindu-i pe-acolo, pentru că o pătrunsese adânc.

Apoi îşi veni în fire şi-l văzu pe domnul Imrie, dar încă simțea cornul. Se gândi că, probabil, o țintuise de banchetă. Se auzi rostind lucruri absurde şi pe domnul Imrie chicotind.

— Tauri? O, nu. Nu în Cricklewood, draga mea.

El îi puse un bol în față şi ea vomită, îi dădu o batistă să-şi şteargă buzele şi o ajută să stea în capul oaselor. Prosopul îi dispăruse de sub fund. El îşi coborâse mânecile şi butonii erau bine prinşi; avea fruntea roşie, cu un fir strălucitor de transpirație. Tot ce se afla în încăpere – mirosurile, dispunerea obiectelor – părea să fi suferit o schimbare subtilă; avea senzația că timpul se împleticise cumva, în vreme ce ea stătuse cu spatele, de parcă jucase „Mersul moşneagului”. Pe podea era o singură pată stacojie de

mărimea unui şiling, dar restul era curat ca lacrima. Găleata din zinc fusese puţin mutată şi acoperită.

Îşi aduse picioarele la marginea banchetei, iar durerea din stomac şi spate se transformă într-una care o apăsa constant în interior; mai mult, îşi dădu seama şi de alte neplăceri: o durere între picioare şi un punct sensibil în stomac, de parcă ar fi fost lovită în carnea din jurul buricului. Domnul Imrie îi spuse că-i pusese înăuntru o bucată de tifon pentru a absorbi sângele; şi lângă ea îi lăsase un tampon igienic şi o centură. Văzând asta, deveni din nou sfioasă şi se repezi să şi-l pună şi să-şi fixeze centura. Doctorul o văzu cum bâjbâie, crezu că este încă sub efectul anestezicului şi veni s-o ajute.

Când începu să se îmbrace, îşi dădu seama cât de slăbită era; simţea că i se scursese sânge între fese şi acum devenea lipicios. Gândul o nelinişti. Întrebă dacă se poate duce la toaletă, iar el o conduse pe culoar şi-i arătă unde este. Se aşeză şi pipăi capetele dopului de tifon, fiindu-i teamă că ar putea să dispară în ea. Când urină, se simţi de parcă era împunsă de ceva. Durerea ascuţită din pântece şi muşchi era insuportabilă. Pe hârtia de toaletă apăru doar puţin sânge, şi asta o făcu să-şi dea seama că umezeala dintre fese probabil că era din cauza apei, că domnul Imrie o spălase cu o cârpă sau un burete, şi gândul îi displăcea.

Încă mai avea senzaţia înspăimântătoare a căderii sau smulgerii din timp, a lucrurilor care se precipitaseră înainte, fără ca ea să ţină pasul cu ele.

— Ei, zise domnul Imrie când se întoarse în sala de chirurgie, n-ar trebui să te surprindă dac-o să sângerezi puţin, o zi-două, e perfect normal. În locul dumneavoastră aş sta în pat. Lăsaţi-l pe soţul dumneavoastră să vă răsfeţe puţin...

O sfătui să bea bere neagră, şi-i mai dădu două sau trei tampoane igienice şi un flacon de aspirină pentru dureri. Apoi o duse înapoi la Reggie.

— Iisuse, spuse Reggie, ridicându-se în picioare şi stingându-şi ţigara. Arăţi groaznic.

Viv începu să plângă.

— Haide, haide, spuse domnul Imrie venind în spatele ei. I-am spus doamnei Harrison să se aştepte la o mică stare de slăbiciune, cam douăzeci şi patru de ore. Puteţi să-mi telefonaţi dacă sunteţi neliniştiţi. Totuşi vă rog să nu-mi lăsaţi mesaje... Dacă aveţi stare de leşin, sângerare abundentă, vomă, crize, orice de genul ăsta, trebuie să vă sunaţi doctorul. Dar nu cred că se va întâmpla aşa ceva. Foarte puţin probabil. Cred că nu e cazul să vă spun că, dacă ar fi nevoie de un doctor, nu ar fi bine să menţionaţi... îşi depărtă mâinile încă o dată. Ei bine, cred că înţelegeţi.

Reggie se uită destul de fioros la el şi nu-i răspunse.

— Eşti OK, Viv? o întrebă el.

— Cred că da, spuse ea printre lacrimi.

— Iisuse, repetă el, apoi i se adresă domnului Imrie: e normal să arate aşa?

— Puţin slăbită, cum am spus. Graviditatea uşor avansată a complicat întru câtva lucrurile, asta-i tot. Reţineţi ce v-am spus despre stările de vomă şi crize...

Reggie înghiţi în sec. Îşi îmbrăcă paltonul şi apoi o ajută pe Viv să se îmbrace. Ea se sprijini de braţul lui. Era nouă fără zece. Ieşiră cu toţii în hol, iar domnul Imrie închise uşa sălii de aşteptare şi apoi, în pas uşor, traversă şi închise uşa cabinetului. Stinse lumina, deschise zăvorul uşii principale, crăpând-o doar pentru a scruta strada.

— Vai, zise el, luna încă străluceşte. Mă-ntreb... Se întoarse spre Viv. V-ar deranja, doamnă Harisson, să vă ţineţi batista peste gură, aşa? Îşi duse mâna la gură. Da, e bine. O să dea impresia că aţi venit pentru o intervenţie

dentară, ceea ce nu e un lucru neobişnuit... Mă gândesc la vecinii mei. Războiul creează atâtea suspiciuni. Vă rămân îndatorat.

Deschise larg uşa, iar ei îl lăsară în urmă. Viv îşi ținu batista peste gură un minut-două, apoi lăsă mâna moale. Bucata de material, la fel ca hârtia pe care Reggie o scosese din buzunar pe drum, părea luminiscentă în razele de lună, dar, privind la cerul senin, se simți prea slăbită, chinuită de durere şi disperată pentru a-i fi teamă. Începu să-i fie foarte frig şi i se păru că tamponul de tifon se afundase în ea, deplasându-se de la locul lui. Marginile tamponului igienic se frecau de coapse. Se lăsă şi mai mult pe brațul lui Reggie, dar refuză să-i vorbească.

— Eşti bine? repeta el necontenit. OK? Bravo, fetițo.

Apoi, după ce se depărtară o sută de metri, explodă.

— Ce căcănar! Hristoase, ce-a dat peste noi! Toată chestia aia cu zece lovele în plus. Ştia că ne-a prins la-nghesuială. Hristoase, ce jidan afurisit! Trebuia să mă mențin pe poziție mai cu forță. Pentru două ace...

— Taci odată! spuse ea în cele din urmă, nemaiputând să suporte.

— Nu, pe bune, Viv. Ce escrocherie.

El continuă să bombăne. La Cricklewood Broadway aşteptară zece-cincisprezece minute, apoi luară un taxi. Mergeau într-un loc pe care-l aranjase Reggie, un apartament, undeva în mijlocul oraşului. Avea adresa respectivă pe un alt petic de hârtie. Şoferul cunoştea adresa, dar le spuse că unele străzi erau desfundate, aşa că făcu un ocol. Reggie o auzi şi pe asta şi pufni. Viv simțea ce gândeşte, *Ăsta-i un alt truc pe cinste.* Taxiul mergea încet, iar ea stătu tot timpul sub tensiune. Când crezu că şoferul nu se uită, deschise flaconul de aspirină şi luă trei, mestecându-le, înghițindu-le întruna până când îi lunecară

pe gât. Din când în când, îşi vâra mâna sub ea – îi era teamă că tampoanele nu-şi făceau treaba.

Când ajunseră, nu se uită la casă, nu ştia unde era cu exactitate – deşi mai târziu şi-a amintit că au traversat Hyde Park şi şi-a închipuit că era probabil pe o stradă din zona Belgravia. Şi-a amintit că avea o verandă susținută de stâlpi, pentru că Reggie a trebuit să ia cheia apartamentului pe care-l închiriaseră de la o bătrână care locuia la subsol, şi când a alergat în josul scărilor şi a bătut la uşă, ea a închis ochii şi s-a sprijinit de unul din stâlpi şi şi-a lipit mâinile de stomac, încercând să se încălzească. Dorințele şi nevoile ei se micşoraseră, se concentraseră în una singură: să găsească un loc intim în care să poată sta liniştită şi la căldură. Auzi vocea lui Reggie. Glumea cu bătrâna destul de forțat. „Aşa-i... Aşa aş spune... Nu-i aşa?” *Haide odată*, se gândi ea. El reapăru pufăind, înjurând, şi intrară.

Apartamentul era la ultimul etaj. Ferestrele de lângă scară nu erau acoperite, aşa că trebuiră să folosească doar lanterna. Se simțea umedă la noadă şi-şi imagină că probabil sângera; la fiecare pas pe care-l făcea, avea senzația că i se scurge, încet şi fierbinte, tot mai mult sânge. În cele din urmă fu sigură că i se scurge pe picioare, udându-i ciorapii şi intrându-i în pantofi... Stătu nemişcată în timp ce Reggie bâjbâia cu cheile în încuietorile cu care nu era obişnuit, apoi rămase la fel când el se duse de la o fereastră la alta, izbind mici piese de mobilier care-i erau în drum, lovindu-se în fluierele picioarelor, făcând vasele de porțelan să zăngăne.

— Pentru Dumnezeu, spuse ea slăbită, când ceva căzu, iar el se aplecă să-l ridice înjurând. Lasă în pace camera asta. Să ajungem în primul rând la baie.

— Aş merge, zise el pipăind locul, dacă aş şti unde este.

— Nu vezi?

— Nu. Dar tu?

— Aprinde o lumină, doar un minut.

— Aşa ne vine pe cap cloşca aia bătrână de la subsol. O să ne-alegem şi c-un paznic la uşă. Şi-asta ne mai trebuie!

Cu doi ani în urmă fusese amendat cu o liră pentru aprinderea unei lumini şi nu uitase. Fasciculul lanternei se plimba la întâmplare prin încăpere. Ea îl văzu cum umblă şi se loveşte cu capul de tocul unei uşi.

— Iisuse!

— Eşti bine?

— Ce crezi? La naiba! Mă doare ca dracu'!

Îşi frecă fruntea şi continuă să umble cu mai mare atenție. Când începu să vorbească, vocea îi era înfundată.

— Aici e dormitorul. Toaleta trebuie să fie undeva dincolo, cred...

Auzi un alt pocnet când îşi lovi capul din nou. Apoi zăngănitul anourilor de la perdele, apoi un clic, urmat de altul.

— O, la dracu'.

Lumina era întreruptă. Aveau nevoie de şilingi; se întoarse la ea, căută prin mărunțişul pe care-l avea, apoi scormoni şi ea prin poşetă, iar în cele din urmă bâjbâiră din nou în căutarea contorului.

Monedele intrară în cele din urmă şi luminile se aprinseră. Ea îşi croi drum, cutremurându-se, spre baie. Când o văzu cât de prudent merge, el îi ieşi în față s-o ajute, dar ea îl împinse.

— Lasă-mă în pace, zise ea, du-te!

Nu sângerase pe cât se aşteptase, erau doar mici pete pe suprafața tamponului igienic, dar vârful tamponului de tifon, care fusese alb înainte, era ruginiu. Îl pipăi cu degetele; părea să nu mai stea fix ca la început, şi îşi făcu din nou griji, gândindu-se că o să se afunde în ea, unde se va pierde. Se uită la baie şi îşi imagină cum ar fi s-o umple cu apă fierbinte şi să scape de durerea din coapse. Dar baia

era ciudată şi luxoasă, cu un covor gros de culoarea laptelui, şi faianța avea un luciu sidefiu. Îi dădea senzația că este soioasă; se gândi la manevrele pe care ar trebui să le facă pentru a nu lăsa urme sau pete. Brusc, se cutremură epuizată; lăsă în jos capacul toaletei şi se aşeză pe el cu coatele pe genunchi şi fața în mâini. Încă nu-şi dăduse jos paltonul şi pălăria.

Rămase aşa mult timp, până când Reggie bătu la uşă s-o întrebe dacă-i e bine. Când ea îi dădu drumul înăuntru, el se uită în jur, clipind nervos.

O ajută să meargă. Şi înainte trecuse prin dormitor, dar nu se uitase în jur; acum îşi dădu seama că era la fel de neobişnuit ca baia. Pe covor era întinsă o blană de tigru, iar pe pat erau perne de satin, de parcă proprietarul îşi imaginase cum arată dormitorul unui star de cinema sau de parcă era locuit de prostituate sau playboy. Întregul apartament arăta aşa. Salonul avea un şemineu electric în perete, înconjurat de panouri de crom. Telefonul era alb-perlat. Mai era şi un bar cu sticle şi pahare, iar pe perete erau poze din Paris: Arcul de Triumf, Turnul Eiffel, bărbați şi femei stând veseli în cafenelele de pe trotuare, la un pahar de vin.

Dar totul era rece la atingere şi plin de praf; din loc în loc erau grămezi de tencuială care probabil căzuseră în urma raidurilor. Încăperile miroseau a umed, a spațiu nelocuit. Viv se aşeză în fotoliu încă tremurând, cât mai aproape de foc.

— Al cui e apartamentul? întrebă ea.

— Al nimănui, spuse Reggie, ghemuindu-se lângă ea şi jucându-se cu butoanele de control al focului. Este un apartament de prezentare. Cred că unul dintre elemenți a dispărut.

— Ce?

— E doar de prezentare. Îți arată cum o să arate apartamentul, dacă l-ai cumpăra. L-au făcut înainte de izbucnirea războiului. Acum nu mai interesează pe nimeni.

— Nu locuieşte nimeni aici?

— Lumea vine, stă şi pleacă, asta-i tot.

— Ce fel de lume?

El răsuci un buton.

— Prieteni de-ai lui Mike, ți-am spus. El a fost agent imobiliar şi încă mai are cheia. O lasă bătrânei de jos. Dacă ai permisie şi n-ai unde să stai.

Ea pricepu.

— Tipii ca voi aduc aici fete.

El îşi ridică privirea şi râse.

— Nu te uita aşa la mine! Nu ştiu nimic despre afacerea asta. Dar e mai bun decât un hotel, nu-i aşa?

— Aşa crezi? Ea nu zâmbea. Tu ştii, presupun. Cred c-aduci aici fete tot timpul.

El râse din nou.

— Aş vrea eu! N-am mai fost niciodată aici.

— Aşa zici tu.

— Nu fi prostuță. Ai văzut cum am încasat-o, nu-i aşa?

Îşi frecă fruntea.

Ea se uită într-o parte, plângându-şi de milă pentru situația disperată în care se afla.

— Întotdeauna se întâmplă la fel, spuse ea cu tristețe. Se termină urât, de fiecare dată. Chiar şi acum.

El era preocupat în continuare de butoane.

— Cum? Ce?

— Ca acum. Vocea i se risipi. Amărăciunea pe care o simțea, valul acela de autocompătimire o obosiseră. Începu să plângă din nou. El lăsă focul baltă, se ridică, veni şi se aşeză cu stângăcie lângă ea. Îi luă pălăria de pe cap, îi netezi părul şi-o sărută.

— Nu mai plânge, Viv.

— Mă simt atât de îngrozitor!
— Ştiu.
— Nu, nu ştii. Aş prefera să fiu moartă.
— Să nu mai spui asta. Gândeşte-te cum m-aş simți eu dac-ai fi. Te doare?
— Da.
El îşi coborî vocea.
— A fost oribil, nu-i aşa?
Ea încuviință. El întinse mâna, punându-i-o pe stomac. Ea tresări la început. Dar căldura şi greutatea palmei şi a degetelor lui erau liniştitoare. Îşi puse mâinile deasupra şi le ținu strânse. Îşi aminti visul cu taurul şi i-l spuse.
— Un taur? spuse el.
— Un taur german. Îşi înfigea cornul în mine. Când de fapt cred că era domnul Imrie...
Reggie râse.
— Am ştiut eu că-i un bătrân libidinos din clipa în care am intrat. Dar ce nătărău, să-i facă rău fetei mele!
— Nu-i vina lui. Îşi scoase batista şi-şi şterse nasul. A ta e.
— A mea! Ia uite ce aud, îmi place! O sărută din nou. Dacă nu m-ai fi înnebunit...
Îşi frecă obrazul de capul ei. Viv simți altfel greutatea mâinii lui pe stomac. Îşi mişca degetele.
— O, Viv, spuse el.
În clipa aceea îl respinse.
— Şterge-o! râse ea fără să vrea. Pentru tine e bine...
— E ca dracu'.
— Gândul că... Of! Exclamă cutremurându-se.
Râse şi el.
— Spui asta acum. Dar să vedem ce-o să zici peste-o săptămână sau două.
— O săptămână-două! Eşti țăcănit. Un an sau doi, aşa mai vii de-acasă.

— Doi ani? O să mă tâmpesc. Cel puțin dă-mi o rază de speranță. E mai mult decât ți se dă pentru dezertare.

Ea râse din nou, apoi îşi ținu respirația şi clătină din cap, incapabilă să vorbească. Rămaseră un minut sau două tăcuți. El îşi lipea bărbia şi obrazul de părul ei şi din când în când o săruta pe frunte. Camera începuse să se încălzească. Durerea de stomac şi spate cedă, până când o simți ca pe una obişnuită, pe care o avea în fiecare lună la fiecare ciclu. Dar era vlăguită.

După o vreme, Reggie se ridică şi se întinse. Se uită la bar şi-i zise că are chef să bea ceva. Se duse şi alese o sticlă, strâmbându-se apoi.

— Apă colorată! mai încercă una. Toate erau la fel. Şi, uite! Erau şi țigări într-o cutie, dar erau făcute din ghips. Ce şmecherie ieftină. Cred că va trebui să ne descurcăm cu asta, presupun.

Adusese o sticluță de coniac. Îi scoase dopul şi-i oferi să bea.

Ea refuză.

— Domnul Imrie a spus că ar trebui să beau bere neagră.

— O să-ți aduc mai târziu dacă vrei. Acum ia o înghițitură din asta.

Nu mâncase toată ziua din cauza anestezicului; luă o înghițitură şi simți cum lichidul îi curge pe gâtlej şi ajunge în stomac, fierbinte ca o limbă de foc. Bău şi Reggie, apoi îşi aprinse o țigară. Ea nu putea să fumeze dar, cel puțin, fumul nu-i făcu rău. *Probabil că sunt mai bine*, îşi zise ea – dându-şi seama de asta pentru prima oară. *Probabil că sunt OK* Acest gând o străbătu la fel ca alcoolul. Închise ochii. Acum simțea o unică durere şi, în comparație cu restul, era uşor de suportat.

Reggie îşi termină țigara şi se ridică în picioare; îl auzi când se duse la baie, şi apoi în dormitor, trăgând draperia şi uitându-se în stradă. Acolo era linişte. Întreaga clădire era

cufundată în linişte. Probabil că erau apartamente goale pe fiecare latură.

Când se întoarse, ea aproape că adormise. Se ghemui lângă ea şi-i atinse fața.

— Ți-e cald, Viv, ? Eşti rece, sloi.

— Chiar aşa? Eu mă simt bine.

— Vrei să te întinzi în pat? Vrei să te duc?

Ea refuză, clătinând din cap, incapabilă să vorbească. Îşi deschise ochii şi-i închise la loc, de parcă pleoapele îi atârnau grele. Reggie îi puse mâna pe frunte şi-i strânse mai bine gulerul paltonului în jurul gâtului. Îşi scoase pantofii din picioare şi se aşeză pe podea, sprijinindu-şi capul de genunchii ei.

— Să-mi spui dacă ai nevoie de ceva, zise el.

Stătură aşa mai bine de o oră. Arătau de parcă ar fi fost un cuplu căsătorit de mult timp. Niciodată nu stătuseră atât de mult împreună fără să facă dragoste.

Apoi, la zece şi jumătate, Viv tresări brusc, făcându-l pe Reggie să sară.

— Ce s-a întâmplat? spuse el, uitându-se în sus spre ea.

— Ce? zise ea dezorientată.

— Te doare?

— Ce?

El se sculă în picioare.

— Eşti albă ca varul. N-o să ți se facă rău, nu-i aşa?

Ea se simțea ciudat.

— Nu ştiu. Ar trebui să mă duc la baie din nou, cred. Încercă să se ridice.

— Dă-mi voie să te ajut.

O duse la baie. Se deplasa chiar mai încet decât înainte.

I se părea că avea capul desprins de corp – de parcă corpul era turtit, gros, diform, iar capul i se ținea doar de-un fir. Dar cu cât se deplasa mai mult, durerea din stomac era mai ascuțită, şi asta o făcu atentă la ce se întâmplă cu

ea. Când se aşeză pe colacul toaletei, se simți străpunsă de dureri de două ori mai intense. Erau altfel, mai ciudate: pe de o parte semănau cu cele de ciclu, dar pe de altă parte păreau dureri intestinale. Crezu că are diaree. Îşi apăsă muşchii, de parcă ar fi vrut să facă pipi, iar între picioare apăru o senzație de lunecare şi ceva căzu în apă. Se uită în toaletă. Era tamponul de tifon, îmbibat şi deformat de sânge, care curgea încă din ea, gros, negru şi răsucit ca o frânghie înmuiată în catran.

Îl chemă pe Reggie. El apăru imediat, speriat de vocea ei.

— Iisuse! spuse el, când văzu conținutul vasului de toaletă. Se dădu înapoi, la fel de palid ca ea. S-a mai întâmplat?

— Nu.

Încercă să-l oprească folosind hârtie de toaletă. Sângele lunecă şi-i mânji mâinile. Începuse să tremure. Inima îi bătea sălbatic.

— Nu vrea să se oprească, spuse ea.

— Opreşte-l cu chestia aia. Se referea la tamponul igienic.

— Continuă să curgă, nu-l pot opri. O, Reggie, nu-l pot opri!

Cu cât era mai speriată, cu atât mai repede se prelingea sângele. La început fusese vâscos cu pete şi cheaguri, dar curând se transformă în sânge obişnuit, uimitor de roşu. Se auzea ca apa curgând în chiuvetă. Se împrăştie pe colacul toaletei, pe picioarele şi degetele ei, pretutindeni.

— N-ar trebui să fie aşa, nu? spuse Reggie cu răsuflarea tăiată.

— Nu ştiu.

— Ce-a zis domnul Imrie? A zis c-o să fie aşa?

— A spus că s-ar putea să apară o oarecare sângerare.

— Oarecare? Ce înseamnă oarecare? Este asta oarecare? Nu-i deloc, sunt tone de sânge.

— Chiar aşa?

— Păi nu-i?
— Nu ştiu.
— De ce nu ştii? Cum e când îți vine ciclul normal?
— Nu aşa. Ăsta se-ntinde peste tot!
El îşi astupă gura cu mâna.
— Trebuie să existe ceva care să-l oprească. Ai putea lua mai multe aspirine.
— Aspirinele n-or să aibă niciun efect, nu-i aşa?
— E mai bine decât nimic.
Altceva nu aveau. Ea bâjbâi prin buzunarul de la palton şi scoase flaconul. Mai luă trei tablete, mestecându-le cum procedase înainte; el îi mai dădu o gură de coniac şi bău restul. Traseră de lanțul toaletei şi urmăriră cum apa țâşneşte în vas. Când se linişti, la suprafață era rozalie, iar dedesubt roşu închis şi vâscoasă – ca un cocktail bine făcut. Dar curând sângele începu să şiroiască din nou ca dintr-o pompă, răspândindu-se în jur.
— Şi nu crezi că dac-ai pune, îi zise Reggie arătând spre tamponul sanitar, chestia acolo...
Ea clătină din cap, prea speriată pentru a vorbi. Rupse iar şi iar bucăți de hârtie igienică şi încercă să-l oprească aşa. Îl opri un minut-două şi se mai calmă, dar se desprinseră şi căzură la fel ca tamponul de tifon. Reggie încercă şi el, punând mai multă hârtie. Îşi puse mâna peste a ei, pentru a ține hârtia acolo. Dar şi aceste hârtii căzură, şi sângele țâşni şi mai puternic ca oricând.
În cele din urmă, depăşiți de situație, hotărâră ca Reggie să-l sune pe domnul Imrie şi să-i ceară sfatul. Alergă în salon; ea auzi clinchetul subțire al telefonului alb perlat, apoi Reggie țipă; era de fapt un scâncet de frustrare şi disperare. Când se întoarse, se clătina târşâindu-şi pantofii. Telefonul nu funcționa. Firele se întindeau pe câțiva centimetri, apoi se opreau. Era la fel ca sticlele cu apă colorată şi țigările din ghips, doar de fațadă.

— Trebuie să găsesc o cabină de telefon, spuse el. Ai văzut vreuna când am venit?

Gândul că o lăsa singură o îngrozi.

— Nu pleca!

— Mai curge? Se uită între picioarele ei şi trase o înjurătură. Îi puse mâna pe umăr. Uite ce, zise el. O să mă duc jos la bătrână. O să-mi spună unde găsesc un telefon.

— Ce-o să-i zici?

— O să-i spun că am nevoie de-un telefon.

— Zi-i... se agăță Viv de el, zi-i că pierd sarcina, Reggie.

El se răzgândi.

— Să-i spun? O să vrea să urce aici, dacă-i spun. O să vrea s-aducă un doctor.

— Poate-ar fi cazul să chemăm un doctor, nu crezi? Domnul Imrie a zis...

— Un doctor? Iisuse, Viv, nu ne-am târguit şi pentru asta.

El îşi trase mâna dintr-a ei şi şi-o duse la cap, trăgându-se de păr. Din expresia lui, ea îşi dădu seama că se gândea la bani şi la toată vânzoleala asta. Începu să plângă din nou.

— Nu plânge! zise el când o văzu, şi o clipă i se păru că era şi el pe punctul de-a plânge. Un doctor ar putea să-şi dea seama, nu-i aşa? Nu s-ar uita şi-ar şti despre ce-i vorba?

— Nu-mi pasă, răspunse ea.

— Ar putea aduce poliția, Viv. O să ne ceară numele. O să vrea să ştie totul despre noi.

Avea vocea tensionată. Rămase aşa, nehotărât, încercând să găsească o altă cale. Apoi o cuprinse din nou panica şi gâfâi, strângându-şi stomacul.

— Bine, zise el repede. Bine.

Se răsuci şi plecă. Auzi uşa apartamentului trântindu-se şi după aceea nimic. Avea fruntea şi buza superioară ude de sudoare, şi se şterse cu mâneca. Trase apa din nou, apoi se învârti şi ajunse la chiuvetă să se spele pe mâini, scoțându-

şi verigheta colorată auriu, prea largă. Chiuveta arăta de parcă fusese vopsită în stacojiu; luă mai multe bucăți de hârtie şi încercă s-o curețe, să curețe apoi şi colacul pe care stătea şi marginea vasului de dedesubt. Apoi văzu o mică pată de sânge pe covor: se aplecă, dar ameți – i se părea că podeaua băii se înclină. Întinse mâna să se sprijine de perete, dar lăsă o urmă roz pe una dintre plăcuțele de faianță sidefie; se destinse şi rămase nemişcată, cu capul în mâini. Dacă ar sta aşa, sângele ar curge mai anevoios... îşi dorea să se întindă; îşi aminti că domnul Imrie îi spusese să stea în pat. Dar ea nu dorea să se ridice, ca nu cumva să păteze covorul de culoarea laptelui. Închise ochii şi începu să numere în şoaptă. *Unu*, *doi, trei*, *patru.* Repetă numerele de mai multe ori. *Unu, doi, trei, patru. Unu, doi, trei, patru...*

O să mor, îşi zise. Brusc îşi dori ca tatăl ei să fie acolo. Măcar de-ar fi fost acolo cu ea! Apoi şi-l imagină intrând şi văzând tot sângele... începu să plângă din nou. Stătu şi-şi sprijini capul de perete, plângând fără să se oprească, dar atât de lipsită de vlagă, că suspinele ei erau ca nişte mici gâfâieli de durere.

Încă plângea când Reggie se întoarse. O adusese şi pe bătrână. Era îmbrăcată în cămaşă de noapte şi capot, dar îşi trăsese un palton pe deasupra şi-şi pusese o pălărie şi galoşi de cauciuc. Probabil că erau hainele pe care le avea pregătite pentru momentul în care suna alarma. Răsufla din greu după ce urcase scările, şi se vedea că n-avea niciun dinte în gură. Îşi scoase batista să-şi şteargă fața. Dar când văzu în ce stare era Viv, o scăpă din mână. Se duse direct la ea, îi puse mâna pe frunte, apoi îi desfăcu picioarele să se uite la dezastrul dintre ele.

Apoi se întoarse spre Reggie.

— Doamne sfinte, băiete! spuse ea, vorbind bălmăjit din cauza lipsei dinților. La ce ți-a fost mintea când ai vrut să chemi un doctor? La naiba, aici e nevoie de-o ambulanță!

— O ambulanță? zise Reggie îngrozit. Sunteți sigură?

Acum, pentru că era ea acolo, bătea în retragere.

— Ai auzit ce ți-am spus, spuse femeia. Uite ce față are! A pierdut jumătate din sânge. Un doctor n-o să fie în stare să-l toarne la loc, nu-i aşa? Puse mâna pe fruntea lui Viv încă o dată. Doamne sfinte... Du-te! Ce mai aştepți? O să prinzi una înainte să sune sirenele. Spune-le să vină repede. Spune-le că-i o chestiune de viață şi de moarte!

Reggie se răsuci şi o luă la goană.

— Acum, zise femeia dându-şi jos capotul. Creai că-i bine să stai acolo, drăguțo, lăsându-l să curgă din tine aşa? Îi puse mâna pe umăr. Mâna îi tremura. Nu crezi c-ar fi mai bine să te întinzi?

Viv clătină din cap refuzând.

— Vreau să stau aici.

— Atunci stai. Dar să te ridic puțin şi... Aşa, înțelegi ce vreau să-ți spun.

Baia avea un singur prosop – de culoarea laptelui, la fel ca şi covorul. Viv nu dorise să-l folosească. Dar femeia îl smulse de pe suport, îl împături, o forță pe Viv să se ridice, coborî capacul vasului şi puse prosopul pe el.

— Stai pe el, draga mea, spuse, ajutând-o pe Viv să se aşeze la loc. Foarte bine. Şi acum să scoatem şi chiloții ăştia, vrei? Se aplecă, bâjbâi pe lângă genunchii lui Viv şi-i ridică picioarele. E mai bine. Nu-i prea frumos să te vadă bărbatul tău cu chiloții în vine, nu-i aşa? Aş zice că nu. Gata – când eram de vârsta ta, nu ne prea băteam capul cu aşa ceva. Aveam jupoane, ştii, să arătăm decente. Jupoane lungi, cum nu-ți vine a crede. Poftim. N-are importanță. O să rezolvi chestia asta şi-o să arăți iar ca o regină. Vai, ce păr frumos ai, nu crezi?

Continuă să pălăvrăgească împleticindu-şi limba, debitând tot soiul de absurdități. O aduse pe Viv lângă ea, lăsând-o să-şi sprijine capul, netezindu-i şi mângâindu-i

părul cu degetele ei aspre şi boante. Dar şi Viv îşi dădea seama că era înspăimântată.

— Încă mai vine, nu-i aşa? spunea ea din când în când, uitându-se la prosopul dintre picioarele lui Viv. Tinerele ca tine tre' să se menajeze. Aşa se zice, nu?

Viv închisese ochii. Era conştientă de ce murmura bătrână, dar stătea țeapănă, concentrându-se asupra sângelui care se scurgea din ea, încercând să-l încetinească, să-l rețină, să-l împingă înapoi în ea. Frica i se ridica, i se topea şi sălta în valuri întunecate. Uneori – şi astea i se păreau minute fără capăt – avea impresia că sângele se oprea, iar ea se calma întru câtva; apoi, însă, apărea un alt mic şuvoi între picioare care o făcea să plonjeze din nou în starea de panică, începuse să se teamă şi de ritmul galopant al inimii care, îşi dădea seama, accelera fluxul sângelui.

Îl auzi pe Reggie întorcându-se.

— Ai trimis după ei? strigă bătrână.

— Da, spuse Reggie, cu răsuflarea tăiată. Da, or să vină.

Rămase în uşa băii, alb ca varul, muşcându-şi unghiile, prea speriat de bătrână ca să mai intre. *Măcar de-ar veni să mă țină de mână*, se gândi Viv. *Măcar dacă m-ar strânge în brațe...* Dar nu făcea decât să o privească şi să schițeze un fel de gest de neajutorare: îşi întindea mâinile şi clătina din cap.

— Îmi pare rău, îngăima el. Îmi pare rău.

Apoi se depărtă. Îl auzi cum îşi aprinde o țigară. Urmă zăngănitul inelelor draperiei şi-şi dădu seama că probabil stă la fereastra dormitorului, uitându-se afară.

Apoi sângele se prelinse din nou, iar durerea se strânse ca un pumn în jurul unei lame; închise ochii şi plonjă din nou în panică. Durerea şi disperarea erau negre – ca smoala – şi atemporale, de parcă ar fi fost din nou sub anestezicul domnului Imrie, lunecând din lume, în timp ce lumea gonea înainte... Simți din nou mâinile grele ale bătrânei pe spate,

masând-o încontinuu în cercuri mici. Îl auzi pe Reggie strigând: „Gata!”. Dar în acel moment nu-şi putea imagina despre ce era vorba. Crezu că avea de-a face cu faptul că dăduse la o parte draperiile. Când, după o clipă, îşi deschise ochii şi-i văzu pe cei de la ambulanță, în pantaloni şi paltoane, cu caschetele pe cap, presupuse că erau un bărbat şi un băiat de la Protecția Antiraid care veniseră să le reproşeze că nu respectau camuflajul.

Dar băiatul râdea. Avea un râs gutural, dar subțire, ca de fată.

— Îmi place pielea dumneavoastră de tigru, zise el. Totuşi nu vă sperie în mijlocul nopții? Mie mi-ar fi frică să nu se repeadă la gambă în timp ce-aş trece. Se uită la prosopul pe care stătea Viv şi râsul i se stinse, dar fața îi rămase blândă. Prosopul era stacojiu, îmbibat cu sânge. Îşi puse mâna pe frunte şi-i zise bărbatului încet: Pielea e cam rece.

— N-am putut să-l fac să se oprească, bâigui Viv.

Bărbatul stătea ghemuit în fața ei. Îi dezgoli brațul şi prinse o bandă în jurul lui; apoi pompă într-un balon de cauciuc şi se încruntă în fața cadranului. Îi atinse coapsa şi se uită, aşa cum făcuse şi băiatul, la prosopul de sub fundul ei. Trecuse de starea de jenă.

— De când iese din tine în halul ăsta? întrebă el.

— Nu ştiu, spuse ea slab. Se gândi: *Unde-i Reggie?* Cred că Reggie ar şti. Cred că de-o oră.

Bărbatul dădu din cap.

— Ai pierdut o cantitate mare, după cum se vede. Trebuie să te ducem la spital cât putem de repede. Bine? Vorbea calm, liniştitor, iar ea dorea să i se arunce în brațe. Era încă ghemuit în fața ei şi-şi punea balonul în geantă. Se mişca foarte repede. Dar, înainte de a se ridica, o privi în față şi o întrebă delicat cum o cheamă.

— Pearce, răspunse ea, fără să se gândească. Vivien Pearce.

— Şi cât de mare era copilul, doamnă Pearce?

În acel moment îşi dădu seama ce făcuse. Spusese Vivien Pearce în loc să spună Margaret Harrison. Începu să-l caute din nou din priviri pe Reggie. Bărbatul îi puse mâna pe genunchi.

— Îmi pare rău, spuse el. Ghinion. Dar deocamdată trebuie să te punem pe picioare. Prietena mea, domnişoara Carmichael, şi cu mine o să te ducem jos.

Ea îl căuta în continuare pe Reggie şi nu se putea concentra la ce i se spunea. Crezu că atunci când spusese „Domnişoara Carmichael” se referise la bătrână. Apoi el şi băiatul mai vorbiră şi alte lucruri – spunându-şi unul altuia „Kay” şi „Mickey” – şi înțelese, cu un val de disperare, că nu erau bărbați, ci pur şi simplu femei cu părul scurt... Atunci toată încrederea pe care le-o acordase, sentimentul că e îngrijită şi pe mâini sigure, dispărură. Începu să tremure. Ele păreau să creadă că-i e frig şi-o acoperiră cu o pătură. Aduseseră un scaun pliant din pânză pe care o aşezară, o legară şi o scoaseră din baie, luând-o pe pielea de tigru, apoi prin salon, pe lângă bar şi pozele din Paris, apoi în jos, pe scara neluminată. La fiecare întoarcere crezu că se prăbuşeşte.

— Îmi cer scuze, nu contenea să spună slăbită. Îmi cer scuze.

Ele o certară în glumă că-şi face griji.

— Dac-ai vedea ce tipi babani ridicăm! spuse cea mai tânără – Mickey – râzând. După asta o să ne apucăm să cărăm piane.

Bătrâna mergea în fața lor, prevenindu-le în legătură cu treptele mai dificile. Le ținu uşa din față deschisă şi apoi o luă pe potecă să facă acelaşi lucru cu poarta de la grădină. Ambulanța era parcată chiar după ea, iar dârele albe de pe vopseaua cenuşie erau luminate de lună şi părea că pluteşte

deasupra suprafeței negre-sinilii a străzii. Kay şi Mickey o puseră pe Viv jos şi deschiseră uşa.

— Acum o să te punem la orizontală, spuse Mickey. Credem că asta o să te-ajute la sângerare. Haide.

O ridicară din scaun şi apoi o lăsară pe pat. Ea încă tremura de parcă îi era frig, iar sângele încă se prelingea; începuse să se lupte să respire, de parcă alergase sau ceva de genul ăsta. O auzi pe Kay spunându-i lui Mickey că putea conduce ea; apoi patul se înclină uşor pentru că se urcase Kay. Viv îşi ridică privirea, căutându-l pe Reggie, dorindu-şi să fie lăsat să stea lângă ea şi s-o țină de mână. Una din uşile ambulanței era închisă, iar bătrâna stătea în cadrul celeilalte; striga întruna cu vocea ei bălmăjită să nu-i fie teamă, că doctorii or s-o facă bine imediat... Se dădu înapoi. Mickey, care ținuse uşa, o închidea acum.

Viv se forță să se ridice în capul oaselor.

— Aşteaptă, zise ea. Unde-i Reggie?

— Reggie? întrebă Kay.

— Soțul ei! spuse bătrâna. Dumnezeule, am uitat de el cu totul. L-am văzut strecurându-se şi...

— Reggie! strigă Viv înnebunită. O curea îi ținea strâns coapsele. Începu să tragă de ea. *Reggie!*

— E aici? întrebă Kay.

— Nu cred, răspunse Mickey Vrei să mă duc să-l caut?

Viv încă se lupta cu cureaua.

— Bine, spuse Kay, dar fă-o repede!

Mickey o şterse. Când se întoarse după un minut-două, gâfâia. Îşi ridică marginea caschetei şi se aplecă să intre în dubiță.

— Nu-i nimeni acolo, spuse ea. Am căutat peste tot.

— Bine, să plecăm, zise Kay. O poate găsi la spital.

— Dar era acolo, spuse Viv cu răsuflarea tăiată. Probabil că nu v-ați dat seama... prin întuneric...

— Nu-i nimeni, spuse Mickey din nou. Îmi pare rău.

— Vai, ce ruşine, zise bătrâna cu o voce plină de compasiune.

Viv se prăbuşi pe spate, mai slăbită ca oricând, incapabilă să protesteze. Se gândea la Reggie şi, aproape plângând, spuse:

— Un doctor o să-şi dea seama, nu-i aşa? Doctorul va dori să ştie cum ne cheamă, o să vrea să ştie totul despre noi.

Şi-l aminti cum stătea în uşa băii, clătinându-şi capul şi zicând: „Îmi pare rău...”.

Închise ochii. Uşa fu trântită şi după aceea ambulanța porni şi o luară din loc. Simțea zgomotul motorului atât de tare, că parcă avea capul lipit de el. De parcă ar fi fost blocată în cala unui vapor. Auzi vocea lui Kay aproape de față.

— E-n regulă, doamnă Pearce. Se ocupa cu ceva, completa un formular sau ceva de genul ăsta, o etichetă, pe care o prindea de gulerul lui Viv. Fiți curajoasă, rezistați, doamnă Pearce...

— Nu-mi mai spuneți *doamnă*, spuse Viv pe un ton jalnic. Nu-i soțul meu, cum a spus doamna. A trebuit să ne prefacem pentru domnul Imrie, asta-i tot...

— N-are importanță, zise Kay.

— I-am spus că ne cheamă Harrison, pentru că ăsta era numele de fată al mamei lui Reggie. La spital trebuie să le spuneți că mă cheamă Harrison. O să faceți asta? Trebuie să le spuneți că sunt doamna Harrison. Pentru că, în caz că văd şi-şi dau seama, nu-i nimic rău ca o femeie măritată să facă aşa ceva, nu-i aşa?

— Nu vă faceți griji, îi zise Kay ținând-o de încheietura mâinii şi luându-i pulsul.

— Nu cheamă poliția când e vorba de femei măritate, nu-i aşa?

— Aiurea. Să cheme poliția? Dar de ce ar face-o?

— Încalcă legea, nu-i aşa? zise Viv.

— Să fii bolnav? Nu încă, zise Kay zâmbind.

— Adică să scapi de un copil, vreau să spun.

Dubița se hurducă de câteva ori în timp ce trecea pe un drum desfundat.

— Ce? zise Kay.

Viv nu răspunse. Simțea cum i se scurgea sânge la fiecare hurducătură. Închise din nou ochii.

— Vivien, o întrebă Kay, ce-ai făcut?

— Ne-am dus la un domn, spuse Viv în cele din urmă. Trase aer în piept. La un dentist.

— Ce ți-a făcut?

— M-a adormit. La început totul a fost bine. Dar mi-a pus un pansament înăuntru, iar acesta a ieşit, şi atunci a început sângerarea. Totul era bine până atunci.

Kay se depărtă şi izbi cu pumnul în peretele cabinei.

— Mickey! Dubița încetini, apoi se opri; se auzi scârțâitul frânei. Fața lui Mickey apăru la fereastra glisantă de deasupra capului lui Viv.

— E OK?

— Nu, nu e ce-am crezut noi. A fost la cineva... la un dentist nenorocit – a scăpat-o de sarcină.

— O, nu, spuse Mickey.

— Încă sângerează. Probabil că... nu ştiu. Poate că i-a obturat peretele uterului.

— Bun, zise Mickey şi se întoarse. O să merg cât pot de repede.

— Aşteaptă. Aşteaptă! Îi e teamă de poliție.

Viv le urmărea expresiile fețelor. Se ridică din nou în capul oaselor.

— Nu trebuie să apară niciun polițist! zise ea. Nu trebuie să se bage poliția sau ziariştii. Nu trebuie să-i spună tatălui meu!

— Tatăl tău n-o să mai zică nimic atunci când o să afle cât de bolnavă eşti, spuse Mickey.

— Nu-i măritată, spuse Kay.

Viv începu să plângă din nou.

— Nu spuneți, zicea ea. O, vă rog, nu spuneți!

O văzu pe Mickey uitându-se la Kay.

— Dacă-i o obturație, ar putea... La naiba! Ar putea fi septicemie, nu-i aşa?

— Nu ştiu. Aşa cred.

— Vă rog, zise Viv. Spuneți-le că am pierdut o sarcină.

— E prea periculos, spuse Mickey clătinând din cap dezaprobator.

— Vă rog, nu le spuneți nimic. Spuneți-le că m-ați găsit pe stradă.

— Oricum or să-şi dea seama, zise Mickey.

Dar Viv o vedea pe Kay meditând.

— S-ar putea să nu.

— Nu, zise Mickey. Nu putem să dăm cu banul. Pentru Dumnezeu, Kay! Ar putea... Se uită la Viv. S-ar putea să *mori*, adăugă ea.

— Nu-mi pasă!

— Kay, zise Mickey, şi când aceasta nu răspunse, se întoarse.

Dubița se urni cu o smucitură şi porni mai repede ca înainte.

Viv se lăsă din nou pe pat. Acum nu mai simțea hurducăturile, i se părea că e undeva, suspendată. Credea că, pierzând atâta sânge, probabil că începuse să plutească. Ca prin vis, o văzu pe Kay adăugând ceva la eticheta prinsă de guler, apoi bâjbâind printr-un buzunar al paltonului; apoi simți că îi ține degetele şi i le strânge. Kay o luase de mână. Strânsoarea îi era lipicioasă; Viv o prinse mai tare ca să nu dispară plutind. Deschise ochii şi o privi pe Kay. O privea aşa cum nu mai privise pe nimeni înainte, de parcă acest gest o reținea, nu-i dădea voie să se ducă.

— Mai e puțin, Vivien, repeta Kay. Fii curajoasă. Foarte bine. Aproape că am ajuns.

Peste o clipă, ambulanța dădu colțul şi se opri. Uşile fură deschise larg. Mickey se sui înăuntru şi apăru altcineva în spatele ei, o soră cu o bonetă albă, strălucitoare şi diformă în lumina lunii.

— Iar tu, Langrish! zise sora. Ei, şi ce ne-ai adus în seara asta?

Kay se uită la Mickey, strângând în continuare degetele lui Viv. Iar atunci când ea deschise gura, Kay vorbi în locul ei.

— Avort, spuse ea apăsat. Avort cu complicații. Credem că doamna, doamna Harrison a căzut foarte rău. A pierdut mult sânge şi este destul de dezorientată.

Sora dădu din cap.

— Bine, zise ea. Se depărtă şi chemă un brancardier. Hei, tu de-acolo! Da, tu! Ia un cărucior şi ai grijă cum mergi cu el!

Mickey îşi plecă fruntea şi nu mai spuse nimic. Se apucă, cu destulă asprime, să-i desfacă iute cureaua care o ținea strânsă de pat.

— Hai, Vivien, zise Kay. Trebuie să te luăm de-aici, atâta. Dar ascultă-mă o clipă. Acum vorbea în grabă. Se uită peste umăr, apoi îi atinse fața. Mă asculți? Uită-te la mine... Cartea ta de identitate şi cartelele, Vivien. Ți-am făcut o gaură în căptuşeala paltonului. Poți zice că le-ai pierdut când ai căzut. Bine? Mă înțelegi, Vivien?

Viv înțelegea, dar mintea îi rătăcea spre altceva care i se părea important. Simțise că mâna i se desprinsese dintr-a lui Kay, iar prin degete îi treceau mii de ace. Erau lipicioase, dar reci şi goale...

— Verigheta, zise ea. Acum avea impresia că acele îi înțeapă buzele. Mi-am pierdut verigheta. Am pierdut...

Dar n-o pierduse, îşi aminti ea. O scosese să spele sângele de dedesubt, şi o lăsase în baia aia ciudată, pe chiuvetă, lângă robinet.

O privi înnebunită pe Kay.

— N-are importanță, Vivien, spuse ea. Celelalte lucruri contează.

— Vine căruciorul, zise Mickey tăios.

Viv încercă să se ridice.

— Verigheta, spuse ea aproape fără suflare. Reggie mi-a dat o verighetă. Am pus-o ca domnul Imrie să creadă...

— Taci, Vivien! spuse Kay cu blândețe. Taci, Vivien! Verigheta nu contează.

— Trebuie să mă întorc.

— Nu se poate, zise Mickey. La naiba, Kay!

— Ce s-a întâmplat? strigă sora.

— Trebuie să mă întorc! spuse Viv, dând să se lupte. Dați-mi voie să mă întorc să-mi iau verigheta! Fără ea, n-are rost...

— Uite-ți verigheta! zise Kay brusc. Ia-ți verigheta. Poftim.

Se depărtase de Viv şi-şi împreunase mâinile; le răsuci o clipă, apoi scoase un mic cerc din aur. Se mişcase atât de rapid şi de imperceptibil, de parcă ar fi făcut un număr de iluzionism.

— O aveai deci? întrebă Viv uluită şi uşurată, iar Kay dădu din cap.

— Da. Ridică mâna lui Viv şi făcu verigheta să-i lunece pe deget.

— Parcă e alta.

— Ți se pare-aşa pentru că eşti bolnavă.

— Aşa?

— Bineînțeles. Acum nu uita de celelalte. Ia-mă de umeri. Ține-te strâns. Bravo.

Viv se simți ridicată. Imediat fu purtată prin aerul rece. Când Kay o ținu de mână ultima dată, descoperi că abia îi

mai simțea pulsul. Nu mai putea nici măcar să vorbească, să spună la revedere. Închise ochii. Tocmai o duceau în holul spitalului când alarma începu să sune.

Helen auzi sirenele din apartamentul Juliei, în Mecklenburgh Square. Aproape imediat urmară trosnituri şi bufnituri. Se gândi la Kay şi-şi ridică fruntea.

— Unde crezi că lovesc?

Julia dădu din umeri. Se ridicase să ia o țigară şi umbla după pachet.

— Poate Kilburn? opină ea. N-ai cum să ştii. Am auzit un şir de bombe căzând săptămâna trecută, şi aş fi jurat că-i în Euston Road, dar s-a dovedit c-a fost în Kentish Town. Se duse la fereastră, trase draperia şi se uită printr-una dintre crăpăturile din scândurile cenuşii date cu talc. Ar trebui să vezi luna, spuse ea. E absolut superbă în noaptea asta.

Dar Helen era atentă la bombe.

— Încă una, zise ea tresărind. Nu mai sta la fereastră.

— Oricum n-are sticlă.

— Ştiu, dar... întinse brațul. Oricum, hai înapoi.

Julia dădu drumul draperiei.

— Aşteaptă o clipă.

Se duse la şemineu şi ținu un ghemotoc de hârtie deasupra cărbunilor înroşiți pentru a-şi aprinde țigara. Apoi se îndreptă şi trase un fum, îşi dădu capul pe spate savurând gustul tutunului. Era aproape goală, stând cu un şold săltat – relaxată şi fără jenă în lumina flăcărilor de parcă s-ar fi aflat la marginea unui iaz, ca într-o pictură victoriană barocă, având ca subiect Grecia antică.

Helen stătea întinsă şi o urmărea.

— Parcă eşti descrierea numelui tău, spuse ea moale.

— Numele meu?

— Julia, Standing[8]. Totdeauna îmi venea să pun o virgulă. Ți-a mai spus asta cineva? Arăți ca propriul tău portret... Vino încoace. O să răceşti.

Camera era prea bine capitonată pentru a fi cu adevărat rece. Julia îşi duse mâna la frunte să-şi îndepărteze şi netezească părul încâlcit, apoi se întoarse încet la divan şi se vârî sub pături. Se întinse, goală până la brâu, cu mâinile sub cap, şi împărți țigara cu Helen, lăsând-o să şi-o pună între buze şi s-o îndepărteze după ce trăgea un fum. După ce termină de fumat, închise ochii. Helen îi studia pieptul şi stomacul, care se ridicau şi coborau în ritmul respirației, şi zvâcnetul pulsului la baza gâtului.

Se auzi detunătura îndepărtată a unei explozii, o rafală de mitraliere şi poate zgomot de avioane. Vecinul polonez al Juliei, de la etajul superior, patrula neliniştit prin încăpere;

Helen îi urmărea traversarea înainte şi înapoi luându-se după scârțâitul podelei. În camera de dedesubt se auzea un radio şi ecoul zăngănitului cuiva care răscolea cărbunii în şemineu. Helen se familiarizase cu sunetele, textura şi imaginea păturilor şi pernelor Juliei, cu mobilierul desperecheat. În ultimele trei săptămâni stătuse acolo cam de şase sau şapte ori. Şi-şi spunea, ca şi-n alte dăți: *Oamenii ăştia nu ştiu că eu şi Julia suntem aici, goale*, *una în brațele celeilalte...* I se părea incredibil. Ea însăşi se simțea expusă, dar la modul delicios, de parcă toată carnea ce-i învelea nervii dormitând fusese dată la o parte, jupuită.

Niciodată n-o să mai traverseze o cameră, n-o să mai dea drumul la radio, n-o să mai pună vătraiul în foc – nimic de genul ăsta – se gândi ea, fără să se gândească la faptul că doi îndrăgostiți ar putea sta îmbrățişați în camerele din apropiere.

---

[8] Julia, stând în picioare. (n.t.)

Îşi duse mâna spre clavicula Juliei – dar nu atinse pielea, ci rămase cu ea în aer, la un centimetru deasupra.

— Ce faci? întrebă Julia fără să deschidă ochii.

— Te ghicesc, spuse Helen. Simt cum ți se ridică toată căldura trupului. Îți simt viața. Îți pot spune unde ai pielea palidă şi unde-i roz. Îți pot spune unde-i curată şi unde ai pistrui.

Julia îi prinse degetele.

— Ți-ai ieşit din minți, zise ea.

— Mi-am ieşit din minți, răspunse Helen, din dragoste.

— Sună ca într-un roman. Unul de Elinor Glyn sau Ethel M. Dell.

— Dar tu nu simți o mică nebunie, Julia?

Julia se gândi.

— Mă simt străpunsă de o săgeată, zise ea.

— Doar de o săgeată? Eu parc-aş fi străpunsă de-un harpon. Sau... Nu, asta-i prea brutal. De parcă un cârlig, unul mic, mi s-a-nfipt în piept...

— Un mic cârlig?

— Unul de crochet sau ceva mai fin.

— Un cârlig din acelea pentru încheiat nasturii?

— Exact, râse Helen.

Pentru că vorbele Juliei făcuse să-i răsară în minte o imagine foarte clară, ceva din copilărie, probabil – un cârlig din argint cu un mâner uşor ciobit din sidef. Îşi duse mâna în locul în care-şi imagina că se află inima.

— Mă simt, zise ea, de parcă mi-ar fi intrat în piept un cârlig şi inima mi-ar fi smulsă, fibră cu fibră.

— Dar sună înspăimântător, spuse Julia. Ce fată morbidă eşti! Duse degetele lui Helen la gură şi i le sărută, apoi le reținu să le examineze vârfurile. Şi ce unghii mici ai, murmură ea. Unghiuțe şi dințişori.

Helen se intimidă, deşi lumina era extrem de scăzută.

— Nu te uita la mine, spuse ea trăgându-şi mâna.

— De ce?

— Eu... eu nu merit.

— Toanto, spuse Julia râzând.

După asta închiseră ochii, şi probabil că Helen ațipi. Îşi dădu vag seama că Julia se ridicase din nou, se îmbrăcase în capot şi coborâse la baie, dar era în miezul unui vis absurd şi se trezi de-a binelea când Julia închise uşa la întoarcere.

— Cât e ceasul? întrebă ea. Ridică repede ceasul deşteptător al Juliei. Dumnezeule, e unu fără un sfert! Trebuie să plec.

Îşi frecă fața, apoi se întinse la loc.

— Mai stai până la unu, spuse Julia.

— Cincisprezece minute. Ce rost are?

— Atunci lasă-mă să vin cu tine. O să te duc acasă.

Helen clătină din cap.

— Dă-mi voie, spuse Julia. Prefer să vin decât să rămân aici, ştii asta.

Începu să se îmbrace. Hainele-i zăceau de-a valma pe podea; se aplecă şi culese un sutien şi chiloții, îşi trase pe ea pantalonii şi o bluză, coborându-şi bărbia şi încruntându-se în timp ce-şi încheia nasturii. Se aşeză în fața oglinzii şi-şi netezi fața.

Helen stătea în continuare întinsă şi o urmărea, aşa cum făcuse înainte. I se părea extraordinar că putea s-o facă, era de necrezut că Julia îşi oferea frumusețea privirii ei. Era minunat, aproape înspăimântător că, acum o oră, Julia stătuse în brațele ei, îşi deschisese gura, îşi desfăcuse picioarele, în voia buzelor, limbii şi degetelor ei. I se părea de domeniul imposibilului ca, dacă ea, Helen, s-ar ridica şi s-ar duce la ea, s-ar lăsa sărutată...

Julia îi surprinse privirea şi zâmbi, prefăcându-se exasperată.

— N-ai obosit să mă priveşti?

Helen îşi coborî privirea.

— De fapt nu mă uitam.

— Dac-ai fi bărbat, ți-aş spune c-ar trebui să pleci din cameră când mă-mbrac. Aş dori să rămân un mister pentru tine.

— Nu vreau să fii un mister, zise Helen. Vreau să-ți cunosc fiecare părticică. Apoi deveni uşor deprimată. De ce ai spus asta, Julia? Nu ai prefera un bărbat, nu-i aşa?

Julia clătină din cap. Se aplecă mai mult spre oglindă, depărtându-şi buzele şi rujându-se.

— Nu mă simt bine cu bărbații, zise ea absentă. Îşi apropie buzele şi-şi întinse rujul. N-o pot face cu bărbații.

— Numai cu femeile? întrebă Helen.

Numai cu tine, dorea ea să-i spună. Dar Julia nu spuse nimic; acum îşi trecea pieptănul prin păr, scrutându-şi fața critic. Helen se întoarse şi-şi zise: *Ce naiba am?* Pentru că descoperise că e geloasă pe imaginea Juliei din oglindă. Era geloasă pe hainele ei. Era geloasă pe pudra de pe fața ei!

Apoi îşi mută gândul la altceva: *Oare aşa simte şi Kay față de mine*?

Probabil că acest gând i se citea pe chip. Când se întoarse spre Julia, îşi dădu seama că aceasta o urmărea în oglindă. Nu se mai pieptăna, dar mâinile erau ridicate în continuare.

— OK? zise ea.

Helen încuviință, apoi clătină din cap. Julia puse pieptănul jos, se apropie de ea şi o luă de după umeri.

— E o greşeală teribilă, zise Helen încet, închizând ochii.

— Acum totul e teribil de greşit, răspunse Julia după o clipă.

— Dar asta e mai rea, pentru că am putea s-o îndreptăm.

— Chiar putem?

— Ne-am putea... opri. Ne-am putea... întoarce acolo unde eram.

— Tu ai putea?

— Poate, spuse Helen, cu un efort. De dragul lui Kay.

— Totuşi greşeala teribilă a fost făcută, zise Julia. A fost săvârşită înainte. A fost făcută chiar înainte să acționăm. S-a întâmplat... Când?

Helen îşi ridică privirea.

— A fost săvârşită în ziua în care m-ai dus în casa din Bryanston Square, spuse ea. Sau chiar înainte de asta, când mi-ai luat ceaiul acela. Am stat în soare, tu ai închis ochii şi ți-am privit fața... Cred că atunci s-a întâmplat, Julia.

Se priviră intens, tăcute, apoi se apropiară şi se sărutară. Helen încă nu se obişnuise cu diferența dintre săruturile Juliei şi ale lui Kay – cu ciudățenia relativă a gurii Juliei, cu moliciunea ei şi consistența rujului, cu apăsările repetate şi tatonările limbii. Dar ciudățenia asta era excitantă. Sărutul fiind imprecis, deveni repede umed. Se apropiară şi mai mult. Julia îşi puse degetele pe sânul gol al lui Helen – îl atinse şi apoi îşi retrase degetele; îl atinse din nou – le retrase din nou – până când Helen simți cum i se umflă carnea încordată după mâna Juliei.

Se cufundară înapoi, destul de incomod, pe păturile strânse. Julia îşi vârî mâna între picioarele lui Helen şi zise încet:

— Iisuse! Eşti atât de umedă, că nu te simt.

— Vreau degetele tale în mine! şopti Helen. Împinge-le în mine.

Julia împinse. Helen îşi ridică şoldurile să intre în ritm cu mişcarea ei, cu respirația întretăiată.

— Acum mă simți?

— Da, te simt, spuse Julia. Simt cum mă prinzi. E uluitor...

Probabil că avea patru degete în Helen, vârâte până la încheieturi, dar degetul mare era în afară şi-i freca încet carnea umflată. Helen îşi ridica şi cobora şoldurile pentru a se împinge în mâna ei. Simțea asprimea păturilor pe spate

şi, pe lângă apăsarea dintre picioare, coapsa uscată a Juliei, îmbrăcată în pantaloni, peste a ei, goală şi umedă; era conştientă de locurile distincte, inconfortabile – felul în care cureaua Juliei se freca de ea, nasturii bluzei şi cureaua ceasului... îşi întinse mâinile deasupra capului, dorindu-şi ca Julia s-o fi legat, să o fi imobilizat; dorea să-i cedeze total, să fie acoperită de vânătăi şi semne. Julia începu să împingă aproape dureros în ea, şi-i plăcea. Îşi dădea seama ca trupul îi devine tot mai rigid, de parcă ar fi fost într-adevăr trasă de frânghii strânse.

Îşi ridică iar capul şi-şi lipi gura de a Juliei, şi când începu să geamă, o făcu în gura ei, pe buzele şi obrazul ei.

— Taci! zise Julia, continuând totuşi să împingă înnebunită. Se gândea la oamenii din apartamentele apropiate. Taci, Helen! Taci!

— Îmi pare rău, zise Helen fără suflare şi gemu din nou.

Nu semăna deloc cu felul lejer în care făcuseră dragoste înainte. După aceea, Helen rămase cutremurată, încercând să se liniştească, de parcă s-ar fi certat cu cineva. Când se ridică în picioare, îşi dădu seama că tremură. Se duse la oglindă: rujul Juliei i se întinsese în jurul gurii, iar buzele îi erau umflate, de parcă ar fi fost lovită. Apoi se duse aproape de şemineu, de lumina flăcărilor, şi văzu că avea semne pe coapse şi sâni, parcă de urticarie, din cauza frecării hainelor Juliei. Asta îşi dorise cât timp Julia împingea, dar acum semnele o supărau într-un mod absurd. Se mişca orbeşte prin cameră, culegând lucruri, punându-le jos apoi... simțind cum în ea se adună isteria.

Julia se dusese la bucătărie să se spele pe mâini şi gură. Când se întoarse, Helen se postă în fața ei şi spuse şovăielnic:

— Uite în ce hal sunt, Julia! Cum dracu' o să ascund asta de Kay?

Julia se încruntă.

— Ce-i cu tine? Vorbeşte mai încet!

Cuvintele ei erau ca o palmă. Helen se aşeză şi-şi luă capul în mâini.

— Ce naiba mi-ai făcut, Julia? spuse ea în cele din urmă, încă tremurând. Ce-ai făcut? Nici eu nu mă mai recunosc, îi detestam pe cei care fac ce facem noi. Credeam că sunt probabil cruzi sau nepăsători sau laşi. Dar nu vreau să fiu crudă cu Kay. Şi mi se pare c-o fac, pentru că-mi pasă, îmi pasă mult! Țin prea mult la voi două. Oare e posibil, Julia?

Julia nu răspunse. Helen îşi ridică privirea, apoi îşi înclină capul. Îşi apăsă ochii cu podul palmelor, conştientă că nu trebuie să plângă, pentru că plânsul o să lase mai multe urme.

— Şi partea proastă este... continuă ea. Ştii care-i partea proastă? Când sunt cu Kay sunt nefericită că nu eşti tu, şi-şi dă seama că sunt nefericită şi nu ştie de ce, şi mă linişteşte! Mă alină, şi eu îi dau voie! O las să mă consoleze, când de fapt tânjesc după tine.

Râse. Un sunet oribil. Îşi coborî mâinile şi adăugă mai ferm:

— Nu mai pot face asta. Va trebui să-i spun, Julia. Dar mi-e teamă. Mi-e teamă de cum se va simți când o să audă că-i vorba de tine! Că tocmai despre tine-i vorba! Că te-a iubit înainte, iar acum...

Scutură din cap şi nu putu să termine ce-avea de spus.

Vârî mâna în buzunarul fustei să caute o batistă, şi-şi suflă nasul. Se simțea epuizată, neputincioasă, ca o păpuşă de cârpă. Julia se dusese să răscolească cenuşa cărbunilor cu vătraiul, dar acum se ridicase şi stătea lângă poliță fără să se întoarcă. Nu mai veni lângă Julia, ca înainte. Rămăsese acolo de parcă urmărea focul şi se gândea la cărbunii pe cale să se stingă. Şi când, în cele din urmă, vorbi, vocea sună distantă.

— N-a fost aşa, spuse ea.

Helen îşi sufla din nou nasul şi n-o auzi.

— Cum adică? o întrebă ea fără să înțeleagă.

— În legătură cu mine şi Kay, zise Julia, fără să-şi întoarcă privirea. Nu a fost cum ți-ai închipuit tu. Presupun că ea te-a lăsat să-ți imaginezi. Asta-i într-adevăr stilul ei.

— Ce vrei să spui?

Julia ezită.

— Nu m-a iubit niciodată, zise ea. Rosti cuvintele pe un ton lejer, aplecându-şi mâna să scuture un fir de cenuşă de pe pantalon. Eu o iubeam. Eu am fost îndrăgostită de Kay ani de zile. A încercat să-mi răspundă, însă... n-a mers. Presupun că nu sunt genul ei. Semănăm prea mult, asta-i. Se îndreptă şi începu să culeagă bucățile de tencuială căzute pe polița şemineului. Ştii, Kay îşi doreşte o nevastă. Ți-am mai spus-o, nu-i aşa? Îşi doreşte o nevastă – pe cineva bun, vreau să zic, pe cineva drăguț, pur. Cineva care să mențină ordine în lucruri, să ştie cum să le aranjeze. Eu n-am fost în stare de asta. Îi spuneam că n-o să fie fericită până n-o să găsească o fată cu ochi albaştri, una care trebuia salvată sau îngrijită sau ceva de genul ăsta... îşi întoarse capul şi întâlni privirea lui Helen în cele din urmă. Apoi încheie cu nesfârşită tristețe: Se pare că farsa am încasat-o eu, nu-i aşa?

Helen o privi lung, până când Julia clipi şi-şi întoarse privirea. Începu să culeagă din nou bucățele de tencuială de pe polița şemineului.

— Oare contează că s-a întâmplat altfel? întrebă ea pe acelaşi ton scăzut, nepăsător.

Helen ştia că conta enorm. Auzind cuvintele Juliei, ceva în interiorul ei se prăbuşise sau se micşorase. Se simțea de parcă fusese păcălită, de parcă cineva îşi bătuse joc de ea...

Era o prostie, pentru că Julia n-o păcălise. Julia n-o mințise. Totuşi Helen se simțea trădată. Brusc deveni

conştientă de faptul că era goală. Nu mai dorea să fie goală în fața Juliei! Îşi trase la repezeală fusta şi bluza.

— De ce nu mi-ai spus? întrebă ea în timp ce se-mbrăca.

— Nu ştiu.

— Ştiai ce credeam.

— Da.

— O ştiai şi acum trei săptămâni.

— M-a surprins s-o aud de la tine, spuse Julia. Mă gândeam la Kay... Ştii cum e – al naibii de politicoasă. E mai politicoasă decât orice domn pe care îl cunosc. Am rugat-o să nu spună. Niciodată nu mi-am imaginat... îşi ridică o mână şi se frecă la ochi. Apoi continuă obosită: Eram mândră, asta-i tot. Asta era. Eram mândră şi singură. Eram al naibii de singură, dacă vrei să ştii adevărul.

Scoase un oftat lung şi destul de aspru şi se uită din nou peste umăr.

— Oare mai contează ce ți-am spus? Pentru mine, nu. Dar dacă vrei să terminăm toată chestia...

— Nu, zise Helen.

Nu dorea asta. Şi era speriată că Julia pusese problema despărțirii lor cu atâta nepăsare. Timp de o clipă nesfârşită şi chinuitoare se simți total singură – abandonată atât de Julia, cât şi de Kay.

Continuă să se îmbrace fără să scoată o vorbă. Julia stătea în aceeaşi poziție lângă şemineu. Când, în cele din urmă, Helen se duse şi o luă în brațe, o strânse la rândul ei cu un fel de uşurare. Dar se îmbrățişau oarecum cu stângăcie.

— La urma urmelor, spuse Julia, ce s-a schimbat? Nimic, nu-i aşa?

— Nu, nu s-a schimbat nimic, zise Helen clătinând din cap. Te iubesc, Julia.

Totuşi, în sinea ei încă mai simțea acea prăbuşire sau strângere – de parcă inima ei, care inițial părea să tânjească

după Julia, să se umfle şi să crească, se retrăgea, închizându-şi valvele.

Termină cu îmbrăcatul. Julia umbla prin cameră, dând lucrurile la o parte. Din când în când ochii li se întâlneau şi-şi zâmbeau; dacă se apropiau, întindeau automat mâinile şi se atingeau în trecere sau se sărutau uşor.

Afară, bombele cădeau deasupra Londrei. Helen uitase cu totul de ele. Dar când Julia ieşi prin uşa cu draperie şi o lăsă o clipă singură, se duse încet la fereastră şi se uită în piață prin crăpături. Vedea casele argintate de lumina lunii şi, în timp ce privea, cerul era luminat de scântei şi flăcări sinistre; le simțea vibrația uşor, în frunte, prin scândură.

Tresărea la fiecare din ele. Se părea că nu mai avea nici urmă de încredere. Începu să tremure – de parcă şi-ar fi pierdut deprinderea, trucul de a trăi în vreme de război, de parcă ştia dintr-odată doar de amenințare, de pericolul sigur, de iminenta răului.

— Dumnezeule, spuse Fraser. Aia a picat aproape, nu-i aşa?

Bombele şi salvele antiaeriene îi sculaseră pe toți. Câțiva stăteau la ferestre încurajându-i pe piloții britanici şi tunurile antiaeriene; ca de obicei, Giggs țipa după nemți: *Pe-aici, Fritz!* Parcă erau într-un cerc al infernului. Fraser stătuse nemişcat vreo cincisprezece minute, înjurând gălăgia; în cele din urmă, nemaiputând s-o suporte, se dăduse jos din pat. Trăsese masa prin celulă şi stătea pe ea în şosete, încercând să vadă ceva pe fereastră. Ori de câte ori se auzea o explozie, se retrăgea de la fereastră tresărind, alteori îşi ferea capul, dar mereu revenea. Era mai bine decât să nu facă nimic.

Duncan stătea în patul lui. Era întins mai mult sau mai puțin confortabil, cu mâinile sub cap.

— Par mai aproape decât sunt, zise el.

— Nu te deranjează? îl întrebă Fraser nevenindu-i să creadă.

— Te obişnuieşti cu ele.

— Nu te îngrijorează că o bombă împuțită s-ar putea îndrepta spre tine şi că tu nu poți decât să bagi capul la cutie?

Celula era luminată de luna nefiresc de strălucitoare. Fața lui Fraser se vedea clar, dar ochii lui albaştri, copilăroşi, părul blond şi cafeniul păturii pe care o ținea pe umeri îşi pierduseră culoarea – toate căpătaseră nuanțe argintii, ca obiectele dintr-o fotografie.

— Se zice că dac-are scris pe ea numele tău, spuse Duncan, o s-ajungă la tine oriunde te-ai afla.

— Asta m-aş fi aşteptat s-aud de la unul ca Giggs, râse Fraser batjocoritor. Dar când o spune el, mă gândesc că s-ar putea să-şi imagineze că pe undeva, în împrejurimile Berlinului, e o fabrică care pune pe bombe ştampila cu *Giggs, R. Wormwood Scrubs, Anglia*.

— Ce voiam eu să zic, spuse Duncan, este că, dacă e să ne lovească, ne-ar putea lovi şi-aici.

Fraser îşi întoarse fața spre fereastră.

— Aş vrea să cred că se poate totuşi să-mi îmbunătățesc şansele, atâta tot. O, la naiba! Sări din nou, pentru că se auzi o altă explozie, care făcu sticla să zăngăne şi dislocă pietrele sau mortarul din jurul conductei caloriferului. Se auziră strigăte – răcnete şi ovații – din celelalte celule; dar cineva urlă, cu o voce ascuțită şi răguşită: *închideți robinetul, bulangiilor!* Şi după asta se aşternu tăcerea, dar numai o clipă.

Apoi tunurile antiaeriene porniră din nou şi căzură mai multe bombe.

Duncan îşi ridică privirea.

— O să-ți zboare fața, zise el. Poți să vezi ceva?

— Numai reflectoarele, spuse Fraser. Nasolesc totul, ca de obicei. Văd flăcările strălucind. Numai Dumnezeu ştie unde sunt. Din câte se pare, oraşul ăsta blestemat ar putea arde cu totul. Începu să-şi muşte unghiile. Fratele meu mai mare e jandarm, adăugă el, în Islington.

— Culcă-te, zise Duncan peste câteva clipe. Nu poți face nimic.

— Din cauza asta totul e atât de mizerabil! Şi când te gândeşti la nenorociții ăia de gardieni, acolo în adăpost... Ce crezi că fac? Pariez că joacă pocher şi beau whisky şi-şi freacă mâinile veseli.

— Domnul Mundy nu face aşa ceva, zise Duncan cu loialitate.

— Ai dreptate, râse Fraser. Probabil că stă într-un colț cu un tratat de ştiință creştină, respingând bombele cu puterea imaginației. Poate c-o să-mi vândă un pont. Ce zici? Ți-a băgat în cap absurdițile alea, nu-i aşa? De-aia eşti atât de nepăsător? Expiră adânc şi închise ochii. *Nu există bombe. Bombele nu sunt reale. Nu e război. Bombardarea Portsmouth-ului, Piseiy Kölnului – toate acestea au fost halucinații în masă. Oamenii nu au murit*, *s-au înşelat puțin, crezând că au murit, se poate întâmpla oricui. Nu-i război...*

Deschise ochii. În noapte se reinstală tăcerea.

— Oare a mers trucul? şopti el. Apoi zvâcni pentru că se auzi o altă explozie. La naiba! Nu prea. Încearcă mai temeinic, Fraser. Nu încerci suficient de temeinic, al naibii să fii tu! Îşi apăsă tâmplele şi începu să recite din nou, mai încet, de data asta: *Nu există bombe. Nu există focuri. Nu există bombe. Nu există focuri*...

În cele din urmă, îşi strânse pătura pe umeri, se dădu jos de pe masă şi continuă să mormăie plimbându-se în sus şi-n jos. La fiecare nouă explozie, înjura şi mergea mai repede.

— Nu te mai tot plimba, zise Duncan iritat, ridicându-şi capul de pe pernă.

— Scuză-mă, spuse Fraser cu o politețe exagerată. Oare te țin treaz? Se întoarse la masă. Luna asta nenorocită îi aduce, spuse el, ca şi cum ar fi vorbit singur. De ce nu-s nori pe cer? Şterse geamul încețoşat de respirația lui. Nu mai spuse nimic timp de un minut. Apoi o luă de la capăt: *Nu există bombe. Nu există focuri. Nu există sărăcie şi nedreptate. Nu există oală de noapte în celula mea...*

— Taci odată, zise Duncan. N-ar trebui să ridiculizezi chestia asta. Nu-i... ei bine, nu-i cinstit față de domnul Mundy.

De data asta, Fraser râse fără oprelişti.

— Domnul Mundy, repetă el. Nu-i cinstit față de domnul Mundy. Dar ce-ai tu dacă eu îl ridiculizez pe bătrânul domn Mundy? Vorbise de parcă s-ar fi adresat sieşi din nou; apoi, ideea păru să-l surprindă cu totul şi îl întrebă de-a dreptul: Dar, la urma urmelor, ce aliş-veliş ai tu cu domnul Mundy?

Duncan nu răspunse. Fraser aşteptă, apoi continuă:

— Ştii la ce mă refer. Crezi că n-am observat? Îți dă țigări, nu-i aşa? Îți dă zahăr pentru cacao, chestii dintr-astea.

— Domnul Mundy e drăguț, zise Duncan. Este singurul gardian cumsecade, poți să-ntrebi pe cine vrei.

— Dar eu te întreb pe tine, insistă Fraser. *Mie* nu-mi dă țigări şi zahăr, de exemplu.

— Presupun că nu-i pare rău de tine.

— Înseamnă că de tine-i pare? Asta era?

Duncan îşi săltă capul. Începuse să tragă de un fir de lână care atârna la marginea păturii.

— Cred că da, spuse el. Oamenilor le pare, asta-i tot. Aşa mi se întâmpla şi înainte. Înainte de asta, vreau să zic.

— Eşti un tip dintr-ăia, cred, adăugă Fraser.

— Bănuiesc.

— Sunt fascinați de genele tale lungi, ceva de genul ăsta.

Duncan luă mâna de pe pătură, lăsând-o să cadă.

— N-am ce-i face în privința genelor! zise el prosteşte.

Fraser râse şi-şi schimbă atitudinea.

— Bineînțeles că n-ai, Pearce. Se dădu jos de pe masă din nou şi se aşeză pe scaun, pe care-l aduse aproape de perete, depărtându-şi genunchii şi dându-şi capul pe spate. Odată am cunoscut o fată, începu el, cu gene ca ale tale.

— Ai cunoscut multe fete, nu?

— Ei, nu vreau să mă laud.

— Atunci n-o face.

— Ascultă, tu ai deschis subiectul! Voiam să ştiu ce-i între tine şi domnul Mundy... Mă întrebam dacă numai de dragul genelor tale frumoase îți face şederea plăcută.

Duncan se ridică în capul oaselor. Îşi aminti senzația pe care i-o dăduse mâna domnului Mundy pusă pe genunchiul lui şi simți că roşeşte.

— Nu-i dau nimic în schimb, spuse el aprins, dacă asta vrei să zici.

— Ei, cred că asta voiam să zic.

— Aşa procedezi tu cu fetele tale?

— Aoleu. Bine. Voiam doar...

— Să ce?

Fraser ezită din nou.

— Nimic, spuse el. Eram curios cum merg lucrurile astea.

— Ce lucruri să meargă?

— Pentru cineva ca tine.

— Ca mine? întrebă Duncan. Ce vrei să zici?

Fraser se depărtă.

— Ştii prea bine ce vreau să zic.

— Nu ştiu.

— Probabil că ştii ce se spune despre tine aici.

Duncan simți că roşeşte şi mai mult.

— Asta se spune despre oricine. Despre oricine cât de cât cultivat; despre oricine căruia îi plac cărțile, muzica. Care nu-i o brută, cu alte cuvinte. Dar de fapt brutele sunt cele mai rele când vine vorba de astfel de lucruri...

— Ştiu asta, zise Fraser potolit. Dar nu-i vorba numai de asta.

— Dar despre ce?

— Nimic. E ceva ce-am auzit aici.

— Ce-ai auzit?

— Că eşti aici pentru că... Uite, las-o baltă, nu mă interesează.

— Nu, spuse Duncan. Spune-mi ce-ai auzit.

Fraser îşi dădu părul pe spate.

— Că eşti aici, zise el brutal, pentru că iubitul tău a murit şi tu ai încercat să te omori din cauza asta.

Duncan rămase nemişcat, incapabil să răspundă.

— Îmi pare rău, spuse Fraser. Cum am zis, nu-i treaba mea. Nu mă priveşte de ce eşti aici sau cu cine ai umblat. Da; că vrei să ştii, eu cred că legile suicidului sunt tâmpite.

— Cine ți-a zis asta? întrebă Duncan cu o voce groasă.

— Nu contează. Las-o baltă.

— Wainwright? Sau Binns?

— Nu.

— Cine atunci?

— Micuța şi ciudata Stella, bineînțeles, spuse Fraser privind în lături.

— *Ea!* zise Duncan. Îmi face scârbă. Toți ăştia, toată gaşca lor. Nu vor să se culce cu fete, dar se poartă ca ele. Sunt mai răi decât fetele! Au nevoie de doctori! Îi urăsc.

— În regulă, spuse Fraser cu blândețe. Şi eu!

— Crezi că sunt ca ei!

— N-am spus asta.

— Crezi că eram ca ei sau că Alee era...

Se opri. Până acum nu mai pronunțase numele lui Alee în fața nimănui în afară de domnul Mundy, şi acum îi scăpase ca o înjurătură.

Fraser îl urmărea prin penumbră.

— Alee, zise el cu precauție. Era... a fost iubitul tău?

— N-a fost iubitul meu! spuse Duncan. De ce crede toată lumea aşa ceva? A fost prietenul meu doar. Tu nu ai prieteni? N-are toată lumea?

— Bineînțeles. Îmi pare rău.

— A fost doar prietenul meu. Dac-ai fi crescut acolo unde am crescut eu, dac-ai fi simțit ce am simțit eu, ai înțelege ce spun.

— Da, aşa cred şi eu.

Se părea că faza cea mai neplăcută a bombardamentului trecuse. Fraser îşi suflă în palme, îşi frecă degetele încercând să le încălzească puțin. Apoi se ridică în picioare, întinse mâna sub pernă şi scoase țigările. Îi oferi una lui Duncan, aproape ruşinat. Duncan îl refuză.

Dar Fraser ținu țigările întinse spre el.

— Mi-ar face plăcere să iei una, zise el încet. Hai, te rog.

— Ai rămâne tu fără o țigară atunci.

— N-are importanță. Lasă-mă să ți-o aprind totuşi.

Puse cele două țigări în gură, apoi ridică oala în care el şi Duncan țineau sarea şi un ac. Puteai obține o flacără, dacă frecai metalul de piatră: gestul îi luă o clipă-două, dar în cele din urmă, hârtia se aprinse şi tutunul începu să strălucească. Țigara pe care i-o întinse era umezită de buzele lui, ca un pai ținut în gură. Unu sau două fire de tutun se desprinseră şi-i rămaseră pe limbă.

Fumară fără să vorbească. Țigările ținură doar un minut. Şi când Fraser termină, şi-o desfăcu pentru a păstra ce se putea pentru următoarea.

Îl invidiez pe prietenul tău, Pearce, zise el încet, în timp ce făcea asta. Pe bune. Nu cred că am ținut vreodată la un bărbat – sau la o femeie – aşa cum ai ținut tu la el. Da, îl invidiez.

— Atunci eşti singurul care o face, spuse Duncan iritat. Propriului meu tată îi e ruşine cu mine.

— Ei, dar şi lui taică-meu îi e de mine. Crede că toți cei ca mine ar trebui dați pe mâna nemților, de vreme ce suntem dispuşi să-i ajutăm pe nazişti. Fiul ar trebui să fie sursa de ruşine a tatălui său, nu crezi? Dac-o să am un fiu, sper să-mi facă viața un iad. Cum ar exista progres altfel?

Duncan însă nu zâmbi.

— Îți bați joc, zise el. Lucrurile stau altfel pentru oamenii ca tine, pentru oamenii din lumea ta.

— Ți-a mers chiar atât de rău?

— Aş zice că n-ar părea deloc rău pentru cineva care priveşte din exterior. Tata... tata nu m-a lovit sau nu mi-a făcut nimic de genul ăsta niciodată. Numai că... Se muncea să găsească vorbele potrivite. Ce pot spune? Era vorba că-ți plăceau lucruri care nu trebuiau să-ți placă, şi să simți lucruri pe care n-ar fi trebuit să le simți. Şi nu erai în stare să spui lucrurile la care se aşteaptă oamenii. Şi Alee simțea la fel ca mine. Ura războiul. Frate-său murise chiar la începutul lui, iar taică-său îl tot bătea la cap să se ducă să lupte. Şi a venit bombardamentul. Era aproape de sfârşitul lui, deşi nu ştiam asta atunci. Ne făcea să ne simțim ca şi cum... de parcă ar fi fost sfârşitul lumii ăsteia nenorocite! Era cea mai proastă perioadă. Eu şi Alee nu doream să luptăm. El dorea să fie altfel, să se deosebească de ceilalți, în schimb... Ei bine...

— Sărmanul băiat, spuse Fraser impresionat, când Duncan nu mai dori să continue. Pare să fi fost un tip de treabă. Mi-ar fi plăcut să-l cunosc.

— A *fost* de treabă, zise Duncan. Era deştept. Nu cum sunt eu. Oamenii spuneau că sunt deştept, dar asta doar pentru că-mi găsisem un fel anume de-a vorbi. Dar el era amuzant. Nu stătea locului o clipă. Mereu inventa câte ceva. Semăna puțin cu tine, cred, sau tu eşti aşa cum ar fi fost el dacă s-ar fi dus la o şcoală ca lumea, dacă ar fi avut bani. Transforma totul în ceva palpitant. Făcea lucrurile – ştiu şi

eu, le făcea să pară mai bune decât erau în realitate. Chiar dacă, atunci când te gândeai, îți dădeai seama că tot ce spusese era o prostie; când erai cu el, te incita şi erai de acord. Te simțeai... furat odată cu el.

— Îmi pare rău, spuse Fraser încet. Acum îmi dau seama de ce tu... ei, de ce-l plăceai atât de mult. Câți ani avea?

— Numai nouăsprezece, zise Duncan liniştit. Era mai mare ca mine. De aceea a fost chemat primul.

— Doar nouăsprezece. Nasol, Pearce! Prima oară fratesău, şi apoi el. Ezită şi-şi coborî vocea. Apoi?

— Apoi?

— După ce-a murit? Tu...

Lui Duncan îi apăru din nou imaginea bucătăriei stacojii din casa părintească. Îl privi pe Fraser în lumina lunii, simțind cum inima i-o ia la goană, voind să-i spună ce s-a-ntâmplat, dorindu-şi să-i spună! – dar era incapabil să scoată un cuvânt. Îşi coborî privirea şi adăugă inexpresiv:

— După ce-a murit, eu n-am murit. Am vrut să mor, dar n-am făcut-o. Asta-i tot. Bine?

Se părea că Fraser remarcase schimbarea de ton şi continuă:

— Aşa că te-au dat pe mâna justiției britanice, nu-i aşa! Două vieți distruse în loc de una. Când tu nu aveai nevoie decât de...

— Hai să nu vorbim despre asta, spuse Duncan.

— Nu, dacă nu vrei. Bineînțeles că nu. Mi se face silă, asta-i tot. Doar dacă ar fi cineva, poate tatăl tău sau... La naiba! Sări de pe scaun. Ce dracu' a mai fost şi asta?

Căzuse o bombă, mai aproape ca oricând; bubuitura fusese atât de puternică încât ochiurile de geam fuseseră lovite sau se izbiseră de rame, ca şi cum s-ar fi tras cu un pistol, şi se spărseseră. Duncan îşi ridică privirea. Fraser sărise înapoi, ajungând până la uşă şi încerca să o deschidă. Îi căzuse pătura de pe umeri.

— La naiba! La naiba! Repetă el. Asta a fost o bombă cu petrol, nu-i aşa? Astea schelălăie, nu-i aşa?

— Nu ştiu, zise Duncan.

— Le-am mai auzit căzând, spuse Fraser dând din cap. Dumnezeule! A mai căzut una. Încercă din nou uşa, apoi se uită în jur şi spuse pe un ton ridicat: Să zicem că o bombă cu petrol ar lovi clădirea asta, cum crezi că ne-am descurca? Am fi fripți în paturi! Au măcar pompieri pe acoperiş? N-am auzit pe nimeni vorbind despre pompieri, tu ştii ceva? Să zicem că un şir de bombe s-ar prăbuşi. Cât crezi că i-ar lua unui gardian să ajungă la toate coridoarele şi să deschidă toate uşile? Crezi că s-ar deranja măcar să iasă din adăpost? Dumnezeule! Ar putea să ne ducă măcar la primul etaj când se dă alarma. Ar putea să ne lase să dormim pe saltelele noastre în sala de recreere!

Avea vocea sugrumată şi spartă ca a unui adolescent, şi Duncan înțelese imediat cât de tulburat era şi cât încercase până acum să nu-şi ia în serios frica. Avea fața albă, încordată şi plină de sudoare. Părul i se zburlise, iar el şi-l potrivea tot timpul cu ambele mâini.

Apoi surprinse privirea lui Duncan şi când acesta, jenat, se uită în altă parte, se calmă.

— Crezi că mor de frică, zise el.

— Nu, spuse Duncan. Nu mă gândeam la asta.

— Ei bine, poate că mor. Îi arătă mâna. Tremura. Uită-te la mine!

— Ce importanță are?

— Ce importanță? Iisuse! Nici nu-ți imaginezi! Eu... La naiba!

Oamenii începuseră să strige. Aveau vocile speriate, ca a lui Fraser. Unul îl chema pe domnul Gamish. Altul izbea cu ceva în uşa celulei sale. Ferestrele se zgâlțâiau din nou în rame, pentru că mai căzuse o bombă, mai aproape ca oricând... Apoi începu să plouă cu bombe, sau aşa părea.

Era ca şi cum ai fi prins în lada de gunoi, iar cineva bătea în ea cu un ciomag.

Giggs, bulangiule! Strigă cineva. *Asta-i din cauza ta! O să pun eu mâna pe tine Giggs! O să te fac bucăți, bucățele!*

Dar Giggs nu mai scotea o vorbă; după o clipă, tipul care striga amuți şi el. Să țipi în timpul unei explozii era oribil; Duncan avea impresia că toți stăteau pe paturile lor, încordați, tăcuți, numărând secundele, aşteptând bubuiturile.

Fraser era încă în picioare, tremurând lângă uşă.

— Du-te-n pat până se opreşte, îi zise Duncan.

— Ce-ar fi să nu se oprească? Sau să zicem că or să cadă în continuare, şi noi odată cu ele.

— E la kilometri depărtare, spuse Duncan. Curțile – inventă el – curțile le fac să pară mai nasoale decât sunt. Amplifică bubuiturile.

— Crezi tu?

— Da. N-ai observat ecoul, atunci când strigă cineva de la fereastră?

— E adevărat, zise Fraser, dând din cap şi agățându-se de această idee. Am observat. E adevărat, ai dreptate.

Dar încă tremura şi după o clipă îşi frecă brațele. Era îmbrăcat doar în pijama, iar în celulă era un frig pătrunzător.

— Du-te-n pat, repetă Duncan. Şi apoi, când Fraser nu se clinti, se ridică în picioare, se urcă pe scaun şi trase draperia. Se uită pe fereastră şi văzu curtea şi clădirea de vizavi de închisoare luminate de lună. Undeva către est un reflector se mişca pe cer de parcă nu avea astâmpăr – putea fi în Maida Vale sau departe de tot, în Euston – şi acolo se zărea ceva lucind slab sau un foc ridicându-se. Îşi mută privirea spre crăpătura din ochiul de geam. Era precisă – un arc perfect – de parcă nu s-ar fi datorat violenței sau forței.

Dar când puse mâna pe ea, simți că cedează, şi ştiu că dac-ar apăsa mai tare s-ar sparge.

Apucă draperia de camuflaj şi o trase, prinzând-o de pervaz; după ea putea fi orice altă imagine, iar celula – cufundată într-un întuneric aproape total – orice alt loc. Acolo unde lumina lunii ajungea în spatele draperiei, era difuză; dar din loc în loc se strecura prin țesătura slăbită şi producea mici stele sclipitoare, petice de lumină şi semilune, ca paietele de pe mantia unui magician în timpul unui spectacol.

Se întoarse în pat. Îl auzi pe Fraser făcând doi paşi şi aplecându-se să ridice pătura. Apoi rămase nemişcat, ca şi cum ar fi ezitat, fiindu-i încă frică... în cele din urmă, vorbi foarte încet.

— Dă-mi voie să mă bag lângă tine, Pearce, vrei? zise el. Adică, dă-mi voie să împart patul cu tine. Şi când Duncan nu răspunse, adăugă cu simplitate: Războiul ăsta blestemat mă face să nu suport să stau singur.

Aşa că Duncan dădu la o parte învelitorile lui şi se apropie de perete, iar Fraser se întinse lângă el şi stătu nemişcat. Nu-şi vorbeau. Dar ori de câte ori cădea o bombă sau se pornea răpăitul antiaerienelor, Fraser tresărea şi stătea încordat – ca un om pe care îl doare ceva şi este lovit şi îmbrâncit. Curând, Duncan se trezi că se încordează şi el, dar nu de frică, ci prin contaminare.

— Dumnezeule! spuse Fraser râzând. Îi clănțăneau dinții, îmi pare rău, Pearce.

— N-ai de ce să-ți pară rău, zise Duncan.

— Tremur şi se pare că nu mă pot opri.

— Aşa se întâmplă.

— Te fac şi pe *tine* să tremuri.

— Nu contează. O să te încălzeşti curând, şi o să-ți fie bine.

— Nu doar pentru că mi-e frig, Pearce, zise Fraser clătinând din cap.

— Nu contează.

— Tot o ții cu asta. Contează al naibii. Nu-ți dai seama?

— Să-mi dau seama de ce? întrebă Duncan.

— Nu crezi că nu mi-am pus întrebări despre – despre frică? E cel mai afurisit dintre relele posibile, cel mai deplorabil. Am suportat orice se spunea pe la tribunale. Am suportat ca femeile să mă numească laş pe stradă! Dar să te gândeşti aşa, în linişte, că tribunalele şi femeile ar putea avea dreptate, să te roadă iar şi iar îndoiala, suspiciunea: oare cred asta cu adevărat sau pur şi simplu sunt un laş nenorocit? Îşi şterse din nou fața, iar Duncan îşi dădu seama că sudoarea îi era amestecată cu lacrimi. N-o să mai găseşti oameni ca mine care să recunoască, continuă el mai ezitant. Dar o simțim, Pearce, ştiu c-o simțim... Şi între timp vezi oameni – oameni ca Grayson, ca Wright – ducându-se veseli la luptă. Sunt mai puțin curajoşi pentru că sunt proşti? Nu crezi că nu-mi pun problema cum o să mă simt la sfârşitul războiului, ştiind că datorez viața unor tipi ca ei? Între timp, uite unde sunt şi unde sunt Watling, Willis şi Spinks şi ceilalți comandanți, în alte închisoare din Anglia. Şi dacă... Un avion bâzâi tare deasupra lor. Se încordă iar până când trecu. Şi dacă o să ardem cu toții din cauza unei bombe cu petrol, asta o să facă din noi bărbați curajoşi?

— Cred că-i curajos, spuse Duncan, să faci ceea ce ai făcut tu. Oricine ar gândi aşa.

— E o bravură uşoară, zise Fraser ştergându-şi nasul, să nu faci nimic! Tu eşti mai curajos decât mine, Pearce.

— Eu?

— Tu ai făcut ceva, nu-i aşa?

— Ce vrei să zici?

— Tu ai făcut lucrul ăla – despre care vorbeai, ăla care te-a adus aici.

Duncan se cutremură, depărtându-se.

— Ți-a trebuit un anumit gen de curaj, nu-i aşa? insistă Fraser. Numai Dumnezeu ştie că ți-a trebuit mai mult curaj decât mie.

Duncan se mişcă din nou. Îşi săltă capul de parcă, în întuneric chiar, dorea să respingă privirea lui Fraser.

— Nu ştii nimic despre asta, zise el cu asprime. Crezi... Vai! Se simțea dezgustat. Pentru că nici măcar în acel moment, cu Fraser tremurând lângă el, nu se putea aduna să-i spună purul adevăr. Nu mai vorbi despre asta, zise el. Taci.

— În regulă. Îmi pare rău.

Apoi tăcură. Bâzâitul avioanelor era încă intens deasupra lor, iar bubuiturile tunurilor antiaeriene încă oribile. Dar următoarea explozie avu loc la o distanță mai mare, iar cealaltă şi mai departe, pentru că raidurile se mutau în altă zonă...

Fraser se calmă. În următorul minut, se declanşă semnalul de încetare a pericolului, iar el tremură pentru ultima oară, îşi trecu mâneca peste față şi rămase nemişcat. În clădire era linişte. Nimeni nu stătea la fereastră să fluiere sau să ovaționeze. Oamenii care stătuseră înțepeniți ca el, sau ghemuiți, îşi ridicau acum capetele, îşi întindeau membrele pentru a testa liniştea nopții şi se prăbuşeau epuizați.

Numai gardienii se agitau: ieşiseră ca nişte gândaci de sub o piatră. Duncan le auzea paşii pe suprafața de zgură a curții – mergeau lent, se opreau de parcă se minunau că ieşiseră şi găsiseră închisoarea încă în picioare.

Ştia ce sunet o să urmeze: zăngănitul culoarelor metalice în timp ce domnul Mundy îşi făcea rondul. Începu după o clipă, iar el îşi ridică atunci capul să audă mai bine. Dunga de lumină de sub uşă apărea şi mai palidă acum pentru că în celulă era întuneric compact. Îl văzu pe domnul Mundy

venind şi dând la o parte garda de la vizor. Ştia că şi Fraser îl vede. Dar când Fraser deschise gura, Duncan îşi ridică mâna şi-i puse degetele pe buze să-l împiedice să vorbească; iar când domnul Mundy spuse în şoaptă, cum făcea noaptea: „În regulă?”, Duncan nu răspunse. Mai chemă a doua şi a treia oară înainte de a renunța şi de a se depărta cu părere de rău.

Duncan încă îşi ținea mâna pe buzele lui Fraser. Îi simțea respirația pe degete şi-şi retrase mâna încet. Nu vorbiră. Dar Duncan îşi dădu seama acum de prezența corpului lui Fraser, de căldura lui, de părțile – picioarele, coapsele, brațele şi umerii – care le atingeau pe ale lui. Priciul era îngust. Duncan stătuse singur în el aproape trei ani. Se plimbase prin închisoare ca toți ceilalți, fiind uneori înghiontit, lovit; degetele lui le atinseseră pe ale lui Viv, peste masa din sala de vizite, şi odată dăduse mâna cu Chaplain. Probabil că i se părea tare ciudat că stă atât de aproape de o altă persoană, dar nu era ciudat, de fapt. Îşi răsuci capul.

— Stai bine? îi şopti el.

— Da, răspunse Fraser.

— Nu vrei să te întorci?

— Încă nu, zise Fraser clătinând din cap; nu încă...

Şi nu era deloc ciudat. Se apropiară mai mult. Duncan îşi întinse brațul, şi Fraser se ridică să-i facă loc sub capul lui. Se aşezară mai bine, îmbrățişați – de parcă n-ar fi contat, de parcă era un lucru simplu, de parcă nu erau doi băieți aflați într-o închisoare, într-un oraş care era lovit, făcut fărâme, de parcă ăsta era cel mai firesc lucru din lume.

— De ce i-ai dat fetei ăleia verigheta? o întrebă Mickey pe Kay.

Kay schimbă viteza lin; de fapt, regreta că renunțase la verighetă.

— Nu ştiu, zise ea. Mi s-a făcut milă de ea. E-o simplă verighetă, la urma urmelor. Ce contează asta în vremea de azi?

Încerca să nu ia lucrurile în serios, dar de fapt regreta că renunțase la verighetă. Îşi simțea mâna pe volan goală, stranie şi lipsită de noroc.

— Poate o să mă întorc la spital mâine, zise ea, să văd cum se mai simte.

— Sper să o găseşti acolo, spuse Mickey cu înțeles.

Kay nu dorea s-o privească în ochi.

— A vrut să rişte, zise ea. Asta o priveşte pe ea, nu pe noi.

— Dar nici măcar nu ştia ce vorbeşte.

— Ştia prea bine. Pe porcul ăla nenorocit care şi-a bătut joc de ea aş vrea să pun mâna. Pe el şi pe prietenul ei. Ajunse la o intersecție. Pe unde s-o luăm?

— Nu pe asta, spuse Mickey, privind atent pe stradă, cred că-i închisă. Ia-o pe următoarea.

După săptămâni întregi, era cea mai grea noapte din pricina lunii. După ce o lăsaseră pe Viv la spital, se întorseseră în Dolphin Square şi mai fuseseră trimise o dată. În sectorul lor fusese lovită o linie de tren; trei oameni care strângeau în urma ultimului raid fuseseră omorâți, iar şase, răniți. Au transportat patru dintre victime o dată, apoi au fost trimise la o locuință înşiruită cu fațada spulberată, unde o familie fusese îngropată sub dărâmături. Au scos la suprafață o fată şi două femei; un băiat şi o fată au fost găsiți morți. Kay şi Mikey le luaseră cadavrele.

Acum fuseseră trimise din nou; se îndreptau spre o stradă puțin la est de Sloane Square. Kay dădu colțul şi simți cum roțile dubiței încep să scârțâie. Drumul era plin de pietriş, pământ şi sticlă spartă. Încetini, târându-se puțin, apoi se opri şi coborî fereastra pentru că apăru un jandarm.

Observă că mergea fără să se grăbească.

— Prea târziu? întrebă ea.

Omul dădu din cap aprobator. Le luă şi le arătă cadavrele.

— Iisuse, spuse Mickey.

Erau două persoane, un bărbat şi o femeie, care se întorceau de la o petrecere. Casa lor era la doar cincizeci de metri depărtare. Strada era semicirculară, întretăiată de o fâşie de grădină, şi bomba făcuse ravagii acolo. Un platan de nouă metri fusese făcut aşchii; casele nu mai aveau ferestre şi uşi în faţă şi nici ţiglă, dar altminteri erau intacte. Dar femeia şi bărbatul fuseseră aruncaţi în aer. Bărbatul aterizase pe piatra unei zone înguste din faţa ferestrei de la subsol a unei case, iar femeia căzuse peste grilajul de la trotuar, fiind prinsă mai întâi cu pieptul în tijele boante de fier. Era încă prăbuşită acolo. Gardianul găsise o bucată de perdea şi o acoperise. Acum dădu la o parte perdeaua ca Mickey şi Kay să vadă mai bine trupul. Kay se uită o singură dată, apoi îşi întoarse capul şi se depărtă.

Paltonul femeii şi pălăria dispăruseră, iar părul îi stătea răvăşit pe faţă; mănuşile de seară erau încă netede şi neatinse. Rochia de mătase, argintată de lună, era strânsă lângă ea pe trotuar de parcă îşi arăta nurii; dar carnea spatelui gol se umflase acolo unde tijele metalice o presau din interior.

— Ultimele tije ale grilajului de pe stradă, spuse gardianul, când le conduse pe Kay şi Mickey pe treptele din zonă. Ce mai noroc! Au fost lăsate aici pentru că erau ruginite. O să fiu cinstit cu dumneavoastră. N-am încercat s-o mişc. Totuşi mi-am dat seama că e moartă. Ucisă la prima explozie, sper. Soţul ei, mă credeţi sau nu, era în capul oaselor şi vorbea cu mine acum douăzeci de minute. De-aia am apelat la voi. Dar uitaţi-vă în ce hal este.

Dădu la o parte nişte gunoi şi văzură trupul omului; stătea cu picioarele strânse sub el şi spatele la perete. La fel ca şi femeia, era îmbrăcat în haine de seară, cravată cu nod îngrijit, dar gulerul şi mare parte a pieptului cămăşii erau de

un roşu înfiorător. Praful i se depusese pe briantina din păr, dar unde Kay lumină cu lanterna, adică pe ceafă, îi văzură scalpul sfâşiat şi însângerat; sângele era gros şi se prelingea ca gemul.

— Ce treabă împuțită pentru cei din casă când o să-şi scoată capul afară, zise gardianul enervat. Nu credeți? Le studie pe Kay şi Mickey. Nu prea e treabă de femeie. Aveți ceva în care să-i înveliți?

— Numai pături.

— Ce-o să se mai aleagă din păturile alea, spuse el bodogănind, cum îi era felul, când se întoarseră la trepte. Dădu cu piciorul în timp ce mergea pe stradă şi găsi o bucată de ceva. Uite, ce-i asta? Pelerina femeii, smulsă de pe spatele ei. Am putea... O, la naiba!

El şi Kay se ghemuiră instinctiv. Dar explozia era la doi, trei kilometri depărtare, undeva la nord, şi nu era un bubuit puternic, ci mai curând un *vum* înăbuşit. Acesta fu urmat de zgomotul unor obiecte care se prăbuşeau pe undeva prin apropiere: lemne în cădere, țigle lunecând şi sunetul aproape muzical al sticlei sparte. Vreo doi câini începură să latre.

— Ce-a fost asta? strigă Mickey. Se dusese la ambulanță şi scotea tărgile. Se întâmplă ceva?

— Aşa se pare, spuse Kay.

— O conductă de petrol?

— Pariez că-i la vreo fabrică, zise gardianul frecându-şi bărbia.

Se uitară în sus, pe cer. Reflectoarele se jucau, dar lumina lor era subțiată de cea a lunii, şi era greu să-ți dai seama despre ce-i vorba, dar când razele coborâră, gardianul arătă cu degetul.

— Uite.

De sub nori apăruseră primele reflexii ale unui incendiu puternic. Acolo unde fumul se ridica în spirale, de-a valma, avea o nuanță întunecoasă, de un roz bolnav.

— Ce mai spectacol pe cinste i se oferă lui Fritz! zise gardianul.

— Unde crezi că este? îl întrebă Mickey. La King's Cross?

— Tot ce se poate, răspunse el nesigur. Ar putea fi şi mai la sud. Aş zice că-i în Bloomsbury.

— Bloomsbury? zise Kay.

— Ştii zona?

— Da.

Îşi îngustă ochii, privind rapid linia orizontului, făcându-i-se brusc frică. Căuta nişte puncte de reper – turle, coşuri, ceva familiar. Dar nu putea vedea nimic – şi, oricum, uită o clipă spre ce direcție privea, nord-est sau nord-vest, deoarece forma străzii crea confuzie. Apoi reflectoarele luminară din nou, şi cerul se transformă într-un amalgam de umbră şi culoare. Se răsuci şi se întoarse spre corpul femeii.

— Haide, îi zise ea lui Mickey.

Probabil că tonul vocii era ciudat, pentru că Mickey se uită la ea:

— Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. M-au trecut fiorii, asta-i tot. Iisuse, e groaznic! Ajută-mă, poți? N-are rost doar s-o ridici, mai e şi sârma ghimpată, probabil că s-a prins acolo.

Legănând corpul femeii înainte şi-napoi, reuşiră să-l elibereze, dar era oribil să auzi şi să simți cum fierul se freca de coastele ei şi cum se mişcau tijele pe sub pielea spatelui. Nu o întoarseră şi nici nu încercară să-i închidă ochii, ci o aşezară repede pe targă şi o înfășurară în perdeaua ruptă care o acoperise înainte. Avea părul blond şi încâlcit, de parcă dormise – ca părul lui Helen, se gândi Kay, când se

trezea sau când se dădea jos din pat după ce făceau dragoste.

— Iisuse, repetă ea, ştergându-şi gura cu dosul manşetei. Ce treabă nenorocită!

Se depărtă puţin şi-şi aprinse o ţigară.

Dar în timp ce-o fuma, se nelinişti. Se mai uită o dată la cer. Jocul de culori era la fel de brutal ca înainte, strălucirea mai intensă uneori, alteori mai redusă pentru că flăcările se plecau sau se săltau datorită vântului de sub ele.

I se făcu din nou teamă, fără să ştie de ce. Îşi aruncă ţigara după două-trei fumuri.

— Hei! îi zise gardianul văzând ce face.

O ridică şi începu s-o fumeze el.

Kay puse mâna pe a doua targă de lângă trupul femeii şi o duse la trepte. Luă o rolă de bandaj şi înfăşură în el capul bărbatului. Mickey veni s-o ajute, ţinându-i capul cu destulă prudenţă, în timp ce Kay îi înfăşură bandajul. Apoi puseră targa jos şi încercară să ridice corpul şi să-l întindă pe ea. Nu prea era loc, şi în jur domnea o dezordine de nedescris; pământ azvârlit din grădină, ramuri din copac şi ţigle sparte, începură să îndepărteze mizeria cu piciorul, respirând din ce în ce mai aspru în timp ce-o făceau, bodogănind şi înjurând. Chiar aşa, când numele lui Kay fu pronunţat în stradă – rostit insistent, fără să o cheme sau s-o strige cineva – ea auzi. Auzi şi îşi dădu seama cine era. Se îndreptă, stătu o clipă, apoi păşi peste cadavrul bărbatului şi se întoarse repede la trepte. Îi recunoscu prin întuneric faţa slabă şi ochelarii. Era Hughes, de la staţie. Alergase. Îşi scosese cascheta să ajungă mai repede, şi o ţinea lângă de corp. O văzu şi-i spuse:

— Kay – şi asta o făcu să aibă presimţiri şi mai rele, pentru că nu-şi amintea să-i mai fi spus pe nume; de obicei îi zice Langrish. Kay...

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea. Spune-mi odată!

Respiră adânc.

— Am fost cu Cole şi O'Neil la trei străzi de-aici. Gardianul a primit o solicitare de la Stația 58... Kay, îmi pare rău. Cred că au fost trei încărcături țintite spre Radiodifuziune, dar s-au îndreptat spre est. Una a fost lovită înainte de a provoca prea multe stricăciuni. Celelalte două au produs incendii...

— Helen, zise ea.

O prinse de braț.

— Am vrut să-ți spun. Dar n-au spus unde anume s-a întâmplat. Kay, s-ar putea să nu...

— *Helen*, repetă ea.

De asta se temuse în fiecare zi a războiului şi, repetând, fiindu-i frică, credea c-o să fie calmă atunci când se va întâmplă. Acum înțelese că, pentru ea, frica fusese un fel de pact: îşi imaginase că, dacă teama era suficient de puternică şi constantă, va răscumpăra siguranța lui Helen. Dar, evident, era o absurditate. Îi fusese teamă, şi lucrul acela de negândit se întâmplase oricum. Cum să fie calmă? Îşi trase brațul din strânsoarea lui Hughes şi-şi acoperi fața, cutremurându-se. Dorea să cadă în genunchi şi să plângă. Apoi se gândi: *Cum o* s-o *ajute asta pe Helen*? Îşi lăsă mâinile în jos şi observă că venise şi Mickey şi întindea mâna spre ea, aşa cum o făcuse şi Hughes. Kay se scutură şi o luă din loc.

— Trebuie să mă duc acolo, zise ea.

— Kay, n-o face, spuse Hughes. Am venit pentru că n-am vrut s-o auzi de la altcineva. Dar n-ai ce face acolo. Este zona stației 58. Las-o în seama lor.

— Or să facă pe ei de frică! zise Kay. Or să-şi bată joc! Trebuie să mă duc acolo.

— E prea departe! N-o să poți face nimic.

— *Helen e acolo*! Nu înțelegi?

— Fireşte că înțeleg. De-aia am şi venit. Dar...

— Kay, spuse Mickey, luând-o din nou de braț. Hughes are dreptate. E prea departe.

— Nu-mi pasă, le zise Kay aproape înnebunită. O să alerg. O să... Apoi văzu ambulanța. O să iau dubița, adăugă ea mai ferm.

— Kay, nu!

— Kay...

— Hei, zise gardianul, care asistase la scenă tot timpul. Ce faceți cu cadavrele astea?

— La naiba cu ele, spuse Kay.

Deja o luase la fugă. Mickey şi Hughes o ajunseră din urmă şi încercau s-o oprească.

— Langrish, zise Hughes enervându-se. Nu fi proastă.

— Dați-vă la o parte, spuse Kay.

Mai întâi se duse în spatele ambulanței să închidă uşile, iar apoi se îndreptă spre cabină şi urcă înăuntru. Hughes stătea în uşă, stăruind pe lângă ea.

— Langrish, zise el, pentru Dumnezeu, gândeşte-te la ce faci!

Îşi pipăi buzunarul în căutarea cheii, apoi privirile i se încrucişară cu ale lui Mickey peste umărul lui Hughes.

— Mickey, spuse ea încet. Dă-mi cheia.

— Carmichael, nu i-o da, zise Hughes.

— Mickey, dă-mi cheia.

— Carmichael...

Mickey ezită, plimbându-şi privirile de la Kay la Hughes şi înapoi. Scoase cheia, ezită din nou, apoi o aruncă. Ținta era precisă, ca a unui băiat. Hughes încercă s-o prindă, dar Kay o apucă până la urmă. O puse în contact şi porni motorul.

— Du-te naibii! zise Hughes lovind cadrul metalic al uşii. Să vă ia naiba pe amândouă! O să fiți date afară de la serviciu pentru asta. O să...

Kay îi dădu un pumn. Îl lovi orbeşte în obraz sub ochelari, şi după ce căzu, ea coborî frâna de mână şi o porni. Uşa se

legănă, dar ea apucă mânerul şi o trânti. Cascheta îi căzuse pe frunte: trase de curea, şi-o dădu jos de pe cap, şi se simți dintr-odată mai bine. Se uită în oglindă şi îl văzu pe Hughes stând pe jos, cu mâinile pe față şi pe Mickey lipsită de vlagă, învârtindu-se fără rost, petrecând-o cu privirea... Se forță să conducă foarte atent, chiar maniacal, pe strada plină de sticlă spartă, iar apoi, când drumul deveni mai neted, acceleră.

În timp ce conducea, se gândea la Helen, imaginându-şi-o cum o văzuse ultima oară, cu multe ore înainte: neatinsă, nevătămată. O văzu atât de clar încât fu sigură că nu putea să fie nici moartă, nici rănită. Se gândi: *Nu se poate să se fi întâmplat la Rathbone Place, probabil că pe altă stradă. Sau, dacă a fost, atunci Helen a auzit alarma şi s-a dus într-un adăpost, probabil. Poate că s-a dus în adăpost, de dragul meu, măcar de data asta...*

Ajunsese pe Buckingham Palace Road şi trecu rapid de gara Victoria. O coti în parc, fără să încetinească mai deloc, aşa că roțile scârțâiră şi ceva fu deplasat de la locul lui în spatele dubiței, se rostogoli şi se făcu zob. Dar în față era focul acela pulsând neregulat ca o viață pe cale de ducă – oribil, oribil. Schimbă viteza şi o luă şi mai repede. Raidul era în toi, iar zona Mall-ului era, evident, goală; numai la Charing Cross văzu ceva activitate: un gardian şi polițişti ocupându-se de un alt incident o observară şi-i făcură semn să oprească, crezând că fusese trimisă de la stație.

— Ia-o pe-acolo, strigară ei, arătând spre est, de-a lungul Strand-ului. Ea dădu din cap, dar nu se gândi o clipă măcar să se oprească sau să dea o mâna de ajutor. Când, mai târziu, un alt om, observând emblema ambulanței pe dubiță se apropie clătinându-se şi coborând de pe trotuar, cu mâinile pe cap, cu fața înnegrită de sânge, ea îl ocoli şi continuă să meargă.

Charing Cross Road era închis, pentru că o conductă de apă fusese lovită cu trei zile în urmă. O luă spre vest, către Haymarket, se îndreptă apoi spre Shaftesbury Avenue şi ajunse la Wardour Street, cu intenția de a se îndrepta spre Rathbone Place. Găsi intrarea în Oxford Street blocată de capre şi frânghii şi dirijată de polițişti. Frână furioasă şi începu să întoarcă. Un polițist veni în fugă la geamul portierei în timp ce făcea aceste manevre.

— Unde încerci s-ajungi? o întrebă el.

Ea dădu numele grajdurilor.

— Credeam că echipa voastră e deja acolo, spuse el imediat. Nu poți ajunge pe-aici.

— E rău?

El clipi, sesizând ceva în vocea ei.

— S-au dus două depozite, după câte ştiu. N-ai primit detaliile de la stație?

— Depozitul de mobilă? zise ea, ignorându-i întrebarea. Palmer's?

— Nu ştiu.

— Iisuse, aşa trebuie să fie! O, Hristoase!

Coborâse fereastra să stea de vorbă cu el, şi brusc simți miros de ars. Băgă motorul în viteză şi polițistul sări înapoi. Motorul se zgâlțâi în timp ce ea întoarse. Schimbă din nou viteza, debraind de două ori ca de obicei, dar calculându-şi mişcarea greşit şi zdrobind roțile dințate: înjura, furioasă pe mecanismul greoi şi, aproape în lacrimi, îşi zicea: *Nu plânge, proasto*! Îşi lovi şoldul, sălbatic, cu pumnul. Dubița se balansă şi porni. *Nu plânge, nu plânge...*

Se îndrepta spre sud acum, dar observă un drum neblocat spre stânga şi dădu colțul razant. Puțin mai departe putu să o ia din nou la stânga şi să intre pe Dean Street. Aici văzu pentru prima oară vârfurile flăcărilor săltând spre cer. Pe parbrizul dubiței apărură fire de funingine: pânze negre şi fragile de cenuşă plutind în derivă. Apăsă îndelung pe

accelerație şi o luă înainte; merse încă o sută de metri, şi drumul se blocă din nou. Scoase capul pe geam.

— Dați-mi voie să trec! strigă ea la polițiştii de-aici.

— În niciun caz. Întoarce-te, ziseră ei făcându-i semne cu mâna.

Disperată, se întoarse şi o luă spre est, către Soho Square. Apăru un alt blocaj, dar mai prost organizat. Opri dubița şi puse frâna de mână, apoi ieşi, o luă la fugă şi sări pur şi simplu peste capre.

— Hei! o strigă cineva din spate. Tu, aia fără caschetă! Eşti nebună?

Ea îşi arătă însemnele de pe umăr.

— Ambulanța! strigă ea, gâfâind. Ambulanța!

— Hei, întoarce-te!

Dar peste o clipă vocile se risipiră. Vântul îşi schimbase direcția şi se pomeni brusc că se îneacă de fum. Îşi scoase batista şi o apăsă peste nas şi gură, dar continuă să fugă; fumul venea în rafale, aşa că trecu, parcurgând o distanță de treizeci de metri, de la o stare de orbire la senzația dată de lumina usturătoare. La un moment dat fu prinsă într-o ploaie de scântei care-i pârliră părul şi-i arseră fața. După aceea căzu şi, când se ridică în picioare, pierdu simțul direcției: alergă câțiva paşi înainte şi dădu peste un zid; se întoarse şi i se păru că intră în altul... în final, ceva vâjâi spre capul ei – când reuşi să evite obiectul, crezu că era o hârtie arzând. Apoi îşi dădu seama că era un porumbel cu aripile în flăcări. Îşi desfăcu mâinile şi alergă din calea lui, împiedicându-se oripilată, scăpând batista şi începând să se sufoce. Se împletici şi, brusc, se trezi undeva în spațiu, înconjurată de căldură şi haos. Îşi puse mâinile în şold, tuşi şi scuipă. Apoi se uită în sus.

Se apropiase foarte mult de inima incendiului, dar nu recunoştea nimic. Clădirile din jurul ei, pe care ar fi trebuit să le cunoască, pompierii care alergau, băltoacele de apă,

furtunurile care şerpuiau pe pământ – totul era scăldat într-o lumină țipătoare, de o intensitate nefirească, sau ascuns de umbre negre lunecoase. Încercă să strige la unul dintre oameni, dar acesta n-o putu auzi din cauza viitorii flăcărilor şi vibrației pompelor. Se îndreptă spre altcineva, prinzându-l de umăr şi urlându-i în față:

— Unde mă aflu? Unde naiba sunt? Unde e Pym's Yard?

— Pym's Yard? răspunse acesta, dându-i mâna la o parte şi depărtându-se. Eşti chiar acolo!

Se uită în jos şi văzu piatra de asfalt sub bocanci; se uită încă o dată în jur şi începu să ghicească mici detalii familiare. În cele din urmă îşi dădu seama că depozitul Palmer's era probabil chiar în fața ei, dar nu chiar în centrul vâltorii, iar motivul pentru care nu putuse desluşi forma propriei locuințe era că o latură şi o parte a clădirii Palmer's căzuseră peste ea şi-o turtiseră.

Certitudinea acestui lucru o demobiliză total. Stătea, incapabilă să acționeze, privind aiurea la flăcări. La un moment dat, un pompier o prinse de braț şi o împinse:

— Du-te de-aici odată!

Dar ea făcu trei sau patru paşi, apoi se opri şi rămase la fel de neputincioasă. În cele din urmă, cineva o strigă pe nume. Era Henry Varney, gardianul din Goodge Street. Avea mâinile şi fața înnegrite de fum, dar orbitele ochilor erau albe pentru că le frecase. Arăta ca un comedian.

O ținea de umeri.

— Domnişoară Langrish! exclama el uimit. De când sunteți aici?

Ea nu putu răspunde. Atunci el o trase încet de lângă foc. Îşi scoase cascheta, încercând să i-o pună pe cap: era fierbinte, ca o farfurie scoasă din cuptor.

— Nu mai stați în calea flăcărilor, zise el. Sunteți arsă, sunteți... Nu mai stați în foc, domnişoară Langrish!

— Am venit s-o iau pe Helen, îi spuse ea.

— Veniți încoace! repetă el, apoi îi întâlni privirea şi se uită în altă parte. Îmi pare rău, zise el. Depozitul... a ars ca iasca. Flăcările au ajuns şi la adăpost.

— Şi la adăpost?

— Dumnezeu mai ştie câți erau acolo, răspunse el dând din cap.

O adusese la pervazul unei ferestre sparte; o forță să se aşeze şi se ghemui lângă ea, ținându-i mâna.

— Sunt siguri în privința adăpostului? zise ea la un moment dat.

— Da, îmi pare rău.

— Şi nimeni n-a fost salvat?

— Nimeni.

Apoi apăru un pompier.

— Voi, ăştia de la ambulanță, ar fi trebuit s-o ştergeți de-aici, îi zise el brutal lui Kay, acum patruzeci de minute. N-aveți ce să faceți aici, n-ai auzit?

Henry se ridică în picioare şi-i spuse ceva; omul îşi plecă atunci capul şi plecă.

— Dumnezeule, îl auzi Kay spunând.

Henry o luă din nou de mână.

— Trebuie să vă las, domnişoară Langrish. Nu vreau să fac asta. Nu vreți să vă duceți la punctul de prim-ajutor? Sau aveți pe cineva... un prieten... pe care să-l chem?

— Prietena mea era acolo, Henry, arătă ea cu capul spre incendiu.

El o strânse de mână şi plecă, şi peste o clipă începu să fugă şi să strige... Incendiul ajunsese la punctul culminant înainte de sosirea lui Kay. Flăcările nu mai săltau spre cer acum. Vuietul se mai potolise; dogoarea era mai mare ca înainte, dar depozitul era înghițit de vâlvătăi şi curând, într-o explozie ultimă de scântei, pereții tremurară şi se prăbuşiră. Pompierii alergau dintr-un loc în altul. Apa curgea murdară peste pavaj sau se ridica asemeni unui

abur gros de acid. La un moment dat, pământul urui şi trepidă, probabil din cauza unor bombe care cădeau în vecinătate; dar efectul exploziei era ca şi cum locul ar fi fost străpuns de un vătrai uriaş; focul mai lumină vreo cincisprezece minute, apoi începu să se stingă. Unul dintre motoare fusese oprit şi furtunurile înfăşurate la loc. Lumina aceea înspăimântătoare se topi, şi la fel şi zgomotul pompelor. Luna apusese sau era acoperită de un nor. Obiectele îşi pierduseră contururile apărând în toată irealitatea lor; micile detalii erau învăluite de umbre ca o armată de molii care-şi strâng aripile.

În tot acest timp, nimeni nu se mai apropie de Kay. Probabil că şi ea fusese încet reînghițită de întuneric. Stătea cu mâinile în şold, privind pur şi simplu la miezul încă dogoritor al clădirii care ardea; vedea cum focul îşi schimba culoarea, dintr-un alb incert spre galben, apoi în portocaliu şi roşu. Fu oprit şi al doilea motor şi maşina plecă. Cineva anunță pe altcineva că sunase semnalul de încetare a bombardamentului, iar drumurile erau deblocate.

Se gândea la drumuri, la mişcare, şi nu mai înțelegea nimic. Îşi duse mâinile la cap. La pipăit, părul i se păru ciudat – era aspru şi fusese pârlit de scântei. Pielea feței era moale în locurile care o dureau; îşi aminti vag cum cineva îi spusese că avea arsuri.

Apoi Henry Varney veni din nou lângă ea şi-i atinse umărul. Încercă să se uite la el – dând să clipească – şi abia putu, pentru că avea ochii uscați, aproape arşi de dogoarea focului.

— Domnişoară Langrish, zise el aşa cum îi spusese înainte; de data asta însă vocea îi era blândă, înecată şi ciudată. Ea se uită la el şi văzu cum îi curg lacrimile pe obraji, lăsând dâre strâmbe şi albe prin funingine. Vedeți? Repeta el. Vreți să vă uitați?

Îşi ridicase mâna. În cele din urmă înțelese că arăta spre un punct.

Îşi întoarse capul şi văzu două figuri. Stăteau la mică distanță şi păreau la fel de împietrite ca ea. Erau luminate de focul slab şi decupate din întuneric: ceea ce remarcă mai întâi fu paloarea nenaturală a fețelor şi mâinilor în comparație cu locul acela mizerabil de murdar. Apoi una din ele făcu un pas şi îşi dădu seama că era Helen.

Îşi acoperi ochii şi nu se ridică. Helen se apropie de ea şi o ajută să stea în picioare. Şi chiar atunci nu voia să-şi ia mâna de pe față; o lăsă pe Helen s-o îmbrățişeze stângaci, şi-şi puse capul pe umărul ei şi-i plânse ca un copil în păr. Nu simțea nici plăcere, nici uşurare. Încă percepea intens acel amestec de durere şi teamă, încât crezu c-o să moară pe loc. Se cutremură de mai multe ori în brațele lui Helen şi, în cele din urmă, îşi ridică fruntea.

Prin stratul înțepător de lacrimi o văzu pe Julia. Se învârtea pe undeva prin spate, de parcă i-ar fi fost frică să se apropie sau ar fi aşteptat ceva. Kay îi întâlni privirea, îşi scutură capul şi începu să plângă din nou:

— Julia, zise ea, oarecum încurcată – pentru că nu înțelegea nimic în clipa aceea, în afară de faptul că Helen îi fusese luată şi acum se întorcea. Julia. O, Julia! Slavă cerului! Credeam c-am pierdut-o.

1941

Viv era în tren, undeva între Swindon şi Londra – nu puteai spune cu certitudine unde anume, pentru că trenul se tot oprea în foste sau actuale gări, şi nu avea niciun rost să încerci să te uiți pe fereastră, pentru că obloanele erau trase, iar plăcuțele cu numele gărilor fuseseră revopsite sau îndepărtate. Stătea de patru ore cu alte şapte persoane într-

un compartiment de clasa a doua pentru şase. Atmosfera generală era oribilă. Vreo doi soldați se distrau cu chibrituri aprinse, fiecare încercând să dea foc părului celuilalt, iar un ofițer cu fața acră le tot spunea să înceteze. O femeie tricota, iar capetele andrelelor ei atingeau şoldurile persoanelor care stăteau lângă ea. Una din ele – o fată în pantaloni – tocmai îi spusese:

— Nu vă supărați. Pantalonii ăştia n-au fost ieftini. Andrelele dumneavoastră or să-i găurească.

Femeia care tricota îşi trăsese bărbia.

— Să-i găurească? Nu crezi că sunt alte lucruri mai importante la care să te gândeşti?

— Nu, nu cred.

— Ei bine, aş vrea şi eu să ştiu ce fel de pantaloni o să mai poți cumpăra dacă or să ne invadeze naziştii.

— Dacă or să ne invadeze naziştii, cred c-o să-mi fac alte griji. Dar până atunci...

— Pe fetele ca tine naziştii or să le ia de neveste imediat, zise femeia. Ce-ai zice să ai un soț în SS?

Discuția continuă. Viv nu participa. În locul din stânga ei era o fetiță de vreo treisprezece ani, de condiție bună, stângace şi serioasă. Avea un album de poze cu cai; i-l dădea mereu tatălui ei, care stătea în față – era ofițer de marină cu tresă pe mânecă.

— Ăsta seamănă cu Cynthia, tăticule, spunea ea arătându-i-l. Sau: Ăsta seamănă cu Mabel, o, ce drăguț e, nu-i aşa? Ăsta are capul lui White Boy; White Boy are crupa mai solidă, atât...

Taică-său se uita la poză şi mormăia. Era preocupat de completarea unui rebus dintr-un ziar şi bătea uşor pagina cu stiloul. Dar în ultimele două ore încercase să-i întâlnească privirea lui Viv. Ori de câte ori se uita în direcția lui, el clipea. Dacă stătea picior peste picior, privirea lui se plimba în susul şi-n josul pulpelor ei. La un moment dat, îşi

scoase portțigaretul şi se aplecă să-i ofere o țigară, dar ofițerul cu fața acră îl opri, spunându-i:

— Îmi cer scuze, dar sunt astmatic. Dacă vreți să fumați, v-aş fi recunoscător s-o faceți pe coridor.

După aceea se lăsă pe spate şi-i aruncă lui Viv un zâmbet scârbit şi superior, de parcă Forțele Antiaeriene îi transformaseră pe toți în conspiratori.

— Uită-te la matahala asta, tăticule. Seamănă cu tipul pe care l-am întâlnit la colonelul Webster. Tati! Nu te uiți!

— Pentru Dumnezeu, Amanda, spuse el iritat, un tată nu poate suporta atâția ponei.

— Atunci tații sunt destul de nesuferiți, asta-i tot ce-am de zis. Oricum, nu sunt ponei, sunt cai.

— Ei bine, orice-ar fi, mă plictisesc de moarte. Şi, uite... Viv se ridicase în picioare. Avea de gând să meargă la baie. Şi tânăra doamnă s-a plictisit de ei. Nu aş fi surprins dacă, plictisită fiind, o să găsească o fereastră deschisă şi o să se arunce pe ea. S-ar putea să fac şi eu acelaşi lucru... Pot să vă ajut cu ceva? I se adresă el lui Viv, ridicându-se şi atingându-i brațul.

— Nu, mulțumesc, răspunse ea, îndepărtându-i mâna.

— Tati, strigă fetița, ce rău eşti!

— S-ar spune *Kinde, Kirche*, îi zicea femeia care tricota fetei în pantaloni, şi nu v-ați mai plimba în pantaloni. Pot să vă asigur de asta...

Viv păşi nesigură spre uşa compartimentului şi o trase în urma ei. Se uită pe culoar, ezitând o clipă, pentru că era mare înghesuială acolo. Un grup de aviatori canadieni se urcase la Swindon: se propteau de ferestre sau stăteau pe jos, jucând cărți şi fumând. Albastrul uniformei lor părea şi mai intens în lumina indigo din tren, iar fumul îi făcea să pară încoronați de cercuri plutitoare de mătase; priviți o clipă, arătau destul de frumoşi şi ireali.

Dar când o văzură pe Viv încercând să-şi croiască drum prin culoarul îngust, reveniră brusc la viață, retrăgându-se cu gesturi complicate ca ea să poată trece, sau strângându-şi picioarele. Cercurile din mătase păreau acum că se umflă, se sparg, se desfac în ritmul mişcărilor lor bruşte. Se auzeau fluierături şi strigăte:

— Hopa! Fii atent! Faceți-i loc doamnei, băieți!

— Sunt umflați, Mary? zise unul dintre ei, arătând cu capul spre pieptul lui Viv. Altul întinse mâna să o oprească atunci când mişcarea trenului o făcu să se balanseze. Vrei să dansăm?

— Te duci să te pudrezi? întrebă un băiat, când ajunse la capătul coridorului. E un loc chiar aici. Prietenul meu ți l-a-ncălzit.

Scutură din cap şi îşi făcu loc mai departe. Dac-ar fi ştiut că sunt atâția bărbați la uşă, nu s-ar mai fi dus la toaletă. Dar ei puseră mâna pe ea, trăgând-o îndărăt.

— Nu ne părăsi, Susie! Ne zdrobeşti inimile.

Îi oferiră bere şi câte o înghițitură de whisky. Clătină din nou din cap, refuzând şi zâmbind. Apoi îi oferiră ciocolată.

— Am grijă de siluetă, spuse ea în cele din urmă, trăgându-se la o parte.

— Şi noi! strigară în urma ei. E frumoasă!

Coridorul următor era mai liniştit, iar cel de după el şi mai liniştit; unele becuri se defectaseră, aşa că-l traversă aproape pe întuneric. Erau mai mulți soldați aici, dar probabil că se urcaseră înaintea celorlalți; nu aveau chef de glume şi stăteau cu genunchii strânşi, înveliți în mantalele cenuşii, cu capetele coborâte, încercând să doarmă. Viv trebui să-şi croiască atent drumul, înconjurându-i, păşind cu greu printre ei, întinzând mâinile să se țină de pereți şi ferestre când trenul tremura şi se clătina.

La capătul coridorului mai erau două toalete şi la una, constată ea cu uşurare, scria *Liber.* Dar când puse mâna pe

mâner şi împinse, uşa se mişcă puțin în interior şi apoi fu proptită în grabă la loc. Era cineva cu spatele la ea, un soldat în kaki – îl zări fugar în oglinda de deasupra chiuvetei, când îşi întoarse capul. Îi surprinse privirea alarmată când uşa se deschise; crezu că făcea pipi şi se jena. Se duse la tamponul dintre vagoane şi aşteptă.

Uşa băii rămase închisă încă un minut. Apoi văzu cum mânerul se învârte încet şi uşa e trasă cu prudență. Soldatul scoase capul lent, ca un om care aşteaptă declanşarea unei puşti. Când îi întâlni privirea, se îndreptă şi ieşi pe de-a-ntregul.

— Îmi cer scuze.

— Nu-i nimic, spuse Viv, încă jenată puțin. Sper că încuietoarea nu-i stricată.

— Încuietoarea? întrebă el confuz. Privea în dreapta şi-n stânga şi începuse să-şi roadă o unghie. Pe degete, observă ea, avea fire de păr scurte, țepoase şi brune ca de maimuță. Obrajii îi erau albaştri – ar fi trebuit să se bărbierească iar colțurile ochilor şi marginile pleoapelor erau roşii. Când trecu pe lângă el, se aplecă şi o întrebă pe un ton confidențial:

— N-ați văzut cumva controlorul?

Ea clătină din cap.

— Sunt nişte rechini fără suflet oamenii ăştia.

În timp ce vorbea, îşi luă mâna de la gură, ridică degetul mare imitând aripioara unui peşte, mişcându-l ca şi cum ar fi înotat prin apă, apoi îşi deschise şi strânse degetele: *Cranț.* Gesturile însă nu erau agitate, şi mai aruncă o privire în stânga şi-n dreapta; în cele din urmă îşi muşcă din nou unghia, se încruntă şi se dădu la o parte. Ea intră în baie, închise uşa şi o încuie, aproape uitând de el.

Folosi toaleta – mai mult aplecată decât în şezut pe scaunul pătat din lemn, legănându-se în ritmul clătinat al trenului, simțind încordarea muşchilor feselor şi soldurilor.

Se spălă pe mâini uitându-se în oglinda mânjită, cercetându-şi fața – gândindu-se, aşa cum o făcea întotdeauna, că avea nasul prea îngust, buzele prea subțiri, imaginându-şi că la douăzeci de ani începuse să îmbătrânească şi să arate obosită... îşi aranjă machiajul şi se pieptănă. Câteva fire de păr îi rămaseră prinse în pieptăn: le trase, le făcu ghem şi le îndesă cu grijă în coşul de sub chiuvetă.

Tocmai îşi punea pieptănul în poşetă când cineva bătu la uşă. Se mai uită o dată în oglindă şi strigă:

— Imediat!

Persoana bătu încă o dată, mai tare de data asta.

— Bine! O secundă!

Cineva încerca clanța. Auzi o voce, una masculină, care se forța să vorbească în şoaptă.

— Domnişoară! Deschideți, vă rog!

— Dumnezeule! îşi zise Viv.

Presupunea că era doar unul dintre canadieni. Sau, în caz extrem, tatăl fetei înnebunite după cai. Dar când trase zăvorul şi deschise uşa, apăru o mână care reținea uşa de teamă ca ea să n-o închidă iar. Apoi apărură mâneca aceea kaki, umărul, bărbia nerasă şi ochii înroşiți.

— Domnişoară, spuse el. Îşi scosese chipiul. Vreți să mă ajutați? Controlorul e pe drum. Mi-am pierdut biletul şi o să mă nenorocească...

— Ies imediat, zise ea, dacă-mi dați voie.

El scutură din cap. O reținea să închidă sau să deschidă uşa.

— L-am văzut pe tip şi, Dumnezeule, e un tartor. L-am auzit mai devreme, înfulecând o halcă dintr-un biet drac care nu avea permisul în regulă. Dacă bate la uşă şi-mi aude vocea, o să vrea biletul.

— Ei, şi ce vreți să fac?

— Nu vreți să mă lăsați să intru până trece?

Se uită la el uluită.

— Aici, cu mine?

— Numai până trece. Şi când bate la uşă, puteți strecura biletul pe sub uşă. Vă rog, domnişoară. Fetele fac tot timpul asta pentru soldați.

— Vă cred. Dar nu şi fata asta.

— Hai, vă rog, vă implor. Sunt la mare ananghie. Am o permisie pe motive personale pentru patruzeci şi opt de ore. Deja jumătate s-a scurs şi mi-au înghețat oasele...

Mi-au degerat picioarele în gara Swindon. Dacă mă dă jos, s-a terminat cu mine. Nu mă refuzați. Nu-i vina mea. Aveam biletul în mână, l-am pus jos un minut şi cred că un băiat de la marină m-a văzut...

— Acum un minut ați spus că l-ați pierdut.

Îşi duse mâna la păr distrat.

— Că l-am pierdut, că mi-a fost şterpelit, ce contează? M-am ferit şi-am colindat ca un dement prin toate toaletele din trenul ăsta. Nu caut decât o persoană cu inima bună care să mă ajute să mă opresc nițel. N-o să mă ating de-un fir de păr! Puteți avea încredere în mine, vă jur pe ce-am mai sfânt. Nu sunt... Se opri şi-şi trase capul, apoi reveni şi zise... Vine! – şi înainte ca ea să poată face ceva, se repezi vijelios în toaletă, înghesuind-o şi pe ea.

Trase zăvorul şi stătu cu urechea lipită de crăpătura din cadrul uşii, cu buza inferioară între dinți.

— Dacă dumneavoastră credeți...! zise Viv.

El îşi duse degetul la gură: „Şşş!”. Urechea încă îi era lipită de uşă, şi începu să-şi mişte capul în sus şi-n jos – ca un doctor care încearcă disperat să vadă dacă mai bate inima în pieptul unui muribund.

Apoi urmă un *cioc-cioc-cioc!* Autoritar în uşă, care-l făcu să sară de parcă ar fi fost împuşcat.

— *Biletele*, *vă rog.*

Soldatul se uită la Viv şi se strâmbă oribil. Îşi începu pantomima, prefăcându-se că scoate un bilet din buzunar, se apleacă şi îl strecoară pe sub uşă.

— Biletele, vă rog! strigă din nou controlorul.

— Toaleta e ocupată! țipă Viv în cele din urmă.

Avea o voce agitată care suna prosteşte.

— Ştiu că-i ocupată, veni replica din coridor. Vreau să vă văd biletul, domnişoară.

— Nu puteți să-l vedeți mai târziu?

— Trebuie să-l văd acum.

— Numai... numai o clipă.

Ce putea face? Nu putea deschide uşa, pentru că atunci controlorul s-ar fi uitat la soldat şi ar fi crezut ce-i mai rău. Aşa că-şi scoase biletul; „Dă-te la o parte”, şuieră ea, dând furioasă din mâini. Soldatul se dădu cu un pas înapoi ca ea să se poată apleca şi să-l vâre pe sub uşă. Îşi îndoi piciorul cu timiditate, conştientă de îngustimea locului, de faptul că-l făcea să fie şi mai mic aplecându-se, simțind cum şoldul ei atinge genunchii lui în trecere, şi cum stofa de lână a fustei se prinde o clipă de kakiul pantalonilor lui.

Biletul rămase în umbra uşii o secundă, şi apoi, de parcă era mânat de o forță proprie, se scutură şi alunecă. Urmii un moment de suspans. Stătea chircită şi nu se uita în sus.

— Foarte bine, domnişoară! veni în cele din urmă răspunsul. Biletul îi fu înapoiat cu o gaură mică, şi controlorul porni mai departe.

Se ridică, se dădu un pas înapoi, puse la loc biletul în poşetă şi o închise cu-n clic.

— Mulțumit?

Soldatul îşi ştergea fruntea cu mâneca.

— Domnişoară, spuse el, sunteți un înger! Genul ăla de fată care-i redă omului încrederea în viață, jur! Genul de fată pentru care sunt compuse cântece.

— Ei bine, poți să-mi compui unul, zise ea luând-o înainte, şi să-l cânți de unul singur.

— Ce? Bară uşa cu brațul. Nu puteți pleca încă. Ce-ar fi dacă tipul s-ar întoarce? Mai stați un minut măcar. Uite... îşi vârî mâna în buzunarul hainei şi scoase un pachet mototolit de Woodbines. Țineți-mi de urât cât fumez o țigară, altceva nu vă cer. Lăsați-l să ajungă la clasa întâi. Vă jur pe Dumnezeu că, dac-ați şti prin ce chinuri am trecut în călătoria asta...

— Asta-i părerea dumneavoastră.

El schiță un zâmbet.

— Ajutați la efortul de război. Gândiți-vă şi aşa.

— Cu câte fete ai folosit replica asta?

— Sunteți prima, vă jur!

— Prima pe ziua de azi, vreți să ziceți.

Zâmbetul i se transformase în rânjet. Buzele i se depărtară şi-i văzu dinții. Avea nişte dinți derutanți: foarte regulați şi albi, părând şi mai albi în comparație cu bărbia nerasă. Figura lui devenea brusc frumoasă. Îi observă ochii căprui şi genele dese şi negre. Avea părul brunet, chiar mai brunet decât al ei; încerca să-l netezească folosind briantină, dar câteva bucle răsăreau peste stratul de ulei şi stăteau ondulate.

Uniforma însă arăta de parcă ar fi dormit în ea. Haina îi era pătată şi îi cădea prost. Pantalonii aveau cute orizontale ca o concertină desfăcută. Dar întindea pachetul de Woodbine, implorând-o, şi atunci ea îşi imagină locul ei gol din compartimentul aglomerat, cu ofițerul de marină care-i arunca ocheade, cu ofițerul astmatic şi fata înnebunită după cai.

— Bine, spuse ea în cele din urmă. Dă-mi o țigară, dar numai un minut. Totuşi, trebuie să-mi pun gândurile în ordine!

El zâmbi şi mai mult, uşurat, iar dinții îi erau mai derutanți ca oricând, se gândi ea, când îi vedea pe toți ca acum. Aprinse un chibrit, iar ea se aplecă spre flacără, apoi se retrase şi stătu în gardă, cu un braț peste piept, cu încheietura sprijinindu-i-se de cotul celuilalt şi tocurile lipite de perete, ca să n-o dezechilibreze mersul clătinat al trenului. Era greu să nu bagi de seamă toaleta de porțelan – peste care se ghemuise de curând cu fundul gol. Mai mult, la fel ca toți ceilalți, în ultima vreme se învățase să împartă spații ciudate cu străinii. În timpul altei călătorii cu trenul, acum două luni, începuse un raid şi toți pasagerii au trebuit să se întindă la podea. Stătuse cam patruzeci de minute cu fața mai mult sau mai puțin în poala unui bărbat, care se simțea extrem de stânjenit...

Gel puțin, bărbatul ăsta părea a fi în largul lui. Se sprijinise de blatul care susținea chiuveta şi începuse să caşte. Căscatul se transformă într-un fel de geamăt gros, ca un iodler fals, iar când termină, îşi puse țigara între buze şi-şi frecă obrajii – aproape inconştient, cum îşi tratează toți bărbații fața, nu şi femeile.

Apoi trenul începu să încetinească. Viv se uită neliniştită la geam.

— Asta nu-i Paddington, nu-i aşa?

— Paddington! exclamă el. Isuse, aş vrea eu să fie! Se aplecă spre transperant, îl depărtă puțin şi încercă să se uite afară, dar nu se putea zări nimic. Dumnezeu ştie unde suntem, adăugă el. Cred c-am trecut de Didcot. Iată că pornim. Ne bagă o călătorie gratis la târgul de distracții.

Trenul se deplasă repede o clipă, apoi încetini dintr-odată; şi acum mergea cu o serie de smucituri. El şi Viv țopăiau ca floricele de porumb în oală. Viv îşi întinse brațele căutând puncte de sprijin. Nu puteai să nu zâmbeşti. Soldatul clătină din cap nevenindu-i să creadă.

— Aşa a fost tot drumul? Unde v-ați urcat?

După un scurt moment în care nu dădu semne c-ar vrea să comunice, îi zise:

— Taunton.

Fusese în vizită la sora ei şi la copilul acesteia; plecaseră acolo, adăugă ea, din calea bombelor. El o asculta dând din cap.

— Taunton, repetă el. Am fost acolo o dată. Sunt nişte cârciumioare bune, din câte-mi amintesc. Una se numeşte Ring – ai băut acolo? Proprietarul – îşi strânse el pumnii – era boxer. Un pitic cu nas mare şi turtit. Îşi ține o pereche de mănuşi într-un pahar, pe tejghea. Doamne! Oftă şi-şi împreună brațele, pentru că trenul mergea acum mai lin. Ce n-aş da să fiu acolo acum! Cu un pahar de Black and White lângă mine şi cu focul arzând în sobă... N-aveți whisky cu dumneavoastră, din întâmplare?

— Whisky! exclamă ea. Nu, nu am.

— Bine, dar nu fiți aşa! Ați fi surprinsă câtă pileală duc doamnele în poşetă; vă spun din experiență. Fetelor le place să bea, cred, de frica bombelor. Dumneavoastră n-aveți nevoie de asta, cu nervii pe care-i aveți.

— Cu nervii pe care-i am?

— V-am urmărit mâna când ați dat biletul. Tare ca stânca. Ați fi un bun spion. Îşi îngustă ochii şi o examină. Spunând asta, ați putea fi chiar spion. O spioană, ca Mata Hari.

— Atunci aveți grijă ce faceți, îi zise ea.

— Dar de unde ştiți, continuă el, că eu nu sunt spion? Sau nu spion, ci tipul căutat de spioni. Nu apare niciodată unul ca ăsta? Un biet tont care are un mesaj secret la el, pentru că a încălțat din greşeală cizmele altui tip sau a luat umbrela altcuiva? Şi el şi fata ajung să fie legați de scaun cu un gen de nod ce pare-a fi făcut de un cercetaş prost.

Râse de unul singur, plăcându-i ideea, *îi place să se-audă vorbind*, se gândi ea, convențional; dar, de fapt, avea o voce frumoasă şi descoperi că-i place.

— Ce-ați zice să fiți legată de un scaun împreună cu mine? Apropo, întreb din curiozitate. Nu mă dau mare sau ceva de genul ăsta.

— Nu?

— Nu, deloc. Îmi place să cunosc mai bine o fată înainte de a mă da mare.

Ea trase din țigară.

— Să zicem că nu vrea să-ți permită s-o cunoşti?

— Vai, dar sunt o mie de mărunțişuri prin care un tip poate să-şi dea seama cum e-o fată numai uitându-se la ea. De exemplu, dumneavoastră. Arătă cu capul spre mâna ei. Nu sunteți căsătorită. Asta înseamnă că sunteți deşteaptă, îmi place când femeile sunt deştepte. Unghiile destul de lungi, deci nu munciți la câmp sau într-o fabrică. Îşi coborî privirea şi o luă de jos în sus. Picioare prea frumoase pentru a fi ascunse în pantaloni. Fața prea frumoasă pentru a fi o conțopistă. Aş zice că sunteți secretară la un ştab... Amiralul flotei, ceva de genul ăsta. Sunt pe-aproape?

— Nu prea, zise ea clătinând din cap. Sunt o simplă dactilografă, asta-i tot.

— Dactilografă. A... Da, asta merge. Unde v-au pus? La vreo afacere mare a guvernului?

— Undeva în Londra.

— Undeva în Londra, aşa deci. Şi cum vă numiți? Sau şi chestia asta e interzisă?

Ea ezită, dar o clipă numai, apoi se gândi: *Ce-i râu în asta*? Şi-i spuse. El dădu din cap aprobator, cercetându-i fața.

— Vivien, zise în cele din urmă. Da, vi se potriveşte.

— Chiar aşa?

— E nume de fată trăsnet, nu-i aşa? N-a existat o lady Vivien sau ceva de genul ăsta? Pe vremea regelui Arthur? Când eram puşti, ştiam toate poveştile alea, acum le-am uitat. Oricum, spuse el şi se înclină să-i strângă mâna, pe mine mă cheamă Reggie. Reggie Nigri... Da, ştiu, e nasol. Şi-l duc cu mine de-o viață. La şcoală, băieții îmi spuneau „Negrul”, acum cei din tabără îmi zic „Musso”. Înțelege-l pe ăsta dacă poți. Bunicu-meu a venit din Neapole. Ar trebui să-i vezi pozele! Avea o mustață până aici, o vestă şi o batistă la gât; îi lipsea doar maimuța. Vindea înghețată pe băț dintr-un cărucior, pe stradă. Am veri la mare distanță – Sau cam aşa ceva – care acum luptă în echipa adversă, în Italia. Îi interesează probabil ca şi pe mine războiul ăsta afurisit... Tu ai frați, Vivien? Nu te deranjează că-ți spun Vivien? Ți-aş zice domnişoară Pearce, dar sună demodat în vremuri ca astea. Ai frați?

— Unul singur, dădu Viv din cap.

— Mai mare sau mai mic?

— Mai mic, zise ea. Şaptesprezece ani.

— Şaptesprezece ani! Pariez că-i place chestia asta la nebunie, nu-i aşa? De-abia aşteaptă să intre în armată?

Se gândi la Duncan.

— Ei, hm...

— Şi eu aş fi la fel dac-aş fi de vârsta lui. Dar am aproape treizeci de ani şi, uită-te la mine. Acum doi ani, vindeam maşini în Maida Vale şi mă descurcam binişor. Apoi a început războiul şi, pac, s-a terminat totul. Am lucrat cu-n prieten de-al meu o vreme în comerțul cu bijuterii false; n-a fost prea rău. Acum sunt țintuit într-o afurisită de unitate de instrucție din Wales, unde mă învață pe ce parte a puştii iese glonțul. Sunt acolo de patru luni şi, jur pe Dumnezeu, a plouat în fiecare zi. Ofițerul n-are treabă: stă la hotel. Eu locuiesc într-o colibă cu acoperiş de tablă.

Continuă tot în stilul ăsta, spunându-i ce îndatoriri avea în tabără sau despre oamenii fără Dumnezeu cu care era încartiruit, despre cârciumile fără Dumnezeu şi barurile de hotel, despre vremea fără Dumnezeu... O făcea să râdă. Băieții de vârsta ei cu care se întâlnea nu vorbeau decât despre război, despre tipurile de avioane şi nave, despre pariuri din armată şi certurile de la marină. El trecuse de faza asta. Nu se lăuda. Căsca şi-şi freca ochii, şi însăşi oboseala lui era atractivă. Îi plăcuse felul matur şi nepretențios în care spusese „când eram puşti”. Îi plăcuse cum îi rostise numele, că se gândise, şi apoi zisese că i se potriveşte. Îi plăcuse că ştia despre regele Arthur. Îi plăcea că uniforma nu stătea bine pe el. Şi-l putu imagina într-o haină oarecare, cu o cămaşă, o cravată şi o vestă. Se mai uită o dată la mâinile lui de maimuță şi-şi imagină cum arată în rest: oacheş, cu fuioare de păr pe piept, pe umeri, pe fese şi picioare...

Mânerul de la uşă fu încercat din nou şi el tăcu brusc. Urmă o bătaie şi un strigăt:

— Hei! Ce tot faci acolo?

Era unul dintre canadieni. Reggie nu răspunse o secundă. Apoi bătaia se repetă, iar el strigă:

— Ăsta-i ocupat, băiete! încearcă la altul!

— Stai acolo de juma’ de oră!

— Ce, nu poate omul să stea puțin de unul singur?

Pilotul dădu un picior în uşă când plecă.

— Du-te naibii!

— Du-te dracu’! zise Reggie roşind.

Părea mai mult jenat decât furios. Surprinse privirea lui Viv şi se uită în altă parte.

— Un tip pe cinste! bodogăni el.

— Nu-ți face griji, zise ea dând din umeri. Aud lucruri şi mai rele de la fetele din biroul meu.

Îşi terminase ţigara şi o aruncase, iar acum o acoperea cu piciorul. Când îşi ridică ochii, descoperi că o privea. Roşeaţa îi dispăruse, iar expresia feţei îi era uşor schimbată. Zâmbea, dar îşi împreunase sprâncenele de parcă ar fi fost uimit de ceva.

— Ştii, spuse el după o clipă, eşti al naibii de frumoasă. Ăsta-i norocul meu. Să stau blocat cu o fată frumoasă, vreau să zic, într-un local din oraş, unde nici măcar nu-i pot spune politicos „Vă rog, luaţi loc”.

Asta o făcu din nou să râdă. Îi urmărea faţa şi râdea la rândul lui.

— Ei, dar n-a mers rău, nu-i aşa, mai ales pentru un tip care doarme din picioare? Ar trebui să mă auzi când sunt puţin odihnit. Îţi jur, sunt mortal. Îşi muşcă buza şi expresia aceea de uşoară perplexitate îi traversă faţa. Nu eşti o halucinaţie de-a mea, nu-i aşa?

— Din câte-mi dau seama, nu, zise ea scuturând capul.

— Ei, aşa zici tu. Toate halucinaţiile sunt isteţe. Mai ştii, s-ar putea să mă aflu pe o bancă în gara Swindon, dormind buştean. Am nevoie de un şoc. Să-mi cadă o cheie pe sub guler sau... am găsit. Se întoarse şi stinse ţigara în chiuvetă, răsucind-o, apoi îşi suflecă mâneca şi întinse braţul. Ciupeşte-mă!

— Să te ciupesc?

— Să-mi demonstrezi că sunt treaz.

Se uită la încheietura lui goală. Era un punct în care părul începea să crească din carnea străvezie de la baza degetului mare, şi, din nou, se gândi, fără să vrea, dar cu plăcere, la braţele şi picioarele lui oacheşe... întinse mâna şi-l ciupi cu vârful degetelor. Unghiile i se înfipseră acolo şi el îşi retrase repede braţul.

— Au! Ai exersat chestia asta! Cred că eşti o spioană afurisită! Îşi frecă locul ciupiturii şi apoi suflă acolo. Priveşte, zise el, arătându-i semnul. Când o să ajung acasă

o să creadă că m-am bătut. Va trebui să spun: „N-a fost soldat, ci o fată cu care am intrat în vorbă în toaleta trenului”. Asta o să pice bine în situația în care mă aflu.

— Ce situație? întrebă ea, râzând din nou.

Încă sufla pe semnul de la încheietură.

— Ți-am spus, nu-i aşa? Am permisie din motive personale. Ridică brațul la gură şi începu să-şi sugă încheietura. Nevastă-mea, zise el peste degetul mare, tocmai a născut.

Ea crezu că glumea şi zâmbi în continuare. Când îşi dădu seama că vorbea serios, zâmbetul îi împietri, şi roşi de la guler în sus.

— O, spuse ea, încrucişându-şi brațele pe piept. Şi-ar fi putut da seama din cauza vârstei, chiar din felul în care se purta, că era un bărbat însurat, dar nu se gândise la asta.

O, e fată sau băiat?

— O fetiță, zise el cu ochii în podea. Avem deja un băiețel, aşa că s-ar putea spune, cred, că acum avem o pereche.

— Cred că sunteți bucuroşi, zise ea politicos.

— Nevastă-mea e bucuroasă, spuse el dând din umeri. O face fericită. Dar n-o să ne îmbogățim din asta, ştiu deja. Dar, uite, ăsta e primul.

Îşi vârî din nou mâna în buzunar şi-şi scoase portofelul; căută printre hârtiile de-acolo, apoi extrase o poză şi i-o dădu. Era uşor murdară şi ruptă la colțuri; în poză erau o femeie şi un băiețel stând, probabil, într-o grădină. O zi însorită de vară. Pe pajişte era un pled scoțian. Femeia îşi ținea mâna streaşină la ochi şi avea fața pe jumătate ascunsă, iar părul blond era răsfirat; băiețelul îşi aplecase capul şi stătea încruntat din cauza luminii. Avea o jucărie de casă în mână, o maşină sau un tren, iar la picioare lui mai era una. Aproape vizibil, în colțul din dreapta pătratului era umbra degetului unei persoane – Reggie însuşi, poate, pozându-i.

— E-un băiețel drăguț, zise Viv înapoindu-i poza. E brunet, ca tine.

— E-un băiețel de ispravă. Fetița este mai blondă, mi-au spus. Se uită la fotografie, apoi o îndesă la loc. Dar în ce lume se nasc copiii ăştia! Aş fi vrut ca nevastă-mea să fi procedat ca sora ta, să plece naibii din Londra. Mă tot gândesc la gândăceii ăştia crescând, ducându-se la culcare în fiecare seară sub masa din bucătărie şi crezând că asta e normal.

Îşi încheie buzunarul şi rămaseră o vreme fără să vorbească – amintindu-şi de Londra, de război şi multe altele. Viv îşi dădu seama din nou că se afla într-o toaletă; i se părea şi mai ciudat că stă acolo, în tăcere, decât atunci când Reggie vorbea şi bodogănea şi o făcea să râdă. Dar începuse să-şi muşte din nou pielițele din jurul unghiei; după aceea, lăsă mâna jos, îşi încrucişă brațele pe piept şi privi iritat în podea. Ca şi cum lumina s-ar fi micşorat, se gândi ea. Îşi dădu seama, de parcă ar fi fost pentru prima oară, de vuietul şi mişcarea trenului, de durerea din picioare din cauza faptului să stătuse nemişcată.

Îşi schimbă poziția şi se mişcă, timp în care el îşi ridică privirea.

— Sper că nu pleci.

— Ar cam trebui, nu crezi? O să mai vină cineva să încerce uşa, dacă nu o facem. Tot te mai gândeşti la controlor? Chiar ți-ai pierdut biletul?

— N-o să te mint, zise el privind într-o parte. Aveam un permis de călătorie, dar mi l-a luat un tip la un joc de cărți... Dar nu, controlorul poate să se ducă să se spânzure, în ce mă priveşte. Adevărul este... ei bine, adevărul este că nu vreau să ies şi să dau nas în nas cu piloții ăia cretini. Mă privesc de parcă aş fi un moşneag. Sunt bătrân în comparație cu nişte băieți ca ei!

Li întâlni privirea şi-şi umflă obrajii.

— M-am săturat să fiu bătrân, Viv, spuse el cu simplitate, dar şi ostenit. M-am săturat de războiul ăsta nenorocit; sunt pe drum de miercuri dimineața; de-abia o să avem timp să ne certăm înainte de a pleca. Stă soră-sa cu ea – mă urăşte de moarte. Nici maică-sa nu dă doi bani pe mine. Băiețelul îmi zice „unchiule”; îl vede mai mult pe gardianul de la raidurile aeriene decât pe mine. Nu m-aş mira dacă şi nevastă-mea... Cel puțin câinele o să se bucure că sunt acasă – dacă mai e pe-acolo. Se sfătuiau dacă să-l împuşte ultima oară când am fost. Ziceau că statul la coadă pentru carne de cal le dărâmase.

Îşi mai frecă o dată ochii înroşiți şi-şi trecu mâna peste bărbie.

— Trebuie să fac o baie, zise el, trebuie să mă bărbieresc. Pe lângă cherestegii de-acolo, arăt ca nenorocitul de Charlie Chaplin. Dar oricum... Ezită, apoi zâmbi. Oricum, m-am blocat într-o încăpere c-o fată trăsnet, cea mai grozavă fată din câte am văzut. Nu mă face să deschid uşa. Te implor. Uite...

Iritarea îi trecuse deja. Se apropie şi-i luă mâna, ducându-i degetele la buze. Gestul era întru câtva răsuflat, dar avea o notă de seriozitate, iar când râse, râsul ei era oarecum jenat, pentru că era ultra conştientă de mâna lui care i-o acoperea pe-a ei, de masculinitatea lui, de amabilitatea lui, de palma lui pătrată, de degetele păroase şi unghiile scurte şi tari. Bărbia lui era aspră ca un şmirghel, dar buzele îi erau moi.

El o urmări din nou cum râde şi zâmbi de plăcere. Ea îi văzu încă o dată dinții drepți şi albi. Mai târziu îşi spusese: *Cred că m-am îndrăgostit mai întâi de dinții lui*.

Când încerca să se gândească la soția lui, la fiul şi bebeluşul lui, la casa lui spre care trenul se grăbea să ajungă, nu putea s-o facă. Poate că existau în visele ei, sau erau fantome; era prea tânără.

Cioc-cioc-cioc se auzi la fereastra dormitorului lui Duncan. *Cioc-cioc-cioc*. Şi partea ciudată era că se obişnuise cu sirenele, cu focurile de mitralieră şi bombele; dar zgomotul acesta, ca un ciocănit de pasăre îl trezi şi aproape că-l sperie de moarte. *Cioc-cioc-cioc...* întinse mâna spre noptieră şi aprinse lanterna; mâna îi tremura, aşa că, atunci când îndreptă raza spre fereastră, umbrele din pliurile draperiilor părură că se umflă, de parcă draperiile erau împinse din spate. *Cioc-cioc-cioc...* Acum semăna mai puțin cu ciocul unei păsări şi părea a fi o gheară sau o unghie. *Cioc-cioc-cioc...* O clipă se gândi să fugă la taică-său.

Apoi auzi cum cineva îl striga răguşit: „Duncan! Duncan! Trezeşte-te!”.

Recunoscu vocea, şi situația se schimbă. Dădu la o parte păturile, se mişcă repede traversând patul şi trase draperia. Alee era acolo, la fereastra următoare – a salonului, unde Duncan dormea în weekend. Încă ciocănea în geam şi-l striga pe Duncan să se trezească. Dar zări lumina lanternei lui Duncan, se întoarse cu fața şi raza îl orbi, făcându-l să se dea înapoi, să-şi frece ochii şi să-i acopere cu mâna. Fața lui arăta gălbejită în lumina asta. Avea părul dat pe spate, netezit cu ulei, iar liniile ascuțite, fine ale frunții şi obrajilor păreau umbre găunoase. De parcă ar fi fost un strigoi. Aşteptă ca Duncan să coboare lanterna, apoi gesticulă precipitat în direcția zăvorului.

— Deschide-l!

Duncan ridică fereastra. Mâinile încă îi tremurau şi fereastra se poticnea ridicându-se, iar geamul se zgâlțâia în ramă. O manevra încet, de frică să nu facă zgomot.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă el după ce ridică fereastra.

Alee încercă să se uite în cameră, dincolo de el.

— Ce făceai acolo? Am bătut la cealaltă fereastră.

— Viv nu s-a-ntors. Dorm aici. De când te-nvârți pe-aici? M-ai trezit. M-ai speriat de moarte! Ce s-a-ntâmplat?

— Am primit chestia aia nenorocită, Duncan, asta s-a-ntâmplat zise Alee cu vocea mai ridicată. La naiba, am primit-o!

În spatele lui, pe cer, apărură flăcări şi se auziră nişte bubuituri. Duncan se uită la cer şi i se făcu frică. Îşi imagină că un lucru groaznic i se întâmplase familiei lui Alee sau casei lor.

— Ce-i? Ce s-a-ntâmplat?

— Am primit chestia aia nenorocită! repetă Alee.

— Nu mai vorbi aşa! Ce vrei să zici? Ce-i cu tine?

Alee se contractă, de parcă s-ar fi forțat să se calmeze.

— Mi-au sosit hârtiile, spuse el în cele din urmă.

Duncan se sperie, dar în cu totul alt mod.

— Nu se poate! zise el.

— Ei bine, la naiba, au sosit! Nu mă duc, Duncan. N-o să mă facă ei să mă duc. Pe bune. Vorbesc serios şi nimeni nu mă crede...

Gura i se schimonosi. Apoi apăru lumina unei alte bombe şi se auziră alte explozii. Duncan se uită din nou pe cer.

— De cât timp durează raidul? Probabil că adormise în timpul alarmei. Ai venit aici în timpul raidului?

— Nu-mi pasă de raidul ăsta blestemat! spuse Alee. M-am bucurat când a-nceput raidul. Speram să mă lovească! M-am plimbat pe Mitcham Lane şi am stat chiar în mijlocul drumului. Se aplecă spre pervaz şi-l prinse pe Duncan de braț. Mâna îi era înghețată. Vino şi tu cu mine.

— Nu fi cretin, zise Duncan trăgându-se la o parte. Se uită la uşa dormitorului. Ar fi trebuit să-l trezească pe taică-său, dacă începea vreun raid, şi să meargă împreună până la adăpostul public. Trebuie să-l iau pe tata.

— Puțin mai târziu, spuse Alee, şi-i apucă brațul. Acum vino cu mine. Am să-ți spun ceva.

— Ce? Spune-mi acum.

— Vino afară.

— E prea târziu şi-i foarte frig.

Alee îşi retrase mâna, o duse la gură şi începu să-şi muşte degetele.

— Atunci lasă-mă să intru, zise el după câteva clipe. Dă-mi voie să stau cu tine.

Aşa că Duncan se dădu la o parte de la fereastră şi Alee se săltă pe pervaz cu genunchii şi picioarele spre cameră. O făcu destul de neîndemânatic, aşa cum se întâmpla întotdeauna – căzând ca un bolovan, iar podeaua bufni, şi sticluțele şi borcănelele de pe toaleta lui Viv zăngăniră şi lunecară.

Duncan trase fereastra şi aranjă draperiile. Când aprinse lumina, el şi Alee clipiră. Lumina făcea ca toate lucrurile din cameră să pară şi mai ciudate. Şi această stare deveni şi mai stranie decât era. Poate că din cauza atmosferei bolnăvicioase din casă... Duncan îşi aminti clar de mama lui în perioada bolii, când taică-său trimitea după mătuşa lui, apoi după doctor – oamenii intrau şi ieşeau, şoptind în miez de noapte, agitându-se, şi totul se transformase într-un dezastru...

Începu să tremure de frig. Îşi puse papucii şi halatul. În timp ce-şi lega cordonul, se uită la hainele lui Alee: o jachetă închisă cu fermoar, pantaloni de flanelă de culoare închisă şi pantofi de pânză murdari. Îi zări fluierele picioarelor şi exclamă:

— N-ai ciorapi!

— A trebuit să mă îmbrac repede, zise el, clipind în continuare din cauza luminii, şi apoi se aşeză pe marginea patului. M-am înfuriat şi voiam să-ți spun! Am fost la Franklin's după-amiază şi te-am căutat, dar nu erai acolo. Unde-ai fost?

— La Franklin's? Duncan se încruntă. La ce oră ai fost?

— Nu ştiu, în jur de patru.

— Duceam nişte pachete pentru domnul Manning. Nimeni nu mi-a spus c-ai trecut pe-acolo.

— Nu am întrebat pe nimeni, m-am uitat doar. Am intrat şi m-am uitat în jur. Nimeni nu m-a oprit.

— De ce n-ai venit după ceai, în seara asta?

— De ce crezi? îl întrebă Alee cu amărăciune. M-am certat cu nenorocitul ăla de taică-meu. M-am... începu să vorbească din nou mai tare. Ticălosul m-a lovit! Uite! Vezi? Îşi întoarse faţa şi i-o arătă lui Duncan. Avea o urmă roşie pe pomete. Dar ochii, îşi dădu seama Duncan, erau mai roşii ca oricând. Plânsese. Văzu cum îl priveşte Duncan şi se întoarse la loc. E o brută nenorocită, adăugă el încet, de parcă i-ar fi fost ruşine.

— Ce-ai făcut?

— Le-am spus că n-am de gând să mă duc, că nu mă pot forţa. Nu le-aş fi spus nimic despre hârtii, dar poştaşul a făcut atâta caz de ele când le-a adus! Maică-mea a pus prima mâna pe scrisoare. I-am zis: Acolo-i scris numele meu. Fac ce vreau cu ea...

— Cum arată? Cum sună?

— Le am la mine, uite!

Îşi desfăcu jacheta şi scoase un plic galben-închis. Duncan se aşeză lângă el să-l vadă. Hârtiile erau adresate lui *A.J.Planer* şi îi comunicau că, în conformitate cu Legile Serviciului Naţional, era convocat în armata teritorială, cerându-i-se să se prezinte în două săptămâni la Regimentul de Instrucţie al Artileriei Regale din Shoeburyness. I se dădeau informaţii despre cum să ajungă acolo şi ce trebuie să ia cu el, plus un ordin de plată de patru şilingi ca avans pentru serviciul militar. Paginile erau toate ştampilate, datate şi numerotate, dar erau groaznic de mototolite, de parcă Alee le făcuse cocoloş şi apoi le netezise.

Duncan se uită îngrozit.

— Ce le-ai făcut?

— N-are importanță, nu-i aşa?

— Nu ştiu. S-ar putea... s-ar putea să le folosească împotriva ta.

— Să le folosească împotriva mea? Vorbeşti ca maică-mea! Doar nu crezi c-am de gând să mă duc, nu? Ți-am zis doar... Alee luă hârtiile cu un gest de dezgust, le mototoli şi le aruncă pe podea, apoi sări ca un arc, se năpusti asupra lor din nou, le desfăcu şi le rupse, inclusiv ordinul de plată. Poftim! Zise el.

Avea fața îmbujorată şi tremura.

— Bucăți, zise Duncan, iar groaza i se transformă în admirație. Ai făcut-o lată de data asta!

— Ți-am spus, nu-i aşa?

— Eşti nebun de legat!

— Prefer să fiu nebun, zise Alee dându-şi capul pe spate, decât să fac ce vor ei. Ei sunt nebunii. Ei îi transformă pe toți în nebuni şi nimeni nu-i opreşte; toată lumea se poartă de parcă ar fi un lucru obişnuit. De parcă ar fi firesc să te facă soldat şi să-ți pună o puşcă-n mână. Se ridică, îşi netezi părul deja uns. Nu mai suport. Plec de-aici, Duncan.

Duncan se holbă la el.

— N-o să te înscrii ca animator?

— N-am *luat-o* în serios, râse el cu poftă. E la fel de rău ca orice alt lucru. Să stai într-o cameră şi să-ți debitezi piesa în fața străinilor? De ce să fac aşa ceva? Ce-i doare pe alții dacă eu nu mă duc să lupt? Oricum, adăugă el, nenorocitul de taică-meu m-ar omorî.

— Atunci ce vrei să faci?

Alee îşi duse mâna la gură şi începu să-şi muşte iar degetele.

— Nu-ți dai seama? zise el, înfruntând privirea lui Duncan.

Rosti cuvintele cu un fel de emoție înăbuşită – de parcă, în ciuda a tot şi a toate, dorea să râdă. Lui Duncan i se strânse inima.

— Nu... nu vrei să fugi?

Alee nu răspunse.

— Nu poți fugi! Nu-i cinstit! Nu poți face aşa ceva. N-ai nimic la tine. O să ai nevoie de bani, o să ai nevoie de cartele, o să trebuiască să-ți cumperi mâncare. Şi unde să te duci? N-o să te duci... N-o să te duci în Irlanda, nu-i aşa? Vorbiseră despre asta înainte. Dar se înțeleseseră s-o facă împreună. Chiar şi în Irlanda or să dea de tine.

— Nu-mi pasă, zise Alee înfuriat, de nenorocita aia de Irlanda! Nu-mi pasă ce-o să se întâmple cu mine. Nu am de gând să mă duc, asta-i tot. Ştii ce-ți fac? Colțurile gurii i se lăsară. Îți fac chestii murdare! Te manevrează, se uită la tine... în cur, între picioare. Mai mulți, mi-a spus Michael Warren: un şir întreg de babalâci te cercetează din cap până-n picioare. E dezgustător. Bătrâni! Lor le convine. Şi lui taică-meu, şi lui taică-tău. Ei şi-au trăit viața, vor să ne-o ia pe-a noastră. Au făcut un război şi-acum doresc altul. Nu le pasă că suntem tineri. Vor să fim bătrâni ca ei. Nici nu le pasă că nu-i lupta noastră...

Vorbea din nou tare.

— Nu mai țipa! zise Duncan.

— Vor să ne ucidă!

— Taci odată!

Duncan se gândea la cei de la etaj şi la taică-său. Taică-său era surd ca piatra, dar avea un fel de radar în el, atunci când venea vorba de Alee, aşa că tăcu. Îşi tot rodea unghiile şi începuse să măsoare camera. Afară, zgomotele raidului deveniseră insuportabile – parcă se adunaseră cu toate într-o detunătură profundă, tot mai apropiată de pământ. Fereastra lui Duncan începuse să vibreze uşor.

— Plec de-aici, repetă Alee, măsurând în continuare camera. Plec. Pe bune.

— Nu fugi, zise Duncan cu fermitate. Nu-i cinstit.

— Nimic nu mai e cinstit.

— Nu poți face aşa ceva. Nu mă poți lăsa în Streatham cu nenorocitul de Eddie Parry, Rodney Mills şi tipii ca ei...

— Plec. Mi-a ajuns.

— Ai putea... Alee! Spuse Duncan, animat brusc. Ai putea sta aici! Te-aş ascunde aici! Ți-aş aduce mâncare şi apă.

— Aici? Alee privi în jur încruntându-se. Şi unde să mă ascund?

— Într-un dulap, undeva de genul ăsta, ştiu eu? N-ar trebui să stai acolo decât atunci când e taică-meu aici. Şi în nopțile în care Viv e plecată, ai putea ieşi afară. Ai putea să dormi cu mine. Ai putea s-o faci chiar atunci când e şi Viv aici. Nu ar deranja-o. Ne-ar ajuta. Ai fi ca... ştii, contele de Monte Cristo! Îi veni lui Duncan ideea. Se şi gândea cum ar pregăti farfurii de mâncare, luând carnea, ceaiul, zahărul din propria lui rație. Se gândea cum ar fi să împartă patul cu Alee în fiecare noapte, în secret...

Dar Alee părea că se îndoieşte.

— Ştiu şi eu? Asta ar lua luni, nu-i aşa? Ar însemna să stau acolo până la sfârşitul războiului, nu crezi? Şi o să primeşti şi tu hârtiile anul viitor. O să le primeşti chiar mai curând, dacă or să coboare limita de vârstă. S-ar putea să le primeşti în iulie! Atunci ce-o să ne facem?

— Mai sunt luni întregi până-n iulie, răspunse Duncan. Se poate întâmpla orice în acest timp. Poate o să sărim în aer până-n iulie!

Alee clătină iar din cap dezaprobator.

— N-o să se-ntâmple aşa ceva, zise el cu amărăciune. Ştiu eu că n-o să fie aşa. Aş vrea eu! În schimb, mor copii, bătrâne şi proşti – proşti cărora nu le pasă de război. Băieți care sunt prea proşti să le pese că-s soldați, să vadă că

războiul nu-i al lor, ci al unei găşti de la guvern. Şi nici războiul nostru; dar noi trebuie să suferim. Trebuie să facem chestiile pe care ni le spun ei. Nici măcar nu ne spun adevărul! Nu ne-au spus nici despre Birmingham. Şi toată lumea ştie că Birmingham a fost practic ars din temelii.

Câte alte oraşe mari şi mici n-or fi la fel? Nu ne spun ce arme are Hitler, rachete şi gaze. Are un gaz oribil care nu te omoară, ci face pielea să ți se desprindă, gaze. Care-ți distrug creierul şi fac din tine un fel de robot, ca să te ia Hitler şi să te facă sclavul lui. O să ne ducă pe toți în lagăre, ştiai asta? O să ne pună să lucrăm în mine şi fabrici; bărbații or să sape şi or să lucreze la maşini, iar femeile or să facă mereu copii; o să ne forțeze să ne culcăm cu femei, una după alta, numai să le lăsăm însărcinate. Iar pe bătrâni şi bătrâne o să-i ucidă. A făcut-o în Polonia. Probabil c-a făcut-o în Belgia şi Olanda. Nu ne spun. Nu-i cinstit! Noi n-am vrut să intrăm în război. Ar trebui să se găsească un loc şi pentru oameni ca noi. Ar trebui să-i lase pe proşti să lupte şi pe ceilalți... ceilalți cărora le pasă de lucrurile importante, cum ar fi arta, chestii dintr-astea, ar trebui să fie lăsați să locuiască undeva, şi la naiba cu Hitler...

Dădu cu piciorul într-unul din pantofii lui Duncan, apoi reîncepu să se învârtă prin cameră, muşcându-şi degetele. Le muşca înnebunit, scuturându-şi mâna când o bucățică de piele sau unghie era roasă, trecând apoi la alta. Îşi fixă privirea, dar nu asupra unui obiect anume. Fața i se albi din nou şi ochii înroşiți îi ardeau ca ai unui nebun.

Duncan se gândi din nou la taică-său. Îşi imagina ce-ar zice taică-său dacă l-ar vedea pe Alee în halul ăsta. *Băiatul ăsta afurisit e țicnit de-a binelea,* i-ar spune lui Duncan. *E cazul să se maturizeze. Pierde timpul degeaba. O să-ți vâre idei în cap băiatul ăsta...*

— Nu-ți mai roade degetele în halul ăsta, zise el stânjenit. Parc-ai fi țicnit.

— Ţicnit? şuieră Alee. Nu m-ar surprinde dacă mi-ar veni ideea să-mi zbor creierii! M-am aprins atât de tare în seara asta încât credeam c-o să mi se facă rău. A trebuit să-i aştept să adoarmă. Apoi am crezut că-i cineva în casă. Auzeam bărbaţi umblând – paşi, şoapte. Credeam că taică-meu adusese poliţia.

— N-ar face aşa ceva, nu crezi? zise Duncan îngrozit.

— S-ar putea. Atât de tare mă urăşte.

— În toiul nopţii?

— Bineînţeles c-atunci! zise Alee pierzându-şi răbdarea. Aşa vin ăştia! Nu ştiai? Atunci când te-aştepţi mai puţin.

Îşi curmă vorbele brusc. Duncan se uită la uşă, amintindu-şi din nou de boala maică-sii, având din nou acel simţământ straniu, aşteptându-se pe jumătate să audă oameni vânzolindu-se prin hol... în schimb, auzi bufniturile neîntrerupte ale avioanelor, *bum-bum*-ul monoton al bombelor, urmat de funinginea care se rostogolea pe horn.

Îl privi din nou pe Alee şi se simţi tot mai neputincios. Căci Alee îşi lăsase mâinile, în sfârşit, în jos şi părea nefiresc de calm. Întâlni privirea lui Duncan şi făcu un gest oarecum teatral – dădu din umerii lui înguşti şi îşi întoarse capul, arătându-şi profilul fin.

— Asta-i pierdere de timp, spuse el în treacăt.

— Ce anume? întrebă Duncan, temător. Ce vrei să zici?

— Ţi-am spus, nu-i aşa? Prefer să mor decât să fac ce vor ei. Prefer să mor decât să-mi pună puşca în mână şi să împuşc un alt neamţ de vârstă mea care simte la fel. Plec. O s-o fac înaintea lor.

— Ce să faci? îl întrebă Duncan prosteşte.

Alee repetă gestul teatral... ca şi cum ar fi zis că pentru el nu conta, de-o fi una, de-o fi alta.

— O să-mi pun capăt zilelor, zise el.

— N-o să faci aşa ceva! spuse Duncan holbându-se la el.

— De ce nu?

— Nu se poate. Nu-i cinstit. Ce... ce-o să zică maică-ta?

Alee se îmbujoră.

— Ăsta-i norocul ei, ce să-i faci! N-ar fi trebuit să se mărite cu bădăranul de taică-meu. El, cel puțin, o să fie mulțumit. Vrea să mă vadă mort.

Duncan nu asculta. Medita la cele spuse şi-i dăduseră lacrimile.

— Dar cu mine cum rămâne? zise el. Avea vocea strangulată. O să-mi fie mai greu decât tuturor celorlalți, ştii asta! Eşti prietenul meu cel mai bun. Nu poți să te omori şi să mă laşi aici.

— Atunci fă-o şi tu, spuse Alee.

Vorbise încet. Duncan îşi ştergea nasul cu mâneca şi nu era sigur dacă auzise bine.

— Ce?

— Fă-o şi tu, repetă Alee.

Se uitară unul la altul. Fața lui Alee se înroşise ca focul; îşi supse buzele, fără să-şi dea seama, zâmbind nervos şi dezvelindu-şi dinții strâmbi. Se apropie de Duncan şi-l luă de umeri, astfel încât acum stăteau față în față aproape. Îl apucă mai zdravăn pe Duncan şi-l scutură. Îl privi din nou în ochi şi spuse emoționat:

— O să le arătăm noi, nu-i aşa? Gândeşte-te cum o să fie! Putem lăsa o scrisoare, spunându-le c-am făcut-o! Doi tineri care renunță la viață. O să apară în ziare. Toată lumea o să ştie! Ar putea opri afurisitul ăsta de război!

— Crezi că l-ar opri? îl întrebă Duncan, brusc emoționat, impresionat, flatat, dorind să creadă, temându-se totuşi.

— De ce n-ar face-o?

— Nu ştiu. Tot timpul mor tineri. Şi asta n-a schimbat nimic. De ce-ar fi altfel cu noi?

— Idiotule, zise Alee încrețindu-şi buza, retrăgându-şi mâinile şi luând-o din loc. Dacă nu-ți dai seama... Dacă nu eşti pregătit pentru asta... Dacă eşti laş...

— N-am spus asta.

— ... O s-o fac singur.

— N-o să te las s-o faci singur! spuse Duncan. Ți-am zis că nu te las să mă părăseşti.

Alee se întoarse.

— Atunci ajută-mă să scriu scrisoarea, zise el, emoționat din nou. O putem scrie... Uite! Se aplecă şi culese una din jumătățile rupte ale ordinului de recrutare. O putem scrie pe spatele ăstuia. O să fie ceva simbolic. Dă-mi un stilou.

Penarul din piele al lui Duncan era pe podea, lângă pat. Duncan făcu un pas automat, apoi se opri. Se duse, parcă din întâmplare, spre polița şemineului, luă un creion şi i-l întinse. Dar Alee îl refuză.

— Nu ăsta, spuse el. Or să creadă că a scris-o un țânc dacă o scriem cu ăla! Dă-mi stiloul tău.

Duncan clipi şi privi într-o parte.

— Nu-i aici.

— Mincinos afurisit, ştiu că-i aici!

— Dacă ai un stilou bun, zise Duncan, nu trebuie să-l dai altora să scrie cu el.

— Mereu spui asta! Dar acum nu mai contează, nu-i aşa?

— Nu vreau să ți-l dau, asta-i tot. Scrie cu creionul. Sora mea mi-a cumpărat stiloul ăla.

— Atunci o să fie mândră de tine, spuse Alee. O să pună stiloul ăsta, probabil, într-o ramă, după ce-or să ne găsească. Gândeşte-te şi aşa, Duncan. Hai, Duncan.

Duncan mai ezită o clipă, apoi deschise penarul împotriva voinței lui şi scoase stiloul. Alee îl pisa mereu să-i dea şi lui stiloul, şi acum îl luă de la Duncan cu o plăcere vădită, preocupându-se să deşurubeze capacul, examinând vârful peniței şi cântărindu-l în mână. Luă şi trusa de scris şi apoi netezi hârtia, încercând să-i întindă cutele. După ce o îndreptă cât putu de bine, începu să scrie.

— *Pentru cei interesați...* Se uită la Duncan. Să scriu asta? Sau să scriu *Domnului Winston Churchill*?

Duncan se gândi o vreme.

— *Pentru cei interesați* sună mai bine, zise el. Atunci poate să se adreseze lui Hitler, Göring şi lui Mussolini.

— Ai dreptate, spuse Alee, agreând ideea. Se gândi o secundă sugându-şi limba şi bătându-şi uşor buzele cu stiloul, apoi scrise. Scria repede şi elegant, parcă ar fi Keats sau Mozart, se gândi Duncan – plimbând vârful peniței pe hârtie cu mici înflorituri, oprindu-se şi încruntându-se la ceea ce scrisese, apoi scriind din nou cu stil.

Pentru cei interesați. Dacă veți citi aceste rânduri, înseamnă că noi, *Alee J.C. Planer şi Duncan W. Pearce, din Streatham, Londra, Anglia, am reuşit să facem ce am intenționat şi nu mai existăm. Nu săvârşim această faptă cu inima uşoară. Suntem conştienți că vom pătrunde într-un tărâm „întunecat şi încă nedescoperita, din care „niciun călător nu se întoarce dar săvârşim acest gest în numele Tineretului Angliei şi în numele Libertății. Cinstei şi Adevărului. Preferăm să ne luăm singuri viața, decât să ne fie furată de marii Neguțători ai Războiului. Cerem un singur epitaf, şi acesta să fie la fel ca al marelui T.E. Lawrence. „am luat soarta oamenilor în mâinile noastre şi ne-am scris testamentul pe cerul înstelat*”

Duncan îl privi uimit pe Alee.

— E al naibii de deştept!

Alee roşi.

— Chiar crezi? îl întrebă el de parcă s-ar fi intimidat. M-am gândit la asta în drum spre tine.

— Eşti genial!

Alee începu să râdă. Dar râsul suna mai mult a chicot de fată.

— *E* în regulă, nu? O să le arătăm noi lor! Întinse mâna. Dă-mi-o s-o semnez. Apoi o semnezi şi tu.

Îşi scriseră numele, apoi data. Alee ridică foaia şi o studie, aplecându-şi capul.

— Data asta, zise el, o să devină ca una dintre datele pe care le învățăm la şcoală. Nu crezi că-i o idee ciudată? Nu ți se pare amuzant că puştii or să fie puşi să şi-o amintească peste o sută de ani?

— Da, zise Duncan pe un ton incert. Se gândea la altceva şi îl asculta pe jumătate. În timp ce Alee netezea încă o dată hârtia, îl întrebă cu sfială: N-am putea adăuga ceva şi pentru familiile noastre, Alee?

— Familiile noastre! se strâmbă Alee. Bineînțeles că nu, nu fi prost.

— Mă gândesc la Viv. O să fie foarte supărată din pricina asta.

— Ți-am mai spus, zise Alee, o să fie mândră de tine. Toți or să fie. Chiar şi taică-meu. Îmi zice că-s un laş nenorocit. Aş vrea să-i văd fața când o să ajungă asta în ziare! O să ajungem un fel de... un fel de martiri! Apoi căzu pe gânduri. Acum trebuie să ne gândim cum s-o facem. Am putea să ne gazăm.

— Să ne gazăm! exclamă Duncan oripilat. O să ne ia cam mult timp, nu crezi? Secole! Şi, oricum, gazul o să iasă şi am putea să-l gazăm şi pe taică-meu. E un bătrân nătărău, dar, ştii, nu cred c-ar fi cinstit.

— N-ar fi cavalereşte, întări Alee.

— N-ar fi sportiv, bătrâne.

Începură să râdă. Râdeau atât de tare, că trebuiră să-şi astupe gura cu mâinile. Alee căzu pe pat şi-şi îngropă fața în perna lui Duncan.

— Ne-am putea otrăvi, zise el, încă râzând. Am putea înghiți arsenic. Cum a făcut curva aia bătrână, doamna Bovary.

— Un plan admirabil, domnule Holmes, zise Duncan prosteşte, dar cu o eroare fundamentală. Tata nu ține arsenic în casă.

— Nu are arsenic? Şi numeşti asta o locuință modernă, bine dotată? Dar otravă pentru şoareci, mă rog?

— Nici otravă pentru şoareci. Nu doare de la otravă ca dracu'?

— O să doară ca dracu', prostule, orice-am face. N-ar fi un act eroic dacă n-ar durea.

— Chiar şi aşa...

Alee nu mai râdea. Stătu întins o clipă şi se gândi, apoi se sculă în capul oaselor.

— Ce-ai zice dacă ne-am îneca? întrebă el serios. O să vedem cum ni se derulează viețile în fața ochilor. Nu c-aş vrea s-o văd pe-a mea, viața mea a fost cretină...

— Mi-aş vedea încă o dată mama, zise Duncan.

— Poftim. Omul trebuie să-şi vadă mama înainte de-a muri. O poți întreba de ce s-a măritat cu taică-tău.

Se porniră din nou pe râs.

— Dar cum s-o facem? întrebă Duncan în cele din urmă. Ar trebui să găsim un canal sau ceva de genul ăsta.

— Nu, nu-i cazul. Te poți îneca în câțiva centimetri de apă; credeam că toată lumea ştie asta. E un fapt dovedit ştiințific. Nu vă țineți cada plină cu apă, în caz de incendiu?

— La naiba, ai dreptate! exclamă Duncan privindu-l.

— Hai s-o facem, D.P!

Se ridicară în picioare.

— Adu scrisoarea, zise Duncan, şi o pioneză... Aşteaptă! Vreau să mă pieptăn.

— Omul vrea să se pieptăne, zise Alee, într-un moment ca ăsta!

— Tacă-ți gura!

— Hai, dă-i drumul, Leslie Howard.

Duncan se duse în fața oglinzii de la toaletă şi se aranjă repede. Apoi ieşiră din dormitor cât putură de încet, o luară pe hol, apoi trecură prin salon şi ajunseră în bucătărie. Uşile erau deschise, în eventualitatea unei explozii; Duncan le închise cu multă grijă. Îşi auzea tatăl gata să-şi dea duhul de-atâta sforăit.

— Taică-tău parcă-i Messerschmitt[9]! şopti Alee.

Asta îi făcu să se pună din nou pe râs.

Aprinseră lumina în bucătărie. Becul fără abajur era destul de slab şi readucea încăperea la viață în culori întunecate, murdare şi plate: albul pătat al chiuvetei, cenuşiul şi galbenul linoleumului, maroniul ca de sos de friptură al lemnăriei. Cada era lângă masa de bucătărie, lipită de perete; cu ani în urmă, taică-său o îmbrăcase în lemn de culoarea sosului, şi-i făcuse un capac. Capacul era folosit drept planşetă de scurgere. Erau câteva vase pe ea, iar lenjeria lui Duncan şi a lui taică-său era la înmuiat în sodă, într-o găleată de zinc. Duncan roşi când le văzu şi dădu repede găleata la o parte. Alee îndepărtă vasele, unul câte unul, punându-le pe masa de bucătărie.

Apoi apucară amândoi de capetele capacului şi-l ridicară.

Apa rămăsese acolo de la o baie pe care tatăl lui Duncan o făcuse cu câteva zile în urmă. Era tulbure şi plină de fire de păr – aspre, ondulate, chiar mai ruşinoasă decât lenjeria de corp, aşa că Duncan, văzând-o, întoarse capul, strângându-şi pumnii. Dacă taică-său ar fi fost acolo, l-ar fi pocnit.

— Porcul! spuse el.

— Oricum, e suficientă, zise Alee nesigur. Cum o să facem totuşi? Nu ne putem băga amândoi deodată. Crezi că am putea să ne ținem capetele unul celuilalt?

---

[9] Faimos fabricant german de avioane, cunoscut în special pentru avioanele de luptă din al Doilea Război Mondial. (n.t.)

Gândul de-aş băga faţa în apa aia murdară, în care se bălăciseră picioarele, părţile intime şi curul lui taică-său îi dădea lui Duncan o stare de rău.

— Nu vreau, zise el.

— Ei bine, nici eu nu prea ţin morţiş, răspunse Alee. Uite ce, nu ne putem permite să fim năzuroşi.

— S-o facem cu gaz şi să riscăm.

— Vrei?

— Da.

— Bine. Sau... Hopa, am găsit! Alee pocni din degete. Să ne spânzurăm!

Ideea era aproape o uşurare. Lui Duncan nu-i mai păsa cum o să facă, de vreme ce nu mai era vorba de apa de baie a lui taică-său. Puseră capacul la loc pe cadă şi se uitară la pereţi şi tavan, în căutarea unor cârlige, ceva de care să lege funiile. Hotărâră că lanţul de la stativul de rufe poate să-i ţină pe unul din ei; celălalt se putea spânzura, se gândiră ei, de cârligul de haine din spatele uşii de bucătărie.

— Ai funii? urmă întrebarea lui Alee.

— Am chestia asta, zise Duncan, într-un moment de inspiraţie. Se referea la cordonul halatului, şi-i încercă rezistenţa cu mâinile. Cred c-o să mă ţină.

— Pe-asta ai rezolvat-o. Dar cum rămâne cu mine? Presupun că nu ai altul?

— Am o mulţime de curele şi chestii dintr-astea. Am zeci de cravate.

— O cravată m-ar ajuta.

— Să mă duc să iau una? Ce gen preferi?

— Neagră, presupun, zise Alee încruntându-se. Nu! Una cu dungi albastre şi aurii. Arată a cravată de universitate.

— Dar ce mai contează?

— Ar putea să facă poze. Ar produce o impresie mai puternică.

— Bine, zise Duncan ezitând – pentru că, de fapt, nutrea cam aceleaşi sentimente ca şi pentru stilou; era una bună, şi era a lui, şi ce rost ar avea s-o foloseşti, când puteai apela la una obişnuită? Dar nu dorea să discute chestia asta acum. Se repezi în salon, apoi în hol, ajunse în dormitor şi scoase cravata. Îl auzi pe taică-său sforăind, şi rămase o secundă în întuneric, cu cravata în mână, dorind pe jumătate să se ducă să-l înghiontească, să-i țipe în față: *Bătrân nenorocit şi nebun! O să mă spânzur! O să mă duc în bucătărie şi chiar o s-o fac! Trezeşte-te!*

Taică-său continua să sforăie. Duncan se întoarse încet la Alee.

— Bătrânul sforăie ca un uragan acum! zise el închizând uşa bucătăriei.

Dar Alee nu răspunse. Pusese cordonul de la halat jos şi stătea lângă chiuvetă, cu spatele pe jumătate întors. Luase ceva de lângă robinete.

— Duncan, spuse el cu o voce joasă şi ciudată. Uită-te la ăsta.

În mână ținea briciul de modă veche al lui taică-său. Îl deschisese şi se uita la lama lui ca vrăjit – de parcă ar fi trebuit să se forțeze să-şi dezlipească ochii de la ea şi să-l privească pe Duncan.

— O să-l folosesc pe ăsta, zise el. Asta o să fac. Dacă vrei, tu poți să te spânzuri. Dar eu o să-l folosesc pe ăsta. E mai bun decât o frânghie. E mai rapid şi mai curat. O să-mi tai gâtul.

— Gâtul? spuse Duncan. Se uită la gâtul alb şi delicat al lui Alee – la coardele din interior, la mărul lui Adam, care păreau dure, nu moi, şi pe care trebuia să le pătrunzi şi să le tai...

— E ascuțit, nu? Alee îşi puse degetul pe lamă... apoi şi-l retrase repede şi-l supse. Dumnezeule! Râse. E ascuțit ca

naiba. N-o să ne doară deloc dacă ne mişcăm suficient de rapid.

— Eşti sigur?

— Bineînțeles că sunt sigur. Aşa se ucid animalele, nu-i aşa? O s-o fac chiar acum. Tu o să mă urmezi. Te deranjează? Cred c-o să facem puțină mizerie. Să nu fim prea pretențioşi. Măcar de-am avea două! Atunci am putea-o face în acelaşi timp... Priveşte! Arătă cu briciul spre peticul de hârtie pe care-şi scrisese scrisoarea. Fii bun şi prinde-o de perete. Într-un loc în care s-o vadă toți.

Duncan luă scrisoarea şi pioneza, dar privi neliniştit la brici.

— N-o face când sunt cu spatele, zise el. Îi era teamă să privească în lături... Căută un loc şi, în final, prinse scrisoarea de uşa unui dulap. E bine?

— Da, e bine, dădu Alee aprobator din cap.

Nu mai avea aer. Ținea briciul de parcă era pur şi simplu mort de admirație, dar când privirea lui Duncan se îndreptă spre el, prinse mânerul mai ferm cu ambele mâini, ridică lama şi-o lipi de gât. Îl puse chiar sub curbura maxilarului drept, acolo unde se simțea pulsul sub piele.

Duncan făcu un pas involuntar spre el.

— N-o s-o faci chiar acum? îl întrebă Duncan nervos.

— O s-o fac imediat, zise Alee, iar pleoapele îi tresăriră.

— Cum ți se pare?

— OK.

— Ți-e frică?

— Puțin, răspunse Alee. Dar ție? Eşti alb ca varul! Nu leşina înainte să-ți vină rândul. Schimbă poziția mâinii în care ținea briciul. Închise ochii, rămase nemişcat... Apoi, cu ochii strânşi, şi pe un ton uşor diferit, îl întrebă: De ce-o să-ți fie dor, Duncan?

— Nu ştiu, zise el, muşcându-şi buza. De nimic! Nu, o să-mi fie dor de Viv... dar ție?

— O să-mi fie dor de cărți, spuse Alee, de muzică şi artă, de clădirile frumoase, iar Duncan îşi dori să fi spus şi el acelaşi lucru în loc să pronunțe numele surorii lui.

Dar lucrurile astea sunt sortite pieirii. Într-un an sau doi, oamenii or să înceapă să uite că au existat.

Deschise ochii şi înghiți, apoi îşi schimbă poziția mâinii din nou. Duncan observă picături de sudoare pe degetele lui; vedea semnele lăsate pe mânerul din bagă. Nu voia ca Alee s-o facă în acel moment. Toată afacerea o luase prea repede la vale, şi iarăşi îşi dori ca taică-său să se trezească şi să-i oprească. Ce rost mai are să ai un tată, dacă nu poate face asemenea lucruri?

— Ce crezi c-o să ni se întâmple, Alee, după ce-o să murim? îl întrebă el pentru a-l face pe Alee să vorbească, pentru a înşira toate posibilitățile...

Alee se gândi la asta cu lama apropiată de gât.

— Nimic, zise el încet. O să ne stingem, ca luminile. Nu poate fi altceva. Nu poate exista un Dumnezeu. Dumnezeu ar fi oprit războiul! Nu cred că există rai sau iad, sau chestii de genul ăsta. *Iadul* e aici unde ne aflăm. Dacă există un asemenea loc, o să fim împreună oricum. Îl țintui pe Duncan cu ochii lui strălucitori şi roşii. Cel mai urât ar fi să te afli acolo de unul singur, nu crezi? Zise el cu simplitate.

— Da, spuse Duncan, dând din cap aprobator. Da, ar fi groaznic.

Alee îşi trase sufletul. Pulsul îi zvâcnea, aproape atingând lama. Dar când vorbi, i se adresă ca din întâmplare, încât Duncan crezu că glumea şi aproape că izbucni în râs.

— Pe curând, Duncan. Îşi încordă mâna, ridică ambele coate de parcă îşi lua elan pentru o lovitură cu măciuca; apoi tăie.

— Pe aici, le spunea gardianul.

Kay şi Mickey îl urmau prin moloz cu mare atenție.

Această grămadă de moloz fusese până nu demult o locuință înşiruită cu patru etaje în Pimlico. În întunericul aproape perfect, casa părea că fusese smulsă atent din temelii. O femeie fusese ucisă instantaneu de explozie – trupul ei fusese îndepărtat deja de un alt şofer. Dar o fată avea încă picioarele prinse în moloz; muncitorii de la salvare şi demolări aveau de gând să instaleze un elevator care să ridice grinzile care-i prindeau picioarele. Dar nu puteau face acest lucru până nu scoteau o femeie şi un băiat despre care se credea că sunt blocați în subsol.

— Am trimis să aducă mai multe surse de lumină, spuse gardianul, dar tipii sapă de o jumătate de oră. Unul dintre ei a reuşit să se rănească destul de rău.

— Cât mai au până ajung la subsol? întrebă Kay.

— O oră, aş zice, poate două.

— Şi fata care-i prinsă?

— Da, uitați-vă la ea. Pare nevătămată, dar s-ar putea să fie în stare de şoc, nu ştiu ce să zic. E-acolo. Unul dintre oameni e cu ea şi o încurajează.

Îi arătă lui Kay pe unde să meargă. O lăsă pe Mickey să aibă grijă de cel rănit şi începu să-şi croiască drum spre spatele casei. Călca peste sticlă; o dată o scândură cedă şi se cufundă până la şold într-un talmeş-balmeş de tencuială şi lemne. Trosnetul scândurii fu atât de ascuțit, că o auzi pe fată țipând.

— Nu-i nimic, totul e bine, spuse cineva blând.

Kay scutură uşor lanterna şi desluşi figura unui bărbat care stătea ghemuit pe moloz, la vreo şase metri depărtare, îşi ținea brațele pe genunchi, iar casca îi era dată camaradereşte pe spate; o văzu pe Kay venind şi ridică mâna.

— De la ambulanță? Suntem aici. Fii atentă la budă, uite.

Arătă spre un obiect din drum, sclipitor, cu o formă ciudată.

Îi trebui o clipă să-şi dea seama că era un vas de toaletă.

— A sărit în aer şi a aterizat intactă, zise omul şi-şi îndreptă spinarea. Totuşi cada s-a spart.

Întinse mâna s-o ajute pe Kay să treacă peste ultima parte a dezastrului; când se apropie de el, observă ceva la picioarele lui. La început crezu că e o grămadă de perdele şi lenjerie de pat; dar acum, când se uită, lenjeria de pat părea că se unduie şi se bombează, de parcă ar fi fost umflată de undeva de jos; şi apărură un braț şi o față albă... la fel de palidă ca toaleta dislocată. Era fata care fusese prinsă acolo. Era acoperită de un strat de tencuială şi îngropată până-n talie de o grămadă de grinzi şi cărămizi. Se ridică singură, sprijinindu-se în brațe, să se uite la Kay. Aceasta se duse lângă ea şi se ghemui, la fel ca bărbatul.

— Ei, ai dat de belea.

Îi făcu un semn bărbatului, şi acesta o luă din loc.

Fata o apucă pe Kay de gleznă.

— Te rog, poți să-mi spui? Vocea îi era în acelaşi timp fermă şi neînfricată. Tuşi. Vin să mă scoată de-aici?

— Da, zise Kay, cât or să poată de repede. Acum trebuie să văd dacă eşti bine. Îmi dai voie să-ți iau pulsul? Luă brațul pudrat al fetei. Pulsul era rapid, dar destul de puternic. Bun. Acum, te deranjează dacă mă uit cu lanterna în ochii tăi? O clipă doar.

Îşi puse degetele pe bărbia fetei să nu-i dea voie să se mişte. Fata clipi cu teamă. Colțurile ochilor şi marginea pleoapelor păreau roşii pe fața ei pudrată cu praf de tencuială. Pupilele i se strânseră în lumina care le testa. Părea tânără, dar nu atât de tânără pe cât bănuise Kay la început; poate că avea douăzeci şi patru sau douăzeci şi cinci de ani. Îşi întoarse capul înainte ca raza lanternei să se coboare şi încercă să se uite la locul în care se afla.

— Ce fac? se interesă ea de bărbați.

— Cred că ar mai putea fi oameni, îi spuse Kay, o femeie şi-un băiat, blocaţi în subsolul casei.

— Madeleine şi Tony?

— Aşa îi cheamă? Sunt prietenii tăi?

— Madeleine este fiica doamnei Finch.

— Doamna Finch?

— Proprietăreasa mea. Ea...

Nu mai adăugă nimic. Kay bănui că doamna Finch era femeia ucisă. Începu să-i pipăie braţele şi umerii.

— Poţi să-mi spui, întrebă ea în timp ce-o palpa, dacă tu crezi că ai putea fi rănită?

— Nu ştiu, zise fata, şi înghiţiri tuşi din nou.

— Poţi să-ţi mişti picioarele?

— Cred că puteam acum un minut. Nu vreau să încerc pentru că mi-e teamă că toate chestiile alea se vor prăbuşi şi-or să mă zdrobească.

— Îţi simţi tălpile?

— Nu ştiu. Sunt reci. Din pricina frigului, nu-i aşa? Ce-ar mai putea să fie? Nu e ceva mai rău, nu-i aşa?

Începu să tremure. Era îmbrăcată în ceea ce fusese probabil o cămaşă de noapte şi un halat, dar omul de la protecţia antiraid îi pusese o pătură pe umeri să-i fie mai cald. Kay strânse pătura mai mult, apoi căută altceva în jur. Găsi ceva ce semăna cu un prosop de baie, dar era îmbibat în apă şi plin de funingine. Îl aruncă; apoi văzu o pernă: umplutura ei din păr de cal se risipise printr-o gaură din catifeaua învelitorii. O puse lângă fată, acolo unde credea că marginile ascuţite ale molozului ar putea s-o taie sau s-o apese.

Fata nu băgă de seamă. Se uita încă o dată în jur.

— Ce-i aia? zise ea destul de agitată. Au aprins luminile? Spune-le că nu trebuie!

Sosise un camion, aducând o singură lampă şi un mic generator, şi oamenii de la descarcerare le montaseră şi le

dăduseră drumul. Încercaseră să mențină lumina lămpii scăzută întinzând o foaie de cort peste ea, dar lumina se strecura prin acel loc. Kay se uită în jur şi văzu destul de clar obiecte care, doar cu un minut în urmă, o nedumeriseră: o masă de călcat cu picioarele rupte, o găleată, o cutioară pe care cineva lipise scoici... Toaleta îşi pierduse strălucirea sidefie şi-şi arăta petele. Pereții casei ridicându-se pe ambele laturi ale mormanului de moloz se dovediră a nu fi pereți, ci camere deschise, cu paturi, scaune, mese şi şemineuri intacte.

— Spune-le să stingă luminile! zicea fata în continuare, dar şi ea se uita în jur, ca şi Kay – de parcă înțelegea pentru prima oară natura haosului în care fusese blocată, văzând poate fragmente ale propriei existențe cotidiene. O! Exclamă ea. Oamenii începură să bată cu ciocanul. La fiecare pocnitură se cutremura. Ce fac?

— Trebuie să lucreze rapid, zise Kay. Ar putea să fie benzină sau apă în subsol.

— Benzină sau apă? întrebă fata, de parcă nu înțelegea.

Urmă o altă izbitură şi ea se chirci din nou. Probabil că simțea loviturile prin moloz. Începu să plângă. Îşi frecă fața, iar praful de tencuială se îngroşă cu lacrimi. Kay îi atinse umărul.

— Te doare?

Fata scutură din cap.

— Nu-mi dau seama. Nu cred. Doar că... Sunt atât de înspăimântată.

Îşi acoperi ochii cu palmele şi, în cele din urmă, tăcu, rămânând nemişcată. Când îşi luă mâinile şi vorbi, vocea i se schimbase, părând mai calmă şi mai matură.

— Probabil că mă credeți laşă, zise ea.

— Deloc, spuse Kay cu blândețe.

Fata îşi şterse ochii şi nasul de un colț al păturii. Se strâmbă la gustul de nisip de pe limbă.

— Bănuiesc că nu-mi puteți da o țigară, spuse ea.

— Mi-e teamă că nu se poate, de vreme ce-ar putea fi benzină aici.

— Bineînțeles că nu. O! Oamenii ăia iar dau cu ciocanul. Rămase înțepenită. Kay urmări şi ea scena, înțepenind la rândul ei prin empatie.

— Cred că te doare, spuse ea în cele din urmă. O să vină un doctor. Trebuie să mai rezişti încă puțin.

Apoi amândouă întoarseră capetele. Mickey îşi croia drum spre ele, iar bocancii ei, ca ai lui Kay, făceau scândurile să trosnească.

— Ptiu, drace! zise ea când văzu toaleta. Apoi desluşi figura fetei. Din nou, ptiu, drace! *Ai dat* de naiba.

— O să ne scuzi, îi zise Kay, dacă n-o să ne ridicăm? Se întoarse spre fată. Ea e cea mai bună prietenă a mea, domnişoara Iris Carmichael. Ați văzut ceva vreodată care să nu semene aproape deloc cu un iris? Dac-o să fiți drăguță cu ea, o să vă permită să-i spuneți Mickey.

Fata se uita în sus, clipind. Mickey se ghemui şi-i luă mâna, strângându-i degetele.

— Nu-s rupte? Mă bucur s-aud asta. Cum vă descurcați?

— Nu prea bine acum, zise Kay când Mickey nu primi niciun răspuns. Dar curând o să fie mai bine. Vai, dar ce gazdă cumplită sunt! Se întoarse către fată. Nici nu m-am sinchisit să vă-ntreb cum vă cheamă.

— Giniver, spuse fata stânjenită şi înghițind cu greu.

— Jennifer?

— Giniver. Helen Giniver, scutură ea din cap.

— Helen Giniver, repetă Kay, de parcă dorea să-l testeze. Doamnă sau domnişoară?

Mickey râse şi adăugă blând.

— Lasă fata în pace.

— Domnişoară, zise Helen, neînțelegând despre ce-i vorba.

Kay îi dădu mâna, la fel ca Mickey, şi se prezentă. Helen o privi în față, apoi se întoarse spre Mickey.

— Credeam că sunteți băiat, spuse ea, începând din nou să tuşească.

— Toți cred asta, răspunse Mickey. M-am obişnuit. Poftim, bea nişte apă.

Adusese un termos. În timp ce Helen bea, Kay căută o etichetă de rănit în buzunarul hainei şi completă diverse detalii; prinse eticheta de gulerul lui Helen.

— Uite, ca un colet, vezi?

Apoi ea şi Mickey stătură în picioare o clipă şi priviră la oamenii care lucrau la demolare.

Li se păru că umblă cu o încetineală înnebunitoare, pentru că era ceva ciudat în felul în care căzuse casa, zise Mickey, şi făcea ca treaba să fie mai nebuloasă decât bănuiseră. Dar, în cele din urmă, dădură ciocanele la o parte şi fixară frânghiile de o secțiune turtită de zid, şi începură să tragă. Peretele fu ridicat şi rămase suspendat într-un mod ciudat o secundă, apoi frânghiile îl traseră înapoi şi acesta se prăbuşi şi se sfărâmă, emanând un alt nor de praf.

În peticul proaspăt eliberat apărură moloz şi o îngrămădeală de țevi răsucite; dar un om se repezi spre țevi, luă o cărămidă şi bătu de câteva ori în plumb. Îşi ridică mâna. Altul strigă tare să se facă linişte. Micul generator fu oprit, scena se scufundă din nou în întuneric şi totul rămase aşa, nemişcat. Desigur, se auzeau zumzetul avioanelor şi răpăielile mitralierelor din Hyde Park sau de aiurea, dar sunetele astea se auzeau aproape neîncetat de şase luni; le distingeai, îşi dădu seama Kay, aşa cum distingeai uruitul sângelui în ureche.

Omul cu cărămida spuse ceva prea încet, iar Kay nu înțelese. Mai bătu o dată în țevi... Apoi, vag şi slab, de sub moloz, se auzi un strigăt, ca un mieunat de pisică.

Kay mai auzise asemenea sunete: stăteai cu sufletul la gură şi te sleiau mai mult decât imaginea unor membre smulse sau trupuri ciuruite. Îi dădeau fiori. Respiră adânc. Locul deveni din nou zgomotos şi se animă, ca şi cum ar fi reacționat la un şoc electric. Generatorul fu pornit din nou şi lumina se aprinse. Oamenii se mişcau şi lucrau cu un scop diferit.

O maşină se opri, zdruncinându-se pe drumul desfundat; pe capotă lucea o cruce albă. Mickey se duse s-o întâmpine. Kay ezită şi se ghemui din nou lângă Helen.

Helen se sprijinea cu dificultate de moloz. Se încordase să audă şi ea.

— Vocile acelea, spuse ea, erau ale lui Madeleine şi Tony, nu-i aşa? Sunt bine?

— Să sperăm că da.

— O să-şi revină, nu-i aşa? Dar cum poate să le fie? Doamna Finch... Clătină din cap. Am văzut cum au luat-o, înainte să veniți. Eram în bucătărie. Îşi cerea ochelarii, asta-i tot. I-am zis c-o să urc să-i aduc. Erau pe noptieră, lângă pat. Îi aveam aici... îşi ridică mâna şi se uită la palmă, apoi privi în jur, de parcă ar fi fost brusc şocată de ceva. Nu voia să mă duc eu, adăugă. Dorea să se ducă Tony, dorea ca Tony să se ducă.

Vocea începuse să-i tremure. Se uită la Kay cu ochii larg deschişi.

— Ascultați, spuse ea brusc. Ascultați, v-ar deranja foarte mult dacă v-aş ține de mână?

— Să mă deranjeze? zise Kay, mişcată de simplitatea rugăminții. O, Doamne! V-aş fi oferit-o de la început, dar nu doream să par prea îndrăzneață.

Luă degetele lui Helen în mână şi începu să le frece de ale ei, apoi le ridică, suflă peste ele, respiră încet, constant pe buricele degetelor şi în palmă.

Helen nu-şi dezlipea de la ea ochii încă larg deschişi.

— Sunteți atât de curajoasă, spuse ea. Dumneavoastră şi prietena dumneavoastră. Eu n-aş putea să fiu atât de curajoasă.

— Prostii, zise Kay, încă frecându-i mâna. E mai bine acum? E mai uşor să fii afară în tot talmeş-balmeşul ăsta decât să stai acasă şi să-l asculți.

Degetele lui Helen erau reci şi pline de praf, dar palma şi vârfurile erau moi şi supuse. Kay le apăsă mai tare, apoi le dădu drumul.

— Uite c-a venit doctorul, zise ea, auzind scândurile care trosneau. Apropo, chestia aia că-i mai uşor afară e un secret, adăugă ea încet.

Doctorița era o femeie alertă şi frumoasă, de vreo patruzeci şi cinci de ani, îmbrăcată într-o salopetă de stambă şi pe cap avea un turban.

— Salut, zise ea văzând-o pe Helen, ce-avem aici?

Kay se dădu la o parte când femeia se ghemui lângă Helen. Auzi murmurele şi prinse ceva din răspunsurile lui Helen: „Nu... Nu ştiu... Puțin... Mulțumesc...”.

— Nu-ți poți da seama cât de gravă e situația, spuse doctorița, alăturându-se lui Kay şi ştergându-şi praful de pe mâini, până nu-i sunt eliberate picioarele. Nu cred că pierde sânge, dar pare destul de febrilă, ceea ce s-ar putea datora durerii. I-am făcut o injecție cu morfină, să nu-şi mai frământe mintea.

Apoi se întinse şi se strâmbă.

— Noapte grea? o întrebă Kay.

— S-ar putea spune şi-aşa. Nouă morți din cauza unui şrapnel, pe Victoria Street, patru dispăruți în Chelsea. Unul aici, presupun? Ni s-a spus că femeia zvârlită de explozie şi băiatul ei or să fie scoşi şi o să-i examinăm; n-am vreme de pierdut. E un tip cu mâinile smulse, se pare, în Vauxhall.

În timp ce vorbea, omul de la demolări strigă că nu mai e pericol de benzină, şi automat băgă mâna în buzunar şi scoase un pachet de țigări. Îl deschise şi-l întinse.

— Dați-mi două, se poate? zise Kay.

— Ai tupeu.

Kay râse.

— Prima-i pentru mine, cealaltă-i medicinală. Le aprinse pe amândouă de la bricheta doctoriței şi se întoarse spre Helen. Hei, zise ea cu delicatețe, uite ce-am uici.

Puse țigara între buzele lui Helen, apoi îi duse una dintre mâini s-o susțină, simplu, ca înainte. Ochii lui Helen, îngustați din cauza fumului, păreau mai negri, iar vocea i se schimbase din nou.

— Ce amabilă sunteți, spuse ea.

— Deloc.

— Parcă sunt beată. Oare de ce?

— Din cauza morfinei, cred.

— Ce amabilă a fost doctorița!

— Da, nu-i aşa?

— V-ar plăcea să fiți doctor?

— Nu prea, răspunse Kay. Dar dumneavoastră?

— Ştiu un băiat care asta vrea să fie.

— Da?

— Un băiat de care-am fost îndrăgostită.

— A!

— M-a părăsit pentru o altă fată.

— Ce prostie.

— Acum e în armată. Dumneavoastră nu sunteți îndrăgostită de nimeni, nu-i aşa?

— Nu, spuse Kay. Cineva e îndrăgostit de mine, de fapt. Mai e şi de mare clasă... Dar ăsta-i un alt secret. Mă gândesc la morfină. Mă bazez pe faptul că n-o să vă puteți aminti.

— Dar de ce-i secret?

— I-am promis persoanei că aşa va fi, asta-i tot.

— Dar nu vreți să-l iubiți?

— Credeți c-ar trebui, răspunse Kay zâmbind. Dar nu-i aşa că-i amuzant... că niciodată nu-i iubim pe cei pe care-ar trebui? Nu-mi pot da seama de ce...

— Să nu-mi dați drumul la mână, vă rog.

— Niciodată.

— Mi-o țineți? N-o simt.

— Uite! Aşa o simțiți?

— Da, simt. Țineți-o aşa, vreți? Aşa ca acum.

Fumară în tăcere, şi Helen păru că ațipeşte pe dată: țigara se consuma uitată în mâna ei, iar Kay i-o luă blând dintre degete şi fumă jumătatea rămasă. Demolarea continua. Din când în când, bâzâitul avioanelor şi bufniturile şrapnelelor creşteau; cerul era brăzdat de lumini spectaculoase, verzi, roşii şi limbi de foc care se rostogoleau. Uneori Mickey venea să stea lângă Kay şi să caşte. De două, trei ori, Helen se agită, murmură sau vorbi destul de clar:

— Eşti acolo? Nu te văd. Unde eşti?

— Aici sunt, răspundea Kay de fiecare dată, şi-i strângea mâna mai tare.

— O să fie a ta pe viață, zise Mickey.

În cele din urmă, demolările scoaseră la iveală o scară căzută, şi când aceasta fu ridicată de un troliu, femeia şi băiatul fură găsiți aproape neatinşi. Băiatul ieşi primul – la început cu capul, aşa cum probabil ieşise din pântecele mamei, dar rigid, uscat, plin de praf, cu păr de om bătrân. El şi maică-sa stăteau aproape copleşiți.

— Unde-i mama? o auzi Kay pe femeie. Mickey se duse la ei cu pături, iar Kay se ridică în picioare.

Helen o simți cum se mişcă şi întinse mâna după ea.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Madeleine şi Tony au fost scoşi.

— Sunt bine?

— Aşa se pare. Îi vedeți? Acum oamenii or să vină să vă elibereze pe dumneavoastră.

— Nu mă părăsiți, zise Helen clătinând capul. Vă rog!

— Trebuie să plec.

— Vă rog, nu plecați.

— Trebuie să mă duc, să vină oamenii să vă scoată de aici.

— Mi-e frică.

— Trebuie să-i duc pe femeie şi copil la spital.

— Prietena dumneavoastră o poate face, nu-i aşa?

Kay râse.

— Ei, haideți, şi să mă zboare de la serviciu?

Puse mâna pe capul lui Helen pentru a îndepărta de pe frunte părul plin de praf. Gestul era unul neatent, dar când văzu expresia tensionată a lui Helen – ochii mari şi întunecați deasupra obrajilor acoperiți de tencuială albă, ezită.

— Aşteptați o clipă, zise ea. Trebuie să arătați cât mai bine pentru cei de la descarcerare.

Alergă la Mickey şi se întoarse la Helen cu termosul cu apă. Căută şi-şi scoase batista şi o umezi, şi începu să şteargă foarte delicat praful de pe fața lui Helen. Începu de la frunte şi continuă spre bărbie.

— Închideți ochii, murmură ea. Scutură genele lui Helen şi apoi micile cute de lângă nas, porțiunea de deasupra buzei, colțurile gurii, obrajii şi bărbia.

— Kay! strigă Mickey.

— Bine! Vin!

Praful se risipi. Pielea de dedesubt era rozalie, proaspătă şi uluitor de netedă. Kay şterse în continuare, apoi duse mâna sub bărbia lui Helen şi-i susținu fața în palmă... nedorind să-i dea drumul, de fapt; o privea cu o anumită stupoare, nevenindu-i să creadă că ceva atât de proaspăt şi neatins putea ieşi din haosul atotstăpânitor.

Mulţumiri

Mulțumiri lui Lennie Goodings şi celor de la Little, Brown Book Group, Marea Britanie, lui Julie Grau şi celor de la Penguin Group, lui Judith Murray şi tuturor celor de la Greene & Heaton Ltd., şi neprețuitei Sally O-J.

Mulțumiri lui Hirăni Himona, Sarah Plescia, Alison Oram, Liz Wooderaft, Amy Rubin, Fidelis Morgan, Val Bond, Betty Saunders, Robyn Vinten, Bridget Ibbs, Ron Waters, Mary Waters, Caroline Halliday, Mary Gamer, Trudie Sacker, Vicky Wharton, Betty Vaughan, Jennifer Vaughan, Pamela Pearce, Roger Haworth şi Lesley Hall; lui Terry Spurr de la Muzeul Serviciului de Ambulanță din Londra, lui Christine Goode şi Chani Jones de la Price's Candles Ltd, Jan Pimblett şi personalului de la Arhivele Metropolitane din Londra, personalului de la Arhiva Muzeului Imperial de Război, personalului de la Centrul de Arhive din Westminster, personalului de la Studiile Locale Camden şi Centrul de Arhive; şi tuturor acelora cu care am discutat despre anii '40 în ultimii patru ani – în special celor care mi-au dat sfaturi şi idei despre lenjeria de damă, dispozitivele de iluminat şi pijamalele de mătase.

Mulțumiri Martinei Cole pentru oferta ei generoasă de a-i include numele în acest roman la o licitație în beneficiul Fundației Medicale pentru îngrijirea Victimelor Torturii, şi pentru că mi-a permis să-i folosesc numele abreviat.

Mi-am luat ideile şi m-am inspirat pentru romanul *Veghea* din multe surse, inclusiv romane şi filme din anii '40, fotografii, hărți, jurnale, corespondență şi relatări moderne ale vieții cotidiene din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Printre operele pe care le-am considerat extrem de utile se numără: Verily Anderson, *Spam Tomorrow* (Londra,

1956); Peter Baker, *Time Out of Life* (Londra, 1961); George Beardmore, *Civilians at War: Journals 1938–1946* (Londra, 1984); Barbara Bell, *Just Take Your Frock Off: A Lesbian Life* (Brighton, 1999); A.S.G. Butler, *Recording Ruin* (Londra, 1942); Gerald Fancourt Clayton, *The Wall is Strong: The Life of a Prison Governor* (Londra, 1958); Diana Cooper, *Trumpets front Ihe Steep* (Londra, 1960); Rupert Croft Cooke, *The Verdict of you AU* (Londra, 1955); Michael De-la-Noy, *Denton Welch: The Making of a Writer* (Ilarmondsworth, 1984); Mary Baker Eddy, *Science and Health: With Key to the Scriptures* (Boston, 1906); Jill Gardiner, *From the Closet to the Screen: Women at the Gateways Club*, *1945 85* (Londra, 2003); Pete Grafton, *You, You & You!: The People Out of Step with World War II* (Londra, 1981); Jenny Hartley (ed.), *Hearts Undefeated: Women's Writing of the Second World War* (Londra, 1994); Jenny Hartley (ed.), *Millions Like Us: British Women's Fiction of the Second World War* (Londra, 1997); Anthony Heckstall-Smith, *Eighteen Months* (Londra, 1954); Vere Hodgson, *Few Eggs and No Oranges: A Diary Showing How Unimportant People în London and Birmingham Lived Throughout the War Years 1940–1945* (Londra, 1999); Elizabeth Jane Howard, *Slipstream: A Memoir* (Londra, 2002); Audrey Johnson, *De March în Step Giris: A Wren's Story* (Sandford, North Somerset, 1997); Edward Ancei Kimball, *Lectures and Articles on Christian Science* (Chesterton, Indiana, 1921); Henrietta Frances Lord, *Christian Science Healing* (Londra, 1888); Raynes Minns, *Bombers and Mash: The Domestic Front 1939–45* (Londra, 1980); Barbara Nixon, *Raiders Overhead* (Londra, 1943); Frank Norman, *Bang to Rights: An Account of Prison Life* (Londra, 1958); Patrick O'Hara, *1 Got No Brother* (Londra, 1967); Frances Partridge, A *Pacifist's War* (Londra, 1978); Phyllis Pearsall, *Women at War* (Aldershot, 1990); Colin Perry, *Boy în the Blitz* (Londra, 1972); Philip Priestley, *Jail*

Journeys: The English Prison Experience Since 1918 (Londra, 1989); Barbara Pym, A *Very Private Eye: The Diaries, Letters and Notebooks of Barbara Pym,* ed. Hazel Hoit and Hilary Pym (Londra, 1984); Angela Raby, *The Forgotten Service: Auxiliary Ambulance Station 39, Weymouth Mews* (Londra, 1999); Julian Maclaren Ross, *Memoirs of the Forties* (Londra, 1965); Dorothy Sheridan (ed.), *Wartime Women: A Mass-Observation anthology 1937–45*, (Londra, 2000); Nerina Shute, *We Mixed Our Drinks: The Story of a Generation* (Londra, 1945); Clifford Simmons (ed.), *The Objectors* (Londra, 1965); Maureen Waller, *London 1945: Life în the Debris of War* (Londra, 2004); Denton Welch, *The Journals of Denton Welch*, ed. Michael De-la-Noy (Londra, 1984); Maureen Wells, *Entertaining Eric: Letters From the Home Front 1941–44* (Londra, 1988); Peter Wildeblood, *Against the Law* (Londra, 1955); Joan Wyndham, *Love Lessons: A Wartime Diary* (Londra, 1985); Joan Wyndham, *Love is Blue: A Wartime Diary* (Londra, 1986).

CUPRINS

1947
I
II
III

1944
I
II
III
IV
V

1941

Mulțumiri